

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

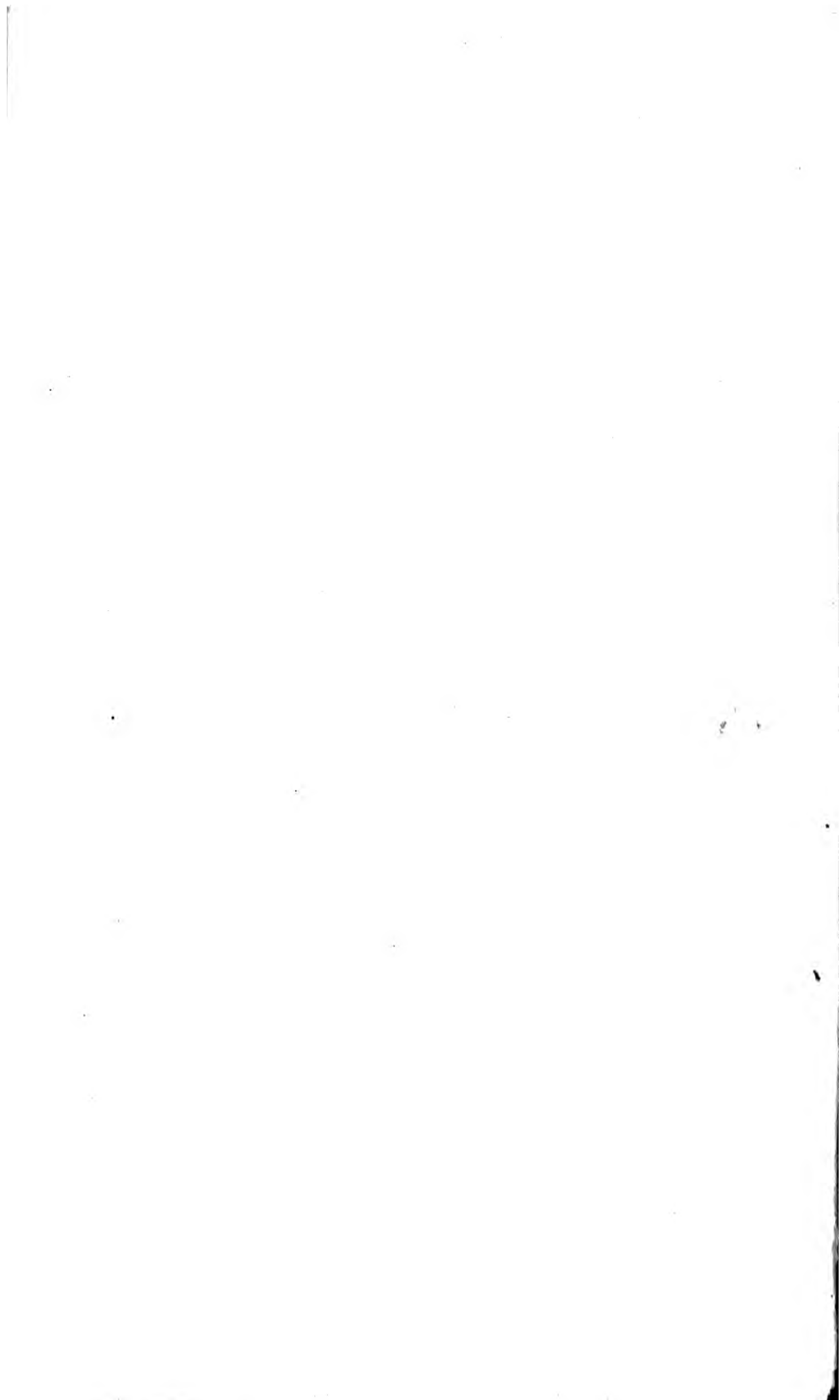
This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

PLATONIS

P H A E D R U S

RECENSUIT

PROLEGOMENIS ET COMMENTARIIS
INSTRUXIT

GODOFREDUS STALLBAUM.

EDITIO SECUNDA MULTIS PARTIBUS AUCTION ET
EMENDATIO.

Handwritten text, possibly a library or collection mark.

GOTHAE ET ERFORDIAE,

SUMTIBUS HENNINGS.

MDCCCLVII.

PROLEGOMENA

ad

PHAEDRUM.

Phaedrus Myrrbinusius, qui modo a Lysia venit, rhetore et orationum scriptore nobilissimo, cuius mirifice delectabatur scriptionibus, Socrati, cui forte obviam venit, magna cum voluptate narrat perpulcram ac scitam orationem ab illo secum esse communicatam. Fuisse autem eam argumenti amatorii, quandoquidem rhetor lepidissime demonstraverit, ei qui non amet potius quam amantibus esse gratificandum. Socrates summa rei accuratius audiendae cupiditate simulata continuo rogat hominem, ut, quantum memoriter fieri possit, plenius enarrare velit quae tanta cum animi oblectatione audiverit; neque enim sese ullo modo dubitare, quin, quum Lysiae artem tanti aestimet, totam illam paene edidicerit. Reluctatur Phaedrus modeste ac facit delicias. Tandem Socrates eum animadvertit libellum aliquem sub laevo tenere brachio. Ecce! ipsa est Lysiae declamatiuncula, quam ille nunc tanto minus recusat Socrati recitare, quo certius sperat futurum esse, ut huic non minus quam sibi placeat. Quocirca iam considentes ad consecratas diis ripas Ilissi sub umbra platani patulis diffusae ramis, explosa per occasionem sophistarum et rhetorum perversitate, qui in fabularum interpretatione argutiore plurimum operae ponebant, sui ipsorum cognitionem negligebant, summa otii suavitate Lysiae opus pertractare instituunt (p. 227 — 230 E.).

A

Recitat igitur Phaedrus Lysiae orationem audiente Socrate. Qua recitatione absoluta ille: Quid tandem, o Socrate, tibi de hoc opere videtur? Estne plane divinum et summa cum arte elaboratum? Cui Socrates urbanissima cum irrisione: Mehercle, inquit, prorsus obstupui, praesertim te intuens, qui inter legendum videbaris interdum singulari exsultare gaudio et furore nescio quo concitatus esse. Quocirca vix me continui, quin una tecum, o carum caput, et ipse debaccharer! Hic vero sentiens Phaedrus, se ab illo leniter rideri ac perstringi, serio sciscitatur, ecquem Graecorum putet ullo tempore de uno eodemque argumento tam multa atque praeclara disputavisse? Respondet Socrates, sese, etsi ad elocutionem potissimum atque formam orationis animum adverterit, tamen in ea esse opinione, ut sententias ne ipsi Lysiae quidem esse satisfacturas suspicetur, praesertim quum orator easdem res iterum iterumque inculcare non dubitaverit. Ac, si verum quaeratur, dudum a poetis atque poetriis meliora multo in lucem esse prolata, quorum recordatione repletum semet ipsum ait id esse effecturum, ut Lysia nec peiora nec pauciora dixisse videatur. Quibus auditis Phaedrus, tam inexpectata libri censura paene indignatus: Istud vero tu si perfeceris, o bone, in templo Iovis Olympii aureum te collocabo (p. 230. E. — 236. B.).

Itaque statim ab initio in mediam quasi rem perducimur. Audimus enim orationem Lysiae de amore scriptam; audimus item iudicium Socratis, de eius praestantia et virtute nequaquam sentientis honorifice. Nimirum insunt profecto in illa magna vitia miris modis cumulata. Nam primum quidem offendit nimia ieiunitas et putidum argutiarum frigus, quod eo est molestius, quo plus adest obscuritatis e verborum delectu et iunctura impeditiore enatae. Deinde nec vis et natura amoris certo constituta est, quum tamen neglecta eius definitione fieri nullo modo possit, ut ipsa disputatio via et ratione procedat. Praeterea etiam iusta desideratur partium descriptio ac lucidus ordo sententiarum. Denique quae de amore oratione satis impedita et confusa explicantur, ea manifesto iudicant Lysiam de eo declamitantem unice de vulgari et humiliore amore cogitare; sublimioris ac diviniore amoris notitiam habere nullam. Quae

omnia certissime arguunt, totam illam Lysiae scriptio-
nem ita esse comparatam, ut, sive forma eius sive
argumentum spectetur, ne vestigium quidem ullum
subtilioris philosophiae in ipsa extare iudicari oporteat.

Atque hoc quidem est initium libri, quod pertinet
usque ad p. 236. B. Audiamus iam continuo, qua ra-
tione res porro agatur.

Accepta igitur rhetoris celebratissimi declama-
tione Socrates a Phaedro permovetur, ut illi vicissim
suam aliquam opponat orationem. Quoniam autem
in Lysiana scriptione iudicaverat neque omnia, quae
dici potuissent, explicata esse, nec eo illustrata ordine,
quem res et ratio postularet; ante omnia instituit de
illo ipso argumento, quod tractaverat Lysias, oratio-
nem aliquam declamitare. Quam ob causam quia
retinere coactus est vulgarem illam, quam Lysias
suae subiecerat disputationi, amoris notionem, ob-
voluto capite se dicturum profitetur, ne pudore prae-
peditus in perorando ruat aut vacillet. Nimirum ita
se significat nec sine verecundia de rebus tam hu-
milibus verba facturum et invitum ad eam rem acce-
dere. Docet igitur item, quod Lysias efficere stu-
duerat, ei, qui non amet, potius esse gratificandum
quam amanti. Sed est eius oratio omnibus iis insig-
nis virtutibus, quae vitiis in Lysia notatis sunt con-
trariae. Adest subtilior rei, de qua agitur, definitio;
sententiae ipsae dilucidae et perspicuae, nec temere
disiectae aut perturbatae; facilis verborum copulatio
et iunctura; denique omnia ita instituta, ut singula
appareat prudenti consilio ad causam obtinendam de-
lecta et adornata esse. Etenim exorsus Socrates ab
amoris definitione, quem vult esse cupiditatem, quae
sine ratione atque mente incitate feratur ad volupta-
tem e corporis pulcritudine redundantem, deinde us-
que ad p. 241. D. ostendit, quantum ille tum animis
amicorum (p. 239. B. C.) tum corporibus (p. 239.
C. D.) tum etiam externis vitae conditionibus, hoc est,
fortuna (p. 239. E. 240. A.) et vitae suavitati
atque iucunditati (p. 240. B. — 241. C.) nocere
soleat.

Iam vero Socrates, absoluta oratiuncula illa, quam
ad Lysianae orationis similitudinem comparatam pro
eadem causa habere instituerat, tandem, ut ait,
admonitus a daemone suo, ut stolidum istum et im-

pium sermonem, quo numen amoris divinum violasset, quam primum expiet, continuo parat palinodiam, atque superiori declamationi pulcherrimam opponit orationem, qua divini vis amoris non minore subtilitate quam elegantia illustratur. Cuius orationis argumentum quia magnum momentum facit ad libri sententiam et omnem fere Platonis philosophiam recte percipiendam, paullo copiosius enarravisse non erit inutile aut a nostro instituto alienum.

Quod igitur Socrates superiore disputatione pronuntiaverat, amorem ideo esse damnandum, quia contineretur insania quadam et furore, id nunc ante omnia retractandum censet, ideoque docet, furorem divinitus inflatum multo esse potiore ac praestantiorum humana prudentia ac temperantia vel maxima. Obtingunt nobis utique, inquit, maxima bonorum per furorem divino quodam munere hominibus impertitum, et ipsa *μαυριξή* nomen invenit a *μαρία*, quasi *μαυριξή* quaedam. Eiusmodi autem furoris quum quattuor genera distinguere liceat, augurationem, initiationem et expiationem, poëtarum enthusiasmum atque divinum amorem, tum quartum omnium est praestantissimum ac nobilissimum. Continetur enim hoc furoris genus in amore, quo pectus eius movetur et concitatur, qui conspicatur id, quod pulchrum est. Cuius rei caussae ut intelligantur, res altius repetenda est atque vis et natura animi humani ac divini diligentius consideranda (p. 245. B.).

Et primum quidem animum omnem apparet esse immortalem, propterea quod principium motus sui in se ipso habet (p. 245. C. — 246. A.). Sed quae sit eius species, id quia patefacere est difficillimum, imaginis involuero uti licebit. Sit igitur animus omnis simillimus bigis alatis cum auriga. Et deorum quidem equi et aurigae omni ex parte perfecti sunt. Alia autem ratio est ceterorum vehiculorum, quibus unus equus bonus est iunctus, alter malus et contumax, ut aurigae imperium multo plus habeat difficultatis. Ex quo intelligitur, qui factum sit, ut humani animi olim labem contraxerint. Magnum enim intercedit discrimen inter mortale animal atque immortale. Nam animus omnis natura sua curat atque gubernat ea, quae sunt inanimata, totumque mundum alia atque alia forma indutus permeat. Quamdiu igitur manet

perfectus et alatus, sublimis fertur, rerumque universitatem gubernat; sed alis amissis cadit deorsum, donec nactus sit aliquod corpus, in quo sedem quasi suam ac domicilium figat. Itaque animum cum corpore copulatum animal mortale intelligimus; sed animal immortale informamus Deum, quanquam eius notitiam, si verum quaerimus, habemus nullam (p. 246. A. — D.).

Quonam autem modo eveniat, ut humani animi et una cum diis immortalibus olim in rerum divinarum contemplatione versati sint, et nihilominus a pristina illa fortuna sua atque dignitate defecerint, id Socrates deinceps magnifica declarat imagine.

Dii immortales, inquit, quoniam ita sunt beatissimi, ut facillime ac saepissime conspiciant ipsam iustitiam, sapientiam, pulcritudinem in loco supra coelum evector collocatam; duodecim dii maiores una cum suis agminibus, relictis sedibus suis, sola Vesta in illis remanente, summum coeli verticem petunt: quo in itinere magnus ille in coelo dux Iuppiter curru alato primus vehitur; ceteri dii suo quisque ordine subsequuntur. Et huius quidem spectaculi longe beatissimi, quoniam a diis omnis abest invidia, etiam animi humani olim participes esse potuerunt. Quanquam inter hos atque deos plurimum intercedit discriminis. Nam deorum equi maxima facilitate illuc proficiscuntur; ceteri, quia disparis naturae sunt, magno labore et contentione eodem enituntur, feroci et cotumaci equo ad inferiora ruente et vi alarum fatiscente. Et ii quidem animi, qui sunt perfecti, ubi in coeli dorsum pervenerunt, ibidem consistunt, et in orbem circumacti quaecunque in se sunt absoluta atque divina in regionibus illis superioribus intuentur. Locum autem illum, ipso coelo excelsiorem, nemo quisquam aut adhuc descripsit, aut ullo unquam tempore pro dignitate celebraturus est. Habet enim omne id, quod nec colorem aut formam aliquam refert, neque ullo sensu percipitur, sed ab uno animi auriga conspici, cognosci et intelligi potest. Haec igitur ubi conspexit animus, continuo iis mirifice delectatur, nutritur, corroboratur, nec umquam ab eorum consideratione avertitur, usque dum ad eum circumactus est locus, unde initium ceperat rerum per se spectatarum beata contemplatio. Hinc vero aeterno

nutritus pabulo in sedem suam revertitur, ubi auriga equis suis ambrosiam atque nectar praebet. Haec vero deorum vita est (p. 246. D. — 247. E.). Aliorum autem animorum, qui deos sequuntur, varia est conditio atque multiplex. Nonnulli enim, qui quidem deos optime sint secuti, verum item conspiciunt, quamquam ea in re propter mali equi ferociam nequam fruuntur placida illa deorum securitate et tranquillitate. Alii, ab equis vehementius perturbati, hic et illic tantum caput ad sublimiora extollunt, ideoque ipsam rerum veritatem partim vident partim non vident. Multi denique perpetuo intra coeli verticem versantur, nec umquam ad magnificentum illud spectaculum perveniunt: qua in via magno cum tumultu agitati aurigarum vitio vel alas amittunt, vel crura frangunt, vel aliis modis violantur ac debilitantur. Causa autem, quamobrem animi tanto desiderio campi aeternae veritatis lustrandi capti tenentur, haec est. Lex factorum stat immutabilis, ut, qui animus in coelesti illo itinere veri aliquid viderit, is ad alteram usque periodum omnis mali expers maneat; qui autem nihil veri perceperit, aut oblivione occupatus vel pravitate corruptus alas amiserit ideoque deorsum ad terram delapsus fuerit, is in terrestria corpora includatur. Quamquam animi in prima quidem generatione non in bestiarum, sed in hominum migrant corpora, ea conditione, ut rerum species discernere didicerint. Est autem fortuna eorum pro varietate scientiae et cognitionis, quam olim adepti sunt, admodum varia ac diversa. Nam qui plurimum veri in regionibus coelestibus vidit animus, is in sapientis, honesti et sapientiae atque amoris studiosi corpus migrat. Ab hoc proximo distat intervallo qui regis corpus invadit, legibus et imperio nobilitati. Tertium tenet locum qui descendit in hominem civitatis familiaeque regendae et rei faciendae peritum. Quartus est ordine et dignitate qui in viro laboris patiente et in exercendis sanandisque corporibus occupato figit domicilium. Quinti ordinis animi vitam nanciscuntur in vaticinando aut in initiis mysteriorum occupatam: sexti poetas, septimi opifices et operas, octavi sophistas aut factiosos atque populares, noni denique tyrannos intrare coacti sunt. Atque hi animi omnes, ubi morte e corporibus suis rursus discesserunt, in

locum vel poenarum vel praemiorum perveniunt, et exactis millenis annis accipiunt potestatem eligendi sibi nova corpora et nova vitae genera sive hominum sive bestiarum. Nec tamen una eademque omnium fortuna est. Nam qui animus ter sibi, exacto millenorum annorum spatio, vitam philosophi vel viri pueros cum philosophia amantis (*παιδευαστήσαυτος μετὰ φιλοσοφίας*) elegerit, is absolutus iam pennas denuo recuperat, quibus, ut antea, ad sublimia evehi, deum aliquem consecrari, et contemplari coelestia queat. Qui autem sunt in numero octo classium reliquarum animi, hi absoluta demum decies mille annorum periodo in primam illam conditionem restituntur (p. 247. E. — 249. B.).

Iam vero illustrata animi humani natura ac vita coelesti Socrates denique ad illud accedit, cuius caussa totam hanc disputationem susceperat, hoc est ad vim et naturam amoris philosophi explicandam. Pergit igitur ita disputare.

Hominis natura atque indoles, inquit, ita fert, ut quae in rebus singulis quasi dispersa cernuntur rerum genera, ea mente sua comprehendat et tamquam in unum colligat. Quo quidem continetur recordatio eorum, quae olim animi nostri in coelesti illo deorum consortio spectaverunt. Quocirca philosophi animus citius recuperat alas, ut qui perpetuo versetur in recolenda atque instauranda divinarum rerum memoria. Quod si qui reprehendunt tamquam dementiae argumentum, ii quid rei sit, ne suspicari quidem videntur. Nimirum idearum notitiam animi nostri e vita antea secum hanc in vitam attulerunt: quae tamen notitia quoniam eorum lapsu quasi obscurata est, philosophi hoc unum agunt maxime, ut vero investigando atque perquirendo amissam cognitionem, quantum fieri possit, recuperent. Atque hoc loco iam tandem ad illud furoris genus pervenimus, quod continetur amore. Etenim philosophi revera divino quodam agitantur spiritu, qui eos semper ad coelestem illam evehit pulcritudinem, quam in vita superiore conspexerunt. Quae si sub oculos esset subiecta, profecto admirabiles excitatura esset amores sui. Verumtamen quum veri, boni, iusti, sancti effigies in his terris nulla cernatur, nam cogitando tantum et ratiocinando ea assequimur; tamen pulcrum, quod

illic summo splendore lucebat, hic habet splendida sui simulacra. Nam pulcra percipiuntur sensibus, et vero etiam visu, hoc est sensuum acutissimo. Quocirca conspecto hic apud nos pulcro aliquo veri illius recordamur pulcri, olim in deorum consortio conspecti, ideoque continuo illuc evolare gestimus. Quo studio qui inflammati sunt, ii recte appellantur amatores. Neque tamen omnes rebus pulcris conspectis verae illius atque divinae pulcritudinis recordantur. Unde fit, ut qui illius sunt immemores, ad pulcrum, si quem vident, incitate ferantur et pecudum ritu, nulla eius reverentia tacti, unice corporis voluptates quaerant. Qui est amor ad libidinem proclivis. Qui autem more philosophorum mente et cogitatione sua perpetuo versatur in eo, quod per se verum, bonum, pulcrum est, contemplando, is conspecto aliquo pulcri quasi simulacrob continuo recordatur veri illius pulcri, quod olim in coelesti spectaverat vita, ideoque hominem pulcrum intuens summa inflammatur rerum divinarum cupiditate, in qua cupiditate nihil plane inest libidinis aut turpitudinis, sed una cernitur coelestis pulcritudinis reverentia atque studium. Quocirca talis amator eum, quem amore suo complectitur, tamquam deum aliquem colit adeoque studet omni cumulare honore et beneficio. Habet autem hic amor [cuins (p. 251 — 252. C.) egregia exhibetur descriptio] eam vim, ut homines evehat ad deorum immortalium imitationem ac similitudinem. Nam unusquisque amantium quaerit et sectatur aliquem similem ei deo, quem ipse olim in pristina illa vita praecipuo coluit studio. Quem ubi invenit, et semet ipsum et amatum formare atque componere studet ad illius similitudinem. Atque hac ratione intelligitur, qui fiat, ut et diversus sit amandi modus, nec amor omnibus similiter prosit. Nam qui Martem olim secuti sunt, ii et ipsi sanguinolenti sunt, et talem item sibi exoptant amicum; pariterque reliqui prouti Iunonem, Apollinem, Bacchum, alios deos olim coluerunt, ita Iunonios, Apollineos, Bacchicos, pueros in deliciis habent. Perfectissimi autem omnium et sanctissimi amatores sunt qui olim Iovem, hoc est *νοῦν βασιλέα*, summam rationem, omnia in rerum universitate sapientissimis consiliis moderantem atque gubernantem, sunt sectati. Hi enim diligentissime

considerant, num amicus, quem sectantur, philosophus sit natura et ad imperandum natus: et ubi talem invenerunt, eundem omni studio et reverentia prosequuntur, eoque ipsi quoque in memoriam redeunt eorum, quae olim in Dei consortio versantes divina cum oblectatione spectaverunt (p. 249. C. — 253.). Nec vero ad generosum hunc divinumque amorem sic statim ac sine labore et contentione virium pervenitur. Nam conspecto pulcro adolescentulo inter equos et aurigam animorum oritur fere certamen vehementissimum. Quippe pravus ille et contumax equus, cuius vel externa species arguit lubidinem, tum continuo omnibus viribus ad voluptatis fructum contendit, ita ut vel optimus eius ferociam aegerrime perdomet. Sed fit tamen aurigae prudentia et constantia atque alterius equi bene morati fortitudine, ut ille et freno coercetur et aurigae pareat. Quod sicubi factum est, quo ipse amator incaluit amore, eodem iam incenditur etiam alter, qui amatur. Nam quemadmodum ille ex hoc per oculos hausit effluvium pulchritudinis, quo quidem incaluit ita, ut germinare in animo inciperent alae; sic amantis desiderium imaginis instar in amati animo repercutitur, eumque ita emollit et irrigat, ut in eo item alae succrescant. Qua ratione evenit, ut alter alterum mutuo amplectatur amore, atque ambo beatam et concordem degant vitam, cui summa praemia sunt proposita. Etenim amor eorum prorsus est philosophus, nec libidinis turpitudine commaculatus. Sin autem amantes et amati non quidem philosophiae virtute insignem, at tamen ambitiosam et honoris laudisque studiosam agunt vitam, quae a malae existimationis nota aliena sit, fit sane interdum, ut incauti ac praeter deliberatam voluntatem ad amoris minus generosi fructum abripiantur. Sed his nihilominus haud parvum amatorii illius furoris praemium obtingit, quum non turpi libidini fuerint dediti, sed sibi ab ea pro viribus temperaverint. Etiam si enim e vita discedentes nondum alas recuperaverint; tamen iamiam in eo versantur statu, ut eorum alas mox progerminaturas esse sperare liceat. Qui autem eius utitur consuetudine, a quo non redamatur, huius fortuna longe est tristissima. Nam eius animus, posteaquam e corpore excessit, per novem millia annorum in his terris te-

mere volutatur atque sine ratione apud inferos oberat (p. 253 — 256. E.). His omnibus denique Socrates hunc subiungit Epilogum. Haec tibi, dilecte Amor, inquit, palinodia pro virium mearum modulo exsoluta est ac dicata: quam ut hoc modo caneremus et verbis proferremus poëticis, a Phaetro coacti sumus. Tu vero et iis ignoscas, quae antea dicta sunt, et haec propitius a nobis accipias, quamque mihi largitus es artem, eam ne unquam auferas neve imminuas. Si vero hactenus aliquid vel a Phaetro vel a me dictum est numine tuo indignum, Lysias tamquam eius rei auctor accusandus est, quem tandem averte ab huiusmodi sermonibus et totum ad philosophiam converte. Nam ita etiam Phaetrus hicce, eius amator, mutabit mentem, atque in amoris et sapientiae studio vitam transiget (p. 257. A.).

Hoc igitur est tertiae orationis argumentum. In qua sive elocutionem sive res et sententias consideres, nihil profecto desiderabis, quod ad summae artis laudem ac praestantiam requiratur. Sed haec ipsa res quoniam altioris est indaginis, nunc in argumento libri enarrando continuo perrexisse iuvabit.

Phaetrus igitur, audita praeclara illa Socratis oratione sese dubitare fatetur, num Lysias unquam eiusmodi orationem in medium prolaturus sit, si cum Socrate velit de virtutis ac laudis praestantia contendere. Praeterea etiam sese dicit magnopere vereri, ne rhetor clarissimus in posterum plane a scribendo absteineat, propterea quod nuper admodum a viro quodam civili invidioso τὸν λογογράφου nomine appellatus sit. Quo audito Socrates tum Lysiam carpit leniter propter scribendi intemperantiam, tum data occasione etiam viros civiles urbane ridet lepideque cavillatur, quandoquidem homuncionem istum arbitratur neutiquam sibi videri orationum scribendarum studium ex animo vituperavisse; nam istiusmodi homines, qui versentur in tractanda republica, plerumque nihil ardentius optare solere, quam ut aliquod ingenii sui monumentum, veluti legem aliquam vel edictum nomine suo insignitum, ad posteritatis memoriam prodere liceat. Quo iudicio tum vana et inanis superbia istiusmodi hominum notatur, tum scriptioni isti civili tamquam per occasionem suam statuitur pretium utpote a sapientiae studio plane aversae. (p. 257. D. — 258. D.). Parant

vero haec omnia transitum ad eam, quae deinceps agitatur, quaestionem. Nam inde a p. 258. D. instituitur disputatio de recta ac vitiosa scribendi dicendique ratione. Ad quod quidem argumentum considerandum quum Phaedrus promptus paratusque sit, quippe inde voluptatem vere ingenuam redundaturam esse existimans, tum Socrates venuste et urbane etiam cicadas ait in vicinia cantantes ipsos adhortari videri, praesertim quum eae Calliopae et Uraniae nuntient, quinam inter homines philosophiam colant et in tractanda arte musica occupati vitam degant (p. 258. E. — 259. E.) — Instituitur autem harum rerum disputatio sic, ut una eademque opera simul binae quaestiones pertractentur, sicuti haud obscure p. 277. B. — E. Cap. LXII. et LXIII. indicatum est. Nam dum disquiritur, quam conditione scriptio librorum laudibilis et quando turpis existimanda sit, simul etiam illud ostenditur, quod et ipsum ad rem praesentem vel maxime pertinet, quid in rerum ac sententiarum tractatione artis rationi consentaneum esse censi debet. Itaque ubi primum suscepta est de optimo scribendi genere disputatio, principio quidem (p. 259. E. — 262. C.) graviter copioseque docetur, ad veram germanamque dicendi laudem omnino requiri veritatis scientiam, sine qua ne ea quidem consistere possit rhetorica, quae unice aucupetur speciem verisimilitudinis. Ex quo perspicuum esse debet, primum quidem doceri hoc, rerum inventionem, quam rhetores vocant, totam ducendam esse ex philosophiae scientia et cognitione. Hoc autem demonstrato deinde etiam ulterius proceditur. Ostenditur enim luculentissime, accuratiore Lysianae orationis censura instituta, scientiam et philosophiam etiam ad duas alias eloquentiae partes requiri, quandoquidem non modo τὸ εὐτεχνον, quod in apta sententiarum dispositione atque coniunctione cernatur, inde suspensum sit (p. 262. C. — 268. A.); verum etiam vis ipsius et efficacia in animis legentium vel audientium ex eadem pendeat; ad utrumque enim opus esse arte dialectica, qua rhetores arguuntur vulgo male carere, cuiusque ratio data rei opportunitate in illustriore luce collocatur (p. 268. A. — 274. B.). Quocirca toto hoc

loco imprimis id agitur, ut philosophiam etiam ad definitionem et dispositionem rerum ac sententiarum requiri doceatur, qua una maxime vera ipsius laus contineatur, atque praeterea etiam illud demonstretur, vim eloquentiae in animis hominum sive persuasionem ita demum existere, si eloquentia rerum scientia et cognitione sustentetur. His autem expositis reditur tandem rursus ad quaestionem ab initio propositam de descriptionis laude atque dignitate recte aestimanda, *εὐτροπείας γραφῆς περὶ καὶ ἀπροπείας*, (ut est p. 274. B.). Quo quidem loco, rhetorica rursus cum dialectica in certamen commissa, scriptio iudicatur utilis quidem esse admonitionis causa, sed vivo sermoni neutiquam aequiparanda, quippe qui ad animos erudiendos et sapientiae opibus locupletandos longe plurimum valeat (p. 274 B.). Ex quibus omnibus denique efficitur, ut *artis ratio in scriptura* ibi demum agnoscenda sit, ubi primum quidem veritatis scientia et cognitio suppetat; deinde clara atque evidens rei, de qua scribatur, definitio et explicatio reperiatur, notionum generibus atque formis subtiliter distinctis atque coniunctis; denique varia scribendi genera animi indole et natura accurate cognita animorum varietati sapienter attemperentur. Dignitas autem atque laus scribendi ex eo pendere iudicatur, ut quis non temere dicat vel scribat, superbiens etiam iudiciorum suorum firmitate aut perspicuitate, sed cum scientia agat, veritatis per omnia quam maxime studiosus (p. 277. B. — 278. E.). — Haec igitur est ratio ac descriptio disputationis uberrimae deinceps explicatae; qua investigata iam ad singula lustranda accedimus.

Suscipiens igitur Socrates quaestionem de recta scribendi dicendique ratione (p. 259. D.) ante omnia docere instituit, iis, quae bene pulcreque dicta futura sint, necessario hoc proprium esse oportere, ut is, qui verba faciat, naturam eius rei cogitam perspectamque habeat, de qua explicare constituerit. Itaque rhetoricam censet veri scientia et cognitione nullo pacto carere posse. Quod quidem primum est, quod in ea requiritur. Quibus ita positis deinde ea sententia ita confirmatur, ut quae contra dici possint, subtiliter examinentur atque refellantur. Quamobrem falsum esse arguitur quod vulgo statuatur fieri posse, ut

quis vel non perspecto vero, bono, iusto, honesto, bene dicendi laudem adipiscatur, quia scilicet rhetorica non tam veritatem, quam veritatis speciem consecratur, ideoque non vere bona et honesta, sed ea tantum, quae multitudini videantur, curare soleat. Quod si recte ita iudicatur, inquit Socrates, rhetoricam apparet non solum perquam ridiculam fore, ut quae veritatis rationes, etiamsi maxime essent apertae atque evidentes, perverteret (p. 260. B. C.), sed etiam perniciosam, quippe quae boni et mali, turpis et honesti, utilis et inutilis discrimina temere negligeret petulanterque confunderet. (Ibid. C. D.). — Iam vero si forte ad eius defensionem afferatur, ipsam certe neminem impedire aut prohibere, quominus verum cognoscere studeat, sed nihilo secius ita esse comparatam, ut bene dicendi laudem sine veritatis cognitione tueri possit, in promptu sunt argumenta validissima, quibus ea sententia refutetur. Est enim ars oratoria sine dubio *ψυχαγωγία τις διὰ λόγων*, ars quaedam animos oratione flectendi atque ducendi (p. 261. A. coll. p. 271. D.), regnans illa non solum in iudiciis et conventibus publicis, sed etiam in privatorum hominum circulis et pariter res leves atque magnas gravesque tractans. Quae quum speciem tantum ac verisimilitudinem sectetur ideoque id agat, ut audientes vel legentes in fraudem et errorem inducantur, sponte intelligitur, hoc ipsum munus suum si recte obire velit, nihil ipsi magis esse necessarium quam recti verique scientiam et cognitionem. Nam qui quem fallere ac decipere conatur ipseque sibi ab errore cavere studet, eum certe necesse est rerum similitudines ac dissimilitudines accurate discernere. Quod certe nullo modo fieri potest ab eo, qui non cuiusque rei naturam bene cognitam habeat, qua demum intellecta alterum poterit callide a vero ad contrarium abducere, dum ipse fraudem sollerter declinet. Itaque consequens est, ut is, qui neglecta veritatis scientia opinionibus tantum indulgeat, ridiculam quandam rhetoricam factitaturus sit, adeoque omnis artis expertem (p. 259. D. — 262. D.). — At nimirum quum ipsa materia arti oratoriae subiecta rerumque ac sententiarum inventio ea sit, quae sine veritatis scientia iudice Socrate revera nihil ad dicendi laudem tuendam sustinen-

damque valeat, tum etiam illud ipsum, quod modo attigit, τὸ ἐντεχνον, sine veri cognitione nullo modo consistere posse arbitratur. Quod quidem planum facit exercendo de Lysiae oratione iudicio, cui additur etiam censura artificiorum illorum, quae rhetores vulgo mirum quantum iactare solebant, ita quidem ut simul quanta sit hoc in genere dialecticae praestantia, clarissime ostendatur. Arguitur igitur Lysias primum eo nomine inertiae, quod eam rem, de qua verba facienda essent, ab initio non defini- verit (p. 264. E. sqq.). Etenim quum duplex sit rerum genus, alterum certarum et evidentium, alterum ambiguarum atque incertarum, arti rhetoricae, etiamsi fallere conetur, tamen hoc propositum esse oportere statuitur, ut cognito utriusque generis discrimine eam rem definiat accuratius, de qua suscipiatur oratio. Quare Lysiae ostenditur ante omnia amoris vim ac naturam definiendam fuisse, quum manifestum extet amorem esse rem perquam ambiguan neque hominibus vulgo satis cognitam, id quod etiam orationes superiores satis demonstraverint. Praeterea vero Lysias etiam ideo reprehenditur et castigatur, quod nullo servato sententiarum ordine per totam orationem omnia temere proiecerit confuseque miscuerit, ut nulla plane intelligatur causa et ratio, cur singula hoc vel illo loco ab eo posita sint neque sese alio exceperint ordine (p. 264. B.). Quippe consentaneum esse iudicatur, unamquamque orationem oportere comparatam esse similiter atque animal bene a natura fabricatum, ut corpus habeat, quod nec capite nec pedibus sit truncatum, et extremas partes referat tam inter se quam cum toto corpore apte convenientes. Nempe causam utriusque vitii omnisque inertiae modo animadversae Socrates in eo quaerendam esse censet, quod a Lysia neglecta sit ars illa notiones cernendi atque coniungendi, qua dialectica contineatur. Quae quidem qualis sit, deinceps ita explicatur, ut omnem eius vim rationemque exinde cognoscere videamur. Describuntur enim iam celeberrimae illae διαρῆσεις et συναγωγαι, disiunctiones et conductiones, sine quarum usu Platone iudice nec verum falsumve diiudicari nec consequentia cerni nec repugnantia animadverti nec ambigua distingui possunt; de quibus quidem rebus

(p. 265. D. — 266. C.) haec fere disseruntur. Duplex est, inquit Socrates, artis ratio, quae in cognoscendis iudicandisque rebus longe valet plurimum. Primum enim ita fieri potest, ut quis ad unam speciem atque formam a se cognitam et perspectam referat et conducat quae multifariam dispersa sunt, ita quidem, ut definiendo declaret ac patefaciat, quidnam illud sit, de quo dicere animum induxerit. Quod ipsum antea in amore animadvertimus, cuius definitione demum exhibita fieri poterat, ut oratio in eius virtutibus aestimandis iudicandisque recte ac sollerter versaretur. Sed suppetit etiam alia via et ratio eaque illi contraria et adversa. Quae quidem locum habet, quum quis illud, quod in unum coniunctum est, secundum species atque formas rite disiungit et articulatim dividit, nec vero malorum coquorum more violenter diffringit. Cuius dividendi rationis exemplum supra ipsi proposuimus, quo loco varia furoris genera enumerabamus, usque dum tandem, quem quaerebamus, reperiremus furorem divinum. Hae vero divisiones et conductiones tam ad cogitandum quam ad dicendum plane sunt necessariae; ac si quis unum illud et multa (*ἐν καὶ πολλὰ*) h. e. genera et formas idearum s. notionum, recte potest discernere et coniungere, is merito dialectici nomine insignitur et tamquam sapiens vere divinus summis laudibus ornari debet. Haec igitur Socrates (p. 265. D. — 266. C.) de dialectica, quibus apertum est methodum disserendi analyticam atque syntheticam, quam hodie vocant, elegantissime illustrari. Expositis autem his dialecticis praeceptionibus vir sapientissimus rursus revertitur ad artem rhetorum, quos quidem copiosa disputatione eademque festivae urbanitatis salibus maxime referta ostendit a dialecticae laude adeo esse alienos, ut unice haereant in artificiis istis suis mero usu collectis et a ratione alienissimis (p. 266. C. — 268. ff.): Quippe arguuntur illi non dialecticam, non veri reperiendi artem, non denique rerum scientiam et cognitionem tenere, sed unice usurpare artificia quaedam ex vitae communis usu repetita, quae licet ad persuadendum subinde aliquid valeant utpote ad opinionis speciem comparata, tamen ad veri scientiam et cognitionem nihil quidquam conferant. Quorsum referuntur quae vulgo in rhetorum

scholis praecipiantur de proemiis, de narrationibus, de verisimilibus, de testimoniis et probationibus, de argumentorum confutatione, de laudationibus et vituperationibus, de affectuum movendorum auxiliis, de tropis et figuris, de elocutione, aliis id genus rebus similibus. Nimirum ista omnia quum oratori nota esse debere facile concedatur, tamen eadem iudicantur neutiquam ad ipsam rhetoricam pertinere, sed esse potius τὰ πρὸ τῆς τέχνης ἀναγκαῖα μαθήματα (p. 269. B.). Quocirca carpuntur atque vellicantur dehinc rhetores et sophistae, qui in istis omnia inesse rati istiusmodi artes non sine fastu iactavissent, Theodorus Byzantius, Evenus Parius, Tisias, Gorgias, Prodicus, Polus, Protagoras, Thrasymachus Chalcedonius, Lysias, denique universa cohors rhetorum ac sophistarum, qui sese in isto campo exercuissent. Reiectis vero et explosis pravis istis opinionibus de arte rhetorica susceptis (p. 268. A.) quaeritur porro subtilius, quamnam et quando ista omnia habeant vim et efficaciam (τίνα καὶ πότε ἔχει τὴν τῆς τέχνης δύναμιν) ad persuasionem in animis efficiendam. Etenim vim dicendi Socrates censet minime posse istis rhetorum artificiis tuto comparari. Quemadmodum enim nemo possit artem medicam factitare, quia quaedam noverit medicamenta, corporis natura non perspecta, aut artem exercere tragicam, quia quasdam orationes lamentabiles declamitare didicerit, aut harmoniae peritus haberi quoniam sciat chordam acutam atque gravem moderari ac temperare; quandoquidem ista omnia nihil sint nisi parva quaedam disciplinae universae initia, neque ipsam artem medicam, tragicam, musicam conficiant; ita etiam bella ista rhetorum artificia nondum efficere arbitratur, ut oratio in animis audientium vel legentium iustam vim habeat planeque ad persuadendum fiat accommodata (p. 268. A. — 269. C.). Si igitur quaeritur, inquit, unde et quomodo veri rhetoris et vi persuadendi pollentis ars comparari queat, omnino quidem responderi potest, quod verissime ita statuitur, ad perfectam eloquentiam haec tria requiri: ingenium, doctrinam, et exercitationem; id quod etiam de aliis rebus ita iudicari solet. Sed quantum ex his ad dicendi artem rationemque pertineat, neutiquam ex Tisiae aut Thrasymachi praeceptis iudicandum est,

verum intuendum potius exemplum Periclis oratoris perfectissimi. Quippe habent omnes omnino artes praeclarae atque magnae hoc sibi proprium, quod sibi quasi deposcunt abstrusiorum philosophiae quaestionem subtilioremque pervestigationem naturae, ex qua una demum nascitur celsum illud, magnificum atque efficax, quod eloquentiae quoque propositum esse debet. Quod quum Pericles acute pervidisset, continuo sibi persuasit ad praeclaram naturae indolem, qua fuit ornatus, accedere oportere etiam doctrinae et rationis conformationem. Quum igitur incidisset in Anaxagoram, acutum talium rerum scrutatorem, istiusmodi quaestionibus ac meditationibus adsuefactus et ad cognoscendam mentis et amentiae naturam per illum deductus fecit profecto quod ad comparandam eloquentiae laudem sine dubio plurimum valere iudicari debet. Traduxit enim ex philosophia Anaxagorae ad artem oratoriam quaecunque ad eam colendam ornandamque maxime conducere viderentur. Quippe est sane artis oratoriae plane eadem ratio, quae est artis medicae. In utraque enim naturam cognitam perspectamque habeas plane necesse est, siquidem ars medica corporis, ars oratoria animi notitiam accuratorem requirit. Qua si quis careat, is certe numquam ex arte aget, sed mero usu sine ratione collecto corpori valetudinis caussa medicamenta, animo autem ad efficiendam persuasionem orationes adhibebit. Quod quam sit perversum et calamitosum, nemo est quin sponte animadvertat. Iam vero animi naturam quis quaeso est qui sibi persuadeat sine universi cognitione posse perspici et intelligi? Enimvero Hippocrate quidem iudice ne corpus quidem sine illius adiumento satis noscitur, ut profecto nullo negotio intelligatur, eandem ad animi notitiam multo etiam magis necessariam esse. Ex quibus omnibus apertum esse debet, ad consequendam dicendi laudem atque virtutem etiam propterea opus esse philosophia, quod vis et efficacia eloquentiae inde pendet, ut orator animos moveat atque flectat; id quod certe sine interiore mentis animique notitia fieri non potest. — His vero de philosophiae scientia ad eloquentiae usum necessaria disputatis ostenditur deinde etiam, qua via et ratione ei versandum sit, qui aliis persuadere velit, quandoquidem ipsi non modo naturae scientia, qua-

lem philosophia suppeditet, sed etiam dialectica subtilitate opus sit. De qua re inde a p. 270. C. — 272. B. fere haec disputantur. In explicanda cuiuslibet rei natura, inquit Socrates, ante omnia quaeratur necesse est, simplex an multiforme sit id, in quo voluerimus et ipsi artificiosi esse et alios artis peritos efficere; deinde si simplex sit, vis eius exploranda est videndumque quid cuique natura facere et quid a quoque pati queat. Sin autem multiplex sit ac plures species habeat, has dinumerari oportet et in unoquoque, sicuti in singulis, considerari, quid cuique facere et quomodo a quoque per naturam suam affici possint. Quod ipsum imprimis etiam oratorem ita facere oportet, quippe qui exploratam habere debeat animi naturam, cui orationes adhibiturus sit. Describendus igitur ipsi omni diligentia et quasi in conspectu ponendus animus est, ut appareat, utrum natura sua unus ac similis sit, an secundum corporis figuram multiformis; deinde vero etiam videndum, quid animus cuique rei inferre et quid a quoque natura sua pati possit. Quo duplici munere peracto sequitur deinde tertium quiddam. Dispositis enim orationum (*λόγων*) pariter atque animi generibus cognitisque variis eorum affectionibus etiam omnes causae persequendae sunt, ita ut sua cuique attribuantur, eoque modo demonstrandum, qualis animus qualibus orationibus quam ob causam necessario ad persuasionem vel adducatur vel non adducatur. Neque enim aliter fieri poterit, ut quid ex arte vel dicatur vel scribatur. Nam quum vis orationis (*λόγον δυναμικόν*) sit flexanima (*ψυχολογία*), rhetorem certe novisse oportet, quotnam animus tamquam species et formas habeat, earumque proprietates tamquam in numerato habere. Quibus ita distinctis idem etiam varia orationum genera discernet, quibus animi hominum, pro sua quisque indole ac natura, ad persuasionem moveantur. His omnibus autem via et ratione cognitis oportet ipsum denique etiam ad vitae veritatem rerumque usum accedere diligenterque observare, quomodo res sese habeant vel fiant, quo facilius discat intelligere et animadvertere, quid et locis et temporibus et hominibus conveniat; alioquin enim solis confidet magistrorum praeceptionibus usu carentibus. Quicumque igitur iudicare potest atque di-

cere, qualis homo qualibus orationibus ad persuasionem adducatur, praesentemque perspicens sibi ipse potest indicare, hunc esse talem vel talem, eique adhibendas esse has vel illas orationes, quique praeterea tenet opportunitatis notitiam, qua dicendum et tacendum, itemque brevilocquentia, affectuum commotione, aliis orationis formis utendum sit, eum fatebimur utique artem dicendi pulchre ac perfecte tenere; sin autem horum aliquid desit, aliter certe existimari oportebit. Quod negotium quum sit haudquaquam leve, profecto ea via et ratio perficiendi operis ineunda est, quae, vitatis ambagibus ac difficultatibus non necessariis, proxime ad finem propositum perducatur (p. 270. C. — 272. C.). — iam vero his ita disputatis etiam hoc nomine rursus subiungitur iudicium de vulgaribus rhetorum studiis. Pergit enim Socrates deinceps sic fere disserere. At enim vero nostri quidem rhetores, inquit, hos tantos labores in condiscenda arte oratoria omnino opus esse negant. Quippe versantur illi in ea opinione, ut veris scientiam et rerum vel etiam hominum curam nihil ad se pertinere existiment. Nam in iudiciis quidem rerum veritatem minime curari solere; unam spectari probabilitatem et verisimilitudinem, cuius solius ratio ducenda ab eo sit, qui artificiose ac sollerter dicere velit. Etenim ne ea quidem, quae revera facta sint, veritati convenienter esse referenda; captanda potius esse probabilia aut verisimilia (*τα εἰζοτα*) tam in accusando quam in defendendo, veritate rerum valere iussa. Quod quidem etiam Tisias ita statuit, qui neutrum litigantium iubet verum confiteri sed utrumque callidis ac fallacibus uti mendaciis. In quo illi rursus non vident, quod res ipsa loquitur, ad efficiendam verisimilitudinis speciem veritatis cognitionem unice esse necessariam, sine qua nec id, quod sit verisimile aut veridissimile, ullo modo reperiri aut iudicari queat. At enim vero qui tam humiliter de rhetorica sentiunt, ii certe nec vident, quid ei denique sit propositum. Nam qui in ea discenda atque colenda nulli labori atque operae parcendum esse arbitrantur viri sapientes, ii certe non hoc consilio ita faciunt, ut dicant et agant apud homines, sed illud potius spectant, ut diis grata possint dicere atque facere pro viribus. Neque

enim vir sapiens sibi putabit in eo elaborandum esse, ut iis, qui revera una cum ipso servi sunt, gratificetur, sed illud potius aget, ut dominis bonis et a bonis oriundis, hoc est diis, semper gratus et acceptus sit vereque placeat. Quae quidem artis oratoriae virtus ac praestantia quum tanta sit, ut ipsa nihil maius et excellentius fingi aut cogitari liceat, certe nec moleste ferendum est, si qua ipsius ratio ac disciplina, utpote cum veri investigatione coniuncta, plus operae ac laboris sibi deponat, quam quis exspectaverit. Nam pulchra expetentibus profecto honestum et gloriosum videri debet fortiter et constanter perferre quae illorum causa subeunda ac toleranda sint (p. 272. C. — 274. B.).

Atque his quidem expositis fitur aliquando disputatio de eo, quod in orationibus sit arti conveniens quidve ei contrarium. Quo facto tandem suscipitur disputatio, cum altera illa artificiose iuncta et copulata, de recto scripturae usu, disquiriturque subtilius, qua conditione scribendo operam dare deceat et quodnam pretium litterarum scriptioni statuendum sit. Enimvero adumbrata ac descripta specie et imagine perfecti rhetoris, qui idem sit perfectus dialecticus, utpote optimam tenens veri repertiendi et explicandi rationem cum veritatis studio arctissime coniunctam, sanequam etiam suscipienda fuit huius rei explicatio. Neque enim rhetorica ista, quae taxatur, una dictione continebatur, sed vel maxime pertinebat etiam ad orationum scriptionem, neque dialectica absolvebatur sola veritatis commentatione, verum etiam docendo et sermocinando prodesse studebat. Accedit huc, quod omnis disputatio profecta est a scripta quadam Lysiae oratione, ut plane consentaneum sit, sermonem denique rursus reverti ad scribendi studium, quod inter rhetores maxime vigeat. Quocirca vel has ob causas harum rerum quaestio nunc institui debuit, ut taceamus de aliis. Redit autem summa disputationis fere huc.

Revertamur, inquit Socrates, aliquando ad id, unde superior artis oratoriae censura cepit initium. Quaeramus enim, quemnam usum scriptio litterarum habeat et quibus ea finibus regenda sit. Et usum quidem eius quod attinet, iuvabit ante omnia narrationis cuiusdam meminisse,

quae de Theutho Aegyptio atque Thamo, Thebarum Aegyptiarum rege, memoriae prodita est. Audivi enim, Naucrati, urbe Aegypti, fuisse aliquem de priscis illius terrae diis, nomine Theuthum, qui quum numerum, computandi artem, geometriam, astronomiam, calculorum ac tesserarum lusum, tum etiam litteras scribendique artem invenisse narratur. Quum autem illis temporibus totius Aegypti rex esset Thamus, ad hunc Thebas venisse ferunt Theuthum ipsique artes ostentasse a se inventas. Ibi vero quum de aliarum artium utilitate multa in utramque partem disputata essent, Theuthus, de litterarum quoque utilitate interrogatus, hoc dedit responsum. O rex, inquit, litterarum scientia Aegyptios sapientiores magisque memores efficiet; memoriae enim et sapientiae erit subsidium. Quo facto rex, illi adversatus, Tu vero, artis a te inventae captus amore, iusto benignius de eius usu videaris statuere. Etenim ista quidem scientia animis sine dubio afferet oblivionem propter memoriae neglectionem, quippe quum homines scripto confidentes extrinsecus per aliena signa, non intrinsecus per se ipsos recordaturi sint, ut non memoriae, sed recordationis adiumentum inveneris; sapientiam vero discipulis opinatam, non veram subministras; multa enim percipientes sine disciplina et institutione videbuntur multarum rerum scientes esse, quamvis revera maximam partem inscii sint, ac molesta etiam erit cum iis consuetudo, quippe qui opinati, non veri et germani sapientes evasuri sint (p. 274. B. — 275. B.). Haec igitur Socrates, significans praeterea, in eiusmodi narrationibus antiquitus proditis non temere offendendum, sed unice illud spectandum esse, quid in ipsis veri contineatur (p. 275. B. C.). Nimirum indicat ille hac narratione sua, litterarum usurpatione liberam mentis ingeniique agitationem, qualem philosophia exigit, utique auferri et impediri adeoque in animis vanam sapientiae opinionem procreari, quae verae scientiae intus in animo oriundae plurimum officiat, ut facile appareat, philosophiam, hoc est liberam veritatis investigationem et agnitionem, ab ipso scripturae ut externo cuidam scientiae vel potius recordationis adiumento ac subsidio tamquam e regione poni. Quibus ita expositis pergitur etiam ad aliud quid, quandoquidem docetur, scriptam orationem, si ad vivi ser-

monis institutionem comparetur, non adeo magni faciendam esse. Scripta enim oratio, ut ait Socrates, similis est picturae. Huius enim fetus, licet vivi videantur, tamen, si quid eos interrogas, affectata cum gravitate egregie tacent. Eadem vero ratio est etiam scriptae orationis. Haec enim quum intelligentiae speciem prae se ferat, tamen omnino muta est; unum idemque semper dicit, et quum versetur inter intelligentes pariter atque eos, ad quos nihil pertineat, nec loqui scit nec tacere, ubi deceat. Quin etiam si quando male taxatur iniusteque reprehenditur, eget semper defensore parente suo, quandoquidem ipsa se tueri ac defendere non potest. Multo aliter vero existimandum est de vivae orationis usu, quae natura sua est longe melior descriptione longeque praestantior. Habet enim illa eam vim, ut scientia et cognitio in discentium animis tamquam inscribatur, estque plane idonea ad causam suam defendendam, praesertim quum et loqui et tacere sciat apud quos debeat. Nimirum scriptam orationem patet denique nihil esse aliud quam vivae orationis adumbratam quandam imaginem, quae ab illius praestantia longissime distare existimanda est. Quemadmodum igitur prudens agricola semina ea, quae velit esse frugifera, haudquaquam serio in hortos Adonidis inarabit, quo scilicet ea intra octo dies videat laete progerminantia, sed istud lusus tantum et oblectationis gratia faciet, illa autem semina, quae serio curet, ei solo committet, cui ipsa committi conveniat, atque satis habebit, si octavo mense post ad maturitatem pervenerint; ita etiam is, qui iusti, boni, honesti habet cognitiones (*ἐπιστημᾶς*), non serio illa in aqua scribet ac per orationes atramento propagabit, quae nec vera perspicue explicare nec iudiciorum suorum rationem reddere queant, sed potius, sicuti facile iam existimari potest, liberalioris oblectationis gratia hortulos quasi litterarios conseret ac, si quando scribet, ita scribet, ut sibi condat commentarios, quo appropinquante obliviosa senectute et sibi et aliis omnibus eadem studia persequentibus habeat quo laetetur, hortulos istos suos tenera fronde virentes conspiciens. Nimirum quod tempus alii tribuunt ludis, computationibus, aliis similibus voluptatibus, id ille honestae oblectationis gratia ad scribendum conferet coque

modo quasi ludens liberaliter vitam deget. Verum enim vero quum res longe pulcherrima sit, de iusto, bono, honesto sermonibus tamquam ludere scribentem, tum multo pulchrius erit quod ad has res conferetur studium, si quis utens arte dialectica, ubi animum nactus fuerit idoneum, plantet ac serat cum scientia sermones, qui et ipsi sibi et satori auxiliari possint nec steriles sint, sed semen in se contineant, unde alii recentes in aliis ingeniis progerminent, qui, illud nunquam ut intereat, efficiant eiusque participi tantam afferant felicitatem, quanta maxima mortali nato obtingere possit (p. 275. C. — 277. A.). — Haec igitur Socrates hactenus. Quae quorsum pertineant, nemo, opinor, facile dubitabit. Quemadmodum enim in superioribus descriptionis ratio atque dignitas comparata est cum libera mentis cogitatione, ita hoc loco scriptae orationis institutio contenditur cum vivi sermonis efficacia, quae scriptae voci longissime anteponitur. Nimirum pertinent haec omnia denique item ad illustrandam dialecticae praestantiam ac virtutem. Quippe continetur illa non una tantum tacita mentis cogitatione, sed multo latius patet, quandoquidem, sicuti vel nomen eius indicat, etiam sermocinando, colloquendo, disserendo prodesse atque veri, boni et honesti scientiam et cognitionem aliis impertire conatur. Quo nomine vel imprimis arcta necessitudine cum amore philosophiae continetur, cui tamquam ars quaedam amatoria suppetias fert planeque famulatur. Quocirca ei librorum scriptio opponitur, sicuti antea ipsi rhetorica e regione collocata est. Ex quo et ipso virtus eius et praestantia clarissime elucet. Quamquam tota haec pars disputationis videtur etiam ad aliud quid spectare, siquidem Plato in ea tecte significavit, quamnam esse vellet scriptorum suorum cum viva oris institutione coniunctionem ac necessitudinem. Verum istud quidem in praesenti mittamus, de quo alio loco disputandi occasio erit. Pergamus potius in enarrando dialogi argumento, cuius postrema particula fere huc redit (p. 277. A. sqq.).

Posteaquam enim finita est disputatio de descriptione et vivae vocis institutione, Socrates nunc demum discerni atque iudicari posse ait, quid quum de laude scribendi operae, tum de ipsis ora-

tionibus vel ex arte vel sine arte scriptis existimari oporteat. Et artis quidem rationem, sicut modo demonstratum sit, in eo positam esse censet, ut quis primum quidem veram rei naturam, de qua dicturus aut scripturus sit, perspectam habeat; deinde ut ipsam universam definire (genus eius indicare) definitamque rursus in species atque formas ad individuum usque naturam dividere ac cernere possit; tum ut et animi naturam pariter explorare formamque orationis cuique animi naturae convenientem reperire queat; denique ut sciat orationem cuiusque animi naturae attemperare, animo multiplici multiplices et varias, simplici contra simplices orationes adhibens (p. 277. B. C.). Laudem vero ac turpitudinem orationum sive dicendarum sive scribendarum item ex iis, quae antea disputata sint, nullo negotio aestimatum iri arbitratur. Nam sive Lysias sive alii ita scribant, ut, quum nihil certi de iusto aut iniusto, de bono aut malo, aliis rebus similibus, noverint, tamen in scriptis suis multum inesse certi ac perspicui opinentur, hoc omnino longe turpissimum atque vere probrosum censi oportere existimat. Sin autem aliquis de scriptis orationibus, cuiuscunque eae generis sint, ita sibi persuadeat, ut sicuti per lusum quendam scriptae ac litteris mandatae sint, ita nec magno studio dignae habendae videntur, quandoquidem vel optimae earum scientibus non nisi recordationis causa sint destinatae; atque contra existimet, in iis unis atque solis, quae docendi atque instituendi causa fiant et proposita veritatis persuasionem revera in animis de iusto et pulcro et bono inscribantur, clarum quiddam et evidens et perfectum inesse, easque oportere quasi filias cuiusque germanas coli, utpote in ipsius animo natas, cuius filiae et sorores sint habendae quae in animis aliorum sint procreatae; hunc vero virum talem esse arbitratur, cuius similis ut ipse iuxta cum Phaedro aliquando existat, intimo pectore optandum videatur (p. 277. A. — 278. B.).

Atque his omnibus ita dilucidatis postremo, sicuti par fuit, disputatio rursus ad Lysiam revertitur, a quo ab initio progressa erat. Quod quidem ita fit, ut celeberrimo oratori iam omnis philosophiae laus eripiatur atque simul significetur, quam spem adhuc

Lysias fefellerit, eam postero tempore impleturum esse Isocratem, in quo eluceat ingenium ad philosophiae laudem egregie comparatum. Qua ratione manifestum est rursus rhetoricam et philosophiam inter se opponi et quodammodo in certamen committi, quandoquidem Lysiae ut rhetori a philosophiae studio alieniori opponitur Isocratis iuvenis (*νέος*), qui spem faciat ita aliquando futurum esse, ut rhetorica cum philosophia concilietur. Qua ratione quod supra disse-
rendo est expositum, iam duorum clarorum rhetorum — nam Isocratis quoque nomen tum satis celebratum fuit — illustri exemplo confirmatur. Disputat autem Socrates hunc fere in modum. Sed satis iam, inquit, lusum esto super sermonibus. Et tu quidem, o Phaedre, nunc i atque dic Lysiae, descendisse nos ad Nympharum fontem et museum ibique sermones audivisse qui nos iuberent nunciare Lysiae et cui-
cunque alii orationum scriptori, sive poetae sive legum civilium conditori, eum, qui cum veritatis scientia scripta componeret, et si qua de iis interrogaretur, iis quae dixisset auxiliari ac patrocinari posset, ita quidem, ut etiam profiteretur, ea, quae litteris consignavisset, admodum levia esse atque vilia ad illa comparata, hunc igitur minime ab iis, quae scripsisset nominandum esse, sed ab illis, ad quae serio studium suum contulisset quaeque mente animoque suo meditatatus esset. Nam licet ipsum appellare sapientem nefas videatur, quoniam hoc nomen in unum deum convenit, tamen aut philosophi (amantis sapientiae) aut simili aliquo nomine ornandus erit. Eum vero, qui nihil habet praestabilius quam quae multum diuque sursum deorsum vertens ac modo addens modo demens aliquid scripserit, iure poëtam vel orationum scriptorem vel legum auctorem nominabimus. Quibus verbis apertum est philosophiae scriptori principem locum vindicari; poesi, arti oratoriae et scripturae civili locum assignari aliquanto inferiorem. Haec vero posteaquam Phaedrus iussus est Lysiae, amico suo, nunciare, hic vicissim ad Socratem: „Quid vero? tu quomodo facies? neque enim par est Isocratem, amicum tuum, silentio transmittere. Huic igitur tu quid tandem renuntiabis?“ Cui Socrates respondet: „Iuvenis adhuc, o Phaedre, Isocrates est: quid tamen augurer de ipso, lubet dicere. Videtur enim

esse meliore natura et ingenio, quam ut cum Lysiae orationibus comparetur, ut minime sit mirandum, si, quum aetate procedente in hoc ipso orationum genere, cui nunc studet, magis quam viri pueris, praestet iis omnibus, qui unquam orationes attigerint, et diviniore instinctus spiritu ad maiora usque eluctetur; inest enim, o bone, philosophia quaedam in viri mente. Haec igitur ego horum deorum iussu Isocrati ut deliciis meis renuntiabo, tu vero ista Lysiae ut tuis.“ — De qua re posteaquam inter colloquentes convenit, denique Socrates, priusquam iam domum revertantur, deos precandos censet, coram quibus sermones superiores instituerint. Itaque extremo sermone has facit preces: O care Pan et quotquot hic estis dii, detis mihi hoc, ut pulcer fiam intus, externa vero omnia quae habeo interioribus amica sint et respondeant. Utinam unum sapientem pro divite habeam; auri vero copia tanta mihi obtingat, quantam secum portare et abducere nemo quisquam possit nisi vir bonus ac sapiens. Neque enim pluribus mihi opus est.

His dictis colloquium denique finitur et ambo discedunt (p. 277. H. — 279. C.).

Enarravimus quanta maxima fieri potuit perspicuitate libri argumentum. Sequitur iam, ut quaerendum sit, quidnam universo operi ut summum et extremum propositum putari debeat, ad quod denique omnia atque singula, quae in eo exposita leguntur, tamquam ad commune quoddam principium referantur. Neque enim supremo totius sermonis fine non perspecto fieri unquam poterit, ut singulae ipsius partes aut recte percipiantur aut prudenter aestimentur.

Dici autem non potest in quam diversas partes omni fere aetate ea de re disputatum sit. Nam de veterum quidem criticorum variis sententiis et opinionibus si quaerimus, audivisse iuvabit Hermiam, saeculi quinti fere medii p. Chr. n. philosophum Alexandrinum, de quo v. Photius Biblioth. 242. p. 341. ed. Bekker. Is enim in Commentariis in Phaedrum p. 62. ed. Ast. haec narrat: *Συνελόντες οὖν, inquit, τὸ ὑλικὸν τοιοῦτον· περὶ ἔρωτος, γασί, προηγουμένως ὑφηγεῖται, καὶ κατ' ὄν ἂν τις τρόπον τοῦτο, ὃ εἴτε φυσικὸν εἴτε θεῖον ζήτημα τῆς ψυχῆς, τὸ ἐρωτικὸν λεγόμενον, ἐπιστρέψῃ ἐπὶ τὸ κρείττον καὶ παραπαιδαγωγήσῃ εἰς ὠφέλειαν ἑαυτοῦ καὶ*

τοῦ κοινωνοῦντος, καὶ πῶς χοῆ βιῶναι. οἱ δὲ περὶ ῥητορικῆς, καὶ προτρεπτικὸν εἶναι Φαῖδρον εἰς φιλοσοφίαν, κ. τ. λ. — ὡς οὖν εἰς μεγάλα μέρη τεμεῖν, εἰς δύο ταῦτα διέλοι ἂν τις τὸν σκοπόν, ἐν μὲν περὶ ἔρωτος, ἐν δὲ περὶ ῥητορικῆς, κ. τ. λ. — ἐπεὶ δὲ εἰσὶ τινες οἱ πλείους λέγοντες καὶ διαφοροῦς τοὺς σκοπούς. οἱ μὲν γὰρ εἰρήκασι περὶ ψυχῆς, οἱ δὲ περὶ τὰ γαθού, — οἱ δὲ περὶ τοῦ πρώτου καλοῦ. πάντες οὗτοι μέρων τινῶν τῶν ἐν τῷ διαλόγῳ δραζάμενοι περὶ τούτων ἀπεφῆναντο τὸν σκοπόν, ἕνα δὲ πανταχοῦ εἶναι τὸν σκοπόν, καὶ αὐτοῦ ἕνεκα παρελήφθαι, ἵνα ὡς ἐν ζῳῷ, πάντα τῷ ἐνὶ συντάττεται. διὸ περὶ τοῦ παντοδαποῦ καλοῦ φησὶν ὁ Ἰάμβλικος εἶναι τὸν σκοπόν, ὡς ἐφεξῆς ἐροῦμεν. et p. 64. οἱ μὲν περὶ ῥητορικῆς εἶναι τὸν διάλογον ἀπεφῆναντο, εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ μόνην καὶ τὰ τέλη ἀποβλέψαντες· οἱ δὲ περὶ ψυχῆς, ἐπειδὴ περὶ ἀθανασίας αὐτῆς μάλιστα ἐνταῦθα ἀποδείκνυσιν· οἱ δὲ περὶ ἔρωτος, ἐπειδὴ καὶ ἡ ἀρχὴ καὶ ἀφορμὴ τοῦ λόγου ἐκ τούτου γεγένηται, κ. τ. λ. Haec igitur Hermias de veteribus criticis. Cuius narrationi fidem faciunt etiam secundariae tituli inscriptiones vel in codd. mss. vel etiam apud veteres scriptores, qui Phaedri mentionem faciunt, repertae. Nam multi libri mss. post Φαῖδρος addunt ἢ περὶ ἔρωτος, ut est etiam apud Diogen. Laert. III. 58. secundum Thrasyllum; alii subiungunt ἢ περὶ ψυχῆς, quod ipsum etiam Clemens Alex. habet Strom. V. p. 678; alii adiciunt ἢ περὶ καλοῦ, quod praeter alios tuetur praestantissimus Platonis codex Clarkianus (Bodleianus); alii etiam aliter. Recentiorum autem interpretum et criticorum iudicia si quis requirit, sunt illa tam varia tamque diversa ac multiplicia, ut omnia atque singula vel memorare longum sit, nedum ut ea referre aut percensere consultum videatur. Quamobrem satis erit, opinor, indicavisse eos, qui de his rebus nuper ita disputaverunt, ut vel quid ipsi de Phaedro sentirent, vel quid aliis placuisset, exposuerint subtilius et copiosius. Adeundi igitur hoc nomine imprimis sunt Fr. Schleiermacher Prolegom. ad Opp. Plat. Vol. I. l. p. 48. sqq. et Praef. ad Phaedr. Vol. I. p. 53. sqq. Jos. Socher De Scriptis Plat. p. 301. sqq. Fr. Ast. De Vita et Script. Plat. p. 82. sqq. Phil. von Heusde Init. Phil.

Plat. Vol. I. p. 138. sqq. Car. Fr. Hermann Gesch. d. Plat. Philos. I. p. 515 sqq. cum ann. Aug. Bernh. Krische, Ueber Platons Phaedrus. Götting. 1848. p. 133. sq. C. Steinhart, in libr. Platons Werke übersetzt von Hier. Müller mit Einleit. begleitet von C. Steinhart. Leipz. 1848. Vol. IV. p. 18. sqq. Franc. Susemihl, Genetische Entwickel. der Plat. Philos. P. I. p. 68. sqq. et p. 55. sqq. Aug. Arnold, Platons Werke einzeln erläut. u. in ihrem Zusammenhange dargestellt Erf. 1855. Part. II. p. 1—29. Jul. Deuschle Comment. in Caesars Zeitschrift für Alterthumswissensch. a. 1854. Vol. I. fol. 4. 5. et 6. p. 26. sqq. et in libello: Ueber Platonische Mythen etc. Hanau, 1854. 4. Eduard Zeller in opere Pauly: Realencyclopädie der class. Alterthumswissenschaft Vol. V. p. I. 691. ut alios taceamus. Nimirum ab his omnibus facile discas, recentiore quoque aetate similiter ut olim de Phaedro iudicatum esse diversissime, quandoquidem alii philosophum nihil nisi id egisse censuerunt, ut rhetoricam reprehenderet et exagitaret, utpote carentem dialecticae praesidio et adiumento; alii ipsum statuerunt hoc imprimis spectavisse, ut, quanta esset dialecticae vis in scribendo ac docendo, certius intelligeretur; alii eum iudicarunt ostendere voluisse divinum idearum amorem ac diviniore vitae studium ad studia humana omnia regenda, ornanda et nobilitanda plurimum valere; alii etiam alia in medium attulerunt *).

*) Invenit, opinor, duumvirorum praestantissimorum sententiam hic paucis retulisse, quos multi nuper tamquam egregios quosdam duces hac in causa sequuti sunt, ut profecto multum referat, quid illi senserint, aliquatenus saltem cognovisse. Etenim Fr. Schleiermacher, qui de Phaedro tum Prolegg. ad Opera Plat. Germ. Vol. I. p. 48. sqq. tum Praef. ad Phaedr. Vol. I. p. 55. sqq. copiose disseruit, argumentum totius libri atque summam denique eo redire censeat, ut artem dialecticam doceatur unam esse rectam cogitandi atque disserendi magistram (*die Kunst des freien Denkens und Mittheilens*) ideoque reliquarum artium omnium imprimisque oratoriarum parentem atque procreatricem. Hoc autem quum illud sit, ad quod denique omnia tamquam ultimum atque summum contendant, tum eadem opera etiam ideas illustrari arbitratur, ut ad quas dialectica spectet et ex quibus suspensa sit. Quae quidem ideae quod splendidissima quidem oratione illuminentur, sed tamen ostententur tantummodo fabulari arte in coelesti sede collocatae,

Verum enim vero quum nullo non tempore mirum quoddam studium in tractanda huius rei quaestione eluxerit, siquidem omni aetate probe intellectum est de eo Platonis opere quaestionem agitari, quod ad omnem viri sapientissimi doctrinam et rationem

vult illud ita fieri propterea, quod philosophus eas, utpote recens inventas, tum primum tanquam flagranti quodam novi amoris ardore descripserit et repraesentaverit, quandoquidem Phaedrus dialogus a Platone admodum adolescente necdum satis in dialecticis exercitato scriptus putari adeoque pro ipsius primitiis haberi debeat. Unam rhetoricam autem censet cum dialectica in certamen committi, non poesin aut alias artes liberaliores, propterea quod ea exempli loco commodissime proponi potuerit, quia rhetores ac sophistae maxime vim dicendi et persuadendi iactaverint. De qua viri praeclari ratione ne quid dubitationis relinquatur, non a re alienum erit ipsius verba apposuisse, unde illa maxime cognoscitur. Scripsit igitur Praefat. ad Phaedr. p. 65. sq. haec: *„Auf solche Art also werden wir immer weiter getrieben bis zur innersten Seele des ganzen Werkes, welche nichts anderes ist, als der Inbegriff jener höhern Gesetze, nämlich die Kunst des freien Denkens und des bildenden Mittheilens, oder die Dialektik. Für welche hier alles Uebrige nur Zurüstung ist, um sie auf socratische Weise entdecken zu lassen durch Aufzeigung ihres Geistes in einem bekannten Einzelnen, und zwar dem, worin fast ausschliesslich wissenschaftliche Form theils allgemein anerkannt war, theils leicht aufzuzeigen. Nicht nur aber als die Wurzel ieder andern abgeleiteten Technik will Plato uns die Kunst rühmen, sondern in allen andern Künsten zwar sollen wir sie erkennen, sie selbst aber soll dann Jedem als etwas viel höheres und ganz göttliches erscheinen, welches keineswegs etwa um jener willen, sondern nur um sein selbst und um des göttlichen Lebens willen soll gelernt und geübt werden. Der ursprüngliche Gegenstand der Dialektik aber sind die Ideen, welche er daher auch mit aller Wärme der ersten Liebe aufstellt, und so ist die Philosophie selbst und ganz dasjenige, was Plato hier als das Höchste und als Grundlage alles Würdigen und Schönen anpreiset, für die er allgemeine Anerkennung in diesem Besitz siegreich zu fordern weiss. Und eben weil die Philosophie hier ganz erscheint, nicht nur als innerer Zustand, sondern als ihrer Natur nach sich äussernd und mittheilend, so musste auch der Trieb zum Bewusstsein gebracht und dargestellt werden, welcher sie von innen herausdrängt, und welcher eben nichts anderes ist, als jene ächte und göttliche Liebe, die sich über jede andere auf irgend einen Nutzen ausgehende eben so weit erhebt, als die Philosophie ihrer Natur nach jene untergeordneten Künste übertrifft, die sich auch mit einer Lust oder einem Gewinn spielend begnügen.*

esset longe gravissimum; tamen nondum inventum esse videtur, quod sublatis omnibus dubitationibus praestantissimi libri intelligentiam omni ex parte aperiret aut communibus hac in caussa hominum expectationibus plane satisfaceret. Ambigunt enim

Dem so sehr auch die gelungene Befriedigung jenes Triebes das Werk der Kunst sein muss und der anordnenden Besonnenheit; so erscheint doch der Trieb selbst als ein ursprüngliches, immer reges in der Seele des Gebildeten und Vollkommenen, seinen Gegenstand ausserhalb suchende, also als Leidenschaft und göttliche Eingebung. Hierdurch also lösen sich alle Aufgaben, und dieses bewährt sich als die wahre, alles hervorbringende, belebende und verknüpfende Seite des Werkes.“ Cum hic conferas quae idem disputavit Prolegg. in Plat. Opp. Vol. I. p. 48. sqq. Itaque virum egregium apparet Phaedro hoc tamquam summum atque ultimum propositum esse censuisse, ut vis et efficacitas dialecticae, qualem Plato informavit, in artium liberalium usu perspicua luculentius demonstraretur; id quod mirabiliter sane praeteriit Suckowium in libro multa mirabilia continente: *„Die wissenschaftliche und künstlerische Form der Platon. Schriften. Berlin 1855. 8. p. 196. sqq.* quamvis ille sese Schleiermacheri mentem praeter ceteros scilicet perspexisse gloriatur adeoque profiteatur, se ab illius sententia profectum in praeclara illa inventa incidisse, de quibus fuse exposuit. Secuti autem sunt summi viri auctoritatem quum alii multi, tum A. B. Krischius in libro supra laudato, qui verissime perspecta Schleiermacheri sententia p. 133. haec scripsit: *Als Kern des ganzen Gesprächs erscheint also die Lehre von der Dialektik als der Kunst des Denkens und des Seins der von der Methodik des Wissens und dem Inhalte desselben, welches beides sich ächt sokratisch (minime vero!) in dem Begriffe der Dialektik durchdringt.“* Sed haec de sententia Schleiermacheri; de qua quid existimemus, perspicuum fiet ex iis, quae de universi Phaedri argumento et consilio disputavimus. Neque enim dialecticae explicationem pro primaria operis parte ducimus, nec rhetoricam putamus omnium artium liberalium vices sustinere, nec idearum doctrinam obiter aut leviter censemus illustratam esse, nec Phaedrum habemus pro opere juvenili, denique nec artem essendi, ut cum Scholasticis loquamur, ullam cogitari posse censemus. Sed festinamus ad cognoscendam alterius Platonicae sapientiae arbitri sententiam. Quod dum facimus, tristis sane mentem subit recordatio. Luxerunt enim nuper Caroli Friderici Hermanni obitum praematurum omnes communiter, quotquot studia antiquitatis vel colunt vel diligunt; luximus imprimis etiam nos, qui Platoniorum studiorum communione inde ab anno 1828

viri doctissimi ad hunc usque diem vehementer de rebus maximis, unde iudicium de universi operis argumento, arte et compositione, vel maxime suspenditur, imprimisque incerti sunt et consilii inopes haerent de necessitudine et coniunctione, quae inter

coniuncti cum eo vivimus, praeserim quum nulla umquam inter nos in maxima saepe sententiarum discrepantia animorum dissensio exorta sit. Nempe et ille pro humanitate sua facile ferebat dissensionem amici, et ego viii omnia veritatis amore cum indefesso litterarum studio coniuncto metientis eiusque et ingeniosissimi et animo liberrimi auctoritatem ita reverebar, ut quidquid tandem pronuntiasset, id solerem diligentius usque expendere, priusquam ipsi quidquam regererem. Ita vivimus *συμμιλολογούεις* prope annos triginta, coniuncti studiis, coniuncti animis, ab inani ambitione et invidia procul remoti. Huius igitur amici sententiam ita exponemus, ut simul gratam eius memoriam pie recolamus. Perspexit igitur Hermannus pro eo, quo erat ingenii acumine, nullo negotio, hominum doctorum de Phaedro iudicia ideo potissimum tam varia ac diversa extitisse, quia quae essent tantummodo singularia atque nihil nisi partem aliquam universae disputationis efficerent, accepta essent pro communibus, ita ut inde etiam dialogi summa definiretur. Itaque ipse celsius quiddam atque altius indagandum statuit, quo invento quum omnibus ac singulis dialogi partibus iusta dignatio impertiretur, tum etiam perspicua fieret universi operis ars et compositio. Quamobrem ipse studium aeternae veritatis vel idearum illud esse iudicavit, in quo totius sermonis tamquam cardo verteretur. Statuit igitur in Phaedro denique hoc doceri, omnia studia et consilia humana ad divinae veritatis cognitionem et intelligentiam tamquam summam agendi legem atque normam dirigi et gubernari oportere, siquidem futurum sit, ut tum a turpi lubricitate tum ab humili et sordida sentiendi ratione tuta et immunia praestentur, idque imprimis etiam de amore et arte oratoria ita existimandum esse, ex quibus ille naturalem sectetur pulcritudinem, haec vero propositam habeat artificiosam venustatis gratiam. Sed audivisse iuvabit etiam ipsius verba (p. 515.), quibus sententiam suam aperuit luculentissime: „Suchen wir das geistige Band auf, das im Sinne des Urhebers beide Theile (de amore et de rhetorica) aus demselben Ganzen hervorgehen liess, so ist dieses kein anderes als die Richtung nach Oben, nach dem Begriffe und der in diesem enthaltenen Wahrheit, die durch alle irdischen Bestrebungen hindurch gehen soll, um sie vor Willkühr und Gemeinheit zu bewahren, und die namentlich auch denjenigen Thätigkeiten des Menschen, die auf natürliche oder künstlerische Schönheit gerichtet sind, Weihe oder Muus verleihen muss, während Liebe sowohl als Schönrederei verwerflich werden, sobald

doctrinam amatoriam in priore sermonis parte explicatam atque disputationem prope per reliquum dialogum de artis rhetoricae vilitate et inertia agitatam intercedere existimanda sit. Ex quo profecto manifestum esse debet omnibus, rei admodum difficilis quaestionem nondum satis profligatam et ad exitum perductam esse. Id quod tanto confidentius ita statuere licebit, quod ipsum Platonem extremum quiddam atque summum ob oculos habuisse clarissime ex eo apparet, quod p. 264. omnem orationem, hoc est omne artis oratoriae opus, censuit simillimum esse oportere animalis corpori bene structo atque fabricato, ut unum quasi corpus efficiat omnibus numeris absolutum atque singulis membris suis apte secum conveniens. Itaque sperare sane audemus facilem nobis veniam impertitum iri, si data hac opportunitate experiamur, num qua rei admodum difficili et obscurae aliquid novae lucis affundere possimus. Videmur enim quaestione eius identidem repetita animadvertisse, suppetere utique viam aliquam atque rationem, qua densae istae tenebrae adhuc libri intelligentiae offusae si non omnes, at certe maximam partem dispellantur. Quocirca nobis licebit, quid de tota causa sentiamus, pro viribus explicare. In qua tamen explicatione propter huius editionis legem ea tantum proponemus, quae ad universum librum pertinent, ampliorem singulorum locorum dilucidationem, ex interiore philosophiae penu depromptam, alio loco atque tempore daturi. Iuvabit autem primum hic in principio disputationis paucis indicavisse, quaenam sit nostra de re admodum controversa opinio. Quo facto ordine deinceps explicabimus, quae ad eam illustrandam opus fuerint. Videtur enim nobis Plato, quum ipsorum temporum opportunitate

sie a's Brücke zum Begriff und zur Befriedigung der Genussucht dienen und diese zum höchsten Maasstabe nehmen, so dass Plato, indem er scheinbar nur vor zwei ganz heterogenen Verirrungen seiner Zeitgenossen warnt, zugleich in der richtigen Anwendung beider Triebe den Weg zu gleichem Ziele zeigt.“ Haec igitur ille; quem certe omnis posteritas grata fatebitur quum de omni antiquitatis doctrina, tum imprimis etiam de Platonis interpretatione praeclare meritum esse.

ad illustrandam philosophiae dignitatem et praestantiam invitatus esset, in hoc libro litteris exarando id consilii sequutus esse, ut, dum rhetoricam abiectae humilitatis pariter atque turpis inertiae a philosophiae neglectione profectae convinceret, eadem opera reclusis ultimis sapientiae fontibus, in diviniore animi vita positis, luculente demonstraret, unam philosophiam, utpote natura sua in idearum appetitu atque comprehensione et in commentatione dialecticaa (*im dialektischen Denken*) contentam, certissimam esse et alte magnificeque cogitandi et recte iudicandi, dicendi atque docendi magistram, rhetorica ista, quae se unam dicendi docendique artificem iactaret, longe superiorem. Quam sententiam etiam simplicius sic exprimere licebit, ut Platonem dicamus falsam rhetoricam vanitatis coarguendo philosophiam docuisse natura sua unam esse scientiae tam adipiscendae quam propagandae et tradendae procreatricem. Simplicissima profecto sententia, quam quis vix crediderit homines doctissimos tam diu fallere ac latere potuisse; sed eadem tam artificiose ac sollerter a Platone tractata, ut ob id ipsum diligentiore explicationem utique videatur requirere. Quamobrem licebit quae posuimus singula ordine deinceps exponere dilucidius. Censuimus autem primum coniunxisse Platonem cum rhetoricae reprehensione philosophiae laudes. Deinde eum id sic instituisse iudicavimus, ut illas ex ultimis fontibus ac principiis philosophiae duxerit. Denique eum pravam atque falsam rhetoricam impugnasse significavimus. Quocirca primum quidem breviter explicabimus de artificio, quo philosophus rhetoricae reprehensionem cum philosophiae illustratione coniunxerit. Deinde disquiremus de fontibus ac principiis philosophiae, ex quibus ipsius virtutem ac praestantiam declaraverit. Tum ostendisse iuvabit, quaenam vigerint illis temporibus inter Athenienses artis oratoriae studia. Quibus expositis postremo considerandis potioribus universi operis partibus id efficere studebimus, ut quibus caussis et rationibus nostra

de totius operis argumento sententia nitatur, quam clarissime appareat. Quae tamen omnia quo plus etiam lucis accipiant, denique etiam quaestio de temporibus suscipienda erit, quibus Phaedrum litteris consignatum esse verisimile sit. Haec igitur omnia ordine deinceps exponere conabimur, in qua quidem re versabimur ita, ut simul universum Phaedri argumentum veluti obiter collustretur et ad plenioram intelligentiam provehatur.

Itaque primum quidem diligenter tenendum est, quo non animadverso iudicia hominum de Phaedri arte et compositione sane mirifice perturbata sunt, Platonem in hoc opere condendo eodem usum esse artificio, quo in plurimis aliis sermonibus artificiosius elaboratis usus esse reperitur, ut duo simul argumenta pari opera pertractaverit, quorum alterum ad communem hominum vitam eiusque mores, instituta studia, consilia denique, aestimanda atque iudicanda refertur, alterum versatur in ratione ac doctrina sapientiae explicanda atque illustranda, ita quidem, ut utrumque denique ad eundem omnino finem pertineat, communique scribendi consilio inserviat. De qua quidem philosophi sollertia quoniam explicatius diximus in Prolegomenis ad Opp. Plat. Vol. I. P. I. p. XLI. sqq. ed. 3. ed. Goth., non est cur hoc loco uberius exponamus. Etenim in Phaedro quum ars rhetorica inscitiae et inertiae arguatur, ita ut ipsam argumentis subtilissimis demonstraretur sine philosophiae praesidio et adiumento nullo pacto consistere posse utpote a studio veritatis plane aversam, tum etiam philosophiae virtus ac praestantia eo modo illuminatur, ut reclusis ultimis ipsius fontibus, in animi vita divina et nativa indole positis, principia eius atque elementa vel in infinita quadam idearum appetitione et primitiva earum comprehensione vel in dialecticae commentatione quaerenda esse ostendatur atque indidem etiam doceatur, quanta quamque admirabilis ipsius vis et efficacitas sit in hominibus ad veri scientiam et cognitionem erudiendis atque instituendis. Nimirum utrumque argumentum, quantumvis primo aspectu diversum sit, tamen, ubi rem diligentius consideraverimus, tam arcto vinculo contineri fatendum est, ut ad summum ultimumque finem universae descriptioni propositum planissime accommodatum habeatur. Nam

quod philosophiae tamquam species quaedam et imago exhibetur, unde non modo dignitas ipsius et maiestas, sed etiam utilitas atque vis salutaris cognoscatur, valet hoc profecto item ad arguendam demonstrandamque rhetorices quum humilitatem tum vanitatem atque inertiam. Quod autem longo copioso sermone ostenditur, quam nihili facienda sit ars ista oratoria, quae vulgo summis extollatur laudibus et multis videatur plane admirabilis, id vicissim eiusmodi est, ut ad illustrandam philosophiae praestantiam et excellentiam egregie comparatum sit, praesertim quum isto pacto etiam clarius intelligatur, quantam ipsa in dicendo quoque atque docendo vim et potestatem habeat. Etenim est sane utriusque rei tam arcta necessitudo, ut adeo dubitare liceat, utrum argumentum pro potiore ducendum sit. Nam disputationem de rhetoricae pretio ac dignitate institutam vel ideo pro primaria operis parte habendam putaveris, quia huic uni omnis dialogi scena et quasi apparatus adaptatus est, ut non tam de philosophia quam de rhetorica agi videatur. Ubi autem consideraveris rerum ipsarum, quae tractantur, magnitudinem atque gravitatem, certe item ambiges, num iis potius, quae de philosophia sunt disputata, primarius locus attribuendus sit, quandoquidem quae de immortali animorum vita, de divinae veritatis amore, de idearum resuscitandarum facultate, de sapientiae in animis hominum propagandae studio, de dialecticae natura, usu et exercitatione, aliis id genus rebus, explicata sunt, certe tam sunt gravia et ponderosa tamque arte cum omni philosophiae doctrina et ratione coniuncta, ut reliqua omnia, quae ad artem rhetoricam taxandam referuntur, prae iis admodum levia ac minuta videri debeant. At nimirum pertinent denique omnia communiter, ut diximus, ad summum illum finem, in illustranda virtute et praestantia philosophiae conspicuum, ad quem utique universi operis scriptio referenda est, videturque philosophus prudentissimo consilio speciem et formam dialogi rerum rhetoricarum disputationi attemperavisse, quia ipsa tempora, quibus liber scriptus est, ita tulerunt, ut imprimis artis rhetoricae ratio ducenda videretur; de qua re infra disputabitur explicatius. Verum satis de his. Pergimus ad alterum illud, de quo supra

diximus hoc loco explicari oportere. Considerandum est enim, qualem Plato philosophiae rationem animo informaverit, et quaenam voluerit esse eius tamquam principia atque elementa. De qua re paulo uberius exposuisse iuvabit ipso argumento postulante.

Discessit autem Plato in informanda philosophiae notione longissime ab hominum nostrorum more et consuetudine. Neque enim philosophiam voluit esse doctrinam aliquam ex rerum certarum scientia et notitia conflata et certo quodam ordine compositam ac descriptam. Imo totam illam, ipso philosophiae nomine viam monstrante, in uno sapientiae, hoc est rerum per se absolutarum sive idearum intelligentiae et cognitionis studio, ad quod animi nostri divino beneficio destinati essent, quaerendam esse iudicavit. Etenim plenam certamque rerum divinarum et natura sua sempiternarum scientiam et cognitionem philosophus in unum tantum Deum, numen perfectissimum, convenire censuit; in hominis naturam cadere negavit, quippe cuius ea esset imbecillitas et infirmitas, ut ipsam rerum vim naturamque penitus perspicere nullo modo posset. De qua re v. Parmen. p. 134. C. Phaedr. p. 278. D. ibique ann. Itaque mortalibus nihil nisi studium cognoscendae absolutae veritatis eiusque rei facultatem quandam tribuit, ipsam scientiam veritatis eripuit; in illo ipso autem veritatis studio philosophiae munus et officium contineri arbitratus est. Haec igitur natura et vis philosophiae est, quam Plato animo informatam tenuit; haec est notio eius, quam mente sua effinxit; haec denique est sententia, a qua profectus omnem eius doctrinam eleganter explanavit. De qua re praeclari sunt loci De Rep. II. p. 375. E. sqq. V. p. 474. C. Phaedon. p. 64. A. sqq. Gorg. p. 482. A. sqq. Phaedr. p. 276. A. sqq. 278. D. Symp. p. 204. A. De Rep. V. p. 485. B. ubi inter alia leguntur haec: *τὸν δὲ δὴ εὐχερῶς ἐθέλοντα παντὸς μαθήματος γένεσθαι καὶ ἀσμενῶς ἐπὶ τὸ μανθάνειν ἰόντα καὶ ἀπλήστως ἔχοντα, τοῦτον δὲ ἐν δίκῃ φήσομεν φιλόσοφον.* His vero ita exploratis nec illud iam habebit explicationem difficilem, de quo nunc potissimum quaerere attinet, quidnam tandem sit, in quo denique ultimus philosophiae fons summumque principium contineatur. Facile enim intelligitur, istiusmodi stu-

dium scientiae et cognitionis, in quo vir sapientissimus philosophiam cerni iudicavit, si non omnino vanum futurum sit, duo sibi tamquam elementa deponere: alterum acriorem quemdam veritatis sensum vehementioremque appetitum, quo animus quasi ultra se elatus perpetuo ad veritatem amplexandam excitetur, moveatur, auferatur; alterum instrumentum quasi quoddam, cuius usu fieri queat, ut nativa ista sciendi aviditas, quantum fieri possit, expleatur et ad scientiae perspicuitatem perducatur. Etenim alterum sine altero esset profecto mancum ac debile, siquidem nec nativus ille animi appetitus per se solus cognitione veritatis cum conscientia veri potiri posset, nec artis usus a veri cupiditate seiunctus ad sapientiae possessionem satis efficax foret. Hoc igitur acumen Platonis haudquaquam praeteriit. Itaque continuo ille statuit verissime, fontem philosophiae ex ultimo ac supremo ipsius principio manantem duplicem esse, naturalem quemdam mentis animique motum et appetitum, quo usque ad veri scientiam et cognitionem auferamur, atque artem homini item a natura tributam, qua illi desiderio animi plenius possit satisfieri. Nimirum ille quidem est tamquam ignis quidam atque fomes, in quo sapientiae studium accenditur et inflammatur, quo extincto aut non bene nutrito ipsa animi vita sanequam periclitaretur. Haec autem, ipso illo excitata animi impetu et effecta, est quasi illius perfectio et absolutio, quippe quum igni tamquam lucem intelligentiae ac scientiae afferat. Et appetitum quidem illum philosophus amoris nomine insignivit; artem autem ei tamquam ministrantem dixit dialecticam, res prima quidem specie multum diversas, sed re ipsa indissolubili vinculo nexus et sociatas, quae coniunctae demum omnem philosophandi vim et rationem absolvunt. Quippe ambo ista philosophandi principia denique in unum coeunt eo, quod primitus in aeterna animi vi ac natura sunt posita, qua ille non modo inde a primordiis suis proprio atque libero motu viguit, sed etiam idearum comprehendendarum facultate ornatus et instructus fuit. Id quod liquido apparet ex Phaedro, ubi animi humani eo ipso, quod sempiternas rerum species in vita coelesti ac divina intueri potuerint, etiam artis dialecticae participes facti esse, hoc est, ideas com-

prehendisse, dicuntur; de qua re v. p. 246. sqq. et p. 249. C. Itaque Plato prudentissime in Phaedro ita instituit, ut utrumque istud philosophiae principium tamquam in unum coniunctum describeret et illustraverit, non quo duas res inter se diversas explicare voluerit, sed quod acutissime pervidit, esse hunc fontem philosophiae, quamvis re et usu duplicem, tamen vi et natura sua unum eumque talem, ex quo omnis philosophiae ratio ac disciplina proficeretur.

Sed quo clarius etiam intelligatur, quaenam summi philosophi de his rebus sententia fuerit, age utrumque illud, in quo origines atque causas philosophiae quaerendas censuit, consideremus seorsum. Quo modo etiam id effectum iri speramus, ut ad ea, quae in Phaedro de his rebus tradita leguntur, rectius intelligenda atque iudicanda tamquam aditus aperiatur.

Itaque Plato primum quidem philosophiae principium voluit esse nativum quemdam animi sensum et appetitum, quo homines sapientiores identidem ultra vitae mortalis conditionem mente animoque suo elati infinito quodam cum desiderio scientiam et cognitionem divinae veritatis appetant; quem animi habitum et affectum amorem dixit. Quapropter ante omnia id nobis erit agendum, ut quaenam sit amoris istius indoles et natura, diligenter exquiramus, quandoquidem alioquin vix futurum erit, ut quorsum haec philosophiae Platonicae pars omnino pertineat aut quomodo sit accipienda, plane intelligamus. Retulit autem philosophus, si quid iudicare possumus, amorem suum nequam ad teneriorem aliquem animi affectum, qui inter amantes atque amatos intercedat, eosque diviniore quodam beatitatis sensu perfundat, qualem hodie fere intelligunt, qui amorem Platonium in ore habent. Imo totum illum voluit pertinere ad absolutae veritatis studium, quandoquidem eum, ut modo diximus, nihil aliud esse censuit, quam interiorum quemdam animi instinctum et quasi furorē animis divinitus ingeneratum, quo sapientiae studiosi ad veritatis aeternae admirationem atque contemplationem cieantur atque rapiantur. Quem quidem animi habitum et affectum quod amorem et dixit et revera esse iudicavit, id etiamsi nobis primo aspectu mirum accidat, tamen sedulo cavendum est, ne pro inani

luxuriantis ingenii commento habeamus. Repetendum enim rei iudicium est primum ab honestis illis amoribus, qui inter adultiores et adolescentes in Graecia vulgo colebantur quique virtutis civilis adiuvandae atque roborandae gratia suscepti non modo non turpes habebantur, verum etiam publicis legibus et moribus commendati et permissi erant; de quibus praeter alios consulas Frider. Jacobs: *Vermischte Schriften*. Vol. III. p. 214. sqq. Ottfr. Müller: *De Doriensibus*. Vol. II. p. 290. sqq. Meier in *Erschii et Gruberi Encyclop.* Sect. III. Vol. IX. p. 149. sqq. Krause in *Agon. et Gymnastic. Graecor.* Vol. II. p. 943. sqq. Bernhardt *Hist. litter. Graec.* Vol. I. p. 42. sqq. Cramer *Geschichte des Unterrichts im Alterthume*. Vol. I. p. 194. sqq. Nec vero in hac caussa negligendum est exemplum aut Socratis, qui artem amatoriam profitebatur, aut Pythagoreorum, quorum sodalitia ad philosophandi consuetudinem comparata erant; a quibus quid Plato profecisse videatur, paucis declaravimus in *Prolegg. ad Symposium* p. LXIX. sqq. ed. Goth. tert. Sed clarissima lux rei primo adspectu satis mirabili affundetur, ubi diligentius perpenderit Platonis de ideis sententiam, quam qui non percepissent, ii nec fieri potuit quin doctrinae philosophi parum aequi et idonei iudices existerent. Quapropter ea de re exponere non a proposito alienum putamus. Statuit igitur Plato, posteaquam certiora aliquando atque firmiora iecerat doctrinae suae fundamenta, praeceuntibus Parmenide, Empedocle, aliis, quorum doctrinam ad suam accommodavit rationem, mundum esse tamquam duplicem, alterum idearum, qui complecteretur aeternas rerum species, sive ideas, una tantum mente comprehensibiles, sensibus non subiectas, quas quidem videtur intellexisse aeternas numinis divini cogitationes rerum omnium vim et veritatem in se continentes, quarum animi quodammodo possent fieri participes vel capaces; alterum rerum adspectabilium, qui ad intelligibilis mundi exemplum esset compositus et conformatus. Et illi quidem proprium tribuit hoc, quod haberet ea, quae perpetuo vi sua constarent, sempiterna essent, nec ullam unquam subirent naturae suae mutationem, quae vocavit τὰ ὄντα, τὰ ὄντως ὄντα, vel τὰ ἀληθῶς ὄντα. Huius autem cum Heraclito eam rationem iudicavit esse,

ut quae ad eum pertinerent, ea non esse (*εἶναι*) sed fieri (*γίγνεσθαι*) dicenda essent, quippe quae numquam certo consisterent, sed perpetuo quasi flumine agitantur. De qua ipsius sententia v. Phaedon. p. 80. A. B. sqq. Tim. p. 28. A. 52. D. De Rep. VI. p. 507. C. sqq. Sympos. p. 211. A. C. Phileb. p. 15. A. 53. D. sqq. Quorsum pertinet imprimis etiam praeclarus ille locus Phaedri p. 247. A. sqq., ubi quod species sive ideae in coeli superficie eaque non aetherea, sicuti quibusdam visum est, sed potius aetherea et liquida, spectandae proponuntur, vehementer iudicio suo falsi sunt qui id proprio sensu acceperunt, quum ex toto loco appareat, philosophum ideas ibi non alio modo finxisse adspectabiles, quam quo alibi etiam verba *θεᾶσθαι*, *ὄραν*, *βλέπειν*, al. ad animi mentisque contemplationem transferuntur; de quo usu loquendi v. Ast. ad Politiam p. 573. et Creuzer. ad Plotin. De Pulcritud. p. 36. et 210. Verum hoc tamquam per occasionem; redimus ad propositum. Distinxit igitur philosophus, duplicem mundum, alterum intelligibilem, alterum adspectabilem. Hoc vero mundi discrimine constituto consequens esse iudicavit, ut veritatis scientia et cognitio nomine suo digna (*ἐπιστήμη*) ex unis ideis repetenda esset; rebus adspectabilibus atque sensuum perceptioni subiectis nihil nisi opinio (*δόξα*), quae esset quasi illius umbra, relinqueretur. v. Tim. p. 28. A. Phaedon p. 65. D. 74. B. sqq. De Rep. p. 477. Phileb. p. 15. A. 59. C. Symp. p. 211. A — C. Phaedr. p. 247. E. sqq. A. p. 250. E. al. Neque vero ad veritatis scientiam arbitratus est ab aliis perveniri posse nisi ab iis, qui perpetuo in rerum aeternarum memoria instauranda atque recolenda versarentur. Id autem ideo fieri posse censuit, quia animi humani, priusquam in hoc mortali corpore includerentur, olim in vita diviniore una cum diis immortalibus versati essent, in qua ipsis rerum divinarum spectandarum oblata esset opportunitas. v. Phaedon. p. 73. A. 75. B. sq. 79. D. 102 — 107. C. Phaedr. p. 249. E. 250. A. 247. C. De Rep. VII. p. 534. B. C. Tim. p. 30. B. Quod quomodo interpretandum sit, in aprico est. Quippe animi humani Platonis iudicio ex numine divino tamquam delibati primitus diviniorem liberamque a mortalitatis

imbecillitate degerunt vitam. Quocirca ipsis a divino ortu adhuc recentioribus etiam propior ad divinarum rerum cognitionem accessus patuit. Inde igitur philosophus fieri posse iudicavit, ut animi, utpote olim divinarum rerum notitia imbuti, postea quoque in illarum redeant memoriam adeoque admirabili quadam earum contemplandarum cupiditate incendantur, quae affectum amoris referat. v. Phaedr. p. 247. D. sqq. coll. Phaedon. p. 75. E. Iam vero hoc si dubitetur quomodo ita fieri queat, ipsa idearum vis ac natura secundum Platonem ita comparata est, ut fieri non possit quin animum earum noscendarum cupidum simili amori affectu cieat atque moveat. Quippe propria est ideis summa perfectio et absolutio, nihil ut illis fingi aut cogitari queat excellentius. v. Phaedon. p. 78. D. 80. B. Theaet. p. 205. D. E. Sophist. p. 245. A. al. Quamobrem etiam quidquid in rerum natura extat, ad earum exemplum ac similitudinem expressum et conformatum est, refulgetque earum species etiam in rebus adspectabilibus, ita ut hae, quamvis natura sua sint imperfectae, tamen eatenus veritatis et essentiae, quam dicere licebit, participes fiant, quatenus idearum referunt similitudinem. v. Tim. p. 28. A. C. 29. A. 30. A. Phaedon. p. 30. B. 75. A. sqq. Phaedr. p. 250. B. Sophist. p. 246. B. Theaet. p. 186. C. al. Sed quum ideae hac virtute sua conspicuae sint et illustres, tum eadem etiam immensa quadam excellunt pulcritudine. Quidquid enim bonum est ac perfectum, idem secundum Platonem etiam pulcrum sit oportet, quandoquidem bonum et pulcrum tam arcta continentur necessitudine, ut alterum ab altero nullo modo seiungi ac divelli queat; de qua philosophi sententia v. Phileb. p. 64. D. Tim. p. 87. C. Hipp. mai. p. 296. A. — 297. D. Symp. p. 261. C. D. Lysid. p. 216. D. Protag. p. 358. B. Men. p. 77. B. Lgg. V. p. 728. A. IX. p. 859. D. Pulcritudo enim ipsius iudicio nihil est aliud, quam summae absolutaeque perfectionis species animis contemplantium ita obiecta, ut suavitatis ac voluptatis sensum cieat, et ineffabilem quandam pariat oblectationem et admirationem. v. Tim. p. 87. D. De Rep. VI. p. 486. E. Phileb. p. 64. E. sqq. Politic. p. 284. B. al. Quapropter pulcritudo in iis omnibus cernitur, quae naturae suae perfectione

splendent, imprimisque enitet e iam in animi virtute ac sapientia, ut ille pulcerrimus censi debeat, in quo boni honestique animi decor cum externa eius specie atque forma expressus cernitur, v. De Rep. III. p. 402. D. IV. p. 444. D. Theaet. p. 176. C. Symp. p. 212. A. Haec igitur quum sit idearum virtus, certe non est mirandum, quod earum contemplatio in animis hominum vehementissimum ciet amoris affectum. Nam quidquid pulcrum est, idem etiam amorem sui excitat (Phaedr. p. 238. C.), quemadmodum vicissim amor omnis ad pulcrum contendit. Quippe alterum semper oritur atque gignitur ex altero, quoniam pulcritudo amorem procreat, amor autem sicuti pulcro nascitur, ita etiam semper ad pulcrum refertur adeoque ex pulcro pulcrum gignere connititur. v. Sympos. p. 202. sqq. et 210 — 212. Iam vero pulcritudinis species non modo est perfectissima, verum etiam longe evidentissima et lucidissima. Habet enim ea hoc sibi proprium et peculiare, quod, quum aliae ideae non cernantur oculis, tum ipsa in rebus adspectabilibus clarius expressa conspicitur. v. Phaedr. p. 250. B. — D. coll. 249. D. E. Ex quo efficitur, ut ea animum moveat utique vehementius maximumque sui excitet desiderium. v. Phaedr. p. 250. B. — D. coll. p. 249. D. E. 251. E. 254. B. Haec vero quum Platoni ita placuisse exploratum habeatur, perspicuum inde esse debet, quidnam tandem illud sit, in quo amor philosophus secundum eius sententiam denique contineatur. Positus enim est in interiore quodam animi desiderio rerum divinarum per earum pulcritudinem, etiam in rebus adspectabilibus enitentem, excitato. Ex hoc ipso autem intelligi item licebit, quidnam discriminis philosophus inter amorem vulgarem atque celsiorem illum vereque divinum intercedere voluerit. Plurimum enim referre iudicavit, num ii, qui amore incensi sint, in conspectu pulcritudinis e corporibus elucentis simul memores fiant pulcritudinis divinae, an huius immemores una maxime corporum venustate sensibus percepta oblectentur. Nam hoc quidem qui faciunt, ii etsi ipsi quoque pulcritudine moventur, tamen quia sensibus tribuunt omnia, amorem colunt vulgarem et ad turpitudinem lubricitatis abiectum, non coniunctum illum cum scientiae studio v. Phaedr. p. 243. C. 251. E. 256. A. sqq. Sympos. p. 180.—185.

Quocirca illos tantum sapienter colere amorem arbitratur, qui pulchra conspicati non haereant in una corporum venustate admiranda, sed animis suis altius evolantes divinam recordentur idearum pulcritudinem ideoque earum studio ita incensi sint, ut etiam pulcritudinem in corporibus radiantem cum sancta quadam reverentia intueantur divinae vitae memores. Atque hoc ipso studio adipiscendae veritatis intelligentiae et instaurandae idearum recordationis vita animi vere divina et immortalis absolvitur. Eo enim efficitur beatissimus ipsius animi concentus, siquidem eo omnes ipsius vires in concordiam rediguntur, quum iracundia et cupiditas rationi, quae est pars eius praestantissima, obediant et obtemperent, unde vera virtus et sapientia efflorescit, ut philosophia recte dici possit maxima musica et philosophus idem sit vere *μουσικός*. v. Phaedon. p. 61. A. ibique ann. et Phaedr. p. 248. D. ubi vid. commentar. coll. p. 249. A. sqq. Indidem etiam nascitur generosa quaedam animi altitudo, quae spreta et contemta sensuum et cupiditatum humilitate usque celsa tantum et magnifica spectat, quandoquidem animus ad ideas conversus numquam humi abiectus est, sed alte sentit atque cogitat ideoque omnia studia et consilia ad leges divinioris sapientiae gubernat et moderatur. Est enim homini tali studio dedito similitudo (*ὁμοιωσις*) cum deo proposita, ut nec in dicendo nec in agendo aliud quid sequatur, quam quod deo gratum et acceptum sit, adeoque vere pie sancteque vitam agere studeat. v. Theaetet. p. 176. B. — E. De Republ. IV. p. 500. C. D. X. p. 613. A. Legg. IV. p. 716. B. C. Phaedon. p. 64. A. 69. B. 81. A. Phaedr. p. 273. E. Quamquam ad hanc tantam amoris virtutem ac praestantiam ipso Platone iudice non statim, sed pedetentim demum pervenitur, ut quasi gradus quidam sint, per quos ad illam paullatim escendi debeat. De qua re praeclarus est locus Sympos. p. 206. B. — 212., ubi Diotima describit viam et rationem, quae ineunda sit, quo paullatim a singulorum corporum contemplantatione ad ipsam pulcritudinis speciem omnibus numeris absolutam perveniatur; memorabiles item loci sunt Phaedr. p. 249. A. sqq. 250. A. — 253. E. coll. Legg. VIII. p. 837. B. — D. De Rep. IV. p. 403. A. sqq. VI. p. 490. A. B.

Et hactenus quidem amorem Platonicum vidimus consistere in aestu quodam ac fervore animi, quo sapientiae studiosi ad amplectendam divinam veritatem fere inscii auferantur. Sed neutiquam amor ille his unis continetur finibus; imo patet etiam aliquanto latius. Neque enim valet tantum ad suscipiendum et fovendum proprio pectore sanctum istum sensus ardorem, quem modo descripsimus, sed pertinet etiam eo, ut in aliorum quoque animis idem veritatis studium, quo quis ipse flagret, incendatur atque inflammetur. Quippe est haec, iudice Platone, omnino amoris vis et natura, ut pulcrum non solum appetat, verum etiam ex pulcro generare cupiat. Quamobrem qui amant more philosophorum, ii non modo fetus sapientiae suis ipsorum animis fovent ac suscipiunt, sicut docetur Phaedr. p. 249. C. — 253. E. coll. De Rep. VI. p. 490. B., verum etiam pulcrum prolem ex pulcro gignere et procreare gestiunt, illis consimiles, qui pulcrum corpus amantes pulcros fetus inde gigni cupiunt. De qua re praeclare disputatur a Diotima in Sympos. p. 204 — 209. D., qui locus ad rem obscuriorem dilucidandam omnium est uberrimus. Pertinet igitur amor divinus, qualem Plato informavit, etiam ad vitam mortalium communem, habetque eam vim et efficacitatem, ut studium sapientiae etiam inter homines quam maxime adaugeatur et amplificetur. Fert enim ipsius naturae, sic, ut qui eo incensi et inflammati sint, ii nihil studiosius expetant nihilque vehementius concupiscant, quam ut non modo ipsi sapientia augeantur, verum etiam in animis aliorum quam praestantissimos eius fetus gignant atque procreent. Atque haec ipsa causa Platoni visa est esse, cur amatores philosophi usque sollicite anquirant curioseque circumspiciant et indagent adolescentes ad eam rem idoneos, hoc est tales, quorum in animis sperare liceat sapientiae semina feliciter ad bonam frugem esse perventura. Quales sicubi invenerunt, continuo eos sectantur, amant, diligunt, ac memores divinae pulcritudinis studiosissime id agunt, ut eos ab ignorantiae tenebris liberatos ad coelestis veritatis lucem traducant. v. Phaedr. p. 251. sq. Itaque philosophus, etiam habita philosophiae ratione, iuniores statuit naturae quadam lege ab adultioribus ad maiorem prudentiam et sapientiam insti-

tuendos esse. In quo quum puerorum amorem inter populares suos civilis virtutis et prudentiae caussa cultum ob oculos habuerit, tum rem omnem pro-
vexit etiam aliquanto ulterius, quandoquidem inde philosophiae latius propagandae rationem atque disciplinam repetiit. Beatissimam vero iudicavit eorum conditionem, qui isto pacto coniuncti vitam degant. Nam si illi amatores, inquit, quanto ipsi studio amatum amplectuntur, tanto vicissim ab eo redamantur, utrique profecto maximae potiuntur felicitatis fructu, siquidem utrinque fiunt laetissimi in virtutis ac sapientiae studio progressus. Quo ipso efficitur, ut ambo pulcri amore incitati atque sustentati in hac vita mortali non modo divinarum rerum contemplatione ineffabili cum voluptate fruantur, verum etiam eam nanciscantur virtutem, ut animus ipsorum ad celsiora erectus rursus eius felicitatis particeps fieri queat, qua olim in vita diviniore usus fuit. v. Phaedr. p. 246—256.

Atque haec quidem de amore Platonis, quem iam satis, opinor, apparuit nihil esse aliud nisi divinum quendam mentis animique instinctum et appetitum, quo sapientiae studiosi perpetuo ad absolutae veritatis studium concitentur et a rerum humilium cogitatione avocati ad magna, celsa, divina convertantur.

Pergimus ad dialecticam, quam Plato sicuti cum coelesti idearum spectatione natam esse censuit, ita etiam cum amore divino arctissime cohaerere arbitratus est.

Vidimus igitur in animis divino amore instinctis et concitatis largissimum contineri philosophiae fontem, unde primitus omnis eius vis atque copia manare existimanda sit. At enim vero etiamsi huius amoris maxima sit ad illam utilitas uberrimusque fructus, siquidem per eum sapientiae desiderium perpetuo in animis cietur adeoque idearum beata contemplatio efficitur; tamen opus item est arte aliqua atque facultate, qua fieri possit, ut animus eorum, quae amare, appetere et cum voluptate intueri didicerit, conscius sibi fiat. Talem vero artem et facultatem Plato censuit esse dialecticam. De cuius quidem caussis et originibus ubi quaerimus, orta est ipsa item in vita coelesti una cum idearum spectatione, sicuti perspicue docetur Phaedr. p. 249. B. sqq., ubi lege divina ita constitutum esse iudicatur, ut non alii

animi humana corpora intrare possint, quam quiam in vita divina hauserint idearum notitiam, quandoquidem homini divinitus id muneris sit imperitum, ut rerum species et formas non modo intueri, sed etiam iungere ac discernere queat. Nimirum significatur isto modo, indolem ac naturam animi humani iam primitus eam extitisse, quae dialecticae esset capax atque particeps; v. etiam Phileb. p. 16. C. et de iis, quae divino munere dicuntur hominibus obtigisse vel obtingere, commentar. ad Phaedon. p. 85. C. D. edit. 3. Quod autem eadem etiam vitae humanae obtigit, eius rei caussa summi philosophi iudicio haec est. Etenim animi humani licet olim divinae vitae participes facti sint, tamen propter naturae suae infirmitatem, qua deos neutiquam aequarunt (Legg. X. p. 903. B. sqq.), fatiscente paullatim nativa rerum divinarum appetitione, quae in Phaedro alis curru adscriptis denotatur, (v. p. 246. C. D. E. p. 248. B. C. p. 249. A. al) atque saeviente usque vi cupiditatis (sive equi ferocientis) in hanc vitam mortalem delapsi sunt. Qua quidem status sui mutatione quum orbati essent pristina illa idearum spectatione, continuo factum est, ut in oblivionem eorum venirent, quae olim in divina vita didicissent. Relicta tamen ipsis est facultas quaedam pristinae scientiae et cognitionis rursus instaurandae. Potest enim animus in se collectus et a corporis communiione avocatus diligenti rerum divinarum meditatione idearum memoriam quodammodo redintegrare. Quod ipsum munus dialectices est, quod in mortali hac vita obire licet. v. Phaedr. p. 249. B. coll. Phaedon. p. 75. B. — 76. E. Men. p. 86. A. Tim. p. 30. B. De Rep. VII. p. 534. B. C. Quod quum uni maxime philosophi agere soleant, quippe qui in iis, quae vi sua constant et natura sua aeterna sunt, considerandis atque discendis, praeter ceteros studiose versari soleant, iidem merito habentur dialectici. v. Sophist. p. 253. E. Phaedon. p. 65. A. 67. B. De Rep. V. p. 475. B. 59. — 477. A. p. 479. A. — 480. A. VI. p. 484. B. 485. B. 486. A. VII. p. 534. C. IX. p. 582. C. al. Quamobrem dialectica revera etiam omnium artium regina quasi atque princeps habenda est, quum ea mentem divinae luce veritatis collustret. v. Phileb. p. 57. E. sqq. Theaet. p. 176. C. De Rep. VII. p. 531. D. et 534.

E., quo postremo loco ea omnium doctrinarum ad liberalem mentis animique cultum necessariarum apex sive *θριγκός* appellatur. Iam vero si quaerimus de materia ipsi subiecta, tota illa pertinet ad τὸ ὄν vel τὸ ταύτόν, estque plane ἡ περὶ τὸ ὄν καὶ τὸ ὄντως καὶ τὸ κατὰ ταύτόν ἀειπεφυκός ἐπιστήμη, quemadmodum describitur Phileb. p. 58. A. Quocirca neutiquam confundenda est cum arte logica nostra, quae meras rimatur cogitandi formas atque notiones, vera essentia, quam dicere licebit, carentes et inanes. Subiectas enim sibi habet ideas (*ιδέας, εἶδη*), quae veram rerum vim et naturam continent, quamquam eae mentis notionibus utique sunt convenientes, v. De Rep. VI. p. 511. B. VII. p. 532. A. X. p. 596. A. Sophist. p. 218. C. Parmen. in., ut nec a metaphysica, quae vocatur, diversa sit, sicuti dudum perspexerunt Cassiodor. De Artibus c. 3. Isidorus Orig. II. 24. alii multi. Quin etiam valet ad cognoscendam singularum rerum cum tota rerum universitate coniunctionem ac necessitudinem, sine qua quum nulla omnino disciplina tum nec ars rhetorica ullo modo consistere potest, v. Phaedr. p. 259. C. D. et 261. C. sqq. Itaque ipsi omnino proposita est scientia et cognitio eorum, quae sempiterna sunt quaeque vi ac natura sua perpetuo constant, nulli subiecta rerum adspectabilium vicissitudini ac mutationi. De ratione autem atque via ubi sciscitamus, qua doctrina praestantissima secundum philosophi sententiam in obeundo munere et officio suo utitur, proprium ipsi hoc esse iudicatur, ut rerum genera ac formas rite secernat, distinguat, iungat, copulet, eoque modo efficiat, ut rei cuiusque natura quam accuratissime pervestigetur, exploretur, intelligatur. Ex quo oriuntur celeberrimae illae *διαρέσεις* et *συναγωγαί*, disiunctiones et conductiones, quarum Plato tantam vim esse iudicavit, ut sine iis nec verum falsumve diiudicari nec cerni consequentia nec repugnantia animadverti aut ambigua distingui posse existimaverit, quae quidem quum alibi tum maxime in Phaedro p. 263. E. — 266. C. et p. 270. C. — 272. D. et p. 276—279 illustrantur. Nimirum sunt hae divisiones et conductiones ad cogitandum pariter atque ad dicendum plane necessariae, ac si quis potest unum et multa, *ἐν καὶ πολλά*, h. e. genera et partes, recte discernere, is merito habetur dialecticus

atque adeo sapiens vere divinus. Quippe pendent inde etiam variae concludendi atque argumentandi rationes, quibus vel verum investigatur atque comprobatur vel falsum arguitur et refellitur, ut ex illis unis maxime omnis artis usus suspensus videatur. conf. Phileb. p. 16. D. sqq. 57. E. 59. B. C. Politic. p. 285. A. sqq. Sophist. p. 253. B. D. E. 254. D. sqq. Theaet. p. 146. E. Parm. p. 135. D. 136. D. Cratyl. p. 390. C. De Rep. V. p. 454. A. VI. p. 511. B. VII. p. 532. B. — D. p. 533. C. 534. E. Sympos. p. 209. B. sqq. Praeterea vero dialectica etiam quaerendo, sciscitando, sermocinando, disserendo efficit, ut in animis gignatur veri rectique intelligentia, valetque hoc in genere tantum, ut vivae vocis institutionem, qua utitur, omni librorum scriptioni longissime anteponendam esse unicuique largiendum sit. De qua re longo et copioso sermone explicatur Phaedr. p. 274. C. sqq., quocum loco contendas etiam Phileb. p. 57. E. sqq. Theaet. p. 176. C. De Rep. VII. p. 531. D. Atque ex his omnibus sponte iam intelligitur, quam coniunctione ac necessitudine nobilissima ars cum divino amore, antea adumbrato, contineri existimanda sit. Nimirum est ea profecto ars vere amatoria dicenda. Nam primum quidem amori illi divino subvenit in comparanda rerum scientia et cognitione, cuius cupiditate animi eorum incensi sunt, qui dediti sunt sapientiae studio; v. Phaedr. p. 250. B. — D. coll. 249. D. E. 251. E. 254. B. Deinde eundam adjuvat etiam eo, quod qui tali amore incaluerunt, ii etiam scientiam et sapientiam, ut fert amoris natura, in aliorum animis propagare cupiunt; v. Symp. p. 204. — 209. C. Phaedr. p. 249. C. — 253. E. De Rep. VI. p. 490. B. Est enim etiam in dicendo vis eius maxima efficitque una hoc, ut vulgaris rhetorica ipsius demum ope fiat, quod alioquin frustra fieri studeat, *ψυχαιγωγία*, cuius praesidio et adiumento conversantium animi ad verae sapientiae laudem instituantur; v. Phaedr. p. 261. coll. p. 271. D. Haec vero omnia quum ita sese habeant, sequitur profecto, ut philosophus item sit non modo dialecticus, sed etiam *ἑρωτικός*. Amat enim et consuetatur non solum quaerendi sed etiam disserendi et colloquendi opportunitatem, quo amori subveniatur, adeoque lubentissime usurpat sermones,

non quidem tales, quales vulgo scriptis probantur, sed potius vivos et animatos, quibus in animis colloquentium tanquam viva veritatis scientia generetur atque alatur. Etenim nihil profecto est laudabilius, nihil excellentius, nihil denique magnificentius, quam si quis idoneum nactus ingenium sermones in eo cum scientia serat, qui semina reddant fecunda ac frugifera. Ad quam operam minime comparandus est labor eorum, qui in scribendis orationibus vel libris versantur. Nam quae litteris sunt perscripta, etiamsi valeant ad commonitionem et vacillanti memoriae subveniant, tamen ad mentis ingeniique eruditionem parum ac prope nihil prosunt; de quibus rebus copiosissime explicatur Phaedr. p. 276. — 279. C.

En habes iam descriptionem initiorum philosophiae, qualem Plato informavit, quae vel in animo divinae veritatis amore pleno vel in artis dialecticae usu atque facultate posita esse intelleximus. Quae quidem omnia quid momenti faciant ad Phaedri sententiam atque artem recte intelligendam atque aestimandam, postea apparebit. Nam priusquam accedamus ad huius rei disputationem, paucis adhuc explicandum est de studiis rhetoricis, quae Athenis viguerunt, quaeque in Phaedro reprehendi et exagitari meminimus. De qua quidem re haec fere exposuisse satis erit.

Constat igitur artem rhetoricam Athenis maxime inde a Periclis aetate excultam esse. Nam licet eloquentia dudum inter Graecos viguisset, tamen olim ea ab solo ingenio profecta artis cultu caruerat, neque, teste Cicerone in Bruto c. 7., Athenis ante Periclem ulla littera extitit, quae ornatum aliquem haberet et oratoris esse videretur. Etenim ex quo tempore civitas nobilissima populari potentia et litterarum studiis laetius florere coeperat, factum est, ut etiam eloquentia ad maiorem quandam perfectionis laudem perduceretur et imprimis a Pericle, qui usus erat Anaxagorae Clazomenii disciplina et institutione, ad maiorem sententiarum ubertatem proveheretur. v. Phaedr. p. 278. E. sqq. Cuius aetati qui fuerunt suppres, Alcibiades, Critias, Theramenes, idem illud sequuti sunt, ut inanium verborum flumine tamquam inhibito nervose dicerent, quo maior

appareret vis sententiarum. Fuerunt enim, Cicerone iudice, grandes verbis, crebri sententiis, compressione rerum breves, subtiles, acuti et sententiis magis quam verbis abundantes (De Orat. II. 23.). Itaque tum dicendi ratio Athenis utique in melius est mutata, et quodammodo primum nata atque educata. Hoc autem dum ita accidit, singulari fortuna evenit, ut eodem fere tempore ratio ac disciplina rhetorices in Sicilia nasceretur, qualem nec Athenis superiora tempora vidissent. Etenim invaluit tum in illa terra imprimisque Syracusis, tyrannide Thrasybuli Olymp. LXXVIII. 3. — 466. a. Chr. n. sublata, democratia et restituta maior populi libertas, quae libertas publica, ut fit, etiam crebriorem dicendi usum peperit. Cuius rei caussae peculiare secundum Aristotelem narratur a Cicerone Brut. c. 12. §. 3. sqq. De Orat. III. c. 38. §. 8. sqq., quocum consentit etiam Diod. Sicul. XI. 87. qui imprimis genus dicendi iudiciale studiosius excultum esse memoriae prodidit. Narratur autem hoc in genere primus excelluisse Corax quidam, a tyranno secundus, licet etiam Empedocles Agrigentinus circa artem dicendi sive rhetoricen aliqua movisse, h. e. inchoasse, feratur, sicuti testatur Quint. III. 1, 8. Diog. Laert. VIII. 57. et Sext. Fmp. p. 370. ed. Fabr. Corax enim ille dicitur primus in comitiis populi habuisse orationem ad certas quasdam artis regulas a se inventas compositam; quum autem pristino honore per invidiam adversariorum esset spoliatus, privatis in scholis artem illam fertur tradidisse atque τέχνην ῥητορικὴν litteris consignavisse, quae bene ornateque dicendi praecepta complecteretur. v. Cic. Brut. c. 12. Quint. Institutt. Or. III. 1, 8. et de τέχνη Coracis Aristot. Rhet. ad Alex. c. 1. Quocirca ille communi prope omnium consensione pro rhetorices inventore habetur, quippe qui primus orationis artificiose conformandae praecepta tradiderit. Inter huius vero discipulos maxime inclaruisse narratur Tisias, qui sese item dicendi magistrum professus est ac primum Syracusis, deinde Thuriis in scholis docuit eloquentiam, ubi eum audivit etiam Lysias, quo tempore is Thuriis commoratus est. v. Plutarch. Vitt. X. Orator. p. 835. D. Cic. De Orat.

I. 20. Brut. 12. Sext. Emp. adv. Math. II. 96. p. 306. ed. Fabr. Suidas s. v. *Ἀγοίας*. Photius Cod. 262. p. 289. ed. Bekk. Idem postea etiam Athenas est profectus, ubi inter auditores etiam habuit Isocratem v. Dionys. Hal. De Isocrat. I. Pausan. VI. 17, 8. coll. Spengel. Artium Scriptt. p. 37. sqq. Scripsit vero hic quoque *τέχνην* sive artem rhetoricam, magistri aemulatus exemplum; v. Plat. Phaedr. p. 267. A. 269. D. 273. A. ibique ann. Sed accuratiorem artificiosae eloquentiae notitiam princeps in Graeciam pertulit Gorgias Leontinus, de cuius legatione ad Athenienses pro civibus suis Olymp. LXXXVIII. 1. quarto anno belli Peloponnesiaci suscepta narrat Diod. Sic. XII. 33. Quamquam idem fortasse iam antea Graeciam peragraverat, de qua re v. ann. ad Plat. Gorg. p. 52. ed. 2. Goth. Cum quo quod in Phaedro non uno loco (p. 267. B. 273. B. C.) simul memoratur Syracusanus Tisias, videtur id quum ad studiorum rhetoricorum communionem tum ad itineris in Graeciam suscepti societatem pertinere; v. Pausan. VI. 17. Ab hoc vero tempore rhetorica, artis praeceptis exornata, ab Atheniensibus singulari plane studio videtur celebrata esse. Quippe capiebantur illi tanto magis ipsius illecebris ac lenociniis, quo magis vigente imperio populari sperari poterat maxima inde in res privatas emolumenta atque commoda redundatura esse. Quod ipsum magis etiam incendit et inflammavit studia eorum, qui eam factitabant, imprimis sophistarum, qui ei operam dare studiosius coepissent. Coluerunt enim eam Thrasymachus Chalcedonius, Hippias Eleus, Alcidas Elaeites, Evenus Parus, Polus, Licymnius, Prodicus, alii, de quibus v. Quintil. III. 1. 8. Plat. Phaedr. p. 261. B. — 267. D. ubi v. ann. Quamquam ea statim ab initio etiam multiplici labe fuit affecta, ut eo nomine Platoni imprimis valde displicuerit. Quippe praecepta illa, quae tradebantur, licet callidissime essent excogitata, tamen non erant a ratione ducta, sed mero usu collecta, ut ad sapientiae disciplinam parum aut nihil valerent. Studia porro et consilia ipsius non ad veritatem sed ad verisimilitudinis speciem, etiam cum fraude coniunctam, referebantur, unde ipsi rhetores fere *τὰ εἰκότα* iactabant, id quod iam Tisias et Gorgias, artificiosae istius eloquentiae

principes, ita fecisse narrantur; v. Plat. Gorg. p. 454. A. B. 455. A. 459. sqq. Phileb. p. 58. Phaedr. p. 261. B. C. et p. 267. A. Accedebat ad haec, quod sophistae artem suam, qua argute et speciose in contrarias partes disputare solebant atque captiosis utebantur verborum pariter atque sententiarum praestigiis, cum arte oratoria consociabant, unde iam Gorgias palam se paratum professus est ad respondendum et dicendum de qua re quisque audire vellet; v. Plat. Gorg. p. 447. C. Men. p. 70. C. Schol. ad Phaedr. p. 267. B. Aristot. Rhet. III. 17. Denique inani artis et ingenii splendori tribuebantur omnia; rebus ipsis atque veritati et recte cogitandi rationi parum aut nihil, ita ut nativa Atticae eloquentiae sanitas per eam utique non mediocriter corrumpetur atque recta et lucida elocutio adventiciis artificiosi ornatus veneribus non una ex parte laborare inciperet. Sed haec quidem de rhetorices ratione et usu, quatenus ad dicendum spectabat. Explicandum iam est etiam de usu ipsius in scribendo. Etenim ex quo artificiosa ista dicendi disciplina in medium prodiit, Athenis etiam factum est, ut mos orationum scribendarum invalesceret, quae ad artem ingeniique virtutem ostentandam comparatae essent, et in quibus de industria varia orationis ornamenta tamquam constiparentur; v. Cic. Orator. c. 11. et 12. coll. c. 61. §. 207. sqq. In quo genere Gorgias videtur tamquam signifer atque princeps extitisse; v. Cic. l. c. Philostr. p. 500. coll. Westermann. Histor. Eloquent. Gr. I. p. 44. sq. quem mox etiam alii ducem sequuti sunt, ut Alcidamas, Thrasymachus Chalcedonius, Licymnius (v. Westerm. l. c. p. 46. sq.) quum interim alii in una artis ratione ac doctrina colenda subsisterent; v. Phaedr. p. 261. sqq. Extitit vero non ita multo post Gorgiam, qui istum orationum scribendarum atque evulgandarum morem proveheret etiam ulterius. Fuit is Antiphon Rhamnusius. Hic enim princeps fuisse narratur, qui aliis iudiciales orationes scriberet, quibus ipsi uterentur in iudicio, si qua fortunae eorum atque caput in periculo versarentur; v. Cic. Brut. c. 12. Quint. Instit. III. 1. Philostrat. p. 500. Photius s. v. *Ἀντιφῶν*. coll. Ruhnck Opusc. I. p. 156. ed. Bergm. Quamquam idem ille, ne videretur scilicet aliis ulla

in parte esse inferior, etiam sophisticas composuit declamationes, ut cum genere scribendi iudiciali etiam alterum illud, in quo uno maxime Gorgias excellisset, vitatis tamen inanibus rhetorum Siculorum artificiis, coniunxisse videatur. Quorsum sine dubio pertinet, quod Cicero Brut. c. 12. postquam Gorgiam narravit paratos habuisse locos communes, quum singularum rerum laudes et vituperationes conscripsisset, deinde etiam Antiphontem Rhamnusium affirmat similia quaedam conscripta habuisse; pertinent item verba Platonis Phaedr. p. 269. A. ubi ille, *μελιγῆρος Ἀδραστος* appellatur, et alia quaedam reconditiora, de quibus v. Ruhnken. l. c. p. 158. et Meier. Commentat. III. De Andocidis Orat. contra Alcibiad. p. 12. Ex quo tempore ἡ λογογραφία, quam Plato vocat Phaedr. p. 257. E. et 258. B. utroque in genere videtur nacta esse non paucos admiratores, evenitque sic, ut tam rhetores quam sophistae in ea factitanda studiosius elaborarent; v. Plat. Euthydem. p. 289. C. D. E. Inter eos vero, qui hanc laudis viam ingressi sunt, postea procul dubio praeter ceteros excelluit Lysias, orator Atheniensis longe clarissimus, de quo ut hoc loco breviter exponatur, ipsum Phaedri argumentum postulat *).

Natus est igitur Lysias Athenis vel potius Syracusis archonte Philocle, Olymp. LXXX. 2. vere anni 458. a. Chr. n. Quam temporum rationem, Dionysii, Plutarchi, Photii (Cod. 260.) auctoritate firmatam, ponderatis rerum omnium momentis etiam nunc unice veram putamus, licet nuper extiterint, qui eam vocarent in controversiam **). Pue-

*) Pluribus de eo disputavimus in Commentat. Lysiaca ad illustrandas Phaedri Plat. origines. Lips. 1851. 4. ubi p. 18. de loco Plutarchi quae scripsimus, ea sic accipias, ut nihil iam nisi *ἐκατόν* cum Meursio in *δέκα* mutandum censeamus.

**) Fr. Vater in Klotzii Annal. phil. et paed. Suppl. T. IX. p. 165 — 196. et Ant. Westermann. Praefat. ad Lys. Oratt. ap. Bern. Tauchnitz p. VI. sqq. Qui quod oratorem natum esse volunt Olymp. LXXXVII. 1. — 432. a. Chr. n. viginti septem post quam vulgo putatur, ideoque ipsum Isocrate quattuor vel quinque annis minorem faciunt, id quum disertis aliorum scriptorum testimoniis adversatur, tum pugnat egregie cum loco Platonis Phaedr. p. 279. D. ubi Socrates: «Adolescens etiam nunc,

rulus quindecim annorum Olymp. LXXXIV. 1.—444. a. Chr. n. comitante fratre natu maiore Polemarcho, cuius Plato in Phaedro p. 257 B. propter studium philosophiae, cui deditus erat, honorificam facit mentionem, una cum aliis colonis Atheniensibus Thurios migravit, in qua urbe nuper demum fundata (v. Dio d. Sic. XII. 10. ibique Wessel.) Cephalus pater, homo dives et opulentus, qui dudum hortatu Periclis, hospitis sui, fortunarum suarum sedem Athenas transtulerat, videtur κληροῦχος fuisse atque collata pecunia partem agrorum possedissee. Itaque Lysias, quamvis etiam tum adolescens ac prope puerulus esset, una cum Polemarcho fratre Thurios est profectus, ut ambo locatam ibi a patre bonorum portionem capesseroent et fortasse etiam novam agri Thurini partem acquirerent. Ex quo natus est error personati Plutarchi p. 37. ed. West. qui caussam itineris ab iis Thurios suscepti Cephali parentis obitum fuisse scribit, quem tamen multo post adhuc in vivis fuisse constat. Ibi vero Lysias deinde mansit perpetuo usque ad Olymp. XCII. 1. — 412. a. Chr. n. quo quidem triginta duorum ferme annorum spatio non modo rei familiaris copias amplissimas contraxit, sed etiam doctrinae et

o Phaedre, Isocrates est; sed quid de eo augurer, lubet dicere; maiore enim mihi videtur ingenio esse, quam ut cum orationibus Lysiae comparandus sit. De adolescente igitur Plato Socratem pro futuro iussit augurari meliora. Quid igitur? quum Lysias dicatur exspectationi minus respondisse, nonne apertum est ipsum ut aetate proveciorem reprehendi, qui adhuc spem fefellerit, ut etiam ad suscipiendum aliquando philosophiae studium cohortandus sit? Nimirum Lysias si fuit Isocrate natu minor, certe non huius adolescentia, sed maior aetatis maturitas memorari debuit. Nec vero ex loco Plutarch. Vitt. X. Oratt. p. 310. ed. Reisk. = 34. ed. Westerm. sequitur quod inde consequi censuerunt. Nam ut scriptor de Andocidis natalibus falsus sit, quod sane concedendum videtur, tamen ex illo errore non efficitur, ut etiam de Lysiae temporibus aliter quam vulgo traditum est existimandum sit. Nempe Plutarchus cum ea quam per errorem suscepisset de Andocidis tempore natali sententia comparavit tempus, quo Lysias natus fuit, ut in altero errare, in altero verum prodere potuerit. De aliis vero argumentis, quibus probatum iverunt natale tempus Lysiae ultra viginti sex septemve annos prorogandum esse, multum veremur ne ea speciosa magis quam vera sint.

eruditionis opes satis magnas collegit, quippe quum Thuriis etiam artium ac doctrinarum studia in honore haberentur, ut homines docti omnis generis frequentes illuc convenirent. v. Strabo XIV. 1. Diog. Laert. VIII. 2. Plin. Nat. Hist. XII. 4. Atque tum etiam Tisiam, rhetorem Syracusanum, ibi audit, qui post litem cum Corace, magistro suo, agitatam illuc concesserat; v. Phot. Suid. s. *Avciac*. Paus. VI. 17, 8. Dionys. al. Cui quidem artis oratoriae studio postea ita semper mansit deditus, ut in eo uno vitae suae quasi tabernaculum collocaret. Itaque etiam posteaquam rerum suarum sedem transtulit Athenas, quod Olymp. XCII. 1. — 412. a. Chr. n. facere coactus est utpote a Thurinis Atticismi accusatus, nihil antiquius sibi duxit, quam ut artem rhetoricam coleret. In quo quid sequutus sit, discimus a Cicerone, qui in Bruto c. 12. auctore Aristotele haec memoriae prodidit: Nam Lysiam primo profiteri solitum artem dicendi; deinde quod Theodorus (Byzantius ille, de quo v. Comment. ad Phaedr. p. 266. E.) esset in arte subtilior, in orationibus autem ieiunior, orationes eum scribere coepisse, artem removisse. Professus igitur ab initio artem rhetoricam est, eiusque docendae provinciam in se suscepit. Postea autem, quum Theodorum animadvertisset in artis ratione ac doctrina adeo excellere, ut laudum suarum splendore eo nomine ceteros omnes superaret, misso doctoris rhetorici munere, quod suscepisset, sese ad unam maxime orationum scriptionem transtulit, in qua deinde singulari studio et ardore ita elaboravit, ut Antiphontem aemulatus non modo rhetoricas sed etiam iudiciales orationes componeret, eo modo laudi suae optime consultum fore arbitratus. Incertum est vero, ex quonam tempore, mutatis pristinis consiliis suis, orationes scribere instituerit. Quamquam verisimile est, eum scribendi initium fecisse ab orationibus ad artis et ingenii ostentationem comparatis, quippe quod genus scribendum cum magistri rhetorices professione arctius sane coniunctum fuit, ut illud fortasse iam ut rhetoricae praeceptor coluerit. Quod eo certius esse videtur, quod iam ante Olymp. XCIII. 3., quo tempore colloquium in Phaedro Platonis habitum fingitur, hoc

orationum genere clarus extitit. Iudiciales autem orationes vulgo putant ab eo inde ab Olymp. XCIV. 2. demum, hoc est inde ab anno 403. a. Chr. n., compositas esse, quoniam in oratione contra Eratosthenem, caedis Polemarchi, fratris sui, auctorem, illo anno habita §. 3. professus est, sese numquam antea aut suam ipsius aut alienam causam egisse. Et est sane haec ipsius oratio inter eas, quas adhuc superstites habemus, tempore prima. Quamquam iudicium illud per se admodum lubricum est et incertum, quum verba *πράγματα πράξας* possint etiam ad litis actionem referri, siquidem Lysias usus est iure *ισοτελείας*, ut in causis agendis nec patrono sive *παραστάτη* uti coactus fuerit; v. Boeckh. Oecon. Att. Vol. I. p. 197 ed. 2. et Meier et Schömann De Lite Attica p. 561. coll. Cicer. Brut. 16, 63. Verum hoc quidem utut sese habet, illud certe exploratum habetur, nullam iudicialium orationum Lysiae adhuc superstitem ante illud tempus litteris esse perscriptam. Nec tamen inde concludi licet a Lysia post Olymp. XCIV. 2. nullas amplius declamationes sophisticas scriptas esse. Imo coluit ille sine dubio hoc quoque genus scribendi perpetuo, quod ita etiam maior nominis celebritas futura visa est, praesertim quum Antiphon quoque ita fecisset. Quod ne temere ita statuisse videamur, certe non desunt causae et rationes huius sententiae nostrae satis, opinor, idoneae. Pertinet enim huc ante omnia illud, quod ipsi ingens paene scriptorum declamatoriorum numerus tribuitur, quandoquidem scripsisse perhibetur *λόγους επιδεικτικούς και πανηγυρικούς, εγκώμια, λόγους ερωτικούς, επιτροπικούς, συμβολαίους, όρφανικούς, βουλευτικούς, δικανικούς, επιστολάς ερωτικής*, alia id genus opera, de quibus plenius exposuerunt Fabricius Bibl. Gr. T. II. p. 762. sqq. et Westermann. Histor. Eloq. Gr. Vol. II. p. 278. sqq. et 287. sqq. Quae qui vel leviter consideraverint, ii vix sibi persuadebunt omnia illa ante Olymp. XCIV. 2. scripta esse, quo tempore ille paucorum tantum annorum tempus Athenis transegerat. Ad hoc vero accedit etiam disertum rei testimonium. Vocatur enim Lysias in Demosthenica oratione contra Neeram, quam verisimiliter circa Olymp. CX. 1. scriptam putant, §. 21.

ὁ σοφιστής. Quod quidem nomen etsi bene meminimus etiam de rhetore usurpari, ut Plat. Gorg. p. 520. A., tamen sine dubio non tam ad iudicialium quam ad sophisticarum orationum scriptorem designandum pertinuit. Quamobrem inde non iniuria licet conicere, Lysiam revera ad summam usque senectutem in scribendi genere ad artis ostentationem comparato occupatum fuisse, ut vel post mortem sophistae nomine appellari potuerit. Denique huc facit etiam oratio Lysiae funebris etiam nunc superstes: quae licet a criticis quibusdam nuper in fraudis suspicionem adducta sit, tamen vel unius Aristotelis testimonio contra malas suspensiones tam firmiter munitur, ut quantumvis a iudicialium Lysiae orationum simplicitate et munditie longissime recedat, tamen celeberrimo oratori sine ulla dubitatione assignanda videatur. Ea vero scripta est Olymp. XCVI. 3. aut secundum alios Olymp. XCVIII. 2. Quod si vere ponitur, hinc quoque manifestum fit, Lysiam nec senem illi scribendi generi omnino valedixisse, quod quum ipse olim unice adamasset, tum imprimis a scholae Siculae assectatoribus inde a Gorgiae aetate mirum quantum celebratum erat. Quamquam illum posteriore vitae suae aetate praecipue scriptioni orationum iudicialium operam dedisse sanequam verisimile est. In qua opera usque ad obitum suum, qui incidit in Olymp. C. 2. — 379. a. Chr. vel posterius paullo tempus, adeo constanter perseveravit, ut etiam grandi senectute praestantissimi oratoris atque scriptoris orationum laude floruerit.

Haec igitur ac talia fere fuerunt studia oratoria, quae Athenis inde a belli Peloponnesiaci tempore vigerunt. Quae certe dubitari non potest quin etiam aetate Platonis maxime fuerint celebrata, quandoquidem etiam multo tempore post plurimi extiterunt, qui quantam vim haberet accurate elaborata et quasi facta oratio bene sentientes vel coram populo et in iudiciis disertius verba facerent vel a foro et concione remoti orationes in usum aliorum et ostentandae eloquentiae gratia litteris consignarent. Certe ingens olim extitit numerus scriptarum orationum, ex quibus sanequam paucas adhuc superstites habemus, quas critici Alexandrini, utpote suo iudicio maxime probatas, in decem principum oratorum canonem receperunt. Neque

ullo modo veridissimile est paullatim ita evenisse, ut eloquentiae auctoritas quum aliarum doctrinarum tum imprimis philosophiae studiis vulgo longissime anteponeretur. Id quod etiam apud Isocratem non uno loco testatum legimus.

Quo facilius profecto fieri potuit, ut Plato, perspectis infucatae istius rhetorices vitiis, de quibus supra dictum est, animum induceret, quid de illa sentiret, aliquando palam declarare, ita futurum esse ratus, ut philosophiae dignitas et auctoritas sua vindicaretur. Quod quum alibi opera tamquam subseciva facere conatus sit, tum de industria egit in duobus maxime dialogis, Gorgia et Phaetro, qui libri, quantumvis alioquin inter se non parum discrepent, tamen hoc quidem nomine arctiore quadam continentur necessitudine. Etenim in Gorgia rhetorica ideo potissimum reprehenditur et castigatur, quia rationes suas ab honestate seiunctas habeat et fallax sit atque fraudulenta voluptatis et utilitatis administra; quamquam illi data opportunitate etiam artis laus eripitur p. 469. C. sqq. coll. p. 455. B. sqq. et p. 459. In Phaetro autem eadem cum philosophia in certamen commissa artis nomine privatur atque humilitatis et inscitiae coarguitur, quoniam a praestantissima sapientia aliena sit, quae una possit dicendi docendique studia et regere sapienter et vere ornare atque nobilitare. Quod quidem operae pretium est animadvertere qua ratione in utroque opere institutum sit. Nimirum in Gorgia omnia disputantur populariter et more prope Socratico, ut ibi nec doctrinae idearum mentio fiat nec alia reconditoris sapientiae vestigia deprehendantur. In Phaetro autem omnia plena sunt philosophiae subtilioris atque celsioris, quandoquidem ibi gravissima quaeque sapientiae Platonicae capita vel leviter attinguntur vel diligentius et copiosius illustrantur. Cuius rei animadversio ad definiendum tempus, quo uterque liber litteris consignatus sit, certe non erit inutilis. Fit enim inde verisimillimum, Phaetrum aliquanto post Gorgiam scriptum et in lucem emissum esse. Sed istud quidem in transcurso; redimus ad rem propositam. Exagitavit igitur Plato in Phaetro rhetoricam istam adventiciam neque in solo Attico natam tamquam artem inertem et celsiore atque sublimiore spiritu plane destitutam, quippe quum

a philosophia prorsus abhorreret. Quod quidem scite callideque ita perfecit, ut unum maxime Lysiam partes istorum rhetorum, qui pravam sectarentur eloquentiam, sustinere iusserit, ut qui et ipse e schola rhetorum Siculorum prodiisset et scribendis orationibus ad artis ostentationem comparatis inclaruisset et propter tenuitatem orationis altiore spiritu in dicendo carere videretur. Nimirum isto pacto sane non sine verisimilitudinis specie fieri potuit ut celeberrimo oratori persona rhetoris humilis et male arguti imponeretur, praesertim quum ille, licet a Socrate moriente meliora admonitus, perpetuo a philosophandi studio mansisset alienissimus neque fratris Polemarchi exemplo (v. Phaedr. p. 257. B.) permotus esset, ut animum ad philosophiam aliquando adiiceret. Tribuit igitur Plato illi callidissimo artificio orationem amatoriam, in qua quum eius dictionem pariter atque ingenium expressit fidelissime, ut nec defuerint critici, qui ista imitationis sollertia in fraudem inducti eam revera a Lysia scriptam esse putarent, tum singulari quodam artificio pravae eloquentiae vitia, vel in sentiendi humilitate vel in subtilitatis neglectione et sophisticarum argutiarum abusu vel in aliis rebus similibus posita, tanta multitudine congegit tamque cumulata constipavit, ut perfecta quaedam species et imago declamatoriae vilitatis et inertiae ob oculos posita videatur *).

*) Multiples nuper de Lysiana illa oratione motae sunt controversiae, quae etsi per se leves sunt, tamen non videntur hic silentio praetereundae esse. Dubitatum enim primum de eius forma est, quam extiterunt qui plane epistolarem esse contenderent; dubitatum item est de ipsius origine, quandoquidem non pauci critici eam nuper Lysiae, non Platoni, tribuendam esse iudicaverunt. Quocirca non alienum erit de his rebus quid sentiamus, paucis exposuisse, praesertim quum litem diutius sane agitatam videamur aliquando posse componere.

De forma igitur Lysianae orationis si quaeritur, duabus potissimum rebus effectum videtur, ut nuper existerent qui eam haberi vellent pro epistola, id quod ita statuerunt Spengelius (Synag. Art. p. 126. sq.) Franzius (Ep. de Lysia oratore Attico Graece scripta, Norimb. 1828. 4.) et Hoelscherus (Vit. Lys. p. 123.) Primum enim id suadere visa est auctoritas Frontonis p. 34. ed. Niebuhr. et Hermiae Schol. p. 77. ed. Ast. Deinde ut ita esse statueretur, effecit etiam illud, quod in oratione identidem

Enimvero isto modo philosophus populares suos graviter sane commonefecit, a quanta labe Attica eloquentia esset repurganda, siquidem aliquando futurum esset, ut ea ad germanam sanitatem convalesceret. Quam quidem sanitatem rhetorica aliquando ad philosophiae rationem revocata recuperatum iri quum

maximeque in ipso exitu eius pueri adamati fit alloquutio. Quorum tamen neutrum ita est comparatum, ut de epistola cogitare cogamur, praesertim quum huic rationi etiam multa officiant. Nam ut primum dicamus de Frontonis et Hermiae testimoniis, inde profecto nihil aliud nisi hoc intelligitur, fuisse posteriore aetate, qui Lysiae apud Platonem orationem in epistolis viri amatoris numerandam esse ducerent. Id quod de Hermia quidem manifestum est, qui id unum narrat, repertum a se hanc orationem esse in collectione quadam Lysiacarum epistolarum, ceterum autem eam esse revera orationem arbitratur. Quid igitur? num qua putabimus veterum criticorum de hac re iudicium tam esse certum, ut ei continuo fides habenda sit? Enimvero quum illi in aliis rebus plurimis similibus gravissime lapsi esse reperiantur, tum etiam de forma Lysianae huius declamationis procul dubio prave iudicaverunt in fraudem inducti insolentiore huius orationis specie. Id quod multis iisque certissimis argumentis evincitur, quae ordine deinceps ita explicare conabimur, ut simul appareat, quomodo illa pueri amati alloquutio, quam uuper imprimis animadvertendam iudicaverunt, accipienda et intelligenda sit. Itaque primum quidem non negligendum in hac causa est, quod Plato ipse Lysianam declamationem semper vocat *λόγον ἐρωτικόν*, nunquam *ἐπιστολήν*, veluti p. 263. D. 223. 234. 235. 261. Quod quis tandem sibi persuadeat eum ita facturum fuisse, si revera fuisset epistola quam posuisset? Nimirum par erat profecto atque iustum legentes alicubi verbo saltem admonere, quid rei esset, neque eos clandestino consilio usque fallere et mala fraude circumvenire. Porro huic orationi opponuntur postea duae Socratis declamationes, quas nemo negaverit revera esse orationes, praesertim quum prior earum p. 237. B. exordiat a verbis: *ἔλεγε δὲ ὧδε*. Ex quo quid sit consequens, sponte apparet. Necesse est enim etiam Lysiana declamatio pro oratione habeatur, siquidem conveniebat orationes opponi orationi, non epistolae. Praeterea vero diligentissima dignum est animadversione, quod a viris doctis neglectum esse sanequam mireris, puerum adamatum ab amasio tum in principio tum in exitu orationis tamquam praesentem compelli, quod etiam Socrates in priore oratione p. 237. A. et in posteriore p. 244. A. imitatur, quandoquidem ipse quoque amatorem fingit cum deliciis suis colloquentem. Quid vero? nonne inde fatebimur luculentissime apparere, orationem esse, non epistolam, quam Plato Lysiae attribuerit? Nemo enim tam ineptus est, ut homini praesenti

per totum fere sermonem ostenderit, tum in exitu operis ita vaticinatus est, ut Isocratem in spem futurae felicitatis tamquam exemplum ob oculos posuerit. Nec vero ipsum fefellit ea in re augurium, siquidem quod non perfecit Isocrates, id postea De-

litteras scribat aut mitti cupiat. Iam vero his etiam aliud quid addere licebit. Etenim accedit quidem universae orationis forma prope ad formam et rationem epistolae, sed multum tamen item ab ea differt, propterea quod est declamatio suasoria. Quippe suasoriae orationis hoc proprium est, quod quum ad hominem praesentem, non absentem fiat, tum etiam suadendi vel dissuadendi praesidiis et adiumentis oratoriis utitur adhibita etiam vi quadam et gravitate dicendi. Quod certe secus est in epistolis, quae licet et ipsae possint esse suasoriae, tamen minus habent coloris oratorii. Ex quo quid de oratione Lysiana colligi liceat, dicere vix attinet; patet enim ipsam in summa tenuitate tamen oratorii artificiis multis esse conspicuam. Nec vero obscurum est, ipsum Platonem libellum Lysianum non ut epistolam sed ut orationem examinavisse. Reprehendit enim ille declamationis exordium gravissime propterea, quod eo non definiatur, quidnam illud sit, de quo deinde instituatur disputatio. Quid vero? iustane foret ista reprehensio, si Lysiae scriptio esset epistola? Nimirum prope ultro in oculos incurrit, quid ea de re existimari oporteat. Nam epistola potest profecto recte carere rei primariae definitione, quia, sicuti ad amicos et familiares mitti solet, ita etiam aliunde nota poni permittit, de quibus cum maxime scribendum sit. Longe alia vero ratio est orationum, quae eiusmodi definitionis omissionem certe non ferunt, nisi si referantur ad res omnibus in medio positas. Ad haec omnia autem accedit denique quod ad litem dirimendam sanequam est gravissimum. Etenim Lysias non modo ut *λογογράφος* taxatur, sed eo nomine etiam comparatur cum Isocrate. Ex quo profecto elucet clarissime, non epistolam Lysiae tamquam artis oratoriae specimen tribui potuisse, sed debuisse potius orationem. Sed quid multa? Apparet enim iam satis, quid de forma Lysianae declamationis existimandum sit. Est enim oratio suasoria; id quod maxime ex eo intelligitur, quod puer adamatus tamquam praesens compellatur, ut profecto nec mirandum sit, quod in exitu eius haec verba ad eum fiunt: „Haec vero satis sunt; tu autem, si quid praetermissum putes, interroga;“ in quibus unis maxime qui nuper aliter iudicarunt sententiae suae robor ac firmamentum positum esse arbitrati sunt. — Iam vero absoluta quaestione de externa Lysianae orationis specie sequitur ut etiam de eius origine et auctoritate paucis dicendum sit, quandoquidem nostra aetate exorti sunt, qui eam non Platoni, sed Lysiae tamquam parenti tribuendam putarent. Quam sententiam praeunte Haenischio

mosthenes perduxit ad exitum, qui quatenus pro discipulo Platonis habendus sit, ex uno maxime Phaedro intelligitur.

Verum satis haec de rhetoricis Atheniensium studiis. Docere igitur hactenus conati sumus, quod

in libro: De Lysiae Amatorio. Lips. 1827. 8. nuper certatim defenderunt Spengel Artium Scriptor. p. 123—135. Westermann Quaestt. Demosth. II. p. 73. et Histor. Eloq. Graec. p. 75. Krsiche Ueber Platons Phaedrus p. 28. Hölscher De Vita Lys. p. 121. Vater, in Iahn. Horr. Philol. Vol. IX. p. 176. sqq. Cron (in Indicibus litterar. Monacenss. a. 1849. N. 189. p. 478 sqq.) Susemihl Prodrum. Plat. Untersuch. p. 95. sqq. alii. Nec tamen diffitemur eam rationem nobis nunquam probabilem visam esse. Et impugnavit eam etiam egregius amicus noster, dum in vivis fuit, Car. Fr. Hermannus, in libro: *Gesammelte Abhandlungen und Beiträge zur class. Litteratur*. Götting. 1849. p. 1—21. Etenim primum quidem vel illud prohibet, quominus orationem Lysiae tributam ab ipso oratore scriptam esse putemus, quod Platonusquam scriptis suis germanas aliorum orationes intertextuit, sed ubicunq; personas, quas orantes finxit, ita loquentes induxit, ut sponte intelligatur, ipsum iis attribuisse orationes a se elaboratas, ita quidem, ut quum colloquentium moribus, ingeniis, disciplinae, studiis convenientes, tum suis ipsius scribendi consiliis accommodatae haberentur. Cuius generis exempla illustria quum alibi, veluti in Republica, Phaedone, Protagora, aliis sermonibus, extant, tum luculentissima reperiuntur in Symposio, ubi colloquentes manifesto ab ipso scriptore maxima cum sollertia ad ipsius vitae veritatem informati ac descripti sunt. Quid igitur? haec quum constans fuerit Platonis ratio et consuetudo, num putabimus verisimile esse, ipsum in eo opere, quod utique summa artis perfectione conspicuum est, nulla urgente necessitate ab illa fuisse discessurum? Enimvero sustulisset profecto summus dialogorum artifex isto modo operis sui aequabilitatem et convenientiam, quandoquidem procul dubio etiam ea in ordinem recipere coactus esset, quae a suis ipsius consiliis et institutis essent alieniora. Sed hoc ipsum nos ultro perducit ad alteram causam, cur hanc orationem non a Lysia sed a Platone scriptam existimemus. Est enim Lysias in Phaedro ita institutus et informatus, ut non tam suas unius quam aliorum quoque rhetorum partes sustineat. Quod si ita est, sponte apparet ne fieri quidem potuisse, ut una aliqua Lysiae oratio in medium proferretur et examini subiiceretur, quandoquidem nulla facile extiterit, quae communia ista omnium rhetorum vitia, qualia philosophus in Phaedro notare constituisset, eo modo, referret, quo pro scribendi consilio optabile fuerat. Itaque consentaneum est ab ipso Platone scriptam esse orationem

ad illustrandum Phaedri propositum utique plurimum valere arbitramur, primum quidem argumentum disputationis in hoc libro omnino duplex esse, sed utrumque tale, quod salva operis convenientia atque simplicitate communiter tractari potuerit; deinde

Lysianam, praesertim quum etiam orationes Socratis ab eo confictae sint. Et produnt profecto etiam ipsae huius orationis proprietates hanc ipsius originem. Exaggeravit enim Plato in ea Lysiae vitia, quo magis castigare posset quae ipsi in eloquentia vitiosa planeque a philosophiae ratione aversa viderentur, ut nec Taylorum, doctissimum hominem, miremur Vit. Lys. p. 154., orationem istam iudicantem Lysia plane esse indignam: quamquam ille in eo lapsus est mirabiliter, quod eam sophistae alicui aetate minori, cuius mentio fit in Demosthenica oratione contra Neeram p. 1351. §. 21., adscribendam iudicavit. Nimirum opus fuit Platoni ea oratione, quae non modo vulgaris amoris humilitatem et una cum ipsa etiam vulgarium rhetorum humilem et abiectum animum, celsioris spiritus nulla ex parte capacem, argueret, verum etiam ostenderet, dialecticae neglectioem omnis inertiae dicendi atque scribendi potissimam causam existere solere. Itaque a tenuitate illa, quae Lysiae propria erat, profectus ad similitudinem veritatis effinxit eam orationem, quae esset non tantum arida, sicca et ieiuna, sed etiam humilis et abiecta adeoque non expers inhonesti ac turpis cuiusdam sensus. Subtilitatem autem viri ad rem suam ita traduxit et adhibuit, ut orationem composuerit speciosis tantum artificiis oratoriis nitentem, tricis et argutiis plenam ac refertam, denique vera dialectica carentem utpote iusta rei primariae definitione, apta partium descriptione, denique idonea argumentationis progressionem atque ordine omnino destitutam. Ex quibus omnibus profecto necessitate quadam efficitur hoc, ut hanc orationem ab ipso Platone scriptam et consilio suo sollerter attemperatam esse existimare debeamus. En igitur, habes iam nostram de Lysianae orationis auctore sententiam, quam nec iis, quae pro contraria sententia in medium allata sunt, ullo modo eversum aut labefactatum iri existimamus. Nam primum quidem quod dictitant dicendi genus plane esse Lysianum, minime profecto inde consequitur, ut Lysias illius auctor habendus sit. Quippe expressit Plato quam accuratissime fieri potuit oratoris dictionem eodem artificio, quo alibi in imitando Gorgia, Agathone, Phaedro, Pausania, Eryximacho, Aristophane, Protagora, usus est, neque profecto aliter facere potuit, siquidem propositum suum assequi vellet. Porro quod viri doctissimi afferunt veterum scriptorum testimonia, qui hanc orationem Lysiae tribuerint, Diogen. L. III. Dionysii Ep. ad Pomp. p. 126. Tyrii Max. Diss. XXIV. 5. Hermogenis De forma orat. II. p. 477. ed. Laur. Hermiae p. 77. ista quidem ratione

sententiam Platonis de philosophiae natura et indole hanc fuisse, ut fontes eius primitivos et tamquam primaria elementa sibi persuaserit vel in divino amore vel in artis dialecticae facultate quaeri oportere; denique eloquentiae studia, quae tum Athenis viguerint, a philosophia fuisse alieniora, ideoque Platonem utique permovere potuisse, ut quid de eorum pretio et dignitate sentiret, copiosiore disputatione declararet. Sequitur nunc, ut universi operis ratio

nihil quidquam proficitur. Nam uno Hermia excepto illi omnes sententiam suam non clare patefecerunt, videnturque Lysiae orationem omnino eam dixisse, quae apud Platonem oratori esset adscripta, quemadmodum interdum Socrates ut auctor eorum memoratur, quae apud Platonem disputavit. Sed ut illi in ea fuerint sententia, ut Lysiae auctori orationem tribuendam iudicarent, quid inde porro? Nimirum valet hic quoque, quod in simili dubitatione de criticis veteribus centies est iudicatum, istiusmodi veterum iudiciis cautissime esse confidendum. Sed afferunt illi etiam aliud quid, quod primo saltem adspectu aliquanto plus momenti habere videatur. Dicunt enim apud ipsum Platonem non obscure orationem tamquam a Lysia compositam notari; quorsum referunt imprimis, quod ea narretur de scripto recitata esse, quod Phaedrus eam dicatur ab ipso Lysia scriptam accepisse, denique quod omnino via et ratio, qua Plato in aliis sermonibus sua cuique tribuere soleat, plurimum ab ea ratione diversa sit, qua in Phaedro haec oratio tribuatur Lysiae. At enim verò licet haec omnia per se verissime sint animadversa, tamen inde minime consequitur quod voluerunt. Sunt enim ea scenae dialogi convenienter ita instituta, ut aliter institui nullo pacto potuerint. Nam quod Phaedrus illam orationem dicitur secum scriptam attulisse quodque ipsa narratur deinde recitata ac de scripto explorata esse; fieri hoc propter disputationem de ipsius vitii institutam non potuit aliter, siquidem debuit ipsum opus in promptu esse fingi, quo maior existeret species verisimilitudinis. Neque vero rationem, qua haec oratio tribuitur Lysiae, inusitatam aut miram dicere licebit, siquidem ea est sollertissime inventa et dialogi actioni convenientissima. Denique etiam viri acutissimi (v. Haenisch bc. p. 20. sqq.) Platonem censuerunt ineptissime facturum fuisse, si ipse suam aliquam Lysiae tribuisset orationem iis vitii affectam, quae deinde ne reprehendisset quidem atque castigavisset. At nimirum non omnia quidem atque singula philosophus notavit vitia peculiari eorum instituta exploratione, quamquam bene multa reprehendit et castigavit; sed hoc tamen demonstravit clarissime, quidnam omnino illud esset, in quo, tam materiae quam formae habita ratione, vulgaris rhetoricae labes haereret.

et conformatio propius consideranda sit, quo clarius aliquando perspiciatur, quo iure supra statuerimus, universum librum denique ad illustrandas philosophiae laudes pertinere, quippe quae una pro vera tam intelligendi et cognoscendi quam dicendi atque docendi parente atque magistra habenda sit. Quod quidem ea ratione instituemus, ut libri partes primarias seorsum spectemus et quid denique inde ad rem summam consequatur, paucis exponamus.

Possunt autem, ubi discesserimus ab ornatu dialogi scenico, nullo fere negotio duae principales universi operis partes discerni, una, quae habet tres orationes amatorias quaeque usque ad p. 257. B. pertenditur, altera, quae dialecticam disceptationem complectitur, qua laudes rhetoricae artis in controversiam vocantur, inde a p. 257. C. usque ad exitum dialogi pertinens. Quas quidem partes nobis uno obtutu lustrantibus non videtur dubium, quin in priore amor ille divinus, de quo modo exposuimus, in posteriore autem dialecticae virtus illustretur, in utraque vero una eademque opera item arguantur pravae eloquentiae vitia, ita ut sponte propemodum appareat, per omnem sermonem pari fere diligentia tam philosophiae quam rhetorices rationem habitam esse. Sed haec omnia quoniam sibi peculiarem expositionem videntur deprecere, de singulis quid utroque nomine existimandum videatur, paucis explicavisse iuvabit.

Itaque priori quidem operis parti, ubi materiam spectamus, quae ibi tractatur atque philosophiae si ducimus rationem, id unum maxime propositum esse arbitramur, ut amor divinus eiusque variae rationes quam clarissime illustrentur, quamquam eadem nonnulla quoque interposita habet, quae ad dialecticam rhetorices explorationem conducunt. Vehementer enim iudicio suo falsi sunt, qui orationes amatorias ibi recitatas nihil aliud nisi exempla quaedam vel pravae vel rectae eloquentiae esse voluerunt, quae ideo in rimando amore versentur, quia reliqua disputatione de venustis scilicet artibus disputetur, quae enthusiasmum quemdam requirant amori consimilem. Quae invenusta profecto est opinio, ut nihil dicamus gravius. Nec vero minus a recto aberraverunt, qui orationes illas pro episodiis, quae ipsi dixerunt, habendas esse iudicaverunt, quae etsi cum universo dialogi corpore

minus apte cohaerent, tamen ad illud exornandum et tamquam vestiendum aliquantum conducerent. At nemo sane ferat istum vestitum et ornatum, qui certe totius corporis venustatem non auget sed plane deturparet. Denique nec illi veri quidquam viderunt, qui nuper contenderunt, posteriore oratione Socratica id agi, ut describenda animi natura fundamenta ponantur eorum, quae in altera dialogi parte de dialectica et rhetorica disseruntur. Quod commentum quo maiore studio defendi vidimus, eo magis illud nobis ridiculum est visum. Neque enim prior dialogi pars ullo modo pondere et gravitate cedit posteriori, imo etiam illi quodammodo anteponenda est, nec omnino in illa id agitur, quod isti voluerunt. Enimvero quid verum sit atque disputationis universae rationibus consentaneum, re paullo accuratius pensitata neminem praeterire poterit. Peroratur enim in his declamationibus omnibus unice de amore, idque ea ratione, ut id unum maxime agi appareat, licet dialectices origines item ad amoris divini rationes referantur. Nimirum posterior Socratis oratio in describendo amore divino versatur, duae priores autem orationes depingunt amorem vulgarem eumque corruptum ac depravatum, divino illi tamquam e regione positum, ut et ipsae ad divini amoris rationes collustrandas facere existimandae sint. Sed de hac re iuvabit etiam paullo explicatius disseruisse. Quocirca primum considerabimus paullisper orationem Socratis posteriorem, quod facto etiam de argumento reliquarum declamationum exponemus.

Dubitari igitur nostra quidem sententia nullo modo potest, quin Socratis oratio inde a p. 244. A. — 257. B. litteris perscripta, tota in amoris divini origine, natura, virtutibus et effectibus praedicandis versetur. Id quod vel ex partium descriptione intelligitur, quae ipsi fundamenti loco subiecta est, quandoquidem primum p. 245. A. — 249. D. caussae et origines coelestis amoris aperiuntur, repetitae illae ab nativa animorum indole atque vitae diviniore, in cuius communionem olim pervenerint, recordatione; deinde autem p. 249. D. copiosius docetur, quamnam vim divinus ille amor, olim in vita coelesti inter idearum contemplationem susceptus, etiam in vita terrestri tum ad propriam cuiusque scientiam alendam

tum ad studium sapientiae apud alios excitandum et propagandum habeat. Sed clarius etiam illud exinde perspicitur, quod, licet in ea gravissimi quique universae philosophiae loci, assumtis etiam reconditoris doctrinae, imprimis Pythagoricae, opibus, illustrentur, tamen omnia atque singula denique eo modo exposita esse reperiuntur, ut ad vim naturamque amoris philosophi patefaciendam ac declarandam sollertissime comparata sint. Quo quidem nomine primum diligenter animadvertendum est, quod ad rei iudicium regendum certe non parum momenti facit, statim in principio orationis p. 244. B. sq. exhiberi eius rei, de qua sermo futurus sit, accuratiorem definitionem, quandoquidem amor subiectus esse iudicatur furori divino, qui *θεία μοίρα*, divino munere, (de quo v. ad Phaedon. p. 85. C. D. ed. 3.) mortalibus obtingere soléat. Enimvero indicat ibi orator verbis clarissimis, hanc ipsam rem esse, in qua tractanda omnis versatura oratio sit. Iam vero quod deinde p. 245. C. — 246. A. animorum sempiternitas ducibus Pythagoreis, de quibus v. Cic. Tusc. I. 17. ibique Davis. coll. Phaedon. p. 100. A. — 107. A. De Rep. X. p. 611. A. sqq. Legg. X. p. 893. A., ex proprio ipsorum motu demonstratur, nullo fere negotio intelligitur prudenti consilio hoc potissimum immortalitatis argumentum delectum esse, quippe quod disputationi, in qua de libera animorum vita et agitatione agitur, longe sit convenientissimum. Nec vero obscurum est, quorsum pertineat, quod p. 246. A. sqq. animi vis et natura, secundum Pythagoreorum sententiam, de qua Prolegg. ad Tim. p. 52. sqq. et Comment. ad Tim. p. 69. C. D. exposuimus, ex parte rationali, *λογιστικῶ*, iracundia, *θυμικῶ*, et cupiditate, *ἐπιθυμητικῶ*, composita atque nativa quadam rerum divinarum appetitione instructa, bigis currui alato iunctis cum auriga suo comparatur, ita quidem ut, sicuti iam Plutarch. Quaestt. Plat. p. 1008. rectissime iudicavit, equorum par iracundiae et cupiditatis, auriga autem rationis partes habeat, quum alae curriculi ad similitudinem vel curruum alatorum, quibus dii uti credebantur (v. Voss Mytholog. Briefe T. I. p. 195. sqq. II. p. 71. sqq. Böttiger. Vasengemäld. Vol. I. P. II. p. 104. sqq.) vel vehiculi Parmenidei (Rell. v. 10 sqq.) informati atque

descripti, germanam animi vim, qua ille ad diviniora contendat, imagine satis perspicua (vid. p. 246. C. D. 248. B. C. 249. A.) designare existimandae sint. Nimirum ut nihil de eo dicamus, quod haec animi species et imago descriptioni vitae deorum et animorum sollertissime attemperata est, inservit eadem vel imprimis etiam illustrandis amoris divini causis et originibus, quandoquidem inde perspicue intelligitur, vim animi humani capacem quidem vitae divini-
 oris et celsioris intelligentiae exitisse, sed ea tamen laborare imbecillitate, ut propter cupiditatem ad inferiora labatur fatiscente paulatim nativo rerum divinarum appetitu; ex quo ipso divinum philosophorum amorem secundum Platonem traxisse originem unicuique apertum esse existimamus. Iam vero si quaeritur, quorsum tandem pertineat magnifica illa descriptio vitae animorum superioris p. 246. E. sqq. quacum arctissime coniuncta est grandis quaedam pictura universi mundi tam intelligibilis quam adspectabilis, est sane in promptu responsio *). Nam quum Plato illa exhibenda gravissima placita de intelligibili quodam regno animorum deque pristina humanorum animorum cum numine divino coniunctione illustraverit eaque opportunitate etiam huius universi descriptionem eam proposuerit, unde non modo quodnam discrimen inter mundum hunc adspectabilem atque mundum intelligibilem intercederet, perspiceretur, verum etiam utriusque illius nexus et coniunctio intelligeretur; tum philosophus eadem opera etiam exposuit, quae ad cognoscendas amoris divini rationes non tantum utilia sed plane necessaria essent. Nam quod universum corpus mundanum, ut Tim. p. 33. B. et p. 62. D., globosum informatum est, quodque ideae extra eius superficiem in coeli dorso, ne-
 tiquam aheneo illo, ut quidam putarunt, sed potius aërio atque liquido, quale etiam Phaedon. p. 109. C. sqq. fingitur, sublimes collocatae sunt, manifesto ea

*) De toto loco disputavimus in libello: *Diatrise in my-
 thum Platonis de amoris divini ortu*, p. 1 — 63.
 quo Viro Magnifico et Illustri, Chr. Gottl. Leber,
 Grossmanno, ipsis Kalendis Ianuariis anni 1854. munera
 sacra ante quinque lustra auspicato, nomine Scholae
 Thomanae temporis exacti felicitatem gratulati sumus et
 pro perpetua Ipsius salute pia vota nuncupavimus.

ratione significatur vis et natura idearum per se absoluta atque aeterna, quae quidem scite, adhibitis Parmenidis et Empedoclis de mundo intelligibili et opinabili decretis, tamquam in imagine quadam spectandae proponuntur. Quod etiamsi neququam cum vulgo interpretum proprie sit accipiendum, quum intelligibilis tantum idearum tamquam intuitus et contemplatio significetur, qualem animis puris necdum mortalis corporis concrezione contaminatis convenire sane consentaneum est; tamen hoc quoque pacto ad amoris divini explicationem valet plurimum, quandoquidem mens atque animus eo ipso, quod idearum capax est, ad aeternae veritatis quaerendae atque possidendae desiderium ineffabili cum voluptate excitatur. Quod vero animi inde a Vestae sede, quae sine dubio in vicinia terrae, sicuti in Phaedone p. 108. E. et in Timaeo p. 40. C. ita etiam hic in medio universi locatae, ad Olympi Homerici similitudinem posita fingitur *), agmina undecim deorum summo Iove duce, Vesta domi remanente, coeli superficiem versus proficiscentia sublimi volatu consequi et una cum iis plus minuve ideas intueri solere dicuntur, in quo philosophus manifesto de duodecim diis Olympiis cogitavit, quos eosdem atque corpora coelestia esse voluit, siquidem iis cum Pythagoreis aliisque divinitatem attribuit (v. Prolegg. ad Tim. p. 15. sq.); dubium certe non est, quin isto modo grandi imagine proposita ostendatur, quidnam sit illud *ἔπεσθαι* sive *ἀκολουθεῖν τῷ θεῷ* vel *ὁμοιωσθαι τῷ θεῷ*, in quo summa sapientia pariter atque beatitas cernitur (v. Theaet. p. 176. B. sqq. De Rep. X. p. 613. A. Legg. IV. p. 716. A. sqq. coll. Wyttenbach. ad Plutarch. De Ser. Num. Vind. p. 27. sqq.), quandoquidem etiam divini numinis absolutio et beatitas in perfecta rerum cognitione quaerenda est, sicuti in Tim. p. 28. C. — 29. E. disputatur. Itaque sponte intelligitur, quatenus haec omnia ad illustrandam divini amoris doctrinam faciant.

*) Dissentimus enim hic cum A. Boeckhio De Platonico systemate coelestium globorum p. XXVII. sq. et in Philolao p. 105. sqq. qui Platonem contendit in Phaedro sedem Vestae in medio mundo posuisse, Terra in alium locum translata. v. Commentat. nostr. l. c. p. 48. sqq.

Ostenditur enim animos nativa indole sua ita fuisse comparatos, ut in vita diviniore et mortalitatis vinculis libera utpote numini divino coniunctiores deum facilius sequi et ad eius similitudinem eluctari et contendere ideoque etiam ad maiorem quandam veritatis cognitionem pervenire potuerint. Quamquam perquam obscurum est, in informandis diis coelestibus qua ratione philosophus versatus sit. Quum enim manifesto de diis duodecim Olympiis, ut diximus, cogitaverit; quomodo illis mundanorum corporum numerum adaequaverit, ideo incertum est, quia ipse in Timaeo p. 38. B. C. p. 39. A. De Rep. X. p. 616. D. E. praeter coelum fixis stellis ornatum quinque tantum planetas, et Solem atque Lunam memorat, quibus adiungit Terram in medio mundo locatam. Videtur tamen hic quoque Pythagoreos duodecim universi ordines vel orbis stantentes sequutus esse, quibus quidem singulis singulos deos attribuit. De qua re audias Fragm. incerti scriptor. ap. Photium Cod. CCXLIX. p. 439. ed. Bekker. et Iamblich. Vit. Pythagor. Vol. II. p. 108. ed. Kiessl., unde toti huic loco desiderata lux affunditur. Est autem hoc: ὅτι δὲ δώδεκα τάξεις ἐν τῷ οὐρανῷ φησιν εἶναι· πρώτην καὶ ἐξωτάτην τὴν ἀπλανῆ σφαιραν (orbem fixarum stellarum), ἐν ἧ ἔστιν ὁ τε πρῶτος θεὸς καὶ οἱ νοητοὶ θεοί, ὡς Ἀριστοτέλει δοκεῖ, κατὰ δὲ Πλάτωναι αἱ ἰδέαι· μετὰ δὲ τὴν ἀπλανῆ ὁ τοῦ Κρόνου τέτακται ἀστὴρ καὶ οἱ ἐφεξῆς πλανῆται ἕξ, ὁ τοῦ Διός, φημί, ὁ τοῦ Ἄρεος, ὁ τῆς Ἀφροδίτης, ὁ τοῦ Ἑρμοῦ, ὁ Ἥλιον, ὁ τῆς Σελήνης· εἶτα ἡ τοῦ πυρὸς σφαιρα, ἐξῆς δὲ ἡ τοῦ ἀέρος· μετ' αὐτὴν ἡ τοῦ ὕδατος· λοιπὴ καὶ ἐπὶ πᾶσιν (omnibus subest) ἡ γῆ. δώδεκα δὲ τάξεων οὐσῶν ἐν τῇ ἀπλανεῖ τὸ πρῶτον αἰτιόν ἐστιν· καὶ ὅτι ἂν ἡ ἐγγὺς αὐτοῦ, τοῦτό φασι τετάχθαι βεβαίως καὶ ἀρίστως· τὰ δὲ πόρρωθεν ἦττον· τὴν δὲ τάξιν μέχρι Σελήνης σώζεσθαι· τὰ δὲ ὑπὸ Σελήνην οὐκέτι ὁμοίως. Fragmentum satis profecto memorabile: quod quidem accuratius considerantibus nobis videtur Plato hanc ipsam Pythagoreorum doctrinam, quae in eo memoriae prodita est, in Phaedro respexisse. Praeposuit enim, ut diximus, duodecim mundi ordinibus (τάξεις) duodecim deos tamquam eorum praesides, atque in coelesti itinere unumquemque suum per orbem atque ordinem vehi iussit, ita ut diis illis certa quaedam coeli atque aeris

pars propria esset, unde quum ipsorum deorum natura pateret, tum etiam animorum eos consecantium indoles emergeret. Itaque Iovi quidem, quem voluit agmen deorum ducere atque perfectae rationis imaginem referre (v. p. 250. B. 252. C. E. 253. A. coll. Philob. p. 28. C. et 30. D.), procul dubio orbem fixis sideribus ornatum attribuit, ut qui habet ideas, omnis scientiae et cognitionis parentes et effectrices. Vestae autem opinioni communi convenienter Terram una cum domo deorum ab illa servata adscripsit, quippe quae secundum vulgarem quoque sententiam efficit, ut terra firmiter in medio mundo perstet, sive *ἵσθησαν αὐτήν*. Perquam autem dubium est, quomodo ceteras sphaeras inter reliquos deos distribuerit, quamquam aliquid saltem ea de re colligi licet ex p. 252. C. D. et p. 253. A. B. C. Nimirum planetas, veluti Saturnum, qui non essent inter deos Olympios, omnino videtur sustulisse, Apolline et Luna fortasse in locum Solis atque Lunae suffectis. Vacuum autem Saturni locum fieri potest ut Minervae attribuerit utpote post Iovem sapientissimae. Quod et ipsum est Homericum: v. Iliad. α. v. 131. et Spanhem. ad Callim. Hymn. Apoll. v. 29. Quod si vere aut probabiliter ita coniectum est, reliquae sunt sphaerae sive potius *τάξεις* aetheris, aeris et aquae, quas quomodo inter reliquos deos distribuendas statuerit, tanto minus decernere licet, quod omnino dubium et incertum est, quosnam deos Graeci in Olympiis diis habuerint. Itaque huius quidem rei quaestionem mittamus. Illud unum aliquam videtur admonitionem requirere, quod sane alicui perquam mirum accidat, cur tandem philosophus etiam orbis sublunares, aethereum, aerium, pluvialem, respiciendos adeoque diis attribuendos iudicaverit. Nimirum causa et ratio rei nobis quidem non adeo longe arcessenda videtur. Voluit enim omnem omnino varietatem morum et ingeniorum in amantibus elucentium eo modo declarare, ut etiam eorum duceretur ratio, qui a nativo sapientiae divinae studio longius descivissent et, ut cum poeta loquamur, *affixissent humo divinae particulam aurae*. Itaque nec coeli orbis terrae proximos propter ipsam rei rationem silentio transmittendos putavit, ut ex quibus plurimorum animorum humiliter lapsorum fortuna intelligi posse videretur. Quod au-

tem hos ipsos orbés etiám diis attribuit, id quum imago poetica, qua usus est, et allegoriae convenientia ita postulaverit, tum etiám exinde excusationem habet, quod etiám orbibus terrae propinquioribus aliquid divini inesse creditum est, sicuti apparet ex *Épinomid.* p. 984. D. E. ubi v. *Commentar. Ast.* p. 602. Quae si recte coniectavimus, sponte intelligitur, quo iure *Krischius* De *Phaedro Plat.* p. 63. scripserit: *zwischen Mond und Fixsternhimmel ist demnach der Tummelplatz für die strebenden Seelen.* Atque his quidem ita expeditis unum adhuc reliquum est, de quo disquirendum sit. Quaeritur enim, quomodo *Plato* agmen deorum ad supernas coeli partes vehentium instructum voluerit. De qua quidem re nobis ita persuasimus, ut eum hic quoque scite urbaneque cosmica quaedam placita cum *Homeri* poesi commiscuisse et ad grandis imaginis speciem attemperavisse existimemus. Namque more plane *Homerico* deorum agmina finxit *Iove* duce sursum in coeli extimas regiones escendere. Sed proprie hoc, nisi fallor, ita dictum voluit, ut coelestes *τάξις* earumque orbés intelligi oporteret. Quae si vere posita sunt, sponte iam intelligitur, opinor, poetam philosophum in his adumbrandis atque describendis sollertissime ita esse versatum, ut dum cosmica decreta secundum *Pythagoreos* potissimum mente informata tecte significavit, una eademque opera scenam dramaticis ornatu poetico ad verisimilitudinis speciem delecto adumbraverit. Ex quo sponte consequitur, ut non omnia atque singula curiosius rimanda et ad philosophiae subtilitatem exigenda sint. Valent enim in his non pauca ad verisimilitudinem tantum poeticam, quum per se cum interiore sapientiae doctrina minus coniuncta sint. Verum satis de his, quae tamquam per occasionem clarius illustranda putavimus; revertimur iam eo, unde paullulum deflexit disputatio. Vidimus igitur hactenus, verum esse quod supra iudicavimus, vel gravissimos philosophiae locos in hac *Socratis* oratione ita esse expositos, ut quamvis saepe aliud quid agi videatur, tamen omnia denique philosophi amoris descriptioni sollertissime attemperata sint. Nec vero aliter existimandum de reliquis est. Etenim eodem certe referuntur etiám ea, quae p. 248. A. sqq. de varia animorum sorte et fortuna exponuntur, in

quibus philosophus sine dubio rursus duces habuit Pythagoreos, ex quorum doctrina de animorum migrationibus etiam Tim. p. 92. A. B. De Rep. X. p. 617. E. al. profecit. Quod enim ibi docetur, animos ingruente paullatim vi cupiditatis intemperantius et languescente in dies magis rerum divinarum appetitione a vitae divinae studio tandem defecisse et alios aliam sortem pro merito nactos esse, ostenditur ea ratione, quae fuerit animorum tamquam transitio in vitam mortalem, ut iam plane intelligantur origines facultatis res divinas etiam in vita terrestri cognoscendi, sine qua amor divinus, qualem philosophus adumbravit, certe nullus cogitari potest. Quippe docetur iis tantum animis corpora humana intrare per legem divinam concessum esse, qui in vita superiore aliquid veri conspexerint atque idearum formas ac species rite iungere ac discernere didicerint, hoc est, dialecticae leges hauserint ac perceperint. Nimirum inde tota suspensa est idearum recordatio, ex qua manat omnis divinae veritatis amor adeoque omnis philosophia, cuius ortus p. 249. A. — D. etiam fabulose describitur. Neque vero nihil ad collustrandas divini amoris rationes confert, quod p. 248. D. E. sqq. eorum, qui vitae humanae curriculum ingrediantur, novem constituuntur genera, prouti divinae veritatis memores permanserint, quodque ibi philosophi principem locum obtinere iudicantur iisque proxime subiiciuntur boni principes ac magistratus, utrisque autem postremo opponuntur tyranni ac sophistae. Intelligitur enim exinde, etiam in vita humana philosophos amatores praestare ceteris mortalibus omnibus, ut philosophiae studiosis tandem etiam dignitas sua vindicetur. In quo rursus dignum est animadvertere Platonem Pythagoreorum legisse vestigia. Nam primum quidem apertum est novem ista vitae civilis genera, quae constituuntur, ad amussim respondere denis animorum circuitibus a philosopho constitutis, quandoquidem decimus cursus verissime est neglectus propterea, quod postremo circuitu animi probi ac sinceri absoluta vita inferiore in coelum revertuntur tamquam in domicilium suum atque proprium. Pythagoreos autem novimus non modo numerum denarium pro summae perfectionis signo et argumento habuisse, verum etiam universi

mundi circuitum sive periodum fatalem denis annorum millibus absolvi statuisse, quibus exactis nova rursus mundi periodus exordiretur. v. Meurs. Denar. Pythagor. p. 109. Holsten, ad Porphy. Vit. Pythag. p. 25. sq. cum quo placito illud de magno anno cognatum est, quod attigimus Commentar. ad Tim. p. 39. E. Praeterea vero etiam illud nescio quid Pythagorici redolet, quod philosophi in vita humana ac civili societate primum locum occupare et post hos proxime prudentes civitatis et reipublicae rectores sequi iudicantur. v. ad Politic. p. 294, A. sqq. Nempe sequutus est Plato in hoc iudicio plane eandem rationem, quam postea etiam in scribendis amplissimis operibus de optima civitate ac de legibus optimis tenuit, in quorum altero philosophi legibus omnibus superiores, altero sapientes magistratus bonis legibus suffulti ac sustentati reipublicae imperium exercent.

Verum haec quidem de priore orationis Socraticae parte, in qua manifestum est amoris divinae ortum, naturam, rationem denique, ita illustrari, ut una eademque opera etiam universae philosophiae tamquam sacraria pandantur. Nec vero quisquam erit, qui de argumento posterioris orationis partis, quae inde a p. 249. D. exorditur, rebus omnibus rite perpensis aliter sentiat, in qua certe nequam eloquentiae tantum exemplum aliquod ob oculos ponitur, sed serio atque graviter id agitur, ut qualis amor divinus in vita terrestri emergat, dilucide exponatur. Id quod unicuique magis fiet perspicuum, ubi, quid ibi ostendatur atque demonstretur, paucis dispexerimus. Docetur autem ante omnia luxuriante prope oratione, quomodo hic in vita mortali ad spectu pulcritudinis in corporibus radiantis memoria divinae pulcritudinis resuscitetur eoque divinus ille amor, qui p. 250. E. diligenter ab humilis lubricitatis turpitudine distinguitur, in animis mortalium accendatur p. 249. E. — 252. D. Quo facto describuntur deinde varia huius amoris genera, quandoquidem ille multiplex admodum et varius esse iudicatur, prouti in coelesti vita deorum imitandorum rerumque divinarum cognoscendarum studium diversum extiterit, vindicaturque simul primarius locus amori philosopho, p. 252. E. — 253. C. Tum vero sollertissima opera vividisque coloribus depingitur

gravissima pugna et contentio, qua rationi, sive auri-
gae currus alati, in amore divino colendo atque tu-
endo cum cupiditatibus et affectibus vehementioribus
conflictandum sit; quae pars operis sicuti orationem
habet paullo luxuriosorem, ita etiam egregie comparata
est eo, ut clare appareat, quanto certamine saepe
opus sit, ut melioris naturae nostrae dignitas ab
turpi affectuum et cupiditatum humilitate tuta prae-
stetur atque e pugna gravissima, quae ipsi subeunda
sit, victrix discedat, p. 253. D. — 255. C. His autem
expositis etiam vis et efficacia illustratur, quam
sincerus ille et ad divina conversus amor in nutri-
endo atque propagando celsioris sapientiae studio
etiam apud amoris socios et consortes habeat. c. p. 255.
C. — 256. A. atque laudibus elegantissimis praedicatur
eorum beatitas, qui superata vi cupiditatis sapienter
inter se ament, quippe qui non modo in hac vita
mortali praestantissimis sapientiae ac virtutis mune-
ribus potiantur, verum etiam post mortem vitae di-
vinioris denuo participes futuri sint; p. 256. A.
B. Iam vero his elegantissime illustratis denique
etiam de aliis amoris generibus breviter admonetur.
Discernitur enim primum ab amore philosopho amor
ille, qui licet cum honoris studio coniunctus sit, ta-
men quoniam a germano sapientiae studio sit alien-
ior, facilem lapsum ad peccandum habeat. Qui ta-
men amor iudicatur non omnino laude sua carere,
siquidem coniunctus sit cum facultate celsioris amoris
aliquando suscipiendi, quae etiam praemiorum post
mortem consequendorum spem faciat; p. 256. D.
E. Praeterea vero etiam ab illo dignoscitur ac
secernitur is amor, quem Lysias oratione sua lau-
dare non verecundatus est, qui familiaritatem amore
carentem sectetur temperantiam praetexens, et illibe-
ralitatem et humilitatem, quam vulgus pro virtute
venditet, in animis gignat, ut eum, qui ipsi indulgeat,
post mortem fortuna parum fausta maneat; p. 256. E.

Haec igitur omnia ubi uno tamquam mentis ob-
latu consideraverimus, certe nemo quisquam dubi-
taverit, quin argumentum huius orationis non alior-
sum nisi eo pertineat, ut amor divinus ex nativa
animorum vi atque indole atque mundi intelligibilis
ac vitae divinae cum mundo hoc adspectabili et vita
mortali nexu et cohaerentia declaretur eaque ratione

ultimus omnis philosophiae fons tamquam recludatur et in clariore luce collocetur. Sed haec quidem de huius orationis materia deque eiusdem cum philosophiae doctrina et ratione necessitudine. Pergimus ad considerandas duas priores orationes amatorias, quandoquidem etiam videndum est, quam illae quoque argumenti necessitudine cum universi dialogi summa contineantur. De qua quidem re paucis defungi licebit.

Videmur enim non iniuria ita statuere et iudicare, ut in iis imaginem quandam amoris perversi ac depravati divino amoris tamquam e regione positam exhiberi existimemus, unde illius excellentia etiam clarius perspiciatur. Quod quale sit, facile ex postremis verbis orationis Socraticae modo dilucidatae intelligi licet. Videtur enim Plato proximum locum post philosophum amorem ei amoris generi concessisse, quod inter populares suos vulgo pro honesto ducebatur, quandoquidem putabatur ad virtutem civilem augendam atque confirmandam plurimum valere. Id quod ipse non obscure significavit p. 256. D. E. ubi illius descriptio exhibetur. Voluit autem sine dubio inter utrumque hoc genus amoris idem discrimen intercedere, quod obtinere statuit inter virtutem germanis philosophis propriam atque virtutem civilem, quam vocavit *πολιτικὴν* vel *δημοτικὴν*. Nam virtutem, quam unis tribuit sapientibus, ex absolutae veritatis scientia et cognitione efflorescere ideoque ab opinionis incertae levitate et inconstantia liberam esse iudicavit; civilem autem virtutem oriri arbitratus est ex bona morum disciplina et honesta vitae communis consuetudine legibus et institutis fundata atque confirmata. Quamobrem civilem virtutem, quamvis admodum laudabilem illam et privatim pariter atque publice utilissimam, tamen virtute ex scientia oriunda eaque suffulta multo duxit imperfectiorem, ut etiam illiberali subinde commodorum, utilitatum, voluptatum denique et iucunditatum studio inservire posset. De quibus omnibus exposuimus ann. ad Phaedon. p. 68. C. ed. 3. Similiter igitur philosophus etiam de amore illo populari sensit, vulgo pro virtutis civilis praesidio et adiumento habito. Quem etsi utpote *φιλότιμον* (p. 256. C.) adeo non contemnendum aut honore indignum esse censuit, ut etiam doctrinae suae

amatoriae rationem ad illius similitudinem conformasse videatur, tamen quoniam esset a philosophia alienus (p. 256. B. C. *ἐάν δὲ δὴ διαίτη φορτικωτέρα καὶ ἀφιλοσόφω, φιλοτίμω δὲ χρήσονται*) et mera opinione (*δόξη ὁρθῇ*) niteretur, parum firmitatis et constantiae habere arbitratus est, ut etiam facilem lapsum ad deteriora admitteret atque sordido et illiberali commodorum et utilitatum studio et cupiditate contaminari posset. Quam in rem contulisse iuvabit Symp. p. 185. B. C. D. De Rep. IX. p. 573. C. sqq. Legg. I. p. 656. C. sqq. Atque haec ipsa causa est, cur qui in Symposio de amore verba faciunt, ii fere omnes in praedicandis commodis et utilitatibus versantur, quae inde in rem privatam atque publicam redundare queant. Nempe tantum abest, ut illi celsioris ac divinius amoris certiore teneant notitiam, ut ne honesti quidem amoris eiusque publice probati rationes satis cognitae ac perspectae habeant. Tale vero etiam illud est amoris genus, quod philosophus in Phaedro duabus prioribus orationibus amatoris deformavit. Quippe finxit in hoc libro Lysiam tam humiliter et abiecte sentientem, ut non modo mentem nusquam ad celsiorum rerum cogitationem attollat, sed ne vulgaris quidem amoris honestatem ullo modo assequatur ideoque per omnia de viliori et humiliore amore cogitet, qui, ut Socrates p. 243. C. arbitratur, laxis potius et calonibus quam ingenuis hominibus dignus videri debeat. Atque hanc ipsam ob causam arte callidissima a Platone ita est institutum, ut ille argute ostendere conetur melius esse non amantibus quam amantibus gratificari. Quod tamen dum isto modo peragitur, propter sentiendi humilitatem eo usque delabitur, ut malis indulgens argutiis quum de amore disputet, amatoribus amoris affectum eripiat, atque simulata temperantia callidi veteratoris more puerum, quem compellat, tecta cum nequitia ad amandum pellicere studeat. Quali quidem amori quodnam pretium statuendum sit, dilucide exponitur p. 256. E. ubi Socrates posteriore oratione sua finita haec addit: „Haec tanta, inquit, o puer, et tam divina (munera) tibi largietur utrinque amatoris amicitia; sed *familiaritas* (*οἰκσιότης*) *eius, qui non amat, mortali temperantia permixta, (i. e. adulterata) mortalia tantum*

eaque *parca* dispensat et in animo gignit *illiberalitatem*, quam vulgus ut *virtutem* praedicat, eoque efficit, ut novem ille milia annorum circa terram volutetur et sub terra dementia captus sit. Itaque manifestum est Lysiae orationem eo valere, ut quanto intervallo vulgaris amor, plane a philosophia aversus (p. 257. B.), quoniam miserrimae depravationi sit obnoxius, a divini amoris virtute ac praestantia distet, illustri exemplo declaretur, eademque opera etiam in iis arguatur ingens quaedam animi humilis et abiecti turpitudine, qui, licet artis et scientiae speciem prae se ferant, tamen non modo non capiant celsioris sapientiae studia et consilia, verum etiam salutaria vitae communis instituta parum recte aestiment et pravis animi cupiditatibus pariter atque pusillae mentis argutiis depravent atque contaminent. Ex quo ipso sponte intelligitur hoc consequi, ut etiam divini illius amoris, quem sapientes colunt, dignitas et praestantia luculentius emergat clariusque perspiciatur. Atque haec si recte ita a nobis iudicata sunt, certe nec obscurum erit, cur Socrates quoque eundem illum amorem priore oratione sua celebret, utpote a Phaedro coactus praeter suam voluntatem de eodem argumento verba facere. Nimirum huius quoque oratio non aliorum pertinet; sed propositum ei tamen simul hoc est, ut vitiati amoris humilitas ac turpitudine etiam certius demonstretur. Quod qua ratione efficiatur, satis apertum est. Etenim primum quidem ille non sine festiva cavillatione sophistarum, vocabulorum originatione in definiendo prave abutentium, p. 238. B. C., vim et naturam istius amoris accuratius describit, ut iam tandem constet, quid de eius ortu atque fonte existimandum sit. Deinde etiam de argumento proposito clare magis et perspicue exponit, vitatis nugis sophisticis, praesertim quum dicendi materiam apte describat. Docet enim ordine deinceps, amantes primum animis (p. 239. C. D.), deinde corporibus (p. 239. E. sq.), denique etiam externae vitae bonis atque felicitati (p. 239. E. — 241. C.) eorum, quos amore suo complectantur, mirum quantum officere et nocere: in qua partium descriptione, nuper a quibusdam criticis mirifice neglecta, philosophus manifesto celeberrimam

illam bonorum divisionem ob oculos habuit, qua, sicuti est Plat. Legg. III. p. 697. B. C. *πρῶτα τὰ περὶ τὴν ψυχὴν ἀγαθὰ, δευτέρα τὰ περὶ τὸ σῶμα, καὶ τρίτα τὰ περὶ τὴν οὐσίαν καὶ χροήματα* discernabantur; quam quidem bonorum partitionem iam Pythagoreis placuisse ex Fragm. Archytæ ap. Stob. Serm. I. Iamblich. Protrept. p. 64. et p. 74. ed. Kiessl. intelligitur, postea etiam ab Academicis et Peripateticis celebratam esse constat ex Plat. Gorg. p. 477. B. Legg. l. c. al. Aristot. Eth. I. 8. Diog. Laert. III. 80. et 81. Sext. Empir. Pyrrhon. Hyp. III. 180. Cicer. Acad. I. 5, 19. sqq. I. 6, 22. De Fin. II. 21, 68. III. 13, 43. Tuscul. v. 27, 76. Offic. III. 16, 28. ubi memorantur incommoda vel externa vel corporis vel etiam ipsius animi; Invent. Rhetor. II. 59. Partit. 22, 74 sq. al. Sed istud quidem per occasionem; redimus ad rem propositam. Versatur ergo Socratis quoque oratio prior in rimandis eiusdem amoris rationibus, quem Lysias oratione sua prædicavit, sed versatur sic, ut rei obscuræ nec satis ab illo declaratæ plus lucis affundatur perspicuitate et sententiarum et verborum adhibita. Hæc autem omnia si vere sunt a nobis exposita, quid de utraque oratione ista, tam Lysiana quam Socratica, habita ratione argumenti, in quo tractando versantur, existimandum sit, ad iudicandum haud sane difficile est. Opponitur enim in iis amor ille civilis isque turpibus cupiditatis atque argutæ caliditatis studiis depravatus divino amori, quo quam clarissime appareat, quanto ille intervallo ab huius sublimitate atque celsitate remotus sit et quantopere animi magnitudo philosophorum in contemplanda divina veritate occupatorum antecellat humilitati eorum, qui, quum in studiis oratoriis ac sophisticis versentur sedulo, tum animos suos ad rerum vulgarium, humilium ac sordidarum cogitationem deiecerint. Ex quo profecto omnibus debet esse perspicuum, quam coniunctione ambæ istæ orationes, ubi spectamus earum tamquam sylvam et materiam, cum universi Phædri corpore cohaerere existimandæ sint.

Sed quum illæ ad philosophiæ vim rationemque patefaciendam atque illustrandam sollertissime comparatæ sint, tum valent etiam ad rhetoricam humilitatis atque vanitatis coarguendam, quandoquidem

earum exemplo demonstratur, veram dicendi vim ita demum existere, si orationi ab animo divinitus concitato et celsarum rerum studio et cogitatione pleno tamquam vita et spiritus accedat, ita ut summum philosophandi fontem in divino amore positum eundem illum esse doceatur, a quo omnis dicendi vis manare existimanda sit. Considerantes enim paullo diligentius omnem Lysianae pariter atque prioris Socraticae orationis dictionem facile animadvertemus, illas utique, sive sententias, quae insunt, sive verba et elocutionem, quam habent, spectemus, mira quadam laborare tenuitate, ieiunitate, languore denique, ut prope exsanguis et vitali spiritu destitutae videantur. Nam Lysiana quidem declamatio fere humi repit; res quotidianas ac sordidas rimatur; frigidas captat argutias, dum artificiosa vel ingeniosa videri vult; parva et humilia, imo etiam abiecta atque turpia consecantur; denique in summa laudis oratoriae affectatione tamen revera vi dicendi omnino caret. Quippe habet ea nihil quidquam, quod aut mentem erudiat aut animum moveat aut studium et voluntatem ad meliora flectat atque dirigat. Nec vero multo alia ratio est prioris orationis Socraticae. Quae etsi caret vitiis illis dialecticis, quibus referta est Lysiae declamatio, tamen quoniam in eodem amoris genere atque Lysiana oratio versatur planeque idem argumentum tractat, ipsa quoque est admodum languida, arida atque humilis nec usquam altius assurgit, licet Socrates identidem celsiorem quemdam spiritum ac deorum afflatum simulet; id quod non sine callida irrisione ita ab eo fieri satis apertum putamus. Nimirum vera parens eloquentiae vita et spiritu animatae et in animis hominum vere efficacis est mens gravium dignarumque rerum sensu et cogitatione referta; qua si quis careat, nae, is, etiamsi omnia dicendi artificia in numerato habeat, tamen nihil usquam magni et praeclari, nihil quod animum vere moveat et ad rerum sublimium celsarumque meditationem evehat, ullo modo efficiet, haerebitque potius in luto, unde etiamsi emergere connitatur, tamen sese non possit altius attollere. Cuius sententiae testimonium ipse quoque Socrates exhibet. Is enim ubi de re humili, sordida ac parum verecunda invitus dicere coactus est, licet vitia a Lysia in dialecticis admissa

prudentissime vitet omniaque sollerter ac subtiliter exponat, tamen vel sic nihil in medium afferre potest, quod vim habeat in commovendo animo aut mentem ad graviorum rerum meditationem traducat. Longe vero alia ratio est alterius orationis ab eodem Socrate habitae, quae ab ipso tamquam palinodia quaedam superiori opponitur. Etenim hanc ubi vel leviter cum illis superioribus comparaverimus, continuo animadvertamus necesse est, propositum esse in ipsa perfectae et consummatae prope eloquentiae exemplum, unde non modo de antegressarum declamationum pretio iudicium repetere liceat, verum etiam perspicue intelligatur, quid denique illud sit, unde oratori non modo artis laus sed etiam dicendi vis et efficacia ducenda sit. Expressam enim in ea cernimus speciem et imaginem animi non humilis et abiecti, non rerum quotidianarum aut vilium tamquam coeno demersi, sed magni atque celsi, sed vere elati et divinitus ad summa quaeque concitati, qui quemadmodum ipse sentit magnificentius, ita etiam apud alios dignitatis et magnitudinis sensum et admirationem movet. Quocirca sermo verbis ultro ad rerum, de quibus agitur, amplitudinem accommodatis non est ieiunus et languidus, non humilis ac depressus, non denique exilis et inanis, sed uber et copiosus, celsus et magnificus, sublimis et diviniore spiritu plenus, ita ut vel in diligentissimo verborum delectu et in singulari quadam sententiarum elegantia et ornatu tamen ubique emineat admirabilis animi ingenique altitudo atque is mentis ardor, qui nullis usquam rerum tractandarum difficultatibus aut retardetur atque minuatur aut penitus restinguatur. Nempe est haec profecto vis et potentia animi philosophiae beneficio nutriti eiusque opibus altius elati, ut, remota cogitationum exilitate, sive ea ab humilitate sentiendi sive ab artis ieiunae tenuibus ac siccis praeceptionibus ducat originem, semper orationem pariat gravem, disertam, dignitatis plenam, dummodo philosophia ipsa sit, sicut philosophia Platonis, viva quaedam sapientiae nutrix atque parens neque aridis spinosarum disputationum dumetis conclusa. Quamobrem vix indiget, opinor, demonstratione, quod iam ultro patere arbitramur, esse hanc alteram Socratis orationem a superioribus orationibus ita diversam, ut per eam

certissime edoceamur, quantum referat, ut dicentis animus rerum magnarum sensu et cogitatione moveatur neque ad vulgarium et humilium rerum meditationem adhaerescat. Ad haec vero etiam illud accedit, quod in eadem illa nec dialectica subtilitas ullo modo desideratur, ita ut, quae laus eo nomine superiori Socratis orationi debetur, ea certe huic quoque plena et cumulata tribuenda sit. Etsi enim ea provocante vel materiae magnitudine vel animi motu et elatione non raro exurgit altius, ut reliquarum orationum humilitati paene insultare petulantius videatur, estque omnino ornatio, luxuriosior, et veneribus poeticis insignior, quam ieiunis artis magistris in pedestrem orationem convenire visum est; tamen eadem conspicua item est admirabili definiendi diligentia, partiendi subtilitate, argumentandi perspicuitate, denique disserendi sollertia, ut ipse Socrates hac ipsius virtute p. 265. B. non temere gloriari existimandus sit. Sed istae quidem dialecticae laudes quum ipsi fere communes sint cum superiore oratione Socratica, tum ea hac in parte sibi etiam proprium quiddam et peculiare habet, quod cum illa ipsa sensuum et cogitationum magnitudine, qua ipsam excellere vidimus, artissimam habet copulationem. Etenim in priore Socratis oratione quum dialectica unice ad cernendas iungendasque meras mentis humanae notiones valeat, tum eadem illa hic traducitur ad vim naturamque rerum divinarum, quae vi sua constant atque per se absolutae sunt, explorandam atque illustrandam. Ex quo sponte apparet esse eam in superiore Socratis oratione mere Socraticam, in posteriore plane Platoniam, quandoquidem Plato ipsam voluit non notionum tantum sed idearum exploratricem esse, cuius unius ope ad veritatis aeternae scientiam et cognitionem perveniretur. Quocirca paene re ipsa edocemur, quod antea vidimus etiam alio modo indicatum esse, dialecticam cum divinae veritatis sive idearum studio et amore indissolubili sane vinculo copulatam esse, ut ambobus demum in unum coniunctis non modo philosophiae ratio ac disciplina, sed etiam ars rhetorica absolvatur atque consummetur.

Sed haec quidem de parte Phaedri priore, quae tres orationes amatorias complectitur. Quibus ita expositis certe non iam amplius obscurum fore spe-

ramus, quorsum denique spectent quae in ea sunt exposita et quamnam ea cum toto opere habeant coniunctionem. Apparet enim, opinor, clarissime, tam philosophiae quam rhetoricae in ea ita habitam esse rationem, ut et illius fontem primum in rerum divinarum amore divinaeque veritatis intuendae cognoscendaeque facultate animis nostris divinitus tributa quaerendum esse doceatur, et huius vim omnem manare oportere demonstretur ab animi rerum coelestium studio et cogitatione sursum elati generosa magnitudine. Quod si ita est, esse autem ita, neminem certe dubitare sinent ea quae disputavimus, intelligitur profecto, id quod maxime intelligi volumus, Platonem in hac parte operis docuisse, amorem divinum, longe illum praestantiorum amore vulgari, utpote et per se deteriore et cupiditatum depravationi vehementer obnoxio, et philosophiae esse parentem, quippe qui animum ad idearum studium perpetuo incendat atque generosis celsarum et magnificarum rerum sensibus et cogitationibus repleat, et verae eloquentiae existere fontem, ex quo uno omnis eius vis manare debeat.

His vero ita disputatis iam aggrediamur etiam ad lustrandam posteriorem libri partem, quam item paucis dilucidavisse iuvabit. Quemadmodum autem in superioribus vidimus amorem divinum eum deformari, qui animum perpetuo inenarrabili quodam idearum sive divinae veritatis desiderio moveat ideoque a vitae communis humilitate ac turpitudine avocatum ad maiorem quandam altitudinem sentiendi et cogitandi attollat, ut etiam rhetorica illius demum motu atque spiritu suscepto vim nancisci aliquam in dicendo possit; ita toto hoc loco, qui inde a p. 257. C. usque ad exitum sermonis explicatur, imprimis dialecticae vim et praestantiam ostendi et in clara luce collocari arbitramur, cuius certe natura atque virtus omnis ita illustratur, ut eam unam optimam veri intelligendi, disquirendi, iudicandi, explicandi atque docendi artem ac disciplinam esse appareat, sine cuius ope ars rhetorica nulla sit. Ex quo sponte intelligitur in hac operis parte imprimis dialecticam describi, quemadmodum in parte libri prioris amor philosophus illustratus est. Est autem operae pretium diligenter animadvertere, quo artificio philosophus hanc rem tractaverit. Quod

quoniam a plerisque male neglectum est, evenit quod sane evenire necesse fuit, ut de huius quoque loci argumento sinistre iudicaretur, siquidem plerisque videre licet in ea fuisse opinione, ut nihil aliud hic agi putaverint, nisi hoc unum, ut ars rhetorica inertiae et vanitatis vincatur. At enimvero re diligentius considerata nemo certe dubitabit, quin Plato in his longe maius quiddam spectaverit. Is enim dum inscitiam artis oratoriae demonstrat et castigat, simul artis dialecticae vim virtutemque omnem ita patefacit et illustrat, ut id unum maxime ipsi propositum fuisse utique existimandum sit. Etenim scite et eleganter philosophus dialecticam et rhetoricam eo modo in certamen commisit, ut denique illa victrix inde discedat. Hoc autem dum ita peragitur, non tantum rhetorices vitia acutissime monstrantur, sed etiam dialectica data opportunitate variis ac diversis locis quasi articulatim et secundum membra sua depingitur, donec tandem integrum tamquam corpus ipsius in conspectum prodeat. Quamobrem iuvabit dispexisse paullo accuratius, quid singulis locis quum de rhetorica statuatur, tum imprimis ad artem dialecticam describendam atque illustrandam afferatur in medium. Quo facto quid de universi loci compositione deque primario ipsius argumento existimandum sit, facile diiudicari poterit. Tractatur autem tota res ordine deinceps eo fere modo, ut, dum docetur, et rerum inventionem et aptam sententiarum dispositionem atque explicationem et vim persuadendi et idoneam docendi rationem arti oratoriae ab una philosophia petendam esse, quid dialectica in his omnibus valeat, ordine deinceps doceatur. Quod qua ratione fiat, quoniam in universum iam in dialogi enarratione ostendimus, nunc ita demonstravisse sufficiet, ut quomodo dialecticae imago adumbretur atque describatur, singulari opera ostendere conemur. Itaque primum quidem inde a p. 159. D. vulgari rhetoricae laus scientiae sive materiae, de qua dicendum sit, idonea cognitio eripitur, eaque occasione ostenditur dialecticae hanc tamquam sylvam esse subiectam, ut tota ad scientiam rerum veritatis pertineat. Etenim quum rhetores plerique omnes, imprimisque Tisias et Gorgias, ut supra ostendimus, τὰ εἰκότα, verisimilia, iactavissent

ideoque in dicendo, spreta veritate, unam verisimilitudinis speciem aucupandam esse statuissent; ante omnia haec ipsorum opinio refellitur, ostenditurque, rhetoricam, si unam verisimilitudinem sectari velit, secum ipsam egregie pugnaturam esse, quippe quum ipsa non modo neglectis boni et mali, turpis et honesti, utilis et inutilis discriminibus turpissima scelerum et flagitiorum administra extitura esset, verum etiam sine veritatis cognitione ne verisimilitudinis quidem rationes ullo modo esset assecutura; p. 259. E. — 262. C. Hoc vero dum ita ostenditur, una eademque opera etiam supremum dialecticae munus et officium designatur, quod omnino pertineat ad vim naturamque rerum explorandam atque cognoscendam, ideoque ad idearum cognitionem referatur, sicuti iam in Socratica oratione posteriore p. 249. B. sqq. coll. p. 237. C. indicatum fuit. Itaque primum, quod hac disputatione edocemur, hoc est, ut dialecticam referri ad veritatem cuiusque rei cognoscendam intelligamus. His vero disputatis proceditur deinde etiam ad aliud quid, quod pertinet ad illustrandam viam et rationem, quam dialectica in fungendo munere et officio suo ingredi soleat. Docetur enim deinceps etiam hoc, rhetoricam quia non solum scientia veritatis careat, sed etiam artis experta sit, in rerum dispositione atque expositione destitutam esse praestantissimo illo veri cognoscendi praesidio et adiumento, cuius unius ope res accurate definiri, notiones earum rite iungi ac discerni, denique membra apte describi, disponi, explicari, illustrari queant; p. 262. C. — 268. A. Quo quidem loco continuo alterum explicatur, quod dialecticae proprium esse censi debet. Describitur enim ratio atque via, quam ea in obeundo munere suo gravissimo inire ac tenere soleat. Quocirca disputatione admodum subtili atque copiosa inde a. p. 265. D. sqq. ostenditur, propriam ipsi esse analyticam et syntheticam, quam fere appellant, veri exquirendi rationem, qua nemo carere possit, qui aut ipse verum cognoscere aut ab aliis illud cognosci velit. De quo quidem dialecticae munere quoniam iam in superioribus secundum Platonem explicavimus, hoc loco ut pluribus exponatur, neququam opus videtur. Pergimus igitur ad tertium quiddam. Ostenditur

enim inde a p. 268. A. artificia rhetorica, qualia vulgo iacentur, parum aut nihil in permovendis animis posse propterea, quod nihil eo valeant, ut aut universa rei cuiusque, de qua dicendum sit, natura perspiciatur, aut varia orationis genera, pro varietate ingeniorum singulis adhibenda, rite distinguantur. Cuius rei facultas p. 269. B. C. uni vindicatur dialecticae omninoque philosophiae. Haec enim sola esse iudicatur, quae, dummodo idoneum nacta ingenium sit, tum interiorum rerum pariter atque animorum naturam patefaciat, assumpta etiam totius mundi contemplatione, tum variis et orationum et animorum generibus distinctis quam clarissime doceat, quae nam orationes quibus animis quo tempore et loco admovendae sint, eaque in re constanter illud sequatur, ut non vana et inanis captetur verisimilitudinis species, sed veritatis rationes diligenter observentur, ideoque, sicuti fas sit, ea proferantur, quae, si non hominibus, at certe diis immortalibus, rerum humanarum dominis, grata sint et accepta; p. 268. A. — 274 A. Qua quidem disputatione quemadmodum confirmantur superiora, quibus demonstratum est dialecticam et in cognoscenda rerum natura et in iungendis atque cernendis ideis versari, ita etiam supremus finis designatur, ad quem ea denique contendere debeat. Iam vero his omnibus postremo etiam quartum quiddam adiicitur, quod et ipsum ad patefaciendam dialecticae vim ac virtutem plane comparatum est, quandoquidem ad eius usum et exercitationem pertinet. Quum enim rhetorica, qualem supra cognovimus, etiam scriptionibus orationum plurimum tribueret iisque mirifice superbiret; inde a p. 274. B. etiam litterarum scriptura, quae invaluerat, ita taxatur, ut gravi ac diserta disputatione ostendatur, quanto sit praestantior vivi et animati sermonis quam mutarum litterarum usurpatio. Quocirca primum quidem usum litterarum hoc mali habere significatur, ut memoriae vim obtundere adeoque animis hominum vanam sapientiae opinionem, vero sapientiae studio utique inimicam, ingenerare existimandus sit. Deinde vero etiam docetur, scriptae orationis nullam aliam fere esse utilitatem, nisi hanc, ut valeat ad commonitionem et recordationem, quandoquidem ad cognitionem ideo minus apta vel utilis cen-

senda sit, quia vita atque spiritu careat, quo animus atque mens ad scientiam adipiscendam sanequam indigeat. Quo quidem nomine unice probantur atque laudantur sermones philosophorum, quippe quibus unis maxime id efficiatur, ut in colloquentium animis gignatur veri, boni et pulchri scientia viva atque perpetua, quam unus dialecticus is sit, qui primum quidem uniuscuiusque rei, de qua dicendum sit, vim et naturam perspectam habeat; deinde quidque possit definiendo explicare ac describere; tum eadem rursus secundum genera et formas apte dividere didicerit; denique etiam ea, quae dicenda sint, pro rerum ipsarum varietate variis discentium animis et ingeniis accommodare consueverit; p. 277. B. C. — Etenim scriptam orationem nihil aliud esse ostenditur nisi germanam quamdam orationis ore prolatae sororem et adumbratam huius imaginem (p. 276. A. *λόγος ἀδελφὸς γήσιος* et *εἰδωλὸν τοῦ τῶν εἰδόντων λόγου*), quae ad recordationem quidem et ad generosam quamdam animi oblectationem valeat, sed ad scientiam nihil fere possit, ut vivis sermonibus a dialectico usurpari solitis longissime postponenda videatur; p. 276. B. — 277. C. Quamquam litterarum scriptura non plane ac simpliciter contemnenda iudicatur. Laudabilis enim censetur esse, si non persuadendi, sed docendi causa suscepta et cum veritatis scientia coniuncta sit, ita ut scriptor perspecta rerum natura causas et rationes eorum, quae litteris mandaverit, idoneo modo reddere queat; p. 277. E. — 278. C. Quin etiam ille, qui vel orator vel poeta vel legum auctor talis extiterit, ut eorum, quae in litteras retulerit, rationem afferre et causam agere possit, longe magnificentiore nomine, quam quod de more gerat, dignus esse dicitur, ita ut, si non sapientis at certe philosophi sive viri sapientiae amantis laude condecorandus videatur; p. 278. C.

Haec igitur est summa eorum, quae posteriore libri parte sunt exposita. Quae quidem omnia ubi iam uno tamquam mentis obtutu contuemur, certe non videtur ullo modo dubium aut controversum esse posse, quoniam ea vinculo cum universo dialogi corpore contineantur et quid ad illud absolvendum valeant. Est enim manifestum, hic ita esse institutum, ut, dum rhetorica inertiae convincitur, dialecticae virtus

et natura eo modo aperiatur, ut eam unam praestantissimam et intelligendi atque iudicandi et dicendi docendique auxiliatricem atque magistram esse appareat ideoque etiam cum amore divino indissolubili vinculo nexam atque copulatam. Nam quod amator philosophus unice sibi expetit, idem etiam dialectica habet propositum, quae id unum maxime studet efficere, ut quaerendo, disserendo, colloquendo, docendo denique in animis colloquentium veritatis scientia atque cognitio perpetuo gignatur, augeatur, atque propagetur, sicuti imprimis etiam docetur Sympos. p. 204. — 209. D. Itaque sponte intelligitur, in hac quoque sermonis parte philosophiae pariter atque rhetoricae habitam esse rationem, idque eo modo, ut philosophiae princeps locus concessus sit. Nam etiamsi prima specie, forma dialogi atque compositione considerata, id unum maxime agi videatur, ut rhetorices inertia et inscitia arguatur, tamen qui rerum tractatarum dignitatem atque gravitatem momenti suis ponderaverint accuratius, ii certe minime dubitabunt, quin disputationi de dialecticae vi et natura tamquam primae tribuendae sint.

Exposuimus tandem de duabus libri partibus, unde totum ipsius corpus, ubi a scenico eius ornatu discesserimus, compositum et conflatum est. Quo negotio peracto sequitur nunc, ut de universi libri argumento et summo consilio breviter sententia ferenda sit. Quod quidem iam aliquanto tutius fieri poterit, quam supra a nobis factum est, quo loco quid nobis videretur, tamquam praesignificavimus, quandoquidem accuratius nunc cognitam habemus sententiam ac mentem philosophi in singulis sermonis locis proditam. Exploratum autem iam habemus, de philosophiae doctrina et ratione si quaeritur, in priore parte operis philosophum amorem tamquam naturalem quemdam animi humani appetitum atque motum diviniorem informari, quo homines nativa ad sapientiam indole praediti usque ad idearum contemplationem cum ipsarum comprehensione coniunctam rapiantur atque perducantur, eoque etiam spreta et contenta vitae vulgaris humilitate ad nobilem generosamque sentiendi atque cogitandi altitudinem attollantur. Exploratum item habemus, in posteriore libri parte describi dialecticam tamquam unicam veritatis aeter-

nae sive idearum animi intuitu spectatarum exploratricem, cuius opera quae olim animus cum voluptate consideraverit et apprehenderit, denique ad scientiae perspicuitatem, quam Cicerones nostri conscientiam appellare solent, explicentur, ita ut, spreta et contempta fallaci specie verisimilitudinis, cuiusque rei vis et natura veritati convenienter aperiatur atque declaretur. Ex quibus omnibus certe manifestum esse debet revera omnem philosophiae vim et ubertatem esse patefactam demonstratis eius elementis et reclusis ultimis ipsius ac primariis fontibus. Nam proficiscitur sane omnis philosophia, ut ipsum nomen indicat, ab amore rerum divinarum atque altius sentiendi cogitandique consuetudine cum eo consociata, qui amor animis tamquam sortito divinitus obtigit et per nativam indolem inde a primordiis suis proprius fuit. Sed hic ipse amor ut fructus efferat imprimisque etiam vitae mortali divinarum rerum scientiam et recordationem impertiatur, indiget sane auxilio dialectices, quae est veri cognoscendi instrumentum, quo philosophandi cupiditas atque studium mortalibus ingeneratum nullo modo carere potest. Nam quum ipsa idearum spectatio olim animis beatioribus concessa generum et formarum discriminationem sive idearum comprehensionem pepererit, tum etiam recordatio idearum, qua philosophiae scientia absolvitur, nulla esse potest, nisi divinarum rerum species atque formae discernantur, sicuti perspicue p. 249. B. C. indicatum est. Ex quo fit, ut dialecticus pariter atque amator divinus idem sit philosophus. Atque haec si ita sese habent, sponte profecto intelligitur in Phaedro utique id agi, ut omnis omnino philosophiae virtus et praestantia in clariore luce ponatur, quandoquidem ipsam, apertis eius fontibus, docetur hanc vim habere, ut non modo animos ad ideas convertat eoque ad sentiendi cogitandique altitudinem, qualis deceat sapientem, sursum evehat et attollat, verum etiam veritatis quaerendae, diiudicandae, explicandae atque tradendae facultatem afferat, ut tamquam mater quaedam atque parens coelestioris sapientiae et rerum cognitionis informata sit. Verum enimvero tantum abest ut in hoc uno insint omnia, ut philosophus etiam aliquanto ulterius processerit. Comparavit enim cum philosophia isto

modo informata rhetoricam, eamque sine philosophia nullam esse demonstravit, quoniam nec sine animi altitudine illa, quam una pariat divinae veritatis in rerum pulcritudine elucens atque radiantis contemplatio, vis dicendi nomine suo digna reperiatur, nec sine veritatis quaerendae, cognoscendae, iudicandae, docendae facultate ars et ratio dicendi ulla intelligatur. Qua quidem ratione denique omnino efficitur hoc, ut unam philosophiam esse intelligamus, per quam sensibus generosioribus cum divinarum rerum cognoscendarum desiderio coniunctis atque ideis sive notionibus tum aditus in animos nostros pateat, tum exitus inde per verba et orationem detur, quandoquidem ars oratoria, quantumvis sese iactet, tamen hoc tam grande et magnificum munus sibi iniuria arrogare solet. Hoc igitur est, quod universo Phaedri operi tamquam ultimum atque summum propositum esse arbitramur. Pertinent igitur omnia postremo ad laudes philosophiae, quam propter causas et origines suas pro praestantissima tam alte cogitandi et subtiliter iudicandi quam digne recteque dicendi, docendi atque scribendi procreatrice atque magistra habendam esse probatur. Quae quidem laudes tanto profecto sunt illustriores atque magnificentiores, quod simul gravissimi quique omnis philosophiae loci vel breviter perstringuntur vel luculentius illustrantur; ex quo quanta sit ipsius dignitas atque maiestas, nullo negotio perspicitur.

Exposuimus tandem de re longe gravissima, cuius unius maxime gratia disputatio, quam adhuc instituimus, tota fere suscepta est. Ne tamen desideretur aliquid, quod ad propositae sententiae confirmationem faciat, etiam de ea parte dialogi, quae externum dialogi ornatum continet, breviter explicabimus, quippe paucis ostensuri, etiam apparatus scenicum talem esse, quae universi libri consilio, quale indicavimus, plane conveniat. Quamobrem primum quidem de personis colloquentium, deinde autem de tempore et loco, quo dialogus habitus fingitur, disputabimus.

Et de colloquentium quidem personis ubi quaeritur, Phaedrus pariter atque Socrates is est institutus ac deformatus, ut facile appareat, utrumque, quamvis propriis atque suis animi ingeniique dotibus conspicuum, tamen item talem effectum esse,

qualem huius operis rationes sibi maxime depoposcerunt. Etenim Phaedrus quidem natu et genere quis fuerit, sane ignoramus, de quo quae ab antiquis scriptoribus prodita sunt, paucis exceptis, plane a veritate abhorrent. Nam quod Athenaeus XI. 113. p. 505. F. narrat, eum ne fuisse quidem aequalem Socratis ideoque temere apud Platonem cum illo colloquentem induci, id tanto magis erroris nomine suspectum est, quod idem Phaedrus etiam in Protagora p. 315. et Symposio coetui colloquentium una cum Socrate interest. Nimirum bonus Athenaeus, quem constat undique cupide arripuisse quae ad Platonem calumniandum facerent, egregie falsus est iudicio suo, qui Phaedrum Platonis confuderit cum alio Phaedro natu maiore, cuius mentio iniicitur apud Lysiam De bonis Aristophan. §. 15. id quod verissime perspexerunt C. Fr. Hermann. Histor. Philos. Platon. I. p. 672. Theod. Bergk. ad Andocid. Schiller. p. 133. sq. Droysen. in Welcker. Mus. Antiqq. Rhen. III. p. 133. sqq. Nec vero quae Diog. Laert. III. 29. et personatus Lucianus Amor. T. V. p. 284. sqq. de eo memoriae prodiderunt, flocci facienda sunt. Qui quod Phaedrum scribunt ipsius Platonis παιδικά fuisse, nihil isto commento cogitari potest stultius et ineptius. Nam originem calumniae patet repetendam esse ex loco Phaedri Platonici perperam intellecto aut perversa malignitate in alium sensum detorto. Quippe compellat Socrates, Lysia rei exemplum praeunte, in orationibus suis amatoriis subinde puerum, quem fingit praesentem adesse, ut p. 237. B. C. p. 238. D. Quod ita facit etiam in oratione posteriore p. 244. A. sqq. Ibi vero priusquam dicendi initium facit, p. 243. E. haec interrogat: *Μοῦ δὴ μοι* inquit, *ὁ παῖς, πρὸς ὃν ἔλεγον;* Ad quae Phaedrus, lepide scilicet iocans ille: *Οὗτος παρὰ σοι μάλα πλησίον ἀεὶ παρέστιν, ὅταν σὺ βούλη.* Ex quibus verbis homines temerarii protenus concluderunt Phaedrum fuisse παιδικά Platonis, qui suas ipsius partes Socrati tradiderit. De quo iudicio quid existimandum sit, nemo profecto ambigat, qui qua ratione philosophus Phaedrum cum Socrate sermocinantem fecerit, paullo accuratius perspectum habeat. Verum enim vero etiamsi de Phaedro alibi nihil memoriae proditum est, unde quis et qualis homo

fuerit, certius statuere liceat, tamen quam personam in Platonis dialogis, imprimisque in Phaedro, sustineat, satis manifestum extat. Nam in Phaedro certe talis est, qualem unum maxime universi operis rationes postulare videantur. Agit enim ibi partes potissimum duplices, quandoquidem primum personam gerit viri rei amatoriae, qualem fere informatam tenebant homines a philosophia alieniores, admodum curiosi; deinde etiam singularis cultor et admirator est rhetorum sophisticorum imprimisque Lysiae, cuius orationem summis laudibus effert; quamquam in neutro genere sapit altius aut quid pro vero et recto probandum sit, satis cognitum ac perspectum habet. Quod utrumque quale sit, paullo diligentius consideravisse non inutile erit. Est igitur Phaedrus utique homo amatorius. Quamobrem p. 227. A. vocatur σοφός τὰ ἐρωτικά. Quamquam ea in re neutiquam favet humili lubidini, sed honestatis laudem sectatur; id quod perspicue apparet ex oratione illa, quam in Sympos. p. 178. sqq. recitat, ubi primum quidem Amorem ut magnum et venerabile numen maxime propter ortus antiquitatem praedicandum censet; deinde eundem ideo laudat, quia hominibus praestantissima quaeque bona largiatur, quippe quum amantium animos honesto pudore ac virtutis studio repleat, eoque ad sapientiam perducatur. Quod profecto arguit eum unice probare amorem cum virtute civili coniunctum, qualem Athenis pro honesto habitum esse constat, ut haudquaquam assentiamur Ed. Wundero, qui in Philologo Schneidewin. Vol. VI. p. 692. bono Phaedro nescio quam turpem nequitiam attribuit. Atque hanc rationem certe etiam in dialogo cognomine tenet, ubi bono animo Lysiae orationem dilaudat, qui ostendere instituerit, melius esse non amantibus quam amantibus obtemperare, scilicet ipse non sentiens et animadvertens, Lysiam celsioris amoris nullam plane habere notitiam adeoque callide praetexta temperantiae specie revera tectam nequitiam commendare. Iam vero idem, utpote amatorius, etiam fingitur tenerioris animi, imbecillus, mollis ac delicatulus, ut etiam rerum suavium ac iucundarum sensui lubenter indulgere soleat, qualem hominem nostri fere sentimentalem vocare consueverunt. Quamobrem valetudinis suae molliter curiosus praeceptisque medi-

corum religiose obtemperans lubenter extra urbem aëris liberi salubritate fruitur (Phaedr. p. 268. A. sqq. 270 C. 229. A. coll. Symp. 176. D.) atque regionum amoenitatibus mirum quantum delectatur (p. 229. A. B. 230. B. C. 235. D. 238. D. E. 239. C.). Percellitur item facile rerum externarum impulsu ac repente ita movetur animo, si qua species ipsi insolentior oblata est, ut tantum non extra semet ipsum rapiatur (p. 236. B. sqq. al.). Atque hanc ipsam ob animi mollitudinem per facetum lusum (p. 244. A.) vocatur Myrrhinusius, Pythoclis filius, atque manifesto ut Socrate aetate aliquanto minor designatur (p. 236. D.), licet ipsum nequam adolescentem sed aetate proveciorem fuisse verisimile sit. Est enim et rhetoricae amicus et homo amatorius. Tuetur igitur Phaedrus, ut apparet, personam honesti quidem rei amatoriae amici, sed eiusdem tenerioris, mollioris ac delicatioris, ita quidem, ut a philosophia alienior neque Lysiae argutias ac tricas recte aestimare neque sublimiorem amandi rationem ac disciplinam ullo modo mente et cogitatione sua assequi possit. Verum idem iste homo amatorius induit etiam personam ardentioris et fervidioris artis rhetoricae admiratoris, quam et diligenter didicit et propter epidicticas orationes, imprimis Lysiacas, facit plurimi, ut etiam orationum sit cupidissimus (v. p. 228. A. 235. D. 242. A. B. 243. C. 258. E. 259. B. al.) Trivit igitur artes rhetorum (p. 273. A. B. 266. D.), oblectaturque vehementer oratoriis declamationibus (p. 228. A. et 242. A.) ut etiam in Symposio (p. 177. A.) narretur auctor extitisse, ut laudes amoris praedicarentur. Nec ignarus est ornatus oratorii ex tropis et figuris dicendi nascentis, utpote fidus rhetorum ac sophistarum discipulus in istiusmodi artificii vel imprimis dicendi laudem positam esse existimantium (p. 227. sqq. 242. B. 273. A. al. coll. Symp. 178. sqq.), maximeque in Lysia admiratur acumen ingenii (p. 227. C.), cuius declamationem amatoriam tam studiose tractavit, ut eam etiam edidicisse videatur (p. 227. A. — 228. A.). Talis igitur Phaedrus est, hoc est, et amatoriae disciplinae et artis rhetoricae cultor et admirator propemodum furiosus, cui tamen deest recte subtiliterque iudicandi facultas atque philosophiae ratio et conformatio. Qualem qui-

dem hominem nonne recte censebimus primario libri consilio, quale supra esse iudicavimus, longe convenientissime fictum et adumbratum esse? Nimirum sustinet ille profecto toto dialogo partes secundarias, quum et amoris non philosophi et rhetorices a philosopho alienae causam tueatur, qualis persona ut prodiret in medium, plane consentaneum fuit universi libri rationibus.

Haec igitur de Phaetro. Sequitur ut de Socratis persona dicendum sit. Cui si quis quaerat quaenam partes sint demandatae, responsio in promptu est. Est enim Socrati hoc impositum muneris et officii, ut vel amatoris vere philosophi vel perfecti dialectici partes agat. Quamobrem ipse quoque est plane amatorius. Sed sectatur genus amoris celsum, magnificentum, inusitatum, quod totum pertinet ad rerum divinarum studium et cognitionem. Quod quale sit, quoniam iam supra declaratum est, hoc loco exponere supervacaneum putamus. Quoniam vero amor ipsius plane coelestis est et ad res divinas spectat, certe nemo mirabitur, quod per totum dialogum animum ostentat vere pium, religiosum, plenum sancta erga deos et res divinas reverentia atque verecundia. Quorsum praeter alia spectant illa p. 229. C. sqq. ubi Socrates acriter carpit sophistas, qui in interpretandis fabulosis popularis religionis narrationibus grassentur licentius et divina atque humana promiscua habeant, dummodo splendidis nugis et argutiis suis indulgere queant. Nimirum isto modo significat castum et intaminatum servandum esse sancti et religiosi sensum, siquidem futurum sit, ut quis purus et integer ad sacra diviniore sapientiae contemplanda aggrediatur. Eodem vero pertinent quae p. 242. et 257. A. B. perscripta leguntur. Quo loco ille sese profitetur de iis, quae priore oratione sua exposuerit, vehementer esse sollicitum, ideoque Amorem piis precibus rogat, ut, si quid dixerit numine ipsius indignum, eius sibi propitius veniam impertiatur. In quo simul aculeus in Lysiam atque Phaetrum inest, qui humilem tantum ac vulgarem amorem laudavissent; divinum atque celsiorem temere neglexissent. Neque ab hac causa aliena sunt quae p. 279. B. C. dicuntur. Finita enim oratione vir sanctissimus ibi protenus ad deos locorum tutelares piis precibus facit,

ab iisque petit, ut sibi benigne largiantur internam animi pulcritudinem; externa autem bona, si qua sibi obtigerint, animi mentisque virtuti paria efficiant. Quod quemadmodum omnino praeclare ac superioribus sermonibus plane convenienter dictum est, ita spirat nescio quam religiosam pietatem, qua imbutus est dicentis animus. Denique huc non temere videmur morem quemdam revocare per omnem fere sermonem constanter observatum. Fatetur enim Socrates, quaecumque de amore proferat, ea accepta referenda esse instinctui cuidam animi sui diviniori. In quo tamen diligenter est animadvertendum, aliter ipsum ea in re facere, ubi de vulgari amore loquitur, aliter, ubi exponit de amore divino. Nam de vulgari quidem amore sicubi verba facit, sese simulat extrinsecus a nymphis aliisque diis locorum tutelaribus insolito quodam spiritu concitatum esse, ut p. 238. C. D. 241. E. p. 262. D. 263. D. De coelesti autem amore dicturus orationis suae causam repetit a daemone, quod ipsum iusserit animum religione exsolvere. Nimirum ita scite urbaneque vulgaris amoris rationes ad opinionem sive *δόξαν* referendas esse significat, ut adeo de iis dicturo mentis motus et concitatio aliunde obtingere videatur. Quo nomine popularem religionem utilitati esse posse haud sane inepte statuit. Sed vulgaria ista de amore placita quoniam divinat et auguratur cum errore esse conjuncta adeoque indigna numinis maiestate; ubi ad sublimiorem accessurus est de amore sententiam, sese a daemone suo monitum esse ait, ut retractatis aliquando superioribus deo digniora in medium afferat. In quo sicuti faceta quaedam atque urbana continetur cavillatio, qua festive ridentur vulgares rhetorum de amore declamationes, ita etiam pii et religiosi animi quandam inesse testificationem nemo facile infitias iverit. En igitur imaginem Socratis, servatis primitivis proprii ingenii lineamentis, convenienter iis adumbratam, quae de divino amore ab ipso disputantur. Verum eadem illa imago certe negari non poterit quin etiam iis plane sit conveniens, quae in hoc libro exponuntur de dialectica. Etenim idem ille Socrates, qui perfecti amatoris personam sustinet, etiam perfecti et consummati dialectici summiq; oratoris partes agit, ut ipsi, si verum quaeri-

mus, denique ad philosophi omni laude cumulati virtutem nihil deesse existimandum sit. Nam primum quidem sermonum et audiendorum et instituendorum est longe avidissimus, sicuti exigit munus dialectici, ut ne rhetoricas quidem declamationes aspernetur. v. p. 228. B. 230. D. E. 236. E. 237. A. al. Deinde non tam externam rerum naturam eiusque amoenitates contemplari cupit, quam homines potius studet cognoscere eorumque mores et ingenia explorare, omnia quippe referens ad divinum illud *γνώρι σεαυ-τόν*, ideoque etiam raro ex urbe egrediens, quoniam arbores et regiones circumiectae ipsum nihil doceant; homines in urbe versantes doceant plurima, quae ad veritatis cognitionem valeant; v. p. 230. D. Nimirum istud quoque facile apparet proprium esse dialectici, perpetuo tam in gymnasiis quam in aliis hominum coetibus colloquendi atque disserendi opportunitatem quaerentis; v. p. 227. A. et 261. D. Porro vim rationemque artis dialecticae adeo tenet, ut non modo eius praecepta exponat sollertissime, sed etiam usum eorum plane calleat. Nam quae p. 265. D. — 266. C. 270. A. — 272. B. p. 277. B. C. al. de dialecticis disputat, ea non modo patefaciunt luculenter, quidnam illud sit, in quo dialecticae virtus ac praestantia cernatur, verum etiam aperte declarant quantum ea ad emendandam rhetoricam valeat. Quod certe eius esse fatendum est, qui totus in dialecticis habitat. Postremo etiam in orationibus, quas declamat, is est, qui omnia rite definiat, subtiliter partiatur, iusto ordine exponat, denique eo modo persequatur, ut nihil non idonea ratione illustretur. Quae omnia certe satis evincunt, opinor, eundem illum Socratem, quem antea ut perfectum amatorem informari vidimus, etiam ut perfectum dialecticum loquentem induci, ita ut artis dialecticae causam agat sollertissime. Iam vero ad haec omnia accedit denique etiam tertium illud, quod cum utroque munere, quod ei proprium esse vidimus, arctissime sane coniunctum est. Tuetur enim oratoris plane excelsi ac divini laudes ita, ut prope perfectus hoc in genere censi debeat. Nam quum recte et subtiliter verba faciat, tum etiam propter sapientiae divinae amorem incredibilem plane abundat praeclaris ac magnificis sentiis animumque ostentat non ad humilia aut

vulgaria abiectum, sed celsarum rerum cogitatione plenum, unde fieri non potest quin etiam ea nascatur oratio, qua nihil excellentius fingi cogitarique possit, praesertim quum etiam ita statuatur (p. 273. E.), ut rhetoricae nihil esse debere antiquius, quam ut quae dicantur etiam deo grata sint atque accepta. Haec igitur sunt Socratis in hoc dialogo partes; hoc est ipsius ingenium; hi sunt eius mores. Quae omnia quam egregie convenient cum iis, quae antea de universi operis argumento et consilio disputavimus, uberius exponere certe minime opus erit.

Nec vero in aliis apparatus scenici partibus quidquam repertum iri putamus, quod non cum nostra ratione pulcherrime concordet. Imo omnia ita videntur esse comparata, ut eam non mediocriter fulciant et communiunt. Nam ut primum de tempore colloquii dicamus, est illud profecto tale delectum, quod tam amoris studiosis quam rhetoricae ac dialecticae amantibus longe sit accommodatissimum. Incidit quippe sermo in aestivum tempus; v. p. 229. A. 230. C.; instituiturque circa meridiem, dum inter solis aestum cicadae acutum emittentes cantum ad colloquendum atque confabulandum suaviter exhortantur. v. p. 229. A. 330. C. 242. A. 259. A. D. Nimirum tam amoris laus et consideratio quam sermonum de arte rhetorica miscendorum cupiditas eos adeo occupatos tenet, ut laborum, qui ipsis exantlandi sint, facile obliviscantur neque sese ardore solis a confabulando ullo modo retineri patiantur, ut facile rursus in his agnoscamus homines et rei amatoriae et rhetoricae vel dialecticae studiosissimos, quales antea vidimus universi dialogi rationes utique sibi deposcere. Nec vero aliter iudicandum est de locorum, ubi sermo habitus fingitur, descriptione, quam quidem vel ideo suspicari licet a scriptore subtilissime elaboratam esse, quia est solito amplior et copiosior. Versantur enim Phaedrus atque Socrates urbe relicta in loco quodam amoenissimo ad Ilissiripas sub platano patulis ramis diffusa; v. p. 227. D. — 230. Ibi igitur postquam consederunt, suaves miscent sermones; ibi amatorias declamitant orationes; ibi de rebus gravissimis, de amore, de arte oratoria, de dialectica, disputationes instituunt. Neque vero una regionis amoenitas est, quae colloquen-

tes mulcet ac detinet. Habet eadem etiam alias suavitates. Est enim consecrata antiquis deorum religionibus. Quippe sunt ibi in vicinia ripae Ilyssi mysteriis minoribus sacrae, ubi Dianae Agraeae templum erat consecratum atque Boreaë ara exstructa, v. p. 229. A. — C. Sunt ibi porro antiqua simulacra et donaria, quae Socrates suspicatur Nymphis quibusdam atque Acheloo esse dedicata; p. 230. B. C. Adorantur denique illic etiam Pan aliique dii *ἐγγώριοι*; p. 279. B. C. Itaque totus locus sacer est, ut fieri non possit, quin eos, qui ibi commorantur, religiosae pietatis sensus sanctique ac divini animi motus cieant ac perfundant; de qua re v. p. 238. D. 241. E. 263. D. Quid igitur? Quorsum tandem spectare dicemus elegantissimam hanc locorum descriptionem? an illam cum quibusdam libri enarratoribus meri ornatus gratia exhibitam esse arbitrabimur? Enimvero nos quidem si quid iudicare possumus, praeclare ea attemperata est universi operis argumento et consilio. Agitur enim primum in eo, sicuti vidimus, de re ad ciendos animi affectus longe gravissima, de amore. Huic igitur locorum rationes egregie plane conveniunt, siquidem ipsae quoque ad molliores, teneriores, celsiores, diviniore denique sensus excitandos alendosque comparatae sunt. Id quod etiam Socrates identidem significat, ut p. 238. C. D. 241. E. 263. D. 278. B. C. al. Agitur vero etiam de dialectica et rhetorica, cuius natura ita fert, ut ad colloquendum, sermocinandum, quaerendum, disserendum, invitet et cohortetur. Quid vero ad haec omnia magis possit pellicere et incitare, quam talis locorum amoenitas, suavitas, magnificentia? Enimvero quantum ea hoc in genere possit quantamque vim exserere soleat, id rursus clarissime edocemur ab ipso Socrate, qui p. 258. E. leni etiam admixta irrisione opportunissime ostendit, ipsum chorum cicadaram in vicinia stridentium cohortari videri, ut ne ipsi in disserendo languescant, sed sermonum institutorum cursum gnaviter persequantur.

Verum satis haec de ornatu dialogi scenico. Quae si vere recteque disputata sunt, non videmur iniuria contendere et affirmare, etiam exordium libri omnemque scenicum dialogi apparatus ita esse inventum, ut quid potissimum in hoc opere agatur,

non obscure significetur. Tantum abest enim, ut quae in scenica re attinguntur, aut ad unam rhetoricam aut ad unum solum amorem aut ad solas rationes dialecticas comparata sint, ut ad ista omnia communiter referantur. Ex quo quantum roboris ac firmamenti ei sententiae accedat, quam antea de universi libri consiliis expromsimus, adeo manifestum extare putamus, ut res neutiquam uberiore disputatione indigere videatur.

Sed hic tandem aliquando finire placet disputationem de libri argumento et consilio susceptam, quandoquidem satis iam perspicuum fore confidimus, quorsum denique universae descriptionis rationes referendae sint. Quamquam eae plenius etiam cognoscentur, opinor, ubi adhuc de temporibus quaesiverimus, quibus librum a Platone scriptum et in lucem emissum esse verisimile sit. Licet enim profecto ex ipso eius argumento conicere, singulares quasdam extitisse causas, cur Plato animum ad eum scribendum appulerit. Nam quod in eo philosophiae vis et natura ea, qua factum esse vidimus, ratione aperitur ac declaratur; quod porro ars rhetorica acrius corripitur et exagitur; quod denique litterarum scripturae pariter atque vivae vocis institutioni suum pretium statuitur; sunt profecto haec omnia ita comparata, ut non temere inde suspiceris, ipsa tempora ita tulisse, ut philosophus harum rerum disputationem suscipiendam statuerit.

Est autem pervulgata et iam antiquitus prodita hominum doctorum opinio, fuisse hunc dialogum omnium primum, quem Plato et litteris consignaverit et in lucem publicam emisit. Nam veterum quorundam criticorum eam fuisse sententiam, liquido testantur Olympiodorus Vit. Platon. p. 78. ed. Fischer. coll. Schol. ad Phaedr. p. 311. ed. Bekker. et Diogen. Laert. III. 38., a quibus discimus, floridam et luxuriantem dialogi orationem imprimis causam extitisse, cur illi ita statuerint. Ex recentioribus autem eam sententiam defenderunt Schleiermacherus, Astius, Heusdius, Boeckhius, Brandisius, Henr. Ritterus, Krischius, alii, qui fere ita sibi persuaserunt, ut praeter orationis speciem, quae iuventutem scriptoris argueret, etiam rerum tractationem eo perducere existimarent, ut iuvenilem hunc esse

ingenii Platonici fetum putare cogeremur. Quocirca origines eius ad eadem fere tempora retulerunt, quo colloquium habitum fingitur. Quod quale sit, satis certo definiri potest. Incidit enim illud procul dubio in Olymp. XCIII. 2. vel 3. Id quod his argumentis conficitur. Primum enim Lysias ut rhetor celeberrimus in medium producitur. Is vero quum Olymp. XCII. 1. Thuriis Athenas revertisse narretur, consequens est, ut sermo post illum annum habitus sit. Porro p. 268. C. D. Sophoclis et Euripidis ut vivorum mentio est iniecta. Eos autem constat Olymp. XCIII. 3. vel 4. diem supremum obiisse, de qua re v. Boeckh. Graec. Tragicc. Princip. p. 209. et Bode Gesch. d. dram. Poes. d. Hell. Vol. I. p. 354. et p. 456. Itaque sermonem manifestum est ante illorum obitum habitum fingi. Atque eodem fere faciunt etiam ea, quae p. 278. E. de Isocrate dicuntur, ubi Plato Socratem fecit de illo ut adolescente optima quaeque augurantem. Is enim quum Olymp. XCIV. 1. triginta tyrannis dominantibus, facta bonorum suorum iactura, in Chium insulam migraverit ibi ludum rhetoricum moderaturus neque proximo inde tempore Athenas redierit, colloquium ante illum annum institutum esse sponte intelligitur. Quod iudicium confirmatur etiam loco p. 257. B. ubi Polemarchi, fratris Lysiae natu maioris, mentio fit. Qui quum teste Plutarcho Vitt. X. Oratt. p. 835. D. et Photio s. n. coll. Lysia adv. Eratosthen. §. 8 — 19. Olymp. XCIV. 1. tempore oligarchiae supplicio sit affectus, certe nullo pacto sic, ut ibi factum est, memorari potuisset, nisi etiam tum in vivis fuisset. Ex his omnibus igitur necessario consequitur, ut colloquium intra Olymp. XCII. 1. et Olymp. XCIII. 3. — 412. et 406. a. Chr. n. habitum fingi putandum sit. Quamquam Lysias sine dubio nec sic statim post adventum suum Athenis ad maiorem quandam rhetoris eximii famam et auctoritatem pervenit nec sese ibi continuo ad scribendas orationes contulit, siquidem teste Cicerone Brut. c. 12. primo artem tantum professus est, ac postea demum in scribendis orationibus elaboravit. Ex quo verisimillimum fit colloquium Olymp. XCIII. 2. vel 3. h. e. a. 407. vel 406. a. Chr. n. habitum fingi, id quod etiam Astio De Vita et

Scriptis Platon. p. 110. ita visum est. Jam vero haec si recte sunt a nobis disputata, Phaedrus secundum eorum sententiam criticorum, quos supra memoravimus, a Platone adolescentulo viginti trium vel quattuor ferme annorum scriptus sit necesse est, quippe quem Olymp. LXXXVII. 3. — 429. a. Chr. n. natum esse certum et exploratum habeatur.

Haec igitur est vulgaris de Phaedri tempore natali sententia, non modo Olympiodori et Diogenis narrationibus ad memoriam posteritatis commendata, verum etiam nuper doctissimorum hominum iudiciis ita comprobata, ut hodie quoque plurimos patronos atque defensores nacta sit. Nihilominus autem ingenue fatemur, sententiam istam nobis semper non modo dubiam et incertam, sed etiam aperte falsam visam esse, ut ea in re alia omnia sequenda esse arbitremur, praesertim quum Olympiodori et Diogenis testimonia admodum suspecta et partim ex malo errore, partim ex malignorum Platonis obtrectatorum iniquis iudiciis prodiisse videantur, de qua re disputavimus in Examine testimoniorum de Phaedri Platonici tempore natali antiquitus proditorum. Lipsiae, 1849. 4., nonnulla etiam postmodo exposituri sumus. Videmur autem huius iudicii nostri causas et rationes duplices potissimum habere, quandoquidem primum quidem totius operis argumentum neutiquam iis Platonis temporibus convenit, in quae vulgo origines eius conferuntur, sed consentaneum potius est temporibus philosophi multo post insecutis, ut his demum ortum suum debere existimandum sit; deinde vero etiam non pauca alia reperiuntur, unde luculentissime appareat, fieri nullo modo posse, ut Phaedrus iam a Platone adolescente necdum viro facto litteris consignatus esse putetur. De quibus rebus omnibus ordine deinceps breviter disputavisse iuvabit.

Itaque primum quidem universi Phaedri argumentum, dummodo recte fuerit intellectum, nostro iudicio tale esse fatendum est, quod nulla ex parte aetati Platonis annum vitae vicesimum tertium vel quartum agentis conveniat, planissime autem congruat ei tempori, quod philosophus Olymp. XCVIII. 2. vel 3., hoc est viginti circiter annis post, exegit. Quid enim? Num qua credibile est fieri po-

tuisse ut Plato septem fere annis ante Socratis mortem ista litteris perscriberet, quorum caussa Phaedrum modo vidimus ab eo compositum esse? Enimvero erat ille primum quidem tum adhuc totus addictus rationi ac disciplinae Socraticae, quae unice mentis notiones et populariter quidem rimabatur, non ideas aut rerum in se spectatarum vim et naturam subtilius exquirere conabatur. Id quod non obscure ostendunt aut potius luculente evincunt vel minores illi dialogi communi antiquitatis testimonio Platoni auctori attributi, *Lysis*, *Charmides*, *Laches*, *Meno*, *Euthyphro*, *Crito*, alii, qui certe plurimum a Phaedri ratione ac doctrina diversi sunt. Quocirca ne dialectica quidem eo, quo in Phaedro factum est, modo tum ab eo illustrari potuerunt, nedum ut gravissimi philosophiae loci, quibus sublimiores atque magnificentiores sapientiae disciplina nullo unquam tempore novit, tam grandi oratione ab ipso descripti et illuminati sint. Et quid quaeso caussae fuisse putabimus, cur adolescentulus, qui nullumdum iniisset certum vivendi consilium, tum in artem rhetoricam adeo inclementer invectus sit? Nimirum vigeabant sane etiam tum eloquentiae studia mirabiliter, quippe quae iam inde ab aetate Periclis ad maiorem quandam artis perfectionem atque usus celebritatem adducta essent. Sed quid obsecro ista tum ad Platonem? aut qui tandem ea putabimus ipsum illa aetate adeo commovere potuisse, ut studiis oratoriis internecivum prope bellum indiceret, quum satis certo testatum habeatur eum post mortem Socratis demum civilium rerum taedio captum et in omne tempus a republica abalienatum esse? Testis enim huius rei perquam gravis est scriptor *Epistolae Plat.* VII. p. 324. C. sqq. coll. *Apolog.* p. 31. E. quae ut sit originis adulterinae, tamen haudquaquam ex fontibus turbidis aut lutulentis fluxisse videtur. Denique quid quaeso dicamus de eo, quod philosophus uni oris institutioni sapientiae et cognitionis in hominum animis gignendae et procreandae vim et efficacitatem attribuit; librorum scriptionem propemodum omnem improbat et contemnit? Enimvero convenit profecto hoc iudicium tanto minus in Platonem iuvenem, quod is Socrate vivo non modo non sustinuit ullum docendi munus in se recipere, sed ne a scribendo quidem abstinuit.

Nam Lysidem quidem, dum magister adhuc in vivis esset, ab eo scriptum esse, satis constat ex Diogene Laertio III. §. 35. cuius hac in re testimonium neutiquam reiiciendum est. Menonem autem et Euthyphronem imminente Socratis accusatione ab eo editos esse, ipsum horum librorum argumentum indicat. Nec vero dubium est quin etiam alii libelli more disserendi Socratico insignes illa aetate ab eo emissi sint. Quocirca iuvenis philosophus, si tum omnem fere scribendi operam condemnasset atque noxiam aut parum utilem iudicasset, fieri profecto non potuisset, quin tamquam gladium in semet ipsum strinxisse videretur. Haec igitur omnia quum ita sese habeant, Phaedri scriptioem apertum est in adolescentiam Platonis haudquaquam potuisse incidere. Adversatur enim libri argumentum gravissime ei fortunae et conditioni, qua Platonem illa aetate usum esse constat. Iam vero lustrantes omnem reliquum vitae cursum, quem postea exegit philosophus, propemodum ultro in ea tempora deferimur, quae tali scripto, quale Phaedrus est, conficiendo unice fuerint opportuna, ita ut Platonem tantum non ad illud exarandum exhortari ac prope cogere potuerint. Quae qualia sint, nobis quidem non dubium est. Verissime enim Josephus Socherus de Scriptis Platon. p. 300. sqq. animadvertit videri Platonem ad Phaedrum scribendum animum appulisse quo tempore ex primis itineribus in patriam redux factus id consilii agitaverit, ut philosophiam in Academia traderet eiusque copias cum aliis communicaret. Quae sententia sicuti nobis dudum probata est, ita postea etiam nacta est patronos gravissimos Car. Fr. Hermannum, Gregor. Nitschium, C. Steinhartum, Fr. Susemihlium, alios; quamquam nec defuerunt nuper qui veterem opinionem defenderent pertinacius, rerum momentis minus diligenter ponderatis. Sed istos quidem mittamus; exponamus potius causas et rationes, cur vel universi operis argumentum suadere videatur, ut eius natales ad illa tempora referamus, quae modo indicavimus. Etenim Platonem constat ex primis itineribus, de quibus Praefat. ad Plat. Opp. Vol. I. P. I. p. XIX. sqq. exposuimus, in patriam rediisse Olymp. XCVII. 4. — 388. a. Chr. n. quo tempore circiter annum aetatis egit

quadragessimus. Dubium autem non est, quin redux Athenas factus continuo id consilii sequutus sit, ut missis reipublicae honoribus atque muneribus unice studio sapientiae vacaret adeoque philosophiam in Academia doceret. Quod quidem consilium statim post reditum in patriam ab eo captum et ad exitum perductum esse, facile ex iis intelligitur, quae Diogen. Laert. III. 9. et 20. atque Plutarch. Vit. Dion. c. 17. de rebus ipsius memoriae prodiderunt. Nimirum redierat sane tum amplissimis doctrinae opibus instructus, quandoquidem per itinerum opportunitatem, cognitis imprimis Pythagoreorum placitis, paullatim eo pervenerat, ut omnem philosophiae copiam et ubertatem mente et animo suo complecteretur, ut facile intelligatur, cur iam philosophiae magister scilicet haud vulgaris in medium prodire eiusque vim beneficam atque salutarem vivae vocis institutione ad vitam hominum communem traducere constituerit. Haec igitur, si quid iudicare possumus, illa ipsa fuerunt tempora, quibus Phaedri descriptionem ab eo susceptam esse longe est verisimilimum. Quod quidem ita esse, ubi libri argumentum et disputationis in eo tractatae rationem cum fortuna et conditione philosophi tum praesenti paullisper contenderimus, non ita difficile ad iudicandum fore existimamus. Etenim primum quidem illud ab omnibus concessum iri confidimus, nihil tum esse potuisse, quod Plato aut ardentius optare aut studiosius agere debuerit, quam ut populares sui de rationibus philosophiae, cui ipse esset deditus, aliquando certiora edocerentur, praesertim quum illius longe aliam notionem animo informavisset, quam a superioribus philosophis factum esset. Hoc ipsum autem in Phaedro apparet ita ab eo effectum esse, ut nihil fingi cogitarique possit huic consilio convenientius. Demonstravit enim, ut antea vidimus, aequalibus suis omnis philosophiae fontes vel in appetitu et comprehensione ideae vel in commentatione dialectica positos esse, eaque ratione simul etiam ostendit elegantissime, quanta esset eius amplitudo, quanta dignitas et maiestas, quanta denique in hominibus tum ad alte sentiendum atque cogitandum tum ad subtilius iudicandum beneque dicendum ac docendum consuefaciendis vis et efficacitas. Quibus omnibus quid tandem dicemus

esse, quod ad sapientiae studium commendandum et ab immerito contentu vindicandum efficacius ideoque ipsis temporibus convenientius fuisse iudicari oporteat? Iam vero ad haec etiam aliud quid accedit, quod in hac causa profecto non minus dignum est diligenti animadversione. Viguerunt enim, sicuti iam antea animadvertimus, illa aetate studia oratoria Athenis adeo, ut iis unis vulgo maximus honos haberetur. Quippe capti erant plurimorum hominum animi recentibus istis artibus, quibus orationi mirum quantum subtilitatis, gratiae et venustatis conciliari videretur. Occupatae item multorum mentes erant cogitatione magnitudinis commodorum, quae ex iisdem illis redundare possent, quippe quum ope earum ad maiorem quamdam in republica gratiam, auctoritatem, potentiam denique, pervenire liceret. Ac trahebantur etiam plurimi studio laudis atque gloriae inde ad doctrinae et eruditionis famam nascentis, si quidem sibi videbantur tanto doctiores et humanitatis cultu politiores extituri esse, quanto studiosius rhetoricae dedissent operam et legendis audiendisve orationibus ad artis et ingenii ostentationem comparatis occuparentur. Quippe grassari tum etiam occeperat intemperans quoddam lectitandi studium, quod facete carpit Aristophan. Rann. v. 1125. *βιβλίον τ' ἔχων ἕκαστος μανθάνει τὰ δεξιὰ, κ. τ. λ.* conf. Plat. Apol. p. 26. A. Xenoph. Mem. IV. 2. 8 sqq. Diog. Laert. VII. 3. IX. 5, 47. coll Boeckh. Oecon. Attic. I. p. 68. sqq. ed. 2. Becker. Charikl. I. p. 210. sqq. qui ibi de re libraria breviter exposuerunt. Ita vero factum est, ut, sicuti ait Isocrates, dicendi ratio ac disciplina apud Athenienses eundem obtineret dignitatis locum, quem apud Spartanos ars bellica et apud Thessalos equitandi peritia occupavisset; De Antidos. p. 411. sq. ed. Bekk. Haec autem quum esset rerum conditio, certe consentaneum est Platonem, qui sese totum philosophiae dedere eiusque causam docendo adiuvare constituisset, imprimis etiam hoc sibi agendum iudicavisse, ut non modo intelligeretur, cur ipse studia philosophiae oratoriis studiis anteponeret, verum etiam perspiceretur quam clarissime, laudatissimam et multum expetitam artem neutiquam tanti aestimandam esse, quanti vulgari hominum iudicio aestimaretur. Quod ipsum alterum est, quod ei in

Phaedro scribendo ob oculos versatum esse certissime intelleximus. Corripuit enim in hoc libro rhetoricen ut inanem merae opinionis ac verisimilitudinis captatricem a sincero veritatis studio mirum quantum abhorrentem; arguit ipsam miserandae cuiusdam inopiae et ieiunitatis cum putido et inepto frigidarum argutiarum studio coniunctae; reprehendit in ea abiectam sentiendi humilitatem a dignarum celsarumque rerum cogitatione prorsus aversam; detraxit denique ipsi etiam artis laudem, quippe quae sine philosophia omnino nulla intelligeretur. Haec omnia vero quo luculentius etiam appareret quam graviter ac severe ita statueret, callidissimo artificio omnem disputationem ita moderatus est, ac si id unum potissimum ageretur. Adornavit enim sermonem eo modo, ut nihil aliud disceptari videretur quam rhetoricae ars et facultas, quum tamen revera etiam altius quiddam spectaverit, siquidem eadem opera philosophiae quoque aperuit penetralia. Nimirum hoc ut ita faceret, procul dubio ipsa tempora, quibus scripsit, effecerunt, quibus hoc dandum esse iudicavit, ut periculosissima philosophiae inimica apertius oppugnaretur atque humi prosterneretur. Sed praeterea etiam tertium quiddam in universi sermonis argumento reperitur, unde verisimillime conicere liceat, Phaedrum a Platone ex itineribus in Aegyptum et Italiam susceptis reverso, capto iam philosophiae in Academia docendae consilio, litteris exaratum esse. Quod enim loco celeberrimo inde a p. 274. B. sqq. primum scribendi ars liberae animi agitationi ea ratione opponitur, ut illa memoriam debilitare et falsam sapientiae opinionem gignere ac nutrire arguatur p. 274. B. — 275. B.; deinde institutio scriptae et non scriptae orationis ita inter se comparatur, ut oratio scripta omnino muta et vi vitali vacua esse iudicetur, quae nec possit prudenter accommodari ingeniorum varietati et una coram dicentis oratio ore prolata movere animos ac vere erudire posse dicatur; porro usus scriptae orationis eo restringitur, quod sapiens animi cogitata recordationis tantum gratia scripto commissurus, in docendo autem viva voce usus esse existimatur (p. 275. C. — 277. A.); denique omnis ars atque laus scriptae orationis ex una rerum sci-

entia et dialectica commentatione atque ex modesto de eius pretio ac dignitate iudicio suspenditur (p. 276. A. — 277. E.) adeoque is unus pro philosopho probatur, qui eorum, quae scripserit, rationem reddere ac defensionem suscipere possit (p. 278. B.); sunt profecto haec omnia ita comparata, ut nisi verba plane aliter quam menti ac sententiae Platonis conveniat, cum Schleiermachero Prolegg. ad Platon. I. 1. p. 8. sqq. et p. 19. sqq. interpretari velis, hoc unum superesse fatendum sit, ut ea referantur ad illa tempora, quibus Plato post reditum in patriam docendi in Academia provinciam suscepit. Tum enim, si ullo alio tempore, libere et cum summa animi voluptate profiteri potuit, quod aperte professus est, maius quiddam ac praestantius sibi videri docere quam scribere, quandoquidem docendo atque disserendo animi audientium ad veram boni et honesti scientiam instituerentur, scripta autem tantummodo ad recordationem et commonitionem valerent. Nimirum isto quidem modo verissime indicavit, quaenam scriptis suis cum scholis, quas esset habiturus, necessitudo et coniunctio futura esset. Neque enim scriptae orationi omne eripuit pretium, sed potius tamquam germanae institutionis viva voce prolatae sorori (p. 276. A.) hoc tribuit, ut ipsi tanto plus laudis impertiendum esse statuerit, quanto plus haberet coniunctionis cum veritatis scientia et commentatione vero philosopho digna. Quin licebit etiam hac in re aliquanto ulterius procedere. Voluit enim, ut videtur, philosophus etiam significare, quo loco habendi essent, quos dudum edidisset, dialogi vel ad sententiam Socratis vel ad rationem Megaricorum, quibuscum post obitum Socratis erat conversatus, compositi. Nimirum ea ratione scite sane atque eleganter etiam eam, qua antea usus erat, dialogorum scribendorum consuetudinem defendit et commendavit. Ac fieri potest, ut eadem opera etiam significaverit, cur usus sit forma dialogorum. Quippe referunt sane illi planissime speciem sermonum dialectice institutorum, quibus unis iudicavit animos discentium ad veri intelligentiam maxime excitari, acui, conformari. Verum sunt etiam alia scitu non indigna, quae ex hoc Phaedri loco de disciplinae ratione, quam philosophus animo designavisset, probabiliter colligi

liceat. Nam primum quidem inde suspicari possumus, eum, quo tempore ista scripsit, id habuisse propositum, ut in scholis suis eam disserendi rationem, quam in Phaedro adumbravit, usque coleret ac sequeretur; v. p. 277. B. C. Ex quo tamen neutiquam consequitur, ut acroamaticum docendi genus tum sprevisse existimandus sit, quod certe et ipsum cum interrogandi respondendique consuetudine commode copulari potuit. Neque dubium est, quin procedente tempore continuum et nullis sermonibus distinctum docendi genus magis magisque adamare occeperit, quandoquidem etiam in operibus provec-tiore aetate compositis et doctrinae severitate ac subtilitate imprimis conspicuis, in Politico, Sophista, Philebo, Republica, Legibus, misso crebriore interrogandi et respondendi usu, ad perpetuam docendi orandique rationem propius accessisse reperitur. De qua re duce Aristotele nuper doctissime exposuerunt Brandis de perditis Aristotelis libris p. 4. sqq. C. Fr. Hermann. Gesammelte Aufsätze p. 289. ann. 20. Krische. Ueber Plat. Phaedr. p. 127. sqq. Zeller. Hist. Philos. Vet. II. p. 144. sqq. Deinde etiam illud ex loco Phaedri non obscure perspici-tur, destinasse Platonem ab initio certe scripta sua maxime scientibus (p. 275. B. 278. B.), quippe quum scribendi usum non tam ad efficiendam et procre-andam quam ad instaurandam veritatis scientiam va-lere iudicaverit. Quamquam neutiquam veri dissimile est, ipsum eadem etiam aliis scientiae amantibus, hoc est philosophiae amicis iam ad philosophandum institutis et exercitatis, tradidisse. Sunt enim ad si-militudinem verarum disputationum diligentissime comparata, ut in excitandis ad veritatem quaerendam animis prope vivae vocis institutionem aequiparent. Itaque assentimur utique A. Boeckhio Annal. Heidelberg. a. 1808. Fasc. I. p. 86. ita disputanti:
„Weder an sich noch gegen Schleiermachers Ansicht hat es etwas Widersprechendes an-zunehmen, dass seine Gespräche zwar auch für das grössere Publicum als Anregung zur Philosophie, doch aber insbesondere für seine Schüler bestimmt waren, welchen sie Aufgaben zur Auflösung, Winke zu dieser, endlich selbst wieder Auflösungen gebe-

ner Probleme und Hilfsmittel zum Behalten mündlicher Vorträge wären." conf. C. Fr. Hermann. Gesammelte Aufsätze etc. p. 281. sqq. imprimisque p. 304. sqq. Nimirum fit istud vel ex eo credibile, quod philosophus doctrinam suam non totam et integram in scriptis suis exposuit, sed praetermissis summis eius principiis ea tantum explicavit, quae, licet ad illa referrentur, nihilominus tamen ab eruditis hominibus possent intelligi, qui interioribus scholae sacris non initiati essent. De qua re certissime constat ex Aristotele, qui quae de Platonis placitis refert singularia, ea certe non ex huius dialogis in litteras relatis, sed ex ἀγράφοις eius dogmatis vel συνομοίαις deprompta sunt; id quod uberime demonstrarunt Brandis. De perditis Aristotelis libris, de ideis atque bono. Bonn. 1823. 8. Trendelenburg. Platonis de ideis et numeris doctrina ex Aristotele illustrata. Lips. 1826. 8. Weisse ad Aristotel. De anima p. 123—143. coll. auctore Epistol. Platon. II. p. 313. C. et VII. p. 341. B. Clarius autem res perspicitur etiam ex ipso Platone, apud quem fere transmittuntur silentio, quae altioris sunt indaginis, licet qui interioris philosophiae penetralia introgressi sint, de iis leniter quasi atque obiter admoneantur. Ita enim De Rep. VI. p. 506. D. quid bonum per se spectatum sit, nequam exponitur, sed indicatur tantum imagine rei consimilis adhibita, quum tamen ex Aristotele compertum habeatur philosophum in scholis quaestionem de bono ita tractavisse, ut eam ad ultima principia revocare conatus sit, de quo v. Aristot. De anim. I. 2. coll. Brandis et Trendelenb. l. c. Pariter in Timaeo de mundi sylva ac primis elementis non aliter nisi fabulose exponitur utpote de re experientiae subiecta et ad unam opinionem (δόξαν) pertinente; verum istud ipsum argumentum non dubitabunt quin aliter multo a philosopho in scholis sit illustratum, qui bene perpenderit illa Aristotel. Physic. IV. 5. Ac pertinent huc etiam quae de doctrina idearum disseruntur in Parmenide, quae licet subtilissime sint tractata, tamen a scholae more et consuetudine recedere plurimum facile tibi persuadeas lectis iis, quae a Brandisio et Trendelenburgio de idearum doctrina a Platone ad principia sua revocata disputata sunt.

Quin etiam pars eorum, quæ in Phaedro de animorum indole nativa atque vita diviniore sunt exposita, ita videntur accipienda esse, ut suspicari liceat, philosophum, quo tempore ea fabulosæ sapientiæ involucris obtexit, id habuisse propositum, ut ea in scholis remoto imaginum usu subtilius tractaret et ad altiora philosophiæ principia revocaret. Verum nolumus ista iam persequi ulterius, quæ satis erit paucis significavisse. Revertimur eo, unde prope invita deflexit disputatio. Sunt igitur etiam ea, quæ extrema dialogi parte de artis scribendi utilitate atque damno, de scriptæ orationis atque sermonis ore prolati in docendo diversitate, denique de agnoscenda vel non agnoscenda descriptionis laude atque dignitate exponuntur, ita disputata, ut a iuvene Platone scribi nullo pacto potuerint; a viro ætate proveciore tum demum scribi potuerint, quum suscepta philosophiæ in Academia docendæ provincia scholarum habendarum consuetudinem rite expendisset eiusque magnitudinem et gravitatem librorum scribendorum muneri et officio nequiquam postponendam esse statuisset. His vero ita disputatis sponte iam intellectum iri speramus, quo iure antea censuerimus, totum Phædri argumentum esse eiusmodi, unde satis luculente appareat, operis primordia non ad adolescentiam, sed ad ætatem virilem Platonis, hoc est, ad Olympiad. XCVIII. referri oportere. Quo explorato etiam facile est ad coniiciendum, unde inter veteres quosdam criticos error iste natus sit, quo Phædrum omnium dialogorum, quos Plato scripserit, primum fuisse putaverunt, de qua ipsorum opinione iam supra memoravimus. v. Diogen. Laert. III. 35. 38. et Olympiodor. Vit. Plat. p. 73. ed. Fischer. Nempe verisimillimum est sane Phædrum primum fuisse dialogum a Platone in patriam ex itineribus reverso scriptum et evulgatum. Scribit autem Eusebius in Chronico Platonem Olymp. demum XCVII. 4. philosopho agnitum esse, quod quomodo interpretandum sit, minime obscurum est. Enimvero extitit Plato inde ab illo tempore is, qui non iam aut Socratis aut aliorum disciplinæ addictus haberetur, sed suam ipsius doctrinam atque rationem videretur condidisse, unde tum demum plenam iusti philosophi laudem adeptus esse iudicandus est. Itaque verisimiliter

memoriae proditum fuit antiquitus, Phaedrum primum fuisse dialogum, quem Plato, quo tempore in patriam redux factus Athenis scholam condidisset, in publicum emisisset. Quod postea per malignitatem et calumniam adversariorum, maxime Peripateticorum, qui in eo nescio quid puerile (*υειρακιωδες*) notasent, sic acceptum est, ac si liber omnium primus ab adolescentulo litteris consignatus esset. De qua re pluribus commentati sumus in libello, quem inscripsimus: *Examen testimoniorum de Phaedri Platonici tempore natali antiquitus proditorum*. Lipsiae, a. 1849. quaternis evulgato.

Quemadmodum autem universi Phaedri argumentum tale est, unde dialogum appareat aetate proVectiore a philosopho scriptum esse, ita etiam singularia quaedam huius rei in eo reperiuntur documenta sanequam luculentissima. Testatur enim huius sententiae veritatem primum quidem illud, quod plurimi extant eius sermones, qui neque ad doctrinae absolutionem neque ad artis et compositionis perfectionem cum eo comparandi sunt. Quorsum sine ulla dubitatione referendi sunt *Lysis, Laches, Charmides, Hippias, Ion, Meno, Euthyphro, Crito*, alii; quos qui aut cum *Schleiermachero* pro maiorum operum tamquam comitibus et adiutoribus aut cum *Astio* pro libellis subditiciis habent, ii multum veremur ne nodum, quem solvere isto modo studuerunt, neutiquam expediverint, sed multo etiam intricatiorem reddiderint. Nimirum sunt hi libri omnes sine dubio a Platone ea aetate scripti, qua a disciplina Socratica profectus paullatim ad altiora coepit contendere, necdum doctrinae rationem eam conditam habuit, quam postea est professus. Id quod etiam ex eo intelligitur, quod in illis doctrina idearum nondum expressa cernitur, quae in *Phaedro* iam habetur absolutissima. Ex quo consequitur, falsos esse iudicio suo, qui absolutissimae artis et doctrinae opus puerilibus prope philosophi annis attribuerunt, scilicet boni *Olympiodori* et *Diogenis* narratione in fraudem inducti. Porro non praetereundum silentio est, quod sane non indignum est diligenti animadversione, philosophum bis rerum *Aegyptiacarum* ita iniecisse mentionem, ut id deliberato consilio fecisse videatur, de qua re

consulas p. 274. C. sqq. et p. 257. D. Nimirum nos quidem si quid iudicare possumus, ista ratione ipse eleganter significavit tempora, in quae Phaedri origines incidisse existimandae essent, quandoquidem itineris haud ita pridem a se in Aegyptum suscepti memoriam quodammodo instauratam voluit. Accedit ad haec Phaedri cum Symposio coniunctio et necessitudo, quae certe tanta est, ut hi libri non modo in eodem plane argumento tractando versentur, quandoquidem amatoriam philosophandi rationem ac disciplinam illustrant, sed etiam unum quasi corpus conficiunt, ita quidem ut alterum altero expleatur atque consummetur. De qua re per se satis aperta nolumus hoc loco disputare uberius, praesertim quum eam iam in Praefatione ad Symposium p. LXVI. sq. ed. 3. attigerimus. Est autem verisimillimum, opera tanta argumenti pariter atque artis similitudine et cognatione inter se coniuncta, quanta maiorem vix cogitare liceat, etiam temporibus finitimis neque multum diversis elaborata et in lucem publicam emissa esse, id quod profecto tanto rectius ita statuere licebit, quod Sympos. p. 182. A. manifesto ad Lysianam orationem in Phaedro habitam respicitur. Quod quidem nec praeteriit Schleiermacherum Praef. ad Symp. II. 2. p. 381. Quamquam is ibi putat Phaedrum ab ipso Platone ut iuvenile opus designari; de quo tamen nobis quidem longe videtur aliter, quandoquidem Lysiae abiecta humilitas etiam gravius in ipso Phaedro castigata est, quam in Symposio fieri meminimus. Iam vero certum et exploratum habetur, Symposium nullo pacto potuisse ante Olymp. XVIII. 4. = a. 385. ante Chr. n. litteris exarari. Nec tamen credibile est idem illud multo post scriptum esse. De qua re v. Prolegg. ad Sympos. p. 40. ed. 3. et annot. ad p. 193. A. Ex quo certe verisimillimum fit, Phaedrum non ita multo ante in lucem publicam prodiiisse.

Quum vero haec argumenta satis valida sint ad confirmandam eam sententiam, quam antea de natali tempore Phaedri, ex ipsa libri materia explicatam, proposuimus; tum reliqua sunt adhuc duo alia, quae eandem illam certissime videntur confirmare, ut illa quidem certe opinio, qua dialogi origines ad Platonis adolescentiam reiectae sunt, utique prorsus reiicula existimari debeat. Quorum alterum sumtum

est ex celeberrimis atque luculentissimis doctrinae Pythagoricae vestigiis in Phaetro extantibus; alterum repetitum est a vita ac studiis Isocratis, cuius in Phaetro mentionem iniectam esse iam in superioribus animadvertimus. De his igitur argumentis adhuc licebit paucis exponere; quo facto ad ea examinanda accedemus, quae ad veterem opinionem vel confirmandam ac tuendam vel illustrandam atque dilucidandam in medium allata sunt, quippe quorum vanitate demum demonstrata haud dubie futurum erit, ut ea, quam nos defendendam suscepimus, sententia firmo talo stare existimetur. Aggredimur igitur ad argumentum prius, quod certe ad dirimendam litem et controversiam non exiguum momentum faciet.

Narrat enim Cicero identidem De Fin. V. 29. Tusc. IV. 19. De Rep. I. 10. aliis non dissentientibus, Platonem philosophiae Pythagoricae notitiam accuratiorem susceptis demum in Italiam et Siciliam itineribus sibi comparavisse, ita ut, quum antea Socratem expressisset, hoc est, Socratis sequutus esset rationem, **postea adiunxerit Pythagoreorum disciplinam** atque etiam **Philolai tum nactus sit commentarios**, hominibus Pythagoreis et studiis illis plane deditus. Quorum testimoniorum fidem et auctoritatem qui ita elevare studuerunt, ut e Phaetoni loco p. 61. D. docere conati sint, philosophiae Pythagoricae notitiam vivo adhuc Socrate a Simmia et Cebete Athenas esse perlatam, ii parum videntur reputavisse nec Phaetoni locum id luculente testari nec Ciceronem aliosque ista repetitis vicibus fuisse narraturos, nisi locupletiores eius narrationis auctores habuissent, in quibus videtur etiam Aristoteles fuisse. Nec vero illi quidquam profecerunt, qui ex Politico et Parmenide demonstratum iverunt, Platonem iam mature Pythagoricae sapientiae notitiam habuisse, quippe cuius vestigia in illis libris extent manifesta. Nempe de his quid existimandum sit, patebit ex Prolegg. nostris ad Plat. Opp. I. p. XX. ed. tert. Itaque fidem historiae si non temere deserere voluerimus, certe nobis ita persuadebimus, ut Platonem existimemus per primi demum itineris in Italiam inferiorem et Siciliam suscepti opportunitatem accuratiorem accepisse philosophiae Pythagoricae notitiam, ut inde ad suae doctri-

nae rationem excolendam et perficiendam proficere potuerit. Ex quo quid de Phaedri originibus colligere liceat, ad demonstrandum haud sane difficile est. Extant enim in hoc dialogo plurima sane Pythagoricae sapientiae, imprimis Philolaicae doctrinae, eiusque reconditoris ac subtilioris vestigia, in quibus tamen recte aestimandis utique tenendum est, quod non animadversum facile quem possit in errorem inducere, philosophum placitis Pythagoricis ea lege et moderatione usum esse, ut illa non integra servaverit, sed potius suae ipsius rationi convenienter mutaverit mutataque ad illam exornandam illustrandamque traduxerit. Longum est omnia atque singula, quae huc pertineant, ordine deinceps enumerare, nec vero ut hoc ita fiat unice est necessarium, quum iam supra passim et vero etiam in Commentariis ipsi Platonis sermoni subiectis ea de re admonuerimus. Itaque satis erit hic potiora tantum attingisse. Pertinet igitur huc argumentum immortalitatis p. 245. C. — 246. A. explicatum, quod ex fontibus Pythagoricis ductum esse liquet e Cicer. Tusc. I. 16. et Aristot. De anima I. 2. de quo v. Davis. ad Tusc. I. 12. Rittershus. ad Porphyrr. De Vit. Pythag. p. 22. sqq. Idem porro statuendum est etiam de animi in tres partes descriptione, qualis p. 246. A. sqq. exhibetur. Eam enim a Pythagoreis celebratam esse iuxta cum Cicerone Tusc. IV. 5., ubi v. Davisius, confirmant etiam Diog. Laert. III. 30. — 32. Hierocli. ad Pythag. Carm. Aur. v. 69. p. 290. ed. Paris. Et conf. etiam quae Prolegg. ad Tim. p. 53. de hac re explicavimus. Atque eandem etiam ab Aristotele Magn. Mor. I. 1. Platoni, non Socrati, hoc est non Platoni Socratico, sed Platoni sui iuris facto, vindicari non iniuria statuitur. Is enim ea de re scribit haec: *μετὰ δὲ ταῦτα Πλάτων διείλετο τὴν ψυχὴν εἰς τε τὸ λόγον ἔχον καὶ εἰς τὸ ἄλογον ὀρθῶς καὶ ἀπέδωκεν ἐκάστῃ ἀρετὰς προσηκούσας*: ubi quod τὸ ἄλογον vocatur, id duplicem τοῦ θυμικοῦ et τοῦ ἐπιθυμητικοῦ vim naturamque complectitur, de quo v. ad Remp. IV. p. 439. D. Praeterea Pythagoricum quiddam redolent etiam illa, quae p. 246. D. — 249. D. de vita animorum olim una cum diis acta ita exponuntur, ut multa velata sint allegoriae integumentis; conf.

Cicer. De senect. c. 21. et De nat. deor. I. 11. Nec vero quisquam recte negaverit Pythagoreorum rationi convenire quae p. 249. sqq. admodum copioso sermone de lapsu animorum deque eorum migrationibus disseruntur. v. Menag. ad Diog. Laert. VIII. 5., 11. Rittersh. ad Porphy. Vit. Pyth. §. 19. Nec dubitamus huc referre locum p. 273. A. E. ἀλλὰ τοῖς θεοῖς — ἐξ ἀγαθῶν. Nam eandem sententiam deprehendimus Phaeton. p. 62. B. 63. A. B. C. 85. C. ubi luculentissima sunt rationis Pythagoricae vestigia. Atque indidem etiam intelligitur, quinam dicantur ibi οἱ σοφώτεροι ἡμῶν, ad quorum auctoritatem provocatur. Intelliguntur enim procul dubio Pythagorei. Porro nescio quid Pythagorici habent, quae p. 275. B. sqq. disputantur eo consilio, ut melius esse appareat oris institutione aliis prodesse quam librorum scriptura. Audias enim Plutarchum Vit. Num. p. 74. C. = p. 121. ed. Schaefer. ἐκέλευσε τὰς ἱερὰς βίβλους συνταφῆναι μετὰ τοῦ σώματος· ὃ λογισμῶ φασὶ μηδὲ τοὺς Πυθαγορικοὺς εἰς γραφὴν κατατίθεσθαι τὰ συντάγματα, μνήμην δὲ καὶ παιδεύειν αὐτῶν ἀγραφον ἐμποιεῖν τοῖς ἀξίοις. Omnino autem amatoria ista, quam philosophus commendavit, philosophiae disciplina videtur non adeo a Pythagoreorum vita philosopha abhorrere, ut tota haec pars dialogi referat nescio quid Pythagorici. Accedunt ad haec astronomica p. 247. sqq. quae etsi ex variis variorum decretis mixta et conflata sunt, tamen item sapientiae Pythagoricae imprimisque Philolaicae speciem satis apertam prae se ferunt. Manifestum est igitur in Phaetro passim doctrinae Pythagoricae eiusque subtilioris ac reconditioris vestigia expressa cerni, unde satis tuto colligitur, librum eo demum tempore, quo Plato in Siciliam et Italiam inferiorem pervenit, litteris perscribi potuisse. Ex quo etsi nondum consequitur, ut Olymp. XCVIII. post reditum Platonis scriptus putari debeat, tamen illud certissime efficitur, non potuisse fieri, ut scriberetur ab adolescentulo trium et viginti annorum, sed scriptum esse a viro maturioris aetatis. Ubi vero hoc ipsum argumentum cum superioribus in unum coniunxeris, certe nec diffiteberis, valere illud utique eo, ut quam coniecturam supra de Phaetri

temporibus posuimus, ea non parum hinc roboris atque firmamenti accipiat.

Sed transeamus ad alterum illud, quod modo commemoravimus. Sunt enim etiam ea, quae p. 278. E. sqq. de Isocrate ut futuro rhetore philosopho praedicuntur, eiusmodi, ut in adolescentem illum, licet Socratis discipulus fuisse perhibeatur, neutiquam conveniant; in virum aetatis maturioris egregie conveniant. Unde profecto verisimillime colligi licet, unice vera esse quae Cicero in Oratore c. 13. §. 14. memoriae prodidit, Platonem scripsisse de Isocrate seniore, quae Socratem de adolescente per speciem dialogi vaticinari iusserit *). Etenim fuit Isocrates profecto aetate iuvenili adeoque partim virili minime is, qui philosophiae studiis multum tribueret, quandoquidem adolescens fere unice operam dedit rhetoribus et sophistis, Tisiae, Gorgiae, Prodicō, Archino, Therameni, aliis, et ab horum potissimum ratione ac disciplina profectus est, postea autem contenta arte studiosissime id egit, ut vel aliis scriberet orationes iudiciales vel declamationes componeret ad ingenii ostentationem comparatas, morem et exemplum aliorum rhetorum imitatus; v. Dionys. Hal. Isocr. p. 534. ed. Reisk. Plutarch. Vitt. X. Oratt. p. 836. Phot. Cod. 260. Suidas s. v. Anonym. Vit. Isocr. Scriptor. p. VIII. ed. Dind. Lips. Cicer. Orat. c. 52. Brut. c. 48. Quibus quidem studiis quum etiam maturiore aetate deditus fuisse reperiatur; fuit autem sexennio maior Platone; quis quaeso sibi persuadeat eum a philosopho isto tum praeconio ornari potuisse, quo in Phaetro ornatus est? Quippe laudasset profecto Plato hominem tamquam oratorem philosophiae laude aliquando insignem futurum, qui recens a sophisticis rhetorices studiis non modo omnem artis laudem auferebat, sed etiam bonum otium orationum scribendarum negotio contriverat, adeoque ipsum, quamvis Lysia nihilo meliorem neque philosophiae studiis excellentiorem, tamen huic anteposisset. Quo profecto nihil potest fingi et

*) Disputavimus de his rebus copiosius in Commentat. Isocrateae ad illustrandas Phaetri Platonici origines. Lips. 1850. 4.

cogitari veridissimilius. Enimvero quid rei fuerit, unus omnium clarissime significavit Cicero. Is enim in Oratore c. 13. §. 41. posteaquam Socratis apud Platonem de Isocrate iudicium commemoravit, continuo haec subiungit: Haec igitur, inquit, de adolescente Socrates auguratur. At ea de seniore scribit Plato, et scribit aequalis, et quidem exagitator omnium rhetorum; hunc miratur unum. Quae certe dubitari non potest quin ille ex fontibus limpidissimis atque integerrimis hauserit. Sunt enim profecto talia, quae Platonis vaticinio clarissimam lucem affundant. Narrant enim scriptores veteres Isocratem aetate proVectiorem misso forensium scribendarum orationum negotio sese applicavisse ad scribendas orationes civiles, quo communi Graecorum saluti consulere, et quum frustra id efficere studisset, ut Graeci iunctis viribus communiter bellum contra Persas susciperent, ludum oratorium aperuisse, quo alios rectius ac prudentius, quam vulgo fieri sole- ret, ad dicendi scribendique facultatem institueret, adeoque ad artes (*τεχνας*) rhetoricas componendas animum appulisse. v. Plutarch. Vitt. X. Oratt. p. 329. ed. Reisk. Photius l. c. p. 488. ed. Bekker. Cicer. Brut. c. 13. §. 48. Itaque ille posteriore aetate, missis orationibus iudicialibus, sese ad scribendas orationes generis deliberativi convertit adeoque artis olim a se contemptae magister extitit, quandoquidem primum in Chio insula, postea autem Athenis in vicinia Lycei scholam constituit. v. Dionys. Hal. De Isocr. p. 536 sq. Phot. p. 793. X. 486. 6. 26. Iam vero de tempore si quaeritur, quo orator ista consilia inierit, res definiri certius potest ex loco perquam memorabili Orat. De permutat. §. 75. — 78. coll. §. 57. ubi ipse de consiliorum ac studiorum suorum rationibus exposuit. Inde enim liquido apparet, primam orationum civilium, quas tum composuerit, non fuisse aliam, quam quae ab ipso *λόγου πανηγυρικοῦ* nomine est insignita. Scriptus vero Panegyricus est non ante XCVIII. Olymp. sicuti Nath. Morus assentiente etiam Spohnio invictis argumentis demonstravit; neque ante Olymp. Cl. 1. in publicum emitti potuit, ut iidem viri docti luculente docuerunt. Ex quo potest sane intelligi,

quonam tempore celeberrimus orator de mutandis et corrigendis artis rhetoricae rationibus cogitare coeperit. Narrant enim Longinus De Sublim. 4. Dionys. De Comp. Verb. p. 406. ed. Schaefer. Quintil. Instit. Oratt. X. 4. 4. Plutarchus p. 350. E. ubi v. Wyttenbach Voll. VII. p. 156. et Vitt. X. Oratt. p. 332. ed. Reisk.; alii, eum scribendo Panegyrico integros decem vel quindecim annos impendisse. Quod si vere narratum est, sponte consequitur, ut ista oratoris studia et consilia referenda sint ad Olymp. XCVII. 3. siquidem scriptioni suae decem tribuit annos, aut ad Olymp. XCVIII. 2. si eidem quindecim annorum tempus impendit. Ex quibus tamen prius videtur esse probabilius. Sed istud quidem utcumque sese habet, omnia certe cum nostra ratione congruunt mirabiliter. Sunt enim haec ipsa illa tempora, quibus de Isocrate verissime scribi potuerunt, quae in Phaetro de eo scripta leguntur, praesertim quum ille tum etiam intellexisset, eloquentiam, eristica ab ea procul habita, cum philosophia esse arctius coniungendam, ut intelligitur ex Encom. Hel. §. 1. Adv. Sophist. §. 1. Panathen. §. 12. sq. De Antidos. §. 3. §. 45. §. 271. coll. Paneg. cap. 1. extr. et Quintil. Inst. II. 15, 33. Rediit enim Plato, ut iam antea diximus, ex prima peregrinatione Olymp. XCVII. 4. vel XCVIII. in eodemque ferme tempore scholas in Academia habere constituit, cuius consilii sui in Phaetro quodammodo reddere rationem conatus est. Quocirca tum, quum videret et admiraretur insolitam magnitudinem consiliorum, quae ab Isocrate capta essent, fieri sane rectissime potuit, ut ipsum ornaret iis laudibus, quibus eum in Phaetro per Socratis vaticinium affecit. Nova enim profecto erant ista rhetoris studia, ac tanto magis laudum praedicatione digna, quo propius erant cum philosophia coniuncta. Nec vero aliis de causis mirabile est quod philosophus oratorem isto modo salutavit. Nam primum ipsi bene cupiebat adeoque coniunctus erat amicitiae et familiaritatis necessitudine, sicuti ex Diog. Laert. III. 8. intelligitur. Deinde procul dubio eum etiam ut veterem Socratis discipulum amabat ac diligebat, quandoquidem rhetor teste Anonymo scriptore Vit. Isocrat. p. VIII. ed. Dind. Lips. olim etiam disciplina et institutione Socratis

usus erat. Accedebat quod una cum ipso ab optimatum partibus steterat neque, sicut Lysias, faverat plebis cupiditatibus. Denique fieri non poterat quin ipsi vehementer probaretur iudicium Isocratis de vulgari rhetorica, quippe quam et ipse putaret, quamdiu ea a philosophia esset alienior, nihil aliud esse nisi speciosam quandam fraudum ac fallaciarum administram atque usum mera exercitatione collectum, verae artis laude plane destitutum, de quo v. Phaedr. p. 266. C. 270. B. Gorg. p. 463. B. Philob. p. 55. E. Haec igitur omnia quum ita se haberent, et quum illo ipso tempore, quo in patriam redux factus philosophiam tradere apud animum constituerat, laudatissimum oratorem videret item sapientiae disciplinae tribuere plurimum, atque adeo id studere, ut et oratoriae artis ratio philosophando corrigeretur et usus eiusdem aliquando ad res multo maiores et excelsiores, quam minutae caussulae essent, traduceretur; non dubitavit continuo suam ea de re sententiam palam declarare, et quid quantumque esset, quod merito de istis Isocratis studiis sperare liceret, breviter quidem sed satis graviter significare. Quod quidem nostro iudicio elegantissime ita fecit, ut, quum sermo intra Olymp. 92. 1. et Olymp. 93. 3. habitus fingatur, Socratem per dialogi speciem et verisimilitudinem iusserit de illo, quamvis dudum virilem aetatem ingresso, tamen tamquam de iuvene optima quaeque vaticinari, eoque modo praedicere, quinam ex praestantissimis eius studiis ad artem oratoriam atque vitam communem fructus redundaturi essent. Nimirum philosophus quum veterem amicum nollet laudare rusticius, urbanissime praesenti rerum conditione ac fortuna usus eum iussit veluti repuerascere atque ab ipso Socrate iis ornari laudibus, quibus tum, quum haec scribebat, utique dignus esse videbatur. In quo quid insit insulsi aut inurbani, praesertim quum ita Isocrates aetate minor Lysiae seniori opponatur, nos quidem fatemur adeo non intelligere, ut nihil magis scite elegantisque excogitari potuisse arbitremur. Iam vero his ita disputatis effecisse videmur, ut qui fieri potuerit, ut Plato ista de Isocrate quamvis aetate longius progresso litteris perscriberet, nullo negotio intelligatur. Et confirmatur haec ratio nostra egregie iis, quae Cicero loco Orat. c. 13. §. 41. scripsit, cuius verba su-

pra retulimus. Etenim si vera sunt, quae nos de Phaedri originibus exposuimus, philosophus, quo tempore eum librum scripsit, annum egit aetatis quadragesimum secundum, utpote natus Olymp. 87. 3. Fuit autem Isocrates ipso sex septemve annis aetate maior, sicuti tradunt Diog. Laërt. III. 2. Plutarch. Vitt. X. Oratt. p. 836. Scriptor. Anon. Vit. Plat. ap. Heeren. p. 9. Itaque hic quo tempore Phaedrus prodiit, habuit circiter annos quadraginta octo vel novem, quod ad amussim congruit cum Olymp. 98. a. 1. vel 2. Cui aetati sane planissime convenit, quod Cicero Platonem narrat ista scripsisse de Isocrate seniore, quandoquidem *seniores* appellati sunt, qui annum aetatis quadragesimum quintum excessissent, ut Cicero more Romano loquutus esse putandus sit, dum aetatem Isocratis accuratius indicare conatus est. Nam teste Varrone apud Censorinum De die nat. c. 15. seniores vocati sunt, qui erant in quarto aetatis gradu, inde ab anno XLV. aetatis ad usque sexagesimum annum, quod tunc primum visum est corpus senescere incipere; inde vero usque ad finem vitae senes sunt appellati, quod ea aetate corpus iam senio laborare iudicaverunt. Itaque illo auctore senio rem esse minus, senem esse plus est, quamquam senex interdum etiam pro seniore dici consuevit; apparetque sponte, qui fieri potuerit, ut corruptae linguae Latinae aetate inde a Caroli Magni temporibus senior significaret dominum, unde is hodie quoque ab Italis Signore, a Gallis Seigneur, ab Hispanis Sennor vocatur. Verum haec velut in transcurso. Redimus ad propositum. Verissime igitur Cicero narrat quae apud Platonem de Isocrate dicantur, a philosopho aequali de illo seniore scripta esse; cuius narratio ita cum ipsius Isocratis studiis et vivendi consiliis congruit, ut illis etiam plurimum inde lucis accedat. Haec omnia vero quum ita sese habeant, sponte apparet, opinor, etiam vitam et studia Isocratis plurimum eo valere, ut Phaedrum Platonis non alio quam quo supra statuimus tempore scriptum et in lucem emissum esse existimare cogamur. Neque enim de celeberrimo rhetore ut iuvene potuerunt dici quae de eo apud Platonem dicuntur, et gravissimo constat Ciceronis testimonio scripta esse de

seniore, quae Socrates de ipso ut adolescente vaticinatur.

Demonstravimus igitur hactenus argumentis satis, opinor, probabilibus, Phaedri origines ad Olymp. XCVIII. in. referendas esse. Sequitur nunc, ut etiam de iis quaerendum sit, quae huic rationi officere iudicata sunt, adeoque effecerunt, ut plurimi critici et interpretes illas potius ad Platonis adolescentiam et iuventutem detrudi oportere arbitrati sint. Quae quidem, ubi discesserimus a Diogenis Laertii et Olympiodori testimoniis, duplicis potissimum generis sunt. Nam primum quidem viri docti putaverunt, Lysiae vitam ac fortunam illi sententiae multum adversari; deinde etiam scribendi ac disputandi genus in hoc libro usurpatum tale esse iudicarunt, quod descriptionem libri iuvenile quiddam habere arguat, unde possit de aetate scriptoris coniectura capi haud fallax et ambigua. Itaque primum quidem de Lysia adhuc pauca disputabimus, deinde autem de genere dicendi ac disserendi in Phaedro regnante breviter exponemus, quo clarum et perspicuum fiat, quo iure viri docti inde collegerint, libri primordia in iuventutem philosophi conferenda esse.

Et de Lysia quidem si quaerimus quid ab illis hac in caussa animadversum sit, duo sunt potissimum, unde sententiae suae argumenta repetierunt. Primum enim animadversione dignissimum esse dicunt, quod orator clarissimus in Phaedro ut sophisticarum tantum et panegyricarum orationum scriptor deformetur, quum tamen ille inde ab Olymp. XCIV. 1. imprimis iudicialibus orationibus inclaruerit earumque descriptione summam eloquentiae laudem sit consequutus. Ex quo necessitate quadam effici contendunt, ut Phaedrus ante Olymp. XCIV. 1. scriptus esse putandus sit. Cui argumento addunt etiam aliud. Censent enim perquam mirum esse ac prope indignum, quod Lysias in hoc libro, grandis iam senex factus, neglectis egregiis eius virtutibus, tam acriter corripatur acerbeque exagitetur; unde concludunt, Platonem adolescentem potius quam virum ista de Lysia scripsisse, quo tempore ille nondum fuerit aetate provector. Haec igitur sunt fere quae in contrariam partem afferuntur, quo scilicet efficiatur, fieri non potuisse, ut Phaedrus a Platone maturiore aetate

litteris perscriberetur et in publicam lucem emitteretur *).

Quae quidem omnia etsi ultro fatemur satis acute esse animadversa, tamen eadem censemus minime eam vim habere videri, ut Phaedrum evincant nullo modo Olymp. XCVIII. scribi potuisse. De qua re eo magis iuvabit exposuisse, quod hac ipsa disputatione etiam Phaedri intelligentia plus una ex parte iuvabitur. Quod igitur dicunt viri eruditissimi, sophisticas tantum Lysiae declamationes in Phaedro respici atque examine diligentiore explorari, in eo saltem ex parte iudicio suo falsi sunt, siquidem censuerunt civilium Lysiae orationum nullam plane iniectam esse mentionem. Quae opinio prorsus a vero abhorret. Tanguntur enim clarissimi rhetoris orationes iudiciales manifesto p. 257. C. ubi ille narratur nuper a viro quodam civili tamquam scriptor orationum s. *λογογράφος* malitiose tractatus petulanterque derisus esse. Ad quem locum Scholiasta prudentissime adnotavit haec: *τοὺς ἐπὶ μισθῷ (λέγει) λόγους γράφοντας καὶ πιπράσκοντας αὐτοὺς εἰς τὰ δικαστήρια*, Quod vere animadversum esse, certe nemo temere negaverit, qui orationes Lysiae sophisticas homini in republica versato bene perpenderit non facile potuisse stomachum movere, iudiciales potuisse. Nempe significavit Plato ibi per occasionem callidissime, quidnam omnino de studiis *τῶν λογογράφων* pariter atque virorum civilium, plerumque cum inani vanitate et superbia coniunctis, sentiret. Neque omnino in Phaedro nulla ducitur iudicialis eloquentiae ratio, id quod vel intelligas ex p. 161. D. E. Iam vero quod viri doctissimi porro ita statuunt, ut ex eo, quod una declamationum sophisticarum scriptio a Lysia factitata carpitur et reprehenditur, necessario consequi putent, Phaedrum ante Olymp. XCIV. 1. in litteras relatum esse, ne haec quidem ipsorum sententia ita comparata est, ut omnino probanda sit, minime omnium autem id efficere videtur, ut Phae-

*) v. Schleiermacher. Praef. ad Phaedr. p. 73. ed. 2. Kriche. *Ueber Platons Phaedrus* p. 29. sqq. et 133. sqq. al.

drus existimari nequeat tempore multo posteriore quam vulgo putant litteris consignatus esse. Nam primum quidem animadvertendum est, scenam dialogi vel sic ea ratione esse adornatam, ut ne leges verisimilitudinis ullo modo neglectae aut violatae sint. Habetur enim colloquium, sicuti antea demonstratum est, Olymp. XCIII. 2. vel. 3. hoc est eo tempore, quo Lysiam sane verisimile est in uno potissimum declamatorio scribendi genere elaboravisse. Itaque hactenus quidem nihil profecto reperias, quod alicui offensionis esse possit, etiamsi opus Olymp. XCVIII. in scriptum esse existimetur. Restat igitur dubitatio, nun commode recteque fieri potuerit, ut eodem illo tempore etiam de Lysia tamquam rhetore in genere scribendi cum eloquentiae et ingenii ostentatione coniuncto versante publice scriberetur. Id quod alterum est, de quo iam disputatio instituenda sit. Putamus autem ne huius quidem rei quaestionem plane esse inexplicabilem, dummodo meminerimus, de quo supra exposuimus, Lysiam, etiamsi inde ab Olymp. XCIV. iudicialibus maxime orationibus scribendis inclaruerit, tamen nec ab hoc inde tempore sophisticum et ad ingenii ostentationem comparatum scribendi genus plane seposuisse. Inde enim nullo negotio perspicitur nihil prorsus habere offensionis, quod in Phaedro Platonis, quamvis ille Olymp. XCVIII. demum litteris consignatus sit, levi tantum iudicialis eloquentiae mentione iniecta nihil nisi una ars Lysiae *ἐπιδεικτική* sub examen vocatur. Etenim versabatur orator senex etiam tum perpetuo in scribendis evulgandisque operibus ad ostentationem comparatis, ut vel illa aetate veritati convenientissimum videri debuerit, quod ipsi amatoria aliqua declamatio esset adscripta, quae specimen quasi quoddam eloquentiae ipsius exhiberet. Atque haec quidem omnia quum satis valeant ad elevandum virorum doctissimorum iudicium, quod iam expendendum sumus; tum non inutile erit etiam causas addidisse, quae philosophum permoverint, ut unam solam *ἐπιδεικτικὴν* Lysiae eloquentiam tamquam spectandam proponeret. Sunt autem, nisi fallor, potissimum duae. Nam primum quidem Plato facile pervidit, scribendi consilium, quod iniisset, esse eiusmodi, quod non ferret iudicialis Lysiae eloquentiae sive commentationem sive explorationem. Deinde vero

nec necessarium duxit, ut de ea peculiari opera disputaretur, quandoquidem vel sine istiusmodi disputatione propositum suum assequi liceret. De qua utraque re ubi fuerit explicatum, certius etiam perspectum iri sententiae nostrae veritatem confidimus. **Non potuit** igitur Plato, quantum quidem nos intelligimus, pro consilii sui ratione in Phaetro de Lysiae eloquentia iudiciali commentari aut specimen eius et exemplum aliquod ita in medium afferre, ut oratione amatoria factum videmus. Voluit enim philosophus, ut vidimus, in hoc opere non tantum eloquentiam taxare, sed etiam vim et ubertatem philosophiae declarare patefacto summo atque ultimo eius fonte in animi natura et infinito aeternae pulcritudinis sive idearum amore sito, cui quidem amori sollertissime amorem masculinum vulgarem e regione posuit. Quid igitur? quam tandem arte censebimus libri argumentum idque principale commode illustrari potuisse, si oratio aliqua Lysiae iudicialis ad partes vocata aut imitando expressa esset? Nimirum fatendum est utique, consilium totius libri atque principale argumentum ita tulisse, ut amatoria aliqua Lysiae declamatio adhibenda esset. Quod adeo manifestum extare putamus, ut copiosiore rei expositione videamur omnino supersedere posse. **Non potuit igitur** Plato in Phaetro oratione aliqua iudiciali Lysiae uti neque ipsi licebat iudicialis viri eloquentiae peculiari opera censuram peragere. Sed accedit, quod id **ne opus quidem** ipsi fuit, quo propositum suum assequeretur simulque tamquam per transennas ostenderet, quid de omni Lysiana eloquentia sentiendum videretur. Nam disputationi, quam de rhetorica instituit, certe nihil aliud est propositum, nisi hoc, ut rhetoricam doceatur vera artis laude indignam esse propterea, quod philosophiae sublimitate et ubertate pariter atque dialectica subtilitate careat. Hoc ipsum autem abunde ex amatoria illa oratione Lysiae tributa atque ex iis cognoscitur, quae eius causa de arte rhetorica deque dicendi ac docendi modo copiose disseruntur. Itaque philosophus sane sperare potuit et confidere, sponte inde ab omnibus intellectum iri, quid de celebratissimis illis orationibus iudicialibus iudicari oporteret, quas Lysias emisisset. Nempe in his quoque isto modo tacite significavit philosophiae ubertatem atque vim

desiderari, quandoquidem Lysias omnino talis fuit, qualem iam veteres descripserunt, subtilis quidem, perspicuus, tersus, elegans et urbanus, sed idem minus gravis, ieiunus saepe atque iusto tenuior, in quo subinde etiam sophisticum quiddam pellucet atque arte quaesitum, praesertim quum etiam figuris rhetoricis delectetur, quibus Plato non artem, sed artis quaedam initia et rudimenta (*τὰ πρὸ τῆς τέχνης*) contineri arbitratur. De quibus omnibus praeter ceteros, quorum iudicia collegit Hölscherus Vit. Lys. p. 32. sqq., unum sufficere audivisse Tullium, qui plus semel de Lysia verba fecit. Is igitur Orat. c. 9. §. 30. nam qui Lysiam sequuntur, caussidicum quendam sequuntur, non quidem illum amplum atque grandem, subtilem et elegantem tamen, et qui in forensibus caussis possit consistere, h. e. in aliis scribendi generibus ut nimis tenuis minus probandus videatur. Brut. 9. §. 35. nihil acute inveniri potuit in iis caussis, quas scripsit (Lysias); nihil, ut ita dicam, subdole; nihil versute, quod ille non viderit; — nihil contra grande, nihil incitatum, nihil ornatum vel verborum gravitate vel sententiarum, in quo quidquam inesset elatius. De opt. dic. gen. c. 3. imitemur, si poterimus, Lysiam eiusque tenuitatem potissimum; — sed quia et privatas ille plerasque et eas ipsas aliis et parvarum rerum caussulas scripsit, videtur esse ieiunior. Ita fit, ut Demosthenes certe possit summis dicere, elate Lysias dicere fortasse non possit.

Verum satis haec de istis. Videmur enim hactenus abunde demonstravisse, quod demonstrare fuit propositum, minime ex eo, quod nulla in Phaedro neque descriptio neque censura iudicialium Lysiae orationum reperitur, illud consequi, ut liber Platonis ante Olymp. XCIV. emissus esse et philosophi iuventuti potius quam virili aetati deberi existimandus sit. Pergimus ad alterum illud, unde supra vidimus viros doctissimos simile repetisse iudicium. Etenim magnam illi neque ullo modo excusandam censuerunt futuram fuisse facinoris indignitatem, si Plato, quum ipse iam plus quam quadraginta annos

natus esset, senem septuagenarium tanta mordacitatis cavillatione petiisset neglectisque eius virtutibus tanta acerbitate exagitavisset, quanta in Phaedro utique ab eo factum sit. Ex quo consequens esse volunt, ut origines libri ad eam philosophi aetatem reiciendae sint, in qua eiusmodi petulantia saltem sit magis excusabilis. Itaque quaesivisse item iuvabit, quid quantumque huic rationi tribuendum sit.

Licebit autem hic primum animadvertere parum nobis videri credibile, Platonem Lysiae iam Olymp. XCIV. in. tale opus, quale Phaedrus est, fuisse oppositurum, quandoquidem ille tum vix iam ad eam Athenis pervenerat auctoritatem, ut tamquam princeps rhetorum in scenam producendus videretur. Rediit enim, ut vidimus, Athenas Olymp. XCII. 1. = 412. a. Chr. n. Iam vero si Phaedrum ponamus Olymp. XCIV. in. litteris exaratum esse, Lysias necesse est iam septem fere annorum spatio, quos primos vir factus Athenis exegit, ad eam laudis et famae celebritatem pervenisse, ut ipsius auctoritas etiam philosophiae studiis officeret. Quod profecto tanto minus est credibile, quod ibi teste Cicerone Brut. c. 12. ab initio docuit eloquentiae artem, ac postero demum tempore ad iudicialium orationum scriptionem accessit, quodque omnes consentiunt nomen ipsius inde ab eo demum tempore illustrius extitisse, quo talium orationum scriptioni operam dare coeperit. Quocirca nec verisimile est ipsi tum Phaedrum esse oppositum, praeteriitque procul dubio dehinc longius temporis spatium, priusquam Plato eum scripto adoriendum statueret, licet haud incommode fieri potuerit, ut dialogus iam illa aetate habitus fingetur, quippe quo iam ingenii artisque ostentandae causa Gorgiae exemplum aemulatus oratorias declamationes edidisset. Sed quum minime sit credibile Phaedrum iam Olymp. XCIV. Lysiae fuisse oppositum, tum etiam in promptu sunt argumenta, unde appareat Lysiae senectutem nihil prohibuisse, quominus Plato de ipso grandis aetatis viro scriberet quae in Phaedro disputata sunt. Etenim primum quidem quod dicitant mitius de illo vel excusabilius videri posse iudicium, si iam Olymp. XCIV. in. expromptum sit, id profecto nihili est. Fuit enim Lysias etiam tum aetate iam provector, siquidem ha-

buit prope quinquaginta annos. Quid igitur? num de homine quinquagenario salva modestia et humanitate scribi potuisse putabimus quae in Phaedro scripta sunt; de viro septuagenario eadem scribi potuisse negabimus? Quasi vero hoc tale temporis discrimen quidquam valeat ad regendum tali in caussa decori et indecori itemque iusti et iniusti iudicium. Ad hoc autem accedit etiam aliud quid. Versatus enim Lysias est in studiis eloquentiae ad summam usque senectutem, ut vel senex summi atque clarissimi rhetoris laudem obtinuerit. Obiit enim teste Dionysio Hal. Olymp. C. 2. = 379. a. Chr. n. octogenarius, quamquam alii vitae ipsius terminum etiam annis compluribus longius proferunt. Ad quod usque tempus ipsum nunquam rhetorices fuisse incuriosum vel orationes eius adhuc superstites liquido testantur, ex quibus orationes *κατὰ τῶν σιτοπωλῶν* et pro bonis Aristophanis Olymp. XCVIII. 1. = 388. a. Chr. n. defensio pro Polystrato Olymp. XCII. 4. = 409. a. Chr. oratio contra Panclenem Olymp. XCV. 4. = 397. orationes adversus Epicratem, Ergoclem et Philocratem Olymp. XCVII. 3. et 4. oratio contra Theomnestum Olymp. XCIX. 1. scriptae putantur. Quid igitur? haec quum ita sese habeant, nonne verisimiliter statuere licebit in hac studiorum suorum perpetuitate et continuatione Lysiam circa Olymp. XCVIII. in. adhuc floruisse summa eloquentiae laude, ut plurimi eum, sicuti Phaedrus Myrrhinusius, maxime admirarentur et ut principem fere *λογογράφον* devenerarentur? Enimvero isto quidem pacto liquet potuisse sane Platonem de eo scribere ut sene, quae teste Cicerone (Orat. 13. §. 41.) de Isocrate seniore scripsit. Nec vero tum in eum non convenerunt quae in oratione ipsi tributa comparent tectae nequitiae signa et argumenta. Nam in oratione Demosthenica contra Neeram p. 1351. §. 21. sq. narratur rem habuisse cum Metanira, meretrice Corinthia, quod ita factum videtur, quo tempore iam annum aetatis sexagesimum sextum vel septimum egit. Quocirca callidus veterator non sine specie veritatis etiam amoris humilioris criminatione peti potuit. Ac fieri potest ut Plato eum etiam propter democratiae studium, a quo philosophus abhorrebat magnopere, contemserit ac deluserit, de quo v. Stahr. Aristotel.

Libr. I. p. 63. sqq. Id enim verisimile fit ex Phaedr. p. 227. B. ubi v. annotat. nostr. Sed istud quidem in medio relinquamus. Pergimus potius ad illud, unde totius rei ratio etiam accuratius perspiciatur rectiusque aestimetur. Tantum abest enim, ut Plato severa ista, quam egit, artis oratoriae censura unum Lysiam petierit et corripuerit, ut longe maius quiddam spectaverit. Voluit enim procul dubio omnes omnino oratores vel rhetores a Sicularum disciplina profectos, uno excepto Isocrate, reprehendere et exagitare, quippe qui arti suae omnia, philosophiae rationi et conformationi, qualem olim iam Pericles, vir vere Atticus, plurimi aestimavisset, nihil plane tribuerent. Quocirca Lysiam non tam suam unius personam quam potius rhetorum omnium uni arti omnia tribuentium partes sustinere voluit. In quo similiter atque comicus Aristophanes versatus est, quem constat in Nubibus Socratem ut principem sophistarum perstrinxisse, in Ranis autem Euripidem ut argutorum et mollium tragicorum ducem et antesignanum in scenam produxisse, ut simul sophistae atque poetae id genus reliqui omnes riderentur ac deluderentur. Quam rationem ne quis putet a dialogorum scriptore esse alieniorem, cogitet is, quantum cognationis sermones Platonis cum fabulis poetarum, imprimis comicorum, habeant, memineritque praeterea similis artificii exempla etiam in aliis philosophi operibus, Symposio, Protagora, Republica, extare, in quibus libris omnibus passim loquentes ita inducuntur, ut certae alicuius rationis ac disciplinae tamquam partes sustineant. Esse autem Lysiam revera isto modo a Platone informatum, quum ex universa de rhetoricis disputatione intelligitur, tum imprimis, ex iis locis apparet, ubi praeter Lysiam etiam alii rhetores vellicantur, ut p. 258. D. *Λυσίαν τε καὶ ἄλλον, ὅστις πῶποτε τι γέγραφεν κ. τ. λ.* p. 272. C. D. p. 278. C. aut universa cohors Sicularum ac sophisticorum rhetorum perstringitur, sicuti fit p. 266. C. sqq. Atque haud scio an ad confirmandam hanc sententiam etiam illud valeat, quod p. 278. C. D. Lysias monetur, ut sese aliquando Polemarchi fratris exemplo ad philosophiae studium convertat, quodque p. 257. B. Socrates ita loquens inducitur, ut ei idem illud bonum ab Amore precetur. Nimirum haec omnia

licet propter tempus, quo habetur sermo, recte et cum specie veritatis ipsi dicantur Lysiae, tamen ita demum plenam vim suam accipiunt, si de persona cogitamus, quam rhetor celeberrimus in Phaedro sustinet. Tum enim ea non tam Lysiae causa, quam propter eos omnes monita esse putanda sunt, qui perverso consilio a rhetoricis studiis philosophiam omnino seiungerent. Nimirum ita philosophus callidissime, quo tempore dialogum scripsit, praesentis aetatis rationem duxit, quandoquidem non tam grandævum senem ad meliorem mentem reducere, quam rhetores aetate minores ac sibi aequales vel suppared docere studuit, quaenam via ingredienda esset, ut ad verae germanaeque eloquentiae laudem perveniretur. Hoc autem si ita sese habet, sponte intelligitur, acerbiter istam iudicandi, quam Platoni verterunt opprobrio, non tam ex indigno adversus Lysiam senem odio prodiisse, quam inde potius ortam esse, quod philosophus omnino rhetoricorum studiorum perversitatem castigare ac simul philosophiae dignitatem ac praestantiam in illustriore luce collocare voluit. Quod autem illum unum potissimum delegit, qui reliquorum omnium partes sustineret, non potuit profecto ullum illorum temporum rhetorem reperire, cui illas rectius imponeret, quam eum, qui erat *δεινότατος τῶν τότε γράφειν*, ut ipse ait p. 228. A., praesertim quum is praeter ceteros etiam in amatoribus descriptionibus elaboravisset, qualis ut in medium proferretur, universi operis ratio et argumentum primum utique postulavit.

Atque his ita expositis tandem effecisse videmur, quod erat propositum, ut ne ex iis quidem, quae de Lysiae vita atque studiis memoriae prodita sunt, consequi appareat, Phaedri origines non posse ad maturiorem philosophi aetatem referri, sed adscribi oportere eius adolescentiae.

Pergimus ad examinanda reliqua argumenta, quibus viri docti probare conati sunt, Phaedrum esse fetum ingenii Platonici juvenilis. Sunt autem ea argumenta rhetorici maxime atque dialectici generis, quandoquidem tam elocutionem quam disserendi rationem in hoc libro regnantem eam esse iudicaverunt, quae juvenilis aetatis manifestum indicium faceret. Quae omnia quo iure ita atuantur,

ne prolixior evadat disputatio, quam brevissime non tam demonstrare quam ostendere conabimur.

Et elocutionem quidem operis iam veteres critici tamquam singularem notarunt vel etiam reprehenderunt ut a prosa oratione alieniorem. Ita Aristoxenus apud Diogen. L. III. 25. et 38. τὸν τρόπον τῆς γραφῆς ὅλον ὡς φορτικόν notavit. Porro Dionys. Hal. in Epist. ad Pomp. p. 762. sqq. T. VI. ed. Reisk. et de vi admirand. Demosthen. p. 969. sqq. gravem in Phaedro dictionis urpatae censuram instituit. Reprehendit enim ibi philosophum, quod in hoc libro nimius fuerit sublimitatis atque granditatis affectator ideoque in ineptum tumorem ac fastum incurrerit, quo nomine ipsi ψόφους καὶ διθυράμβους καὶ κόμπον ὀνομάτων πολὺν et Gorgianae orationis turgorem vertit opprobriō; imprimis autem eum vituperat, quod relictis saepius prosae orationis finibus temere ad ποιητικὴν ἀπειροκαλίαν, quam vocat, transgrediatur, ut quum p. 237. A. repente Musas in re vulgari precibus invocet; p. 238. C. amoris vim naturamque inanibus argutiis definiat nec sine magnis verborum ampullis; atque p. 266. E. sqq. iter deorum atque animorum per coeli spatia institutum magnificentius describat. Enimvero in his omnibus Dionysius exemplis maxime et Phaedro repetitis id agit, ut Platonem a Demosthene dicendi laude superatum esse doceat, sicuti ex verbis p. 1000. p. 1026. et p. 1058. ed. Reisk. perscriptis facile intelligitur. Iam vero huic Dionysii iudicio proxime subiungere placet sententiam Caecilii, rhetoris Siculi, qui fuit homo in arte sua admodum clarus ac Dionysii familiaris. Is enim teste *Longino* De Sublimitate c. 29. et c. 32., crimine tumoris in Platonem coniecto, Lysiam demonstrare conatus est Platone multo esse et venustiore et elegantiore, ut simile quiddam egisse iudicandus sit atque Dionysius, qui Demosthenem censuit Platoni esse anteponendum. In quo illum verisimile est item Phaedrum imprimis dialogum ob oculos habuisse, ut in quo et Lysias a philosopho taxatur acerbius et bene dicendi praecepta ex philosophiae penu deprompta non sine rhetorum irrisione proponuntur. Quamobrem ille, quamquam Lysiae potissimum vindicias egisse videtur, tamen et de summa re cum Dionysio consensisse

et vero etiam Phaedrum carpsisse existimandus est. Sed istud quidem in medio relinquamus. Pergimus potius ad *Olympiodorum*, qui in *Vita Plat.* p. 76. ed. Fischer. haec scripsit: *Ὅτι τοὺς διθυράμβους ὁ Πλάτων ἤσκητο, δῆλον ἐκ τοῦ Φαίδρου τοῦ διαλόγου, πάνυ πνέοντος τοῦ διθυραμβώδους χαρακτῆρος, ἅτε Πλάτωνος τοῦτον πρῶτον γράψαντος διάλογον, ὡς λέγεται.* De quo hominis docti effato etiamsi nobiscum in *Examín. Testim.* p. 21. sqq. ita statuas, ut eius auctoritati non multum tribuendum esse existimes, tamen illud nullo negotio intelligitur, hausta esse quae protulit ex antiquiorum rhetorum fontibus, qui Phaedrum dithyrambicum quiddam spirare iudicavissent. Denique audiendus etiam Hermias est, qui *Schol. ad Phaedr.* p. 63. ed. Ast. haec refert: *τὰ ἐγκλήματα νῦν, ἃ τινες κατηγοροῦσι Πλάτωνος ἐπὶ τούτῳ τῷ συγγράμματι, — ὅτι βασκάνου τινὸς φιλονείκου νέου ἔοικεν εἶναι, κωμφοῦντος τὸν ῥήτορα καὶ εἰς ἀτεχνίαν αὐτὸν διαβάλλοντος· ἔπειτα δὲ καὶ τῇ λέξει κεχρησθαι ἀπειροκάλῳ καὶ ἐξωγκωμένη καὶ στραμφώδει καὶ ποιητικῇ μᾶλλον, ὡς καὶ αὐτὸς ἐπεσημίνατο.* Atque haec quidem sunt fere veterum rhetorum de Phaedri eloquutione iudicia. Similiter vero de illa senserunt etiam critici recentiores, ex quibus praeter ceteros nominandi sunt Aug. Bern. Krischius: *Ueber Platons Phaedrus* p. 135. sqq. et Schleiermacherus *Praef. ad Phaedr.* p. 69. sqq. Quamquam hi etiam alia non pauca notarunt tamquam singularia, ut exuberantem quandam verborum ac sententiarum luxuriam, insolentiolem orationis vigorem et alacritatem, ridendi atque exagitandi petulantiam, colorem sermonis mire variatum, affectatam quandam dicendi gravitatem, vanam et inanem artis dialecticae et oratoriae ostentationem, et quae his cognata sunt vitia. Ex his omnibus vero denique veterum criticorum, de quibus Olympiodorus aliquid prodidisset, secuti auctoritatem protenus concluderunt, ista omnia esse iuvenilia ideoque Phaedrum iuvenile Platonis opus esse. Nec vero negari ullo modo potest reperiri in Phaedro ea fere omnia, quae ab illis notata et animadversa sunt. Sed quamquam id sine ulla dubitatione largiendum est, tamen nos quidem nullo pacto concedendum putamus, quod inde colligendum censuerunt. Est enim elocu-

tio argumento et consilio operis tam sollerter attemperata, ut id non iuvenem scriptorem arguat, sed perfectum dialogorum artificem, qualis Plato procul dubio maturiore demum aetate extitit. Nam rerum in posteriore Socratis oratione tractatarum ingens magnitudo ac sublimitas sibi utique depoposcit etiam ornatum verborum ac sententiarum magnificentiorem et grandiozem dictionem quam qualis sermoni vulgari conveniret; censura porro rhetorum ac sophistarum non potuit vacare cavillationis quadam et irrisionis acerbitate; praeterea philosophiae laudatio et praedicatio tamquam aeternae veritatis magistrae et rhetoricorum studiorum victricis necessario etiam debuit cum artis quadam atque rationis ostentatione, speciosa quidem certe, coniuncta esse, praesertim si philosophus tum primum philosophiam in Academia docere instituerat; denique vigor orationis et alacritas insolentior necesse fuit ut per omnia diffunderetur, quem et recentis consilii gravitas et novae rationis ac disciplinae dignitas et adversariarum partium contentio ultro excitaverit atque naturali animi motu effecerit. Itaque congruit profecto elocutionis varietas egregie cum rerum tractatarum varietate, ut altera alteram sponte genuisse videatur. Id quod ex parte etiam Hermias perspexit, qui p. 63. et 65. ed. Ast. rectissime censuit, orationem rebus ipsis in Phaedri opere prudentissime esse attemperatam. Nec vero istud signum aut argumentum putamus juvenilis inertiae, sed perfectae artis maturiori aetati propriae, praesertim quum Platonem nec illo tempore ingenii animique vigore defecisse tam Symposium non ita multo post Phaedrum in lucem editum quam alia opera etiam posteriore tempore scripta luculentissime contestentur.

Itaque dictionem quidem Phaedro propriam exploratum habemus nihil prorsus referre, quod librum adolescentiae Platonis tribuendum esse evincat. Sed alia quoque afferunt argumenta, unde id probabile fieri contendunt; quae quidem argumenta sunt generis dialectici. Dictitant enim usum dialecticae in hoc opere expromptae minime eum esse, quem Platonis ad maiorem disserendi facultatem exercitati consuetudo referre soleat. Nam primum quidem philosophum monent usum esse mytho sive

fabulae involucro, quo loco vitam animorum superiorem eorumque cum diis immortalibus coniunctionem descripserit, p. 249. C. — 257. A. quod et doctrinae imperfectionem et dialecticae imperitiam eam arguere aiunt, qua fieri non potuerit, ut res gravissimae fabulose nunc tractatae explicarentur subtilius; v. Schleiermacher. Praef. ad Phaedr. p. 79. sq. et Krischius l. c. p. 54. atque p. 132. sqq. ubi inter alia haec scripsit: *Platon kleidet dabei die Summe seiner philosophischen Ueberzeugungen in das dunkle Gewand des Mythos ein, um uns zu bedeuten, dass seine Lehre sich noch an der Schwelle jener Entwicklungsstufen befinde, auf welchen es ihm noch nicht möglich ist, das erst Geahnete in der Form des philosophischen Begriffs vorzuführen.* Deinde vero etiam censent disputationem in hoc opere minus subtiliter esse institutam, quippe quum multa ponantur potius et asseverentur, quam exquirantur atque pervestigentur, neque causae rerum disceptatarum idoneis rationibus aperiantur, multa etiam imperfecte exponantur, ita ut ne dialecticae quidem ratio ac disciplina, quae tamen magnam operis partem sibi vindicet, plene accurateque descripta sit. v. Schleierm. l. p. I. p. 65. sqq. ed. 2. Krischius l. c. p. 134. sq. Haec igitur illi, ex quibus item effici volunt, ut Phaedrus pro iuvenili opere habendus sit. Quae quidem omnia quo iure ita pronuntiata sint, paucis disputavisse sufficet, quum partim iam ex iis, quae supra sunt exposita, quid rei sit, perspectum iri existimemus. Ut igitur ab eo exordiamur, quod postremo loco memoravimus, de dialecticae quidem descriptione, quae in hoc sermone exhibetur, multum veremur ut isto modo satis caute et circumspecte iudicatum sit, quae certe ad tantam perfectionem in hoc libro elaborata est, ut potius Heusdio assentiendum videatur Init. Phil. Plat. Vol. I. P. II. p. 76. iudicanti paene totam philosophi rationem in illo declaratam esse. Nimirum adumbrata eius ratio ac disciplina est totius scripti consiliis convenienter. Ex quo sponte consequitur, ut Platoni neququam ea artis dialecticae species et imago exhibenda fuerit, quae omnibus numeris perfecta et absoluta esset,

sed potius talis adumbranda, quae responderet praesentis descriptionis rationibus. Quocirca descripsit ille dialecticam ut artem amatoriam, quae divino sapientiae amori tamquam ministret ac suppetias ferat, ideoque omissis aliis non ad rem praesentem pertinentibus ea tantum exposuit, quae vel ad rerum scientiam et cognitionem iungendis ac discernendis ideis vel notionibus comparandam pertinent, vel etiam ostendunt ac patefaciunt, quatenus dialectica etiam ad scientiam et cognitionem inter alios propagandam valeat *). In quo consilio scribendi tanto minus inertia aliqua iuvenilis animadverti potest, quod quae proponitur dialecticae species et imago, ea cum iis, quae in aliis libris de arte gravissima sunt explicata, planissime convenit. Itaque hoc quidem nomine res salva est, evanescitque protenus iuvenilis operae suspicio omnis, ubi quid Platoni in adumbranda imagine dialectices propositum fuerit, probe meminerimus. At enim vero censuerunt critici etiam usum et exercitationem dialecticae in hoc libro minus esse subtilem adeoque tantam habere inscitiam, ut iure inde suspicari liceat, Platonem, quo tempore hunc sermonem scripserit, in dialecticis minus fuisse exercitatum. Ex quo item effici arbitrantur, ut Phaëdrus pro opere Platonis iuvenili habendus sit. Quod quidem virorum egregiorum iudicium nunquam probari possit an vero improbari debeat, quam brevissime exposuisse iuvabit, ne legentium patientia iusto diutius abusi esse videamur. Et illud quidem facile largimur, in iis libri partibus, quae tres illas orationes amatorias complectuntur, nec crebriores interrogandi et respondendi vices reperiri, nec disserendi subtilitatem eam locum habere, qua omnia ac singula acutius exquirantur, subtilius disceptentur, operosius diiudicentur. Nimirum sermones cum orationibus iuncti atque copulati et breves sunt et pertinent fere ad Lysiam atque declamationis huic oratori tributae explorationem, ut magis altercationis quam quaestionis dialecticae speciem referant. Quod

*) v. Comment. nostr. De artis dialecticae in Phaëdro Platonis doctrina et usu. Lipsiae, 1853. 4. ubi haec omnia p. 1. — 32. copiosius sumus persecuti.

perfecto per ipsam argumenti naturam aliter fieri nullo modo potuit. At enim vero quum in Lysiae oratione a scriptore ipso graviter reprehendatur dialecticae contemptio et neglectio, tum in duabus Socratis orationibus certe per omnia regnat iusta partium descriptio, idonea argumentationis progressio, denique verborum ac sententiarum tanta perspicuitas, quantam difficillimorum philosophiae locorum tractatio et expositio videatur capere potuisse. De posteriore autem operis parte si quaerimus, subtilissime profecto ibi docetur, artem rhetoricam sine philosophiae auxilio neque consistere neque nomen artis aut laudem scientiae tueri posse, quia et rerum inventio et tractationis ratio atque via et vero etiam animorum movendorum atque edocendorum facultas atque persuasio nulla plane cogitari possit, nisi si sapientiae opibus sustentetur et muniatur. Quae certe tanto ingenii acumine explicata sunt, ut ne Aristoteles quidem dubitaverit in hac disciplinae rhetoricae parte Platonis legere vestigia. Quamquam in his quoque sermonibus reperiuntur, quae non tam subtilitate dialectica exquiruntur, quam simpliciter ut iam inventa proponuntur atque diiudicantur. At nimirum sunt haec omnia eius generis, ut non tam in mentis cogitatione quam in rerum usu et experientia posita sint ideoque dialecticam disceptationem aegre capiant. Sed satis de his. Reliquum est, ut de mytherum usu dicendum sit. In quibus iudicandis plurimum falli arbitramur, qui eorum causas et origines inde repetunt, quod philosophus, quo tempore illis usus sit, iuvenili quodam animi fervore abreptus vividiores et alacriores sensus nondum satis compescere et moderari aut rationis tamquam freno coercere didicerit. Quasi vero mythus philosophus, quem dicere licebit, soli phantasiae ludibrio debeat ac nihil in se contineat reconditius et abstrusius, quod arctiore quadam cum philosophia necessitudine contineatur. Nempe habet ille profecto originem atque causam ideam quamquam repraesentatque semper ac depingit rerum statum aliquem et conditionem, qualem propter ideae alicuius evidentiam poni ac statui necesse sit, ita quidem ut in illo statu describendo utatur vel religiosi popularium opinionibus vel placitis ac decretis physico-

rum vel poetarum fictionibus vel etiam imaginibus propriis et consilio scribentis accommodate inventis, iisque coniunctis omnibus novum quiddam effingat assumpta etiam augustiore quadam religiosae sanctitatis specie. Iam vero talis status rerum quoniam plane similis est atque respondet iis, quae in facto sunt posita atque sensibus subiecta, profecto non magis dialectice exquiri aut disserendi subtilitate fingi et inveniri potest, quam res adspectabiles et vitae communis experientiae obnoxiae. Ex quo sponte intelligitur, cur Plato quo loco divinam animorum vitam olim cum diis immortalibus actam nativamque eorum indolem ac naturam describit, fabulosa narratione usus sit, quam profecto non propter inscitiam dialecticam adhibuit, sed potius propterea, quod statum eorum aliquem deformavit, unde fuisse quondam meliorem perfectioremque ipsorum utpote nondum cum hoc mortali corpore colligatorum fortunam et conditionem intelligeretur. Itaque tantum abest, ut inde iuvenilis philosophi imperitia appareat, ut hinc quoque cognoscatur, fuisse Platonem quo tempore ista scripserit iam interioribus philosophiae sacris initiatum, ut etiam celsiorem sapientiam ab ideis repetitam grandibus rerum imaginibus declarare sustinuerit. Atque haec quidem omnia etsi breviter tantum exposita sunt, tamen satis, opinor, docebunt, ne elocutionem quidem atque dialecticam in Phaedro usurpatam id efficere, ut liber a Platone adolescente litteris consignatus atque publicatus esse putari debeat.

Sed satis haec de argumento et consilio, de arte et compositione, denique de temporibus Phaedri. Quae quidem omnia videbantur ideo copiosius et uberius exponenda esse, quoniam harum rerum notitiam non modo ad huius libri intelligentiam, verum etiam universorum Platonis operum cognitionem accuratiorem plurimum valere nobis persuasimus. Pergimus ad indicanda litterarum subsidia, quibus in hac editione adornanda uti licuit.

CODICES MANUSCRIPTI.

- 1) Clarkianus vel Bodleianus, scriptus a. 896. p. Chr. n. omnium facile princeps, excussus a Th. Gaisfordio, qui lectiones eius publicavit in *Lectt. Platonicis*. Oxford. 1820. 8.
 - 2) Coislinianus: *I*.
 - 3) Vaticanus: *A*.
 - 4—7) Veneti: *A. E. H. Σ*.
 - 8—19) Parisini: B. C. D. E. F. G. H. N. O. P. T.
 - 20) Vaticanus: *r*.
 - 21) Palat. Vaticanus: *δ*. } qui habent locos dialogi excerptos.
- De his codicibus, ab Im. Bekkero excussis, v. Bekker. *Indic. Codd. a se collatorum* p. VII. sqq. XI. XIII. et *Ind. Codd. contin.* p. VII. et IX. In iis notandis nos eadem sigla, quibus Bekkerus usus est, adhibuimus.
- 22—28) Florentini, a nobis litteris: a. b. c. g. h. i. *θ*. insigniti; de quibus diximus in editione *Opp. Plat. Lipsiensi* Vol. XII. p. VI. Contulit eos Franc. del Furia.
 - 29—34) Vindobonenses, quos signavimus numeris: 1. 3. 4. 6. 7. *α. ι*; de quibus item l. c. p. V. exposuimus. Ex his qui numero 6. inscriptus est, Bekkero vocatur *Φ*. Ceterum eos contulit Bastius.
 35. et 36) Monacenses n. 11. et 407. quos inspexit Astius.
- Praeterea Haenischius in adornanda *Lysiae declamatiuncula*, quam edidit separatim, usus est codice quodam Gothano et libro Raudnitiensi.

Ex his codicibus pro consilii nostri ratione potiore tantum scripturae varietatem enotavimus, quamquam ubique id curavimus, ut quibus testimoniis niteretur nostra verborum recensio, quam certissime constaret legentibus. Eandem ob causam etiam codicis Clarkiani, qui etiam Bodleiani nomine insignitur, lectiones integras, ne vitiosis quidem scripturis exceptis, apposuimus. Quamquam fatemur nos minime

accedere eorum criticorum sententiae, qui huic uni libro tantum non omnia tribuunt, ut, ceteris codicibus omnibus posthabitis, adeo lectiones illius per se minime probabiles suscipere non dubitaverint. Enimvero praestantissimus sane ille liber est et in orthographicis imprimis valde emendatus. Nihilominus autem sine dubio manus criticorum correctrices est expertus, ut non raro offerat lectiones, quae si sobrio iudicio cum aliorum codicum, praecipue meliorum, scriptura comparentur, certe minus videri debeant esse commendabiles. Quamobrem in uno Phaedro circiter centum et viginti loci minus recte scripti legerentur, si illius auctoritatem ubique sequuti essemus. Ceterum in locis dubiis et controversis ne deteriorum quidem librorum scripturam silentio transmittendam iudicavimus.

Librorum editorum elenchus.

De editionibus universorum Platonis operum, quae usque ad annum 1846. prodierunt, dictum est in Prolegomenis ad Opp. Plat. Vol. I. P. I. p. XLIX. sqq. Illis nunc addas recentiores editiones sic inscriptas: Platonis Dialogi secundum Thrasylli tetralogias dispositi, ex recognitione Car. Frederici Hermanni. Lipsiae, sumtibus B. G. Teubneri, 8. min. Vol. I.—VI. 1851.—1858. Singulis voluminibus brevis sed ea perdocta annotatio critica praemissa est, qua imprimis lectiones codicis Clarkiani commendantur, quas editor, ubicunque fieri posset, in ordinem verborum recepit. — Platonis Opera ex recensione R. B. Hirschigii. Graece et Latine. Volum. I. cum Indicibus. Parisiis, ap. Ambr. Firm. Didot. 4. 1856. Praemissus est index emendationum ab editore acutissimo passim factarum: quas in Phaedri editione nostra omnes retulimus; unde etiam de aliis iudicium fieri poterit. Secundum huius editionis volumen, quod prius in lucem prodiit, curavit Car. E. Chr. Schneiderus. Paris. ibid. 1852. sq. quod quidem continet libros de Republica, Timaeum, Leges, Epinomidem et Epistolas cum spuris dialogis. Editio diligenter ad codicum fidem exacta.

Editiones Phaedri singulares, quibus usi sumus, hae sunt:

Platonis dialogi quatuor (Lysias, Charmides, Hippias maior, Phaedrus). Emendavit et ann. instruxit L. Fr. Heindorf. ed. sec. ad apparatus Im. Bekkeri lectt. emend. Phil. Buttmannus. Berol. 1802. et iterum 1827. 8.

Platonis Phaedrus. Recensuit, Hermiae Scholiis ex cod. Monac. XI. suisque commentariis illustravit Frid. Astius. Lipsiae, 1810. 8.

Platonis Opera. Ed. Frid. Astius. T. X. qui continet uberrimum in Phaedrum commentarium.

Platons Phaedrus und Gastmahl; übersetzt, erläutert und verbessert von Fr. Ast. Ien. 1817. 8.

Platons Phaedrus, griech. u. deutsch, mit krit. u. erklär. Anmerkungen. Leipz. 1846. 8.

Platonis Phaedrus. Recensuit Carol. Badham. Lond. 1851. 8. min. Editio habet breves annotationes criticas easque partim perquam acutas. v. Commentar.

Lysiae Amatorius. Lectionis varietate et commentario instruxit — Ed. Haenisch. — Praemissa est commentatio de auctore orationis. Lipsiae, 1827. 8. Editor orationem Lysianam non Platoni, sed Lysiae deberi ostendere conatus est.

Praeterea ad Phaedrum illustrandum faciunt quae disputaverunt C. Fr. Hermann in Iahnii et Klotzii Annal. nov. Philol. et Paedag. Vol. VII. P. IV. a. 1833. p. 395. sqq. Chr. Eberh. Finkh in Zimmermanni diario: *Zeitschrift f. Alterthumswissenschaft* a. 1835. Fol. 96. et 97. Vögelin: in edit. min. Opp. Plat. Turic. Vol. XVIII. a. 1841. Fridr. Schleiermacherus Opp. Plat. Interpret. Germ. Vol. I. Frid. Astius et Ios. Socher de Vita et Scriptt. Platon. C. Frid. Hermann Geschichte und System der Plat. Philosophie p. 510. sqq. Hieron. Müller. et Car. Steinhart Interpret. Germ. Opp. Plat. Vol. IV. p. 3. sqq. Lips. 1854. 8. Aug. Bernh. Krische Ueber Platons Phaedrus. Götting. 1848. 8. Franc. Susemihl Die genet. Entwicklung der Plat. Philosophie Vol. I. Lips. 1855. p. 211. sqq. Alia scripta, quibus usi

sumus, suo loco vel in Prolegomenis vel in Commentariis Platonis orationi subiunctis commemoravimus.

Ceterum vix opus esse putamus legentes monere, in nova hac Platonici operis editione, quam, sicuti fas fuit, non tironibus, sed hominibus liberalioris doctrinae amantibus atque adolescentibus in litteris provectoribus dicatam esse volumus, plurima esse reficta, deleta, addita, denique emendata. Quo factum est, ut liber, si non plane novus, at certe longe alius extiterit quam fuit antehac. Nimirum quod vulgo in proverbio dici solet, diem die doceri, id vel maxime etiam in harum litterarum studiis ita accidere solet. Quod autem ille in medium prodit quam emendatissimus, id debetur maxime providae curae eorum, qui quae scripseramus, priusquam typhothetis traderentur, diligenter perlustrare dignati sunt atque opera sua sedulo caverunt, ne quid vitii gravioris in plagulis typis impressis relinqueretur. His igitur viris praestantissimis pro opera sua Platoni praestita mecum gratias agent quam maximas, qui [quanti talis cura atque labor faciendus sit, bene secum perpenderit.

Menda typhothetica.

In Prolegg. p. I. vers. 1. leg. Myrrhinusius. — Ibid. p. XLIX. v. 1. leg. produntur pro probantur. — Ibid. p. LIX. ann. vers. 1. corr. Multiplices. — Ibid. p. LXVI. vers. 16. ab inf. leg. quo pro quod. — Ibid. p. LXX. v. 19. ab inf. scr. Πλάτωνα pro Πλάτωναι et paullo post ἦ pro ἡ. — Ibid. p. LXXI. vers. 18. pro et Luna leg. et Diana. — Ibid. p. LXXV. v. 6. ab inf. pro latu leg. tutu. Alia leviora sunt, quam ut indicanda videantur. Neque adhuc in Graeca Platonis oratione et in commentariis ei subiunctis animadvertimus, quod emendatione indigeat, nisi forte etiam talia notanda sunt, quale est p. 85. ann. col. 2. vers. 15. ab inf. ubi gnaviter pro graviter legendum esse sponte intelligitur.

ΠΛΑΤΩΝΟΣ

Φ Α Ι Δ Ρ Ο Σ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΑΙ ΦΑΙΔΡΟΣ.

Cap. I. ⁵Ω φίλε Φαῖδρε, ποῖ δὴ καὶ πόθεν; 227
 ΦΑΙ. Παρὰ Λυσίου, ὃ Σώκρατες, τοῦ Κεφάλου· πορεύομαι δὲ πρὸς περίπατον ἔξω τείχους· συχρὸν γὰρ ἐκεῖ διέτριψα χρόνον καθήμενος ἐξ ἑωθινοῦ· τῷ δὲ σῶ καὶ ἐμῷ ἐταίρῳ πειθόμενος Ἀκουμένῳ κατὰ τὰς ὁδοὺς ποιοῦμαι τοὺς περιπάτους· φησὶ γὰρ ἀκοπωτέρους εἶναι τῶν ἐν τοῖς δρόμοις. B

P. 227. A. εἶναι τῶν ἐν τοῖς δρόμοις] Sic cum Bodl. codd. plerique omnes. Vulgo τῶν ἐν τ. δρ. εἶναι.

P. 227. ποῖ δὴ καὶ πόθεν;] Imitatus hoc libri principium est Lucian. Encom. Dem. §. 1. T. II. p. 581., ut recte vidit Heindorfius. Laudat illud Dionys. Hal. VI. p. 762. et 969. Ob oculos habuit etiam Aeneas Gazaëus, qui Theophrastum suum Platonis imitatione ductus sic incipit: Ποῖ δὴ καὶ πόθεν, Ἀξίθεε; Atticam compellandi formulam, quam praeter Heindorfium ad Lysid. p. 203. B. illustrarunt etiam Astius ad h. l. et Jacobs. ad Antholog. Gr. T. III. P. III. p. 64., expressit Horatius Sermon. II. 4, 1. Unde et quo Catus? Plenius idem Serm. 1, 9, 62. Unde venis et quo tendis? Contractius contra Carmin. III. 27, 37. Unde quo veni? quod foret Graece: πόθεν ποῖ ἔλθῃς; — ἐκεῖ διέτριψα, sc. apud Lysiam.

πειθόμενος Ἀκουμένῳ] Mollis ac delicatulus homo: unde medico modicas corporis exercitationes suadenti adeo religiose

obtemperat. conf. etiam locum perquam memorabilem De Republ. III. p. 406. B. C, ubi primus Herodicus narratur gymnasticam ad medicum usum traduxisse, id quod Plato vehementer exagitat, et Symp. p. 176. D. Acumenum medicum, Eryximachi medici patrem, philosophus memorat etiam infra p. 268. A. B. et Sympos. p. 176. B. Alia de eo vide sis apud Xenophontem Mem. III. 13, 2., ubi temperantiam dicitur appellavisse optimum convivii condimentum, et apud Groen van Prinsterer Prosopograph. Plat. p. 193 sq.

ἀκοπωτέρους εἶναι τῶν ἐν τοῖς δρόμοις] „Δρόμοι fuerunt loca tecta non modo ad cursum, sed etiam ad ambulationem destinata.“ Ruhnck. ad Tim. Gloss. p. 89. His igitur αἱ ὁδοὶ opponuntur, hoc est, viae apertae atque publicae, in quibus Acumeno deambulatio visa est salubrior esse et ad amovendam lassitudinem efficacior

ΣΩ. Καλῶς γάρ, ὦ ἑταῖρε, λέγει. ἀτὰρ Αυσίας ἦν, ὡς ἔοικεν, ἐν ἄστει.

ΦΑΙ. Ναί, παρ' Ἐπικράτει, ἐν τῇδε τῇ πλησίον τοῦ Ὀλυμπίου οἰκίᾳ τῇ Μορυχίᾳ.

B. ἦν ἢ διατριβῆ] V. ἢ aberat, invitis codd. Quidam libri δὴ, alii numero octo δὴ ἦν omittunt, quod tamen Bodl. II. Vat. alii tuentur.

Τί δαί; οὐκ ἂν οἶε —] Sic boni aliquot codd. ΔΣ, tres Vindd., cum corr. Bodl. Vulgo Τί δέ; probante C. Fr. Hermanno.

(*stärkender und erquickender*), propterea, nisi fallor, quod ibi et liberior atque purior aer hauriretur, et motus corporis plus haberent varietatis. Voc. ἀκοπώτερος enim ex usu medicorum positum. Nam ἀκοπα a medicis dicuntur medicamenta vel remedia, quibus adversus lassitudinem utuntur, hoc est, lassitudinem levantia vel amoventia, ad tollendam lassitudinem efficacia ac salubria, denique vires reficientia et recreantia; v. Foëssii Oeconom. Hippocrat. s. v. Celsus De medic. IV. 24. Plin. Hist. Nat. XXIX. 3. XXXI. 7. Qua ratione etiam Latini loquuntur, acopa Graecum vocabulum crebro usurpantes. Contulisse cum his iuvabit Aristotel. Probl. I. 37. τῶν περιπάτων οἱ κατὰ τὰς ὁδοὺς ἀκοπώτεροί εἰσιν οἱ ἀνώμαλοι τῶν εὐθειῶν. Probl. V. 12. et quae copiose disputat Mercurialis De Arte Gymn. IV. 10. p. 217sq. ed. Venet. Ceterum iungenda verba in hunc modum sunt: φησὶ γὰρ αὐτούς, h. e. τοὺς κατὰ τὰς ὁδοὺς περιπάτους, ἀκοπώτερος εἶναι τῶν ἐν τοῖς δρόμοις, sc. περιπάτων.

B. ἀτὰρ Αυσίας ἦν, ὡς ἔοικεν, ἐν ἄστει] Ἀτὰρ ita positum tetigit Heindorf. ad Theaet. p. 142. E. — ὡς ἔοικεν, ut ex iis, quae dixisti, coniecere licet, quod dictum est paullo lenius pro ut apparet, ut Euthyd. p. 271. B. — ἐν ἄστει, Athenis. De Rep.

I. 327. A. addito articulo: ἀπῆ-μεν πρὸς τὸ ἄστυ: sed ibidem E. δοκεῖτέ μοι πρὸς ἄστυ ὠρμη-σθαι. Item infra p. 231. C. οὕτως ἐκ τοῦ ἄστεος οὐτ' εἰς ὑπερ-ορλίαν ἀποδημεῖς, οὐτ' ἔξω τέ-λους. Sed v. Flügelium Obs. in Plutarchi Phocionem p. 16. Videtur Lysias domicilium suum habuisse in Piraeo, quod Heindorf. recte collegit ex eo, quod Cephalus, pater eius, Reip. I. p. 328. C. ibi narratur habitavisse. Non vacat autem irrisione quadam, quod rhetor devertisse dicitur apud Epicratem, qui fuit demagogus famae admodum ambiguae. Verissime Groen van Prinsterer Prosopograph. Platon. p. 114: „A verisimilitudine non abhorret hunc esse Epicratem, qui in Aristophanis Ecclesiazusis memoratur, ubi quum quaesivisset Praxagora: ἔχετε δ' οὐν πάγωνας; mulier versu 71. respondet: Ἐπικράτους οὐκ ὀλλ-γω καλλίονα. Nam ibi Scholias-tes, οὔτιος, scribit, εἰς δασύτη-τα κωμωδεῖται. ἦν δὲ ῥήτωρ καὶ δημαγωγός. οὔτος μέγαν πάγωνα ἔχων ἐπεκαλεῖτο Σακεσφόρος. καὶ Πλάτων ὁ κωμικός φησιν: „Ἀναξ ὑπῆνης, Ἐπικράτες σα-κεσφόρε. Aedes Morychiae do-mini Morychi intemperantia fa-mosae fuerunt; v. Ruhnck. ad Tim. p. 153. Quamobrem haud scio an in Lysiae mores lateat aculeus: certe ad talem loci no- tationem accommodate quaerit Socrates: τίς οὐν δὴ ἦν ἢ δια-τριβῆ; ἢ δῆλον, ὅτι τῶν λόγων

ΣΩ. Τίς οὖν δὴ ἦν ἡ διατριβή; ἢ δῆλον, ὅτι τῶν λόγων ὑμᾶς Λυσίας εἰστία;

ΦΑΙ. Πεύσει, εἰ σοι σχολὴ προΐοντι ἀκούειν.

ΣΩ. Τί δαί; οὐκ ἂν οἶει με κατὰ Πίνδαρον καὶ

At vero utrumque vi et potestate sua nonnihil differt. Plenior enim forma atque sonantior usurpatur, quando cum affectu quodam animi, admirationis, doloris, indignationis, gaudii, interrogatur; id quod plane in hunc locum convenit. v. Reiz. et Hermann. ad Viger. n. 340. Buttman. Ind. ad II. Dall. in voc. *Δαί*, et nostra ad Euthyphron. p. 4. A.

ὑμᾶς Λυσίας εἰστία;“ Vide-
tur quippe res commemorari in-
primis etiam ideo, quia Lysiae
oratio, quam mox recitat Phae-
drus, ea est, quae generosiore
spiritu plane caret atque tota
versatur in vulgaris et humili-
oris amoris rationibus rimandis
atque examinandis. Nimirum talis oratio sane digna fuit, quae ab Epicrate eiusque familiaribus in domo Morychia audiretur. conf. p. 243. C. extr.

ἐν τῇδε —] Loquitur δεικτι-
κῶς. Finguntur enim nondum
urbe egressi, ut recte vidit
Heindorfius. Ολύμπιον s.
Ὀλυμπεῖον fuit Iovis Olympii tem-
plum, de quo laudant Meurs.
Athen. Att. II. 10. Poppon. Pro-
legg. ad Thucyd. P. I. Vol. II. pag.
464. De sermonum epulis v. ad
Reip. I. p. 354. A. IX. p. 571. E. et
quos ibi laudavimus. — τῶν
λόγων, videlicet, quibus solet
vel consuevit. Similiter articu-
lum explicandum censemus in
superioribus Δ: ποιοῦμαι τοὺς
περιπάτους, h. e. ambulatio-
nes, quibus utor. — εἰστι-
ἂν τῶν λόγων τινά dictum
ut εὐωχεῖν τινα καινῶν λόγων
Theophr. Char. c. 8. Ceterum
conf. Gorg. p. 518. E. οἱ τούτους
εἰσιτιάκασιν εὐωχοῦντες ὧν ἐπε-
θύμουν.

οὐκ ἂν οἶει με κατὰ Πίν-
δαρον —] Pindari verba sunt
Isthm. I. in.: μᾶτερ ἐμά, τὸ τεόν,
χρύσασπι Θήβα, πρᾶγμα καὶ
ἀσχολίας ὑπέριτερον θήσομαι. Hinc

originem duxit quod vulgo in
edit. circumfertur a Stephano
introducendum, τὸ τεῖν τε καὶ
Λυσίου. Quod ferri nullo modo
potest. Nam poetae verba a
Platone haec tantum respiciuntur:
ἀσχολίας ὑπέριτερον πρᾶγμα;
reliqua ipsius philosophi sunt,
quem non est probabile ceteris
in vulgarem linguam translatis
unum istud τεῖν fuisse servatu-
rum. Alia ratio est De Rep. II.
p. 365. C, ubi τὰν ἀλάθειαν le-
gimus ex imitatione Simonidis.
Nollem vero Astius scripsisset
ποιήσασθαι τὴν σὴν τε κ. Δ.,
quum σὴν, omisso τὸ articulo,
dictum sit infinite *eine Rede
von dir und Lysias*, ad
sententiam accommodatius, τὸ
autem infinitivo adiunctum ele-
ganter significet istam auditio-
nem rem esse maximi momenti.
Quod si quis ambigat, quo iure
ita statuamus, adeat is Rostium
Gr. Gr. §. 125. 3. de hoc usu ar-
ticuli infinitivis adiuncti praeclare
disputantem. Dein ποιήσασθαι,
pro quo Bekkerus aliique
ποιήσεσθαι dederunt, unice ve-
rumputamus. Nam aoristus quon-
iam indicat actionem in se spe-
ctatam atque absolutam, seiun-
cta perpetuitatis notione, post
verba putandi, sperandi, existi-
mandi ita ponitur, ut significet
aliquid continuo certoque factum
iri, sive adiuncta conditio sit
sive omissa. Eandem habes ra-
tionem Gorg. p. 448. A. Xenoph.
Mem. II. 1, 4. 15. III. 9, 813.
IV. 2, 23. et centenis aliis locis.

ἀσχολίας ὑπέρτερον πρᾶγμα ποιήσασθαι τὸ σὴν τε καὶ
 Ἀυσίον διατριβὴν ἀκοῦσαι;

C ΦΑΙ. Πρόαγε δὴ.

ΣΩ. Λέγοις ἄν.

ΦΑΙ. Καὶ μὴν, ὦ Σώκρατες, προσήκουσά γέ σοι
 ἢ ἀκοή. ὁ γὰρ τοι λόγος ἦν, περὶ ὃν διετριβόμεν,
 οὐκ οἶδ' ὄντινα τρόπον ἐρωτικός. γέγραφε γὰρ δὴ ὁ
 Ἀυσίας πειρώμενόν τινα τῶν καλῶν, οὐχ ὑπ' ἐραστοῦ
 δέ, ἀλλ' αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ κεκόμψευται· λέγει γὰρ,
 ὡς χαριστέον μὴ ἐρῶντι μᾶλλον ἢ ἐρῶντι.

πρᾶγμα ποιήσασθαι] Codd. fere omnes ποιήσεσθαι, quod
 recepit Bekkerus. Aoristum cum Par. E tueri videtur Bodleianus
 s. Clarkianus, quippe ex quo Gaisfordius nihil discrepantiae eno-
 taverit, ut adeo cum Stephan. consentire existimandus sit. Dein
 Steph. τὸ τεῖν τε, quod est in codd. paucissimis. Vind. 7. τὴν σὴν.
 Ceteri cum Bodl. τὸ σὴν τε κ. Vid. annot. Ceterum δαί pro δέ

Itaque loci sententiam ita lice-
 bit interpretari: Putasne me
 protenus ac sine ulla du-
 bitatione secundum Pin-
 darum quavis occupatione
 superius habiturum tuum
 atque Lysiae sermonem
 audire? Futuri temporis longe
 alia vis et significatio est, quam
 ab hoc loco alienam arbitramur.
 Ceterum locum Platonis imitatus
 est Plutarch. De genio Socrat.
 p. 575. D. T. II. ed. Franc.

C. Πρόαγε δὴ] Ita dicit
 respiciens ad superius illud, εἴ
 σοι σχολὴ προϊόντι ἀκούειν. P.
 228. B. καὶ προάγειν ἐκέλευε.

προσήκουσα γέ σοι ἢ
 ἀκοή] qui soleas artem pro-
 fiteri amatoriam. Symp. p. 177. D.
 ὃς οὐδὲν φημι ἄλλο ἐπίστασθαι
 ἢ τὰ ἐρωτικά. Ibid. p. 212. B.
 καὶ αὐτὸς τιμῶ τὰ ἐρωτικά καὶ
 διαφερόντως ἀσκῶ. Lysid. p. 204.
 B. Charmid. p. 154. B. C. Xe-
 noph. Sympos. III. 3. VIII. 13.
 Mem. II. 6, 28. Maxim. Tyr.
 XXIV. 4. Themist. Orat. XXIII.
 in. Enimvero Socrates amorem
 a rebus turpibus et abiectis con-
 vertit ad pulcra, honesta, deco-

ra: qua de re quum praeclara
 sit Heusdii disputatio Init. Phi-
 losoph. Platon. P. I. p. 96 sqq.,
 tum nos quoque in Prolegome-
 nis exposuimus.

πειρώμενόν τινα τῶν κ.—]
 Notum est πειρᾶσθαι, ut Lat.
 tentari, interdum esse pel-
 lici ad amorem, de qua ver-
 bi significatione praeter Ruhn-
 ken. ad Tim. p. 210. dixerunt
 Kuster. ad Aristoph. Equitt.
 v. 514. Hemsterhus. ad Plut.
 v. 150. et ad Lucian. Dialogg.
 Deor. VI. §. 1. Eodem pertinet
 χαρῆσθαι, de quo item vid.
 Ruhnk. l. c. p. 274. Proxima
 hanc vim habent: sed hoc
 ipsum etiam lepide et ar-
 gute finxit. Nam ita κομ-
 ψεύεσθαι explicari oportere pa-
 tebit e praeclara Ruhnkeni
 annotatione ad Tim. p. 154 sqq.
 In quam re autem argutus hic
 lepos cernatur, dilucidius decla-
 ratur verbis: λέγει γὰρ, ὡς χα-
 ριστέον μᾶλλον μὴ ἐρῶντι ἢ
 ἐρῶντι.

ὦ γενναῖος —] Vulgatum
 ὦ γενναῖος qui tuentur, Socra-
 tem arbitrantur ipsum Phaedrum
 compellare, qui scriptionis Ly-

ΣΩ. Ὡ γενναῖος, εἶθε γράψειεν, ὡς χρὴ πένητι μάλλον ἢ πλουσίῳ, καὶ πρεσβυτέρῳ ἢ νεωτέρῳ, καὶ ὅσα ἄλλα ἐμοί τε πρόσεστι καὶ τοῖς πολλοῖς ἡμῶν. D ἢ γὰρ ἂν ἀστεῖοι καὶ δημωφελεῖς εἶεν οἱ λόγοι. ἔγωγ' οὖν οὕτως ἐπιτεθύμηκα ἀκοῦσαι, ὥστ', ἐὰν βαδίζων ποιῇ τὸν περίπατον Μέγαράδε καὶ κατὰ Ἡρόδικον προσβὰς τῷ τείχει πάλιν ἀπίης, οὐ μὴ σου ἀπολειφθῶ.

ΦΑΙ. Πῶς λέγεις, ὦ βέλτιστε Σώκρατες; οἶμαι με, ἂν Λυσίας ἐν πολλῷ χρόνῳ κατὰ σχολὴν συνέθηκε, 228

hic quoque Bodl. corr. aliique prae-buerunt.

C. Ὡ γενναῖος] Ita Vind. l. 4. 7. pro ὦ γ. Illud confirmant etiam Flor. Θ et Γ, qui ὦν γ. habent. EF γενναῖε. v. annot.

D. Μέγαράδε] V. Μέγαράδε, quod Bekk. ex codd. emendavit. Enimvero scribimus etiam οὐκ ἔσθι, πόλεμόνδε, κ. τ. λ. In Bodl. pr. m. μέγαρον δέ.

sianae argutias mirifice praedicavisset. Quae ratio nobis quidem minus probatur. Nam primum ipsa perspicuitas ita ὦ γενναῖε postulat. Deinde nec ullius loci meminimus, in quo compellatio alterius, sic in principio enuntiati collocata, casu nominativo sine οὐτός facta sit. Accedit, quod nec ipsi rei convenit, quod Socrates Phaedrum alloquitur, quum de Lysia cum acerba irrisione sit dicturus. Recte Ficinus: O generosum virum! ut intelligatur Lysias. Itaque de Bastii sententia Specim. de Symp. Plat. p. 85 sq. prodita ex aliquot codd. scripsimus ὦ γενναῖος. Quid ὦ et ὦ inter se differant, discas a Valckenario ad Theocrit. Adon. p. 403 sq. Bastio et Boissonadio ad Aristaeum. p. 269. Eandem permutationem ad Protagor. p. 309. D. notavimus.

καὶ ὅσα ἄλλα —] et quae aliae eiusmodi attributiones, quales sunt pauperis et divitis, in me conveniunt atque in plurimos nostrum. Non spernam tamen

quod codices nonnulli habent ὦμῶν.

D. ἢ γὰρ ἂν ἀστεῖοι —] Animadvertas irrisionis acerbitatem. Itaque, inquit, Lysiae scriptioes certe fuerint urbanae ac populo utiles. Elegans est ambiguitas in vocabulo ἀστεῖοι, quod et de elegantia atque urbanitate et de communi utilitate capiendum.

ποιῇ τὸν περίπατον Μέγαράδε] h. e. vel Megara usque. Cave tamen post περίπατον inserendum putes καὶ. Nam Μέγαράδε maiore vocis contentione pronuntiandum est, quam ob causam etiam in fine incisi locatum videtur. Neque hinc colligi cum Krischio licet, colloquentes amicos revera viam Megara ducentem ingressos esse. Certe illi mox ad Illisum se convertunt muris longis, qui vocantur, atque viis ad Piraeum et Phalerum perducuntibus ab illis seiunctum atque separatum. Ceterum Megara Athenis distabant millia passuum paullo amplius viginti; v. Gellius VI. 10. Unde Eryxia p. 392. A. κέκμηκα χθὲς βαδίσας

δεινότατος ὢν τῶν νῦν γράφειν, ταῦτα ἰδιώτην ὄντα ἀπομνημονεύσειν ἀξίως ἐκείνου; πολλοῦ γε δέω. καίτοι ἐβουλόμην γ' ἂν μᾶλλον ἢ μοι πολὺ χρυσίον γενέσθαι.

Cap. II. ΣΩ. ὦ Φαῖδρε, εἰ ἐγὼ Φαῖδρον

P. 228. A. ἀλλὰ πολλάκις ἐπαναλ.] V. ἀλλὰ καὶ πολλάκις ἐπ., quod sicuti per se displicet, ita nec multorum ant bonorum librorum gaudet defensione. Dein ἐκέλευεν cum Clark. codd.

Μεγαρόθεν. — Tum κατὰ Ἡρόδικον est: Herodici exemplo et auctoritate. Sic infra p. 252. D. Plato formulam: καθ' ἕκαστον θεόν, ipse interpretatur: ἐκείνον τιμῶν τε καὶ μιμούμενος. Intelligitur vero Herodicus Selymbrianus, qui diligenter distinguendus est ab Herodico medico, Gorgiae fratre. De eo v. ad Remp. III. p. 406. A. Ceterum his verbis ipsum Phaedrum tangi, medicorum de ambulatione praeceptis mirum quantum tribuentem, vix eget admonitione.

P. 228. ἰδιώτην ὄντα —] artis oratoriae imperitum: v. ad Sympos. p. 178. B. Protagor. p. 322. E. Praeterea adverte animum ad verba δεινότατος τῶν νῦν γράφειν. Per totum enim librum Lysias non ut orator, sed tanquam orationum scriptor carpitur.

καίτοι ἐβουλόμην γ' ἂν μᾶλλον — γενέσθαι] Structuram tetigit Schaefer. Melet. p. 127. n. 77.

εἰ ἐγὼ Φαῖδρον ἀγνοῶ] Ἀγνοεῖν τινα est alicuius indolem ac mores non novisse. Eodem modo Latini dicunt ignorare aliquem, cui contrarium est aliquem intelligere. v. Lambin. ad Horat. Sat. I. 3, 22. in tpp. ad Terent. Eunuch. V. 8, 59. Ἐπιλανθάνεσθαι ἑαυτῶν autem dicuntur qui se-

met ipsos ignorant nec sciunt, qui revera sint. Apol. Socr. p. 17. A. ἐγὼ δ' οὖν καὶ αὐτὸς ὑπ' αὐτῶν ὀλίγου ἐμοῦ ἐπελαθόμην. Menex. p. 235. C. μόγις ἀναμνησκομαι ἑμαντιοῦ.

ἀλλὰ γὰρ οὐδέτερά ἐστι —] Dupliciter diversis temporibus in his Astius offendit. Olim enim censuit ante εὖ οἶδα excidisse ἀλλὰ, quo sane nihil opus est: in recentissima autem libri editione arbitratur ἀλλὰ particulam, quae verbis εὖ οἶδα praemitti debuerit, ab γὰρ esse veluti attractam. Ea vero permira attractio foret. Nam istud ἀλλὰ quum manifesto ad praecedentia referatur, profecto nullo modo potest simul ad εὖ οἶδα pertinere. Imo ἀλλὰ γὰρ ut Lat. a t enim, sed enim, per breviloquentiam ita usurpatur, ut quae est adversativa sententia, eadem simul pro causali valeat. Quocirca ἀλλὰ γὰρ consociatur, quia binae notiones, alias distingui solitae, in unum coarctantur. Graeci enim quum eas enuntiationes, quibus causa redditur, iis praemittere soleant, quarum causa reddenda est, de quo loquendi genere v. Matthiae ad Eurip. Phoeniss. v. 371. et nos ad Plat. Phaedon. p. 117. A., etiam ita loquuti sunt, ut causalem sententiam cum adversativa in unum confunderent, ideoque γὰρ, quod proprie aliter fuit collocandum, continuo ad ἀλλὰ referrent, quippe causae significationem sta-

ἀγνοῶ, καὶ ἑμάντοῦ ἐπιλέλησμαι. ἀλλὰ γὰρ οὐδέτερά ἐστι τούτων· εὖ οἶδα, ὅτι Λυσίου λόγον ἀκούων ἐκείνος οὐ μόνον ἅπαξ ἤκουσεν, ἀλλὰ πολλάκις ἐπαναλαμβάνων ἐκέλευεν οἱ λέγειν· ὁ δὲ ἐπέιθετο προθύμως. τῷ δὲ οὐδὲ ταῦτα ἦν ικανά, ἀλλὰ τελευτῶν πα-

B

longe plurimi pro vulg. ἐκέλευσεν. Imperfectum liquet rei ipsi esse accommodatius; sed mutatum temere a criticis est, qui ob antegressum ἤκουσεν hic quoque aoristum requisivissent.

tim ab initio membrorum facientes. Quocirca h. l. quum proprie distinctius fuerit dicendum: ἀλλ' οὐδέτερά ἐστι τούτων· εὖ γὰρ οἶδα, caussae commemoratione occupata continuo omnia mente et cogitatione tanquam uno verborum circuitu comprehenduntur, ut, etiamsi membra interpunctione seiuncta sint, tamen, vim verborum si spectamus, singula vix divellenda videantur. Itaque facile intelligitur contrarium fere eius, quod Astius statuit, verum esse. Nam quod ille ἀλλὰ censet ab γὰρ tanquam attractum esse, quum proprie ἀλλ' εὖ οἶδα dicendum fuerit, translatum potius γὰρ est in periodi initium eam ob caussam, quam modo significavimus, miramurque magnopere illius rationem nuper viro cuidam docto unice probari potuisse. Haec igitur vera videtur loci expediendi ratio. Quae ne cui videatur insolentior, comparavisse iuvabit quae de aliorum locorum similium explicatione commentati sunt Hoogeveen. ad Viger. de Idiotism. p. 472 sqq. Hermann. ad eund. p. 810 sq. ed. 3. Schäfer. Melett. p. 67 sqq. Elmsl. ad Soph. Oed. Col. v. 797. Eur. Med. v. 1035. Heraclid. v. 481. Matthiae ad Phoeniss. v. 371. Hand. ad Tursell. I. p. 444. Beier. ad Cic. Offic. I. 40, 144. Itaque locum apparet esse sincerissimum, neque quidquam habere, quod ab usu Graeco-

rum ullo modo recedat. Germanice totum locum ita fere reddideris: *Allein es ist ja keins von beiden der Fall; recht wohl weiss ich, dass jener nicht bloss ein Mal des Lysias Rede anhörte* etc. Nimirum verba: εὖ οἶδα κτλ., quoniam superiora vel explicant vel confirmant, usitate iam sine coniunctione subiiciuntur. Eodem modo Sophocli. Oed. Col. v. 624. ἀλλ' οὐ γὰρ αὐδᾶν ἠδὲ τᾶκλνητ' ἐπη· ἔα μ' ἐν οἴσιν ἠρξάμην, i. e. sine igitur me in iis, quae dicere coepi, subsistere. Eurip. Phoen. v. 1347. ἀλλὰ γὰρ Κρέοντα λείσσω τόνδε δεῦρο — στέλχοντα· παύσω τοὺς παρεσιῶτας γόους. Ceterum οὐδέτερα usu pervulgato numero plurali dictum, licet de duabus tantum rebus agatur, ut οὐδέτερον requiri videatur. Exempla rei sunt Hipp. Mai. p. 294. A. Gorg. p. 524. B. p. 429. B. Phileb. p. 43. C. Euthyphr. p. 9. D. Demosth. de Coron. p. 285. ed. Reisk. al.

πολλάκις ἐπαναλ. ἐκέλευεν οἱ λέγειν] h. e. iterum iterumque iussit. Comparant Theaet. p. 169. D. οὐδὲν ἂν πάλιν ἴδει ἐπαναλαβόντας βεβαιούσθαι. Imperfectum ἐκέλευεν de re diutius duranti eaque saepius repetita aoristo esse multo praestabilius nemo dubitabit. Praetulerunt etiam Bekkerus, Buttmanus et nuperrime Astius.

ραλαβῶν τὸ βιβλίον ἃ μάλιστα ἐπεθύμει ἐπεσκόπει. καὶ τοῦτο δρῶν ἐξ ἐωθινοῦ καθήμενος ἀπειπὼν εἰς περίπατον ἦει, ὡς μὲν ἐγὼ οἶμαι, νῆ τὸν κύνα, ἐξεπιστάμενος τὸν λόγον, εἰ μὴ πάνυ τις ἦν μακρός. ἐπορεύετο δ' ἐκτὸς τείχους, ἵνα μελετῶη. ἀπαντήσας δὲ τῷ νοσοῦντι περὶ λόγων ἀκοήν, ἰδὼν μὲν, ἰδὼν

B. καθήμενος ἀπ.] Hirschig. καθήμενος uncis seclussit. ἰδὼν μὲν, ἰδὼν ἦσθη] Sic codd. fere ad unum omnes, exceptis paucis, in quibus scriptum est ἰδὼν μὲν ἰὼν ἦσθη. Stephanus edidit ἰδὼν μὲν ἰόντα, quod nunc nolim amplecti. Winckelmann. conii. ἰδὼν μὲν εἰς ὄν. sed v. annot. Dein vulgo ἔξοι, adversantibus

B. δρῶν — καθήμενος ἀπειπὼν —] Ne quem hic participiorum concursus male habeat, Graecos ita cumulare solere participia, sicubi diversa ratione explicanda sunt, dudum demonstravimus ad Euthyphr. p. 4. C. Apol. Socr. p. 27. A. Gorg. p. 464. C. ad Phileb. p. 53. Et hic quoque participiorum varia ratio est. Nam τοῦτο δρῶν ἐξ ἐωθινοῦ καθήμενος est: hoc faciens ita, ut inde a multo mane sederet. Cui subiungitur ἀπειπὼν, ubi defatigatus erat. Ex quo apparet, cur interpunctionis distractionem ab eiusmodi locis alienam esse arbitremur. Eadem ratio tenenda est infra p. 245. A. p. 251. C. et p. 253. A. Dein in verbis ὡς μὲν ἐγὼ οἶμαι vocula μὲν, non subiuncto δέ, posita est usitate, sicuti in formulis οἶμαι μὲν, δοκεῖ μὲν aliis, ita ut pars orationis suppressa sit, cui δὲ additum esse debebat, v. Hermann. ad Viger. p. 841 sq. Falso igitur Astius legendum coniecit: ὡς γοῦν ἐγὼ οἶμαι. Ceterum ludibundum hoc Socratis iusurandum, νῆ τὸν κύνα, ad Apolog. Socr. c. 7. attigimus.

ἀπαντήσας δὲ τῷ νοσοῦντι περὶ λ. ἀκοήν] Νοσεῖν, ut Lat. aegrotare, de quo v. Lambin. ad Horat. Sat. I. 6, 30., positum de vehementioribus cupiditatibus, quae hominem vel-

uti morbo quodam afficiunt, legitur etiam Sympos. p. 207. A. τὰ περὶ καὶ τὰ πτηνὰ νοσοῦντά τε πάντα καὶ ἐρωτικῶς διατιθέμενα. Theaet. p. 169. B. conf. Grammat. apud Valckenar. Diatrib. in Eurip. Fragm. p. 80. Wytttenbach. Bibl. Crit. Vol. II. P. IV. p. 73 sq. Eandem structuram habes Plutarch. T. II. p. 462. D. ἀνθρώπου φιλολλέθου καὶ περὶ σφραγίδια πολυτελεῆ νοσοῦντος. Articulum τῷ ante νοσοῦντι, pro quo Stephanus τῷ, i. e. τινί, scribendum putabat, Heindorf. minus recte explicat aegrotanti cuidam. Imo est: ei, qui misere cuperet. Lepide enim Socrates semet ipsum significat. conf. p. 227. B. extr. Itaque τῷ νοσοῦντι idem est quod ἐμοί. Atque hinc etiam facilem habet explicationem, quod deinceps dicitur ὅτι ἔξει τὸν συγκορυβαντιῶντα: cuius rationis exempla ad Reipubl. VII. p. 524. E. indicavimus.

ἰδὼν μὲν, ἰδὼν ἦσθη —] Sic libri mss. Lectio vulg. ἰδὼν μὲν ἰόντα ἦσθη ex importuna scioli alicuius correctione fluxisse videtur, qui venustatem huius conduplicationis non sentiret, cuius plurima exempla collegerunt Dorvill. ad Chariton. p. 311. Krüger. ad Dionys. Historiogr. p. 14. Astius ad Legg. p. 5 sqq. et ad Phaedr. p. 273. ed. 1. Neque

ἤσθη, ὅτι ἔξει τὸν συγκορυβαντιῶντα, καὶ προάγειν ἐκέλευε· δεομένου δὲ λέγειν τοῦ τῶν λόγων ἐραστοῦ, C ἐθρύπτετο, ὡς δὴ οὐκ ἐπιθυμῶν λέγειν· τελευτῶν δὲ ἔμελλε καὶ εἰ μὴ τις ἐκὼν ἀκούοι βία ἐρεῖν. σὺ οὖν, ὦ Φαῖδρε, αὐτοῦ δεήθητι, ὅπερ τάχα πάντως ποιήσῃ, νῦν ἤδη ποιεῖν.

plurimis optimisque codicibus. Tenuerunt tamen optativum Turicensis, scilicet quia ex uno Clark. ἔξει non est enotatum.

C. νῦν ἤδη ποιεῖν] Ab hac voce Phaedri orationem orditur Stephanus, quem Lenzius, Heindorfius, Bekkerus, Astius recte emendarunt, adstipulantibus codd. mss.

enim Astio, Buttmano et C. Fr. Hermanno accedimus, qui vim aliquam in repetito ἰδῶν inesse negantes alterum tanquam errore ortum delendum censuerunt. Quippe imago exhibetur adolescentis, ipso adspectu eius, qui secum Lysiae scriptionem esset denuo pertractaturus, mirum in modum exsultantis, ut eum veluti exclamantem audiamus: εἶδον, εἶδον αὐτόν, quod Socrates hac narratione sua imitatur. Est igitur haec rarior quaedam forma orationis mimicae, qua verba eius, qui loquens introducendus erat, narrando referuntur recto sermone in orationem obliquam converso. Cui explicationi nostrae quod nuper Voegelinus illud officere iudicavit, quod talis repetitio non habeat locum nisi interiecto aliquo vocativo aut simili vocabulo, istud quidem nihili est, quippe quod vel Anacreonteis illis: θέλω θέλω μανῆναι ac similibus satis refellitur. Simillimus huic locus Horatii est Od. I. 35, 15. neu populus frequens Ad arma cessantes, ad arma concitet, imperiumque frangat: ubi item rectae orationis exclamationem intertextam vides orationi aliunde suspensae. Verissime enim Lambinus ibi repetitione verborum ad arma, ad arma populi concitati im-

petum et furorem declarari censet. Similiter igitur hic Phaedri impetus atque furor depingitur commixta recta et obliqua oratione. Rationem non multum disparem mox D. notabimus. Atque hoc si recte iudicavimus, illud quoque liquere arbitramur, optativo ἔξοι multum praestare quod ex codd. nonnullis revocavimus ἔξει.

C. ἐθρύπτετο, ὡς δὴ οὐκ —] Θρύπτεσθαι, delicias facere, quod est in amore proprium, illustrarunt Dorrill. ad Charit. p. 447. Boisson. ad Philostr. Her. p. 337. Bornem. ad Xenoph. Symp. VIII. alii. Dein καὶ ne iungas cum εἰ μὴ τις ἐκ. ἀκούοι, scite Heindorfius observavit voculam ad βία ἐρεῖν pertinere, ut vel significet. Quocirca post ἔμελλε cum eodem viro docto delevimus interpunctionem: sustulimus item post ἀκούοι. Mox πάντως est omnino, auf jeden Fall, sicut Protag. p. 313. B. Gorg. p. 472. E. Phileb. 39. E; τάχα autem est fortasse. Ceterum Stephano, id quod iam Lenzius, Heindorfius alii monuerunt, eximie fraudi fuit, quod Socrates de Phaedro tanquam homine alieno et absente loquitur: corrigendum enim ille statuit ποιήσεις vel ποιήση, neque istud αὐτοῦ δεήθητι intentatum reliquit. Similem orationis spe-

ΦΑΙ. Ἐμοὶ ὡς ἀληθῶς πολὺν κράτιστόν ἐστιν οὕτως, ὅπως δύναμαι, λέγειν· ὡς μοι δοκεῖς σὺ οὐδαμῶς με ἀφήσειν, πρὶν ἂν εἶπω ἀμωσγέπως.

ΣΩ. Πάνυ γάρ σοι ἀληθῆ δοκῶ.

D Cap. III. ΦΑΙ. Οὕτωςι τοίνυν ποιήσω. τῶ ὄντι γάρ, ὡς Σώκρατες, παντὸς μᾶλλον τὰ γε ῥήματα οὐκ ἐξέμαθον· τὴν μέντοι διάνοιαν σχεδὸν πάντων, οἷς ἔφη διαφέρειν τὰ τοῦ ἐρωήντος ἢ τὰ τοῦ μή,

εἶπω ἀμωσγέπως] Asperum habent cum Bodl. sive Clark. non pauci alii. V. ἀμωσγέπως. Bekkerus et Turicc., ut solent, ἀμῶς γέ πως. Res eodem redit.

D. ἐν κεφαλαίοις ἕκαστον] Om. ἕκαστον Bodl. cum AF GT et pr. Π. Magna est sane Bodl. auctoritas. Nec tamen cum Turicenss. vocem abiiciam. v. annot.

ciem notavimus Euthyphron. p. 4. E., ubi Stephanus eodem errore deceptus est.

Ἐμοὶ ὡς ἀληθῶς —] Gravis haec ac ponderosa asseveratio quod coniunctionum vinculis libera est, nos quidem minime miramur, qui talia alibi saepius observaverimus. Itaque neque cum Heindorfio οὐν post Ἐμοὶ inculcandum, neque Εἶεν ante idem vocabulum cum Klopfero De Ceбетis Tabula Part. I. p. 11. inferciendum arbitramur. Dissimiles hac ex parte sunt loci alio nomine simillimi: Euthyphr. p. 5. A. ἄρ' οὐν μοι, ὡς θαυμάσιε Εὐθυφρον, κράτιστόν ἐστι μαθητῆ σὺ γενέσθαι; Euthyd. p. 297. D. κράτιστον τοίνυν μοι — ἀποκρίνασθαί σοι· οὐ γὰρ μὴ ἀνῆς ἐρωτῶν.

Πάνυ γάρ σοι ἀληθῆ δοκῶ] h. e. πάνυ γὰρ ἀληθῆ ἐστιν ἃ σοι δοκῶ ποιήσειν. Pari breviloquentia Reipubl. VIII. p. 567. D. Ἀληθῆ γὰρ δοκῶ σοι, quem locum comparavit Heindorf., ipse minus accurate explicans: πάνυ γὰρ σοι ἀληθῆ δοκεῖ, εἰ δοκῶ.

D. παντὸς μᾶλλον — οὐκ ἐξέμαθον] neutiquam edidici. Sic παντὸς μᾶλλον sequente

negandi particula positum Charm. p. 171. C, quem locum ad tuendam librorum lectionem optime comparavit Heindorf. Nec abludit quod infra legitur p. 265. C. Καὶ μάλα ἔμοιγε οὐκ ἀηδῶς ἀκοῦσαι. — διάνοιαν est argumentum, ut Lysid. p. 205. B. Ion. p. 530. B. C. — οἷς ἔφη — τὰ τοῦ μή, quibus dicebat praestabiliorem esse causam amantis quam non amantis. Sic enim διαφέρειν sequente ἢ intelligendum, de qua constructione v. ad Phaedon. p. 85. B. Sine causa igitur Hirschig. mero arbitrato suo scripsit καὶ τὰ τοῦ μή pro ἢ τὰ τοῦ μή. Post τὴν μέντοι διάνοιαν σχ. πάντων deinde rei accuratius definiendae gratia infertur ἕκαστον. Quod positum est perinde, ac si antea non διάνοιαν πάντων, sed ἅπαντα scriptum esset. Hoc ipsum vero molestum accidisse iis videtur, qui ἕκαστον cum Bodl. et paucis aliis extruserunt. Sed ἕκαστον istud quum nec per se improbabile sit, tum prope necessarium videtur propter insequens ἀπὸ τοῦ πρώτου. Genus loquendi universum, quo ἕκαστος post nomina antegressa epexegetis causa subicitur, post alios abun-

ἐν κεφαλαίοις ἕκαστον ἐφεξῆς δίδειμι, ἀρχάμενος ἀπὸ τοῦ πρώτου.

ΣΩ. Δείξας γε πρῶτον, ὦ φιλότης, τί ἄρα ἐν τῇ ἀριστερᾷ ἔχεις ὑπὸ τῷ ἱματίῳ. τοπάζω γάρ σε ἔχειν τὸν λόγον αὐτόν. εἰ δὲ τοῦτό ἐστιν, οὕτωςι διανοοῦ περὶ ἐμοῦ, ὡς ἐγὼ σε πάννυ μὲν φιλῶ, παρόντος δὲ καὶ Λυσίου ἐμαυτὸν σοι ἐμμελειᾶν παρέχειν Ε οὐ πάννυ δέδοκται. ἀλλ' ἴθι, δείκνυ.

ΦΑΙ. Παῦε. ἐκκέκρουκός με ἐλπίδος, ὦ Σώ-

τί ἄρα ἐν τῇ ἀριστ.] Sic Bodl. Flor. h. ΔΑΣΦDGNOT. Vulgo post ἄρα insertum ὄ.

παρόντος δὲ καὶ Α.] Sic Bodl. ΔΠG probante Bekkero. Vulgo καὶ abest. In septem aliis codd. exstat π. δ. τοῦ Λυσίου. Dein pro vulgato δείκνυε cum Hirsch. refinximus δείκνυ.

de illustravit A. Matthiae Gr. Ampl. §. 302. = p. 764 sq. ed. 3.

Δείξας γε πρῶτον —] Intell. δέλεθε, quod κατὰ σύνεσιν e praecedenti δίδειμι petendum. Usum loquendi illustravit Matthiae Gr. Gr. §. 556. ann. 1. pag. 1093. extr. Deinde πρῶτον est ante omnia, ut saepe. Corruptit verba Platonis Hirschig. corrigendo πρότερον. Denique Atticam hanc compellationem, ὦ φιλότης, a posterioris aetatis scriptoribus certatim frequentatam, illustrarunt Berglerus ad Alciphron. T. I. p. 359. ed. Wagn. et Astius ad h. l.

τί ἄρα ἐν τῇ ἀριστερᾷ ἔχεις] Animadvertendum est istud ἄρα in obliqua positum in interrogatione, quia recta interrogatio erat: τί ἄρα ἔχεις; Eodem modo οὖν in interrogatione aliunde suspensa infertur Protagor. p. 322. C. Sympos. p. 219. D, ubi vide annot.

Ε. ἐμαυτὸν σοι ἐμμελειᾶν παρέχειν] me tibi praebere, in quo te exerceas. Nam ἐμμελειᾶν est ὥστε σὲ ἐν ἐμοὶ ἐμμελειᾶν. Eodem modo dicitur διδάσκειν, μανθάνειν, ἐπιδείξαι, παιδεύειν, δηλοῦν ἐν τι- νι: quam in rem conferas, si

lubet, Reipubl. III. p. 392. D. Alcibiad. i. 114. D. Phileb. p. 17. A. p. 21. A. Menon. p. 82. A. Sophist. p. 238. D. al. Παρέχειν ita cum infinitivo copulatum legimus etiam Gorg. p. 475. E. p. 480. C. Apolog. Socr. p. 33. B. al. — παρόντος δὲ καὶ Λυσίου, quum vero adeo etiam Lysias praesens sit, quippe cuius ipsius orationem litteris perscriptam habeas. Sic enim istud καὶ intelligendum, quod non videmus cur Voegelino adeo displicuerit, ut illud vel optimis codicibus invitis procul arcendum putaverit. Fortasse tamen ex vestigiis codd. refingendum: δὲ καὶ αὐτοῦ Λυσίου.

Παῦε. ἐκκέκρουκός με ἐλπίδος] Aristoph. Eccles. v. 160. παῦε τοίνυν. Pac. v. 326. ἀλλὰ παῦε, παῦ' ὀρχούμενος. Ran. v. 269. ὦ παῦε, παῦε, παραβαλοῦ τῷ κωπίῳ. Ibid. v. 121. et 588. Vulgo pro παύου dictum putant. Alii τὸν λόγον aut tale quid intelligendum arbitrantur, quod tamen ideo minus placet, quia interdem παῦε τοῦ λόγου dictum invenimus. Respondet, nisi fallor, nostratium formula: *mae he, dass du aufhörst*. Sic activum pro medio ponitur Eurip. Hecub. v. 898. μολπᾶν ἄπο — κα-

κρατες, ἦν εἶχον ἐν σοὶ ὡς ἐγγυμνασόμενος. ἀλλὰ ποῦ δὴ βούλει καθεζόμενοι ἀναγνῶμεν;

229 ΣΩ. Δεῦρ' ἐτραπόμενοι κατὰ τὸν Ἴλισσὸν ἴωμεν· εἶτα, ὅπου ἂν δόξη, ἐν ἡσυχίᾳ καθιζήσομεθα.

ΦΑΙ. Εἰς καιρόν, ὡς ἔοικεν, ἀνυπόδητος ὢν ἔτυχον· σὺ μὲν γὰρ δὴ αἰεὶ. ῥᾶστον οὖν ἡμῖν κατὰ τὸ ὑδάτιον βρέχουσι τοὺς πόδας ἵεναι, καὶ οὐκ ἀηδές, ἄλλως τε καὶ τήνδε τὴν ὥραν τοῦ ἔτους τε καὶ τῆς ἡμέρας.

ΣΩ. Πρόαγε δὴ, καὶ σκόπει ἅμα, ὅπου καθιζήσομεθα.

ΦΑΙ. Ὅρᾳς οὖν ἐκείνην τὴν ὑψηλοτάτην πλάτανον;

E. καθεζόμενοι ἀναγνῶμεν] Sic cum Astio ex Vind. 4. Ven. Π. et Monac. scripsimus pro vulg. καθιζόμενοι.

P. 229. A. ἐν ἡσυχίᾳ καθιζήσομεθα] Steph. cum Aldo καθιζώμεθα, praeter fidem codicum omnium.

ταπαύσις πόσις ἐν θαλάμοις ἐκεῖτο, ubi plura collegit Pflugk. καθεζόμενοι ἀναγνῶμεν] Haec lectio quin vulgato καθιζόμενοι sit anteponenda, nemini dubium videbitur, qui hos locos diligenter perspenderit: Theaetet. p. 162. D. δημηγορεῖτε συγκαθεζόμενοι. Lysid. p. 206. D. ἂν γὰρ εἰσελθῆς καὶ καθεζόμενος διαλέγη. Hom. Iliad. VIII. v. 889. παρεζόμενος μιν ῥίψε. Odys. IV. v. 738. ὄφρα τάχιστα Λαέρτη τάδε πάντα παρεζόμενος καταλέξῃ. Ib. XX. v. 334. ἀλλὰ σὴ τάδε μητρὶ παρεζόμενος κατάλεξον. Ex quibus omnibus perspicue apparet locum sic interpretandum esse: ubiqam vis, ut, posteaquam consederimus, legamus. Nam καθεζόμενοι est temporis aoristi; καθιζόμενοι foret praesentis, considentes, recte iudicante Buttmanno Gr. Gr. Ampl. Vol. II. p. 202. ed. 2. Fallitur ergo Voegelinus καθέζεσθαι interpretans praesenti tempore: sich setzen.

P. 229. εἰς καιρόν] opportune. Ceterum καθιζήσομεθα,

quod codd. optimi plurimique suppeditant, legit etiam Grammaticus in Bekkeri Anecd. T. I. p. 101. dictum illud ratur ἀντὶ τοῦ καθεδούμεθα.

σὺ μὲν γὰρ δὴ αἰεὶ] Compares Plat. Symp. 150. C. 174. A. Aristoph. Nubb. v. 103. 362. Xenoph. Mem. I. 6, 2. ibique interpretes.

Ὅρᾳς οὖν ἐκείνην — πλάτανον;] Platanus haec, quae non tam loco illo quam oratione Platonis crevit, quum ab aliis, veluti ab Arist. aen. Epist. I. 3., tum saepius a Cicerone memoratur: conf. De Orat. III. 1. Legg. I. et III. prooem.

B. πόα καθέζεσθαι] Prosus eodem modo Aelian. Hist. Anim. VI. 42. σιβάδα ἐγκαθεύδειν. Infinitivus enim sicuti verbis et adiectivis, ita etiam nominibus substantivis adiicitur ad notionem eorum veluti explendam atque consummandam: unde saepenumero finis et eventus nascitur significatio. — πνεῦμα μέτριον, lenis aura.

οὐκ ἐνθ' ἐνδε μέντοι πο-

ΣΩ. Τί μήν;

ΦΑΙ. Ἐκεῖ σκιά τ' ἔστι καὶ πνεῦμα μέτριον, καὶ Β
πόα καθίξεσθαι ἢ, ἂν βουλώμεθα, κατακλιθῆναι.

ΣΩ. Προάγοις ἄν.

ΦΑΙ. Εἰπέ μοι, ὦ Σώκρατες, οὐκ ἐνθένδε μέν-
τοι ποθὲν ἀπὸ τοῦ Ἰλισσοῦ λέγεται ὁ Βορέας τὴν
Ὠρείθυιαν ἀρπάσαι;

ΣΩ. Λέγεται γάρ.

ΦΑΙ. Ἄρ' οὖν ἐνθένδε; χαρίεντα γοῦν καὶ κα-
θαρά καὶ διαφανῆ τὰ ὑδάτια φαίνεται καὶ ἐπιτήδεια
κόραις παίζειν παρ' αὐτά.

B. ἢ, ἂν βουλ., κατακλιθῆναι] Vulgo ἢ ἂν βουλώμεθα.
Bodl. ἢ ἂν βουλώμεθα. Coniunctivum codd. ceteri fere omnes
suppeditarunt. Hirschig. praeterea κατακλιθῆναι scripsit, invitis codd.
Errorem primus correxit Bastius Specim. crit. in Sympos. p. 86.

θέν]Usum hunc voc. μέντοι in in-
terrogationibus affirmantibus, qui
in Phaedro etiam p. 229. B. 261. C.
267. D. recurrit, multis demon-
strativimus exemplis ad Rempubl.
l. c. 13. in p. 399. B. VII. p. 521. C.
IX. p. 581. A. Protagor. in. Thea-
et. p. 163. E. Ex quibus locis
item intelligas, quam magnae ille
offensionis fere semper fuerit.
Post ἐνθένδε — ποθὲν recte
Heindorfius statuit τοῦ Ἰλισ-
σοῦ explicationis gratia esse sub-
iectum: quam in rem comparat
Euthyd. p. 271. C. ἐντεῦθεν πο-
θὲν εἶναι ἐκ Χίου. Theaet. p. 142.
B. αὐτοῦ Μεγαροῦ κατέλυσεν. Alia
id genus exempla collegerunt
Schaefer. ad Long. p. 371. Iac-
cob. ad Lucian. Toxar. p. 77 sq.
Non opus autem est coniectura
Valckenarii Annot. in Nov.
Test. T. I. p. 480. ἀπὸ τοῦ τοῦ
Ἰλισσοῦ scribendum putantis,
praesertim quum articulum ita
uno eodemque casu geminatum
apud Platonem quidem frustra
quaesieris. Nec vero quemquam
alium veterum scriptorum hac
loquendi ratione usum esse ar-

bitramur. Certe quae notavit
huius iterationis exempla Bois-
sonad. in Anecd. II. p. 296.
ad Planud. Met. p. 73. Eurip.
III. p. 339. ea omnia aut incer-
tae fidei sunt, aut debentur ci-
terioris graecitatis auctoribus.

τὴν Ὠρείθυιαν ἀρπάσαι]
Orithyiam, Erechthei regis fili-
am, narrabant aliquando cum
nymphis ad Ilissi ripas ludentem
a Borea raptam et in Thraciam
ablatam esse. Ex quo factum
esse dicebant, ut Boreas, utpote
cum Atheniensibus iunctus affi-
nitate, his ipsis aliquando in
bello adversus barbaros susce-
pto opem ferret. Quo benefi-
cio ornati Athenienses ei ad ri-
pam Ilissi aram dedicaverunt.
Fabulam exposuerunt Heynius
ad Apollodor. P. II. p. 334 sq.
Sturz. ad Pherecyd. Fragm.
p. 176 sq. intpp. ad Ciceron. de
Legg. I. 1. p. 8. ed. Moser. et qui
ab his ipsis atque ab Astio ad
h. l. laudantur. conf. inprimis
Herodot. VII. 189. Sophocl.
Antigon. v. 980 sqq. ed. Brunck.
Pausan. I. 19.

C ΣΩ. Οὐκ, ἀλλὰ κάτωθεν ὅσον δὴ ἢ τρία στάδια, ἢ πρὸς τὸ τῆς Ἄγρας διαβαίνομεν· καὶ πού τις ἔστι βωμὸς αὐτόθι Βορέου.

ΦΑΙ. Οὐ πάνυ νενόηκα· ἀλλ' εἰπέ, πρὸς Διός, ὦ Σώκρατες, σὺ τοῦτο τὸ μυθολόγημα πείθει ἀληθὲς εἶναι;

Cap. IV. ΣΩ. Ἄλλ' εἰ ἀπιστοίην, ὥσπερ οἱ σοφοί, οὐκ ἂν ἄτοπος εἶην· εἶτα σοφισζόμενος φαίην αὐτήν πνεῦμα Βορέου κατὰ τῶν πλησίον πετρῶν σὺν Φαρμακείᾳ παίζουσαν ὥσαι, καὶ οὕτω δὴ τελευτήσα-

C. τὸ τῆς Ἄγρας] Sic Bodl. pr. m. ΔΛΞΠΔΕFG T et pr. B Flor. g. i. Vind. 1.3.7. cum Timaeo Gloss. p. 223. Grammat. Bekker. Anecd. T. I. p. 526. Stephan. Ἄγρατας, ut in Bodl. aliisque nonnullis corr.

ὦ Σώκρατες, σὺ τοῦτο τὸ μ.] Steph. καὶ σὺ τ. τ., quod praeter Flor. a. et E nullus liber tuetur. Igitur καὶ cum Bekkero delevimus. Quippe σὺ fortius pronuntiantum.

C. ἢ πρὸς τὸ τῆς Ἄγρας—] Intelligitur templum Dianae, quae vel Ἄγρα vel Ἄγραλα vel etiam Ἄγραίτρα appellata est a loco Atticae, ubi colebatur, cui nomen erat Ἄγρα vel Ἄγραι, ut docuit Ruhnken. ad Tim. p. 223. Siebelis ad Philochori Fragm. p. 88. et ad Phanodem. Fragm. p. 29 sqq. De omisso ἱερόν v. Valcken. Opusc. Vol. II. p. 295. ed. Lips. Lectionem Ἄγρας, quam habuit etiam Grammaticus in Bekkeri Anecd. T. I. p. 326., abunde tuebuntur quae collecta sunt in Stephani Thes. T. I. a p. 713 sqq. ed. Anglic.

ὥσπερ οἱ σοφοί] Notat philosophos et sophistas fabulas ἀλληγορικῶς interpretantes: qua de re vide annotat. ad Reip. II. p. 379. D. coll. Lobeckio Aglaopham. T. I. p. 155 sqq.

εἶτα σοφισζόμενος φαίην αὐτήν —] Istud φαίην putarunt ἂν sibi additum deposcere, sive illud de coniectura adiiciendum sive ex antegressis repetendum sit. Alii optativum meram opinionem designare censue-

runt, quam loquendi rationem illustravit G. Hermann. Opuscul. IV. p. 159. Falso, ut opinor. Imo optativus ponitur, quia haec quoque ex antecedenti εἰ suspensa sunt, hoc sensu: Si dubitarem, sicuti sapientes, non ineptus essem, si nimirum deinde argutiis utens dicerem etc. Itaque est haec quasi quaedam epexegetis, quae ad protasin enuntiati hypothetici pertinet. Quod vero additur σὺν Φαρμακείᾳ, Pharmaceia Naias intelligitur, de qua Timaeus Gloss. p. 268. Nam Pharmaceia nomen fontis fuit, unde etiam nymphea nomen accepit, ut solebant veteres diis fluvialibus eadem atque ipsis fluviiis nomina imponere. Ex quo apparet summo iure Heindorfium sprevisse Heynii coniecturam, qua ad Apollod. T. II. p. 854. ἐπὶ Φαρμακείᾳ scribendum esse statuit. — ἀνάρπαστον γεγομέναι, raptu sublata esse, v. Dorvill. ad Chariton. p. 416.

ἢ ἐξ Ἄρελου — ἢ ῥάσθη] Ad ἢ ἐξ Ἄρελου πάγον intell. ex

σαν λεχθῆναι ὑπὸ τοῦ Βορέου ἀνάσπαστον γεγονέναι· D
 ἢ ἐξ Ἀρείου πάγου· λέγεται γὰρ αὐτὸ καὶ οὗτος ὁ λό-
 γος, ὡς ἐκεῖθεν, ἀλλ' οὐκ ἐνθένδε, ἠρπάσθη. ἐγὼ
 δέ, ὦ Φαῖδρε, ἄλλως μὲν τὰ τοιαῦτα χαριέντα ἡγοῦ-
 μαι, λίαν δὲ δεινοῦ καὶ ἐπιπόνου καὶ οὐ πάνυ εὐτυ-
 χοῦς ἀνδρός, κατ' ἄλλο μὲν οὐδέν, ὅτι δ' αὐτῷ ἀνάγκη
 μετὰ τοῦτο τὸ τῶν Ἴπποκενταύρων εἶδος ἐπανορθοῦ-
 σθαι, καὶ αὐθις τὸ τῆς Χιμαίρας· καὶ ἐπιρῶεῖ δὲ
 ὄχλος τοιούτων Γοργόνων καὶ Πηγάσων, καὶ ἄλλων
 ἀμηχάνων πλήθη τε καὶ ἀτοπία τερατολόγων τινῶν E

D. ἢ ἐξ Ἀρείου πάγου — ἠρπάσθη] Haec verba Ba-
 stius Specim. crit. in Symp. p. 21. spuria censebat, assentienti-
 bus Krischlio p. 19. et C. Fr. Hermannno.

ἀμηχάνων πλήθη τε καὶ ἀτοπία] Ita codd. omnes, uno
 E excepto, qui cum Steph. habet πλήθει τε καὶ ἀτοπία, quod in
 F est superscriptum. v. annot. Athenaeus V. p. 265. T. III. ed. Schw.
 scribit τερατολογιῶν τινῶν φύσεως.

superioribus: πνεῦμα Βορέου αὐ-
 τὴν ὄσαι. Liberius enim haec
 antegressis annexa sunt. Quae
 tamen cur eiicienda censeamus,
 causam idoneam nullam intelli-
 gimus.

D. κατ' ἄλλο μὲν οὐδέν,
 ὅτι δέ—] Recte Astius: hanc
 unam solam ob causam,
 quod etc., apte comparans Tim.
 p. 48. C. Apolog. Socr. p. 32. A.
 Reipubl. II. p. 359. D. Xenoph.
 Anab. IV. 5, 32. V. 5, 20. VII. 6, 39.
 Alia collegit Iacobs ad Phi-
 lostr. Imagg. p. 502. Addimus
 Reipubl. V. p. 449. B. ἄλλο μὲν
 οὐδέν κατηκούσαμεν, τόδε δέ.
 Legg. IV. p. 710. C. Μοχ ἐπανορ-
 θοῦσθαι facete dictum et ironice
 pro ἐρμηνεύειν, ἐξηγεῖσθαι.

καὶ ἐπιρῶεῖ δὲ ὄχλος —]
 Hunc locum plurimos posterioris
 aetatis scriptores vel respexisse
 vel imitando expressisse docte
 demonstravit Astius Comment.
 T. X. p. 233 sq., cui viam praeivit
 Wyttenbach, Epist. Crit. p. 237.
 ed. Lips. s. ann. ad Iulian. p. 127.
 B. ὄχλος de turba et multitu-
 dine affluentium dictum illustra-

runt Boissonad. ad Philostr.
 Her. p. 414. Wyttenb. l. c.
 — τοιούτων Γοργόνων καὶ
 Πηγάσων, sic intelligas: simi-
 lium praeterea s. eiusdem
 generis monstrorum, Gor-
 gonum et Pegasorum. Si-
 militer ἄλλο usurpari constat, de
 quo diximus infra ad Phaedrum
 p. 232. E.

καὶ ἄλλων ἀμηχάνων
 πλήθη τε καὶ ἀτοπία τ. τ.
 φ.] Nondum poenitet me hanc
 librorum mss. lectionem olim
 cum Bekkero suscepisse, quam-
 vis Astius semel iterumque
 unice verum esse contenderit
 quod in editt. velt. circumfertur
 πλήθει τε καὶ ἀτοπία. Enimvero
 nomina abstracta apparet posita
 esse pro concretis, nec praedi-
 catorum complurium concursus,
 de quo v. Matthiae Gr. §. 444.,
 quidquam affert molestiae. Sen-
 tentia haec est; atque etiam
 affluunt Gorgonum et Pe-
 gasorum, atque aliarum
 mirabilium portentosa-
 rumve naturarum turbae
 atque monstra. Nimirum
 ἀμήχανοι φύσεις sunt ad

φύσεων· αἷς εἴ τις ἀπιστῶν προσβιβᾶ κατὰ τὸ εἰκὸς ἕκαστον, ἅτε ἀγροίκῳ τινὶ σοφία χρώμενος, πολλῆς αὐτῷ σχολῆς δεήσει. ἐμοὶ δὲ πρὸς αὐτὰ οὐδαμῶς ἐστι σχολή· τὸ δὲ αἴτιον, ὧ φίλε, τούτου τόδε· οὐ δύναμαι πῶ κατὰ τὸ Δελφικὸν γράμμα γνῶναι ἑμαυτόν·

E. πρὸς αὐτὰ οὐδαμῶς] Sic Bodl. ΔΠΣDGNOT Vindobh. et Flor. g. h. Θ. Vulgo ταῦτα.

P. 230. A. γελοῖον δέ μοι φ.] Sic Vind. 3. et Heindorf. ex coniectura. Vulgo δὴ. Atqui conclusio fit demum in proximis; hic rei ratio atque caussa adhuc describitur. Quapropter Voegelinus veterem scripturam tueri non debebat

Θηρον τυγχάνω] Sic Bodl. ΔΠΣΦDOT. Flor. g. h. Θ.

explicandum et interpretandum difficiles. Ceterum poterat etiam dici: *πολλὰ καὶ ἄτοποι φύσεις τερατολ.*, unde istud *πλήθῃ καὶ ἀτοπίαι* habet explicationem. Eodem modo Demosth. Olynth. III. p. 35. §. 25. *κάλλη τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα κατεσκεύασαν ἡμῖν ἱερῶν καὶ τῶν ἐν τοῖτοις ἀναθημάτων*, i. e. *καλὰ ἱερὰ καὶ ἀναθήματα*. Legg. I. p. 625. B. *κνυαρτίων ὕψη τε καὶ κάλλη θανατώσια*, h. e. *κνυαρτίοι μεγάλοι καὶ καλά θανατώσις*. Ibid. p. 653. A. *μέγεθος τι ὠφέλειας ἄξιον πολλῆς σπουδῆς*, i. e. *μεγάλη τις ὠφέλεια*. Ibid. XI. p. 924. C. *παίδων ἱκανότης— ἄφῆν καὶ θήλεια*, i. e. *παῖδες ἱκανοὶ ἄφῆνες καὶ θήλειαι*. Atque hinc explicandus Sophocli. Ant. 585. *οὐδὲν ἔλλειπει (ἄτις) γε νεῦς ἐπὶ πλῆθος ἔρπον*, i. e. *ἐπὶ πολλὰς γενεάς*. Sed de hoc loquendi usu alio loco dicetur pluribus.

E. αἷς εἴ τις ἀπιστῶν —] quas si quis non pro veris habuerit atque unumquodque ad verisimilitudinis et probabilitatis rationem exigere vel adducere voluerit. Hoc enim significat *προσβιβάζειν* (cuius futurum atticum est *προσβιβᾶ*) *ἕκαστον κατὰ τὸ εἰκός*: quod etiam plenius dicitur *τῷ λόγῳ προσβιβάζειν*. Dein *ἀγροίκος σοφία* est quae talia tractat pinguius, adhibita frigida ac putida interpretatione,

a sensu sublimiore et religiosiore aliena. Meminisse hic iuvabit eorum, quae scripsit Schleiermacherus Praef. ad Remp. Germ. p. 19. „*Wenn sich Platon auch in der Republik gegen alle die Idee des höchsten Wesens entwürdigende Fabelei erklärt, so war er zugleich zutiefsinnig, um sich der flachen raisonnirenden Göttervernichtung einiger Sophisten gleichzustellen, und nicht vielmehr das wunderbare Gewebe von Naturahndung und geschichtlicher Sage in der hellenischen Götterlehre in Ehren zu halten.*“ Conf. p. 245. C. et locum perquam memorabilem Legg. X. p. 885. D sqq. De studiis sophistarum populari mythologiae inimicis optime exposuit T. C. M. van Baumhauer Disput. Quam vim sophistae habuerint Athenis ad suae aetatis disciplinam. Traiect. ad Rhen. 1844 8. p. 102 sqq.

πρὸς αὐτὰ οὐδαμῶς ἐστι σχολή] αὐτὰ dictum pro eo, quod quisque exspectabat quodque in vett. editt. legitur, *ταῦτα*. v. Jacobs ad Anthol. Palat. p. 186. Matthiae Gr. p. 869. Euthyphr. p. 11. C. Theaet. p. 207. D. Aristoph. Ran. 498. 589. al.

τὸ δὲ αἴτιον — τόδε] Ita

γελοῖον δὲ μοι φαίνεται τοῦτο ἔτι ἀγνοοῦντα τὰ ἀλ- 230
 λότρια σκοπεῖν. ὅθεν δὴ χαίρειν ἐάσας ταῦτα, πει-
 θόμενος δὲ τῷ νομιζομένῳ περὶ αὐτῶν, ὃ νῦν δὴ ἔλε-
 γον, σκοπῶ οὐ ταῦτα, ἀλλ' ἑμαυτόν, εἴτε τι θηρίον
 τυγχάνῳ Τυφῶνος πολυπλοκώτερον καὶ μᾶλλον ἐπιτε-

Vind. 4. 7. a. Vulgo post θηρίον interponunt ὦν, quod in aliquot
 libris in ὦν commutatum est. Utrumque Bodl. et meliores ignorant.
 μᾶλλον ἐπιτεθυμμένον] V. ἐπιτεθυμμένον, quod iam Fa-
 brie. ad Sext. Emp. p. 72. Hemsterhus. ad Hesych. T. I. p. 492.
 Ruhnken. ad Tim. p. 250. depravatam esse censuerunt. Quod re-
 posuimus, id cum Bodlei. pr. m. plurimi optimique libri suppedi-
 tarunt.

saepe τὸ δὲ αἴτιον τόδε, vel
 etiam αἴτιον δέ, rectae orationi
 praemitti docuit Boissonad.
 ad Philostr. Heroic. p. 346 sq.
 De illo γνῶθι σικυρόν, quod
 Apollinis Delphici templo inscrip-
 tum fuit, dictum ad Protagor.
 p. 343. B.

P. 230. A. τὰ ἀλλότρια
 σκοπεῖν] Articulum in hac for-
 mula addi solere docebunt quae
 monuimus ad Rempubl. IV. p.
 433. E. et 443. D. Omisso illo Ly-
 sias c. Eratosthen. §. 3.

εἴτε τι θηρίον τυγχάνῳ
 Τυφῶνος π.] Nobilissimus lo-
 cus, qui multos nactus est imi-
 tatores, quos suaviter ridet Plu-
 tarchus. T. II. p. 749. A. coll.
 1119. B. Typhonis descriptionem
 legimus Aeschyl. Prom. v. 351
 sq. Schol. ad h. l. Τυφῶν Γῆς
 καὶ Ταρτάρον νείος, γεννηθεὶς ἐν
 Σικελίᾳ, εἶδος ἔχων οὐμμειγῆς ἀν-
 δρός καὶ θηρίων. Ex quo li-
 quet, quorsum istud πολυπλο-
 κώτερον retulerit, quod tamen
 Astius cum Boeckhio et
 Schleiermachero melius ad
 centum capita anguinea Typhoni
 vulgo tributa spectare censuit.
 Deinde quod vulgo scribebatur
 ἐπιτεθυμμένον, id ab Ruhnkenio
 ad Tim. Gloss. p. 250. verissime
 esse in ἐπιτεθυμμένον conver-
 sum librorum mss. testimonia
 arguunt. Enimvero Platonem li-
 quet originationem nominis ab

ἐπιτύγεσθαι sive inflando dedu-
 cti significare. Timaeus quum
 p. 250. in Glossarium suum re-
 tulerit: τεθυμμένος ὑπὸ πυρός
 ἐκκεκαυμένος ἢ κεκαυμένος, hoc
 loco legisse videatur καὶ μᾶλλον
 εἴτε τεθυμμένον, quod placuit
 Fabricio ad Sext. Emp. p. 72.
 Sed nihil mutandum esse prae-
 ter codicum auctoritatem lucu-
 lente docent aliorum Grammati-
 corum testimonia, Moer. p. 150.
 Hesych. T. I. p. 491. Bekker.
 Anecd. Gr. p. 462. 10., evincunt
 item imitationes eorum, qui hunc
 locum respexerunt, de quibus
 vide Astii Commentar. Opp.
 Plat. T. X. p. 238. — Tum ob-
 servabis chiasmum, qui cernitur
 in verbis εἴτε ἡμερώτερόν τε καὶ
 ἀπλούστερον: nam ἀπλούστερον
 refertur ad πολυπλοκώτερον, sic-
 uti ἡμερώτερον opponitur τῷ
 ἐπιτεθυμμένῳ. v. ad Apolog. Socr.
 p. 39. B. ubi alia id genus exem-
 pla attulimus. Denique θηρίον
 τυγχάνῳ omisso ὦν nec Platoni-
 cae adversari loquendi consue-
 tudini docebit annot. ad Reipubl.
 II. p. 369. B, Apol. Socr. p. 33. A.
 Phaedon. p. 62. A. Gorg. p. 502.
 B. Hipp. mai. p. 300. A. Tim. p.
 61. D. Infra p. 263. C. ὡς μέ-
 γιστον τῶν ἀγαθῶν τυγχάνει.
 Similiter atque hic in omis-
 so ὦν offensum est Protagor. p.
 313. E. Ceterum admirabilem
 ac plane divinam esse universi
 huius loci venustatem et elegan-

θυμμένον, εἴτε ἡμερώτερόν τε καὶ ἀπλούστερον ζῶον
θείας τινὸς καὶ ἀτύφου μοίρας φύσει μετέχον. Ἀτάρ
ὦ ἑταῖρε, μεταξὺ τῶν λόγων, ἄρ' οὐ τόδε ἦν τὸ
δένδρον, ἐφ' ὅπερ ἦγες ἡμᾶς;

B ΦΑΙ. Τοῦτο μὲν οὖν αὐτό.

Cap. V. ΣΩ. Νῆ τὴν Ἥραν, καλή γε ἡ κα-
ταγωγὴ. ἢ τε γὰρ πλάτανος αὕτη μάλ' ἀμφιλαφής

B. ὥστε γε τῷ ποδὶ τεκμ.] Sic cum Bodl. codd. plurimi
et praestantissimi pro eo quod Steph. habet ὡς γε. Pauci libri ὡς

tiam sponte quisque sentiet.
Illud unum igitur satis erit mon-
uisse, hinc quoque apparere,
Socratem artes ac fraudes so-
phistarum ita oppugnasse, ut
omnia retulerit ad nobilissimum
illud: Nosce te ipsum.

μεταξὺ τῶν λόγων] h. e.
ut hunc sermonem interpellem,
et de eo dicam, quod mihi iam
in mentem venit. Nostrates for-
mula à propos utuntur, quam
recte comparavit Heindorfius.
Neque enim Astio accedimus,
μεταξὺ λόγων vel addito articulo
τῶν λόγων iudicanti esse tantum-
modo sermonem alio translatum
interrumpentis et ad propositum
se revocantis: quod etsi in hunc
atque similes locos convenit, in
omnes tamen nullo modo conve-
nire existimandum est. Exempla
formulae collegerunt Vigerus
de Idiot. p. 407. Toup. Emen-
datt. in Suid. p. 265. T. II. ed. Lips.
Imperfectum ἦν ponitur, quia ad
superiora respicitur, de quo usu
vide Gorg. p. 516. D. Phaedon. p.
68. B. Criton. p. 47. D. De Rep. III.
p. 466. E. IV. p. 433. D. VI. p. 490.
A. al.

B. ἢ τε γὰρ πλάτανος αὕ-
τη] Locum ob oculos habuit Ci-
cero de Orat. I. 7. iam ab aliis
laudatus: Cur non imitamur,
Crasse, Socratem illum,
qui est in Phaedro
Platonis? nam me haec

tua platanus admonuit,
quae non minus ad opa-
candum hunc locum **patu-**
lis est diffusa ramis (ἀμ-
φιλαφής), quam illa, cuius
umbram secutus est So-
crates, quae mihi videtur
non tam ipsa aquila quae
describitur, quam Plato-
nis oratione crevisse.
Eundem significavit etiam Legg.
II. c. 3. Veteres platani umbra
et amoenitate mirifice delectatos
esse praeter alios docuit I. H.
Voss. ad Virgil. Georg. II. 79.
Voc. ἀμφιλαφής eximie illustrat
Ruhnk. ad Tim. p. 26 sqq., quo
loco simul plurimos eorum locos
recenset, qui haec Platonis ver-
ba imitatione expresserunt. Ἄ-
γνος, vitex (*Keuschlamm*),
teste Eustathio in Odys. κ'.
p. 367. 369. nomen accepit, quia
valebat ad servandam castitatem.
Plura vide apud interpretes ad
Alciphron. I. 39. III. 8., ubi
contra codd. τὴν ἄγνον pro
τὸν ἄγνον editum est, et apud
Ruhnk. ad Tim. p. 12.

καὶ ὡς ἀκμὴν ἔχει τῆς ἀν-
θῆς — παρέχοι τὸν τόπον] Heindorfius coni. καὶ οὕτως
ἀκμὴν ἔχει, aut ὡς ἀκμὴν ἔχει —
ὡς, ut ὡς posterius pro οὕτως
accipiatur, me quidem non pro-
bante, qui facilius tulerim: καὶ
ὡς ἀκμὴν ἔχει, — ὡς ἀν. Sed
non opus est mutatione. Quam-
quam nec Astius locum recte

τε καὶ ὑψηλή, τοῦ τε ἄγνου τὸ ὕψος καὶ τὸ σύσκιον παγκαλον, καὶ ὡς ἀκμὴν ἔχει τῆς ἀνθης, ὡς ἂν εὐωδέστατον παρέχοι τὸν τόπον· ἢ τε αὐτὴ πηγὴ χαριστάτη ὑπὸ τῆς πλατάνου ῥεῖ μάλα ψυχροῦ ὕδατος, ὥστε γε τῷ ποδὶ τεκμηρασθαι· νυμφῶν τέ τινων καὶ Ἀχελώου ἱερὸν ἀπὸ τῶν κορῶν τε καὶ ἀγαλμάτων ἔοικεν εἶναι. εἰ δ' αὐτὸ βούλει, τὸ εὐπνουν τοῦ τόπου C

τὸ γε. Cod. Γ corr. ὅσα γε. Paullo ante Steph. correxit ἢ γε αὐτὴ πηγὴ, quod est in libris paucissimis. Mox ἀχελώου Bodl. h. e. Ἀχελώου.

defendit. Is enim ὡς explicat per ὅτι οὕτως, ut post καὶ intelligendum relinquatur τοῦτο πάγκαλόν ἐστιν; ὡς ἂν autem sequente optativo interpretatur ut, et ἂν particulam ait referendam videri ad superlativum, hoc sensu: ut quam possit sua vissime, locum perfundat odore. In quibus omnibus quid sequutus sit, haudquaquam intelligimus. Nam nec ὡς nunc pro ὅτι ὡς poni potuit, quod qua lege fiat, ex Criton. p. 43. E. Protag. p. 334. D facile intelligetur, neque ἂν cum superlativo nece licet, neque, si ista totius loci esset sententia, ὡς cum optativo locum haberet. Immo ὡς ἀκμὴν ἔχει τῆς ἀνθης per exclamationem accipiendum est. Istud ὡς ἂν autem cum optativo significat: quomodo possit, ut infra p. 231. A. 205. D. Gorg. p. 449. E. 453. C. Phaedon. p. 82. E. Sympos. p. 187. D. Politic. p. 286. D. et centenis aliis locis. Ita iam Homerus Iliad. IX. 112. φραζώμεσθ', ὡς κέν μιν ἀρεσσάμενοι πεπλοιοίμεν. Odyss. XVI. 297. ὡς ἂν ἐπιθύσαντες ἐλοίμεθα. Hymn. in Cerer. v. 272 sq. ὡς ἂν ἐπειτα — ἐμὸν νόον ἐλάσκεισθε, h. e. qua ratione placare possitis. Sed de loco Iliad. XVI. 84. ὡς ἂν μοι τιμὴν μεγάλην καὶ κῆδος ἄριστον, nonnihil dubites, num ἄρηται potius legendum sit, id quod plurimi am-

plexi sunt. Itaque verba interpretamur sic: *und wie steht er eben in der schönsten Blüthe in einer Weise, wie er den Ort im höchsten Grade mit Wohlgeruch zu erfüllen vermag!* Quare non est cur scripturam codicum sollicitemus; nec Winkelmanni commento opus videtur, qui nuper scribendum coniecit: καὶ ὡς καὶ ἱκανῶς ἀκμὴν ἔχει.

ὥστε γε τῷ ποδὶ τεκμηρασθαι] Sic codd. pro vulg. ὡς γε τῷ π. τ., quod libris invitis nolim praeferre. Herodot. II. 10. ὥστε εἶναι σμικρὰ ταῦτα μεγάλοισι συμβάλλειν, ubi Schweighaeuserus ὡς γε malebat. Sophocles Trachin. v. 1222. Ἰόλην ἔλεξας, ὥστ' ἀπεικάζειν ἐμέ, ubi Schaeferus ὡς γ' corrigit. Arist. Nubb. v. 465. ὥστε γε οὐ πολλοὺς ἐπὶ ταῖσι θύραις αἰεὶ καθῆσθαι, βουλομένους κτλ.

νυμφῶν τέ τινων — ἔοικεν εἶναι] *lungas: ἔοικέν τε ἀπὸ τῶν κορῶν τε καὶ ἀγαλμάτων (si quid ex imaginibus et donariis colligere licet) εἶναι ἱερὸν νυμφῶν τινων καὶ Ἀχελώου.* Vocc. κόρη et ἀγάλματα illustravit Ruhnck. ad Tim. p. 166. et p. 6. Formulam ἔοικεν ἀπὸ τούτου attigimus ad Gorg. p. 477. D.

C. εἰ δ' αὐτὸ βούλει] Formulam interpretari liceat: adde et hoc.

ὡς ἀγαπητὸν καὶ σφόδρα ἠδύ· θερινὸν τε καὶ λιγυρὸν ὑπηγεῖ τῷ τῶν τεττίγων χορῷ. πάντων δὲ κομψότατον τὸ τῆς πόας, ὅτι ἐν ἡρέμα προσάντει ἰκανὴ πέρυκε κατακλινέντι τὴν κεφαλὴν παγκάλως ἔχειν. ὥστε ἄριστα σοὶ ἐξενάγεται, ὦ φίλε Φαῖδρε.

ΦΑΙ. Σὺ δέ γε, ὦ θαυμάσιε, ἀτοπώτατός τις φαίνει. ἀτεχνῶς γάρ, ὃ λέγεις, ξεναγουμένῳ τινὶ καὶ, οὐκ ἐπιχωρίῳ ἔοικας· οὕτως ἐκ τοῦ ἄστεος οὐτ' εἰς τὴν ὑπερορίαν ἀποδημεῖς, οὐτ' ἔξω τείχους ἔμοιγε δοκεῖς τὸ παράπαν ἐξίεναι.

ΣΩ. Συγγίγνωσκέ μοι, ὦ ἄριστε. — φιλομαθῆς

C. ἀγαπητὸν καὶ σφόδρα] Steph. ἀγαπητὸν τε καὶ σφ. praeter fidem codicum. Mox Bodl. m. sec. κατακλινάντι.

D. ἀποδημεῖς] Hirschig. de conl. ἀποδημεῖν. — Συγγίγνωσκέ μοι] V. δή μοι, invit. codd. praeter unum omnibus.

σὺ μέντοι δοκεῖς μοι] Male Bodl. cum aliis plurimis οὐ μέντοι. Idem statim post δοκεῖ scribit, ac dein cum ΔΠΓ' et pr. D

θερινὸν τε] „Stephanus Annot. „Magis placeret θερινὸν τέ τι καὶ λιγυρὸν.“ Sic Suidas T. I. p. 31. Etiam Ficinus a estivum iusuper quiddam et canorum cicadarum subresonat choro. Similiter Himer. Orat. XIV. 11. p. 626. θερινὸν τε καὶ ἠλύρα περὶ τὸν θεὸν ἀβρύνεται. Gregor. Nazianz. Ep. I. 768. ἠδύ τι καὶ ἐναρμόνιον. Philostr. Her. p. 66. φρικῶδες τι καὶ ὄρθιον. Sic iam Callimach. Hymn. in Apoll. 4. ἐπένευσεν ὁ Δάλιος ἠδύ τι φοῖνιξ. all. Pronomen τὸ intendit, ut Theocrit. I. in. ἀδύ τι τὸ ψιθύρισμα, et adiectivum adverbii partes sustinet. Attamen per se quoque adiectivum sic usurpatur, ut Theaet. p. 179. D. εἴτε ὕγις εἴτε σαθρὸν φθέγγεται. Politic. p. 275. A. οὐδὲ σαφὲς ἐρῆθη. Politic I p. 337. A. ἀνεκάγχασέ τε μάλα σαρόνιον. Philostr. Her. p. 12. ἠδύ γάρ που — ἀναπνεῖ. Aristaen. I. 3. λιγυρὸν ὑπηγεῖ. — Similiter Iuvenal. XIV. 295. a estivum sonat. Cfr. Iacobs ad Callistrat. p. 683. et Matth. Gr. p. 833“. ASTIUS. De τὸ adiectivis

neutrius generis non addito diximus ad Sympos. p. 175. B.

ἐν ἡρέμα προσάντει] quod in leni quam habet acclivitate idonea est etc. De ἐν ita posito v. Matthiae Gr. §. 577.

ξεναγουμένῳ τινὶ — εοικας] Quum Socrates dixisset sese opportunissime a Phaedro tanquam peregrinum aliquem in locum tam amoenum et iucundum deductum esse, hic eum facete ait revera peregrino alicui esse similem, ut qui nec urbem nec patriae fines egredi solgat, sed perpetuo intra urbis moenia commoretur. Criton. p. 52. B. οἱ γὰρ ἂν ποτε τῶν ἄλλων Ἀθηναίων ἀπάντων διαφερόντως ἐν αὐτῇ (τῇ πόλει) ἐπεδήμεις, εἰ μὴ σοὶ διαφερόντως ἤρεσκε, καὶ οὐτ' ἐπὶ θεωρίαν πώποτε ἐκ τῆς πόλεως ἐξῆλθες, ὅτι μὴ ἄπαξ εἰς Ἴσθμόν, οὔτε ἄλλοσε οὐδαμόσε, εἰ μὴ ποι στρατευσόμενος, οὔτε ἄλλην ἀποδημίαν ἐποιήσω πώποτε, ὥσπερ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, κτλ. Meno. p. 80. B. Usum verbi ξεναγεῖν declaravit Ruhnken. ad Tim. p. 186 sq.

γάρ εἰμι. τὰ μὲν οὖν χωρία καὶ τὰ δένδρα οὐδέν μ' ἐθέλει διδάσκειν, οἱ δ' ἐν τῷ ἄστει ἄνθρωποι. σὺ μέντοι δοκεῖς μοι τῆς ἐμῆς ἐξόδου τὸ φάρμακον εὐρηκέναι. ὥσπερ γὰρ οἱ τὰ πεινῶντα θρέμματα θαλλὸν ἢ τινα καρπὸν προσείοντες ἄγουσι, σὺ ἐμοὶ λόγους οὕτω προτείνων ἐν βιβλίῳις τὴν τε Ἀττικὴν φαίνει περιάζειν ἅπασαν καὶ ὅποι ἂν ἄλλοσε βούλη. νῦν Ε οὖν ἐν τῷ παρόντι δεῦρ' ἀφικόμενος ἐγὼ μὲν μοι δοκῶ κατακεῖσθαι, σὺ δ' ἐν ὁποίῳ σχήματι οἶε ῥᾶστα ἀναγνώσεσθαι, τοῦθ' ἐλόμενος ἀναγίγνωσκε.

ΦΑΙ. "Ακουε δῆ.

ἐμῆς ante ἐξόδου omittit. Eiecerunt igitur ἐμῆς. Turicenses. Quo tamen aegre carueris ad sententiam. Videtur nobis certe errore propter antegressum τῆς omissum esse.

προσείοντες ἄγουσι] V. προσιώντες, quod emendavit Casaub. ad Athen. T. I. p. 190. ed. Schw., cuius emendationem confirmat Vind. 4. et unus de Bekkerianis, Laur. 6.

E. νῦν οὖν ἐν τῷ π.] Sic optimi et plurimi libri mss. pro

D. οὐδέν μ' ἐθέλει διδάσκειν] Venuste ἐθέλειν de rebus inanimatis dicitur, quem usum Platonicis exemplis illustravimus ad Rempubl. II. p. 370. B. et Legg. IX. p. 872. E. Falluntur autem in talibus qui ἐθέλειν idem esse statuunt quod δύνασθαι. Liqueat enim hunc usum a quodam prosopopoeiae genere répeti oportere. Quae Astius de hac re Commentar. p. 249 sq. exposuit, ea vereor ut cuiquam satisfactura sint.

τῆς ἐμῆς ἐξόδου τὸ φάρμακον εὐρηκέναι] h. e. rationem illam invenisse, quae me commoveres ad urbem relinquendam. Infra p. 274. E. μνήμης — καὶ σοφίας φάρμακον. Ibid. p. 275. A. Legg. I. p. 627. E. φόβου φάρμακον, h. e. ad metum iniiciendum efficax. Charmid. p. 157 D. οὐ σὺ φῆς τὴν ἐπιποδὴν ἔχειν, ad quod comparandum te ais hanc habere incantationem tuam. Chryso- stom. Orat. XI. p. 324. ἡ ποίησις φάρμακον ἡδονῆς, h. e. valet ad efficiendam voluptatem. Quae se-

quuntur, ὥσπερ γὰρ οἱ τὰ πεινῶντα θρ. κιλ., ea recte statuit Astius posita esse pro: ὥσπερ γὰρ οἱ τὰ πεινῶντα θρέμματα ἄγοντες θαλλὸν ἢ τινα καρπὸν προσείοντες ἄγουσι Usum hunc verbi προσείειν, quo dicitur de iis, qui pecora ducunt ostentantes iis frutices, quos subinde quatiunt et huc atque illuc movent, erudite explanavit Rulinkenius ad Tim. p. 136. Dein ne haereas in collocatione verborum, σὺ ἐμοὶ λόγους οὕτω προτείνων, eadem ratio est Protagor. p. 329. A. ὥσπερ τὰ χαλκεία — καὶ οἱ ῥήτορες οὕτω μακροῦς λόγους ἀποτείνουσιν. De Rep. I. p. 354. B. ὥσπερ οἱ λίχνοι — ἀπογέονται, καὶ ἐγὼ μοι δοκῶ οὕτω — ὀρμηῆσαι. Ibid. IX. p. 585. A. ὥσπερ δὲ πρὸς μέλαν φαιὸν ἀποσκοποῦντες — καὶ πρὸς τὸ ἄλυπον οὕτω λύπην ἀφοσῶντες κτλ. Phaedon. p. 61. A. ὥσπερ οἱ τοῖς θεοῖσι διακελενόμενοι, καὶ ἐμοὶ οὕτω τὸ ἐνύπνιον. Gorg. p. 449. A. ὥσπερ τὰ ἐμπροσθέν σοι ὑπετείνετο Χαιρεφῶν — καὶ νῦν οὖν οὕτως εἶπέ.

E. ἐγὼ μὲν μοι δοκῶ κατα-

Cap. VI. Περὶ μὲν τῶν ἐμῶν πραγμάτων ἐπίστα-
 231 σαι, καὶ ὡς νομίζω συμφέρειν ἡμῖν γενομένων τούτων
 ἀκήκοας. ἀξιῶ δὲ μὴ διὰ τοῦτο ἀτυχήσαι ὧν δέομαι,
 ὅτι οὐκ ἔραστῆς ὧν σου τυγχάνω. ὡς ἐκείνοις μὲν
 τότε μεταμέλει ὧν ἂν εὖ ποιήσωσιν, ἐπειδὴν τῆς ἐπι-
 θυμίας παύσωνται· τοῖς δὲ οὐκ ἔστι χρόνος, ἐν ᾧ
 μεταγνῶναι προσήκει. οὐ γὰρ ὑπ' ἀνάγκης, ἀλλ' ἐκόν-
 τες, ὡς ἂν ἄριστα περὶ τῶν οἰκείων βουλευσάιντο,
 πρὸς τὴν δύναμιν τὴν αὐτῶν εὖ ποιούσιν. Ἔτι δὲ
 οἱ μὲν ἔρωντες σκοποῦσιν, ἃ τε κακῶς διέθεντο τῶν
 αὐτῶν διὰ τὸν ἔρωτα καὶ ἃ πεποιήκασιν εὖ, καὶ ὄν

vulg. νῦν δ' οὖν. Dein vulgo erat κατακείσασθαι, quod ex optimis plurimisque codd., inter quos est etiam Bodl., a Bekkero et aliis mutatum est.

γενομένων τούτων] V. τούτων γενομένων, invitis codicibus melioribus.

κεῖσθαι] Verissime Heindorf interpretatur: placet mihi recumbere. Nam δοκῶ μοι saepenumero personaliter dicitur pro impersonali δοκεῖ μοι. cfr. Theaetet. p. 183. D. ἀλλὰ μοι δοκῶ — οὐ πέλοισθαι αὐτῶ. Euthydem. p. 288. C. ἐγὼ οὖν μοι δοκῶ ὑφηγήσασθαι, ubi nollem vir praestantissimus ὑφηγήσασθαι correxisset. Certum est enim atque exploratum Graecos post verba putandi, sperandi, credendi, alia id genus, non tantum infinitivos futuri, sed etiam aoristi et praesentis adhibuisse, prouti ipsius sententiae ratio exigere videretur. Et aoristum quidem nunc mitamus. De praesentis autem usu ut iam monendum sit, illud facit, quod in multis codicibus hoc loco scriptum extat κατακείσασθαι, quod ipsum desideravisse videtur Heindorfius. At enim vero rectissime codices optimi praesens tuentur. Neque enim agitur de re aliquando futura, sed de eo, quod iam nunc praesens adest. Est igitur huius loci eadem prorsus ratio, atque Criton. p. 52. C. ubi v. ann. Diversi

sunt generis quae ad h. l. attulit Astius: aptiora suppeditabit Lobeckii sollertia, qui ad Phrynichum Parerg. VI. inde a p. 749. hunc usum loquendi illustravit. Ceterum fuit qui δοκῶ οὕτω κατακείσθαι scribendum opinaretur, propterea quod ἐν ὁποίῳ σχήματι esset subiectum. At is certe non vidit, quod sponte in oculos incurrit, Socratem ipsum velle recumbentem audire quam Phaedrus secum ferebat orationem, quum Phaedrus iubeatur ita recitare scriptionem, ut ei commodum sit, sive stare velit, sive erectus sedere, sive itidem recumbere. Formulam ἀκονε δὴ tractat Boissonad. ad Philo- strat. Her. p. 350.

Περὶ μὲν τῶν ἐμῶν πρ.] Tenendum est, de quo etiam in Prolegg. explicavimus, Lysiam non ut oratorem, sed ut rhetorem et orationum ἐπιδεικτικῶν scriptorem perstringi a Platone. Itaque nunc non una aliqua ex orationibus eius iudicialibus recitatur ac severo iudicio exigitur, sed legimus potius aliquam μελέτην rhetoricam, quales multas

εἶχον πόνον προστιθέντες ἡγοῦνται πάλαι τὴν ἀξίαν B
ἀποδεδωκέναι χάριν τοῖς ἐρωμένοις. τοῖς δὲ μὴ ἐρω-
σιν οὔτε τὴν τῶν οἰκείων ἀμέλειαν διὰ τοῦτο ἔστι
προφασίζεσθαι, οὔτε τοὺς παρεληλυθότας πόνους ὑπο-
λογίζεσθαι, οὔτε τὰς πρὸς τοὺς προσήκοντας διαφο-
ρὰς αἰτιάσασθαι· ὥστε περιηρημένων τοσούτων κακῶν
οὐδὲν ὑπολείπεται ἀλλ' ἢ ποιεῖν προθύμως ὅ τι ἂν
αἰτοῖς οἴωνται πράξαντες χαριεῖσθαι. "Ἐτι δὲ εἰ διὰ C
τοῦτο ἀξίον τοὺς ἐρωῦντας περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι, ὅτι
τούτους μάλιστα φασὶ φιλεῖν ἂν ἂν ἐρωῶσι, καὶ ἔτοι-
μοί εἰσι καὶ ἐκ τῶν λόγων καὶ ἐκ τῶν ἔργων τοῖς

P. 231. A. τῶν αὐτῶν] Sic Bodl. Vulgo αὐτῶν. v. ad Phae-
don. p. 613. A. ann. crit.

καὶ ὃν εἶχον πόνον] Ven. Σ et Vind. 4. καὶ ὃν δὲ εἶχον π.
καὶ ἔτοιμοί εἰσι] Haec om. Bodl. pr. cum AGT male.

probabile est ab eo in publicum
emissas fuisse. Sed explicatius
de Lysiana hac oratione diximus
in Prolegomenis.

P. 231. A. ὡς ἐκείνοις μὲν
τότε μεταμύλει] Intelligun-
tur ii, quia τοῖς οὐκ ἐρασταῖς diversi
sunt, h. e. amatores. Ex quo
apparet, cur ἐκείνοις dixerit. Plu-
ralis numerus ad eundem mo-
dum post singularem ponitur infra
p. 233. A. βέλτιον σοὶ προσήκει
γενέσθαι ἐμοὶ πειθομένῳ ἢ ἐρα-
στῇ· ἐπεὶ οἱ μὲν γὰρ καὶ παρὰ τὸ
βέλτιστον — ἐπαινοῦσι κτλ. et
pag. 249. A. ἢ τοῦ φιλοσοφῆσαν-
τος ἀδόλως (ψυχῇ)· αὐταὶ δὲ
τρ. κτλ. Similiter pluralem re-
lativi pronominis post nomen sin-
gulare inferri notavimus ad Reipubli.
VIII. p. 554. B. Alia id genus
Schoemann. ad Isaeum p. 466.
collegit.

οὐ γὰρ ὑπ' ἀνάγκης] in-
tell. cupiditatis naturalis neces-
situdinem. Reip. V. p. 458. D. οὐ
γεωμετρικαῖς, ἀλλ' ἐρωτικαῖς ἀνάγκαις
κτλ. Vid. annot. ad Reip. VII.
p. 527. A. IX. p. 581. D.

ὡς ἂν ἄριστα — βουλευ-
σαιντο] h. e. οὕτως, ὡς ἂν

ἄριστα β., in dem Maasse, wie
sie das Ihrige am Besten becrathen
können. V. ad p. 230. B. coll. p. 262. D. Xenoph. Mem. I. 6. 2. Itaque interpretationis gratia adicitur πρὸς τὴν δύναμιν τὴν αὐτῶν, pro facultatibus suis.

B. διὰ τοῦτο ἔστι προφασίζεσθαι] Quemadmodum paullo ante ex οὐκ ἐραστής ad ἐκείνοις intelligendum erat οἱ ἐρασταί, ita hic ex μὴ ἐρωῶσι intelligas ὅτι ἐρωῶσι. Errant qui locum aliter interpretantur.

οὐδὲν ὑπολείπεται ἀλλ' ἢ ποιεῖν] Quomodo ἀλλ' ἢ a Graecis dicatur, explicavimus ad Phaedon. p. 81. B. et Reip. X. p. 601. A.

C. μάλιστα φασὶ φιλεῖν] Errat Heindorfius οἱ πολλοὶ s. οἱ ἄνθρωποι intelligendum ratus. Subiectum est potius οἱ ἐρωῶντες. Idem deinde etiam ad εἰ ἀληθῆ λέγουσιν intelligendum est, quae vulgo perperam interpretantur sic: facile est ad intelligendum, si quidem ipsi haec vere profitentur, futurum esse, ut, quos serius amaverint, eos ipsis

ἄλλοις ἀπεχθανόμενοι τοῖς ἐρωμένοις χαρίζεσθαι, ῥέ-
διον γινῶναι, εἰ ἀληθῆ λέγουσιν, ὅτι ὅσων ἂν ὕστε-
ρον ἐρασθῶσιν, ἐκείνους αὐτῶν περὶ πλείονος ποιή-
σονται, καὶ δῆλον, ὅτι, ἐὰν ἐκείνοις δοκῇ, καὶ τού-
τους κακῶς ποιήσουσι. Καίτοι πῶς εἰκός ἐστι τοιοῦ-
τον πρᾶγμα προέσθαι τοιαύτην ἔχοντι συμφορὰν, ἣν
D οὐδ' ἂν ἐπιχειρήσειεν οὐδεὶς ἔμπειρος ὢν ἀποτρέπειν;
καὶ γὰρ αὐτοὶ ὁμολογοῦσι νοσεῖν μᾶλλον ἢ σωφρονεῖν,
καὶ εἰδέναι, ὅτι κακῶς φρονοῦσιν, ἀλλ' οὐ δύνασθαι
αὐτῶν κρατεῖν. ὥστε πῶς ἂν εὖ φρονήσαντες ταῦτα
καλῶς ἔχειν ἠγῆσαιτο, περὶ ὧν οὕτω διακείμενοι βού-

λέγουσιν ὅτι ὅσων ἂν] Bodl. λέγουσιν ὀπόσον ἂν ὕσι.
Unde nuper C. Fr. Hermann. effinxit: οἳ γ' ὅσων. Sed praestat
tenere scripturam librorum fere omnium.

D. καλῶς ἔχειν ἠγῆσαιτο] Sic Bodl. eum plurimis opti-
misque reliquis. Vnlgo ἠγῆσονται, quod Dissen. Disquisit. Philol.
I. p. II. in ἠγῆσονται mutatum volebat. Perverse nuper gramma-
tici quidam hoc loco abusi sunt, ut coniunctivum deliberativum
cum ἂν coniungi demonstrarent. Nam codd. plerique omnes quum
tueantur optativum, facile apparet, temere eam in rem hoc testi-

deliciis suis praeferant
etc. Immo sententia haec est;
facile est ad intelligen-
dum, an vere dicant (h. e.
falso eoshoc dicere), propterea
quod eos, quos postea
amaverint, hos ipsos illis
sunt anteposituri. — ἐκελ-
λους, quos postea amave-
rint, αὐτῶν, ipsis illis,
quos adhuc in deliciis ha-
buerunt.

τοιοῦτον πρᾶγμα προέ-
σθαι τοιαύτην ἔχοντι συμ-
φορὰν] Quomodo, inquit, de-
cet talem rem profundere
homini tali malo (amore) la-
boranti, quod nemo pru-
dens (quia est insanabile) ne
conetur quidem avertere
atque tollere? Ἐχειν συμφο-
ρὰν dicuntur qui malo aliquo
laborant eoque urgentur et pre-
muntur, ut Reip. IX. p. 591. D. al.
Hoc loco de amore esse cogi-
tandum, quo quis tanquam malo

aliquo correptus est, universae
disputationis ratio evincit. Et eo-
dem sensu Reip IX. p. 574. E.
ἔχειν ἔρωτα dictum novimus. Ob-
scoenitatem autem quandam habet
istud τοιοῦτον πρᾶγμα. Nimi-
rum orator tecte significat iuven-
tutis florem, qui amatori veluti
profundatur ab iis, qui eius vo-
luntati gratificantur.

D. περὶ ὧν οὕτω διακεί-
μενοι βούλονται] Quomodo,
inquit, ubi bene sapiant, ista recte
habere sibi persnadeant, quae ita
affecti animo expetunt? Recte
haec omnia dicta sunt, ut nec
cum Stephano βουλευόνται nec
cum Heindorfio βεβούλευνται
corregerim. Nam οὕτω διακεί-
μενοι opponitur praecedentibus
illis, εὖ φρονήσαντες: περὶ ὧν
autem, h. e. quorum habita-
ratione, connectendum est cum
οὕτω διακείμενοι, de quo usu
praepositionis περὶ v. infra ad p.
250. C. et ad Reipubl. VII. p. 53².

λωνται; Καὶ μὲν δὴ εἰ μὲν ἐκ τῶν ἐρώντων τὸν βέλ-
τιστον αἰροῖτο, ἐξ ὀλίγων ἂν σοι ἢ ἐκλεξίς εἴη· εἰ δ'
ἐκ τῶν ἄλλων τὸν σαυτῷ ἐπιτηδειότατον, ἐκ πολλῶν.
ὥστε πολὺ πλείων ἐλπίς ἐν τοῖς πολλοῖς ὄντα τυ- E
χεῖν τὸν ἄξιον τῆς σῆς φιλίας. Cap. VII. Εἰ τοίνυν
τὸν νόμον τὸν καθεστηκότα δέδοικας, μὴ πυθομένων
τῶν ἀνθρώπων ὄνειδός σοι γένηται, εἰκός ἐστι τοὺς
μὲν ἐρώντας, οὕτως ἂν οἰομένους καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων 232
ζηλοῦσθαι ὥσπερ αὐτοὺς ὑφ' αὐτῶν, ἐπαρθῆναι τῷ
λέγειν καὶ φιλοτιμουμένους ἐπιδείκνυσθαι πρὸς ἅπαν-
τας, ὅτι οὐκ ἄλλως αὐτοῖς πεπόνηται· τοὺς δὲ μὴ

monium esse adhibitum. Dein vett. editt. οὔτοι διακείμενοι, quod Bekkerus e marg. cod. F. et Ambros. r. corr. emendavit. Ficinus; qui sic affecti sunt. Pro βούλονται quod edidit Stephanus βου-
λευονται, id in nullo libro ms. repertum est. Heindorfius dedit βε-
βουλεύονται. Tum Bodl. et alii quidam αἰροῖτο.

P. 232. A. ἐπαρθῆναι τῷ λέγειν] τε λέγειν Flor. h. in mar-
gine. Venet. Σ. καὶ λέγειν Aliquot libri τὸ λέγειν, quod Buttmano
et Hermannō placet. Winckelm. coni. ἐπαρθῆναι ὥστε λέγειν, coll.
Eurip. Suppl. v. 581. Sed unice vera est lectio vulgata, optimis
codd. probata.

E. Verum perspexit iam Hae-
nischius, qui tamen fallitur in
eo, quod περὶ ὧν arbitratur etiam
ad βούλονται referri. Ad hoc
enim liquet sponte intelligi ἀνά.

E. Εἰ τοίνυν τὸν νόμον —]
Progreditur ad aliud quid, ideo-
que utitur hic quoque particula
τοίνυν, quae in eiusmodi locis
prorsus respondet Latino iam,
iam vero, ut alibi exemplis
demonstravimus. Νόμον autem
nunc intelligit communem ho-
minum existimationem, ut recte
statuit Heindorfius. Nimirum
evidenter id apparet vel ex ad-
iectis verbis: μὴ πυθομένων τῶν
ἀνθρώπων ὄνειδός σοι γένηται, ut
nihil viderit qui nuper Hein-
dorfii interpretationem vocavit
in dubitationem.

P. 232. A. ἐπαρθῆναι τῷ
λέγειν —] Mirum est hanc loci
scripturam a criticis sollicitatam
esse. Nimirum non viderunt illi
ἐπαρῆσθαι vel absolute poni,

eo sensu, ut sit superbia et
fastu efferrī, fastuosum
evadere, vel coniungi cum in-
finitivo (ut Plat. Reip. III. 416.
C. Aristoph. Rann. v. 1052.
Nubb. v. 42. Lys. Apol. Man-
tith. p. 159. ed. Brem. al.) eaque
ratione significare: Fastu eo
perduci sive impelli, ut
etc. Quod posterius quum viri
docti in hunc locum unice con-
venire statuissent, non uno modo
de infinitivo laborarunt, qui ex
ἐπαρθῆναι suspensus esset. In
quo certe operam atque oleum
perdiderunt. Nam ἐπαρθῆναι
nunc absolute positum est, ut
nullo modo opus sit infinitivi
alicuius accessione. Aristoph.
Rann. 777. κάπει' ἐπαρθεῖς ἀν-
τελάβειτο τοῦ θρόνου. Nubb. v.
810. ἀνδρὸς ἐκπεληγμένου καὶ
φανερῶς ἐπῆρμένου. Acc. 43. v.
13. Aeschin. p. 84, 17. οὐ τα-
πεινώσαντες ἀποπέμψετε τοὺς νῦν
ἐπῆρμένους. Polyb. I. 1. ἐκ τοῦ

ἐρῶντάς, κρείττους αὐτῶν ὄντας, τὸ βέλτιστον ἀντὶ τῆς δόξης τῆς παρὰ τῶν ἀνθρώπων αἰρεῖσθαι. "Ἐτι δὲ τοὺς μὲν ἐρῶντας πολλοὺς ἀνάγκη πυθέσθαι καὶ ἰδεῖν ἀκολουθοῦντας τοῖς ἐρωμένοις καὶ ἔργον τοῦτο
 B ποιουμένους, ὥστε, ὅταν ὀφθῶσι διαλεγόμενοι ἀλλήλοις, τότε αὐτοὺς οἴονται ἢ γεγενημένης ἢ μελλούσης ἔσεσθαι τῆς ἐπιθυμίας συνεῖναι· τοὺς δὲ μὴ ἐρῶντας οὐδ' αἰτιᾶσθαι διὰ τὴν συνουσίαν ἐπιχειροῦσιν, εἰδότες, ὅτι ἀναγκαῖόν ἐστιν ἢ διὰ φιλίαν τῷ διαλέγεσθαι ἢ δι' ἄλλην τινὰ ἡδονήν. Καὶ μὲν δὴ εἰ σοι δέος παρέστηκεν ἡγουμένῳ χαλεπὸν εἶναι φιλίαν συμμένειν, καὶ ἄλλῳ μὲν τρόπῳ διαφορᾶς γενομένης κοινὴν ἀμφο-

C. μάλλον ἂν φοβοῖο] Sic Bodl. ΔΠΣΔGNOT alii. Vulgo hic ἂν deest. Sed paullo ante Bodl. ΔΠΤ voculam ἂν etiam ante γενέσθαι inferciunt. Quod vereor ne errore ita factum sit. τὰς πρὸς τοὺς ἄλλους τῶν ἐρ.] V. τῆς πρὸς τοὺς ἄλλους. Bodl. τὰ πρὸς τ. ἀ. Recte τὰς Vind. 1. 4. 6. a. Flor. a. b. c. h. θ. et ple-

γεγονότος προτερήματος ἐπαρθένης. Qua vi et potestate ubi verbum acceperimus, sponte in oculos incurrit τῷ λέγειν καὶ ἐπιδεικνυσθαι interpretandum esse: eo quod dicunt et ambitiose coram omnibus iactant non frustra sese laboravisse. De quo loquendi genere v. ad Phaedon. p. 60. B. Criton. p. 51. D. al. Itaque sententia loci sic explicanda est: consentaneum est amantes protenus evadere importune superbos ac fastuosos eo, quod dicant ac gloriantur apud omnes non frustra a se in amoris opere esse laboratum. Ποιεῖν simili euphemismo positum ut πράττειν et ποιεῖν, de quo vide infra p. 232. D.

τὸ βέλτιστον ἀντὶ τῆς δόξης—αἰρεῖσθαι] h. e. malle id, quod sibi et amatis sit utilissimum, quam vanam captare hominum existimationem.

ἀνάγκη πυθέσθαι καὶ ἰδεῖν ἀκολουθοῦντας] Iungendum: ἔτι δὲ ἀνάγκη (ἐστὶ) πολλοὺς πυθέσθαι καὶ ἰδεῖν τοὺς ἐρῶντας ἀκολουθοῦντας τοῖς ἐρω-

μένοις καὶ ἔργον τοῦτο ποιουμένους. Ἐργον ποιεῖσθαι τι dicuntur qui aliquid sedulo agunt et pro officii sui parte ducunt: quam in rem Heindorfius Astiusque laudarunt Plat. Tim. p. 27. A. Eryx. p. 392. C. Xenoph. Hieron. IX. 10. Dion. Chrys. Orat. p. 394. D. Themist. X. p. 234. Sententia verborum haec est: Et id ipsum studiose agentes, ut multi ipsos audiant atque videant hoc facientes. Nam τοῦτο referendum ad πολλοὺς πυθέσθαι καὶ ἰδεῖν ἀκ. Astius idem ad ἀκολουθοῦντας retulit. Alius criticus τοῦτο per euphemismum dictum vult ad designandam τὴν συνουσίαν: quod vix crediderim.

B. ἢ δι' ἄλλην τινὰ ἡδονήν] Male Heindorfius: „Magis placeret ἢ δι' ἄλλην τινὰ ἀνάγκην seu χρεῖαν. Ita ne in singulis quidem verbis laudandus est libelli huius scriptor, ne quid dicam de absurdis sententiis, vix sophista dignis.“ Videlicet poterat etiam sic dici: ἢ δι' ἄλλο τι, ὃ ἡδονήν παρέχει, aut: ἢ ἄλλως διὰ τινὰ ἡδονήν. Notissimus est hic usus voc. ἄλλος

τέροις καταστήναι τὴν συμφορὰν, προεμένου δέ σου
 ἂ περὶ πλείστου ποιῆ μεγάλην ἂν σοι βλάβην γενέ- C
 σθαι, εἰκότως ἂν τοὺς ἐρωήντας μᾶλλον ἂν φοβοῖτο.
 πολλὰ γὰρ αὐτούς ἐστι τὰ λυποῦντα, καὶ πάντ' ἐπὶ
 τῇ αὐτῶν βλάβῃ νομίζουσι γίνεσθαι. διόπερ καὶ τὰς
 πρὸς τοὺς ἄλλους τῶν ἐρωμένων συνουσίας ἀποτρέπουσι,
 φοβούμενοι τοὺς μὲν οὐσίαν κεκτημένους, μὴ χρήμα-
 σιν αὐτοὺς ὑπερβάλλωνται, τοὺς δὲ πεπαιδευμένους, μὴ
 συνέσει κρείττους γένωνται· τῶν δ' ἄλλο τι κεκτημέ-
 νων ἀγαθὸν τὴν δύναμιν ἐκάστου φυλάττονται. πεί- D
 σαντες μὲν οὖν ἀπέχθεσθαί σε τούτοις, εἰς ἐρημίαν φί-
 λων καθιστᾶσιν· ἐὰν δὲ τὸ σεαυτοῦ σκοπῶν ἄμεινον

rique omnes Bekker.

D. ἀπέχθεσθαί σε τούτοις] V. ἀπέχθεθαί σε τούτοις.
 Vind. α'. 3. 4. exhibent: ἀπέχθεσθαί σε τούτων. Sed verissime Bek-
 kerus, Heindorfius et Turicenss. e Bass. 1. 2. Par. F. Flor. a. Vind.
 1. receperunt ἀπέχθεσθαί σε τούτοις, nisi quod malim ἀπεχθέσθαι.

de quo v. p. 232. E. ad Symp. 191.
 B. Apol. Socr. p. 36. B. Phaedon.
 p. 110. E. 111. A.

καὶ ἄλλῳ μὲν τρόπῳ —
 μᾶλλον ἂν φοβοῖτο] Opposita
 sunt verba ἄλλῳ μὲν τρόπῳ et
 προεμένου δέ σου ἂ περὶ πλείστα
 ποιῆ: deinde κοινήν ἀμφοτέρους
 συμφορὰν et μεγάλην σοὶ βλά-
 βην. Itaque σοὶ maiore vocis con-
 tentione pronuntiandum. Senten-
 tia haec est: Porro si animum
 tuum metus invaserit, ne
 difficile sit amicitiam per-
 petuo conservare, atque
 te haec subierit cogitatio,
 alio quidem pacto, ubi
 amicitia non amoris fru-
 endi caussa iuncta sit,
 orta discordia aliqua, de-
 trimentum utrisque com-
 mune accideret; ubi vero
 in amatoris gratiam ea,
 quae plurimi facienda
 sint, castitatem, bonam
 famam, familiaritates ho-
 nestas, alia, proieceris,
 tibi uni nasci calamita-
 tem; consentaneum est
 amantes a te magis esse
 metuendos. De ἂν repetito v.

Hermann. de particula ἂν p.
 120. Voculam etiam inter κοινήν
 et ἀμφοτέρους de suo inseruit
 Hirschig., quo vix opus.

C. διόπερ καὶ τὰς πρὸς
 τοὺς ἄλλους τῶν ἐρωμέ-
 νων συνουσίας ἀπ.] Male
 Haenischius atque Astius
 genitivum τῶν ἐρωμένων e verbo
 ἀποτρέπειν pendere censuerunt,
 insolentius dictum esse rati ἀπο-
 τρέπειν τί τις pro τινά τις.
 Immo sic haec interpretanda sunt:
 Avertunt amasiorum cum aliis
 familiaritates, h. e. impedire stu-
 dent, ne illi aliorum utantur fa-
 miliaritate et consuetudine. Ita-
 que τῶν ἐρωμένων nectendum est
 cum συνουσίας.

D. ἀπέχθεσθαί σε τού-
 τοις] suadentes, ut eorum
 odium et inimicitiam in
 te suscipias. Mox p. 233. A.
 τὰ μὲν δεδιότες μὴ ἀπέχθων-
 ται.— Formulam ἤκειν τινὲ εἰς
 διαφορὰν illustravit Boissonad.
 ad Philostrat. Heroic. p. 333 sq.
 Compares Protagor. p. 335. A. ἐγὼ
 πολλοῖς ἤδη εἰς ἀγῶνα λόγων ἀφι-
 κόμην ἀνθρώποις. Eurip. Med.
 v. 868. ἐγὼ δ' ἐμαυτῇ διὰ λό-

ἐκείνων φρονῆς, ἥξεις αὐτοῖς εἰς διαφοράν. ὅσοι δὲ μὴ ἐρωῶντες ἔτυχον, ἀλλὰ δι' ἀρετὴν ἔπραξαν ὧν ἐδέοντο, οὐκ ἂν τοῖς συνοῦσι φθονοῖεν, ἀλλὰ τοὺς μὴ ἐθέλοντας μισοῖεν, ἡγούμενοι ὑπ' ἐκείνων μὲν ὑπερορᾶσθαι, ὑπὸ τῶν συνόντων δὲ ὠφελεῖσθαι· ὥστε πολὺ

E. τῶν μὲν ἐρωῶντων] μὲν vulgo omissum ex plurimis longe optimisque codd., etiam Bodl. accessit.

ἀδελον, αὐτοῖς εἰ ξίτι] Hoc ordine Bodl. alique permulti.

γων ἀφικόμην. Infra p. 237. C. ποτερον ἐρωῶντι μᾶλλον ἢ μὴ εἰς φιλίαν τίτον.

δι' ἀρετὴν ἔπραξαν ὧν ἐδέοντο] h. e. virtute sua voti sui compotes facti sunt. Sic πράττειν et πράγμα saepius in hac oratione per μελιγμόν quendam posita reperiuntur, ut 232. E. 233. A. Omnino Graeci et Latini faciendi verba in re obscoena de explenda cupiditate ponere solent, veluti διαπράττεσθαι p. 253. C. 256. C. 234. A. Symp. c. 10. p. 181. B. et ἐξεργάζεσθαι Lucian. Dial. Meretr. p. 219. ed. Bip. Homer. Od. l. 245. αὐτὰρ ἐπεὶ ἐτέλεσε θεὸς φιλοτήσια ἔργα, quod fere expressit Ovidius Am. l. 4, 48. verbis: dulce peregit opus. Usus loquendi tetigerunt Burmann. ad Petron. Sat. I. p. 522. ed. 2. intpp. ad Theocrit. Idyll. II. 143. Lennep. ad Coluth. v. 141. Bosscha ad Ioan. Sec. l. p. 132. Welcker. ad Theogn. p. 135. Winckelmann. ad Plutarchi Amator. p. 116. Conf. etiam infra ad p. 234. A. et Hipp. mai. p. 299. A. τὰ δὲ πον περὶ τὰ ἀφροδίσια πάντες ἂν ἡμῖν μάχοιντο ὡς ἡδιστον ὄν, δεῖ δὲ αὐτό, ἐάν τις καὶ πράττη, οὕτω πράττειν, ὥστε μηδένα ὀρᾶν. — τοὺς μὴ ἐθέλοντας, sc. συνεῖναι.

ὑπ' ἐκείνων μὲν ὑπερορᾶσθαι] Videl. ὑπὸ τῶν μὴ συνεῖναι ἐθέλοντων. Observarunt grammatici dudum ἐκεῖνος et Lat. ille haud raro ad nomen proxime praegressum, οὗτος au-

tem atque hic ad remotius referri. vid. Duker. ad Flor. l. 26, 7. IV. 2, 48. Ruhnkenn. ad Rutil. Sup. p. 126. ad Terent. Andr. l. 4. 6. Heindorf. ad Plat. Lysid. p. 19. Schaefer. ad Demosth. Appar. T. II. p. 215. T. V. p. 322. Matthiae Gr. Gram. 874. Astius ad h. l. Sed qua id lege et conditione fiat, parum adhuc explicatum est. Itaque tenendum arbitramur, saepenumero in horum pronominum usu non tam id spectari, utrum nomen aliquod sit loco propinquius an remotius, quam illud potius, utrum vi sua emineat ac significet id, quod ad aliquid propius pertineat, an contra. Quod sicubi fit, propter causas logicas ἐκεῖνος et ille refertur ad id, quod minus habet gravitatis aut cum ea re, de qua agitur, minus coniunctum videtur; οὗτος autem et Lat. hic designat illud, quod tanquam gravius quiddam aut cum re ipsa propius coniunctum praecipue notari et observari debet. Quod ne temere commenti esse videamur, age, praeter hunc locum paucos alios diligentius excutiamus. Et hic quidem οἱ μὴ συνεῖναι ἐθέλοντες vocantur ἐκεῖνοι, propterea quod ab amatorum causa sunt alieniores, ideoque ab iis quasi remotiores esse cogitantur. Similem rationem notavimus p. 231. A. 231. C. 233. A. B. Demosthen. de Cherson. p. 242. ed. Bremi: δεῖ — τὸ βέλτιον αἰεὶ, μὴ τὸ ῥᾶσιον ἅπαντας λέγειν· ἐπ' ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἡ φύσις

πλείων ἐλπίς φιλίαν αὐτοῖς ἐκ τοῦ πράγματος ἢ ἐχθραν **E**
γενήσεσθαι. Καὶ μὲν δὴ τῶν μὲν ἐρώντων πολλοὶ
πρότερον τοῦ σώματος ἐπεθύμησαν ἢ τὸν τρόπον ἐγνω-
σαν καὶ τῶν ἄλλων οἰκείων ἔμπειροι ἐγένοντο, ὥστε
ἄδηλον, αὐτοῖς εἰ ἔτι τότε βουλήσονται φίλοι εἶναι,

V. ἄδηλον, εἰ ἔτι αὐτοῖς. Dein. τότε om. Δ Π Σ G N O. Ob quam variationem C. Fr. Hermann. αὐτοῖς tanquam suspectum circumscrisit; fortasse ipse iusto suspiciosior. Nos post ἄδηλον interpunximus.

αὐτὴ βαδιεῖται, ἐπὶ τοῦτο δὲ τῶ λό-
γῳ δεῖ προάγεσθαι διδασκαλίᾳ τὸν
ἀγαθὸν πολλὴν ubi Schaeferus
recte observat relationem
esse logicam, non grammaticam:
quippe τὸ ῥᾶστον, ad quod ἐκεῖνο
referatur, esse removendum, τὸ
βέλτιστον autem, quorsum τοῦτο
pertineat, amplexandum. Ly-
sias Apolog. Mantith. p. 154. ed.
Bremi: ὥστε πολὺ ἂν δικαιότερον
ἐκεῖνοις τοῖς γράμμασιν ἢ τούτοις
πιστεύοιτε: ubi ἐκεῖνοις, licet ad
nomen proxime praegressum
spectet, tamen ea denotat, quae
ab hac causa sint alieniora. Ci-
cero pro Muren. §. 31. Atqui
ex veterum rerum monu-
mentis vel maximum bel-
lum populum Romanum
cum Antiocho gessisse vi-
des, cuius belli victor L.
Scipio, parta cum Publico
fratre gloria, quam lau-
dem ille Africa oppressa
cognomine ipso prae se
ferebat, eandem hic sibi
ex Asiae nomine assump-
sit: ubi cur L. Scipio hic di-
catur, apparet e verbis praece-
dentibus: cur Asiaticae na-
tiones atque ille a te ho-
stis contemnitur. Pro Mu-
ren §. 19. Haec fides at-
que haec ratio pecunia-
rum, quae Romae, quae
in foro versatur, impli-
cita est cum illis pecuniis
Asiaticis et cohaeret; ru-
ere illa non possunt, ut
haec non eodem labefa-
ctata motu concidant: ubi

orator haec dicit, quae Romae
sunt, ideoque propiora atque
graviora esse cogitantur. Sed
nolumus plura cumulare: suffi-
ciet caussam et rationem signifi-
casse, qua hunc dicendi usum
niti existimamus. Ceterum a
vero aberravit Heindorfius,
qui ad ὑπεροῦσθαι statuit sup-
plendum esse σὲ pronomen. Quam
sententiam recte redarguit Ha-
enischius. „At hoc loco“, in-
quit, „ὑπεροῦσθαι vel ὠφελεί-
σθαι non puer, sed ii dicantur, qui
eius consuetudine utuntur, sive
οἱ μὴ ἐρωῶντες, necesse est. Nam
puerum ab amicis adiuvari, ab
aliis contemni etiam amatores
existimabant, sed illud ἐπὶ τῇ
αὐτῶν βλάβῃ γίνεσθαι putabant.
Non amantes contra censent sibi
quoque ab amicis pueri aliquam
utilitatem allatum iri.“

E. Καὶ μὲν δὴ — ἐπεθύ-
μησαν ἢ τὸν τρόπον ἐγνω-
σαν] Aoristus de eo, quod solet
identidem fieri; ut Phaedon. p. 73.
D. Gorg. p. 484. A. 511. D. p. 524.
E. p. 525. A. Protag. p. 342. D.
Reip. VIII. p. 550. B. 551. A. 560.
A. B. C. 566. E. infra p. 251. B. p.
254. A. B. C. D. p. 256. C. So-
phocl. Oed. Col. 668. 691.

καὶ τῶν ἄλλων οἰκείων]
h. e. ac praeter ea res eo-
rum domesticas. Male enim
olim Astius alique mores pueri
intelligendos censuerunt, quos iam
per τὸν τρόπον designari quis est
quin videat? Quod vero καὶ
τῶν ἄλλων interpretati sumus ac
praeter ea, de hoc graecismo

233 ἐπειδὴν τῆς ἐπιθυμίας παύσονται· τοῖς δὲ μὴ ἐρῶσιν, οἱ καὶ πρότερον ἀλλήλοις φίλοι ὄντες ταῦτα ἐπραξαν, οὐκ ἐξ ὧν ἂν εὖ πάθωσι ταῦτα εἰκὸς ἐλάττω τὴν φιλίαν αὐτοῖς ποιῆσαι, ἀλλὰ ταῦτα μνημεῖα καταλειφθῆναι τῶν μελλόντων ἔσεσθαι. Cap. VIII. Καὶ μὲν δὴ βελτιονί σοι προσήκει γενέσθαι ἐμοὶ πειθομένῳ ἢ ἐραστῇ. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ καὶ παρὰ τὸ βέλτιστον τά τε λεγόμενα καὶ τὰ πραττόμενα ἐπαινοῦσι, τὰ μὲν δεδιότες, μὴ ἀπέχθωνται, τὰ δὲ καὶ αὐτοὶ χεῖρον διὰ
 B τὴν ἐπιθυμίαν γιννώσκοντες. τοιαῦτα γὰρ ὁ ἔρως ἐπιδείκνυται· δυστυχοῦντας μὲν ἂ μὴ λύπην τοῖς ἄλλοις παρέχει ἀνιαρὰ ποιεῖ νομίζειν· εὐτυχοῦντας δὲ

P. 233. B. ἐλεεῖν τοῖς ἐρωμένοις] Steph. τοὺς ἐρωμένους, cuius lectionis in tribus mss. Bekkeri vestigia sunt conspicua: ceteri omnes dativum praebent.

αὐτοὺς προσήκει] αὐτοῖς permulti libri, partim a pr. m.,

praeter ea, quae modo p. 232. B. attulimus, conferas Apolog. Socr. p. 36. B. Sympos. p. 191. B. p. 216. E. Gorg. p. 473. C p. 480. D. Phaedon. p. 110. E. Reipubl. X. p. 618. A. ibique annot. Eurip. Med. v. 298. Aristoph. Rann. v. 1195. intpp. ad Soph. Phil. v. 38. Lucianea collegit Fritschius Quaest. Lucian. p. 54 sq. — ἐπειδὴν τ. ἐπ. παύσονται, videlicet quia nec mores nec rationes privatas eorum noverunt.

P. 233. ταῦτα ἐπραξαν] h. e. consuetudine usi sunt. Proxima sic iungas: οὐκ εἰκὸς ταῦτα, ἐξ ὧν ἂν εὖ πάθωσιν, h. e. unde hauserint voluptatem, ἐλάττω αὐτοῖς τὴν φιλίαν ποιῆσαι. In quibus quid, insit obscuritatis, equidem non perspicio. Hoc unum fortasse animadvertendum, de quo monuit Heindorfius, quanquam is ceteroquin loci sententiam paullulum obscuravit, αὐτοῖς post τοῖς μὴ ἐρῶσιν abundanter inferri. Quod ne praeter usum et consuetudinem factum putetur, alia id genus adscri-

psimus ad Sympos. p. 195. A. et ad Gorg. p. 282. D. Dein post ἀλλὰ liquet εἰκὸς denuo intelligendum relinqui. Pro μνημεῖα — τῶν μελλόντων ἔσεσθαι Heind. coniecitabat σημεῖα — τῶν μ. ἔσ. Quod commentum qui reiecerunt, Astius et Haenischius, vereor ut et ipsi veram loci interpretationem investigaverint. Mihi ille simpliciter explicandus videtur sic: monumenta, unde de futuris coniecturam capere liceat. Germanice dixeris: *Denkmäler für die Zukunft*. Xenoph. De rep. Athen. in.: ὅτι ἐνομιζομεν τὰς γεγενημένας συμφορὰς ἰκανὰ μνημεῖα τῇ πόλει καταλελεῖφθαι, ὥστε μηδ' ἂν τοὺς ἐπιγιγνομένους ἐτέρας πολιτείας ἐπιθυμῶν. Demosthen. Leptin. §. 5. ἐπειδὴν δὲ τελευτήσωσι, ἐκεῖνοι τοῦ τῆς πόλεως ἡθους μνημεῖον ὡσοι κτλ. Mox C. ταῦτα γὰρ ἐστὶ φιλίας πολλὴν χρόνον ἔσομένης τεκμήρια. ἐμοὶ πειθομένῳ ἢ ἐραστῇ] Breviter dictum pro: εἰ ἐμοὶ πειθοιο, ἢ γίγνοιο, εἰ πειθοιο ἐραστῇ. Frustra Lentzius

καὶ τὰ μὴ ἡδονῆς ἄξια παρ' ἐκείνων ἐπαίνου ἀναγκάζει τυγχάνειν· ὥστε πολὺ μᾶλλον ἐλεεῖν τοῖς ἐρωμένοις ἢ ζηλοῦν αὐτούς προσήκει. ἐὰν δ' ἐμοὶ πείθῃ, πρῶτον μὲν οὐ τὴν παροῦσαν ἡδονὴν θεραπεύων συνέσομαι σοι, ἀλλὰ καὶ τὴν μέλλουσαν ὠφέλειαν ἐσοθεῖν, οὐχ ὑπ' ἐρωτος ἠττώμενος, ἀλλ' ἐμαυτοῦ κρατῶν, οὐδὲ C
διὰ σμικρὰ ἰσχυρὰν ἐχθραν ἀναιρούμενος, ἀλλὰ διὰ μεγάλα βραδέως ὀλίγην ὀργὴν ποιούμενος, τῶν μὲν ἀκουσίων συγγνώμην ἔχων, τὰ δὲ ἐκούσια πειρώμενος ἀποτρέπειν· ταῦτα γάρ ἐστι φιλίας πολὺν χρόνον ἐσομένης τεκμήρια. Εἰ δ' ἄρα σοι τοῦτο παρέστηκεν, ὡς οὐχ οἶόν τε ἰσχυρὰν φιλίαν γενέσθαι, ἐὰν μὴ τις ἐρῶν

nec tamen Bodl.; etiam in ΔΠCDET αὐτούς correctione est restitutum.

δ' ἐμοὶ πείθῃ] V. δέ μοι π. Mutavit Bekker. ex Ven. E.
ἀλλὰ καὶ τὴν μ.] καὶ vulgo aberat, invitis codd. praeter E.

μᾶλλον ante πειθόμενῳ excidisse suspicatus est. De coniunctione verborum τὸ τε λεγόμενα καὶ τὰ πραττόμενα v. Boisson. ad Philostrat. Heroic. p. 476. Dein τὰ μὲν — τὰ δέ, ut sexcenties, est: partim — partim.

B. εὐτυχοῦντας δὲ καὶ τὰ μὴ ἡδ. — τυγχάνειν] „Post εὐτυχοῦντας δὲ quum sic procedere deberet structura: καὶ τὰ μὴ ἡδονῆς ἄξια ἐπαινεῖν ἀναγκάζει, quo rotundior exeat periodus, subito convertitur oratio, ut εὐτυχοῦντας haberi possit pro accusativo absoluto.“ HEINDORF. Recte vero. Concinnitatis enim gratia etiam alterum membrum exorditur ab accusativo: εὐτυχοῦντας δέ, quum proximorum structura verborum exigeret: παρ' εὐτυχοῦντων δέ. Sed accusativo illo relicto dein παρ' ἐκείνων interponitur. Cf. Rost. Gr. §. 137. 5. b. Secus locum expedivit Bernhardy Syntax. p. 467

ὥστε πολὺ μᾶλλον ἐλεεῖν τοῖς ἐρωμένοις ἢ ζηλοῦν αὐτούς προσήκει] Sic libri

optimi atque plurimi pro eo, quod vulgo legebatur, τοῖς ἐρωμένοις. Sententia haec est: Quocirca in eos, qui amantur, multo potius convenit, ut eorum miserearis, quam ut iis invidias. Mire Astius, qui τοῖς ἐρωμένοις sive τοῖς ἐρωμένοις delendum putat. Verbum προσήκει τινί, cedit s. convenit in aliquem, illustravit Heindorf. ad Gorg. §. 78. et ad Phaedon. §. 84.

C. οὐδὲ διὰ σμικρὰ ἰσχυρὰν ἐχθραν ἄν.] Oppositionis ratio postulabat: οὐ διὰ σμικρὰ ταχέως ἰσχυρὰν ἐχθρ. ἄν.

σοὶ τοῦτο παρέστηκεν] Παροισιαταί μοι, ut formula Germ. es tritt mir etwas vor die Seele, dicitur de cogitationibus cuiuscunque generis, imprimis de suspicione et metu, animum subeuntibus; vide quos in hanc rem laudavimus ad Phaedon. p. 58. E. Deinde singulis disiunctionis membris ἄν infertur, quo magis ea a se invicem discernantur atque per se singula extollantur; cuius rationis exempla nec apud Lysiam rara sunt,

- D *τυγχάνη, ἐνθυμῆσθαι χρῆ, ὅτι οὐτ' ἂν τοὺς υἱεῖς περι πολλοῦ ἐποιούμεθα οὐτ' ἂν τοὺς πατέρας καὶ τὰς μητέρας, οὐτ' ἂν πιστοὺς φίλους ἐκεκτῆμεθα, οὐδ' οὐκ ἐξ ἐπιθυμίας τοιαύτης γεγόνασιν, ἀλλ' ἐξ ἐτέρων ἐπιτηδευμάτων. Ἔτι δέ, εἰ χρῆ τοῖς δεομένοις μάλιστα χαρίζεσθαι, προσήκει καὶ τῶν ἄλλων μὴ τοὺς βελτίστους, ἀλλὰ τοὺς ἀπορωτάτους εὖ ποιεῖν· μεγίστων γὰρ ἀπαλλαγέντες κακῶν πλείστην χάριν αὐτοῖς εἶδονται. καὶ [μὲν] δὴ καὶ ἐν ταῖς ἰδίαις δαπάναις οὐ τοὺς*
- E *φίλους ἄξιον παρακαλεῖν, ἀλλὰ τοὺς προσαιτουῦντας καὶ τοὺς δεομένους πλησμονῆς· ἐκεῖνοι γὰρ καὶ ἀγαπήσουσι καὶ ἀκολουθήσουσι καὶ ἐπὶ τὰς θύρας ἤξουσι*

D. *προσῆκει καὶ τῶν ἄλλων μὴ τ. β.] Bekkerus cum plurimis mss. τοῖς ἄλλοις. Sed Bodl. videtur τῶν ἄλλων tueri. In Par. G scriptum legitur τοὺς ἄλλους.*

καὶ [μὲν] δὴ καὶ ἐν ταῖς ἰδ.] Bekkero μὲν est suspectum. Codd. Γ Π Σ Δ Ν Ο voc. δὴ om.

v. c. Orat. de Olea Sacr. p. 53. ed. Brem.: *καίτοι ταῦτα μὲν μετριῶς ποιῶν, ἀλλὰ μὴ προθυμῶς, οὐτ' ἂν περὶ φρυγῆς οὐτ' ἂν περὶ τῆς ἄλλης οὐσίας ἠγωνιζόμεν. In Eratosth. p. 87. ὅτι οὐτ' ἂν ἐκεῖνα δύναιντο ποιεῖν, μὴ ἐτέρων συμπραττόντων, οὐτ' ἂν νῦν ἐπεχείρησαν ἐλθεῖν. Accus. Agorat. p. 110. καὶ οὐτ' ἂν Ἀθηναίων οὐδένα ἀπώλεας, οὐτ' ἂν αὐτοὺς εἰς τοιοῦτους κινδύνους κατέστης. Platonica laudavimus ad Apolog. Socrat. p. 62. Sympos. p. 90.*

D. *Ἔτι δέ, εἰ χρῆ τοῖς δεομένοις —] Argumentatur in hunc fere modum. Si oportet in amore iis maxime gratificari, qui summo eius desiderio capti tenentur (τοῖς δεομένοις), consentaneum est etiam ex iis, qui non amant, illos maxime beneficiis ornandos esse, qui sint maxime inopes, non qui optimi esse videantur: quippe isti maximis malis liberati plurimum*

nobis habebunt gratiae. Proinde etiam ad epulas privatas non amicos vocare par est, sed eos, qui id valde cupiant atque satietate indigeant. At vero res longe secus habet. Nam non iis debemus gratificari, qui alicuius rei desiderio maxime tenentur, sed illis potius, qui gratiam referre queant etc. Vides ita omnia clara esse atque perspicua. Quod longe aliter evenit, ubi cum codd. plurimis τοῖς ἄλλοις legeris. Nam ita τοῖς ἄλλοις quum non possint alii significari quam non amantes, nemo est quin facile sentiat antea oppositionis rationem hoc fere exigere atque flagitare: Ἔτι δέ, εἰ τοὺς ἐρωμένους χρῆ τ. δ. μ. χ. Cuiusmodi oppositionem revera habet τῶν ἄλλων, quandoquidem οἱ δεόμενοι μάλιστα χαρίζεσθαι intelliguntur amantes. Accedit, quod orator exponit, quid puerum facere oporteat; non, quid a ceteris debeat fieri. Nec vero obacurum est, unde lectio τοῖς ἄλλοις

καὶ μάλιστα ἡσθήσονται καὶ οὐκ ἐλαχίστην χάριν εἴ-
 σονται καὶ πολλὰ ἀγαθὰ αὐτοῖς εὔξονται. Ἄλλ' ἴσως
 προσήκει οὐ τοῖς σφόδρα δεομένοις χαρίζεσθαι, ἀλλὰ
 τοῖς μάλιστα ἀποδοῦναι χάριν δυναμένοις· οὐδὲ τοῖς
 ἐρῶσι μόνον, ἀλλὰ τοῖς τοῦ πράγματος ἀξιούσι· οὐδὲ 234
 ὅσοι τῆς σῆς ὥρας ἀπολαμβάνονται, ἀλλὰ οἵτινες πρε-
 σβυτέρῳ γενομένῳ τῶν σφετέρων ἀγαθῶν μεταδώσου-
 σιν· οὐδὲ οἱ διαπραξάμενοι πρὸς τοὺς ἄλλους φιλο-
 τιμήσονται, ἀλλ' οἵτινες αἰσχυρόμενοι πρὸς ἅπαντας
 σιωπήσονται· οὐδὲ τοῖς ὀλίγον χρόνον σπουδάζουσιν,
 ἀλλὰ τοῖς ὁμοίως διὰ παντὸς τοῦ βίου φίλοις ἐσομέ-
 νοις· οὐδὲ οἵτινες πανόμενοι τῆς ἐπιθυμίας ἐχθρας

E. οὐδὲ τοῖς ἐρῶσι μόνον] Plurimi libri, inter quos est Bodl., προσερωσι exhibent. Unde Astius legendum coniecit προσ-
 αιτουσι, probante C. Fr. Hermanno. Sed πρὸς malo errore ex
 praecedenti τοῖς natum.

P. 234. χρόνον σπουδάζουσιν] Steph. malebat σπουδά-
 σουσιν, probante Heindorfio. Quod vellem codd. suppeditassent.

originem duxerit. Quum enim
 grammatici non viderent, quor-
 sum αὐτοῖς, quod subsequitur,
 esset referendum, continuo huic
 malo scilicet ita mederi studue-
 runt, ut genitivum τῶν ἄλλων in
 dativum commutarent, qui cum
 προσήκει cohaereret. At enim
 vero hac mutatione neutiquam
 opus erat. Nam pronomen re-
 fertur ad subiectum indefinitum,
 quod latet in verbis χρὴ χαρίζε-
 σθαι et προσήκει εὔ ποιεῖν, ita
 quidem, ut de pueris esse cogi-
 tandum res ipsa declarat. Sic
 αὐτός saepius ponitur, etiamsi
 subiecti mentio antea non diser-
 tis verbis facta sit. Euthydem. p.
 273. C. οἷω τε δὲ καὶ ποιῆσαι
 δυνατὸν εἶναι αὐτὸν αὐτῷ βοη-
 θεῖν ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ἂν τις
 αὐτὸν ἀδικῇ, ubi αὐτὸν infer-
 tur perinde ac si antea dictum
 esset τινὰ δυνατὸν εἶναι. Alia
 indicavimus Gorg. p. 520. C. Rei-
 publ. I. p. 347. C. IX. p. 588. B, ubi
 vid. annot. Atque haec si recte
 iudicavimus, quo iure Hein-

dorf. οὔτοι pro αὐτοῖς maluerit,
 sponte intelligitur.

E. καὶ ἐπὶ τὰς θύρας
 ἤξουσιν] Proverbialis loquutio
 de egenis et mendicis. v. ad
 Reip. II. p. 364. B. VI. p. 489. B.

ἀλλ' ἴσως προσήκει —]
 ἴσως ita cum Attica urbanitate
 usurpari pro certo, profecto,
 sane, a multis observatum est.
 Astius laudat Locell. ad Xeno-
 noph. Ephes. p. 188. iam ab Hein-
 dorfio citatum, Schaeferum
 ad Long. p. 357. et sua ad Legg.
 p. 78. Addas etiam Lobeck. ad
 Ai. v. 998.

P. 234. οὐδὲ οἱ διαπρα-
 ξάμενοι] qui negotio suo
 peracto, i. e. cupiditate exple-
 ta. Notus μελιγμός, de quo
 conferas supra ann. ad p. 232. D.
 Plutarch. Alcib. p. 210. E. al.
 Ita etiam infra p. 253. C. 256. C.
 Nec multum abludit Euripid.
 Helen. v. 20. Ζεὺς — δόλιον ἐθ-
 νὴν ἐξέπραξεν, ὑπ' αἰετοῦ δίω-
 γμα φεύγων.

πρόφασιν ζητήσουσιν, ἀλλ' οἱ πανομένης τῆς ὥρας, **B** τότε τὴν αὐτῶν ἀρετὴν ἐπιδείξονται. Σὺ οὖν τῶν τε εἰρημένων μέμνησο, καὶ ἐκεῖνο ἐνθυμοῦ, ὅτι τοὺς μὲν ἐρῶντας οἱ φίλοι νουθετοῦσιν ὡς ὄντος κακοῦ τοῦ ἐπιτηδεύματος, τοῖς δὲ μὴ ἐρῶσιν οὐδεὶς πώποτε τῶν οἰκείων ἐμέμψατο ὡς διὰ τοῦτο κακῶς βουλευομένοις περὶ ἑαυτῶν.

Cap. IX. Ἴσως μὲν οὖν ἂν ἔροιο με, εἰ ἅπασι σοι παραινῶ τοῖς μὴ ἐρῶσι χαρίζεσθαι. ἐγὼ μὲν οἶμαι οὐδ' ἂν τὸν ἐρῶντα πρὸς ἅπαντάς σε κελεύειν τοὺς

πανομένης τῆς ὥρας] Sic Flor. g. suffragante Ficino. Ceteri libri omnes πανομένης. Quod vides lenissima mutatione nunc correctum haberi. Quamquam illud sanequam dubitaveris, num potius πανομένης vel πανομένης restituendum sit, ad quod codicum scriptura item perducit. At vel sic vulgatam lectionem vitiosam esse apparet, propiusque ad verum accedit quod ex libro Flor. revocavimus. V. annot.

B. Ἴσως μὲν οὖν ἂν] V. Ἴσως ἂν οὖν ἔροιο, quod etiam Bekkerus tenuit. Bodl. cum optimis Ἴσως μὲν οὖν ἔροιο. Alii Ἴσως οὖν ἂν ἔροιο. Hinc pronο alveo fluit Ἴσως μὲν οὖν ἂν, quod exstat in Vind. 4.

πανομένης τῆς ὥρας] Vulgo πανομένης τῆς ὥρας, quod nihili est. Itaque Heindorfius olim scribendum putabat πανομένης: postea ἀπολαυσόμενοι reponendum coniciebat. Contra Astius olim πασομένης edidit: quod commentum ipse postea reprobavit in Obss. ad Phaedr. Germ. p. 201., ubi hanc proposuit emendationem: οὐδὲ οὔτινες πανομένης τῆς ὥρας ἔχθρας πρόφασιν ζητήσουσιν, ἀλλ' οἱ πανομένης τῆς ἐπιθυμίας, τότε τὴν αὐτῶν ἀρετὴν ἐπιδείξονται. Sed audacior est haec verborum transpositio, quam ut probabilis videatur. Itaque Boeckhiius Ephem. Ienens. a. 1808. n. 177. p. 185., relecto etiam Heindorfii commento ἀπολαυσόμενοι, quam formam ne usitatam quidem fuisse monet, scribendum censuit ἐπαυράμενοι τῆς ὥρας, i. e. καρπωσόμενοι, comparatis locis Herodoti VII. 158. Thucyd. II.

53. Andocid. De Red. T. IV. p. 75. ed. Reisk. et Suidae s. v. ἐπαύρασθαι. Sed nec haec ratio omnium satisfacit desideriiis. Quocirca Iacobsius ad Achill. Tat. p. 544. γευσόμενοι τῆς ὥρας legi voluit. His coniecturis omnibus nunc facile, opinor, carebimus. Nisi forte cum Astio facere volueris, qui utraque lectione in unum confusa nuper scribendum censuit: πανομένης τῆς ὥρας. Nostram lectionem confirmat etiam Ficinus, qui vertit: sed qui forma deflorescente virtutem suam constantiamque ostendent. Postulat eandem quod praecedit πανομένης τῆς ἐπιθυμίας, nisi forte membrorum parilitatem nihili faciendam putaveris. Nam quod Astius censet, sequens τότε necessario πανομένης efflagitare, hoc quale sit, libere fateor me neutiquam intelligere. Ceterum πανομένης quod dicitur pro λη-

ἐρω̄ντας ταύτην ἔχειν τὴν διάνοιαν. οὔτε γὰρ τῷ λό- C
 γῳ λαμβάνοντι χάριτος ἴσης ἄξιον, οὔτε σοὶ βουλομέ-
 νῳ τοὺς ἄλλους λανθάνειν ὁμοίως δυνατόν· δεῖ δὲ
 βλάβην μὲν ἀπ' αὐτοῦ μηδεμίαν, ὠφέλειαν δὲ ἀμφοῖν
 γίνεσθαι.

Ἐγὼ μὲν οὖν ἱκανά μοι νομίζω τὰ εἰρημένα· εἰ δέ
 τι σὺ ποθεῖς, ἡγούμενος παραλελειφθαι, ἐρώτα.

Τί σοι φαίνεται, ὦ Σώκρατες, ὁ λόγος; οὐχ ὑπερ-
 φυνῶς τά τε ἄλλα καὶ τοῖς ὀνόμασιν εἰρησθαι; D

ἐγὼ μὲν οἶμαι] Dedi μὲν pro vulg. δὲ ex Bodl. ΑΠΣΔG
 NO T al. v. ann. ad Phileb. p. 35. A, unde nec in asyndeto haeren-
 dum esse intelligetur.

C. τῷ λόγῳ λαμβάνοντι] V. τῷ λαμβάνοντι. Sed Bodl.
 cum permultis aliis τῷ λόγῳ λ., quod cum Bekkero recepimus, co-
 dicum auctoritati obtemperantes. Mox Bodl. vitiose: ὁμοίως δυνα-
 τόν· αλεῖ δὲ —

εἰ δέ τι σὺ ποθεῖς] Vett. editt. εἰ δέ τι σὺ ὑποθῆς. Ali-
 quot libri ὑποθεῖς, quod ad verum perducit. Recte enim Venet.
 Σ ποθεῖς, quod cum Bekkero dedi. Heindorf. ad Theaet. p. 408.
 conl. εἰ δ' ἔτι τι σὺ ποθεῖς. conf. annot. ad Prot. p. 329. D. Reip.
 VI. p. 571. D. X. in. Statim post Bodl. prave ἐρωτα.

γούσης, id neminem morabitur,
 qui verborum rationem diligen-
 tius consideraverit.

C. οὔτε γὰρ τῷ λόγῳ λαμ-
 βάνοντι —] Concedendum
 fuit librorum auctoritati, qui
 magna consensione istud λόγῳ
 tuentur. Nec sane deest com-
 moda loci interpretatio. Nam
 λόγῳ λαμβάνειν quum sit mente
 et ratione comprehendere,
 de qua re v. Sophist. p. 238.
 B. 249. D. Parmenid. p. 135. E.
 Legg. I. p. 638. C. X. p. 898. E.,
 facileque possit intelligi αὐτό,
 i. e. τὸ ἅπασι χαρῆσθαι, senten-
 tiam verborum liquet hanc esse:
 Neque enim ei, qui rem
 mente et cogitatione con-
 templatur, ea pari digna
 videtur gratia esse (sc. at-
 que si secus habeat), h. e. nec
 amatori rem rite secum perpen-
 denti ista probatur amoris ratio;
 neque tibi quamvis volenti
 (omnibus gratificari) pa-

riter licebit ceteros ama-
 tores latere, ita ut eos non
 offendas, quippe aegre ferentes,
 quod alios quoque amaveris. Ita-
 que significatur nec amanti
 rationem istam per se spectatam
 (theoretisch) probatum iri,
 nec amato talis amoris exer-
 cendi et colendi facultatem sup-
 petituram esse, i. e. eum amo-
 rem re vera (praktisch) ta-
 lem esse, qui propter amatorum
 invidiam et aemulationem coli
 omnino non possit. Pro τῷ λό-
 γῳ nuper Car. Badham in edi-
 tione Phaedri Londinensi scri-
 bendum coniecit: τῷ γ' οὔτω.

Τί σοι φαίνεται — ὁ λό-
 γος;] Reip. I. p. 328. E. τί σοι
 φαίνεται τοῦτο; Charmid. in: τί
 σοι φαίνεται ὁ νεανίσκος; Euthy-
 dem. §. 77. τί οὖν ἐφαίνοντό σοι
 (οἱ ἄνδρες); ubi vid. Heindorf.
 p. 411. Phileb. p. 21. E. τί δ' ὁ
 συναμφοτέρος (βίος), ἐξ ἀμφοῖν
 συμμιχθεῖς; sc. σοὶ φαίνεται.

ΣΩ. Δαιμονίως μὲν οὖν, ὧ ἑταῖρε, ὥστε με ἐκπλα-
γῆναι. καὶ τοῦτ' ἐγὼ ἔπαθον διὰ σέ, ὧ Φαῖδρε, πρὸς
σέ ἀποβλέπων, ὅτι ἐμοὶ ἐδόκει γάνυσθαι ὑπὸ τοῦ λό-
γου μεταξὺ ἀναγιγνώσκων. ἡγούμενος γὰρ σέ μᾶλλον
ἢ ἐμὲ ἐπατεῖν περὶ τῶν τοιούτων σοὶ εἰπόμεν, καὶ ἐπό-
μενος συνεβάχχευσα μετὰ σοῦ τῆς θείας κεφαλῆς.

ΦΑΙ. Εἶεν· οὕτω δὴ δοκεῖ παίζειν;

ΣΩ. Δοκῶ γάρ σοι παίζειν καὶ οὐχὶ ἐσπουδα-
E κέναι;

ΦΑΙ. Μηδαμῶς, ὧ Σώκρατες, ἀλλ' ὡς ἀληθῶς

D. γάνυσθαι ὑπὸ τ. λ.] Sic Bodl. et A. Vulgo γάνυσθαι,
quae est scriptura ceterioris graecitatis propria.

E. εἰπεῖν ἄλλον τῶν Ἑλλ.] Sic codd. fere omnes. Male

Philemon. ad Athen. IV. p. 133.

A. ἔχθους τί σοι ἐφαίνεθ' ἐφθός;

Lucian. Dial. Meretr. X. 3. τί σοι

δοκεῖ ἢ ἐπιστολή; Horat. Epist.

I. 11. in: Quid tibi visa

Chios, Bullati, notaque

Lesbos, quid concinna Sa-

mos, quid Croesi regia

Sardes? Terent. Eum. II. 2,

43. Sed quid videtur hoc

tibi mancipium? Ceterum

facile apparet ad οὐχ ὑπερφνωῶς

— εἰρησθαι denuo repetendum

esse φαίνεται, ut temere nuper

vir quidam doctus contenderit

haec omnia sublata post ὁ λόγος

interrogandi nota uno tenore le-

genda esse. — τά τε ἄλλα, sc.

τοῖς ῥήμασι. v. Sympos. p. 198. B.

Apol. p. 17. B. ibique annot.

D. μὲν οὖν] est immo, ut

sexcenties.

ἐδόκει γάνυσθαι] Allu-

dit ad nomen Phaedri. Cur γά-

νυσθαι scribendum sit, neque

γάνυσθαι, subtilissime nuper

disputavit Hermannus Praef.

ad Sophocl. Antigon. ed. III. p.

XX sqq., imprimis p. XXVI. Se-

riorum usus duplex ἄν suscepit.

v. Eustath. p. 199. 1710. 9. 546.

30. Etym. M. 85, 14. 221, 23. 589,

52. 629, 44. conf. etiam Iacob-

sium ad Philostrat. Imagg. p. 9.

31. p. 11. 26. p. 47. 22. — με-

ταξὺ ἀναγιγνώσκων, inter

legendum. v. ad Remp. I. p. 336.

B. Apolog. p. 40. B.

ἐπατεῖν περὶ τῶν τοιού-

των] Frequens est εἰδέναι περὶ

τινος, ἐπατεῖν περὶ τιμος, κτλ.

v. Menon. p. 71. B. p. 92. C. Gorg.

p. 464. D. De Rep. X. p. 598. C.

Criton. p. 48. A. Heindorf. ad

Hipp. Maior. p. 146.

τῆς θείας κεφαλῆς] Bene

Heindorfius: „θεῖος ad di-

vinum refer furorem. Eurip.

Hecub. v. 87. θεῖα Ἐλένου ψυχά.“

Formulam posterioris graecita-

tis scriptores certatim usurpasse

praeter Berglerum ad Alci-

phron. p. 349. ed. Wagn. Astius

ad h. l. docte demonstravit. conf.

Max. Tyr. XXIV. 4. Themist.

Or. III. 46. Iulian. Orat. VII. 217.

D. Nec tamen viro docto as-

sentimur post Εἶεν interpunctio-

nem removendam iudicanti. Quod

cur ita statuamus, patebit ex

annot. ad Euthyphron. p. 13. D.

coll. ann. ad Phaedon. p. 95. A.

Ad δοκεῖ intell. σοί.

E. Μηδαμῶς, ὧ Σώκρατες]

Int. οὕτω λέγε. Vide quae id

genus collegimus ad Menon. p.

25. Gorg. p. 497. B. Protagor. p.

334. E. coll. p. 318. B. Reipubl. I.

p. 334. D. et 350. E. Heindorf-

fium ἐσπούδακας intelligentem

merito reprehendit Engelhardt.

εἰπέ, πρὸς Διὸς φιλίου, οἶει ἄν τιν' ἔχειν εἰπεῖν ἄλλον τῶν Ἑλλήνων ἕτερα τούτων μείζω καὶ πλείω περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος;

Cap. X. ΣΩ. Τί δέ; καὶ ταύτη δεῖ ὑπ' ἐμοῦ τε καὶ σοῦ τὸν λόγον ἐπαινέσθηναι, ὡς τὰ δέοντα εἰρηκότος τοῦ ποιητοῦ, ἀλλ' οὐκ ἐκείνη μόνον, ὅτι σαφῆ καὶ στρογγύλα καὶ ἀκριβῶς ἕκαστα τῶν ὀνομάτων ἀποτειόρνευται; εἰ γὰρ δεῖ, συγχωρητέον χάριν σὴν· ἐπεὶ ἐμέ γε ἔλαθεν ὑπὸ τῆς ἐμῆς οὐδενίας. τῷ γὰρ ῥή- 235

Steph. ἄλλων. Mox vulgo μεῖζω τούτων, quod et ipsum codicum auctoritate mutatum.

P. 235. ἐμῆς οὐδενίας] Ante Bekkerum scribebatur αὐδενίας, qui mutavit ex uno codice, in quo est οὐθενίας.

ad Lachet. p. 62. atque iterum ad Menexen. p. 248. De Iove φίλω, hoc est amicitiae praeside, vide praeter Astium ad h. l. quae exposuerunt Bergler. ad Alciphron. p. 243. Ruhken. ad Tim. Gloss. p. 193. Creuzer. ad Proclum T. I. p. 233. Eandem formulam habes Euthyphron. p. 6. B. ἀλλά μοι εἰπέ, πρὸς Φίλων. Gorg. p. 519. E. ἀλλ', ὦ ἀγαθέ, εἰπέ, πρὸς Φίλου.

εἰρηκότος τοῦ ποιητοῦ] Ποιητῆς in universum de scriptore dictum illustravit Heindorfius ad h. l., laudato Dorvillio ad Chariton. p. 289. Sic etiam infra p. 236. D. accipiendum. Στρογγύλα, ut Lat. rotunda, rhetoribus dicuntur quae omni ex parte elaborata sunt ac perpolita, de quo usu conferunt Lambin. ad Horat. Satyr. II. 7, 86. et Ernesti Lexic. Techn. Gr. Rhet. p. 320. Nec ignota sunt quae de verbis ἀποτειόρνευεν et tornare disputavit Bentley. ad Horat. A. P. v. 441. Verba καὶ ἀκριβῶς, quae omittit Plutarch. de Audit. p. 45. A. et Hermias p. 79. Cod. 407. fol. 26. vers., Heindorfium Astiumque adeo offenderunt, ut ea omittenda iudicaverint. In quo illi me quidem non habent

consentientem. Nam primum quod adverbium ita adiectivis subiicitur, in quo maxime haesit Heindorfius, non desunt alia eiusmodi exempla, in quibus nemo offenderit. Protagor. p. 352. C. καλῶς γε, ἐφη, σὺ λέγων, καὶ ἀληθῆ. Phaedon. p. 79. D. καλῶς καὶ ἀληθῆ λέγεις. Phileb. p. 37. C. 41. D. 61. D. Phaed. p. 93. B. Deinde καὶ ante ἀκριβῶς quidni recte interpretari liceat, et in universum, denique, ita ut postremo vocabulo quae antea singulatim indicata sunt comprehendantur? Denique nemo non sentiet ne potuisse quidem καὶ ἀκριβῆ commode dici, ut adverbii usus evitari vix ac ne vix quidem potuerit. Ceterum Plutarch. T. I. p. 77. ed. Steph. καὶ γὰρ ὁ Πλάτων τὸν Λυσίου λόγον οὔτε κατὰ εὐρεσιον ἐπαινῶν καὶ τῆς ἀταξίας αἰτιώμενος ὁμῶς αὐτοῦ τὴν ἐπαγγελίαν ἐπαινεῖ, καὶ ὅτι τῶν ὀνομάτων σαφῶς καὶ στρογγύλως ἕκαστον ἀποτειόρνευται. Sed laus Platonis non est seria.

εἰ γὰρ δεῖ] Respondet nostro; wenn es sein muss. Criton. c. 4. εἰ δὲ (sc. κίνδυνον ὑπομένειν), εἰ τούτου μεῖζω. Menex. c. 3. οἶει οἷός τ' εἶναι αὐτὸς εἰπεῖν, εἴπερ δέοι. Parm. p. 126. C. ἀλλ', εἰ δεῖ,

τορικῶ αὐτοῦ μόνῳ τὸν νοῦν προσεῖχον, τοῦτο δὲ οὐδὲ αὐτὸν ᾧμην Λυσίαν οἶεσθαι ἰκανὸν εἶναι. καὶ δὴ καὶ οὖν μοι ἔδοξεν, ᾧ Φαῖδρε, εἰ μὴ τι σὺ ἄλλο λέγεις, δις καὶ τρις τὰ αὐτὰ εἰρηκέναι, ὡς οὐ πάνυ εὐπορῶν τοῦ πολλὰ λέγειν περὶ τοῦ αὐτοῦ, ἢ ἴσως οὐδὲν αὐτῷ μέλον τοῦ τοιούτου· καὶ ἐφαίνετο δὴ μοι νεανιεύεσθαι ἐπιδεικνύμενος, ὡς οἷός τε ᾧν ταῦτα ἐτέρως τε καὶ ἐτέρως λέγων ἀμφοτέρως εἰπεῖν ἄριστα.

B ΦΑΙ. Οὐδὲν λέγεις, ᾧ Σώκρατες. αὐτὸ γὰρ τοῦτο καὶ μάλιστα ὁ λόγος ἔχει. τῶν γὰρ ἐνόητων ἀξίως

ῥητορικῶ αὐτοῦ μόνῳ] μόνον ΑΣΔΝΟΤ Flor. g. h. Vind. l. Monacc., probante Astio. v. ad p. 253. D. Dein vulgo καὶ δὴ οὖν. Sed Bodl. ΑΠΔΓΤ δικαιῶν corrupte. Alii δικαιῶν οὖν vel δίκαιον οὖν, quod et ipsum corruptela laborat manifesta. δὴ καὶ οὖν in litura Ξ. Unde refixi: καὶ δὴ καὶ οὖν. Herm. dedit καὶ οὖν minus vere. Tum Bodl. λέγης pro λέγεις.

ἢ ἴσως οὐδέν] In exemplo Steph. ἢ deest.

B. αὐτὸ γὰρ τοῦτο] **V.** αὐτὸ μὲν γὰρ τοῦτο, quod solus Ven. Ξ habet.

ἴωμεν παρ' αὐτόν. Soph. Ant. v. 675. κρείσσον γάρ, εἴπερ δεῖ, πρὸς ἀνθρώδς ἐκπεσεῖν.

P. 235. τοῦτο δὲ οὐδὲ αὐτὸν ᾧμην Λυσίαν — ἰκανὸν εἶναι] in hoc (sc. ἐν τῷ τὰ θέοντα λέγειν) vero putabam nec ipsum Lysiam existimare se satis valere. Nam τοῦτο pertinet ad remotiora. Iam vero sponte apparebit, quo iure Heindorf. et Ast. ἄν in his excidisse iudicaverint. Nimirum pari iure per se utique dicitur recta oratione: τοῦτο δὲ οὐδὲ αὐτὸς ἄρα Λυσίας οἶεται ἰκανὸς εἶναι, atque: οὐδὲ αὐτὸς Λυσίας ἄν οἶοιτο ἰκανὸς εἶναι. De formula εἰ μὴ τι σὺ ἄλλο λέγεις conferas Reipubl. IV. p. 430. **B.** εἰ μὴ τι σὺ ἄλλο λέγεις. Ibid. VI. p. 492. **A.** εἰ μὴ τί' ἄλλο λέγεις τι σὺ. **Gorg.** p. 462. **B.** p. 513. **C.** εἰ μὴ τι σὺ ἄλλο λέγεις. **Cratyl.** p. 427. **D.** ordine paullulum mutato: εἰμὴ τι ἄλλο Κρατύλος ὅδε λέγει.

ἢ ἴσως οὐδὲν αὐτῷ μέλον] vel quia fortasse hoc ni-

hil curavit; v. Matthiae Gr. §. 564. coll. §. 348.

ἐπιδεικνύμενος, ὡς οἷός τε ᾧν] Eodem modo ὡς cum participio infertur Xenoph. Anabas. I. 5, 9. τὸ δὲ σύμπαν δηλὸς ἦν Κύρος ὡς (ita codd.) σπεύδων. Lysiae Orat. XII. §. 90. δηλοὶ ἔσεσθε ὡς ὀργιζόμενοι. Sophoc. Aiac. 327. καὶ δηλὸς ἐστὶν ὡς τι δρασεῖων κακόν. Quippe structura verborum haec est: ἐπιδεικνύμενος, ὡς οἷός τε ᾧν ἀμφοτέρως ἄριστα λέγειν ταῦτα ἐτέρως καὶ ἐτέρως λέγων. Pro ταῦτα ne cum Heindorfio et Turicensibus ταῦτα corrigas, δεικτικῶς haec dici existimanda sunt: ista, de quibus verba fecit.

B. τῶν γὰρ ἐνόητων —] nihil enim eorum praetermisit, quae in ipso argumento inerant, ut digne de iis diceretur. Mox παρὰ τὰ ἐκ. εἰρημμένα cohaeret cum ἄλλα πλείω καὶ πλείονος ἀξία: qua structura nihil est frequen-

ῥηθῆναι ἐν τῷ πράγματι οὐδὲν παραλέλοιπεν, ὥστε παρὰ τὰ ἐκείνῳ εἰρημένα μηδέν' ἂν ποτε δύνασθαι εἰπεῖν ἄλλα πλείω καὶ πλείονος ἄξια.

ΣΩ. Τοῦτο ἐγὼ σοι οὐκέτι οἶός τε ἔσομαι πείθεσθαι. παλαιοὶ γὰρ καὶ σοφοὶ ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες περὶ αὐτῶν εἰρηκότες καὶ γεγραφότες ἐξελέγξουσί με, ἐάν σοι χαριζόμενος συγχωρῶ.

ΦΑΙ. Τίνες οὗτοι; καὶ ποῦ σὺ βελτίω τούτων ἀκήκοας;

Cap. XI. ΣΩ. Νῦν μὲν οὕτως οὐκ ἔχω εἰπεῖν· δῆ-

μηδέν' ἂν ποτε δύνασθαι] Bodl. et multi alii: μηδένα ποτε. Atqui hoc dicit: so dass wohl keiner jemals im Stande sein dürfte etc. Omisso ἂν oratio inurbanior erit. Probavit tamen Bodl. lectionem Hermann., de qua v. ad 256. A. Idem in proximis ex Bodl. πιθέσθαι pro vulg. πείθεσθαι dedit, plurimis libris, immo ceteris omnibus, adversantibus.

ἔσομαι πείθεσθαι] Bodl. ΔΓ πιθέσθαι, quae forma aoristi prosae orationis scriptoribus ignota est.

tius. Gorg. p. 507. A. οὐκ ἔχω παρὰ ταῦτα ἄλλα φάναι. Phaedon. p. 107. A. οὐκοῦν — ἔχω παρὰ ταῦτα ἄλλο τι λέγειν. Ibid. p. 74. A. p. 80. B. Lachet. in. Theaet. p. 156. A. Lysid. p. 213. C. De Republ. I. p. 337. E. VI. p. 506. B. Politic. p. 295. D. E. Aristoph. Pac. v. 110. Nubb. v. 698. Lysistrat. v. 111. al. Mox C. παρὰ ταῦτα ἂν ἔχειν εἰπεῖν ἕτερα μὴ χείρω. P. 235. E. παρὰ πάντα ταῦτα ἄλλα εἰπεῖν. P. 236. B. παρὰ τὴν ἐκείνου σοφίαν ἕτερόν τι ποικιλώτερον.

C. Νῦν μὲν οὕτως —] sic statim, nulla praegressa meditatione. Aptè comparat Heindorf. Theaet. p. 158. C. νῦν οὕτως ἐν τῷ παρόντι. Legg. IV. p. 712. D. οὕτω νῦν ἐξαίφνης. Xenoph. Mem. III. 6, 9. οὕτω γε ἀπὸ στόματος. Etiam simplex οὕτως ita ponitur Gorg. p. 464. B. Sympos. p. 176. D. Infra p. 272. C. est νῦν γ' οὕτως. De Rep. II. p. 380. D. νῦν γε οὕτως. De Republ. VII. p. 530. C. νῦν γε οὐ-

τωσί. Mox καλός et σοφός vulgaris est poetarum appellatio. v. ad Reipubl. X. p. 595. C. Συγγραφεῖς quod dicuntur simpliciter prosae orationis scriptores, alia huius usus exempla collegerunt intpp. ad Thom. Mag. p. 813. et Heindorf. ad Plat. Lys. §. 7. Ceterum Socrates Menon. p. 81. A. ἀκήκοα γὰρ ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν σοφῶν περὶ τὰ θεῖα πράγματα, quae nollem Astius dixisset ad huius loci similitudinem esse composita. Consueta autem utitur hic Socrates ironia, qua aliis tribuit sua, veluti Sympos. c. X., ubi se a Diotima accēpisse simulat τὰ ἐρωτικά, quae tamen ipse excogitavit. Laudat locum Max. Tyr. XXIV. 7., ubi Lesbiam poetricam censet καλὴν appellari διὰ τὴν ὄραν τῶν μελῶν; alioquin enim eam fuisse parvam atque nigram. Bella vero loci interpretatio! Saniora aliquanto tradit Perizonius ad Aelian. Varr. Histor. Libr. XII. Cap. XIX., ubi de Sapphus sapientia disputat.

λον δέ, ὅτι τινῶν ἀκήκοα, ἢ που Σαπφοῦς τῆς καλῆς, ἢ Ἀνακρέοντος τοῦ σοφοῦ, ἢ καὶ συγγραφέων τινῶν. πόθεν δὴ τεκμαιρόμενος λέγω; πληρὲς πως, ὧ δαιμόνιε, τὸ στηθός ἔχων αἰσθάνομαι παρὰ ταῦτα ἂν ἔχειν εἰπεῖν ἕτερα μὴ χεῖρω. ὅτι μὲν οὖν παρὰ γε ἑμαντοῦ οὐδὲν αὐτῶν ἐννενόηκα, εὖ οἶδα, συνειδῶς ἑμαντῶ ἀμαθίαν. λείπεται δὴ, οἶμαι, ἐξ ἀλλοτριῶν ποθὲν ναμάτων διὰ τῆς ἀκοῆς πεπληρωῶσθαι με δίκην ἀγγείου· ὑπὸ δὲ νωθείας αὐτὸ καὶ αὐτὸ τοῦτο ἐπιλέλησμαι, ὅπως τε καὶ ὠντινων ἤκουσα.

ΦΑΙ. Ἄλλ', ὧ γενναιότατε, κάλλιστα εἶρηκας. σὺ γὰρ ἐμοὶ ὠντινων μὲν καὶ ὅπως ἤκουσας, μηδ', ἂν

C. πληρὲς πως] Ald. Steph. πληρὲς περ. Recte libri mss. cum Bass. 1. 2. Est enim περ ab usu Atticorum alienum, de quo v. Klotz. De particul. p. 722.

παρὰ γε ἑμαντοῦ] V. παρὰ τε, praeter fidem codicum fere omnium.

πόθεν δὴ τεκμαιρόμενος λέγω;] Unde igitur coniciens arbitror me haec ab aliis accepisse? Solere apud Platonem interrogationes ita medio sermone interponi multis demonstratum exemplis est ad Sympos. p. 178. D.

Πληρὲς πως — τὸ στηθός ἔχων] Istud πὼς est nescio quo modo, ut Cratyl. p. 428. C. Theaet. p. 144. B. 177. A. Tim. p. 34. C. 37. E. Men. p. 73. A. 95. E. aliis centenis locis. Hoc igitur dicit: Pectore mihi nescio quo modo repleto sentio me alia praeter ista eaque non deteriora posse dicere.

ἐξ ἀλλοτριῶν ποθὲν ναμάτων —] Respexerunt Maximus Tyrius Diss. XXIV. 7. Themist. Orat. I. p. 13. Plutarch. De Poet. Aud. p. 48. C. alii. Ceterum de poetis loquens iocose imitatur poetarum dictionem.

D. ἕτερα ὑποσχέσει εἰ-

πειν] Servavi ὑποσχέσει, librorum mss. lectionem, quamvis manifesto vitiosam. Nam ἕτερα quidem, quod fuerunt qui in ἕτερα mutatum vellent, cum We-xio ad Soph. Antig. Vol. II. p. 77 sqq., ubi fusius de hoc loco exposuit, facile pro vero agnoscimus. conf. p. 234. E. ἕτερα τούτων μελῶ καὶ πλείω. P. 235. B. ἄλλα πλείω καὶ πλεονος ἄξια. P. 236. B. Sed ὑποσχέσει sine controversia turpiter corruptum est. Stephanus aliique in locum eius substituerunt ὑποσχέθητι, quae tamen forma imperativi inaudita est, licet eam Venet. codex et fortasse alii tueantur. Opus igitur est alia emendatione. Ut dicam quod sentio, videtur olim duplex extitisse loci scriptura. Alii enim legerunt ὑπόστηθι, in te suscipe, unde istud ὑποσχέθητι natum est. De ὑφλοτασθαι ita posito v. Plat. Legg. VI. p. 751. D. II. p. 141. B. Plutarch. Pyrrh. c. 21. Dorvill. ad Charit. p. 603. = 569. ed. Lips. et interprtt. ad Thom. Mag.

κελεύω, εἴπης, τοῦτο δὲ αὐτὸ ὃ λέγεις ποιήσον· τῶν ἐν τῷ βιβλίῳ βελτίω τε καὶ μὴ ἐλάττω ἕτερα ὑποσχέσει εἰπεῖν, τούτων ἀπεχόμενος· καὶ σοὶ ἐγώ, ὡςπερ οἱ ἐννέα ἄρχοντες, ὑπισχνούμαι χρυσοῦν εἰκόνα ἰσομέτρητον εἰς Δελφοὺς ἀναθήσειν, οὐ μόνον ἑμαυτοῦ, **E** ἀλλὰ καὶ σὴν.

ΣΩ. Φίλτατος εἶ καὶ ὡς ἀληθῶς χρυσοῦς, ὃ Φαῖδρε, εἶ με οἶει λέγειν, ὡς Λυσίας τοῦ παντὸς ἡμάρτηκε, καὶ οἷόν τε δὴ παρὰ πάντα ταῦτα ἄλλα εἰπεῖν. τοῦτο δὲ οἶμαι οὐδ' ἂν τὸν φαυλότατον παθεῖν συγγραφέα. ἀντίκα περὶ οὗ ὁ λόγος, τίνα οἶει λέγοντα,

D. ἕτερα ὑποσχέσει] V. ἕτερα ὑποσχέθητι, quod Ven. Ξ tnetur. Bodl. ἐτέρω ὑποσχέσει. Etiam alii ἐτέρα vel ἐτέω. Sed ὑποσχέσει ceteri omnes.

E. παρὰ πάντα ταῦτα] Ita codd. optimi, inter quos est Bodl. pro vulg. παρὰ ταῦτα πάντα.

τίνα οἶει λέγοντα] Sic codd. fere omnes pro τί οἶει λ.

p. 879. ed. Bern. Alii autem habuerunt ὑπόσχεσι εἰπεῖν, cuius vestigia refert scriptura codicum longe plurimorum. Ad sententiam non multum refert, utrum pro vero probetur, quamquam ὑπόσθησι, quod est: in te suscipe, magis placet quam ὑπόσχεσι, h. e. sustine, a te impetrare stude. Fieri igitur potest, ut ὑπόσχεσι εἰπεῖν interpretamentum sit alterius lectionis utpote rarioris et insolentioris. Quamquam Wexius l. c. et C. Fr. Hermannus istud ὑπόσχεσι unice probant. Et sane illud plurimorum optimorumque librorum auctoritate gravissime depravatum est ex ὑπόσχεσι adiuncta proximi verbi syllaba initiali.

ὡςπερ οἱ ἐννέα ἄρχοντες] Muretus Varr. Lectt. VIII. 18. „Novem archontes, quum magistratum inirent, publice iurabant se observaturos esse leges, neque passuros fidem suam donis muneribusve corrumpi: si quis

ipsorum secus fecisset, eum multae nomine auream statuam suam pensurum esse.“ Rem narrant Plutarchus Solon. p. 94. B. Heraclides Ponticus Fragment. 1. ed. Köhl. Suidas s. v. χρυσοῦν εἰκῶν. Plura Astius indicavit. — εἰκόνα ἰσομέτρητον, h. e. magnitudine et statura parem. De auratis statuatis apud vett. usitatis v. Salmasius ad Scriptorr. Histor. Aug. Vol. II. p. 343. ed. Lugd. Bat. Praeterea v. Dorvill. ad Charit. p. 314. Wyttenb. ad Eupnap. p. 322 sq., quos etiam Astius laudavit. — In proximis καὶ ὡς ἀληθῶς χρυσοῦς Socratem apparet festive ludere atque iocari, respicientem videlicet ad hanc Phaedri responsionem. De usu v. Arist. Rann. 484. ὃ χρυσοῦ θεοί. Nimirum aurei et aureoli homines vulgari sermone dicti sunt etiam praestantissimi ab utriusque linguae scriptoribus: de quo v. Salmasius ad Trebell. Pollion. c. 5. = Histor. Aug.

236 ὡς χρὴ μὴ ἐρῶντι μᾶλλον ἢ ἐρῶντι χαρίζεσθαι, πα-
 ρέντα τοῦ μὲν τὸ φρόνιμον ἐγκωμιάζειν, τοῦ δὲ τὸ
 ἄφρον ψέγειν, ἀναγκαῖα γοῦν ὄντα, εἴτ' ἄλλ' ἄττα
 ἕξειν λέγειν; ἄλλ' οἶμαι, τὰ μὲν τοιαῦτ' ἐατέα καὶ
 συγγνωστέα λέγουσι· καὶ τῶν μὲν τοιούτων οὐ τὴν
 εὐρεσιν ἀλλὰ τὴν διάθεσιν ἐπαινετέον, τῶν δὲ μὴ
 ἀναγκαίων τε καὶ χαλεπῶν εὐρεῖν πρὸς τῇ διαθέσει
 καὶ τὴν εὐρεσιν.

Cap. XII. ΦΑΙ. Συγχωρῶ ὃ λέγεις· μετρίως γάρ
 μοι δοκεῖς εἰρηκέναι. ποιήσω οὖν καὶ ἐγὼ οὕτως· τὸ
 B μὲν τὸν ἐρῶντα τοῦ μὴ ἐρῶντος μᾶλλον νοσεῖν δώσω
 σοι ὑποτίθεσθαι, τῶν δὲ λοιπῶν ἕτερα πλείω καὶ πλείο-
 νος ἄξια εἰπὼν τῶν Λυσίου παρὰ τὸ Κυψελιδῶν ἀνά-
 θημα σφυρήλατος ἐν Ὀλυμπίᾳ στάθῃτι.

P. 236. τὰ μὲν τοιαῦτ' ἐατέα] Sic permulti libri nec ta-
 men Bodl. Vulgo τὰ μέντοι τ.

B. πλειονος ἄξια εἰπὼν] εἰπόντος Bodl. vitiose cum
 multis aliis.

Κυψελιδῶν] κυψελιδῶν Bodl. Dein pro στάθῃτι Cobet.
 Varr. Lectt. p. 196 sq. legendum contendit ἕσταθι, quia χρυσοῦν
 σταθῆναι nusquam dicatur. At hoc quidem loco recte dicitur.

ἐρεσχηλῶν σε] Hanc scripturam cum Bodl. non pauci alii

Scriptt. ed. Lugd. Bat. 1671. 8.
 Vol. II. p. 361. b.

E. αὐτίκα περὶ οὗ ὁ λόγος] ne longe abeam, ut statim exemplum afferam. v. Gorg. p. 472. D. Protagor. p. 359. E. Reip. I. p. 340. D. al. Ruhnck. ad Tim. Gloss. p. 56. Intpp. ad Gregor. Corinth. p. 416 sq. Mox εἴτα post participium illatum est nihilominus, tamen, ut Gorg. p. 527. D. Protagor. p. 341. E. al. Cuius usus causas declaravimus ad Phaedon. p. 70. E.

P. 236. τὰ μὲν τοιαῦτα] argumenta plane necessaria, sine quorum commemoratione aliquid tractari prorsus nequeat aut aliis persuaderi. De loquutione μετρίως εἰρηκέναι v. ad Criton. p. 46. C. — ποιήσω οὖν καὶ ἐγώ, sc. ut dicam μετρίως.

B. δώσω σοι ὑποτίθεσθαι] h. e. iubebo te facere orationis tuae argumentum.

σφυρήλατος ἐν Ὀλυμπίᾳ στάθῃτι] De re praeter Photium Lex. et Suidam s. v. Κυψελιδῶν conf. Pausan. V. 2. p. 378. Aristot. Pol. V. 11. Strabo VIII. p. 580. C. coll. 542. B. iam ab Heindorfio laudati. Ad eandem spectat Epigramma Analect. Brunck. III. p. 189. CXCIII. Αὐτὸς ἐγὼ χρυσοῦς σφυρήλατος εἰμὶ κολοσσός· Ἐξώλης εἶη Κυψελιδῶν γενεά. Formulam χρυσοῦν τινα ἱστάναι, aureum aliquem ponere, illustrarunt Hemsterhus. ad Lucian. Vol. I. p. 165. Bergler. ad Alciphron. T. I. p. 175. Boissonad. ad Philostrat. Her. p. 398. et 399. Wolf. ad Demosth. Leptin. p. 339. Wyttenbach. ad

ΣΩ. Ἐσπούδακας, ὦ Φαῖδρε, ὅτι σου τῶν παιδικῶν ἐπελαβόμεν ἔρεσχηλῶν σε, καὶ οἶει δὴ με ὡς ἀληθῶς ἐπιχειρήσειν εἰπεῖν παρὰ τὴν ἐκείνου σοφίαν ἕτερόν τι ποικιλώτερον.

ΦΑΙ. Περὶ μὲν τούτου, ὦ φίλε, εἰς τὰς ὁμοίας λαβὰς ἐλήλυθας· ῥητέον μὲν γάρ σοι παντὸς μᾶλλον C οὕτως, ὅπως οἶός τε εἶ· ἵνα δὲ μὴ τὸ τῶν κωμῶδῶν φορτικὸν πρᾶγμα ἀναγκαζόμεθα ποιεῖν ἀνταποδιδόντες ἀλλήλοις, εὐλαβήθητι, καὶ μὴ βούλου με ἀναγκάσαι λέγειν ἐκείνο τὸ εἰ ἐγώ, ὦ Σώκρατες, Σωκράτην ἀγνοῶ, καὶ ἐμαυτοῦ ἐπιλέλησμαι, καὶ ὅτι ἐπεθύμει μὲν λέγειν, ἐθρύπτετο δὲ· ἀλλὰ διανοήθητι, ὅτι ἐντεῦθεν οὐκ ἄπιμεν, πρὶν

tuentur, quum vulgo legatur ἔρεσχηλῶν σε. Etiam Phileb. p. 53. E. Bodl. ex corr. ἔρεσχηλεῖ pro vulg. ἔρεσχηλεῖ. De scriptura verbi conf. Bekker. Anecd. I. p. 258. et Pierson. ad Moer. p. 159. = 117. ed. Lips.

C. ἵνα δὲ μὴ τὸ τῶν κωμ.] Plurimi libri cum Bodl. hoc loco δὲ omittunt; male, nisi forte εὐλαβήθητι eliminandum cum cobeto p. 197.

διανοήθητι, ὅτι] διανοήθητε Bodl. Vat. AT et pr. II. al.

Plut. De superst. p. 170. B. Weichert. de Horatii obtrectatoribus, Poetar. Lat. Reliqq. p. 292. — σφυρήλατος, malleo cusus, quae vox ponitur in artis statuariae operibus, imprimis in statu solidis, quae totae sunt ex aere vel auro, ita ut opponantur fusa opera, ἔργα χωνευτά; v. Böttiger. Andeut. p. 52. Ottfr. Müller. Archäolog. §. 59. 71. Deinde in univ. sum est firmus, indissolubilis, diciturque etiam metaphorice, sicuti demonstravit Wytttenbach. ad Plut. Moral. p. 65. B. Vol. VI. P. I. p. 501.

ἔρεσχηλῶν σε] h. e. σκώπτων. Verbi usum illustravimus ad Phileb. p. 53. E. Ceterum Photius Lexic. s. v. Παιδικά p. 319. ed. Lips. legit ἔρεσχηλῶν σε.

Περὶ μὲν τούτου — ἐλήλυθας] Proverbium ductum a luctatoribus. Phileb. p. 13. D. ἀνέναι εἰς τὰς ὁμοίας, ubi supplendum λαβὰς. Sophist. p. 231. ὀρθὴ γὰρ ἡ παροιμία, τὸ τὰς ἀπάσας μὴ ῥᾶδιον εἶναι διαφεύγειν. Sententia haec est: Quod ad istud quidem attinet, ὡς parem reprehensionis ansam praebuisti, quandoquidem tibi item oratio habenda est. Prave igitur Bodl. ἐλήλυθα. Sed talia vitia liber alioquin praestantissimus habet innumera, ut eius auctoritati non temere obsequendum sit.

C. τὸ τῶν κωμῶδῶν] qui personas in scenam introducunt mutuis conviciis se invicem lacerantes et male dicta male di-

ἂν σὺ εἴπῃς ἃ ἔφησθα ἐν τῷ στήθει ἔχειν. ἐσμὲν δὲ
 D μόνω ἐν ἐρημίᾳ, ἰσχυρότερος δὲ ἐγὼ καὶ νεώτερος, ἐκ
 δ' ἀπάντων τούτων ξύνες ὃ σοι λέγω, καὶ μηδαμῶς
 πρὸς βίαν βουλευθῆς μᾶλλον ἢ ἐκῶν λέγειν.

ΣΩ. Ἄλλ', ὦ μακάριε Φαῖδρε, γελοῖος ἔσομαι
 παρ' ἀγαθὸν ποιητὴν ἰδιώτης αὐτοσχεδιάζων περὶ τῶν
 αὐτῶν.

ΦΑΙ. Οἶσθ' ὡς ἔχει; παῦσαι πρὸς με καλλω-
 πιζόμενος· σχεδὸν γὰρ ἔχω ὃ εἰπὼν ἀναγκάσω σε λέγειν.

ΣΩ. Μηδαμῶς τοίνυν εἴπῃς.

ΦΑΙ. Οὐκ, ἀλλὰ καὶ δὴ λέγω. ὃ δέ μοι λόγος
 ὄρκος ἔσται. ὄμνυμι γάρ σοι — τίνα μέντοι, τίνα

ἐσμὲν δὲ μόνω ἐν ἐρ.] Pro δὲ codd. ΣDNO Florr. g. h. Vind. 3. 4. 7. α. et Monacc. ἐσμὲν γὰρ μ., quod olim placuit, nunc non placet. Dein post μόνω vulgo μὲν inepte intrusum, quod libris ΔΠΣDGNOT Flor. g. h. θ. Vindd. et Monacc. auctoribus cum Bekkero abieciimus.

D. ὃ σοι λέγω] Schneiderus ad Pind. Fragm. p. 7. ed. Heyn. T. III. p. 12 sq. malebat ὃ τι. In Menon. p. 76. D, ubi versiculus item affertur, optimi codd. ὃ τοι λέγω praebent, quod vide an hic quoque reponendum sit. Quamquam scrupulum iniicit, quod Pindari non diserte mentio facta est. Dein Bodl. ΔΠΓT Vind. 1. a pr. m. πρὸς βίας, quod poetis proprium, quamquam illud in Aristophane Brunckius non semel attrectavit, a cuius lubricine illud tutum praestitit Berglerus ad Aristoph. Vesp. v. 462. Plato, Xenophon, alii,

ctis rependentes. Respicit ad p. 228. A. et C.

D. ἐσμὲν δὲ μόνω] Iocossam comminandi formulam Heindorfius illustrat comparatis locis Reip. I. p. 327. C. Phileb. p. 16. A. Idem observat proxima sumpta esse e Pindaro. Menon. p. 76. D. ἐκ τούτων δὴ ξύνες ὃ τοι λέγω, ἔφη Πίνδαρος. v. Boeckh. ad Pindari Fragm. 71. — πρὸς βίαν, vi coactus.

παρ' ἀγαθὸν ποιητὴν] sc. λόγων. Lysiam ita non sine irrisione appellat.

Οὐκ, ἀλλὰ καὶ δὴ λέγω] Ad Οὐκ ex praegressis intelligas οὐτω ποιήσω, h. e. non tacebo. Nihil hoc usu frequentius. Vide, si tanti est, annot. ad Protagor. p. 343. D.

τίνα μέντοι, τίνα θεῶν;—] Iusiurandum praestiturus homo orationum audiendarum cupidissimus prae nimio studio incertus haeret, per quemnam deum ipsi iurandum sit, usque dum tandem ipsi platani suae in mentem venit, cuius amoenitatem supra p. 229. A. B. informatam vidimus. Loci elegantiam imitatione expresserunt scriptores posteriores, de quibus post Abreschium Obs. Misc. Vol. X. T. II. p. 212. monuerunt interpretes ad Aristaenet. p. 632. II. 2. Mox de negationum cumulatione vide ann. ad Phileb. p. 19. B. et quos ibi laudavimus.

E: Τί δὴ τα ἔχων στρέφει;] Nostrates dixerint: Was hast du denn, dass du so

θεῶν; ἢ βούλει τὴν πλάτανον ταυτηνί; ἢ μὴν, εἰάν E
μοι μὴ εἴπῃς τὸν λόγον ἐναντίον αὐτῆς ταύτης, μη-
δέποτε σοι ἕτερον λόγον μηδένα μηδενὸς μήτ' ἐπιδεί-
ξειν μήτ' ἐξαγγελεῖν.

ΣΩ. Βαβαί, ὦ μιαιρέ, ὡς εὖ ἀνεῦρες τὴν ἀνάγκη
ἀνδρὶ φιλολόγῳ ποιεῖν ὃ ἂν κελεύῃς.

ΦΑΙ. Τί δῆτα ἔχων στρέφει;

ΣΩ. Οὐδὲν ἔτι, ἐπειδὴ σύ γε ταῦτα ὁμώμοκας.
πῶς γὰρ ἂν οἷός τ' εἶην τοιαύτης θοίνης ἀπέχεσθαι;

ΦΑΙ. Λέγε δή.

237

ΣΩ. Οἷσθ' οὖν ὡς ποιήσω;

ΦΑΙ. Τοῦ πέρι;

ΣΩ. Ἐγκαλυψάμενος ἐρῶ, ἵν' ὅ τι τάχιστα δια-

num ita scripserint, utique controversum est, ut vellem certa rei exempla a nupero editore in medium prolata essent. Nam πρὸς βίας probat Herm.

τινα μέντοι, τινα θ.] Vett. editt. τινὰ μέντοι τινά, quod ex codd. emendatum. Dein Steph. perperam invitis codd. et editt. Ald. Bas. 1. 2. εἰ βούλει. Hoc enim dicit: sed quid quaero? visne per hancce platanum? Ficinus: vel si vis. Unde tamen nolim ἢ εἰ βούλει, vel εἰ δὲ βούλει, scriptum fuisse suspicari.

E. μήτ' ἐξαγγελεῖν] Permulti libri ἐξαγγέλλειν. Sed vulgatum praeter alios tuetur Bodl., qui prius μήτε om. Unde Herm. scripsit ἐπιδείξειν μήδ' ἐξαγγελεῖν.

ausweichst. Quamquam cavendum est, ne τί cum ἔχων cohaerere existimetur, quod potius cum στρέφει coniungendum est, ut sit: quid tergiversaris? Nam ἔχων in talibus additur absolute, ut significet quasi statum et habitum, in quo versatur is, qui propter cunctationem, tergiversationem, nugas et ineptias increpatur. Sic Aristoph. Thesm. v. 473. τί ταῦτ' ἔχουσαι κείνον (Euripidem) αὐτιώμεθα; et loco simillimo Nubb. v. 131. τί ταῦτ' ἔχων στραγγεύομαι; Ecclesiaz. 1143. τί δῆτα διατρέβεις ἔχων; Anv. v. 340. τοῦτο μὲν ληρέεις ἔχων. Ran. v. 202. 524. οὐ μὴ φλυαρήσεις ἔχων; Plura dabant Ruhnk. ad Tim. p. 258. Weiske de Pleonasm.

p. 106sq., qui tamen minus recte ἔχων abundare statuunt. Vide Hermannum ad Viger. p. 777. Ceterum Aristoph. Acharn. v. 393. τί ταῦτα στρέφει, τεχνάζεις τε καὶ πορρίζεις τριβάς; ubi στρέφουσαι item de callida ac versuta tergiversatione accipiendum.

P. 237. τοιαύτης θοίνης ἀπέχεσθαι] tali orationum pabulo abstinere. Comparatio admodum frequens. vid. supra p. 327. B. ad Remp. I. p. 354. A. IX. p. 571. D. Valckenar. ad Theocrit. Adon. p. 323. C.

Ἐγκαλυψάμενος ἐρῶ] Gellius N. A. XIX. 9. permittite mihi, quaeso, operire pallio caput, quod in quadam parum pudica ora-

δράμω τὸν λόγον, καὶ μὴ βλέπων πρὸς σέ ὑπ' αἰσχύνῃς διαπορῶμαι.

ΦΑΙ. Λέγε μόνον, τὰ δ' ἄλλα ὅπως βούλει ποίει.

Cap. XIII. ΣΩ. Ἄγετε δὴ, ὦ Μοῦσαι, εἴτε δι' ᾧδῆς εἶδος λίγειαί, εἴτε διὰ γένος μουσικὸν τὸ Λιγύων ταύτην ἔσχετε ἐπωνυμίαν, ξύμ μοι λάβεσθε τοῦ μύθου, ὃν με ἀναγκάζει ὁ βέλτιστος οὔτοσι λέγειν, ἵν'

P. 237. γένος μουσικὸν —] Hirschig. cum Cobeto secundum Heracl. post γένος inseruit τε et τὸ Λιγύων extrusit.

ταύτην ἔσχετε ἐπωνυμίαν] Venet. ΣDNO Vind. 6. 7. inserto articulo τὴν ἐπ.

tione Socratem fecisse aiunt. Hic igitur Socratem existimat propter impium orationis argumentum caput suum obvolvere: in quo Astium habet paene consentientem, qui tamen revera illud Socratem pudere ait, quod orationem de amore tamquam insania mentisque morbo habiturus sit, quam Lysianae illi opponat. Nimirum oblecto capite dicit callidus ἔρων, quasi ipsum pudeat, quod cum Lysia sit certamen subeundum, quum tamen revera vereatur, ne, dum Phaedro gratificetur, in deos delinquat, apud mortales gratiam inire cupiens. v. p. 242. C. D. E. Etenim tota haec oratio, quum ad Lysianam sit comparata uniceque ad causam, quam ille proposuerat, obtinendam valeat, tum item subsistit in vulgari amore considerando neque se attollit altius. Itaque mox demum, ubi Socrates palinodiam canere instituit, ad purioris atque diviniore amoris vim et naturam patefaciendam acceditur. Sed de his omnibus conferas quae disputavimus in Prolegomenis.

Ἄγετε δὴ, ὦ Μοῦσαι] Sententia haec est: sive ob carminum genus λίγειαί auditis, sive propter mu-

sicam Ligurum gentem hoc cognomen accepistis. Acute tangit Lysiam. Nam Musae λίγειαί, s. argutae, quod perpetuum est earum cognomen, ut apparebit ex Hymn. Hom. XVII. 1. Pindar. Olymp. IX. 73. Stesichor. Fragm. 78. ed. Klein. Archiloch. ap. Eustath. ad Iliad. α'. p. 10. Aeschyl. Agam. v. 1148. Theocrit. Idyll. XXII. 221. XV. 135. XVII. 113. VIII. 71. Virgil. Bucol. VII. 24. Horat. Epist. II. 2, 90. coll. Valckenar. ad Adoniaz. p. 300. C., duplicem ob causam appellatae esse ponuntur. Ex quibus utramvis comprobaveris, facile animadvertas acerbum in Lysiam aculeum. Nam ubi eas ab arguto carminum sono nomen illud accepisse sumpserimus, putidum istud acumen Lysiae notabitur, cuius exemplum antea est propositum. Sin autem διὰ τὸ γένος μουσικὸν τὸ Λιγύων λίγειαί appellatae fuerint, haud scio an inanis illa perstringatur loquacitas, quam iam p. 235. A. satis acerbe tetigit. Videlicet gens illa Ligyum vel Ligurum cantus stridore adeo delectata esse narrabatur, ut vel in ipsis proeliis atque pugnis dimidia tantum pars armis uteretur, altera fere cantionibus ope-

ο ἑταῖρος αὐτοῦ, καὶ πρότερον δοκῶν τούτῳ σοφὸς B εἶναι, νῦν ἔτι μᾶλλον δόξη.

⁷Ἦν οὕτω δὴ παῖς, μᾶλλον δὲ μειρακίσκος, μάλα καλός. τούτῳ δὲ ἦσαν ἔραστὰὶ πάνυ πολλοί. εἷς δὲ τις αὐτῶν αἰμύλος ἦν, ὃς οὐδενὸς ἦττον ἐρῶν ἐπεπεικεὶ τὸν παῖδα, ὡς οὐκ ἐρώη. καὶ ποτε αὐτὸν αἰτῶν ἐπειθε τοῦτ' αὐτὸ, ὡς μὴ ἐρῶντι πρὸ τοῦ ἐρῶντος δέοι χαρίζεσθαι, ἔλεγέ τε ὧδε·

B. μᾶλλον δὲ μειρακίσκος] V. post μειρακίσκος add. ἀπαλός, quod plurimi optimique libri, inter quos est Bodl., merito omittunt.

αὐτὸν αἰτῶν] ἐρῶν Bodl. πειρῶν coni. Winckelmann.

ram daret, id quod Scholiastes ad h. l. et Hermias p. 84. memoriae prodiderunt. Nisi forte hoc γένος μουσικὸν τὸ Λιγύων ad canoros illos apud Ligures cygnos cum Heindorfio referre malis, de quibus I. H. Vossius Epist. Mythol. T. II. p. 98. ed. pr. Quocirca invocatio haec Musarum plena est protervae irrisionis, ut quae hunc fere sensum habeat: Agite igitur, o Musae, sive vos ob acutum argutumque cantum sive ob stridulam loquacitatem canorae appellatae estis, adiuuate meam orationem, quam hic me iam habere cogit, quo videlicet amicus ipsius, Lysias, quem dudum sapientissimum esse censuit, nunc me aemulum nactus suum etiam sapientior esse videatur. Mox quod olim scripsimus, ταύτην ἔσχετε τὴν ἐπωνυμίαν, eius consilii cur nos nunc poeniteat, docebit annotat. ad Gorg. p. 510. D. Phaedon. p. 97. A. Cfr. Reisch. Coniectan. p. 177 sqq. Bremi ad Lysiae Oratt. Select. Excurs. II. p. 436 sq. Verbum συλλαμβάνειν cum genitivo rei iunctum illustravit Heindorf. ad Phaedon. p. 82. F. conf. ad Sympos. p. 218. D. Tmeseos apud prosae orationis scriptores usum tetigerunt Bach. ad Xenoph. Symp. VIII.

Plat. Opp. Vol. IV. P. I.

17. Schaefer. ad Long. p. 417. Melett. Crit. p. 68. ann. 7. Koen. et Boissonad. ad Gregor. Corinth. p. 449. ed. Schaefer. Lobeck. ad Phryn. p. 620. Matthiae Gr. §. 594. 2. p. 1398. ed. 3. Hoc loco tanto minus in ea haerendum, quod tota oratio colorem habet plane poeticum. Quamquam nequiquam assentior Stephano et Heindorfio, haec omnia ex poeta aliquo petita esse iudicantibus. De universae orationis argumento et proposito nolumus hic repetere quae in Prolegomenis copiose exposuimus. Ceterum locum hunc inde ab Ἄγετε usque ad λάβεσθε memorat et carpit ut turgidum Dionys. Halicarn. T. VI. p. 970. ed. Reisk.

B. Ἦν οὕτω δὴ παῖς] „Formula ἦν οὕτω, es war einmal, sic in narrationum principio frequentatur. Aristoph. Vesp. 1177. οὕτω ποί' ἦν μῦς καὶ γαλή, ubi vid. Schol. Conf. Wyttenb. ad Plut. de Ser. Num. Vind. p. 89. Respexit hunc locum Synes. Dion. p. 58. C.“ AST. — μειρακίσκος et μειραξ eximie dici de homine molli atque pathico docuerunt Oudendorp. ad Thom. Mag. p. 604. Boissonad. ad Eunap. p. 291., quos iam alii laudarunt.

Περὶ παντός, ὦ παῖ, μία ἀρχὴ τοῖς μέλλουσι κα-
 C λῶς βουλευέσθαι· εἰδέναι δεῖ περὶ οὗ ἂν ἦ ἡ βουλή,
 ἢ παντός ἀμαρτάνειν ἀνάγκη. τοὺς δὲ πολλοὺς λέ-
 ληθεν, ὅτι οὐκ ἴσασι τὴν οὐσίαν ἐκάστου. ὡς οὖν εἰδό-
 τες οὐ διομολογοῦνται ἐν ἀρχῇ τῆς σκέψεως, προσελ-
 θόντες δὲ τὸ εἰκὸς ἀποδιδόασιν· οὔτε γὰρ ἑαυτοῖς οὔτε
 ἀλλήλοις ὁμολογοῦσιν. ἐγὼ οὖν καὶ σὺ μὴ πάθωμεν
 ὃ ἄλλοις ἐπιτιμῶμεν, ἀλλ' ἐπειδὴ σοὶ καὶ ἐμοὶ ὁ λόγος
 πρόκειται, ἐρῶντι ἢ μὴ μᾶλλον εἰς φιλίαν ἰτέον,
 D λογίᾳ θέμενοι ὄρον, εἰς τοῦτ' ἀποβλέποντες καὶ
 ἀναφέροντες τὴν σκέψιν ποιῶμεθα, εἴτε ὠφέλειαν

C. παντός ἀμαρτάνειν] V. ἄπαντος, quod ex codd. opti-
 mis correctum. Hirschig. de suo dedit ἢ τοῦ παντός ἀμ. Mox
 Bodl. cum permultis aliis προσελθόντες δὲ, quod nunc pro vulg.
 προελθ. δὲ receperimus.

ἀλλήλοις ὁμολογοῦσιν] Pessime vett. editt. ἄλλοις, quod
 ex optimis libris, etiam Bodl., nuper emendatum est.

Περὶ παντός, ὦ παῖ] Praeter alios hunc locum res-
 pexit Cicero De Finib. II. c. 2.
 Orator. c. 33. §. 116. De Orat.
 I. 42. Nec alienum est illud
 Horatii Art. Poet. v. 309.
 Scribendi recte sapere est
 principium et fons.

C. τὸ εἰκὸς ἀποδιδόασιν] Heindorf. ad Theaetet. p. 175.
 D. interpretatur: exhibent s.
 faciunt quod poterat ex-
 spectari, comparans quae ibi
 leguntur πάλιν αὖτὰ ἀντίστροφα
 ἀποδίδωσιν, h. e. simile prae-
 bet spectaculum. Non pla-
 cet. Videlicet ἀποδιδόναι pro-
 prium est verbum de debito per-
 solvendo, ut appareat sententiam
 hanc esse: luunt eam poe-
 nam, quam ipsos persolve-
 vere consentaneum est,
 consentaneam i. e. debitam
 poenam solvunt. Sic εἰκότα
 πάσχειν Lucian. Nigrin. p. 55.
 ed. Bip. I. Dionys. Hal. Epist.
 ad Pomp. §. 7. ὥστε οὐδὲν ἔξω
 τοῦ εἰκότος ἐμελλε πέλοσθαι.

ἐρῶντι — εἰς φιλίαν ἰτέ-
 ον] Vide ad p. 232. D.

οἷόν τε ἐστι καὶ ἣν ἔχει
 δύναμιν] quam naturam
 atque vim habeat. Vide ad
 Gorg. p. 447. C. Reipub. V. p.
 477. B. Protagor. p. 356. D. al.

D. εἰς τοῦτο ἀποβλ.] quod
 definitione est explicatum. Deinde
 ἀναφέροντες sine accusativo
 obiecti positum, ut Lysid. p. 219.
 C. ἐπὶ τινι ἀρχῇ, ἢ οὐκέτ' ἐπα-
 νοίσει ἐπ' ἄλλο φιλόν. Alcibiad.
 I. p. 110. D. εἰς τοὺς πολλοὺς ἀνα-
 φέρων. Theaet. p. 135. A, ubi
 plura Heindorf.

τῷ δὲ — κρινούμεν;] U-
 sum interrogationis notavimus
 ad p. 235. C. De τὲ καὶ conf.
 Protag. p. 340. A. τό τε αὖ βού-
 λεσθαι καὶ τὸ ἐπιθυμῆν διαί-
 ρεῖς. Xenoph. Hier. 1, 2. πῆ
 διαφέρει ὁ τυραννικός τε καὶ
 ὁ ἰδιωτικός βίος. Soph. Oed.
 Col. v. 808. χωρὶς τό τ' εἰπεῖν
 πολλὰ καὶ τὰ καλύτερα. Eurip.

εἶτε βλάβην παρέχει. Cap. XIV. Ὅτι μὲν οὖν δὴ ἐπιθυμία τις ὁ ἔρως, ἅπαντι δῆλον· ὅτι δ' αὖ καὶ μὴ ἐρῶντες ἐπιθυμοῦσι τῶν καλῶν, ἴσμεν. τῷ δὴ τὸν ἐρῶντά τε καὶ μὴ κρινοῦμεν; δεῖ αὖ νοῆσαι, ὅτι ἡμῶν ἐν ἐκάστῳ δύο τινέ ἐστιν ἰδέα ἄρχοντε καὶ ἄγοντε, οἷν ἐπόμεθα ἢ ἂν ἄγητον, ἢ μὲν ἔμφυτος οὔσα, ἐπιθυμία ἡδονῶν, ἄλλη δὲ ἐπίκτητος, δόξα ἐφιειμένη τοῦ ἀρίστου. τούτῳ δὲ ἐν ἡμῖν τοτὲ μὲν ὁμονοεῖτον, ἔστι E δὲ ὅτε στασιάζετον· καὶ τοτὲ μὲν ἢ ἑτέρα, ἄλλοτε δὲ ἢ ἑτέρα κρατεῖ. δόξης μὲν οὖν ἐπὶ τὸ ἀριστον λόγῳ ἀγούσης καὶ κρατούσης, τῷ κράτει σωφροσύνη ὄνομα· ἐπιθυμίας δὲ ἀλόγως ἐλκούσης ἐπὶ ἡδονὰς καὶ ἀρ 238

ἐρῶντι] πότερον ἐρῶντι. Flor. g. h. Vind. 3. 7. a. Ven. Π Σ al. qui partim πρότερον habent pro vulg. πότερα. Bodl. Δ Γ Τ et pr. Π Flor. Θ. hanc vocem omittunt. Recte. Nam etiam in indirecta interrogatione πότερον omitti constat. v. ad Remp. I. 2. Omissit etiam Hermannus. Mox Bodl. Δ Π Γ Τ εἶχε δύναμιν.

D. ἢ ἂν ἄγητον] Flor. c. Θ. οἱ ἂν ἄγ. Mox Bodl. ἐπιθυμία δῆδονῶν.

Alc. 546. χωρὶς τό τ' εἶναι καὶ τὸ μὴ νομίζεται.

δύο τινέ ἐστιν ἰδέα ἄρχοντε—] In describendis animi facultatibus Socrates hic sequitur opinionem popularem, ut Legg. I. 642. E. sqq. Mox noli οἱ ἂν ἄγητον corrigere, quamquam id ipsum in codd. nonnullis legitur. Enimvero recte Porsonus ad Hecub. v. 1070. „Ποῦ“, inquit, „quietem notat, ποῖ motum (in quem locum versus): πᾶ s. πῆ in utramque partem sumitur, ut monuit Scholiastes ad Aristoph. Plut. v. 447.“ Etenim particula πῆ, quia proprie est qua via, recte et de quiete et de motu potuit usurpari, prouti verbum ei adiectum vel motum vel quietem indicaret. vid. annot. ad Euthyphron. p. 14. C. Mox p. 238. Β. τὸν κεκτημένον ταύτη ἄγουσα. Lysid. p. 213. E. ταύτη ἰέναι. Reipubl. V. p. 474. C. ἀκολούθησόν μοι τῆδε. Ibid. VIII. p. 556. A. ὅπη τις βούλεται τρέπειν. Ibid. IX. p. 589. A. ὅπη ἂν ἐκεί-

νων ἐκότερον ἄγη. Parmenid. p. 185. C. πῆ τρέπει ἀγνοουμένων τούτων; Legg. II. p. 667. A. ὁ λόγος ὅπη φέρει, ταύτη πορευόμεθα.

ἐπίκτητος, δόξα] Tribuit Plato homini ἐπίκτητον δόξαν ἐφιειμένην τοῦ ἀρίστου. Quam quidem aperte contrariam esse voluit τῆ ἐμφύτῳ ἐπιθυμίας, i. e. cupiditati ab ipsa natura insitae atque ingeneratae. Etenim voluptatis cupiditas omnibus est innata, ut non aliunde quaerenda aut exercitatione comparanda sit. Sed alia ratio est τῆς δόξης τῆς ἐφιειμένης τοῦ ἀρίστου. Haec enim vel θεία μοῖρα contingit hominibus, sicuti in Menone docetur, vel etiam discendo atque consuefaciendo comparatur, unde eadem deinde dicitur ἐπὶ τὸ ἀριστον λόγῳ, i. e. ratiocinatione, ἄγουσα καὶ κρατούσα. Itaque est profecto ἐπίκτητος. Hinc Dio Chrysostom. Orat. XII. p. 236. ed. Emper. fontem cognitionis Dei

ξάσης ἐν ἡμῖν τῇ ἀρχῇ ὕβρις ἐπωνομάσθη. ὕβρις δὲ δὴ πολυώνυμον· πολυμελές γὰρ καὶ πολυειδές. καὶ τούτων τῶν ἰδεῶν ἐκπρεπῆς ἢ ἂν τύχη γενομένη, τὴν αὐτῆς ἐπωνυμίαν ὀνομαζόμενον τὸν ἔχοντα παρέχεται, οὔτε τινὰ καλὴν οὔτε ἐπαξίαν κεκτῆσθαι. περὶ μὲν γὰρ ἐδωδὴν κρατοῦσα τοῦ λόγου τοῦ ἀρίστου καὶ τῶν ἄλλων ἐπιθυμιῶν ἐπιθυμία γαστριμαργία τε, καὶ τὸν

P. 238. A. πολυμελές γὰρ καὶ π.] Sic Bodl. *ΑΠΔΓΝΟΤ* Flor. g. al. cum Stobaeo et Hermia. Vulgo πολυμερές γάρ. In Vind. *Φ* pro πολυειδές scriptum πολυμερές, quod ortum ex interpretatione. v. annot.

ἐπωνυμίαν ὀνομαζόμενον] Stobaeus ἐπονομαζόμενον, quod recepit Heindorfius. Non opus.

ἐπαξίαν κεκτῆσθαι] Sic Bodl. cum optimis. V. κεκτῆσθαι.

distinguit duplicem, alterum τὴν ἔμφυτον ἄπαισιν ἀνθρώποις ἐπινοίαν, alterum τὴν ἐπικτητον καὶ δι' οὐδετέρων ἐγγιγνομένην ταῖς ψυχαῖς ἢ λόγοις τε καὶ μύθοις καὶ ἔθεσι: ubi si nobiscum pro δι' οὐδετέρων scripseris δι' οὐδὲν ἕτερον, locum adhuc misere depravatum protenus habebis sanum atque integrum. Alios citerioris graecitatis scriptores, qui istud ἔμφυτον et ἐπικτητον Platonis usurparunt, ita quidem, ut pro ἐπικτητον subinde etiam ἐπέλακτιον substituerint, indicavit Wyttenbachius ad Plutarch. Moral. (De recta audiend. rat.) = p. 38. C. Vol. I. p. 319. ed. Oxon.

P. 238. τῇ ἀρχῇ ὕβρις ἐπωνομάσθη] Dictionem ἐπονομάζειν τί τινι ad Remp. p. 580. E. illustravimus. conf. Matth. Gr. §. 420. 2. Deinde quod vulgo legebatur πολυμερές γὰρ καὶ πολυειδές, id vel codicum auctoritate mutandum fuit. Accedit usus et consuetudo loquendi, cuius ignoratio ut πολυμελές obliteraretur, effecisse videtur. Quippe solebant Graeci pervulgari quodam loquendi usu μέρη καὶ μέλη vel μέλη καὶ μέρη copulare. Iam quum πολυειδές fere idem sit quod πολυμερές, diu est ex quo

pro πολυμερές codicum auctoritate amplectendum censuimus πολυμελές. Phileb. p. 14. D. ἐκάστου τὰ μέλη τε καὶ ἅμα μέρος διελὼν τῷ λόγῳ. Legg. VII. p. 795. E. τῶν τοῦ σώματος αὐτοῦ μελῶν καὶ μερῶν. Heliodor. VII. 10. τραῦμα οὐ μέρους μόνον ἢ μέλους, ἀλλὰ καὶ ψυχῆς αὐτῆς γέγονε. Videlicet μέλη sunt membra, μέρος membrorum partes. Unde Ovidius Metamorph. XIV. v. 540. Cremabit ignis edax nemorum partes et membra meorum. Posterioris graecitatis scriptores quantopere huius formulae usu delectati sint, docuit Boissonad. ad Aristae-net. p. 211 sq.

ἐκπρεπῆς ἢ ἂν τύχη γενομένη] Observes ἐκπρεπῆς pronomini relativo cum vi praemissum. Reipubl. II. p. 363. A. ἀγαθὰ τοῖς ὁσίοις ἂ φασὶ θεοῦς διδόναι. Ibid. IV. p. 426. B. τῶν πόλεων ὅσαι κακῶς πολιτενόμεναι προσαγορεύουσιν. Legg. IX. p. 871. E, quem locum vulgo male distinguunt. Eurip. Orest. v. 1370. ἢ πόντον, Ἰκεανὸς ὃν ταυρόκρανος ἀγκάλαις ἐλλίσσων κυκλεῖ χθόνα. Conf. Schaefer. Appar. Demosth. T. IV. p. 461. — τούτων τῶν ἰδεῶν, h. e. harum τῆς ὕβριως formarum. — Ad

ἔχοντα ταῦτόν τοῦτο κεκλημένον παρέξεται· περὶ δ' αὖ μέθας τυραννεύσασα, τὸν κεκτημένον ταύτῃ ἄγουσα, δῆλον οὐ τεύξεται προσρήματος· καὶ τὰλλα δὴ τὰ τούτων ἀδελφὰ καὶ ἀδελφῶν ἐπιθυμιῶν ὀνόματα, τῆς αἰὲ δυναστευούσης ὃ προσήκει καλεῖσθαι, πρόδηλον. ἧς δ' ἔνεκα πάντα τὰ πρόσθεν εἴρηται, σχεδὸν μὲν ἤδη φανερόν, λεχθὲν δὲ ἢ μὴ λεχθὲν πᾶν

B

κρατοῦσα τοῦ λόγου τοῦ ἀρίστου] Vett. editt. τοῦ λόγου τε τοῦ ἀρ. Sed τε istud optimi codd. Bodl. ΑΠΣΔΓΝΟΤ Flor. g. h. θ. al. non agnoscunt. Buttmanus e libro Γ recepit τοῦ τε λόγου τοῦ ἀρ.

B. ὃ προσήκει καλ.] Sic ex cod. quodam Stob. dedimus. Libri mss. Platonis ἦ. Sed Turicenses pro diligentia sua tribuerunt ὃ operis.

τὸν ἔχοντα int. αὐτήν, ut mox B. etiam ad τὸν κεκτημένον. Ita usu fere constanti ad ἔχων participium accusativus pronominis demonstrativi omitti solet. De Republ. II. p. 357. B. μηδὲν ἄλλο — ἢ χαίρειν ἔχοντα, sc. αὐτάς. Ibid. p. 366. E. p. 367. B. D. E. III. p. 392. C. ὅταν εὐρωμεν οἷόν ἐστι δικαιοσύνη καὶ ὡς φύσει λυσιτελοῦν τῷ ἔχοντι, sc. αὐτήν. VI. p. 491. B. ἔω ἕκαστον ὧν ἐπηνέσαμεν — ἀπόλλιναι τὴν ἔχουσαν (sc. αὐτὸ) ψυχὴν. VI. p. 507. D. ἐνούσης που ἐν ὄμμασιν ὄψεως καὶ ἐπιχειροῦντος τοῦ ἔχοντος χρῆσθαι αὐτῇ. VIII. p. 545. A. p. 549. B. X. p. 610. C. al. Ceterum haec sic intelligas: eum, qui ipsam habet, suo ipsius cognomine nuncupatum exhibet. Ita mox B. κεκλημένον παρέξεται.

γαστριμαργία τε καὶ — παρέξεται] lungas hunc in modum: ἐπιθυμία μὲν γὰρ περὶ ἐδωδὴν κρατοῦσα τοῦ λόγου τοῦ ἀρίστου καὶ τῶν ἄλλων ἐπιθυμιῶν γαστριμαργία τε (κληθήσεται) καὶ παρέξεται τὸν ἔχοντα (αὐτήν) κεκλημένον ταῦτόν τοῦτο, h. e. idem τοῦ γαστριμαργίου nomen. Itaque notandum in his zeugma est, quo ad γαστριμαργία τε ex proximis verbum rei convenien-

tius assumendum relinquitur. Formulam καλεῖν τινά τι s. ὀνομά τι saepius attigimus, ut Sympos. p. 212. C. Phaedon. p. 105. E. Gorg. p. 448. B. De ἄλλων ante ἐπιθυμιῶν illato vid. ad p. 232. E.

B. τὰ τούτων ἀδελφὰ] P. 276. D. ὅσα τούτων ἀδελφὰ. Phileb. p. 21. B. καὶ ὅσα τούτων ἀδελφὰ. Absolute autem posita sunt haec: καὶ τὰλλα — ὀνόματα, si quidem vera est lectio ἢ vel ὃ προσήκει καλεῖσθαι. Quippe sententia haec est: Et de ceteris quidem iisque cognatis cupiditatum nominibus perspicuum est, quo quemque vocabulo oporteat appellari, prouti haec vel illa dominetur. Scripsi autem ὃ προσήκει κ., quod Heindorf. quoque atque Ast. e Stobaei cod. Par. A. revocandum censuerunt. Ita iunctura verborum procedit hunc in modum: πρόδηλον, ὃ τῆς αἰὲ δυναστευούσης (ὄνομα) προσήκει (τινὰ) καλεῖσθαι. Ceterum idem usus casu absoluti est. Sympos. p. 176. A. ἄσαντες τὸν θεὸν καὶ τὰλλα τὰ νομιζόμενα, ubi v. ann.

πᾶν πως σαφέστερον] Haec generalis sententiae vim et potestatem habent, ut non videam,

C πως σαφέστερον. ἢ γὰρ ἄνευ λόγου δόξης ἐπὶ τὸ ὀρθὸν ὀρμώσης κρατήσασα ἐπιθυμία, πρὸς ἡδονὴν ἀχθεῖσα κάλλους καὶ ὑπὸ αὐτῶν ἐαυτῆς συγγενῶν ἐπιθυμιῶν ἐπὶ σωμάτων κάλλος, ἐρῶμένως ῥωσθεῖσα νικήσασα ἀγωγῇ, ἀπ' αὐτῆς τῆς ῥώμης ἐπωνυμίαν λαβοῦσα ἕως ἐκλήθη.

Ἄτάρ, ὦ φίλε Φαῖδρε, δοκῶ τι σοί, ὡςπερ ἐμαυτῶ, θεῖον πάθος πεπονθέναι;

ΦΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν, ὦ Σώκρατες, παρὰ τὸ εἰωθὸς εὐροιά τις σε εἴληφεν.

pān πως σαφέστερον] Stobaeus cum Vind. 7. Ven. ΣΤ πάντως, quod placuit Heindorfio et Astio.

C. πρὸς ἡδονὴν ἀχθεῖσα κ.] Flor. φ. et Bodl. in marg. ἄγουσα, omisso etiam ὑπὸ αὐτῆς. Bodl. a pr. m. ἐαυτῆς habet pro ἐαυτῆς. Mox Bodl. in marg. ῥωσθεῖσαν. Pro ἀγωγῇ idem cum plurimis

cur Heindorfius istud *pān πως* sensu cassum esse iudicaverit. Nam *pān* est unumquodque, ut saepe; *πως* autem cohaeret cum *σαφέστερον*, ut sit aliquo modo, aliquatenus. Proximorum verborum haec est structura: ἢ γὰρ ἐπιθυμία ἢ ἄνευ λόγου κρατήσασα δόξης ἐπὶ τὸ ὀρθὸν ὀρμώσης κτλ.

C. καὶ ὑπὸ αὐτῆς — νικήσασα ἀγωγῇ] In his nihil omnino fuit mutandum praeter unum solum ἀγωγῇ, quem nominativum plurimorum optimorumque librorum fide et auctoritate in ἀγωγῇ, dativum, convertimus. Quae mutatione facta atque verbis ut nunc fecimus distinctis, omnia habent explicationem facillimam, ut iam plane improbemus tum quae ipsi ad h. l. olim commentati sumus, tum etiam ea, quae alii, inprimis Astius et Heindorfius, de eo disputaverunt. Sententiae verborum haec est: Nam cupiditas sine ratione opinionem, quae ad rectum fertur, devincens, ubi ducitur ad voluptatem ex pulcritudine redundantem atque item a cognatis cum ipsa

cupiditatibus ad corporis pulcritudinem (defertur), potenter corroborata eo quod ductu suo reportavit victoriam (h. e. victricis ductu suo ubi corroborata est) ab hoc ipso robore cognomine amoris nominata est. Itaque amorem vult esse vehementiorem cupiditatem, quae ad corporis pulcritudinem pertineat, mentis imperio non obedientem. Ea vero iudicatur ἕως dici utpote ἐρῶμένως ῥωσθεῖσα: quod arctissime connectas cum νικήσασα ἀγωγῇ. Nam prave vulgo post ῥωσθεῖσα commate interpungitur. Quae ipsa causa fuit, cur Heindorfius in his graviter offenderit. Mirum enim iudicavit esse, quod a solo isto: ἐρῶμένως ῥωσθεῖσα, vocabuli ἕως origo repetatur. At nimirum cohaeret illud cum νικήσασα ἀγωγῇ, hoc sensu: vincendo corroborata. Recte vero ἐρῶμένως ad ῥωσθεῖσα additum est, ut huius ipsius vocabuli, unde ἕως nomen deducitur, vis et potentia extollatur. Iam vero νικήσασα, i. e. κρατήσασα τῆς ἐπὶ τὸ ἀγαθὸν ὀρμώσης δόξης s. τοῦ λόγου quod additum habet ἀγωγῇ, conferas quaeso p. 256. A.

ΣΩ. Σιγῆ τοίνυν μου ἄκουε. τῷ ὄντι γὰρ θεῖος ἔοικεν ὁ τόπος εἶναι, ὥστε, ἐὰν ἄρα πολλάκις νυμφόληπτος προϊόντος τοῦ λόγου γένωμαι, μὴ θαυμάσης· τὰ νῦν γὰρ οὐκέτι πόρῳ διθυράμβων φθέγγομαι.

ΦΑΙ. Ἀληθέστατα λέγεις.

ΣΩ. Τούτων μέντοι σὺ αἴτιος. ἀλλὰ τὰ λοιπὰ ἄκουε. ἴσως γὰρ κἂν ἀποτράποιτο τὸ ἐπιόν. ταῦτα μὲν οὖν θεῶ μελήσει, ἡμῖν δὲ πρὸς τὸν παῖδα πάλιν τῷ λόγῳ ἰτέον.

aliis ἀγωγῆ, quod recepimus.

θεῖον πάθος πεπονθέναι] In exemplo Steph. θεῖον errore omissum.

D. κἂν ἀποτράποιτο] V. ἄν. Sed κἂν est in Bodl. ΔΠ DGOT. Vind. 4. 6. 7. a. Flor. i. θ.

ἐὰν μὲν δὴ οὖν εἰς τεταγμένην τε δαιταν καὶ φιλοσοφίαν νικῆση τὰ βελτίω τῆς διανοίας ἀγαγόντα, ubi vides simillimam esse vocabuli utriusque coniunctionem, nisi quod ἀγαγόντα dictum est pro eo quod dici potuit ἀγωγῆ. Nimirum cupiditas, quae ad pulcrum refertur, etsi dicitur ἀχθεῖσα, quia ad illud fertur et abripitur, tamen, quia est eadem κρατήσασα δόξης ἐπὶ τὸ ὀρθὸν ὀρμώσης, potuit item νικῆσασα ἀγωγῆ, h. e. νικῆσασα ἀγαγοῦσα, tanquam dux s. ductu suo vincens, rectissime appellari. En, explanavimus tandem locum intellectu difficillimum. Quae quidem explanatio si vera est, nemo iam, opinor, verba mutanda esse arbitrabitur, praesertim quum nec Dionys. Hal., qui haec laudat Epist. ad Pomp. T. VI. p. 762. et De grav. Demosth. p. 969. recedat a codd. Ceterum de re ipsa contulisse iuvabit locum Legg. VIII. p. 837. B. sqq. unde his nonnihil lucis affundetur.

εὐροιά τις σε εἴληφεν] Eὐροίαν de orationis flumine usurpatum illustravit Valckenar. Diatrib. in Eurip. Fragm. p.

148. Mox θεῖος dicitur locus propterea, quod pectus subinde videtur replere divino quodam afflatu. ἐὰν ἄρα πολλάκις, si forte. Frequentis est usus apud Platonem πολλάκις ea significatione positum, imprimis post εἰ, ἐὰν, μή, ἕνα μή, ut Phaedon. p. 60. E. p. 61. A. Protag. p. 361. C. Reip. IV. p. 424. C. Politic. p. 283. B. Lach. p. 179. B. p. 194. A. al. Haud inepte compares Virgil. Aen. I. 148. Ac veluti magno in populo quum saepe coorta est seditio —. Ibid. X. 723. Impastus stabula alta leo ceu saepe peragrans.

D. νυμφόληπτος] Νυμφόληπται qui proprie sint, declarat Festus his verbis: „Vulgo memoriae proditum est, quicumque speciem quandam e fonte, i. e. effigiem nymphae, viderint, furendi non fecisse finem, quos Graeci νυμφολήπτιους vocant, Latini lymphaticos appellant.“ Deinde omnino sunt divino furore concitati. vide Ast. ad h. l.

ἴσως γὰρ κἂν ἀποτράποιτο τὸ ἐπιόν] Fortasse enim illud, quod animum meum subit, avertatur s.

Cap. XV. Εἶεν, ὦ φέριστε· ὁ μὲν δὴ τυγχάνει ὄν περι οὗ βουλευτέον, εἴρηται τε καὶ ὠρισταί. βλέποντες δὲ δὴ πρὸς αὐτὸ τὰ λοιπὰ λέγωμεν, τίς ὠφέλεια ἢ βλάβη ἀπὸ τε ἐρώωντος καὶ μὴ τῷ χαριζομένῳ ἐξ εικότοῦ συμβήσεται.

Τῷ δὴ ὑπὸ ἐπιθυμίας ἀρχομένῳ δουλεύοντί τε ἡδονῇ ἀνάγκη που τὸν ἐρώμενον ὡς ἡδιστον ἑαυτῷ παρασκευάζειν. νοσοῦντι δὲ πᾶν ἡδὺ τὸ μὴ ἀντιτεῖνον, κρεῖττον δὲ καὶ ἴσον ἐχθρόν. οὔτε δὴ κρεῖττω οὔτε 239 ἰσούμενον ἐκὼν ἐραστῆς παιδικὰ ἀνέξεται, ἥττω δὲ καὶ

E. Τῷ δὴ ὑπὸ ἐπ.] V. Τῷ μὲν δὴ. Sed μὲν solus E tuetur. δουλεύοντί τε ἡδονῇ] V. ἡ δ. τε ἡδ. Recte ἡ om. codd. ΔΠΣDFGNOT. Florr. g. h. θ. Bodlei. alii. Stephanus τε in γε mutandum putabat.

τὸν ἐρώμενον ὡς ἡδιστον] Edit. Lugdun. τὸ ἐρώμενον, quod hinc errore in Bipont. Bekker. meamque migravit editionem.

averruncetur. Haec dicit respiciens ad illud, quod modo dixerat: εἰ ἄρα πολλάκις νυμφόληπτος γένομαι. Sensum loci neque Hermias, neque Cornarius, neque Heindorfius, nec Schleiermacherus, nec denique Astius perspexerunt. Qui si meminissent usum verborum ἐπιέναι et ἐπέχεσθαι, minus a recta ratione aberraturi erant. Exempla eius suppeditabunt Valckenar. ad Phoeniss. p. 464. Hemsterh. ad Lucian. Prom. in Verb. 2. Iacob. ad Lucian. Alexandr. p. 93. Infra p. 264. B. ἐμοὶ μὲν γὰρ ἔδοξεν — οὐκ ἀγεννῶς τοῦ πιὸν εἰρησθαι τῷ γράφοντι. Videlicet Socrates divinam illam, quam sibi contigisse ait, mentis concitationem simulat malum sibi videri, quod averruncandum sit.

E. ἐξ εικότοῦ] h. e. εικότως, ut ἐκ τῶν εικότων pro εικότως Legg. VI. 775. D. Phileb. 58. D. De Rep. II. 362. C. 365. D. IV. 422. C. al.

κρεῖττον δὲ καὶ ἴσον] Sententia haec est: aegrotanti omne est iucundum, quod

non renititur; quod autem potentius est ipso aut ei par, inimicum. Itaque aliquis τὸ ante κρεῖττον excidisse putet, quod de suo inculcavit Hirschigius. Nec tamen opus ea medicina putamus esse. Nam κρεῖττον i. q. κρεῖττόν τι, ut hoc dicatur: sed si quid est potentius aut par, inimicum esse solet.

P. 239. ἰσούμενον — παιδικὰ ἀνέξεται] Ne ἰσούμενα corrigas, παιδικὰ quia de uno intelligitur, ita cum adiectivo masculino singularis numeri coniungitur, estque creberrimum hoc σχῆμα πρὸς τὸ σημαίνόμενον. Infra p. 240. A. ἔτι τοίνυν ἄγαμον, ἄπαιδα, ἄοικον ὅ τι πλεῖστον χρόνον παιδικὰ ἐραστῆς εὔξαιτ' ἂν γενέσθαι. Protagor. p. 315. E. παιδικὰ Πανσανίου τυγχάνει ὢν. Lysid. p. 204. E. χρὴ ἐραστήν περὶ παιδικῶν πρὸς αὐτὸν (sc. τὰ παιδικὰ) λέγειν. Xenoph. Symp. VIII. 26. τῶν παιδικῶν ὅς ἂν εἰδῆ. vide ad Phaedon. p. 73. D. et conf. infra p. 241. A.

τοσοῦτων κακῶν — ἡδέος]

υποδεέστερον αἰ ἀπεργάζεται. ἤττων δὲ ἀμαθῆς σο-
φοῦ, δειλὸς ἀνδρείου, ἀδύνατος εἰπεῖν ῥητορικοῦ, βρα-
δύς ἀγγίνου. τοσοῦτων κακῶν καὶ ἔτι πλειόνων κατὰ
τὴν διάνοιαν ἐραστὴν ἐρωμένῳ ἀνάγκη γιγνομένων τε
καὶ φύσει ἐνότων τῶν μὲν ἤδεσθαι, τὰ δὲ παρα-
σκευάζειν, ἢ στέρεσθαι τοῦ παραυτίκα ἠδέος. φθονε- B
ρὸν δὲ ἀνάγκη εἶναι, καὶ πολλῶν μὲν ἄλλων συνου-
σιῶν ἀπείργοντα καὶ ὠφελίμων, ὅθεν ἂν μάλιστα ἀνὴρ
γίγνοιτο, μεγάλης αἰτίον εἶναι βλάβης, μεγίστης δὲ
τῆς ὅθεν ἂν φρονιμώτατος εἴη. τοῦτο δὲ ἡ θεία

Codd. τὸν ἐρ.

P. 239. ἀεὶ ἀπεργάζεται] Steph. probante Hirschig. ἀπερ-
γάζεται, invitis codicibus.

ἐραστὴν ἐρωμένῳ ἀν.] V. τοῦ ἐραστοῦ τῷ ἐρωμένῳ ἀν., quod
cum Bekkero ex Bodl. et ceteris codd. fere omnibus mutavimus.
Dein Bodl. prave ἐν ὄντων pro ἐνότων.

Verba hunc in modum iungan-
tur: ἀνάγκη ἐραστὴν, τοσοῦτων
κακῶν καὶ ἔτι πλειόνων ἐρωμένῳ
γιγνομένων τε καὶ φύσει ἐνότων
κατὰ τὴν διάνοιαν, τῶν μὲν (sc.
φύσει ἐνότων) ἤδεσθαι, τὰ δὲ
(sc. γιγνόμενα) παρασκευάζειν.
Quum inquit, tam multa ma-
la adeoque plura amati **ANÍ-
MO** vel accidant vel natura
insint, prorsus necesse
est amatorem alteris,
quae a natura profici-
scantur, gaudere, altera,
quae extrinsecus acci-
dant, efficere studere. Sen-
tentia igitur clara est et per-
picua. Sed offendit ἤδεσθαι
cum genitivo constructum. Ita-
que Heindorfius correxit τοῖς
μὲν ἤδεσθαι. Hirschigius
autem de suo scripsit τῶν μὲν
κῆδεσθαι, altera sollicite
iuvare atque alere. Nec
dubium est, alterutrum si in
codd. esset repertum, quin loci
scriptura acquiescere liceret.
Nunc vero libris omnibus adver-
santibus ἤδεσθαι unice tenendum,
quod insolentius genitivo iunctum
est ut χολοῦσθαι, ἀλγεῖν, ζηλοῦν,

ἀγασθαι alia, de quibus v. Ma-
thiae Gr. Gr. §. 368. Eadem
constructione usus est So-
phocl. Philoct. 715. ὅς μὴδ'
ολνοχύτου πάματος ἠσθη δεκέτη
χρόνον, quem locum Butt-
mann. comparavit. De ordine
verborum paullulum impeditiore
egregie Heindorfius: „Illud
ἐραστὴν,“ inquit, „ante ἐρωμένῳ
positum est ex more illo anti-
quorum iungendi praeponendi-
que verbum verbo, nomen no-
mini, quae sunt inter se aut
contraria aut similia, aut aliquo
modo sibi respondent: unde no-
bis quidem moleste interdum ver-
borum ordo turbatur.“ — κατὰ
διάνοιαν infra p. 239. C. op-
ponitur τῇ τοῦ σώματος ἔξει, usu
pervulgato, quem Heindorf-
fius copiosa exemplorum enu-
meratione illustravit. v. De Rep.
II. 371. D. III. 395. E. Legg. VII.
816. D. XI. 916. A. 925. E. al.

B. μεγίστης δὲ τῆς
ὅθεν —] Breviter dictum pro:
μεγίστης δὲ βλάβης (αἰτίον εἶναι)
ἀπείργοντα τὰ παιδικὰ τῆς συν-
ουσίας, ὅθεν κτλ. Dein ὄν

φιλοσοφία τυγχάνει ὄν, ἧς ἐραστήν παιδικὰ ἀνάγκη πόρρωθεν εἶργειν, περίφοβον ὄντα τοῦ καταφρονηθῆναι, τὰ τε ἄλλα μηχανᾶσθαι, ὅπως ἂν ἦ πάντ' ἄγνωῶν καὶ πάντ' ἀποβλέπων εἰς τὸν ἐραστήν, οἷος ὢν τῷ μὲν ἡδιστος, ἐαυτῷ δὲ βλαβερώτατος ἀνεῖη. Τὰ μὲν οὖν κατὰ διάνοιαν ἐπίτροπός τε καὶ κοινωνός οὐδαμῇ λυσιτελεῖς ἀνὴρ ἔχων ἔρωτα.

Cap. XVI. Τὴν δὲ τοῦ σώματος ἕξιν τε καὶ θεραπεῖαν οἶαν τε καὶ ὡς θεραπεύσει οὗ ἂν γένηται κύριος, ὃς ἡδὺ πρὸ ἀγαθοῦ ἠνάγκασται διώκειν, δεῖ μετὰ ταῦτα ἰδεῖν. ὀφθήσεται δὲ μαλθακόν τινα καὶ οὐ στερεὸν διώκων, οὐδ' ἐν ἡλίῳ καθαρῷ τετραμμένον, ἀλλ' ὑπὸ συμμιγεῖ σκιᾷ, πόνων μὲν ἀνδρείων καὶ ἰδρώτων ξηρῶν ἀπειρον, ἔμπειρον δὲ ἀπαλῆς καὶ

B. βλαβερώτατος ἀνεῖη] Recepi ἂν ex uno Vind. φ consentiente Bekkero. Dederunt etiam Turicenses, quamvis adversante Schneidero ad Remp. Vol. I. p. 366. Paulo ante τῷ ἐαυτῷ addito articulo Bodl. *APIGT*. Quod vix ex iis defendas, quae scripsimus ad Phil. p. 20. B. Phaedr. p. 258. A.

participium in verbis: φιλοσοφία τυγχάνει ὄν, praedicato quod accommodatum est, nihil hoc usu esse frequentius ad Sophist. p. 242. E. et Menon. p. 79. E. ostendimus. conf. infra ad p. 244. C.

βλαβερώτατος ἀνεῖη] h. e. fuerit s. esse possit. Non caruerim hoc ἂν cum Schneidero ad Polit. Tom. I. p. 366.

C. ἀνὴρ ἔχων ἔρωτα] Ita suprap. 238. A. et alibi. Noli cum Schleiermachero haec pro poetis habere, quamquam Sophocles Antigone. 786. καὶ σ' οὐτ' ἀθανάτων φύξιμος οὐδεὶς οὐθ' ἀμερῶν ἐπ' ἀνθρώπων· ὁ δ' ἔχων μέμνηεν.

ὀφθήσεται δὲ μαλθ.] Pro δὲ Hirschig. de suo dedit δή: quamutatione non opus. v. Hermann. ad Viger. p. 843. Klotz. ad Devar. p. 363 sqq.

οὐδ' ἐν ἡλίῳ καθαρῷ τετραμμένον] h. e. effematum, qui solis assi calorem fugiat et in umbra molliter con-

sueat. De insolatione, quae erat in exercitationibus gymnasticis, ut corpori robur quoddam compararetur, praeter Astium ad h. l. et nostra ad Remp. VII. p. 520. D. vide quae monuerunt Toup. ad Longin. p. 30. Casaubon. ad Persium p. 346. Jacobs. ad Philostrat. Imagg. p. 230. Meinek. ad Euphorion. Fragment. p. 14. Opponitur autem ἡλίῳ καθαρῷ, h. e. asso soli, σκιὰ συμμιγῆς: quae qualis sit, apparet e p. 230. B, ubi Socrates memorabat τοῦ ἄγνω τοῦ ὕψος καὶ τοῦ σύσκιον πάγκαλον.

ἰδρώτων ξηρῶν] Suidas: „Ξηρὸς ἰδρώς· ὁ μὴ ὑπολουτρῶν, ἀλλ' ὑπὸ γυμνασίων καὶ πόνων γινόμενος“. Optime Lentz. Animadv. in Phaedr. p. 320. comparavit illud ξηραλοῖφειν, ξηραλουτρεῖν, ξηροτριβεῖσθαι, de quo Wesseling. ad Petiti Legg. Attic. p. 378. conf. etiam Wytttenbach. ad Plu-

ἀνάνδρου διαίτης, ἀλλοτροίσι χρώμασι καὶ κόσμοις χή- D
 τει οἰκείων κοσμούμενον, ὅσα τε ἄλλα τούτοις ἔπεται
 πάντα ἐπιτηδεύοντα. ἃ δῆλα, καὶ οὐκ ἄξιον περαιτέ-
 ρω προβαίνειν, ἀλλ' ἐν κεφάλαιον ὀρισμένους ἐπ'
 ἄλλο ἵεναι. τὸ γὰρ τοιοῦτον σῶμα ἐν πολέμῳ τε καὶ
 ἄλλαις χρεῖαις, ὅσαι μεγάλαι, οἱ μὲν ἐχθροὶ θαρρόυ-
 σιν, οἱ δὲ φίλοι καὶ αὐτοὶ οἱ ἐρασταὶ φοβοῦνται.
 Τοῦτο μὲν οὖν ὡς δῆλον ἐατέον.

Τὸ δ' ἐφεξῆς ῥητέον, τίνα ἡμῶν ὠφέλειαν ἢ τίνα E
 βλάβην περὶ τὴν κτῆσιν ἢ τοῦ ἐρωῶντος ὀμιλία τε καὶ
 ἐπιτροπεία παρέξεται. σαφὲς δὴ τοῦτό γε παντὶ μὲν,
 μάλιστα δὲ τῷ ἐραστῇ, ὅτι τῶν φιλότατων τε καὶ εὐ-
 νουσιότατων καὶ θειοτάτων κτημάτων ὀρφανὸν πρὸ παν-
 τὸς εὕξαιτ' ἂν εἶναι τὸν ἐρώμενον. πατρὸς γὰρ καὶ

C. μαλθακὸν τίνα] Sic optimi plurimique codd. mss.
 Vulgo τινὰ μαλθακόν, quod tuetur Ven. E.

D. ἀλλοτροίσι χρώμασι] V. ἀλλοτροίσι τε χρ. invitis codd.
 uno excepto Ven. E omnino omnibus.

E. ἐπιτροπεία παρέξεται] Steph. ἐπιτροπία cum cod. E.
 μάλιστα δὲ τῷ ἐρ.] Bodl. et nonnulli alii γε pro δέ Flor.

tarch. Conviv. Sept. Sap. p. 152.
 D. = p. 950. Vol. I. ed. Ox.

D. χήτει οἰκείων κ.] h. e.
 in *Ermangelung eignert*.
 Timaeus p. 275. „Χῆτις·
 σπάνις, ἰνδεια, στήρησις.“ Ubi
 Ruhnkenius: „Phaedri locum
 adhibuit Plutarchus T. II. p.
 51. D. atque imitando expressit
 Philo T. I. p. 568. χρώμασι
 τὴν ὄψιν ὑπογραφομένη χήτει
 φυσικῆς εὐμορφίας.“ Addimus
 Aelian. H. A. V. 39. τροφῆς χή-
 τει. Philostr. V. A. II. p. 91.
 χήτει τῶν ἀναγκανίων. Id. V. p.
 218. χήτει βουκόλου δικαίου.
 Iulian. Or. II. p. 50. B. χή-
 τει χαλινοῦ. Synes. p. 20. a.
 Themist. p. 306. b. Dio
 Chrysost. Or. XII. p. 225. ed.
 Emper. χήτει τῶν κρειττόνων τε
 καὶ ζώντων διδασκάλων, ubi Reiskius
 χήτει verissime restituit
 pro lectione librorum δῆτι. Omni-
 no istud χήτει τινὸς πράγματος
 a posterioris aetatis scriptoribus
 creberrime usurpatum est, ut plane

in usum vulgarem abiisse exi-
 stimandum sit. Mox Suckow
 (*Form der Plat. Schriften* p. 210.
 sq.) legendum contendit ἐπιτη-
 δεύων, coniectura ineptissima.

ἀλλ' ἐν κεφάλαιον ὀρισα-
 μένους]. Astius coniecit:
 ἀλλ' ἐν κεφαλαίῳ ὀρ. Qua con-
 iectura quod olim scripsi me ad-
 modum vereri ut opus esset, idem
 nunc mihi iudicandum esse video.
 In oculos enim incurrit formulam
 ἐν κεφάλαιον ὀρῶσθαι esse
 unum, quod summum sit
 et maxime generale, de-
 finiendo ponere et con-
 stituere: quo sensu ponitur
 κεφαλαιοῦσθαί τι Reip. IX. p. 576.
 B. Et video nunc virum optimum
 postrema quam fecit Phaedri
 editione palinodiam cecinisse.
 Post ἀλλὰ e praecedenti οὐκ ἄξιον
 commode per zeugma intelligere
 licet ἱκανόν ἐστιν aut simile
 quiddam.

οἱ μὲν ἐχθροὶ θαρρόουσιν] h. e. non metuunt. De θαρροῦσιν

μητρὸς καὶ ξυγγενῶν καὶ φίλων στέρεσθαι ἂν αὐτὸν
 δέξαιτο, διακωλυτὰς καὶ ἐπιτιμητὰς ἡγούμενος τῆς ἡδί-
 240 στης πρὸς αὐτὸν ὁμιλίας. ἀλλὰ μὴν οὐσίαν γ' ἔχον-
 τα χρυσοῦ ἢ τινος ἄλλης κτήσεως οὐτ' εὐάλωτον ὁμοίως
 οὔτε ἀλόντα εὐμεταχείριστον ἡγήσεται. ἐξ ὧν πᾶσ'
 ἀνάγκη ἐραστὴν παιδικοῖς φθονεῖν μὲν οὐσίαν κεκτη-
 μένοις, ἀπολλυμένης δὲ χαίρειν. ἔτι τοίνυν ἄγαμον,
 ἄπαιδα, ἄοικον ὅ τι πλεῖστον χρόνον παιδικὰ ἐρα-
 στῆς εὔξαιτ' ἂν γενέσθαι, τὸ αὐτοῦ γλυκὺ ὡς πλεῖ-
 στον χρόνον καρποῦσθαι ἐπιθυμῶν.

Cap. XVII. "Ἔστι μὲν δὴ καὶ ἄλλα κακά, ἀλλὰ
 B τις δαίμων ἔμιξε τοῖς πλείστοις ἐν τῷ παρατυχία ἡδο-
 νήν. οἷον κόλακι, δεινῷ θηρίῳ καὶ βλάβῃ μεγάλη,

φ. δέ γε. Mox Bodl. cum decem fere aliis nec tamen Vatic. καὶ
 ante μητρὸς omittit.

P. 240. ἀπολλυμένης δὲ χαίρειν] Vett. editt. ἀπολλυμέ-
 νοις, quod ex plurimis optimisque libris correctum.

B. δαίμων ἔμιξε] ἔμιξε δαίμων Steph. cum Ven. Z.

cum accusativo constructo v. Phaedon. p. 88. B. Euthydem. p. 275. C. D. et Abresch. Dilucidatt. Thucyd. p. 561. Boissonad. ad Philostr. Her. p. 365. Bremi ad Demosthen. Oratt. Selectt. Sect. I. p. 168. — φοβοῦνται, i. e. de eo solliciti sunt. Nec tamen audiendus est Heindorfius, qui duriore ellipsi περὶ αὐτῷ supplendum arbitrat. Nam φοβεῖσθαι hac vi et potestate positum etiam cum simplici accusativo copulari solere non est quod dubitemus.

P. 240. πᾶσ' ἀνάγκη] Sic infra p. 243. D. Lucian. Hermotim. §. 27. §. 39. al.

τὸ αὐτοῦ γλυκὺ] Adiectivum cum genitivo iunctum, quia iustar est nominis substantivi. Ita creberrime τὰ τοῦ κοινοῦ, τὰ τῆς πατρίδος συμφέροντα, de quo v. Taylor. ad Lys. Vol. V. p. 125., τὸ κοινὸν τῆς πόλεως, ut

Criton. p. 50. A. Protagor. p. 319. D. De Republ. VII. p. 519. E., τὸ τινος συμφέρον, ut Reipubl. I. 338. C. 339. A. D. E. 340. A. B. C. 341. A. B. 342. C. 343. C. 344. C. 346. E. 347. E. II. 367. C. al. Nec masculino et feminino genere hic usus infrequens, ut Plat. Apolog. Socr. p. 34. B. οἱ τούτων προσήκοιτες. Lycurg. adv. Leocrat. c. IV. §. 2. τῶν πάντων συνειδότην. Sed huius constructionis exempla larga manu praebebit Lobeckius ad Sophocl. Aiacc. vers. 360. p. 238. ed. 2. Conferas etiam Schaefer. ad Apollon. Rhod. II. p. 219. et 672. Markland. ad Suppl. v. 1089.

"Ἔστι μὲν δὴ καὶ ἄλλα κακά —] Argumentatio haec est: Ceteris malis omnibus, etsi per se iniucunda sunt, tamen fortunae beneficio aliquid iucunditatis admixtum esse solet. Sed hoc neutiquam convenit in fa-

ὅμως ἐπέμιξεν ἢ φύσις ἡδονὴν τινα οὐκ ἄμουσον. καὶ
 τις ἐταίραν ὡς βλαβερὸν ψέξειεν ἄν, καὶ ἄλλα πολλὰ
 τῶν τοιουτοτρόπων θρεμμάτων τε καὶ ἐπιτηδευμάτων,
 οἷς τό γε καθ' ἡμέραν ἡδίστοισιν εἶναι ὑπάρχει. παι- C
 δικοῖς δὲ ἐραστῆς πρὸς τῷ βλαβερῷ καὶ εἰς τὸ συνη-
 μερεῦν πάντων ἀηδέστατον. ἡλικα γὰρ καὶ ὁ παλαιὸς
 λόγος τέρπειν τὸν ἡλικα· ἢ γὰρ, οἶμαι, χρόνου ἰσό-
 τῆς ἐπ' ἴσας ἡδονὰς ἄγουσα δι' ὁμοιότητα φιλίαν πα-
 ρέχεται· ἀλλ' ὅμως κόρον γε καὶ ἢ τούτων συνουσία
 ἔχει. καὶ μὴν τό γε ἀναγκαῖον αὖ βαρὺ παντὶ περὶ
 πᾶν λέγεται· ὃ δὲ πρὸς τῇ ἀνομοιότητι μάλιστ' ἐρα-
 στῆς πρὸς παιδικὰ ἔχει. νεωτέρῳ γὰρ πρεσβύτερος συν-
 ὠν οὐδ' ἡμέρας οὔτε νυκτὸς ἐκὼν ἀπολείπεται, ἀλλ'
 ὑπ' ἀνάγκης τε καὶ οἴστρου ἐλαύνεται, ὃς ἐκείνῳ μὲν D

ἡδίστοισιν εἶναι ὑπ.] Codd. aliquot ἡδίστοις. De Ionica illa dativorum forma nec Atticis inusitata scriptoribus v. Astius ad Legg. p. 11. Matthiae Gr. T. I. p. 146. 150. Schneider. ad Rempubl. T. I. p. 222.

C. ἐκὼν ἀπολείπεται] V. inverso ordine ἀπολείπεται ἐκὼν, quod codicum auctoritate mutatum est.

miliaritatem illam, quae inter puerum et amatorem intercedit. Amator enim quum amasio suo sit damnosus, tum ei etiam molestissimus sit necesse est, propterea quod neque ei aequalis est etc.

B. δεινῷ θηρῶ] Imitati sunt Plutarch. De discr. am. et adul. p. 61. C. Athen. T. II. p. 474. Etiam loquutionem ἡδονὴν οὐκ ἄμουσον non pauci celebrant, de quibus v. Wyttenbach. Ep. Crit. p. 14. et Ruhnkens. ad Tim. p. 3.

τό γε καθ' ἡμέραν] certe quidem in diem, hoc est ἐν τῷ παραυτίκα, ut antea loquebatur.

πρὸς τῷ βλαβερῷ] Sic p. 240. E. πρὸς τῷ μὴ ἀνεκτῷ ἐπ' αἰσχει. De Republ. X. p. 610. E. τὸν δ' ἔχοντα καὶ μάλα ζωτικὸν παρτέχουσιν, καὶ πρὸς γ' ἐτι τῷ ζωτικῷ ἄγρυπνον, ubi vide annot.

C. ἡλικα — τέρπειν τον ἡλικα] Schol. εἴρηται μὲν ἐν ταῦθα τῷ Πλάτωνι οὕτως· ἡλικα γὰρ καὶ ὁ παλαιὸς λόγος τέρπειν τὸν ἡλικα· τὸ δὲ τέλειον ἔχει· ἡλιξ ἡλικα τέρπε, γέρον δέ τε τέρπε γέροντα, ὡς φησι καὶ ὁ Ξενοφῶν γεροντοκομικά. Proverbium, a multis illustratum, apud Platonem saepius memoratur, ut Sympos. p. 195. B. Gorg. p. 510. B. Lysid. p. 214. A. Mox quod οἶμαι inter nomen et articulum est interpositum, eodem modo De Rep. VIII. p. 564. A. 568. C. Polit. p. 300. B. al.

κόρον — ἔχει] cum taedio coniuncta est. v. Schaefer. ad Gregor. Corinth. p. 4. et p. 985. ibique Hermann. p. 863.

ὑπ' ἀνάγκης τε καὶ οἴστρου] Οἴστρος et οἴστρῶν de amore et omni vehementi cupiditate dictum illustravit Astius ad h. l. conf. Reip. IX. p. 573. A.

D. ὃς ἐκείνῳ μὲν — αἰσχει]

ἡδονὰς αἰεὶ διδοὺς ἄγει, ὀρῶντι, ἀκούοντι, ἀπτομένῳ
καὶ πᾶσαν αἰσθησιν αἰσθανομένῳ τοῦ ἐρωμένου, ὥστε
μεθ' ἡδονῆς ἀραρότως αὐτῷ ὑπηρετεῖν· τῷ δὲ δὴ
ἐρωμένῳ ποῖον παραμύθιον ἢ τίνας ἡδονὰς διδοὺς
ποιήσῃ τὸν ἴσον χρόνον συνόντα μὴ οὐχὶ ἐπ' ἔσχατον
ἐλθεῖν ἀηδίας; ὀρῶντι μὲν ὄψιν πρεσβυτέραν καὶ οὐκ
ἐν ὥρᾳ, ἐπομένων δὲ τῶν ἄλλων ταύτη, ἃ καὶ λόγῳ
E ἐστὶν ἀκούειν οὐκ ἐπιτερπές, μὴ ὅτι δὴ ἔργῳ ἀνάγκης
αἰεὶ προσκειμένης μεταχειρίζεσθαι· φυλακάς τε δὴ κα-

D. αἰεὶ διδοὺς ἄγει] Schneiderus ad Xenoph. Sympos. VIII.
1. conl. αἰδίους ἄγει. Pro διδοὺς Bodl. ΔΠΤ αἰδοῦς; alii δε'
αἰδοῦς.

τὸν ἴσον χρόνον συνόντα] Sic codd. pro vulg. συνόντι. v.
interpretat.

E. φυλακάς τε δὴ] Sic Vind. 7. et Heindorf. Vulgo φύ-
λακάς τε δὴ. Dein vett. editt. praeter Bas. 2. καχυπόπτους. Bodl.
gr. καχυπὸ τόπους. Alii plurimi καχυποτόπους. Flor. a. c. Ven. Σ
corr. cum Bas. 2. καχυποτόπας.

ἀκαίρους τε καὶ ἐπαίλους] Vulgo καὶ aberat. Sed ἀκαίρους
τε καὶ ἐπαίλους Bodl. ΔΠΓ. ἀκαίρους τε καὶ ἐγκαίρους ἐπαίλους
ΞΣΔΝΟ. ἐπαίλους τε καὶ ἀκαίρους Φ. Coniecit Winckelm. ἀκαί-

h. e. ἐπάγει αἰεὶ διδοὺς, quod con-
cinnitatis gratia interpositum pro-
pter insequentia: τῷ δὲ δὴ ἐρω-
μένῳ — τίνας ἡδονὰς διδοὺς
ποιήσῃ.

ἀραρότως] Hesychius:
Ἀραρῶσαι (Ἀραρότως corr. in-
terpretes). ἀρροδίως, προσηρομο-
σμένως, ἀρμαζόντως, ἀσφαλῶς,
ὅθεν καὶ τὸ ἀραρῶς παγίως δέ-
δεικται, quod emendant: ὅθεν
καὶ τὸ ἀραρότως, παγίως, ὡς δέ-
δεικται. Eurip. Med. v. 1161.
edunt ἀρηρότως. Sed Aeschyl.
Suppl. 951. vulgo ἀραρότως.

τὸν ἴσον χρόνον συνόν-
τα] Exspectabas συνόντι, quod
vulgo edebatur, praesertim quum
ὀρῶντι subsequatur. Sed accu-
sativum nunc ponit, quia parti-
cipium retulit ad ποιήσῃ. Simi-
lem rationem notavimus ad
Remp. IX. p. 586. E. Fallitur
igitur Astius, qui accusativum

participii post dativum inferri
arbitratur, ut oratio quasi in se
consistens exhibeatur. Quod quid
sibi velit, fatemur nos nullo pa-
cto intelligere. Paulo post ad
καὶ οὐκ ἐν ὥρᾳ ne οὐσαν desi-
deres, compares quaeso Parme-
nid. p. 165. D. Οὐκοῦν καὶ τοὺς
αὐτοὺς καὶ ἑτέροισ ἀλλήλων (ἀνάγκη
φαίνεσθαι τοὺς ὄγκους), καὶ
χωρὶς αὐτῶν, sc. ὄντας. Ibid. p.
166. B. οὐδὲ ἀπτόμενα οὐδὲ χω-
ρίς, sc. ὄντα. Atque hinc de-
fendimus quod mox E. legitur
οὐκ ἀνεκτοῦς, εἰς δὲ μέθην ἰόν-
τος — ἐπ' αἴσχει, ubi Hein-
dorffius ἐπαισχεῖς desiderabat.
Simile quid observavimus ad
Gorg. p. 501. A. et Tim. p. 618. D.

E. φυλακάς τε δὴ καχυ-
ποτόπους] Vulgatum καχυπό-
πτους etsi Reipubl. III. p. 409. C.
satis certam habet sedem, ta-
men hoc loco codd. et optimi et
plurimi καχυποτόπους exhibent,

χυποτόπους φυλαττομένῳ διὰ παντός καὶ πρὸς ἅπαντας, ἀκαίρους τε καὶ ἐπαίρους καὶ ὑπερβάλλοντας ἀκούοντι, ὡς δ' αὐτως ψόγους νήφοντος μὲν οὐκ ἀνεκτούς, εἰς δὲ μέθην ἰόντος πρὸς τῷ μὴ ἀνεκτῷ ἐπ' αἰσχει παρόρησις κατακορεῖ καὶ ἀναπεπταμένη χρωμένου.

Cap. XVIII. Καὶ ἐρωῶν μὲν βλαβερός τε καὶ ἀηδής, λήξας δὲ τοῦ ἔρωτος εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ἄπιστος, εἰς ὃν πολλὰ καὶ μετὰ πολλῶν ὄρκων τε καὶ δεήσεων ὑπισχνούμενος μόγις κατεῖχε τὴν ἐν τῷ τότε ξυνουσίαν 241

ρους τε καὶ ἐπαθθεῖς ἐπαίρους. Quo minime opus est. Nam καὶ est etiam, a deo. Receptam lectionem etiam C. Fr. Hermann. restituit. — Mox Bodl. νήφοντες pro νήφοντος, errore manifesto. ἐπ' αἰσχει παρόρησις] Heindorfius malebat ἐπαισχεῖς. Non opus. Iungendum: χρωμένου ἐπ' αἰσχει.

P. 241. τὴν ἐν τῷ τότε ξ.] V. τὴν γ' ἐν τῷ τ. praeter fidem optimorum codicum. Deinde οὔσαν post ἐπίπονον in Bodl. aliisque multis optimae notae libris desideratur. Sed abesse vocabulum recte nullo modo potest, ut errore propter antegressum ονον elisum videatur. Quod enim nuper scripsit Voegelinus, languere sibi illud videri, certe vir optimus non vidit vel per grammaticas rationes aliter scribi non potuisse. Omisit tamen οὔσαν Hermannus.

quod ipsum Suidae confirmatur auctoritate. Is enim: Καχυπότοπος, inquit, καχύποπιος· τοπάσαι γὰρ τὸ ὑπονοῆσαι et καχυποτοπεῖσθαι τὸ τέλειον κακὰ ὑπανοεῖσθαι. Verbum καχυποτοπεῖσθαι legitur Aristoph. Ran. v. 956., ubi frustra Brunckius καθυποτοπεῖσθαι. Ceterum intelliguntur praeter ipsum amatorem suspicione flagrantem homines ab illo subornati ad observandum amasium.

παρόρησις κατακορεῖ καὶ ἀναπεπταμένη χρ.] h. e. fastidiosa atque nimia, quae nec de clandestinis amoris mysteriis taceat. Plutarch. Symposiac. p. 712. A. ἢ τε πρὸς τὰ σκώμματα καὶ βωμολοχίας εὐχέρεια, δεινῶς κατάκορος καὶ ἀναπεπταμένη, καὶ γέμονσα ῥημάτων ἀκόσμων καὶ ἀκολάστων ὀνομάτων. De Stoicor. Repugn. p. 1050. C. τῇ κακίᾳ — ἀναπε-

πταμένην παρόρησιαν δίδωσιν. Themistocl. p. 122. E. ἀναπεπταμένη — εἰς τὸν Θεμιστοκλέα κέχρηται βλασφημίᾳ. Plura collegit Wyttenbach. ad Plutarchi Moral. p. 882.

ἄπιστος, εἰς ὃν — κατεῖχε] Distinximus nunc orationem post ἄπιστος commate, olim omisso illo. Quo facto liquet εἰς ὃν referri ad antegressum τὸν ἔπειτα χρόνον, hoc sensu: Dum amat, ei damnosus est ac molestus; ubi autem amare desiit, in futurum tempus est perfidus, pro quo (tempore) olim multa, multis interpositis obtestationibus ac precibus, pollicitans amasium aegre retinebat, ita ut hic molestam tunc et aerumnosam perferret familiaritatem propter spem futurorum bonorum.

ἐπίπονον οὖσαν φέρειν δι' ἐλπίδα ἀγαθῶν. τότε δὴ δέον ἐκτίνειν, μεταβαλὼν ἄλλον ἄρχοντα ἐν αὐτῷ καὶ προστάτην, νοῦν καὶ σωφροσύνην ἀντ' ἔρωτος καὶ μα- νίας, ἄλλος γεγωνὼς λέληθε τὰ παιδικά. καὶ ὁ μὲν αὐτὸν χάριν ἀπαιτεῖ τῶν τότε, ὑπομιμνήσκων τὰ πρα- χθέντα καὶ λεχθέντα, ὡς τῷ αὐτῷ διαλεγόμενος· ὁ

μεταβαλὼν ἄλλον ἄρχοντα] Bekkerus ex codd. NO, mg. F. c. ID dedit μεταλαβῶν, quod habent etiam Flor.g.h.θ. Monac. Sed vide infra. Ceterum vulgo: καὶ προστάτην ἐν αὐτῷ, invitis codd. mss. Bodl. ἐν αὐτῷ.

P. 241. μεταβαλὼν ἄ- λον ἄρχοντα ἐν αὐτῷ καὶ προστάτην] Non ausus sum μεταλαβῶν cum Bekkero et Astio revocare, quum libri plurimi et optimi vulgatum tueantur, nec ipsa sententiae ratio suadeat mutationem. Quid discriminis intercedat inter μεταβάλλειν τι et μεταλαμβάνειν τι, optime definiri posse putamus ex usu nominum substantivorum μεταβολή et μετάληψις, quorum prius mutationem et vicissitudinem nobis vel insciis vel imprudentibus accidentem designat, posterius mutationem, quam nostra sponte facimus et suscipimus. Ex quo clarum est μεταλαμβάνειν τι ita usurpari, ut consilium permutandi et pro altero quodam sumendi indicetur, μεταβάλλειν τι autem dici eos, qui non tam consilio in aliqua re permutanda reguntur, quam coeco aliquo casu aut necessitate ducuntur: unde saepe mera mutandi significatio tenenda, seiuncta prudentis deliberationis notionem. Quod quidem prorsus congruit in amatorem, qualis hoc loco depingitur. Is enim cessante vi cupiditatis, quum antea amasio suo de futuro optima quaeque sanctissime promississet, tamen repente alius evadit ac veluti imprudens mentis rationisque imperium amplectitur. De Rep. IV. p. 424. C. εἶδος

γὰρ καινὸν μουσικῆς μεταβάλλειν εὐλαβητέον ὡς ἐν ὄλφ κινδυνεύοντα, ubi simplex permutationis temerariae notio tenenda, ut facile appareat, cur μεταλαμβάνειν minus aptum sit. Ibid. VII. p. 535. D. χολὸς δὲ καὶ ὁ τὰναντία τούτου μεταβεβληκῶς τὴν φιλοπονήαν, ubi item de permutatione quadam magis fortuita quam deliberato consilio suscepta sermo est. Ibid. X. p. 620. A. ἰδεῖν δὲ καὶ κύκνον μεταβάλλοντα εἰς ἀνθρωπίνου βίου αἴρεσιν, ubi μεταβάλλοντα cur dicatur, inde patet, quod de μεταβολῇ τῶν κακῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν disputatur. Phileb. p. 51. A. πειράσομαι μεταβαλὼν σημαίνειν ἡμῖν αὐτάς, ubi v. annot. nostr. Sed optime usum loquendi illustrent Euripidea ab Heindorfio comparata: Eurip. Iphig. Aul. v. 343. κατ' ἐπεὶ κατέσχευε ἀρχάς, μεταβαλὼν ἄλλους τρόπους τοῖς φίλοισιν οὐκέτ' ἦσθα τοῖς πρὶν ὡς πρόσθεν φίλος. Ibi Menelaus Agamemnoni exprobrat inconstantiam et levitatem, ut profecto μεταβαλὼν rei ipsi multo sit convenientius et accommodatius, quam μεταλαβῶν. Ibid. v. 363. καθ' ὑποστρέψας λέλησαι μεταβαλὼν ἄλλας γραφάς, quo loco item notatur inconstantia certi consilii expers. Sed satis exemplorum in praesenti. Longe alia ratio est verbi μεταλαμβάνειν. Politic. p. 246. ed. Bekk.: διανα-

δὲ ὑπ' αἰσχύνης οὔτε εἰπεῖν τολμᾶ, ὅτι ἄλλος γέγονεν, οὔθ' ὅπως τὰ τῆς προτέρας ἀνοήτου ἀρχῆς ὀρκωμοσίᾳ τε καὶ ὑποσχέσεις ἐμπεδώσει ἔχει, νοῦν ἤδη Β ἐσχηκῶς καὶ σεσωφρονηκῶς, ἵνα μὴ πράττων ταῦτα τῷ πρόσθεν ὁμοίως τε ἐκείνῳ καὶ ὁ αὐτὸς πάλιν γένηται. φυχὰς δὴ γίνεταί ἐκ τούτων, καὶ ἀπεστερηκῶς

B. ὑποσχέσεις ἐμπεδώσει] Bodl. Flor. a. b. c. g. i. Vind. 1. 3. Γ Δ Α Β C G H ἐμπεδώση. Dein Bodl. aliique ταῦτα pro ταῦτά, errore manifesto.

ἀπεστερηκῶς ὑπ' ἀνάγκης] ἀπειρηκῶς corr. Γ, ἀπεστηρηκῶς Bodl.

παύσωμεν αὐτὸν μεταλαβόντες αὐτοῦ τὸν συγγυμναστὴν τόνδε Σωκράτη. Phileb. p. 21. C. μήπω τοίνυν μαλθακίζώμεθα, τὸν δὲ τοῦ νοῦ μεταλαβόντες αὐτὸν βλὼν ἴδωμεν, ubi non probandum esse quod quidam libri habent μεταβαλόντες in Appendice scripsimus. Quippe olim quum librorum mss. copiae nondum essent cum eruditis communicatae, alterum tanquam rarius prae-tuleram; μεταλαμβάνειν ita usurpari ne utiquam ignoraveram. Eandem imaginem habes Reip. IX. p. 572. E. ἔρωτά τινα αὐτῷ μηχανωμένους ἐμποῦσαι προστάτην τῶν — ἐπιθνημιῶν. Ibid. p. 573. B. οἰστρά οὗτος ὁ προστάτης τῆς ψυχῆς. Ibid. p. 575. A. C. Ceterum mireris vanas Suckowii argutias, qui in libro *Die Form der Platonischen Schriften* p. 218. locum sic scribendum putat: ὅτε δὴ δέον (sc. ἐοικὸς) ἐκίλει, quod interpretatur: zu der Zeit also, wo der Dank erfolgen soll. Nimirum hoc est emendare Platonem.

καὶ ὁ μὲν] Intell. τὰ παιδικά. vid. ad p. 238. E.

B. ὑποσχέσεις ἐμπεδώσει ἔχει] Vide ne ex codice Clarkiano s. Bodleiano aliisque libris bonae notae ἐμπεδώση restituendum sit: de quo genere loquendi dictum est ad Gorg. p.

465. C. et Sympos. p. 216. C. Coniunctivus deliberativus tertiae personae neminem offendet, qui comparaverit Reipubl. I. p. 348. E. Menon. p. 92. E. Legg. p. 719. E. Phaedon. p. 115. C. Sophist. p. 225. A. Adde Matthiae Gr. §. 516. 3.

ἀπεστερηκῶς ὑπ' ἀνάγκης] In his ἀπεστερηκῶς ita simpliciter positum tolerari non posse Stephan., Heindorf., alii censuerunt. Dorvill. ad Chariton. p. 199. reponendum putabat ἀπεσπερχῶς, formam soloecam. Astius scribi volebat ἀπεστερηκῶς ὑπ' ἀνάγκης οὐ πρὶν ἐραστῆς, h. e. τοῦτον, οὐ πρὶν ἐραστῆς ἦν. Hirschig. dedit ἀπεστρυγηκῶς. Possis etiam re-fingere: ἀπειρηκῶς ὑπ' ἀνάγκης ὁ πρὶν ἐραστῆς, quod correctione in cod. Γ invectum esse Bekker. testatur. Sed nulla opus est mutatione. Positum est ἀπεστερηκῶς vulgari significatione fraudandi, hoc sensu: transfuga igitur fit idcirco et iam testa conversa se in fugam dat mutatus, posteaquam amatum necessitate coactus iis privavit, quae promiserat, s. promissis fraudavit. Causus obiecti ut verbo adderetur, non fuit necessarium, quum quid rei sit, sponte intelligatur. Ceterum ne cui videatur languere quod additum est ὁ πρὶν ἐρα-

ὕπ' ἀνάγκης, ὁ πρὶν ἐραστής, ὁστράκου μεταπεσόντος, ἵεται φρυγῇ μεταβαλῶν· ὁ δὲ ἀναγκάζεται διώκειν ἀγανακτῶν καὶ ἐπιθειάζων, ἡγνοηκῶς τὸ ἅπαν ἐξ ἀρχῆς, ὅτι οὐκ ἄρα ἔδει ποτὲ ἐρῶντι καὶ ὑπ' ἀνάγκης ἀνοήτῳ χαρίζεσθαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον μὴ ἐρῶντι καὶ νοῦν ἔχοντι· εἰ δὲ μή, ἀναγκαῖον εἶη ἐνδοῦναι ἑαυτὸν ἀπίστῳ, δυσκόλῳ, φθονερῳ, ἀηδεῖ, βλαβερῳ μὲν πρὸς οὐσίαν, βλαβερῳ δὲ πρὸς τὴν τοῦ σώματος ἕξιν, πολὺ δὲ βλαβερωτάτῳ πρὸς τὴν τῆς ψυχῆς παιδευσιν, ἧς οὔτε ἀνθρώποις οὔτε θεοῖς τῇ ἀληθείᾳ τιμιώτε-

ἐπιθειάζων] Sic meliores libri omnes. V. ἐπιθειάζων. Pro διώκειν Bodl. διώκων.

C. τὴν τοῦ σώματος ἕξιν] V. τοῦ aberat, invitis codicibus. Paulo ante Bodl. αὐτὸν pro ἑαυτὸν.

D. οὐκέτ' ἂν τὸ πέρα ἀκούσαις] τὸ nuper e plurimis reductum codd. Paulo ante Steph. ἄρα φιλοῦσιν, Bodl. ἄρας ἀγαπῶσιν.

στής, habet haec appositio sane insignem quandam elegantiam et gravitatem. Germanice dixeris: *er, der früher den Liebhaber abgab.* vid. ad Remp. p. 579. A.

ὁστράκου μεταπεσόντος] Proverbium de repentina nec opinata mutatione usurpari solitum. Vide Schol. ad h. l. et quae notata sunt ad Remp. VII. p. 521. C. Dein μεταβαλῶν est mutatus: nam positum est intransitive, ut Reip. V. p. 473. B, ubi vide ann.

C. ἀναγκαῖον εἶη ἐνδοῦναι] De hoc optativo vide quae scripsimus ad Phaedon. p. 86. A. coll. Matthiae Gr. §. 529. 3. — ἐνδοῦναι ἑαυτὸν τινι est se alicui dedere, ut Reip. VIII. p. 561. A. X. p. 605. E. conf. Timaei Gloss. p. 101. ibique Ruhnken.

βλαβερῳ μὲν — βλαβερῳ δέ —] De hac orationis forma consulas Reitz. ad Viger. p. 841.

ἧς οὔτε ἀνθρώποις — τιμιώτερον οὔτε ἔστιν οὔτε ποιεῖται] Ne quis οὐδὲν

post τιμιώτερον desideret, Gorg. p. 485. D. ἐλεύθερον δὲ καὶ μέγα καὶ ἱκανὸν μηδέποτε φθίγγασθαι. Reip. I. p. 337. E. V. p. 464. D. Legg. p. 642. A. p. 942. C.

D. ὡς λύκοι ἄρ' ἀγαπῶσι —] Versiculus constructione cohaeret cum proxime antecedentibus: nam verba sic netenda sunt: ἀλλ' (ὅτι) ἐρασταὶ φιλοῦσι παῖδα σιττου τρόπον χάριν πλησμονῆς οὕτως, ὡς λύκοι ἄρ' ἀγαπῶσι. Male igitur Cornarius θηρῶν τρόπον corrigebat. Ceterum Scholiasta ad h. l. et Hermias p. 90. hos versiculos putant ab ipso Platone ad imitationem loci Homericī Iliad. XXII. 262 sq. compositos esse: de qua re nihil certi discerni posse videtur. Eodem modo Horat. Epod. IV. m.: Lupis et agnis quanta sortito obtigit, Tecum mihi discordia est. Ridicule res invertitur Horat. Epod. XI. 25 sq.: O ego infelix, quam tu fugis, ut pavet acres Agna lupos capreaeque leones. Paederastarum cum lupis comparationem Graecis fuisse admodum usitatum di-

ρον οὔτε ἔστιν οὔτε ποτὲ ἔσται. Ταῦτά τε οὖν χορή, ὦ παῖ, ξυγνοεῖν, καὶ εἰδέναι τὴν ἔραστοῦ φιλίαν, ὅτι οὐ μετ' εὐνοίας γίγνεται, ἀλλὰ σιτίου τρόπον χάριν πλησμονῆς

ὡς λύκοι ἄρν' ἀγαπῶσ', ὡς παῖδα φιλοῦσιν D
ἐρασταί.

Τοῦτ' ἐκεῖνο, ὦ Φαῖδρε. οὐκέτ' ἂν τὸ πέρα ἀκού-
σαις ἐμοῦ λέγοντος, ἀλλ' ἤδη σοι τέλος ἔχεται ὁ λόγος.

Cap. XIX. ΦΑΙ. Καίτοι ᾧμην γε μεσοῦν αὐτὸν

ἀλλ' ἤδη σοι τέλος] Vulgo invitis codd. scribebatur ἀλλὰ
δὴ σοι πέρας.

Καίτοι ᾧμην γε μ.] Legebatur Καίτοι γε ᾧμην γε, quod est
in libris paucissimis. Pro αὐτὸν, quod tventur Ven. εε Par. C
T F H N O P tres Vindobb. Flor. a. g. h., Bodl. αὐτοῦ cum Γ Δ
Α Π Β Ε Γ Ι aliis. Quo arrepto C. Fr. Hermann. de suo dedit:
Καίτοι ᾧμην σε μεσοῦν αὐτοῦ, quum proximum ἔχειν istud σε abesse
vix patiat. Quod quam vere iudicatum sit, infra ostendimus.

sces ab interpret. Arist. aen.
II. 21. et a Jacobsio ad An-
tholog. Gr. Vol. II. P. III. p. 123.

Τοῦτ' ἐκεῖνο] Recte Hein-
dorffius: „Refertur hoc ad ver-
sum hunc, quo disputationem
finierat Socrates. Ecce, inquit,
me versus loquentem! Hoc il-
lud est, quod ante dixeram, me
dithyrambos propemodum loqui.“
Comparaes de hac formula Sym-
pos. p. 210. E. p. 223. A. Charmid.
p. 166. B. Hipp. Mai. p. 296. D.
ἀλλ' ἄρα τοῦτ' ἦν ἐκεῖνο. Prae-
terea legas Reisig. Coniectan.
p. 279. Hermann. ad Aristopha-
nam. Nubb. v. 1053.

μεσοῦν αὐτὸν —] Non pau-
ci codd. neque ἢ deteriores αὐ-
τοῦ. Et construitur μεσοῦν cum
genitivo etiam de Rep. X. p. 618.
B. τὰ δὲ καὶ μεσοῦν τοῦτων.
Politic. p. 265. B atque alibi. Sed
inde neutquam sequitur, ut αὐ-
τὸν mutandum sit. Immo eam
lectionem unice veram esse ex
eo intelligitur, quod illo ad-
misso opus est pronomine σέ,
quod quidem quum in nullo co-
dice reperitur, de suo addi
voluit C. Fr. Hermann. adeo-
que in exemplo Teubneriano

haud cunctanter addidit. At enim
verò boni librarii vel critici ve-
rissimam scripturam de medio
sustulerunt duplici de causa.
Primum enim non meminerunt
rectissime dici τὸν λόγον μεσοῦν,
h. e. in medio versari. De-
inde videntur neglexisse, eun-
dem etiam per prosopopoeiam
quandam dici solere λέγειν, φά-
ναι etc. Utriusque rei exempla
haec sunt: Sympos. p. 175. C.
σφᾶς μεσοῦν δεῖπνουσίας, ubi v.
ann. Aristoph. Rann. 924.
ἐπειδὴ — καὶ τὸ δράμα μεσοῖη
(dimidia fabulae parte
acta). Eurip. Med. v. 59. ἐν
ἀρχῇ πῆμα, κοῦδέπω μεσοί, ubi
v. Elmsl. et Lenting. conf.
Suid. v. Μεσῶ. Alterius verò
usus exempla apud Platonem
sunt frequentissima, ut Phileb. p.
51. C. p. 50. A. p. 18. B. De Rep. V.
p. 465. E. VI. p. 484. A. p. 503. A.
Theaet. p. 169. D. Legg. I. p. 630.
B. Sophist. p. 237. B. Politic. p.
264. B. al. Hoc igitur neglecto
boni critici αὐτοῦ scribendo ora-
tionem effecerunt mancā et
balbutientem, praesertim quum
etiam verba proximie antegressa:
τέλος ἔχεται ὁ λόγος, accusativum

καὶ ἐρεῖν τὰ ἴσα περὶ τοῦ μὴ ἐρωήντος, ὡς δεῖ ἐκείνῳ
χαρίζεσθαι μᾶλλον, λέγων ὅσ' αὐτὸν ἔχει ἀγαθὰ. νῦν
δὲ δὴ, ὦ Σώκρατες, τί ἀποπαύει;

E ΣΩ. Οὐκ ἦσθου, ὦ μακάριε, ὅτι ἤδη ἐπηφθέγ-
γομαι, ἀλλ' οὐκέτι διθυράμβους, καὶ ταῦτα ψέγων;
ἐὰν δ' ἐπαινεῖν τὸν ἕτερον ἄρξωμαι, τί με οἶε ποιή-
σειν; ἄρ' οἶσθ', ὅτι ὑπὸ τῶν Νυμφῶν, αἷς με σὺ
προὔβαλες ἐκ προνοίας, σαφῶς ἐνθουσιάσω; λέγω οὖν

λέγων ὅσ' αὐτὸν ἔχει ἀγαθὰ] V. λέγων αὐτὸν ὅσ' ἔχει ἀγαθὰ,
quod vix in uno alterove cod. repertum est. Bodl. aliique nonnulli:
ὅσα αὐτ.

E. προὔβαλες ἐκ προνοίας] Verba ἐκ προνοίας vulgo
cum seqq. σαφῶς ἐνθουσιάσω coniuncta recte Lennepius ad Phalar.

αὐτὸν requirere ac flagitare vi-
deantur. Patet igitur hoc quo-
que exemplo, quanta cum cau-
tione vel optimis libris utendum
sit, et quam digni sint etiam
libri deteriores, ut ipsorum le-
ctiones diligenter perpendantur
et cum ceterorum codicum au-
toritate contendantur. Nam quo
certius est vel optimos libros
exhibere nobis grammaticorum
recensiones, eo maiore utique
cautione opus est, ne illis tem-
peratam fidem habeamus. Gramma-
ticorum correctionem, hoc loco
arguit etiam illud, quod Ven. 6.
(ψ) a m. rec. αὐτοῦ scriptum
exhibet, Par. F. autem a m. pr.
illud habet.

λέγων ὅσ' αὐτὸν ἔχει ἀγα-
θὰ] Constructionis ratio exige-
bat λέγοντα, quod Stephan.
requirebat. At nulla opus est
mutatione, quandoquidem nomi-
nativus κατὰ τὸ νοούμενον subii-
citur, quasi praecessisset: καλ-
τοι ἐδόκει μοι μεσοῦν καὶ ἐρεῖν
κ. τ. λ. Celebratissimus hoc no-
mine est locus Homeri Iliad.
β', 350. φημὶ μὲν οὖν κατανεῦσαι
ὑπερμενέα Κρονίωνα — Ἀστρά-
πιων ἐπιδέξια, ubi iam Eu-
stath. et postea Clark. at-
que Valckenar. ad Phoeniss.
v. 481. recte notarunt anacolu-

thiam. Xenoph. Cyrop. I. 4, 26.
τέλος δὲ καὶ ἦν εἶχε στολήν ἐκ-
δύντα δοῦναί τινα (φαοὶ), δη-
λῶν, ὅτι τοῦτον μάλιστα ἠσπά-
ζετο, ubi nominativus infertur,
perinde ac si non φαοί, sed λέ-
γεται praecederet. Aptè contu-
lisset Heindorf. Legg. X. p.
885. C. ἀξιοῦμεν — ἡμᾶς πρότε-
ρον ἐπιχειρεῖν πείθειν καὶ διδά-
σκεν, ὡς εἰσὶ θεοί, τεκμήρια λέ-
γοντες ἰκανά, si certa ibi lectio
esset, nunc a nobis aliter con-
stitutata. Sed poterat adicere lo-
cum, qui p. 270. D. huius ipsius
libri legitur, ubi vir optimus
praeter necessitatem ἀριθμησά-
μενον e Galeno suscepit. Dissi-
milia confudit Astius, qui nec
structurae rationem recte decla-
ravit, illustratam illam nuper
etiam a Poppone De Elocu-
tione Thucyd. p. 117. et Krü-
gero ad Thucyd. VIII. c. 63.
extr. Quippe Astius λέγων ait
cohaerere cum ὅμην ἐρεῖν, non
cum τὸν λόγον. Quod quid valeat
ad expediendam structurae
insolentiam, Oedipo coniectore
opus est. Nam ego si quid vi-
deo, vel sic λέγοντα requiritur.
Ceterum similiter Latini subinde
usi sunt nominativo, de quo v.
Ruhnken. Dict. in Terent. He-
cyr. III. 1, 6. Bremi ad Cic. De
Fin. II. 33. p. 244. Kühner. ad

ἐν λόγῳ, ὅτι, ὅσα τὸν ἕτερον λειοδορήκαμεν, τῷ ἑτέρῳ τὰναντία τούτων ἀγαθὰ πρόσεστι. καὶ τί δεῖ μακροῦ λόγου; περὶ γὰρ ἀμφοῖν ἰκανῶς εἴρηται. καὶ οὕτω δὴ ὁ μῦθος, ὃ τι πάσχειν προσήκει αὐτῷ, τοῦτο πείσεται· καὶ γὰρ τὸν ποταμὸν τοῦτον διαβάς ἀπέρχομαι, πρὶν ὑπὸ σοῦ τι μεῖζον ἀναγκασθῆναι. 242

ΦΑΙ. Μήπω γε, ὦ Σώκρατες, πρὶν ἂν τὸ καῦμα παρέλθῃ. ἢ οὐχ ὄρας, ὡς σχεδὸν ἤδη μεσημβρία

p. 143. cum praecedentibus nectenda esse animadvertit. Bodl. ἐν-
θυσιάσω.

P. 242. ἢ οὐχ ὄρας] Sic libri non pauci, ut iam Berglerus ad Alciphron. p. 305. legendum suaserat. Vulgo ἢ.

Tusc. III. 8. Inde explicandus Hor. Sat. II. 6, 47.

E. ἤδη ἐπη φθέγγομαι] „versus ipsos, legitimo numero adstrictos; quod spectat ad verum illum: ὡς λύκοι κ. τ. λ. Ad διθυράμβους conf. p. 238. C. D.“ HEINDORF. — ἐπη sunt versus heroici.

αἷς με σὺ προὔβαλες ἐκ προνοίας] quibus me dedita opera obiecisti. Notabilis verbi significatio, quam lexicographi nostri silentio transmiserunt. Male vulgo distinguitur: προὔβαλες, ἐκ προνοίας σαφῶς ἐνθ.

καὶ οὕτω δὴ ὁ μῦθος —] Oratio mea utcunque excipietur, certe id experietur iudicium, quo digna fuerit.

P. 242. μεσημβρία ἵσταται, ἢ δὴ καλουμένη σταθερά] Sic libri constanter, praeterquam quod Clark. cum nonnullis aliis ἤδη pro ἢ δὴ scriptum exhibet. Nec discrepat Suidas T. III. p. 367., qui locum affert s. v. Σταθερόν. Neque est cur vel apicem loco suo moveamus, quanquam Heindorf. et Hermann. cum Ruhnkenio ad Tim. p. 235. verba ἢ δὴ καλουμένη σταθερά tanquam ineptum glossema da-

mant, A st. autem suscepto ἤδη participium καλουμένη extrusit. Nimirum additis verbis: ἢ δὴ καλουμένη σταθερά, gravius indicatur esse hunc ipsum temporis articulum eum, quo aestus solis maximus esse soleat. Nam σταθερόν omnino de eo, quod ad summum pervenit, ideoque etiam de tempore fervidissimo dici consuevit; unde Suidas l. c. inter alia interpretatur per θερμότητα. v. Schellenberg. ad Antimach. Colophon. Rell. p. 109 sq. coll. Boissonad. ad Philostr. Heroic. p. 403. Itaque Phaedrus caloris meridiani gravitatem urgens, quantumvis dixerit ἤδη μεσημβρία ἵσταται, tamen non inepte subiungit istud: ἢ δὴ καλουμένη σταθερά. Non raro autem apud Platonem inferri quae sententiae explicationi inserviant ac glossematis speciem referre videantur, docuimus ad Apolog. Socr. p. 23. C. et E. Carolo tamen Schneidero De locis nonnullis Phaedri p. 14. Socrates per occasionem ridere videtur eos, qui dictionem μεσημβρία σταθερά ad verbum σταθεύειν referrent, unde apud Aeschylum Prometh. v. 22. σταθευτὸς ἡλλου φλογῆ,ustus solis flamma. De quo inter alia haec scripsit: „Magna hic

ἴσταται, ἢ δὴ καλουμένη σταθερά; ἀλλὰ περιμεινάν-
τες, καὶ ἅμα περὶ τῶν εἰρημένων διαλεχθέντες, τάχα
ἐπειδὴν ἀποψυχῇ ἴμεν.

ΣΩ. Θεῖός γ' εἶ περὶ τοὺς λόγους, ὦ Φαῖδρε,
καὶ ἀτεχνῶς θαυμάσιος. οἶμαι γὰρ ἐγὼ τῶν ἐπὶ τοῦ
B σοῦ βίου γεγονότων μηδένα πλείους ἢ σὲ πεποιημένοι
γεγενῆσθαι ἢτοι αὐτὸν λέγοντα ἢ ἄλλους ἐνὶ γέ τῳ

ἢ δὴ καλουμένη σταθερά] ἤδη pro ἢ δὴ Bodl. Flor. g.
Vind. a. 7. Mon. PDGNOT. ἢδὲ Flor. h. In Flor. θ. ἤδη de-
est. Editt. Bass. 1. et 2. addunt verba: τὸ σφόδρα θερμοὺν ἐν τῷ
θέρει μεσημβρίας, quae Berglerus l. c. recte iudicavit e glossemate
orta esse.

ἐπειδὴν ἀποψυχῇ] V. ἀποψύξῃ ἴμεν. Aliquot libri: ἀπο-
ψυχῇ ἴμεν, quod recepit Bekkerus. Alii habent ἐπειδὴν ἀποψύξῃ
ἴμεν. Bodl. ἀποψυχῇ μεν θ. omissis accentibus. Phrynichus in
Bekkeri Anecdott. l. p. 26. 13. ἐπειδὴν ἀποψύχῃ ἴπιμεν. Verum

quum omnino tum in eo scri-
ptore opus est cautione, qui, ut
Plato, linguae suae naturam et
rationem probe perspectam ha-
bet, et veritatis imaginem, seu
potius veritatem, quam lingua
expressam intelligit, non solum
ipse in scribendo ubique sequi-
tur, sed etiam occasione data
defectiones a veritate et errores
temporis progressu in linguam
illatos notat et corrigit. Ab
eiusmodi scriptore, praesertim
incipiente, non debet absurdum
videri interdum obscuriorem vel
ambiguam dictionem vel vulgo
male intellectam explicari, etiamsi
res ipsa explicationem non po-
stulet, modo ne inepte cursum
orationis interpellet aut aliud
gravius agens grammatici perso-
na induta risum lectoribus mo-
veat. Haec ille, quae aperte
fatemur nobis quidem argute
magis quam vere disputata esse.
De μεσημβρία σταθερῆ conferas
etiam Photium Lexic. s. v.
σταθερόν, Interpret. ad Thom.
Magistr. p. 302. Ruhnk. ad
Tim. p. 235. Bergler. ad Alci-
phron. T. II. p. 52. ed. Wagn.
Deinde τάχα ἐπειδὴν est mox
ubi. Falluntur enim Hein-

dorf. Astiusque pro ἐπειδὴν
τάχιστα, simul atque, acci-
pientes. De τάχα mox, sta-
tim, significante vide annot. ad
Gorg. p. 450. C. Praegressum
Μήπω γε more usitato elliptice
dictum, ut Aristoph. Nubb.
196. 267. Equitt. 1098. Plene, h.
e. addito ἴμεν, legitur Plat.
Prot. p. 311. A.

οἶμαι γὰρ ἐγὼ — προς-
αναγκάζοιτα] H. e. οἶμαι γὰρ
ἐγὼ, ὡς μηδεὶς πλείους τῶν ἐπὶ
τοῦ σοῦ βίου γεγονότων λόγων
πεποίηκε γεγενῆσθαι ἢ σὺ. Nam
λόγων e superioribus nullo nego-
tio repetitur, vulgo ex interpre-
tatione adiectum.

ἐνὶ γέ τῳ τρόπῳ] certe
una aliqua ratione, quae e-
cunque demum sit. Sic
saepe εἰς γέ τις apud Platonem,
et ἐνὶ γέ τῳ τρόπῳ Menon. p. 96. D.

Συμμίαν Θεβαίων ἐξαι-
ρῶ λόγου] Ne quis requirat
ἐξαιρῶ τοῦ λόγου, prohibebunt
quae scripsimus ad Sympos. p.
176. C. Ceterum dictum hoc de
Simmia Thebano quorsum spe-
ctet, haud sane constat. Illud
unum e Phaedone p. 85. C. no-
vimus, fuisse eum veri exqui-
rendi cupidissimum, ut cum Ce-

τρόπῳ προαναγκάζοντα. Σιμμίαν Θηβαῖον ἐξαιρῶ λόγον· τῶν δὲ ἄλλων πάμπολυ κρατεῖς, καὶ νῦν αὖ δοκεῖς αἰτιός μοι γεγενῆσθαι λόγῳ τινὶ ῥηθῆναι.

ΦΑΙ. Οὐ πόλεμόν γε ἀγγέλλεις, ἀλλὰ πῶς δὴ καὶ τίνι τούτῳ;

Cap. XX. ΣΩ. Ἦνικ' ἐμελλον, ὦ γὰθ', τὸν ποταμόν διαβαίνειν, τὸ δαιμόνιον τε καὶ τὸ εἰωθὸς ση-

est ἀποψυχῆ, ductum illud ab aor. 2. ἀποψυχῆσαι, de quo v. Lo-
beck. ad Phrynicl. p. 318. Hirsch. ἀποψύξη edidit.

τῶν ἐπὶ τ. σ. β. γεγαυότων] Additum vulgo post γεγαυότων
vocabulum λόγων codd. longe plurimi optimique non agnoscunt.

B. ἐνὶ γέ τῳ τρόπῳ] τῳ, quod codd. permulti suppedita-
runt, vulgo desiderabatur. Heindorfius inseruerat de coniectura.
Bodl. τῳ τρόπῳ.

ἐξαιρῶ λόγου] Vind. 1. 6. Φr. ἐξαιρῶ τοῦ λόγου. Perpe-
ram vulgo ἐξαιρῶ.

καὶ τὸ εἰωθὸς σημ.] τὸ om. Flor. c.

bete familiari suo arbitraretur
προσφλάτυσθαι, πρὶν ἂν πανταχῆ
οκοπῶν ἀπέλη τις, πάντ' μαλθα-
κοῦ εἶναι ἀνδρός. Vita Simmiae
est apud Diog. Laert. II. 124
sq., ubi narratur viginti tres dia-
logos uno volumine comprehen-
sos scripsisse.

Οὐ πόλεμόν γε ἀγγέλλεις]
Schol. ἐπὶ τῶν ἀγαθῶ ἀγγελλόν-
των. ἐμνήσθη ταύτης καὶ ἐν τῷ
τρίτῳ τῶν Νόμων. (p. 702. B.)
Inter Adagia retulit Erasmus
p. 527. Paulo ante advertas
constructionem verborum: δοκεῖς
αἰτιός μοι γεγενῆσθαι λόγῳ τι-
νὶ ῥηθῆναι. Compares Reipubl.
III. p. 407. C. (ἡ φιλοσοφία) ἀρε-
τῆ ἀσκεισθαι καὶ δοκιμάζεσθαι
πάντῃ ἐμπόδιος. Ibid. IV. p. 437.
B. τὸ ἐφίεσθαι τινος λαβεῖν. Ibid.
p. 443. B. εὐθὺς ἀρχόμενοι τῆς
πόλεως οἰκίσειν. Gorg. p. 513. E.
ἀρ' οὖν οὕτως ἐπιχειρητέον ἐστὶ
τῇ πόλει καὶ τοῖς πολίταις θερα-
πεύειν, tibi exspectabas τὴν πό-
λιν καὶ τοὺς πολίτας. Reip. I.
p. 342. B. III. p. 416. A. Legg. I. p.
626. D. VII. p. 790. C. Criton. p.
52. B. Nimirum saepe casus
nominis, qui ex infinitivo pen-
dere debebant, attractione ver-
bo finito accommodantur. Idem

participio vindicandus usus est,
quem viri docti non satis per-
ceperunt. Sophocli. Electr. 47.
ἀγγελλε ὄρκῳ προστιθείς, quod
proprie esse debebat ὄρκον πρ.
Qui usus latius serpsit in tali-
bus: Antigoni. 24. Ἐτεοκλέα μὲν
— σὺν δίκῃ χρησθεῖς δικαίῳ —
ἐκρυψεν. Xenoph. Cyrop. I. 6, 33.

τὸ δαιμόνιον τε καὶ τὸ
εἰωθὸς σημεῖον —] Τὸ δαι-
μόνιον quum apud Platonem fere
adiectivum esse videatur, quem-
admodum etiam Cicero intel-
lexit De Divin. I. 54. esse di-
vinum quiddam, quod dae-
monium appellat, cui sem-
per pareat, facile alicui pla-
ceat, quod Astius postrema
editione ex cod. Flor. C suscep-
sit καὶ εἰωθὸς σημεῖον, sicuti
De Republ. VI. p. 496. C. legi-
tur τὸ δαιμόνιον σημεῖον, et
Euthydem. p. 272. E. ἐγένετο τὸ
εἰωθὸς σημεῖον τὸ δαιμόνιον.
Theag. p. 129. B. γέγονε γὰρ μοι
τὸ εἰωθὸς σημεῖον τὸ δαιμόνιον.
Nec tamen uni illi libro tantum
tribuerim, ut ceterorum omnium
auctoritas nihili aestimetur, prae-
sertim quum lectio vulgata ha-
beat quo se satis tueatur. Nam
primum quidem τὸ δαιμόνιον,

μείον μοι γίγνεσθαι ἐγένετο — αἰεὶ δέ με ἐπίσχει ὃ
 C ἂν μέλλω πράττειν —, καὶ τινα φωνὴν ἔδοξα αὐτό-
 θεν ἀκοῦσαι, ἣ με οὐκ ἔᾶ ἀπιέναι, πρὶν ἂν ἀπροσιώ-
 σωμαί, ὥς τι ἡμαρτηκότα εἰς τὸ θεῖον. εἰμὶ δὴ οὖν
 μάντις μὲν, οὐ πάνυ δὲ σπουδαῖος, ἀλλ' ὥσπερ οἱ τὰ
 γράμματα φαῦλοι, ὅσον μὲν ἐμαυτῷ μόνον ἱκανός.

C. ὅσον μὲν ἐμαυτῷ μόνον] μὲν accessit ex multis iisque
 optimis codicibus, in quorum numero etiam Bodl. est. v. explicat.
 Dein Bodl. Vat. Ven. II Par. GHN ἱκανῶς.

etsi proprie est adiectivum, ta-
 men ab ipso Platone vi nominis
 substantivi ponitur, ut Euthy-
 phron. p. 3. B. οὐ τὸ δαιμόνιον
 φῆς σαυτῷ ἐκάστοτε γίγνεσθαι.
 Apolog. Socr. p. 40. A. ἡ γὰρ εἰω-
 θυῖά μοι μαντικὴ ἢ τοῦ δαι-
 μονίου. Deinde rarior usus
 vocularum τε καὶ facile librarium
 eo potuit deducere, ut τὸ omit-
 tendum putaret. Sed eas inter-
 dum ibi quoque poni, ubi non
 diversa nectuntur, monuit G.
 Hermann. ad Sophocl. Electr.
 873. ἐξ ἐμοῦ τε κοῖκ ἄλλου. Sic
 Phaedon. p. 68. B. ἀγανακτῆσει
 τε ἀποθνήσκων καὶ οὐκ ἄσμενος
 εἶσιν αὐτόσε, ubi propediem
 plura dabimus. De Republ. X.
 p. 602. B. τοῖς πολλοῖς τε καὶ μη-
 δὲν εἰδόσιν. Gorg. p. 460. D. ἐὰν
 ὁ πυκτῆς τῇ πυκτικῇ μὴ καλῶς
 χρῆται τε καὶ ἀδικῇ, ubi v. ann.
 Quidni igitur iam recte dicatur:
 Daemonium atque signum
 mihi obtingere solitum?
 Fr. tamen Hermannus τὸ
 ante εἰωθὸς tanquam suspectum
 unctis seclisit, quoniam ubi τὸ
 δαιμόνιον ponatur absolute, sem-
 per σημεῖον mente supplendum
 relinquatur. In quo viro prae-
 stantissimo minime assentimur;
 talis enim ellipsis nullo pacto
 ferenda fuerit,

αἰεὶ δέ με ἐπίσχει ὃ ἂν
 μέλλω πράττειν —] Quum
 Socrates apud Platonem saepius
 profiteatur se a daemonio suo
 a facinoribus retineri tantum,

nunquam ad aliquid suscipien-
 dum impelli, veluti Theaet. p.
 151. A. ἐνίοις μὲν τὸ γιγνόμενον
 μοι δαιμόνιον ἀποκωλύει ξυνεῖναι,
 ἐνίοις δὲ ἔᾶ (videlicet, quando
 tacet, ut certe non de cohorta-
 tione aut instigatione aliqua sit
 cogitandum), Apolog. p. 31. D.
 Theag. p. 128. D, ipsa senten-
 tia per se nihil habere videtur,
 quod vitii suspicionem moveat.
 Illud vero aegre tulerunt docti
 viri, quod ea minus definite es-
 set enuntiata. Nam quod ait
 Socrates, semper se illo signo
 deterreri, quidquid facturum sit,
 facile aliquis argumentetur ei
 daemonio obsequenti nihil plane
 facere licuisse. Atque ea ipsa
 causa fuit, cur Heindorf. to-
 tum hoc additamentum, tanquam
 ex Apolog. p. 31. D. huc trans-
 latum, delendum iudicaret. At-
 enimvero non tam inepta sen-
 tentia est, quam primo adspectu
 videtur. Nam αἰεὶ constat, ut
 Lat. semper, etiam relative
 dici, ut respondeat nostro je-
 desmal; id quod iam monuit
 Buttmannus. Ex quo conse-
 quens est, ut per se facile in-
 telligatur ὅταν γένηται. Quod
 autem additur, ὃ ἂν μέλλω πράτ-
 τειν, dictum est hoc paullo gra-
 vius pro ἐὰν τι μέλλω πράττειν,
 usu haud infrequenti, quem te-
 tigimus ad Euthyphron. p. 3. C.
 Itaque tantum abest, ut verba
 nimis indefinita sint, ut propter
 ipsam rei naturam necessario sic

σαφῶς οὖν ἤδη μανθάνω τὸ ἀμάρτημα. ὡς δὴ τοι, ὦ ἑταῖρε, μαντικόν γέ τι καὶ ἡ ψυχὴ. ἐμὲ γὰρ ἔθραξε μὲν τι καὶ πάλαι λέγοντα τὸν λόγον, καὶ πῶς ἐδυσωπούμην κατ' Ἴβυκον, μὴ τι παρὰ θεοῖς ἀμβλακῶν τιμὰν πρὸς ἀνθρώπων ἀμείψω· νῦν δ' ἠσθημαὶ τὸ ἀμάρτημα.

ὡς δὴ τοι, ὦ ἑτ.] V. ὡς δὴ τι, quod ex codd. optimis emendatum, quanquam hi partim corrupte ὡς δὴ, vel δέ, ποι scriptum exhibent.

D. ἀμβλακῶν τιμὰν] Sic Bodl. ΔΠΓ'Γ' Editt. ἀμπλακῶν. v.

debeant intelligi: semper autem, quotiescunque mihi obtingit, me retinet ac deterret, si quid facturum sum. Iam vero dubitatio nascitur, si tunc haec verba temere invecta, an prudenter et consulto interposita. Qua de re miror nemini eorum in mentem venisse accuratius disquirere, qui de loci ineptiis conquesti sunt. Et mihi quidem non est dubium, quin scriptor iustissimam habuerit causam inserendae huius admonitionis. Nam primum vel propter verba insequentia: φωνὴν ἰδοῦσα αὐτόθεν ἀκούσαι, ἢ με οὐκ εἶ ἀπιέναι, ut Phaedrus in universum rem admoneretur, necessarium videri poterat. Deinde manifestum est daemionium hoc, quod retinendi tantum ac deterrendi vim habere dicitur, ab ipso Socrate opponi animo vaticinandi ac divinandi facultate praedito, cui, ubi daemionium aliquid fieri prohibuerit, suspicari ac divinare liceat, quid sit quod peccatum fuerit et quo id modo expiari debeat. Quae omnia qui diligenter perpenderint, eos speramus nobis facile esse concessuros, sine idonea causa hunc locum a viris doctis in glossematis suspicionem vocatum esse.

C. ὅσον μὲν ἐμαυτῷ μόνον ἱκανός] Videlicet nec vero aliis. Sic ἀλλὰ — μὲν positum Sophist. p. 240. B. οὐδαμῶς ἀλη-

θινόν γε, ἀλλ' ἰσικὸς μὲν. Theaet. p. 201. B. οὐδαμῶς ἴσως οἶμαι, ἀλλὰ πείσαι μὲν. Ibid. p. 197. B. τρόπον δέ γ' ἄλλον οὐδεμίαν ἔχειν, ἀλλὰ δύναμιν μὲν αὐτῷ παραγεγονέναι. Lachet. p. 182. D. ἀλλ' ἔστι μὲν χαλεπὸν λέγειν. Protagor. p. 344. A. οὐ γὰρ εἶναι, ἀλλὰ γενέσθαι μὲν ἔστιν. Men. p. 87. A. οὐπω οἶδα, εἰ ἔστι τοῦτο τοιοῦτον, ἀλλ' ὥσπερ μὲν τινα ὑπόθεσιν οἶμαι προύργου ἔχειν. Criton, p. 43. D. οὐ τοι δὴ ἀφίεται, ἀλλὰ δοκεῖ μὲν μοι ἤξειν τήμερον. Videlicet oppositum talibus in locis iam continetur superioribus. De hac Socratis professione autem conf. Maxim. Tyrius XIV. 3. ὅσον αὐτῷ ἱκανὸν εἶναι χρησιμῶς δεῖν, ubi v. Davis. Respexit haec etiam Dio Chrys. Or. XVIII. p. 294. ed. Emper.: μέχρι γὰρ νῦν, ὥσπερ τις ἔφη τῶν παλαιῶν αὐτῷ ἱκανὸς εἶναι μάντις, καὶ γὰρ ἐξαρκεῖν ὅμην ἐμαυτῷ περὶ τοὺς λόγους. Nimirum loquutio apud scriptores posteriores abiit in proverbium.

ὡς δὴ τοι —] quippe revera, nam profecto. Vide ad Reipubl. libr. II. p. 366. C. — Contractam formam θράττειν Atticis, imprimisque Platoni, vehementer placuisse docuit Pierson. ad Moer. p. 186. Ruhken. ad Tim. p. 93 sq.

ἐδυσωπούμην κατ' Ἴβυκον] Lobeckius ad Phryni-

ΦΑΙ. Λέγεις δὲ δὴ τί;

ΣΩ. Δεινόν, ὦ Φαῖδρε, δεινὸν λόγον αὐτός τε ἐκόμισας ἐμέ τε ἠνάγκασας εἰπεῖν.

ΦΑΙ. Πῶς δὴ;

ΣΩ. Εὐήθη καὶ ὑπό τι ἀσεβῆ· οὐ τίς ἂν εἴη δεινότερος;

ΦΑΙ. Οὐδεὶς, εἴ γε σὺ ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Τί οὖν; τὸν Ἔρωτα οὐκ Ἀφροδίτης καὶ θεὸν τινα ἤγει;

ΦΑΙ. Λέγεται γε δὴ.

ΣΩ. Οὐ τι ὑπό γε Λυσίου, οὐδὲ ὑπὸ τοῦ σου λόγου, ὅς δια τοῦ ἐμοῦ στόματος κατασφραμακευθέντος ὑπὸ σοῦ ἐλέχθη. εἰ δ' ἔστιν, ὥσπερ οὖν ἔστι, θεὸς ἢ τι θεῖον ὃ Ἔρωσ, οὐδὲν ἂν κακὸν εἴη· τὼ δὲ λόγῳ τῷ νῦν δὴ περὶ αὐτοῦ εἰπέτην ὡς τοιούτου ὄντος.

Schneidewin, ad Ibyci fragm. in Delect. Epigramm. Vol. II. p. 343. Cod. Bodl. τιμᾶν.

Οὐ τι ὑπό γε Λυσίου] Mon. οὔτοι, male. οὔτις Bodl.

Κ. τὼ δὲ λόγῳ] δὲ Bodl. Flor. g. Vind. 4. 7. α. pro vulg. δὴ. quod tenuit Bekkerus. Praeterea Bodl. τῷ δὲ λόγῳ τῷ, casu dativo; male. Idem prave in proximis: ἡμᾶριανε τήν, et cum Vat. A Ven. II Par. DGNOT Flor. g. h. μήτε ἀληθές.

chum p. 190. „Λυσιπείσθαι et ienicum λυσιπείσθαι, quantum ex etymo. intelligi potest, proprie de oris confusione dicitur, quae ex variis perturbationibus, metu, suspitione, pudore, existit. Sed veteres illi tantum de praesensione instantis periculi vel molestiae usurparunt. Sic et Plato et Xenophon et Demosthenes.“ — Ibyci Rhugini sententiam, quae hoc loco memoratur, illustrat Ruhnck. ad Tim. p. 90. Fragmentum tractat Schneidewin. Delect. Epigr. V. II. p. 343.

D. ὑπό τι ἀσεβῆ] prope modum impiam, ut Gorg. p. 493. C. Aristoph. Vesp. 1281. Ecclesiaz. 1062. Athen. IV. p. 157. A. XIII. p. 579. D. XV. p. 693. B. Plura dabunt Casau-

bon. ad Sueton. Iul. c. 41. Wytttenbach. Epist. Crit. p. 30. Dobree Commentar. in Aristoph. p. 586 sq. ed. Lips. Etiam ὑπό τι μικρόν dixerunt, de quo vide interprett. ad Strabon. T. II. p. 209. ed. Friedem.

Οὐ τι ὑπό γε Λυσίου] Phileb. p. 13. D. Οὐ τι καθόσον γε ἡδοναί, ubi vide annot. coll. Matthiae Gr. §. 609. extr.

E. εἴ δ' ἔστιν, ὥσπερ οὖν ἔστι] Nostrates dicunt: wie er es denn nun einmal ist. Apolog. Socr. p. 21. D. ἐγὼ δ', ὥσπερ οὖν οὐκ οἶδα, οὐδὲ οἶμαι. De sententia conf. Sympos. p. 204. C. D. p. 212. A sqq.

P. 243. ὃν Ὀμηρος μὲν οὐκ ἤσθετο, Σιγηλάχορος δέ] Stesichorus Himercensis ob

ταύτη τε οὖν ἡμαρτανέτην περὶ τὸν Ἔρωτα, ἔτι τε ἡ εὐήθεια αὐτοῖν πάλιν ἀστεία, τὸ μηδὲν ὑγιᾶς λέγοντε μηδὲ ἀληθεῖς σεμνύνεσθαι ὡς τι ὄντε, εἰ ἄρα ἀν- 243
θρωπίσκους τινὰς ἐξαπατήσαντε εὐδοκιμήσετον ἐν αὐ-
τοῖς. ἐμοὶ μὲν οὖν, ὦ φίλε, καθήρασθαι ἀνάγκη, ἔστι
δὲ τοῖς ἀμαρτάνουσι περὶ μυθολογίαν καθαροὺς ἀρ-
χαῖος, ὃν Ὀμηρος μὲν οὐκ ἤσθητο, Στησίχορος δέ.
τῶν γὰρ ὀμμάτων στερηθεῖς διὰ τὴν Ἑλένης κακηγο-
ρίαν, οὐκ ἠγνόησεν, ὡς περ Ὀμηρος, ἀλλ' ἄτε μουσι-
κὸς ὢν ἔγνω τὴν αἰτίαν, καὶ ποιεῖ εὐθύς. Οὐκ ἔστ'
ἔτυμος λόγος οὗτος, οὐδ' ἔβας ἐν νηυσὶν
εὐσέλμοις, οὐδ' ἴκεο Πέργαμα Τροίας. καὶ B
ποιήσας δὴ πᾶσαν τὴν καλουμένην παλινοδίαν παρα-
χρῆμα ἀνέβλεψεν. ἐγὼ οὖν σοφώτερος ἐκείνων γενή-
σομαι κατ' αὐτό γε τοῦτο. πρὶν γάρ τι παθεῖν διὰ
τὴν τοῦ Ἐρωτος κακηγορίαν, πειράσομαι αὐτῷ ἀπο-

P. 243. A. ἔτυμος λόγος οὗτος] V. ἔτυμος ὁ λόγος. Ar-
ticulum plurimi optimique libri aspernantur. — οὐδὲ βᾶς Bodl. vi-
tiose. — Vind. 4. οὐδ' ἴκεο ὑψηλὰ πέργαμα τροίας. Dein εὐσέλμοις
Steph. cum Ven. Σ.

B. καὶ ποιήσας δὴ π.] V. deerat καί, quod codd. unanimi
fere consensione redhibuerunt.

carmen maledicum in Helenam
oculorum usu privatus esse, eun-
dem autem palinodia cantata re-
cuperasse dicitur. Vid. Isocrat.
Helen. p. 245. ed. Bekk. Sui-
das in Στησίχορος inter alia:
ἡσθη δὲ αὐτὸν γράψαντα ψόγον
Ἑλένης τυφλωθῆναι, πάλιν δὲ
γράψαντα Ἑλένης ἐγκώμιον ἐξ
ἀνείρου, τὴν παλινοδίαν, ἀναβλέ-
ψαι. coll. Buttmann. Mytho-
log. V. I. p. 300. Klein. Fragm.
Stesich. p. 91 sqq. Fabulam,
quam Stesichorus secutus est,
docte tractavit Pflugk. Prae-
fat. ad Eurip. Helenam p. 7 sq.
Versiculos eius a Platone allat-
tos alii aliter descripserunt. v.
Gaisford. Poet. Min. T. III.
p. 341. ed. Lips. Naekius ad
Choeril. p. 120. Boissonad.
Poet. Gr. Syllog. T. XV. p. 79.

Schneidewin. Delect. Epi-
gramm. Vol. II. p. 331. Quod
autem Socrates Homerum ait,
quamvis coecum scilicet, tamen
non perspexisse visus recupe-
randi rationem, quam Stesicho-
rus ἄτε μουσικὸς ὢν probe co-
gnoverit et intellexerit, memi-
nisse debemus Platonis de poesi
epica iudicium in Republica in-
primis expositum. Nimirum ly-
rica Stesichori poesis cognatior
ipsi visa est verae musicae, i. e.
philosophiae. Praeterea conf. p.
244 A. ibique ann. — ἀνέβλε-
ψεν, visum recuperavit.

B. σοφώτερος ἐκείνων] Stesichoro, qui oculorum usu
iam privatus palinodiam cecinit,
et Homero, quem coecitatis caus-
sa omnino praeteriit. Schleier-
macherus ex cod. E ἐκείνου

δοῦναι τὴν παλινοδίαν γυμνῇ τῇ κεφαλῇ καὶ οὐχ, ὡς περ τότε, ὑπ' αἰσχύνῃς ἐγκεκαλυμμένος.

ΦΑΙ. Τουτωνί, ὦ Σώκρατες, οὐκ ἔστιν ἄττ' ἂν ἐμοὶ εἶπες ἡδίω.

Cap. XXI. ΣΩ. Καὶ γάρ, ὦ γὰθ' Φαῖδρε, ἐν-
 C νοεῖς, ὡς ἀναιδῶς εἰρησθον τῷ λόγῳ, οὗτός τε καὶ ὁ
 ἐκ τοῦ βιβλίου ῥηθεις. εἰ γὰρ ἀκούων τις τύχοι ἡμῶν
 γεννάδας καὶ πρᾶος τὸ ἦθος, ἐτέρου δὲ τοιούτου ἐρῶν
 ἢ καὶ πρότερόν ποτε ἐρασθεῖς, λεγόντων, ὡς διὰ σμι-
 κρὰ μεγάλας ἐχθρας οἱ ἐρασταὶ ἀναιροῦνται καὶ ἔχουσι
 πρὸς τὰ παιδικὰ φθονερῶς τε καὶ βλαβερῶς, πῶς
 οὐκ ἂν οἶε αὐτὸν ἡγεῖσθαι ἀκούειν ἐν ναύταις που
 D τετραμμένων καὶ οὐδένα ἐλεύθερον ἔρωτα ἑωρακό-
 των, πολλοῦ δ' ἂν δεῖν ἡμῖν ὁμολογεῖν ἂ ψέγομεν
 τὸν Ἐρωτα;

γυμνῇ τῇ κεφαλῇ] τῇ om. Bodl.; non probro.
 ἄττ' ἂν ἐμοὶ εἶπες] V. εἶπης. Indicativum Bodl. Vat. Pa-
 risini, Florr. Ven. Vindd. aliiq̄ue dederunt. Sententia est: nihil

legendum censet. — καὶ αὐ-
 τὸ γε τοῦτο, in hoc ipso.

C. οὗτός τε καὶ — ῥη-
 θεῖς] Damnat haec ut otiosa
 Hirschigius. Nec tamen
 omnia, quae omitti potuerunt,
 protenus pro otiosis ducenda
 sunt neque talis expegesis omni-
 no vi sua caret; v. ad Apolog.
 Socrat. p. 23. E. et 25. A. ad
 Phaedon. p. 114. B. al.

ἐν ναύταις που τετραμ-
 μένων] Nautas inter homines
 vilissimos numeratos esse docet
 Heindorf. ad h. l. et ad Ho-
 rat. Satir. I. 5, 4. Adde Inter-
 prett. ad Athenaeum VI. p. 254.
 B. = p. 474., ubi Theopompus
 dixisse narratur πλήρεις εἶναι τὰς
 Ἀθήνας διονυσολίκων καὶ ναυ-
 τῶν καὶ λωποδυτῶν κτλ. Lege
 inprimis etiam ipsum Platonem
 Legg. IV. p. 704 sqq. Deinde
 ἐλεύθερον i. q. ἐλευθέριον, quod
 parum consulte de suo invexit
 Hirschig. Menex. p. 245. C.

τὸ γε τῆς πόλεως γενναῖον καὶ
 ἐλεύθερον. Legg. VII. p. 808. A.
 αἰσχρὸν καὶ οὐκ ἐλευθέρου. Gorg.
 p. 485. C. D. Theaet. p. 173. A.
 De Rep. VI. p. 499. A. VIII. p.
 567. A. Pindar. Pyth. 2, 57.
 ἐλευθέρα φρενί, h. e. genero-
 sa mente, al. De structura ver-
 borum ἂ ψέγομεν τὸν Ἐρωτα v.
 Matthiae Gr. §. 421. 2. Rost.
 §. 104. 3. d. p. 497. ed. VII.
 Compares Sympos. p. 222. A. ἂ
 ἐγὼ Σωκράτη ἐπαινῶ. Ibid. p. 221.
 B. πολλὰ μὲν οὖν ἂν τις καὶ ἄλ-
 λα ἔχοι Σωκράτη ἐπαινέσαι. Ari-
 stotel. Polit. VIII. 1. ἐπαινε-
 σαι δ' ἂν τις καὶ τοῦτο Λακε-
 δαιμονίους.

D. ἐπιθυμῶ ποτίμῳ λό-
 γῳ οἷον ἄλμυρὰν ἀκοῆν
 ἀποκλύσασθαι] Tractavit
 hunc locum Wyttenbach.
 Epist. Crit. p. 271. ed. Lips.,
 qui imitatores recensuit eiusque
 fontem iudicavit esse Eurip.
 Hippolyt. 653. ἂ γὰρ ὄντιος να-

ΦΑΙ. Ἴσως νῆ Δι', ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Τοῦτόν γε τοίνυν ἔγωγε αἰσχυνόμενος καὶ αὐτὸν τὸν Ἔρωτα δεδιώς ἐπιθυμῶ ποτίμῳ λόγῳ οἶον ἀλμυρὰν ἀκοὴν ἀποκλύσασθαι. συμβουλεύω δὲ καὶ Λυσίαν ὅ τι τάχιστα γράψαι, ὡς χρὴ ἐραστῆ μαῖλλον ἢ μὴ ἐρῶντι ἐκ τῶν ὁμοίων χαρίζεσθαι.

ΦΑΙ. Ἄλλ' εὖ ἴσθι, ὅτι ἔξει τοῦθ' οὕτως· σοῦ γὰρ εἰπόντος τὸν τοῦ ἐραστοῦ ἔπαινον, πᾶσα ἀνάγκη Λυσίαν ὑπ' ἐμοῦ ἀναγκασθῆναι γράψαι αὐτὸν περὶ τοῦ αὐτοῦ λόγον. E

ΣΩ. Τοῦτο μὲν πιστεύω, ἕωςπερ ἂν ἦς ὅς εἶ.

ΦΑΙ. Λέγε τοίνυν θαρρόων.

ΣΩ. Ποῦ δὴ μοι ὁ παῖς, πρὸς ὃν ἔλεγον; ἵνα καὶ τοῦτο ἀκούσῃ, καὶ μὴ ἀνήκοος ὢν φθάσῃ χαρισάμενος τῷ μὴ ἐρῶντι.

mihī gratius istis potuisses dicere. Astius εἴποις conj.

D. Τοῦτόν γε τοίνυν —] Fuit qui τε pro γε mallet. Non opus.

E. καὶ τοῦτο ἀκούσῃ] Sic Bodl. et non pauci alii. Vulgo τοῦτου.

ομοῖον ἑξομότημαι Eίς ὧτα κλύζων. Alia contulit Creuzerus ad Plotin. de Pulcrit. p. 465 sq. Usus est his verbis etiam Athenaeus libr. III. p. 121. E. F. et p. 122. A. — ἐκ τῶν ὁμοίων, recte Heindorfius interpretatur: si cetera paria sint, *bei gleichen Verhältnissen*. Cui frustra obloquitur Astius, ἐκ τῶν ὁμοίων ratus idem esse quod ὁμοίως, ut hic sit sensus verborum: perinde atque contendit amoris expertipotius quam amanti gratificandum esse. Ita vero ἐκ τῶν ὁμοίων alia sede collocandum fuit, non ante χαρίζεσθαι. Ceterum Socrates non sine caussa acriter exagitat superiorum orationum argumentum. Enimvero in utraque amoris vis et natura ea informata est, ut facile appareat, qui ita censeat, eum non ultra vulgus sapere. Itaque Socrates iam Lysiae sermōni aliam oppositurus est ora-

tionem, in qua nobiliorem ac vere sublimem describit amoris vim. v. Prolegg.

E. ὡςπερ ἂν ἦς ὅς εἶ] In talibus vulgo ὅς pro οἷος dictum putant. Perperam. Nam οἷος semper ad qualitatem, ὅς ad ipsam vim et naturam alicuius vel rei vel personae refertur. Itaque ὅς certe gravius est quam οἷος. Veluti hoc loco Germanice dicendum: *so lange du bist, der du bist*, quod nonnihil differt ab altera formula: *so lange du ein solcher bist, wie du bist*. Nimirum Socrates hoc dicit: quam diu Phaedrus es, hoc est is, in cuius natura et ingenio positum est, ut orationum audiendarum sis cupidissimus. Exempla huius loquendi rationis attulerunt Heindorf. ad h. l. Porson. et Schaefer. ad Eurip. Orest. 910. Confer etiam Bremium ad Lysiam p. 193.

ΦΑΙ. Οὗτος παρά σοι μάλα πλησίον αἰεὶ πάρεστιν, ὅταν σὺ βούλη.

244 Cap. XXII. ΣΩ. Οὕτως αἰ τοίνυν, ὦ παῖ καλέ, ἐννόησον, ὡς ὁ μὲν πρότερος ἦν λόγος Φαίδρου τοῦ Πυθοκλέους, Μυρρίνουσιου ἀνδρός· ὃν δὲ μέλλω λέγειν, Στησιχόρου τοῦ Εὐφήμου, Ἱμεραίου. λεκτέος δὲ ὧδε, ὅτι Οὐκ ἔστι ἔτυμος λόγος, ὃς ἂν παρόντος ἐρα-

ἴταν σὺ βούλη] V. ἴταν καὶ σὺ β. praeter fidem codicum.

P. 244. Οὐκ ἔστι ἔτυμος λόγος] Sic Bodl. ΔΠΣΦDN OT alii pro vulg. ἔτυμος ὁ λόγος. Paulo ante Bodl. λεκτέος omi.

παρά σοι μ. πλ. αἰεὶ πάρεστιν] Haesit in his nuper Cobetus Varr. Lectt. p. 119. Graecum esse negans *παρεῖναι παρά τινι*, ideoque scribendum contendens: *πάρα σοι* extruso verbo *πάρεστιν*. Nos vero *πάρα σοι* a prosa oratione alienum putamus esse servandamque lectionem librorum utpote integerrimam. Nam *παρά* neutiquam abundanter cum *πάρεστιν* iunctum, sed hoc potius significat: **Hic in vicinia tua** admodum prope semper praesens adest, ut facile appareat verbi *παρεῖναι* notionem accuratius definiiri graviusque notari praesentiam. Sophocl. Philoct. 1057. *ἐπεὶ πάρεσσι μὲν Τεῦκρος παρ' ἡμῖν*, ubi temere offenderunt intpp., siquidem hoc dicitur: nam adest Teucer in vicinia nostra. Oed. Col. v. 1269. *πρὸς σοι παραστυθῆτω*. Electr. v. 610. *σὺν δίκῃ ξύνεστιν*. Ibid. v. 1242. *κἂν γυναῖξιν ὡς Ἄρης ἐνεστιν*. Oed. Col. v. 115. *ἐν γὰρ τῷ μαθεῖν ἐνεστιν ἠδ' ἄβεια τῶν ποιουμένων*. Dixit de hoc loquendi genere Bastius Epistol. Crit. ad Boissonad. p. 124 sqq.

P. 244. λόγος Φαίδρου — Ἱμεραίου] Verissima est disputatio Astii, ludere Socratem in nominibus atque inde repetere ipsarum orationum ingenium ac discrimen putantis. „Oratio pri-

or, inquit, dicitur Phaedri esse, cuius nomine significatur is, qui vana oblectatur specie; isque filius vocatur Pythoclis, quo homo famae et gloriae cupidus designatur; praeterea Myrrhinusius vocatur, quasi in toris myrteis cubans, quod moris est delicorum et otiosorum, v. Polit. II. 372. B, vel sertis myrteis redimitus.“ (In quo observandum cod. Bodl. scribere *μυρρινουσιον*.) „Alterius contra orationis, quam Socrates dicturus est, ingenium vere musicum ac religiosum egregie hoc indicatur, quod Stesichori fingitur esse. Stesichorus videlicet a choris instituendis nomen invenit; porro filius fuit Euphemi, quo vir pius significatur, et Himera oriundus, quo vir amore (*ἡμέρω*) quasi initiatus designatur. Egregie igitur Plato veterum consuetudinem morum, ingenii, vel factorum alicuius hominis ab eius nomine repetendorum, de qua v. Valcken. ad Phoeniss. p. 242. Jacobs. ad Anthol. Gr. Vol. III. P. H. p. 231. Lobeck. ad Soph. Aiac. p. 288. et Aglaopham. Libr. II. p. 870., in rem suam accommodavit.“ De studio veterum nomina ad rationem etymologicam revocandi legas etiam Meinekium ad Euphor. p. 128. et Creuzerum De arte hist. Gr. p. 52.

εἰ — γὰρ ἦν ἀπλοῦν] H. e.

στοῦ τῷ μὴ ἐρωῶντι μᾶλλον φῆ δειν χαρίζεσθαι, διότι δὴ ὁ μὲν μαινεται, ὁ δὲ σωφρονεῖ. εἰ μὲν γὰρ ἦν ἀπλοῦν τὸ μανίαν κακὸν εἶναι, καλῶς ἂν ἐλέγετο· νῦν δὲ τὰ μέγιστα τῶν ἀγαθῶν ἡμῖν γίγνεται διὰ μανίας, θεία μὲντοι δόσει δεδομένης. Ἡ τε γὰρ δὴ ἐν Δελφοῖς προφητὶς αἶ τ' ἐν Δωδώνῃ ἰέρειαι μανεῖσθαι μὲν B
πολλὰ δὴ καὶ καλὰ ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ τὴν Ἑλλάδα

cum AGY et pr. II.

B. Ἡ τε γὰρ δὴ ἐν Δελφοῖς] δὴ om. Bodl. Flor. g, sed ras. post γὰρ.

simpliciter ac sine exceptione verum; v. ad Sympos. p. 183. D. Reip. VIII. p. 545. D. ibique annot.

νῦν δὲ τὰ μέγιστα] Furorem non simpliciter in malis ducendum esse vel ex eo apparere arbitratur, quod hominibus per eum maxima quaeque bona obtingere soleant, siquidem ille divino munere, θεία μολυσ, mortalibus tribuatur. Quod quorsum pertineat, disputavimus suo loco in Prolegomenis. Distinguantur autem divini furoris genera quattuor, sicuti apparet etiam ex p. 265. B. C, ubi ad hunc locum respicitur, μαντικῆ, quae Apollini debetur, τελεστικῆ, expiatio et lustratio, καθαρμός, ἀγνισμός, τελετή, quae adscribitur Baccho, ποιητικῆ, quae Musis accepta refertur, denique ἐρωτικῆ, Veneris et Amoris munus ac beneficium, quod furoris genus, quia ad divinae veritatis refertur scientiam et cognitionem, iudicatur omnium esse praestantissimum et mortalibus ad summam eorum felicitatem datum. Et primum quidem μαντικῆν vitae mortalium maxime salutarem extitisse, perspicuum esse censet exemplo Pythiae, sacerdotum Dodonaeorum, Sibyllarum, aliorum vaticinorum hominum; patere item ait ex ipso nomine μαντικῆς, quam cum irrisione sophistarum, vocabulo-

rum originatione, sicuti ex Cratylo constat, male abutentium, olim veteres vere μανικὴν appellaverint, utpote rati eam ut pulcrum quiddam hominibus obtigisse, quum recentiores inserta littera τῶν prave μαντικῆν vocaverint. Qua opportunitate, quo maior etiam fiat irrisionis acerbitas, etiam aliud affertur exemplum perversae et ridiculae vocabulorum derivationis, quo tamen philosophus item facete et urbane in rem suam utitur, quandoquidem recentiores dicit etiam οἰωνοστικῆν perperam isto nomine insignivisse, quum antiqui nominum conditores eam vocaverint potius οἰωνοστικῆν, quippe quae sobriae mentis cogitatione futurarum rerum notitiam quaereret. Quocirca eam ab οἴησις, νοῦς et ἱστορία appellatam esse statuit, qua originatione nihil potest esse insulsius, ut ne Indici quidem etymologi nostri, lepida saepe interdum capita, quidquam magis ridiculum in medium attulisse videantur. His vero tamquam obiter expositis sic fere pergit: „Sed arte augurali,“ inquit, „quanto illa et re et nomine est praestabilior, tanto furor divinus excellentior est omni humana praestantia.“ Quibus ita expositis deinde inde a verbis: Ἀλλὰ μὴν νόσων γε κίλ. transitur ad describenda alia divini furoris genera.

εἰργάσαντο, σωφρονοῦσαι δὲ βραχεία ἢ οὐδέν. καὶ ἐὰν δὴ λέγωμεν Σίβυλλάν τε καὶ ἄλλους, ὅσοι μαντικῇ χρώμενοι ἐνθῆω πολλά δὴ πολλοῖς προλέγοντες εἰς τὸ μέλλον ὠρθωσαν, μηκύνοιμεν ἂν δῆλα παντὶ λέγοντες. τόδε μὴν ἄξιον ἐπιμαρτύρασθαι, ὅτι καὶ τῶν παλαιῶν οἱ τὰ ὀνόματα τιθέμενοι οὐκ αἰσχρὸν ἠγοῦντο, οὐδὲ ὄνειδος μανίαν· οὐ γὰρ ἂν τῇ καλλίστῃ τέχνῃ, ἢ τὸ μέλλον κρίνεται, αὐτὸ τοῦτο τοῦνομα ἐμπλέκοντες μανικὴν ἐκάλεσαν· ἀλλ' ὡς καλοῦ ὄντος, ὅταν θεία μοῖρα γίγνηται, οὕτω νομίσαντες ἔθεντο. οἱ δὲ

προλέγοντες εἰς τὸ μέλλον ὠρθωσαν] Stephanus cum Aldo: προῦλεγον — ὀρθῶς. Sed προλέγοντες est in Bas. 2. et in mss. omnibus. Istud ὀρθῶς autem ex ὠρθωσα natum, quod servavit Venet. Σ et corr. Φ cum Aristide Oratt. Platt. I. T. II. p. 13. ed. lebb. ὀρθωσαν est in H et corr. F et marg. T, ut corruptelae origo sit manifesta. Pro χρώμενοι ἐνθῆω Bodl. ΔΠΓΝ ΟΤ Vind. 4. 7. α. Flor. g. h. Mon. ἐν θεοῖς, unde Winckelmannus extundebat ἐνθῆως. Vera tamen lectio vulgata videtur. v. ann. Articulum τὸ ante μέλλον uncis seclusit Hirschig.

C. τὸ ταῦ ἐπεμβάλλοντες] Sic codd. mss. ad unum omnes. Vulgo ἐπεμβαλόντες.

ὀρνίθων ποιουμένων] Sic codd. Platonis ad unum omnes.

B. μαντικῇ χρώμενοι ἐνθῆω] Mox C. ὅταν θεία μοῖρα γίγνηται. D. μανίαν τὴν ἐκ θεοῦ. P. 245. B. μανίας γιγνομένης ἀπὸ θεῶν. De ipsa re vide Cicero. De Divin. I. 18. 19. 31. 37. ibique Davisium.

C. ἀλλ' ὡς καλοῦ ὄντος] Participium ad praedicatum accommodatum, cuius usus exempla plurima congesimus ad Reip. I. p. 333. D. Protag. p. 354. C. supra ad p. 239. B. De participio atque ὡς conf. Phileb. p. 16. D. ταύτην φήμην παρέδοσαν, ὡς ἐξ ἐνὸς μὲν καὶ πολλῶν ὄντων τῶν αἰεὶ λεγομένων εἶναι. Cratyl. p. 439. C. διανοηθέντες — ὡς ἰόντων τε ἀπάντων αἰεὶ καὶ ῥεόντων. Lucian. Dial. Mort. II. 2. οὕτω γινώσκετε, ὡς οὐδὲ πανσαμένου μου. vid. Lobeck. ad Soph. Aiac. v. 281. De re Ci-

cero De Divin. I. 1. in.: Itaque ut alia nos melius multa, quam Graeci, sic huic praestantissimae rei (praesensio et scientiae rerum futurarum) nomen nostri a divisi (divinationem dicit), Graeci, ut Plato interpretatur, a furore duxerunt. Ceterum verissime statuit Astius hanc vocabulorum originationem non carere Sophistarum irrisione, quorum perversitas imitatione perstringatur.

ἐπεὶ καὶ τὴν γε τῶν ἐμφρ.] Comparaturus disciplinam augurandi humanam cum divino illo vatum furore ita pergit explicare sermonem, ut ὀλιγοπιστικὴν tanquam aliud pravae vocabulorum mutationis exemplum in medium afferat. Quod diligenter tenendum est, ne totum

νῦν ἀπειροκάλως τὸ ταῦ ἐπεμβάλλοντες μαντικὴν ἐκάλεσαν. ἐπεὶ καὶ τὴν γε τῶν ἐμφρόνων ζήτησιν τοῦ μέλλοντος, διὰ τε ὀρνίθων ποιουμένων καὶ τῶν ἄλλων σημείων, ἅτ' ἐκ διανοίας ποριζομένων ἀνθρωπίνῃ οἴησει νοῦν τε καὶ ἱστορίαν, οἰονοϊστικὴν ἐπωνόμασαν, ἣν νῦν οἰωνιστικὴν τῶ ᾧ σεμνύοντες οἱ νέοι καλοῦ- D
σιν. ὅσῳ δὴ οὖν τελεώτερον καὶ ἐντιμότερον μαντικὴ οἰωνιστικῆς, τό τε ὄνομα τοῦ ὀνόματος ἔργον τ' ἔργου, τόσῳ κάλλιον μαρτυροῦσιν οἱ παλαιοὶ μανίαν σωφροσύνης, τὴν ἐκ θεοῦ τῆς παρ' ἀνθρώπων γιγνο-

Sed Stephan. Heind. Astius ex Aristide l. c. dederunt ποιουμένην. Quae lectio eo magis videtur dubia, quod etiam Aristidis codd. plurimi ποιουμένων, non improbante Reiskio, probante Dindorfio. Et ibidem p. 39. 10. Aristides vulgo πονουμένην.

ἀνθρωπίνῃ οἴησει] Ita codd. optimi quique pro vulg. νοήσει. Quanquam Bodl. a pr. m. habet: ἀνθρωπίνην οἴησει. Deinde vulg. οἰονοιστικὴν. Sed οἰονοϊστικὴν Flor. a. c. Vind. 1. 3. 6. Ven. E alii, quod auctore Buttmano suscepimus. Bodl. et alii οἰωνιστικὴν, ac dein ΦDNO al. ὠωνιστικὴν, quod legit etiam Schol. Hermogen. cod. Paris. 1983. f. 186, cuius verba apposuit Bekker.

D. τῶ ᾧ σεμνύοντες] Sic Bodl. Vin. 1. 4. et octo fere alii pro vulg. τὸ ᾧ σεμν.

hunc locum sinistre intertextum esse opineris. De ipsa originatione audias Hermiam p. 110. τὰ τρία ταῦτα οἱ παλαιοὶ ὀνόματα οἴησιν, νοῦν καὶ ἱστορίαν ἐντείναντες εἰς ἓν ὄνομα οἰονοϊστικὴν αὐτὴν προσηγόρευσαν, πᾶσαν ὀτοχαστικὴν [καὶ] ἀνθρωπικὴν οἰονοϊστικὴν προσαγορεύσαντες, ἀπὸ μὲν (male leg. μέντοι) τοῦ οἰο τὴν οἴησιν δηλοῦντες, ἀπὸ δὲ τοῦ -το τὸν νοῦν, ἀπὸ δὲ τοῦ ἱστικὴν τὴν ἱστορίαν σημαίνοντες. Tenuimus vero veterem lectionem ποιουμένων, ad quod liquet repetendum esse ex antegressis τὴν ζήτησιν, ita ut idem sit quod ζητούτων. Redit autem res eodem, sive ipsa ζήτησις dicitur δι' ὀρνίθων ποιῆσθαι, sive ea perhibetur esse τῶν ἐμφρόνων αὐτὴν δι' ὀρνίθων ποιουμένων. Quocirca

nulla omnino causa est, cur codicum auctoritatem deserendam existimemus.

D. ἣν νῦν οἰωνιστ.] Nam Graecia olim ᾧ ignoravit, de quo Heindorf. laudat Muretum Var. Lectt. XVIII. 1. — τῶ ᾧ σεμν., istud ᾧ cum ostentatione tanquam iactantes. Hermias: τὸ ὀ μεταβάλλοντες εἰς τὸ ᾧ ὡς εἰς ὀγκοειδέστερον — καὶ μεγαλοφρονότερον. Theaet. p. 168. D. ἀποσεμνύων τὸ πάντων μέτρον. Phileb. p. 28. B. σεμνύεις γὰρ τὸν σαντοῦ θεόν. Gorg. p. 511. D. 512. C. Parmen. p. 128. C. Reip. III. 13. conf. Valcken. ad Hippol. p. 176. Spanhem. ad Iulian. Caesar. p. 54. ed. Heus.

τό τε ὄνομα —] Nam οἰωνιστικῆς nomen graviorem subiit corruptelam.

μένης. Ἄλλὰ μὴν νόσων γε καὶ πόνων τῶν μεγίστων,
 ἃ δὴ παλαιῶν ἐκ μηνιμάτων ποθέν ἐν τισὶ τῶν γε-
 νῶν, ἢ μανία ἐγγενομένη καὶ προφητεύσασα οἷς ἔδει
 ἀπαλλαγὴν εὔρετο, καταφυγοῦσα πρὸς θεῶν εὐχάς τε.

ἃ δὴ παλαιῶν — τῶν γενῶν] Stephan. de sola Cornarii, ut videtur, coniectura dedit: μεγίστων δὲ ἀμαρτήματα ἐκ μηνιμάτων που θεῶν ἐν τισὶ γενομένων, ἢ μανία κτλ., quod adversatur codicum testimoniis.

E. ὁ θεὸς δὴ καὶ θ.] δὴ om. Bodl.

Ἄλλὰ μὴν νόσων γε—] Facile est ad intelligendum verba primariam partem enuntiati efficientia inter se ita cohaerere: ἀλλὰ μὴν νόσων γε καὶ πόνων (aerumnarum, ut Eurip. Orest. v. 281.) τῶν μεγίστων ἀπαλλαγὴν εὔρετο, ἢ μανία ἐγγενομένη οἷς ἔδει (ἐνεῖναι) καὶ προφητεύσασα οἷς ἔδει (προφητεύσαι), καταφυγοῦσα κτλ., ut profecto non videam, cur Astius in his adeo haeserit. Sensus hic est: iam vero de morbis atque calamitatibus maximis furor, quum et inesset, in quibus inesse oporteret, et vaticinaretur quibus deberet, facile illorum invenit remedium. Plus molestiae afferunt verba intermedia: ἃ δὴ παλαιῶν — τῶν γενῶν, de quorum et iunctura et sententia accuratius dicendum. Et Heindorf. quidem pro ἃ δὴ scribendum putat: αἷτε. Quem ita refellere studet Astius, ut ἃ δὴ statuatur idem quod αἷτε valere. Quod licet affirmaverit etiam Lobeckius ad Aiac. p. 386.; tamen rem secus habere plane nobis persuasimus. Ut paucis praecidam, ἃ neutro genere post masculinum illatum est, quum expectares οἷ. Quam loquendi rationem nihil habere insolentiae docebit Matth. Gr. §. 439. Quocirca ἢν vel ἐγένετο intelligendum relinquitur, quod et ipsum eiusmodi est, nulla ut indigeat excusatione. Quamquam

in eo nuper offendit Hermannus, qui arbitrio suo scripsit: τῶν γενῶν ἢ, articulo ἢ ante μανία deleto. Sed quum ita de grammatica constet verborum ratione, tum etiam de eorundem sententia diligentius quaerendum est. Itaque παλαιὰ μηνιματα sunt irae deorum antiquitus susceptae propter scelera a maioribus commissa, quae quidem in posteris puniri vulgaris erat opinio, de qua dixit Valcken. ad Eurip. Hippolyt. p. 253. Quod vero adicitur ποθέν, id infinitum facit scelerum illorum indicium, ut hoc dicatur: propter iram inveteratam alicunde oriundam. Aptè contulit Buttmannus Eurip. Phoeniss. v. 948. Κάδμω παλαιῶν Ἄρεος ἐκ μηνιμάτων. Recte igitur Scholiastes Aristidis T. II. p. 13. ed. Iebb. παλαιῶν μηνιμάτων λέγει τῶν προγονικῶν. Superest, ut dicatur de verbis ἐν τισὶ τῶν γενῶν. Ea vero nuper egregie interpretatus est Lobeck. Aglaophami Tom. I. p. 636. Quippe γένη non sunt familiae sacerdotales, ut Astius olim opinabatur, quales fuere Eumolpidae aut Arestoridae. Hi enim nunquam vaticinandi et medicandi munere functi sunt; sed intelliguntur aegroti ipsi, piacularium hominum posterorum, qui noxa maiorum capitali afflicti erant. Quum vero huius culpa conscientia non omnes eiusdem stirpis ho-

καὶ λατρείας, ὅθεν δὴ καθαρῶν τε καὶ τελετῶν τυ-
χοῦσα ἐξάντη ἐποίησε τὸν ἑαυτῆς ἔχοντα πρὸς τε τὸν
παρόντα καὶ τὸν ἔπειτα χρόνον, λύσειν τῷ ὀρθῶς μα-
νέντι τε καὶ κατασχομένῳ τῶν παρόντων κακῶν εὐρο-
μένη. Τρίτη δὲ ἀπὸ Μουσῶν κατοκωχή τε καὶ μα- 245

τὸν ἑαυτῆς ἔχοντα] V. τὸν αὐτὴν ἔχοντα, praeter fidem
librorum fere omnium.

P. 245. κατοκωχή τε κ. μ.] Sic Flor. b c. g. i. Vind. 1.
alii. Bodl. κατοικωχή, et supra vers. κατακωχή. Vulgo κατοχή.

mines pariter exagitet, recte
sane vis mali dicitur conspicua
esse ἐν τισι τῶν γενῶν. Com-
parat Lobeckius Pausan.
IX. 5. τῶν Ἐριννύων τοῦ Λατοῦ
καὶ Οἰδίποδος Τισαμενῶ μὲν οὐκ
ἐγένετο μῆνιμα, Αὐτεσίῳ δὲ τῷ
Τισαμενοῦ. Ceterum vir doctis-
simus totum hunc locum sic de-
scripsit: ἀλλὰ μὴν νόσων καὶ
πόνων τῶν μεγίστων, ἃ δὴ πα-
λαιῶν ἐκ μηνιμάτων ποθὲν ἐν
τισι τῶν γενῶν ἢ μανία ἐγγενο-
μένη καὶ προφητεύσασα, οἷς ἔδει
ἀπαλλαγὴν εὗρετο καταφυγοῦσα
κτλ., in quo perspicuum est eum
οἷς ἔδει cum consequentibus iun-
xisse, ut intellexerit ἀπαλλαγὴν
εὐλοκεσθαι: minus liquet, quid
de reliqua enuntiati parte sta-
tuerit.

E. ὅθεν δὴ καθαρ.] H. e.
ἐξ ὧν δὴ εὐχῶν τε καὶ λ. De re
ipsa conf. Cratyl. p. 405. A. Reip.
II. p. 364. B. sqq. et Lobek.
Aglaoph. p. 726 sqq. Pro ἐξάντη
ἐποίησεν Cratyl. loco dixit καθαρ-
ὸν παρεῖχεν. Videlicet ἐξάντης
est ἐξω αἴτης s. βλάβης ὧν, ut
recte Timaeus Gloss. p. 108,
ubi v. Ruhnken. Deinde τὸν
ἑαυτῆς ἔχοντα, **ipsius ali-**
quid possidentem, ipsius
participem, quam rationem
illustravit Matth. Gr. §. 323,
qui inter alia contulit locum So-
phoclis plane consimilem Oedip.
Tyr. 709. μάθ' οὐνεκ' ἐστισοιβρό-
τιον οὐδὲν μαντικῆς ἔχον τέχνης.
Aliam tamen iniit rationem qui
nuper τὸν ἔχοντα accepit ine-

pte pro substantivo, cui adiun-
ctus genitivus esset.

τῷ ὀρθῶς μανέντι τε καὶ
κατασχομένῳ] Κατέχεσθαι
proprie dicitur de iis, qui divino
numine afflati et furore concitati
sunt. v. Ion. p. 533. E. Menon.
p. 99. D. Symp. p. 215. C. Xe-
noph. Sympos. I. 10. ibique in-
terpp. Aoristus autem medii
pro passivo accipiendus est, quem
usum, epici sermonis proprium,
in verbo ἔχειν eiusque composi-
tis Attici quoque servarunt scri-
ptores, fugientes, ut videtur,
formam, non quidem obsoletam,
sed pronuntiantis ori minus com-
modam, ἐσχέθην. Conf. Matth.
Gr. §. 496. 7. p. 935. Rost. Gr.
§. 114. anno 3. p. 562. ed. IV.

P. 245. κατοκωχή τε καὶ
μανία] De originatione et scri-
ptura nominis κατοκωχή copiose
disputarunt Valcken. ad Am-
mon. p. 23 sq. P i e r s o n. ad
Moer. p. 221. Ducta nimirum
vox est ab ὄκωχα, unde ὄκωχή,
de quo vide Buttman. Gr.
Amplior. §. 85. ann. 5. De par-
ticipiorum cumulatione exposui-
mus iam ad p. 228. B. De sen-
tentia vero, qua poesis e divino
mentis instinctu et furore oriri
iudicatur, conf. infra p. 265. B-
lon. p. 533. E. 534. A. Apolog-
Socr. p. 22. B. Eandem Demo-
crito placuisse constat. v. Ci-
cer. De Orat. II. c. 46. §. 194.
De divinat. I. 37. Horat. Epist.
ad Pison. v. 295. Clement. Al.

νία λαβοῦσα ἀπαλήν καὶ ἄβατον ψυχὴν, ἐγείρουσα καὶ ἐκβακχεύουσα κατὰ τε ὠδὰς καὶ κατὰ τὴν ἄλλην ποιήσιν μυρία τῶν παλαιῶν ἔργα κοσμοῦσα τοὺς ἐπιγιγνομένους παιδεύει. ὅς δ' ἂν ἄνευ μανίας Μουσῶν ἐπὶ ποιητικὰς θύρας ἀφίκηται, πεισθεὶς ὡς ἄρα ἐκ τέχνης ἱκανὸς ποιητὴς ἐσόμενος, ἀτελὴς αὐτὸς τε καὶ ἡ ποίησις, ὑπὸ τῆς τῶν μαινομένων ἢ τοῦ σωφρονοῦντος, ἠφανίσθη.

B Cap. XXIII. Τοσαῦτα μὲν τοι καὶ ἔτι πλείω ἔχω μανίας γιγνομένης ἀπὸ θεῶν λέγειν καλὰ ἔργα.

ἱκανὸς ποιητὴς ἐσόμενος] Male vulgo ἱκανῶς, quod e plurimis optimisque codd. correctum.

Strom. VI. p. 827. ποιητὴς δὲ ἄσσα μὲν ἂν γράφῃ μετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἱεροῦ πνεύματος, καλὰ κάρτα ἐστίν. Quod autem Plato hic arbitratur neminem unquam praeclarum poetam esse existiturum, nisi qui divino instinctu concitatus et tanquam θεία μοῖρα factus poeta fuerit; id minime adversatur celeberrimae ipsius sententiae, qua poetis scientiae laudem eripuit et unis maxime philosophis vindicavit. Nam etiam τῇ θεία μοίρα suum honorem constare voluit. Quapropter errarunt qui haec putarunt inde habere excusationem, quod Phaedrus a iuvene philosopho sit conscriptus. At vide p. 248. ibique ann.

ἄβατον ψυχὴν] ἄβατον quum proprie dicatur de locis sacris, ad quae profanis nefas est accedere, eleganter h. l. ad animum purum, intactum, integrum transfertur.

κατὰ τε ὠδὰς —] Menex. p. 239. E. εἰς ὠδὰς τε καὶ τὴν ἄλλην ποίησιν. In quibus ᾠδαί sunt carmina lyrica. Alterum κατὰ ante τὴν ἄλλην Hirschig. delendum censet. Non opus.

ἐπὶ ποιητικὰς θύρας ἀφίκηται] Senec. de Tranq. An. 15. poeticas fores pepulit. Ceterum conferas ann. ad p. 233. E.

πεισθεὶς ὡς ἄρα — ἐσόμενος] vana hac ductus opinione, se arte ac disciplina bonum poetam evasurum esse. De αὐτὸς τε καὶ ἡ ποίησις v. ad Symp. 221. 8.

ἀτελὴς — ἠφανίσθη] Dicitur est per prolepsin pro ἠφάνισται, ὥστε ἀτελὴς εἶναι. v. ad Remp. p. 560. D.

B. θορυβελτω δεδιττόμενος] δεδιττοῦσθαι et δεδιττοῦσθαι ab Atticis scriptoribus fere terrendi ponitur significatione, ut Graevius ad Luciani Solocist. T. III. p. 565. Pierson. ad Moer. p. 119. Lobeck. ad Phrynich. p. 320. observarunt. Apud Homerum autem etiam timendi notionem exprimit, de qua re monuit iam Eustath. ad Iliad. XIII. 943., eiusque exemplum Polyaeus alii que posteriore tempore sunt secuti. Hoc loco priorem significationem locum habere nemini obscurum

ὥστε τοῦτο γε αὐτὸ μὴ φοβώμεθα, μηδὲ τις ἡμᾶς λόγος θρορυβείτω δεδιττόμενος, ὡς πρὸ τοῦ κεινημένου τὸν σώφρονα δεῖ προαιρεῖσθαι φίλον· ἀλλὰ τόδε πρὸς ἐκείνῳ δείξας φερέσθω τὰ νικητήρια, ὡς οὐκ ἐπ' ὠφελείᾳ ὁ ἔρως τῷ ἐρῶντι καὶ τῷ ἐρωμένῳ ἐκ θεῶν ἐπιπέμπεται. ἡμῖν δὲ ἀποδεικτέον αὖ τούναντίον, ὡς ἐπ' εὐτυχίᾳ τῇ μεγίστῃ παρὰ θεῶν ἢ τοιαύτη μανία δίδοται. ἢ δὲ δὴ ἀπόδειξις ἔσται δεινοῖς μὲν ἄπιστος, C σοφοῖς δὲ πιστή. δεῖ οὖν πρῶτον ψυχῆς φύσεως περὶ θείας τε καὶ ἀνθρωπίνης ἰδόντα πάθη τε καὶ ἔργα τάληθ' ἐς νοῆσαι. ἀρχὴ δὲ ἀποδείξεως ἦδε.

B. τοσαῦτα μὲν τοι] τοι Bodl. ΑΠΔΓΝΟΤ. Vulgo erat μὲν σοι.

esse potest. Desideravit vero Heindorfius pro δεδιττόμενος verbum aliquod ostendendi et probandi, quod responderet seqq. ἀλλὰ τόδε — δείξας. Ac facile aliquis suspicetur ἐπιδεικνύμενος aut simile quid requiri. Qua tamen opinione nihil est inanius. Positum enim verbum terrendi est significatione praegnantia, ut δεδιττόμενος sit: dum nos terret iactans et contendens, *indem er uns durch die Behauptung zu schrecken sucht, dass* etc., qui usus loquendi in verbis timendi ac terrendi non adeo rarus est. Rei exempla bene multa attulerunt Schaeferus Appar. Demosthen. I. p. 663. et 779. ad Eurip. Med. Porson. p. 39. et 92. edit. Lips. 3. intpp. ad Xenoph. Cyrop. VI. 2, 12. VI. 2, 30. Matthiae Gr. §. 520. 1. Unum hic memorasse sufficiet Demosthen. De symmoriis p. 185. 5. ed. Reisk. εἰ πάντες οἱ ἐνταυθὶ λέγοντες φοβοῦνται, ὡς ἦξει βασιλεύς, ὡς πάρεστι, κτλ. si omnes, qui hic verba faciunt, terrorem nobis incutientes dicitarent et contenderent

etc. Ceterum Astius censuit Platoni observatum esse locum Homeri Iliad. XX. 201. Πηλεΐδην, μὴ δὴ μ' ἐπέσοι γε νηπύτιον ὡς ἔλπεο δειδίξεσθαι. — Dein ὁ κεινημένος est ὁ ἐνθεος s. ὁ μαρκεῖς καὶ κατασχόμενος. Horatius Sermon. II. 3, 209 et 278. commotos s. commotae mentis vocat. Inde παρακινεῖσθαι de insanis dicitur, de quo v. Suidas T. III. p. 52. qui interpretatur τὴν γνώμην διαφθεῖρεσθαι.

C. δεινοῖς μὲν ἄπιστος] H. e. omnia argutius rimantibus utpote graviter exercitatis in arte sophistica et rhetorica, sublimiore autem veri sensu destitutis. Unde opponuntur σοφοί. Dictum enim ironice de sophistis, ut nostrum, *starke Geister*. Ita supra p. 229. D. *λανεινός* vocatur qui in fabulis argute explicandis nimius est; ubi v. ann. Sophistas atque rhetores a Platone eximie *δεινούς* appellari, ut Theaet. p. 164. C. multis locis Heindorfius demonstravit ad h. l.

Cap. XXIV. Ψυχὴ πᾶσα ἀθάνατος. τὸ γὰρ ἀεικίνητον ἀθάνατον· τὸ δ' ἄλλο κινουὺν καὶ ὑπ' ἄλλου κινούμενον, παῦλαν ἔχον κινήσεως, παῦλαν ἔχει ζωῆς. μόνον δὴ τὸ αὐτὸ κινουὺν, ἅτε οὐκ ἀπολείπον ἐαυτό, οὐ ποτε λήγει κινούμενον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ὅσα κινεῖται τοῦτο πηγὴ καὶ ἀρχὴ κινήσεως. ἀρχὴ δὲ ἀγέννητον. ἐξ ἀρχῆς γὰρ ἀνάγκη πᾶν τὸ γινώμενον γίνεσθαι, αὐτὴν δὲ μηδ' ἐξ ἐνός· εἰ γὰρ ἐκ τοῦ ἀρχῆ γίγνοιτο, οὐκ ἂν ἐξ ἀρχῆς γίγνοιτο. ἐπειδὴ δὲ ἀγέννητόν

C. ψυχὴ πᾶσα ἀθ.] Ita codd. fere ad unum omnes. V. Πᾶσα ψυχὴ.

D. οὐκ ἂν ἐξ ἀρχῆς γίγνοιτο] Vind. 4. οὐκ ἂν ἀρχῆν. ut Muretus coniecit.

τὸ αὐτὸ αὐτὸ κινουὺν] αὐτὸ nuper ex codd. accessit.

E. πᾶσάν τε γένεσιν] Vett. editt. γῆν, quod exstat in marg. Flor. a. c.

καὶ μὴ ποτε αὐθις ἔχειν] Vulgo post ἔχειν repetitum est

Ψυχὴ πᾶσα ἀθάνατος] Latinum fecit hunc locum Tullius Tusculan. I. 23. et De Republ. VI. 25. 26., cuius interpretationem cum graecis contendit Ant. Muretus Varr. Lectt. VIII. 3. Istud πᾶσα ψυχὴ olim multum disputatum est, num de singulis animis esset accipiendum, an de anima universa. Prior sententia placuit Harpocrationi, de quo v. Wyttensbach, ad Phaedon. p. 159. Posterior defensorem nacta est Posidonium Rhodium; v. Backius De Posidon. Rhodio p. 241. Singulas animas pariter atque universam animam philosophus in eadem caussa intellexit Legg. X. p. 896. D sqq.

παῦλαν ἔχει ζωῆς] Afferens haec Scholiastes Aristophanis ad Nubb. v. 95. exhibet παῦλαν. ἔχει καὶ ζωῆς, quod per se non displicet, sed a codicibus nihil habet commendationis.

τοῦτο πηγὴ καὶ ἀρχὴ κινήσεως] V. ad p. 249. C. Cicero l. c. quin etiam cete-

ris, quae moventur, hic fons, hoc principium.

D. μηδ' ἐξ ἐνός] plane nulla ex re alia. Nam μηδὲ εἰς paullulum differt a μηδεὶς. v. ad Rempubl. p. 506. A. Phaed. p. 72. D. Sympos. p. 177. A. 214. D.

εἰ γὰρ ἐκ τοῦ ἀρχῆ —, οὐκ — γίγνοιτο] Muretus l. c. coniecit οὐκ ἂν ἀρχῆ γένοιτο, vel potius γίγνοιτο. Cicero: nec enim esset id principium, quod gigneretur aliunde. Buttmanno placebat: οὐκ ἂν ἔτι ἀρχῆ γένοιτο, quod legisse videntur lamblich. Introd. in Nicom. Arithm. p. 111. Theodoret. Therap. II. p. 504. A. Sed facile isto ἔτι caremus nec opus est ut οὐκ ἀρχῆ scribatur. Docetur enim his verbis, solum principium esse ideoque extra ipsum principium nullum posse cogitari, unde ipsum gignatur. Recte iam Ficinus: Principium autem sine ortu est; ex principio enim necesse est quidquid generatur oriri ipsum autem ex nullo

ἔστι, καὶ ἀδιάφθορον αὐτὸ ἀνάγκη εἶναι. ἀρχῆς γὰρ δὴ ἀπολομένης οὔτε αὐτὴ ποτε ἐκ τοῦ οὔτε ἄλλο ἐξ ἐκείνης γενήσεται, εἴπερ ἐξ ἀρχῆς δεῖ τὰ πάντα γίνεσθαι. οὕτω δὴ κινήσεως μὲν ἀρχὴ τὸ αὐτὸ αὐτὸ κινουῦν. τοῦτο δὲ οὔτ' ἀπόλλυσθαι οὔτε γίνεσθαι δυνατόν, ἢ πάντα τε οὐρανὸν πᾶσάν τε γένεσιν συμπεσοῦσαν στήναι καὶ μὴ ποτε αὐτῆς ἔχειν ὄθεν κινηθέντα γενήσεται. ἀθανάτου δὲ πεφασμένου τοῦ ὑφ' ἑαυτοῦ κινουμένου, ψυχῆς οὐσίαν τε καὶ λόγον τοῦ-

E

verbum στήναι, quod Muret., Cornar., Stephan., Heindorf., Ast., Bekker. (hic quidem lectore non monito) repudiarunt. Deest in Vind. a. ita ut spatium vacuum relictum sit. Neque est in codd. Stob. Eccllogg. Phys. I. Bouhierii correctio Animadv. ad Cic. Tusc. p. 30. proposita: ἔχειν οθένος, ne digna est quidem, quam commemoremus.

ἀθανάτου δὲ] δὲ om. Bodl. et qui fere cum ipso faciunt.

καὶ λόγον τοῦτον αὐτόν] V. τοῦτο αὐτό quod ex optimis plurimisque codd. emendatum. v. Schneider ad Remp. III. 386. E.

nam si principium oriretur ex aliquo, ex principio utique non oriretur, h. e. illud ipsum, unde oriretur, non esset principium, propterea, quod principium ipsum principium est nec vero aliud quiddam praeter ipsum. Ceterum ad rem bene confert Astius locum Timaei ap. Clement. Alex. Strom. V. p. 604. B. Sylb. et Euseb. Praepar. Evang. XIII. 13. p. 681. D.

E. ἢ πάντα τε οὐρανὸν πᾶσάν τε γένεσιν — στήναι] Verissimam hanc lectionem codd. manuscripti magna consensione firmanunt, quum olim πᾶσάν τε γῆν circumferretur. Enimvero οὐρανὸν non viderunt esse rerum universitatem; γένεσιν autem generationem, qua, quaecunque illa continentur, oriuntur atque nascuntur, quaeque opposita est τῷ στήναι. Recte Cicero: Vel concidat omne coelum omnisque natura. Nec male Ficinus: Alioquin omne coelum omnisque ge-

neratio etc. Etiam Planudem γένεσιν legisse compertum habemus. Ad στήναι e praecedenti δυνατόν per zeugma intelligendum esse ἀναγκαῖον, verissima est Heindorfi observatio, quam si quis exemplis firmatam cupiat, inspiciat is quae disputavimus ad Reip. VI. p. 490. A. et quae monuit Hermannus ad Lucian. De Conscript. Histor. p. 42 sq. Conf. p. 271. B.

ψυχῆς οὐσίαν τε καὶ λόγον τοῦτον αὐτόν τις λέγων] Recte libri optimi et plurimi τοῦτον αὐτόν pro τοῦτο αὐτό: quod qui amplexati sunt, immemores fuerunt illius attractionis, de qua Matth. Gr. p. 822 sq. §. 440. 7. exposuit. Iam si quaeris verborum sententiam, non potest dubitari, quin philosophus hoc dicat: Quum apparuerit id quod se ipsum moveat esse immortale atque aeternum, nemo iam verecundabitur affirmare eam ipsam esse animi naturam atque ratio-

τον αὐτόν τις λέγων οὐκ αἰσχυνείται. πᾶν γὰρ σῶμα, ᾧ μὲν ἔξωθεν τὸ κινεῖσθαι, ἄψυχον, ᾧ δὲ ἔνδοθεν αὐτῷ ἐξ αὐτοῦ, ἔμψυχον, ὡς ταύτης οὔσης φύσεως ψυχῆς. εἰ δ' ἐστὶ τοῦτο οὕτως ἔχον, μὴ ἄλλο τι εἶναι
246 τὸ αὐτὸ ἑαυτὸ κινεῖν ἢ ψυχὴν, ἐξ ἀνάγκης ἀγέννητόν

ᾧ δὲ ἔνδοθεν αὐτῷ] V. αὐτό, praeter fidem permultorum eorumque optimorum codicum.

P. 246. ἀγέννητόν τε καὶ ἀθ.] Aliquot codd. ἀγέννητον.

nem, ut se ipsum moveat. Λόγος h. l. est notio, quam de animi vi et natura mente complectimur. Recte Schleiermacherus: *dieses für das Wesen und den Begriff der Seele zu erklären*. Ceterum argumentum hoc immortalitatis ex libero animi motu petitum tractavit philosophus uberius Legum Libr. X. p. 890—896. A. conf. Aristotel. De Arim. I. 2.

P. 246. περὶ δὲ τῆς ιδέας αὐτῆς —] Animi naturam illustraturus fabulae utitur involucro. Quod quamnam ob causam ita fecerit, in Prolegomenis exposuimus. Conf. annot. ad Phaedon. p. 107. D. Sed audias ipsum Tim. p. 29. C. ἐὰν οὖν μὴ δυνατόι γινώμεθα πάντα πάντως αὐτοῦς αὐτοῖς ὁμολογουμένους λόγους καὶ ἀπηκριβωμένους ἀποδοῦναι, μὴ θαυμάσης, ἀλλ' ἐὰν ἄρα μηδενὸς ἤτιον παρεχώμεθα εἰκότας, ἀγαπᾶν χρὴ, μεμνημένον, ὡς ὁ λέγων ἐγὼ ὑμεῖς τε οἱ κριταὶ φύσιν ἀνθρωπίνην ἔχομεν, ὥστε περὶ τούτων τὸν εἰκότα μῦθον ἀποδεχομένους πρέπει τούτου μηδὲν ἐπιπέρα ζητεῖν. Legg. X. p. 898. D. μὴ τοίνυν ἐξ ἐναντίας οἶον εἰς ἥλιον ἀποβλέποντες ποιησώμεθα τὴν ἀπόκρισιν — πρὸς δὲ εἰκόνα τοῦ ἐρωτωμένου βλέποντας ἀσφαλέστερον ὀρεῖν. Reip. IX. p. 588. C sqq. Phaedon. p. 108. D. 110. B. 114. D. Censet autem declarandum esse, quatenam sit vis ani-

mi tum divini tum humani: quod diligenter tenendum est, ne in interpretando loco temere ruamus.

πάντη πάντως] Vide ad Remp. VI. p. 490. A. X. p. 612. A. Tim. p. 29. C.

Ἐοικέτω δὲ ξυμφ.—ἡνιόχου] Similis sit concretæ cuidam ex auriga bigisque pennatis naturæ. Mirati sunt saepenumero viri docti, cur philosophus animis alas attribuerit, eiusque rei causam modo in Pythagoreorum placitis, modo in doctrina Orphicorum, modo in ioco nescio quo aut in irrisione quaerendam censuerunt. Verum enim vero hi si paullulum istas doctrinæ copias seposuissent et id ipsum, de quo peroratur, diligentius consideravissent, plus certe fuerant expedituri, quam mentis acie veluti praestricta efficere potuerunt. Describit Socrates toto hoc loco divini vim amoris, quo agitantur eorum pectora, qui coelestibus sacris initiari cupiunt. Iam vero quemadmodum Amor vulgo alatus fingebatur, de qua re v. Eurip. Hippol. 1270 sqq. Aristoph. Avv. v. 573. ibique Schol.; coll. Voss. Mythol. Briefe, T. II. p. 30 sqq., ita etiam animus alis instruitur, quod veluti signum est vehementis appetitionis, qua fertur ad ea, quorum studio est incensus atque inflammatus. Enimvero Graeci ἀναπιερούσθαι et

τε καὶ ἀθάνατον ψυχὴ ἂν εἴη. Περὶ μὲν οὖν ἀθανασίας αὐτῆς ἱκανῶς.

Cap. XXV. Περὶ δὲ τῆς ἰδέας αὐτῆς ὧδε λεκτέον· οἷον μὲν ἐστὶ, πάντῃ πάντως θείας εἶναι καὶ μακρᾶς διηγῆσεως, ᾧ δὲ ἔοικεν, ἀνθρωπίνης τε καὶ ἐλάττονος. ταύτῃ οὖν λέγωμεν. Ἐοικέτω δὴ ξυμφύτῳ

Ἐοικέτω δὴ ξυμφύτῳ] V. Ἐοικε δὴ τῇ ξ. δ., quod e plurimis codd. correctum. Bodl. εοικε τῷ. δὴ, unde apparet causa erroris.

πτοεῖσθαι dicunt eos, qui studio et affectu vehementer moventur; de quo usu loquendi vide annot. ad Sympos. p. 206. D. Phaedon. p. 68. C. Xenoph. Sympos. IX. 5. Markland. ad Eurip. Suppl. v. 89. Et in divino quidem animo atque mente nunquam restinguitur illud rerum divinarum desiderium, unde ψυχὴ τελεία οὖσα καὶ ἐπιτερωμένη μετεωροπορεῖ τε καὶ πάντα τὸν κόσμον διοικεῖ, h. e. regit et gubernat. Sed alia est aliorum animorum conditio, ut qui bigis similes sint, quibus duo equi sunt iuncti, ex quibus alter contumax est ac refractarius. Enimvero, quod iam Plutarch. Quaestt. Platt. p. 1008. C. vidit, dubitari non potest, quin philosophus partem animi rationalem sive τὸ λογιστικὸν comparaverit aurigae; partem alteram, quae τὸ θυμικὸν audit, utpote cupiditatibus generosiorum, equo morigero atque bono; denique τὸ ἐπιθυμητικὸν equo feroci nec ita facile domando. conf. Reipubl. IV. p. 439. D. IX. p. 580. D sqq. X. p. 604. D. Ex hac igitur animorum naturæ explicatur, qui fiat, ut sensim paulatimque, divinae immemores originis, amittant alas. Qua quidem πτεροφύσει nihil aliud putamus significari, quam studii rerum divinarum remissionem, qua fiat, ut animus in dies magis cupiditatibus indulgeat atque sensuum il-

lecebris obnoxius ad ea praeceps feratur, quae ipsum a rerum coelestium amore avertant. En habes nostram de hac re sententiam, qua, nisi egregie fallimur, omnes tenebrae loco offusae protenus dispelluntur. Pauca de hac re etiam in Prolegomenis disputavimus. Ceterum Hierocles in Aur. Carm. ad v. 69. ab Heindorfio laudatus: ὁ ἀνθρώπος — ψυχὴ λογικὴ μετὰ συμφυοῦς ἀθανάτου σώματος. Καὶ τοῦτο τῶν Πυθαγορείων ἦν δόγμα, ὃ δὴ Πλάτων ὕστερον ἐξέφηεν, ἀπεικάζας ξυμφύτῳ δυνάμει ὑποτέρου ζεύγους τε καὶ ἡνιόχου πᾶσαν θελεῖν τε καὶ ἀνθρωπίνην ψυχὴν. Quae quam vera sint, nunc non decernam. Negavit enim Schleiermacherus Platonem in hac doctrina sua efformanda Pythagoreis aliquid debuisse. Quamquam illud nemo infitiabitur, Pythagoreos animi naturam vel duplicem vel etiam triplicem finxisse, prouti τὸ θυμικὸν et τὸ ἐπιθυμητικὸν vel segregarunt vel tanquam unum quiddam rationi opposuerunt; de qua re vid. Ciceron. Tuscul. IV. 5. Plutarch. de placit. Philos. IV. 4. 5. II. 5. Diogen. Laërt. VIII. 30. Stobaeus Ecclogg. Phys. I. 2. Apuleius de habitud. Doctr. Plat. I. p. 586. Suidas τ. ν. νοῦς. Quae si quis diligenter consideraverit, vestigia Pythagoricae doctrinae in his Platonis placitis conspicua esse

δυνάμει ὑποπτέρου ζεύγους τε καὶ ἡνίοχου. θεῶν μὲν, οὖν ἵπποι τε καὶ ἡνίοχοι πάντες αὐτοὶ τε ἀγαθοὶ καὶ
 B ἐξ ἀγαθῶν, τὸ δὲ τῶν ἄλλων μέμικται. καὶ πρῶτον
 μὲν ἡμῶν ὁ ἄρχων ξυνωρίδος ἡνιοχεῖ, εἶτα τῶν ἵππων
 ὁ μὲν αὐτῷ καλός τε καὶ ἀγαθός καὶ ἐκ τοιούτων, ὁ
 δὲ ἐξ ἐναντίων τε καὶ ἐναντίος. χαλεπὴ δὲ καὶ δύσκολος
 ἐξ ἀνάγκης ἢ περὶ ἡμᾶς ἡνιοχησις. Πῆ δὲ οὖν θνη-
 τὸν καὶ ἀθάνατον ζῶον ἐκλήθη, πειρατέον εἰπεῖν.
 πᾶσα ἢ ψυχὴ παντὸς ἐπιμελεῖται τοῦ ἀψύχου, πάντα
 δὲ οὐρανὸν περιπόλει, ἄλλοτ' ἐν ἄλλοις εἶδεσι γιγνο-
 C μένη. τελέα μὲν οὖν οὔσα καὶ ἐπερωμένη μετεωρο-
 πορεῖ τε καὶ πάντα τὸν κόσμον διοικεῖ· ἢ δὲ πτεροῦ-

ἡνίοχοι πάντες αὐτοὶ τε] καὶ πάντες αὐτοὶ Bodl. *ΔΠ*
DGT sub quo Bacterus latere suspicatur: πάντες καὶ αὐτοί.

B. ὁ μὲν αὐτῷ καλός] Heindorfius coni. αὐτῶν, quod est
 in Vind. 4. Non debebam olim recipere.

θνητὸν καὶ ἀθαν.] Vulgo θνητὸν τε καὶ ἀθ. Nunc in
 Hermanno praeunte cum Bodl. *ΔGT* et pr. *II*. omisimus. Mox
 οὖν post τελέα μὲν cum libro Vaticano om. plurimi.

vix negare audebit. Illud quo-
 que manifestum arbitramur, phi-
 losophum, quo tempore Phae-
 drum scripsit, iam eandem de
 animi humani natura sententiam
 animo suo informatam tenuisse,
 quam in libris de Republica co-
 piosius illustravit.

ἀγαθοὶ καὶ ἐξ ἀγαθῶν]
 Sic infra p. 249. E. p. 274. A.
 Laudant Markland. ad Lys. p.
 367. Reisk. Welcker. ad
 Theogn. Prolegg. p. LIV. intpp.
 ad Soph. Phil. v. 384. et 874.
 Aristoph. Rann. v. 744. Iam
 vero quum adiciatur τὸ δὲ τῶν
 ἄλλων μέμικται, non est obscu-
 rum, in qua re deorum virtus
 cernatur. Dein αὐτῷ refer ad
 aurigam. Non opus, ut αὐ-
 τῶν scribatur, quod volebat
 Heindorf.

B. καὶ πρῶτον μὲν ἡμῶν
 ὁ ἄρχων —] Duae sunt res,
 quibus humani animi currus a
 divino differre statuitur, primum

quod ille bigis vehitur; nam
 ξυνωρίδος maiore vocis gravitate
 efferendum: deinde quod bigis
 istis bonus atque malus equus
 iunctus est. Deorum vehiculum
 quale informari debeat, non accu-
 ratius indicatur; hoc unum in-
 telligitur, constans illud esse,
 aequabile, nihil alienum ac dis-
 par in se continens.

Πῆ δὲ οὐδ' θνητὸν τε καὶ
 ἀθάνατον —] Subiectum
 enuntiati est ἡ ψυχὴ. Disquiri-
 tur enim nunc, qua ratione
 (πῆ, divina an humana) animus
 nomen acceperit animalis
 mortalis atque immorta-
 lis. Et mortalis quidem ζῶον
 nomen inde repetitur, quod ani-
 mi, quum servata nativa sua
 virtute τῷ ἀψύχῳ praesint et
 omnem rerum universitatem per-
 meent aliis atque aliis formis
 informati (de qua sententia dis-
 putatur fusius Legg. X. p. 896.
 D. sqq.), tamen item, ubi vitae

ὄνησασα φέρεται, ἕως ἂν στερεοῦ τινος ἀντιλάβηται, οὗ κατοικισθεῖσα, σῶμα γήινον λαβοῦσα, αὐτὸ αὐτὸ δοκοῦν κινεῖν διὰ τὴν ἐκείνης δύναμιν, ζῶον τὸ ξύμπαν ἐκλήθη, ψυχὴ καὶ σῶμα παγέν, θνητὸν τ' ἔσχευ ἐπωνυμίαν· ἀθάνατον δὲ οὐδ' ἐξ ἐνὸς λόγου λελογισμένου, ἀλλὰ πλάττομεν, οὔτε ἰδόντες οὔτ' ἱκανῶς νοήσαντες, θεὸν ἀθάνατόν τι ζῶον, ἔχον μὲν ψυχὴν, D ἔχον δὲ σῶμα, τὸν αἰὲ δὲ χρόνον ταῦτα ξυμπεφυκότα. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν δὴ, ὅπη τῷ θεῷ φίλον, ταύτη ἐχέτω τε καὶ λεγέσθω. τὴν δ' αἰτίαν τῆς τῶν πτερωῶν ἀποβολῆς, δι' ἣν ψυχῆς ἀπορρέει, λάβωμεν. ἔστι δὲ τις τοιάδε.

πᾶσα ἢ ψυχὴ π. ἐπ.] Sic Bodl. Δ G F et pr. II. In Flor. g. h. Vind. 4 7 a. est πᾶσα ψυχὴ. V. ψυχὴ πᾶσα.

C. μετεωροπορεῖ τε καὶ π.] Sic codd. Legebatur μετεωροπολεῖ. Dein vulgo ἅπαντα, invitis codd. fere omnibus.

ἀλλὰ πλάττομεν —] V. πλαττομένου. Illud cum Bekkero restitui e Flor. c. DNO, marg. F., et corr. Φ. Dein Bodl. Vatic. Ven. II et alii nonnulli οὔτ' εἰδότες. Ibidem est τὸ ζῶον.

divinae appetitio in iis sit debilitata (πτεροφθνήσασα), cum mortalibus sive terrenis corporibus coniungantur, quae propter animi vim videantur semet ipsa movere posse. Quocirca corpus cum animo conglutinatum, quum mortale sit, et tamen proprio motu pollere videatur, θνητὸν ζῶον dictum esse statuitur. His vero expositis deinceps etiam de nomine ζῶον ἀθάνατου disseritur. Quod quidem iudicatur neutiquam certa et explorata niti ratione, quandoquidem ita loquentes deum informemus tamquam animal quoddam immortale, quod corpus et animum ita coniunctum habeat, ut utriusque coniunctio sempiterna sit, quum tamen deum nec conspexerimus unquam nec satis mente et cogitatione assequuti simus. Quibus verbis carpitur vulgaris quaedam ea de re sententia. Sed his de loci sententia expositis

restat ut etiam de verborum ratione dicatur, quae iam vulgato πλαττομένου in πλάττομεν mutata et commate post θεόν sublato non adeo difficilis ad explicandum videtur. Nam ad ista: ἀθάνατον δὲ — λελογισμένου ex superioribus liquet repetendum esse ἔσχευ ἐπωνυμίαν, ut nec coniectura Car. B a d h a m i opus sit, qui λελογισμεθα legi voluit. Quippe λόγος λελογισμένος est ratio recte conclusa, cui apponitur quodammodo proximum ἱκανῶς νοῆσαι. De οὐδὲ εἰς vero v. ann. ad Phaedon. p. 72. D. Symp. p. 214. D. Reip. VI. p. 506. A. al.

D. Τὴν δ' αἰτίαν — λάβωμεν] De Republ. VII. p. 533. B. ὃ ἔστιν ἕκαστον, οὐκ ἄλλη τις ἐπιχειρεῖ μέθοδος ὁδῶν περὶ παντός λαμβάνειν. Legg. III. p. 676. C. de quo loco v. Boeckhii in Min. p. 155.

Cap. XXVI. Πέφυκεν ἡ πτεροῦ δύναμις τὸ ἐμβρι-
θὲς ἄγειν ἄνω μετεωρίζουσα, ἣ τὸ τῶν θεῶν γένος οἰκεῖ.
κεκοινώνηκε δὲ πη μάλιστα τῶν περὶ τὸ σῶμα τοῦ
θείου [ψυχῆ]. τὸ δὲ θεῖον καλόν, σοφόν, ἀγαθόν

D. τῶν περὶ τὸ σῶμα τοῦ θείου ψυχῆ] Codd. AB τὸ
θεῖον σῶμα, quod est etiam in Flor. b. i. Sed cod. E. et pr. F
τοῦ θείου σῶμα. Voc. ψυχῆ eiecerunt Turicenses de sententia Hein-
dorffii, v. explicat. Mox Bodl. PG μάλιστα τε τὸ τ. Vat. et DN
μάλιστα γε τὸ τῆς, quod Turr. dederunt.

κεκοινώνηκε δὲ πη μάλ-
ιστα τῶν περὶ τὸ σῶμα
τ. θ.] Τὰ περὶ τὸ σῶμα sunt
corporea, quae ad corpus
pertinent, nota periphra-
si. lam si additur ψυχῆ, facile ap-
paret ineptam existere senten-
tiam, quandoquidem etiam ψυχῆ
ad corporea referretur. Itaque
Heindorffius Plutarchi usus
auctoritate Quaest. Plat. p. 1004.
C. = 265. ed. Hutten. istud
ψυχῆ tanquam turpissimum glos-
sema extrusit. Quo expulso
sententiarum ordo hic est: Ala
vis ita comparata est, ut
gravia sursum evehat in
ea loca, in quibus deorum
genus habitat. lam vero
inter corporea ala maxi-
me particeps est rerum
divinarum. Nam τὸ πτέρω-
μα est impetus ille, quo animus
ad aliquid fertur et ad sublimia
extollitur. Quidquid autem
divinum est, id in pulcro,
honesto, bono cernitur.
Ex quo consequitur, ut
animi ala illis maxime nu-
triat et corroboretur.
Schleiermacherus ψυχῆ
putabat scribendum esse, quo
restituto hunc volebat esse sen-
sum verborum: *Auch theilt
er vorzüglich der Seele
mit von dem, was des gött-
lichen Leibes ist.* Iunxit
igitur primum τοῦ θείου cum τὸ
σῶμα; deinde hoc ipsum non
recte interpretatus est; denique
κεκοινώνηκε pro verbo activo ha-

buit. In quibus quantum frau-
dis et erroris insit, nemo est
quin sponte videat. Nihilominus
minime putamus temere reiicien-
dam esse viri acutissimi coniec-
turam, modo locus aliter intel-
ligatur. Constat enim κοινωρεῖν
τινὲ τινος ita dici, ut sit: cum
aliquo in alicuius rei
communione venire; vid.
Matthiae Gr. §. 325. annot. 2.
Itaque ala dicitur omnium re-
rum corporearum maxime una
cum animo rerum divinarum
particeps esse. Quae sententia
ipsi rei est longe convenientis-
sima. Enimvero quod antea di-
citur ἡ πτεροῦ δύναμις, id non
pertinet ad mentis alam, ut sibi
persuaserat Heindorffius; sed
universe alam quamcunque eam-
que corpoream et adspectabilem
indicat, ita ut philosophus tacite
transeat ad metaphoricum usum
vocabuli, cui iam praelusit ver-
bis antegressis: ἣ τὸ θεῶν γέ-
νος οἰκεῖ. lam vide mihi argu-
mentationis et simplicitatem et
perspicuitatem, ac non dubita-
bis, quin ψυχῆ legendum sit.
Alae cuiusvis natura, in-
quit, ea est, ut gravia sur-
sum evehat, ubi est sedes
deorum immortalium. Er-
go inter omnia, quae ad
corpus pertinent, ea una
maxime cum animo parti-
iceps extitit rerum divi-
narum. Divinum autem in
pulcritudine, sapientia,
honestate, et id genus

καὶ πᾶν ὅ τι τοιοῦτον. τούτοις δὴ τρέφεται τε καὶ E
 αὔξεται μάλιστα τὸ τῆς ψυχῆς πτέρωμα, αἰσχροῦ δὲ
 καὶ κακῶ καὶ τοῖς ἐναντίοις φθίνει τε καὶ διόλλυται.
 ὁ μὲν δὴ μέγας ἡγεμῶν ἐν οὐρανῶ Ζεὺς ἐλαύνων πτη-

E. ἐλαύνων πτηνὸν ἄρμα] V. πτηνὸν ἄρμα ἐλαύνων in-
 vitis codicibus. Voc. ἡγεμῶν Groen. van Prinsterer. Prosopogr.
 Plat. p. 161. delendum censet, collato loco Sophocl. Electr. v.
 174 sq. Nec habet illud Plutarch. p. 1102. E. Sed tuetur Dio-
 nys. De admir. vi Dem. VI. p. 971. ed. Reisk. qui pro τῶ δὲ ἐπ.
 offert τοῦ δὲ ἐπ.

aliis rebus cernitur. Un-
 de consequens est, ut τὸ
 τῆς ψυχῆς πτέρωμα iisdem
 nutriatur. In qua argumen-
 tatione rectissime illud se habet,
 quod animum natura sua rerum
 divinarum capacem esse com-
 monemur: unde ipsa etiam alae
 ope ad res divinas evolat. conf.
 infra p. 248. B. C. In ordine
 verborum non est quod quis hae-
 reat. Recte enim ψυχῆ in clau-
 sula positum. Atque haec si
 probabiliter explicavimus, cur
 ψυχῆ, quod omnes codd. tuen-
 tur, non temere eiiciendum fue-
 rit, satis constare arbitramur.

E. ὁ μὲν δὴ μέγας ἡγε-
 μῶν —] Locus multum cele-
 bratus a posteris scriptoribus,
 quem ridet propter nimiam gran-
 ditatem et sermonis ampullas
 Lucianus Piscat. §. 22. Bis
 Accus. §. 33. quia dithyrambici
 quiddam habeat, reprehendit
 Dionysius Hal. De admir.
 vi Demosthen. T. VI. p. 971 sq.
 ed. Reisk. Nimirum describitur
 vita deorum atque animorum
 coelestis, ita ut simul etiam to-
 tius rerum universitatis imago
 ac pictura exhibeatur. Summa
 disputationis haec est. Duode-
 cim dii Iove duce singulis prae-
 facti agminibus e domo sua,
 quam Vesta interea servat, in
 coelum versus proficiscuntur. Et
 intra coeli quidem terminos (ἐν-
 τὸς τοῦ οὐρανοῦ) multa et beata
 sunt eorum spectacula, sequi-
 turque agmina quicunque et vult

et potest. Sed quum dii profi-
 ciscuntur ad epulas, quae supra
 coeli fornicem celebrantur iis-
 que aeternum praebent pabulum
 (Plato idearum contemplationem
 significat), tum vero sub coeles-
 tem fornicem per acclive escen-
 dunt, ut iter fiat difficillimum.
 Et deorum quidem vehicula,
 quia servant aequilibrium ac fa-
 cile frenis reguntur, nullo nego-
 tio in eum, in quem conten-
 dunt, locum perveniunt; cetera
 autem aegre eodem evehuntur,
 quia equus ille non expers pra-
 vitatis, si non satis domitus est,
 pro ingenio suo lubenter fertur
 deorsum. Iam vero immortales
 animi, qui deorum sunt, ubi ad
 summa pervenerunt cacumina,
 continuo superatis coeli huius
 mundani finibus in dorso eius
 consistunt. Hinc autem circa
 coelum aguntur, atque mente
 et ratione ea, quae extra coelum
 sunt, spectant et intuentur: quae
 quoniam in se vera sunt atque
 absoluta, etiam perfectam menti
 afferunt scientiam et cognitio-
 nem. Quocirca animi immorta-
 les illic intuentur ipsam iusti-
 tiam, temperantiam, sapientiam,
 in se absolutam et ab omni vi-
 cissitudinis inconstantia liberam
 atque immunem. Circumacti au-
 tem et rursus in pristinum lo-
 cum reversi intra coeli terminos
 submergunt redeuntque domum,
 ubi equi ambrosia et nectare
 pascuntur. Hoc fere argumen-
 tum est totius loci, qui quomo-

νὸν ἄρμα πρῶτος πορεύεται, διακοσμῶν πάντα καὶ ἐπιμελούμενος· τῷ δ' ἔπεται στρατιὰ θεῶν τε καὶ δαι-
 247 μόνων κατὰ ἔνδεκα μέρη κεκοσμημένη. μένει γὰρ Ἔστια ἐν θεῶν οἴκῳ μόνη· τῶν δὲ ἄλλων ὅσοι ἐν τῷ τῶν δώδεκα ἀριθμῷ τεταγμένοι θεοὶ ἄρχοντες ἡγοῦνται κατὰ τάξιν ἢν ἕκαστος ἐτάχθη. πολλαὶ μὲν οὖν καὶ μακάριαι θεαὶ τε καὶ διέξοδοι ἐντὸς οὐρανοῦ, ἃς θεῶν γένος εὐδαιμόνων ἐπιστρέφεται, πράττων ἕκαστος αὐτῶν τὸ αὐτοῦ. ἔπεται δὲ ὁ ἀεὶ ἐθέλων τε καὶ δυνάμενος· φθόνος γὰρ ἔξω θείου χοροῦ ἵσταται.
 B ὅταν δὲ δὴ πρὸς δαῖτα καὶ ἐπὶ θοίνην ἴωσιν, ἄκραν ὑπὸ τὴν ὑπουράνιον ἀψίδα πορεύονται πρὸς ἄναντες ἤδη. τὰ μὲν οὖν θεῶν ὀχήματα ἰσορρόπως εὐήνια ὄντα ῥαδίως πορεύεται, τὰ δὲ ἄλλα μόγις· βριθῆι γὰρ ὁ

P. 247. ὁ ἀεὶ ἐθέλων] V. θέλων, quod ex optimis libris mutatum. Dein vett. editt. πρὸς δαῖτά τε καὶ ἐπὶ θοίνην: sed τε om. Bodl. et non pauci alii. v. Winckelmann ad Euthyd. p. 46. Ordinem verborum θείου χοροῦ item debemus libris optimis. Vulgo χοροῦ θείου.

B. ὑπὸ τὴν ὑπουράνιον ἀψίδα] V. ἐπὶ τὴν οὐρ. ἀψ. Sed plurimi in iisque etiam Bodl., scribunt ὑπὸ τὴν ὑπουράνιον vel ὑπουρανίαν ἀψίδα, quod nunc praeunte Bekkero recepimus. Etenim fastigium et culmen universi ex inferioribus locis spectantibus utique est ὑπουράνιος ἀψίς. Quamquam etiam οὐράνιος vocari potuit. Atque eo fit, ut multi hinc memoraverint simpliciter ἀψίδα οὐράνιον, veluti Maxim. Tyr. Diss. XVI. p. 316. Iulian. IV. p. 132. C. 149. D. Euseb. Praep. Ev. XIII. 16. al. quos magnam partem attulit Astius. Sed credibile tamen est ὑπουράνιον esse Platonis. Nam primum quidem huius usu vocabuli gravius commonemur istam itineris difficultatem in regionibus coelesti fornici subiectis, non item in superioribus, emergere. Deinde convenit hoc ipsum etiam verbis proximis: πρὸς ἄναντες ἤδη. Denique audias Proclum Theol. Plat. IV. 7. μετὰ δὲ τὸν ὑπουράνιον τόπον καὶ αὐτὸν τὸν οὐρανὸν ἢ ὑπουράνιος ἐστὶν ἀψίς, ἢν ὅτι μὲν ὑπὸ τὸν οὐρανὸν δεῖ τάττειν, ἀλλ' οὐκ ἐν αὐτῷ τῷ οὐρανῷ, παντὶ καταφανές. οὐ γὰρ οὐράνιος ἀψίς ἀλλ' ὑπουράνιος παρὰ Πλάτωνι προσελεγχται. Ibid. IV, 6. Πλάτων διαστέλλει τοὺς τρεῖς τοῦτους διακόσμους, τὸν ὑπουράνιον πόλον, τὴν οὐρανίαν περιφορὰν, τὴν ὑπουράνιον ἀψίδα.

do subtilius sit expliandus atque illustrandus, copiosius in Prolegomenis disputavimus.

P. 247. πράττων ἕκαστος] Ita dicitur perinde ac si praecesserit θεοὶ εὐδαιμόνες ἐπιστρέφονται. Deos Platonis sententia invidia liberos esse, testatur

locus Tim. p. 29. D. Platonis hoc effatum quam multi celebraverint, discas a Wyttenbachio ad Eunap. p. 102. Vulgaris erat sententia: τὸ θεῖον πάν φθονερόν. v. Herod. I. 23.

B. ᾧ μὴ καλῶς ἦν τεθραμμένος] si cui antea

τῆς κάκης ἵππος μετέχων, ἐπὶ τὴν γῆν ῥέπων τε καὶ βαρύνων, ᾧ μὴ καλῶς ἦν τεθραμμένος τῶν ἡνιόχων. ἔνθα δὴ πόνος τε καὶ ἀγὼν ἔσχατος ψυχῇ πρόκειται. αἱ μὲν γὰρ ἀθάνατοι καλούμεναι, ἡνίκ' ἂν πρὸς ἄκρῳ γένωνται, ἔξω πορευθεῖσαι ἔστησαν ἐπὶ τῷ τοῦ C οὐρανοῦ νῶτῳ, στάσας δὲ αὐτὰς περιάγει ἢ περιφορά, αἱ δὲ θεωροῦσι τὰ ἔξω τοῦ οὐρανοῦ. Cap. XXVII. τὸν δὲ ὑπερουράνιον τόπον οὔτε τις ὑμνησέ πω τῶν τῆδε ποιητῆς οὔτε ποτ' ὑμνήσει κατ' ἀξίαν. ἔχει δὲ ᾧδε. τολμητέον γὰρ οὖν τό γε ἀληθές εἰπεῖν, ἄλλως τε καὶ περὶ ἀληθείας λέγοντα. ἢ γὰρ ἀχρώματός τε καὶ ἀσχημάτιστος καὶ ἀναφῆς οὐσία, ὄντως οὐσα, ψυχῆς κυβερνήτη μόνῳ θεατῇ νῶ, περὶ ἣν τὸ τῆς ἀληθοῦς ἐπιστήμης γένος, τοῦτον ἔχει τὸν τόπον. ἄτ' οὖν θεοῦ D

Deinde e Flor. φ. Vind. 6. et corr. ΓΦ reposui τὰ μὲν οὖν θεῶν ὀχήματα, Vulgo οὖν deest: in quo asyndeto haesit Heindorf. Nec placuit illud Schneidero, qui in Commentat. De locis nonnullis Phaedri Platonici p. 11. legendum suasit ἢ δὴ τὰ μὲν θεῶν ὄχ. κτλ.

ᾧ μὴ καλῶς ἦν τεθραμμένος] Vett. editt. ἦν μὴ καλῶς ἢ τεθραμμένος ἐπὶ τῶν ἡνιόχων. At primum quidem ἐπὶ in omnibus codd. desideratur, ut vel hanc ab causam delendum fuerit. Deinde ᾧ μὴ Bodl. cum plurimis codd. mss. et edit. Bas 2.; solus Ven. E cum Ald. Bas. 1. Stephan. ἦν μὴ. Iam quum libri plurimi ἢ tueantur, olim cum Bekkero ᾧ ἂν μὴ κ. edidimus. Sed ἂν ne unus quidem codex suppeditavit. Itaque nunc cum Astio e Par. NO et Monacc. scripsimus ἦν, quod in ἦν h. e. ἢ facillime potuit mutari. Turicenses: ᾧ μὴ καλῶς ἢ. Fortasse ἦ h. e. ἦν voluerunt.

C. στάσας δὲ αὐτὰς περ.] V. ἰστάσας, quod correxit Heindorf. e Proclo Theol. Plat. p. 211. et Bekker. ex Damascii cod. Paris. Pro θεωροῦσι Bodl. Coisl. Vat. Ven. III Vind. φ Par. BCEGNOT r. b. Flor. b. i. φ. scriptum habent θεωροῦσαι.

μόνῳ θεατῇ νῶ] V. μόνῳ θεατῇ νῶ χρῆται. Sed χρῆται deest in Bodl. AGT et pr. II. Itaque cum Astio pro θεατῇ scripsimus θεατή, quod servarunt Clem. Al. Strom. V. p. 553. A. Damasc. de princip. p. 353. Kopp. Proclus in Alcibiad. I. p. 77. ed. Creuz. Origen. c. Cels. VI. 19. et Pollux II. 56. Antea mutato ordine ψυχῆς vel ψυχῇ οὐσα quidam cum Bodl.

non erat bene educatus et instructus. Ferri non potest quod Bekker. edidit ᾧ μὴ κ. ἢ. Quod autem dedit Heindorf. ᾧ ἂν μ. κ. ἢ, id librorum destituitur testimoniis. Verum postrema editione Ast. assecutus est.

C. περὶ ἀληθείας λέγοντα] V. ad Criton. p. 49. A.

περὶ ἣν τὸ τῆς ἀλ. — ἔχει τὸν τόπον] ad quam οὐσίαν absoluta scientia et cognitio pertinet. Fallitur Heindorf. Platonem ratus hoc dicere, ceteras ideas,

διάνοια νῶ τε καὶ ἐπιστήμη ἀκήρατος στρεφομένη, καὶ ἀπάσης ψυχῆς, ὅση ἂν μέλλῃ τὸ προσῆκον δέξασθαι, ἰδοῦσα διὰ χρόνου τὸ ὄν ἀγαπᾷ τε καὶ θεωροῦσα τάληθῆ τρέφεται καὶ εὐπαθεῖ, ἕως ἂν κύκλω ἢ περιφορᾷ εἰς ταῦτόν περιενέγκῃ. ἐν δὲ τῇ περιόδῳ καθορᾷ μὲν αὐτὴν δικαιοσύνην, καθορᾷ δὲ σωφροσύνην, καθορᾷ δὲ ἐπιστήμην, οὐχ ἧ γενεαίς πρόσσετιν, οὐδ' ἧ ἐστὶ που ἑτέρα ἐν ἑτέρῳ οὔσα ὣν ἡμεῖς νῦν ὄντων καλοῦμεν, ἀλλὰ τὴν ἐν τῷ ὄντι ὅ ἐστιν ὄντως ἐπιστήμην οὔσαν· καὶ τᾶλλα ὡσαύτως τὰ ὄντα ὄν-

D. ἀκήρατος στρεφομένη] Nuper τρεφομένη e Vindd. 1. 3. 4. 7. a. Flor. h. Mon. aliis, editum. Dein vulgo ἀκηράτω. Sed recte Bodl. et Vat. cum permultis aliis ἀκήρατος. Nonnulli ἀκηράτως, quod ostendit erroris origines. Antea Bodl. ἔχει τὸν τρόπον.

ὅση ἂν μέλλῃ — δέξασθαι] V. ὅσην. Bodl. ὅση. A. ὅσαι. Ceteri ὅση. Pro μέλλῃ cod. A μέλλῃ. Aoristum δέξασθαι tuentur plerique omnes. Vulgo erat δέξεσθαι.

ut δικαιοσύνην, σωφροσύνην, alias, circa hanc τοῦ ὄντως ὄντος ἰδέαν versari.

D. ὅση ἂν μέλλῃ — δέξασθαι] h. e. cui (fatorum voluntate) destinatum est ut accipiat quod ipsi convenit. Sic enim μέλλειν intelligendum, ut sexcenties. Ne vero haereas in isto ἀπάσης ψυχῆς, ἅπας est unusquisque, de quo dictum est ad Phaedon. p. 108. B. Est tamen aliud quid, quod in scriptura nuper inde a Bekkero ab omnibus recepta: ἀκηράτω τρεφομένη, vehementer displiceat. Nam vide mihi haec: αὐτὴ οὖν θεοῦ διάνοια — τρεφομένη — τρέφεται καὶ εὐπαθεῖ. Dicitur igitur mens divina et cuiusque bonae animae intelligentia nutrita denuo veritatis contemplatione nutriri. Quae certe est balbutientis oratio. Nimirum unice verum est quod optimi plurimique codd. mss. servarunt, ἀκήρατος στρεφομένη, hoc sensu: Utpote igitur dei ratio (Geist)

propter mentem et scientiam sese vertens pura et intaminata et cuiusque animi aliquando id quod ipsi convenit assequuntur tandem aliquando (διὰ χρόνον) id, quod est conspicata, illud amat atque diligit veroque intuendo nutritur et suaviter afficitur etc. Praeterea vero haud scimus an istud αὐτ' οὖν cum Heindorfii amico mutandum sit in ἧ τ' οὖν. — διὰ χρόνον, tandem aliquando. De εὐπαθεῖν, suaviter affici, v. Wytttenbach. ad Plut. apophthegm. p. 176. B. Lobeck. ad Phrynich. p. 283. Bähr. ad Plutarch. Pyrrh. p. 206.

αὐτὴν δικαιοσύνην] Stephanum mireris articulo interposito scribi voluisse αὐτὴν τὴν δικαιοσύνην: multo magis etiam mireris Heindorfium αὐτὴν δικ. coniectantem. Nimirum quum intelligatur iustitia, temperantia, sapientia, per se absoluta, arti-

τως θεασαμένη καὶ ἐστιαθεῖσα, δῦσα πάλιν εἰς τὸ εἶσω τοῦ οὐρανοῦ, οἴκαδε ἦλθεν. ἐλθούσης δὲ αὐτῆς ὁ ἡνίοχος πρὸς τὴν γάττην τοὺς ἵππους στήσας παρέβαλεν ἀμβροσίαν τε καὶ ἐπ' αὐτῇ νέκταρ ἐπότισε. Cap. XXVIII. Καὶ οὗτος μὲν θεῶν βίος. αἱ δὲ ἄλλαι ψυχαί, ἣ μὲν ἄριστα θεῶν ἐπομένη καὶ εἰκασμένη ὑπερ- 248 ἦρεν εἰς τὸν ἔξω τόπον τὴν τοῦ ἡνιόχου κεφαλὴν, καὶ συμπεριηχῆθη τὴν περιφορὰν, θορυβουμένη ὑπὸ τῶν ἵππων καὶ μόγις καθορῶσα τὰ ὄντα· ἣ δὲ τότε μὲν ἦρε, τότε δ' ἔδυν, βιαζομένων δὲ τῶν ἵππων τὰ

καθορῶ μὲν αὐτὴν δικαιοσύνην] V. δικαιοσύνη, σωφροσύνη et ἐπιστήμη. Accusativum cum Bodl. plurimi suppeditarunt.

οὐδ' ἦ ἔστί που] Sic permulti libri pro eo quod Steph. habet οὐδ' ἦ.

E. τὰ ὄντα ὄντως] Sic codd. fere omnes. Vulgo τὰ ὄντως ὄντα. conf. p. 249. C.

P. 248. ἄριστα θεῶν ἐπομένη] Vulgatum θεῶν correctum ex codd. praeter unum omnibus.

τοτε δ' ἔδυν] V. τοτε δὲ καὶ ἔδυν, quod paucissimi habent.

culus recte omitti potuit. Phileb. p. 62. A. ἔστω δὴ τις ἡμῖν φρονῶν αὐτῆς πέρι δικαιοσύνης, ὃ τι ἔστιν. Theaet. p. 175. C. εἰς σκέψιν αὐτῆς δικαιοσύνης τε καὶ ἀδικίας. Parmenid. p. 133. D. αὐτῇ δεσποτεῖα αὐτῆς δουλείας. P. 134. B. αὐτῆς ἐπιστήμης οὐ μετέχομεν. P. 133. D. οὐκ αὐτοῦ δεσπότου δήπου, ὃ ἔστι δεσπότης, ἐκείνου δούλος ἔστιν. Ibid. οὐδὲ αὐτοῦ δούλου δεσπότης ὁ δεσπότης. Et sic saepius in Parmenide αὐτὸ μέγεθος αὐτῆς σμικρότητος, κτλ. De Rep. V. p. 476. C. αὐτὸ δὲ κάλλος μήτε νομίζων κτλ.

οὐχ ἦ γένεσις — καλοῦμεν] Nam quae sub sensus subiecta sunt, ea oriuntur, mutantur, pro varia, qua cum aliis rebus continentur, necessitudine, alia atque alia evadunt, denique sicuti originem habuere, ita etiam occidunt et intereunt. Longe aliter se habent quae in se sunt absoluta atque aeterna. conf. Sympos. p. 210. E sqq.

P. 248. αἱ δὲ ἄλλαι ψυ-

χαί —] Qui animi utuntur ef-freno et contumaci equo, hoc est sensibus et cupiditatibus indulgent, ii consistere in coeli dorso nequeunt neque tranquille intueri extra mundum collocatas rerum puras notiones: itaque decidunt in terram et mortales nascuntur homines. Horum autem pro cognitionis rerum coelestium diversitate novem constituuntur classes, quas describit Plato infra. D.

ὑπερῆρεν εἰς τὸν ἔξω τόπον —] Itaque illae uno capite emergunt, ut clarissime appareat coeli superficiem fingi aetheream, non aheneam. Vult autem hoc significare, ratione et intellectu, non τῷ θυμικῷ aut τῷ ἐπιθυμητικῷ percipi rerum coelestium cognitionem.

τοτε μὲν ἦρε] h. e. ὑπερῆρε τὴν τοῦ ἡνιόχου κεφαλὴν εἰς τὸν ἔξω τόπον. Quod non repetitum est ὑπερῆρεν, eius rei causam discas ex annot. ad Phaedon. p. 59. B.

μὲν εἶδε, τὰ δ' οὐ. αἱ δὲ δὴ ἄλλαι γλιχόμεναι μὲν
 ἅπασαι τοῦ ἄνω ἔπονται, ἀδυνατοῦσαι δὲ ὑποβρύχια
 ξυμπεριφέρονται, πατοῦσαι ἀλλήλας καὶ ἐπιβάλλουσαι,
 B ἑτέρα πρὸ τῆς ἑτέρας πειρωμένη γενέσθαι. θόρυβος
 οὖν καὶ ἀμιλλα καὶ ἰδρῶς ἔσχατος γίγνεται. οὗ δὴ
 κακία ἠνιόχων πολλαὶ μὲν χωλεύονται, πολλαὶ δὲ πολ-
 λά πτερὰ θραύονται· πᾶσαι δὲ πολὺν ἔχουσαι πό-
 νον ἀτελεῖς τῆς τοῦ ὄντος θέας ἀπέρχονται, καὶ ἀπελ-
 θοῦσαι τροφῇ δοξαστῇ χρωῶνται. οὗ δ' ἔνεχ' ἢ πολ-
 λὴ σπουδὴ τὸ ἀληθείας ἰδεῖν πεδίον οὗ ἔστιν, ἢ τε
 δὴ προσήκουσα ψυχῆς τῷ ἀρίστῳ νομῇ ἐκ τοῦ ἐκεῖ

πατοῦσαι ἀλλήλας] V. perperam ἀλλήλαις, praeter fidem
 codicum fere omnium.

B. οὗ δ' ἔνεχ' ἢ πολλὴ σπ.] Sic corr. II. V. οὗ δὴ ἔνεχ'
 ἢ π. σπ. Bodl. οὐδὲν ἔχει πολλὴ σπ. ut est etiam in AGT et pr.
 II. Alii οὗ δ' ἐνέχει vel οὗ δὴ ἐνέχει. Verum primus restituit

ὑποβρύχια ξυμπεριφέ-
 ρονται] h. e. sub coeli su-
 perficiem submersae, ut ne au-
 rigae quidem caput promineat,
 h. e. intellectu et ratione nihil
 percipiatur.

B. πολλαὶ μὲν χωλεύον-
 ται] Χωλός, quod vulgo clau-
 dum interpretantur, significat
 eum, qui aliquo corporis mem-
 bro debilitatus est. Itaque plus
 est θραύονται, pro quo non
 inepte Hermias legit καὶ θραύ-
 ονται, penitus confringuntur.
 Quod ita accipimus, ut
 πολλὰ exterminandum censea-
 mus. Et habent tres libri Pa-
 risini inverso ordine πτερὰ πολλά.
 Nisi forte scribendum est: πολ-
 λαὶ δὲ πολλάκις πτερὰ θρ.

ἀτελεῖς τῆς τοῦ ὄντος
 θέας ἀπ.] Imago petita est
 a mysteriorum spectatione, ut
 infra p. 249. C. et p. 250. B.
 Conf. Valcken. ad Eurip. Hip-
 polyt. v. 23. Creuzer. ad Ploti-
 nin. de pulcr. CVII. CXI. et
 Wyttenbach. ad Phaedon. p.
 134 sqq.

οὗ δ' ἔνεχ' ἢ πολλὴ σπου-

δὴ] Ἡ πολλὴ σπουδὴ nunc est
 magnum illud, de quo di-
 xi, studium. Nam ita ca-
 riendus articulus est. Phaedon.
 p. 58. C. διὰ ταῦτα καὶ ὁ πο-
 λὺς χρόνος ἐγένετο τῷ Σωκράτει
 ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, quanquam
 ibi optimi codd. omittunt arti-
 culum. Ibid. p. 88. A. ἐν ταῖς
 πολλαῖς γενέσεσιν. Infra p. 270.
 A. τὸν πολὺν λόγον ἐποιεῖτο. De-
 mosthen. De. Coron. p. 278.
 τί δεῖ τὰ πολλὰ λέγειν; h. e.
 multa ista, vid. Matth. Gr.
 §. 267. coll. 266. Praeterea ad-
 vertas breviloquentiam. Nam
 quum in apodosi inferri deberet:
 τοῦτό ἐστι, ὅτι ἢ τε δὴ προσή-
 κουσα ψ. κ. τ. λ., omissa ea
 parte, in qua esse oportebat de-
 monstrativum, statim res ipsa
 indicatur. Quae quidem loquendi
 forma utriusque linguae scripto-
 ribus admodum est usitata, ut
 nec opus esse putemus conie-
 ctura Caroli Badhami, qui
 scribendum censuit: ὧν δ' ἔνεχ'
 ἰδεῖν — πεδίον, δὴ ἔστ' ὄν, h. e.
 eius rei duae sunt caus-
 sae, praesertim quum nec vul-
 gatam οὗ ἔστιν otiosum sit nec

λειμῶνος τυγχάνει οὐσα, ἢ τε τοῦ πτεροῦ φύσις, ᾧ C
 ψυχὴ κουφίζεται, τούτῳ τρέφεται, θεσμός τε Ἀδρα-
 στείας ὅδε, ἣτις ἂν ψυχὴ θεῶ ξυνοπαδὸς γενομένη
 κατίδη τι τῶν ἀληθῶν, μέχρι τε τῆς ἑτέρας περιό-
 δου εἶναι ἀπήμονα, κἂν αἰεὶ τοῦτο δύνηται ποιεῖν,
 αἰεὶ ἀβλαβῆ εἶναι· ὅταν δὲ ἀδυνατήσασα ἐπισπέσθαι
 μὴ ἴδῃ, καὶ τινι συντυχίᾳ χρησαμένη λήθῃς τε καὶ
 κακίας πλησθεῖσα βαρυνθῆ, βαρυνθεῖσα δὲ πτεροῦ-
 ῥυήσῃ τε καὶ ἐπὶ τὴν γῆν πέσῃ, τότε νόμος ταύτην D
 μὴ φυτεῦσαι εἰς μηδεμίαν θηρείαν φύσιν ἐν τῇ πρώ-
 τη γενέσει, ἀλλὰ τὴν μὲν πλεῖστα ἰδοῦσαν εἰς γονὴν

Bekker. Mox vett. editt. ἐκ τοῦ ἐκεῖσε λειμῶνος, quod habet vix unus alterve liber manuscriptus.

C. ᾧ ψυχὴ κ.] ψυχῆ Bodl.

ἀπήμονα, κἂν αἰεὶ] Bodl. ἀπήμονα εἰ τοῦ τοῦ. π. κἂν αἰ.

D. θηρείαν φύσιν] Vulgatum θήρειον e Bodl. aliisque libris bonae notae mutatum est.

istud δὲ ἑστὸν satis placeat, quo proximorum verborum structura hiulca efficitur. Aristoph. Rann. v. 108. ἀλλ' ὡς περ ἕνεκα τῆνδε τὴν σκεπὴν ἔχων ἦλθον κατὰ σὴν μίμησιν, ἵνα μοι τοὺς ξένους τοὺς σοὺς φράσαις, ubi ante ἵνα — φράσαις intell. τοῦτ' ἦν. Ex oratoribus collegit exempla Fr. Aug. Wolf. ad Leptin. p. 372. alia suppeditabit Matth. Gr. §. 432. — Mox ψυχῆς τῶ ἀριστῶ est praestantissimae animi parti, h. e. menti et rationi. v. ad Reip. VI. p. 507. C. coll. 490. B. — ἐκ τοῦ ἐκεῖ λειμῶνος, est enim campus aeternae veritatis, qua animi pascuntur, super coelo: quem quantopere celebraverint scriptores posterioris aetatis, docte demonstravit Astius Commentar. in Plat. p. 421. Opp. T. XII.

C. ἢ τε τοῦ πτεροῦ φύσις] Quod de usu vocabuli φύσις ad Sympos. p. 191. A. et ad Phaedon. p. 79. B. scripsimus, elegantissimae illud inservire periphrasi, tenendum est illam ipsam elegantiam in eo positam esse, quod φύσις non redundat,

sed indicat id, quod per se et natura sua hoc vel illo modo comparatum est. Ita hoc loco ἢ τοῦ πτεροῦ φύσις est penna vel ala natura sua ita comparata, ut p. 246. E. 251. B. al.

C. θεσμός τε Ἀδραστείας ὅδε] h. e. necessitatis aeternae et inevitabilis: de qua v. Mitscherlich. ad Horat. Carm. III. 24, 6. In Reipubl. libr. X. p. 762. E. εἰ ἡλακίτη τε καὶ τὸ ἀγκιστρὸν ἐξ ἀδάμαντος tribuitur. Intelligitur autem lex divina, nec de coeca factorum necessitate cogitandum est. De qua re legas quae exposituri sumus ad Legg. IV. p. 709. B. ubi docetur, deum quidem regere omnia; sed una cum deo casum et fortunam in rebus humanis dominari, ita quidem, ut fortuna deo, summo rerum omnium gubernatori, subiecta sit.

καὶ τινι συντυχίᾳ — βαρυνθῆ] Haec adduntur ad interpretanda praecedentia, ὅταν ἀδυνατήσασα ἐπισπέσθαι μὴ ἴδῃ. Quocirca καὶ explicare licet id est, hoc est.

ἀνδρὸς γενησομένου φιλοσόφου ἢ φιλοκάλου ἢ μουσικοῦ τινος καὶ ἐρωτικοῦ, τὴν δὲ δευτέραν εἰς βασιλέως ἐννόμου ἢ πολεμικοῦ καὶ ἀρχικοῦ, τρίτην εἰς πολιτικοῦ ἢ τινος οικονομικοῦ ἢ χρηματιστικοῦ, τέταρτην εἰς φιλοπόνου γυμναστικοῦ ἢ περὶ σώματος ἰασίν τινα ἔσομένου, πέμπτην μαντικὸν βίον ἢ τινα τελεστικὸν ἔξουσιν· ἕκτη ποιητικὸς ἢ τῶν περὶ μίμη-

ἰασιν τινὰ ἔσομ.] Herm. de coni. dedit ἰασιν τινὸς ἔσομ. quod factum nollemus. Nam περὶ ἰασιν τινὰ ἔσομένου idem est quod ἰατρικοῦ τινος ἔσομένου, ut verborum structura vel potius oratio nonnihil variata sit.

E. ἕκτη ποιητικὸς κτλ.] Vulgo scribebatur: ἕκτην, ποιητικόν· ἕβδομη γεωμετρικὸς, ἢ δημιουργικὸς· ὀγδόη σοφιστικὸς — ἐνάτη τυραννικὸς. Sequuti sumus cum Bekkero et Astio cod. Bodlei. plurimorumque librorum scripturam. Quippe soli Par. EF cum Ald. Bas. I. Stephan. habent: ἕκτην, ποιητικόν· ἕβδομη, γεω-

εἰς μ. Θηρείαν φύσιν] Quanquam θήρειον per se non contemnendum esse docebit Buttman. Gr. max. §. 603., tamen ob codd. auctoritatem θηρείαν reponendum duximus. Idem censuit Bekker.

D. ἐν τῇ πρώτῃ γενέσει] in prima generatione, quum animus in terram delapsus primum terreno corpore includitur. Manifestum est enim varios a Platone statui cursus et migrationes animorum. Similiter res explicatur De Republ. libr. X. p. 614 sqq.

ἢ φιλοκάλου ἢ μουσικοῦ τινος ἢ ἐρωτικοῦ] Nam hi omnes cum vero philosopho tanta continentur cognatione et necessitudine, ut sint iidem propemodum. Quippe verus amor versatur in diligendis expetendisque rebus divinis, pertinetque ad id, quod naturu sua verum, bonum, honestumque est. Quocirca philosophus germanus est item φιλόκαλος et ἐρωτικὸς. Reip. VI. p. 490. A. B. ἄρ' οὐν δὴ οὐ μετρίως ἀπολογησόμεθα, ὅτι πρὸς τὸ ὄν πεφυκὸς εἶη ἀμιλλᾶσθαι ὃ γε ὄντως φιλομαθής, καὶ οὐκ ἐπιμένοι ἐπὶ τοῖς δοξαζομένοις εἶναι ἑκάστοις, ἀλλ' ἔοι

καὶ οὐκ ἀμβλύνοιο οὐδ' ἀπολήγοι τοῦ ἔρωτος, πρὶν αὐτοῦ ὃ ἔστιν ἑκάστοι τῆς φύσεως ἀψασθαι κτλ. Sed legendus est hac de re divinus ille locus Symposii p. 206. B. sqq. Institutionem autem et eruditionem hominis, quae a philosophia proficiscitur, a Platone constat ad μουσικὴν esse relatam; unde ipsa philosophia est ἡ μέγιστη μουσική, Phaedon. p. 61. A. Cui quidem quum id maxime debeat esse propositum, ut animum evehat ad sublimem illum rerum divinarum amorem, non potest cuiquam dubium videri, cur nunc ὁ μουσικὸς una cum τῷ ἐρωτικῷ commemoretur. Quippe δεῦτελευτᾶν τὰ μουσικὰ εἰς τὰ τοῦ καλοῦ ἐρωτικά, ut est Reip. III. p. 403. C. Quod qua ratione efficiatur, praeclare docetur Sympos. 209. A. — 212. A.

εἰς φιλοπόνου γυμναστικοῦ] Badham. legendum coniecit εἰς φιλοπόνου ἡ γυμν. Sed intelliguntur gymnastae et medici.

πέμπτην μαντικὸν βίον — ἔξουσιν] Vates ac sacerdotes cur in quintum detruserit ordinem, qui Platonis de his rebus

σίν τις ἄλλος ἀρμόσει, ἐβδόμη δημιουργικός ἢ γεωργικός, ὀγδόη σοφιστικός ἢ δημοκοπικός, ἐννάτη τυραννικός. ἐν δὴ τούτοις ἅπασιν ὅς μὲν ἂν δικαίως διαγάγη, ἀμείνους μοίρας μεταλαμβάνει, ὅς δ' ἂν ἀδίκως, χείρονος. Cap. XXIX. Εἰς μὲν γὰρ τὸ αὐτό, ὅθεν ἤκει ἢ ψυχὴ ἐκάστη, οὐκ ἀφικνεῖται ἐτῶν μυρίων· οὐ γὰρ πτεροῦται πρὸ τοσούτου χρόνου, πλὴν ἢ τοῦ φιλοσο-

249

μετρικός. Dein δημιουργικός ἢ γεωργικός Bodl. et reliqui cum Bas. 2. pro γεωμετρικός ἢ δημιουργικός, quod est in Ald. Bas. I. Steph. et cod. Par. E. Pro δημοκοπικός Bodl. et APDGT praeberunt δημοτικός. Id nuper susceperunt Turicenss. Si quid mutandum, δημοκόπος scripserim. Mox διαγάγη pro vulg. διάγη item debetur codd. fere omnibus. Idem dictum esto de ἐννάτη, pro quo Steph. ἐνάτη. Tum ἐν δὴ τούτοις ἅπ. Bodl. ΑΞΠDNOT. Volgo erat: ἐν δ' ἐ τούτοις κτλ.

οὐκ ἀφικνεῖται] V. οὐ καθικνεῖται, quod habent paucissimi libri.

sententiam accuratius cognoverint, minime ambigent. Quippe οἱ θεομάντις καὶ οἱ χρησμῶδοι οὐ σοφία, ἀλλὰ φύσει τιτὶ ἐνθουσιάζουσιν, ut est Apolog. p. 22. C. Menon. p. 99. C. Poëtas autem quod etiam infra illos collocavit, eius rei rationem ipse satis aperuit verbis: ἢ τῶν περὶ μίμησιν τις ἄλλος. Quippe poësin Plato censuit contineri imitandi quadam solertia, e furore magis quam mentis intelligentia oriunda; unde eam iudicavit nihil valere ad veritatis atque honestatis rationem recte percipiendam. v. libr. III. et X. de Republ. imprimis p. 598. C. D. E. coll. Legg. II. p. 668. C. IV. p. 719. C.

E. ἐβδόμη δημιουργικός ἢ γεωργικός] Richterius De Ideis Platonis p. 19. quum δημιουργικὸν explicavisset artificem, sibi que persuasisset de variis scientiae gradibus sermonem agitari, retinendum censuit quod vulgo legebatur, γεωμετρικός ἢ δημιουργικός. At primum δημιουργικὸν non artificem, sed opificem significat; deinde vix assequaris, cur geometrae, quem philosophus sane magno in honore ha-

buit, v. de Republ. VI. p. 510. C. sqq., tam humilis locus attribuitur; denique non de una scientia agitur, sed illud potius declaratur, quomodo animi a summo sapientiae fastigio paulatim descendant ad imam vitae humanae pravitatem et turpitudinem, quae in vita tyrauni cernitur. Tyranni ingenium et mores Plato vividis coloribus depinxit Reipubl. VIII. p. 562. A. sqq. Ab hac autem turpitudine proxime abest ἡ σοφιστικός ἢ δημοκοπικός βλος. Nam sophistae pariter atque oratores populares (δημαγωγοὶ) plebis auram captant eiusque cupiditatibus turpiter adulantur; de qua re vide Praefat. ad Gorgiam p. 19 sqq. Quod apte significatur voc. δημοκοπικός s. δημοκόπος, quod de ambitu usurpari demonstrarunt Dorvill. ad Mariton. p. 58. et Wyttenbach. ad Plutarch. Vol. II. p. 91. D. Animadv. Vol. I. p. 509. ed. Lips. Debilius est δημοτικός. De universo vitarum ordine a Platone hic constituto adhuc multum ambigitur.

οὐκ ἀφικνεῖται ἐτῶν μυρίων] Etiam libro X. de Republ. p. 614. A. sqq. animorum migrationes similiter describun-

φήσαντος ἀδόλως ἢ παιδεραστήσαντος μετὰ φιλοσοφίας, αὐται δὲ τρίτη περιόδῳ τῆ χιλιετῆ, ἐὰν ἕλονται τρεῖς ἐφεξῆς τὸν βίον τοῦτον, οὕτω πτερωθεῖσαι τρισχιλιοστῶ ἔτει ἀπέρχονται. αἱ δὲ ἄλλαι, ὅταν τὸν πρῶτον βίον τελευτήσωσι, κρίσεως ἔτυχον. κριθεῖσαι δὲ αἱ μὲν εἰς τὰ ὑπὸ γῆς δικαιοτήρια ἐλθοῦσαι δίκην ἐκτίνουσιν, αἱ δ' εἰς τοῦ οὐρανοῦ τινα τόπον ὑπὸ τῆς
 B δίκης κουφισθεῖσαι διάγουσιν ἀξίως οὗ ἐν ἀνθρώπου εἶδει ἐβίωσαν βίου. τῶ δὲ χιλιοστῶ ἀμφοτέραι ἀφικνούμεναι ἐπὶ κλήρωσιν τε καὶ αἴρεσιν τοῦ δευτέρου

P. 249. A. εἰς τοῦ οὐρανοῦ] τοῦρανοῦ ADGNO.

C. εἰς τὸ ὄν ὄντως] V. εἰς τὸ ὄντως ὄν, invitis optimis co-

tur, quamquam non commemorantur decem annorum millia. Ante ψυχὴ ἐκάστη in libro Stephani et ap. Euseb. Praep. Ev. XIII. 14. articulus abest, non improbante Heindorfio, quamquam is nec vulgatam lectionem aspernatur. Sed quem comparavit locum Apolog. Socrat. p. 39. A. ἐν ἐκάστοις τοῖς κινδύνοις, is alius est generis, propterea quod nomen cum articulo est postpositum. Rectius talia contendas: De Rep. I. p. 339. C. ἐν ταῖς πόλεσιν ἐκάσταις. Cratyl. p. 389. C. εἰς τὸ ἔργον ἕκαστον. Thu cyd. VI. 63. κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκάστην.

P. 249. ἢ παιδεραστήσαντος μετὰ φιλοσοφίας] Haec quid significant, optime perspicias ex Diotimae oratione in Sympos. p. 206. B. — 212. B. sqq. et ex ipso Phaedro infra p. 251. A. sqq. coll. Legg. VIII. p. 837. B. Dein αὐται, pluralis post singularem, infertur, ut p. 231. A., ubi v. annot. Quippe intelliguntur animi philosophorum, quibus philosophus arbitratur hoc contingere, ut confecto tertio mille annorum circuitu, si ter deinceps eandem elegerint vitam, in pristinam sedem suam revertantur ibique fruuntur deorum consuetudine ac beatitate.

κρίσεως ἔτυχον] Iudicium

de animis habendum magnifice describitur De Rep. X. p. 614. B. sqq. Gorg. p. 523. A. sqq. Phaedon. p. 107. D. sqq., quae contulisse non iniucundum erit. Mox ὑπὸ τῆς δίκης κουφισθεῖσαι recte interpretatur Ficinus: aliae in coeli quendam locum per iudicium elevatae.

B. ἐνθα καὶ εἰς θηροῦ B.] Comparata haec esse ad doctrinam Pythagoreorum de animorum migrationibus, vix est quod moneamus. Ad eandem etiam supra respiciebatur. Pro ἐνθα quod nuper fuit qui requireret ἐνθεν, non vidit ille, quid ἐνθα nunc significet.

εἰς τόδε ἤξει τὸ σχῆμα] Videlicet τὸ τοῦ ἀνθρώπου. Et causam quidem, cur is tantum animus, qui conspexerit aliquando aeternam veritatem, in humanum corpus migrare queat, proximis verbis declarat, δεῖ γὰρ ἀνθρώπον ξυμέναι κτλ. In quibus ξυμέναι absolute sine casu obiecti positum, sicut nostrum erkennen, ut non opus sit aut τὸ post ξυμέναι inserere aut ἀλήθειαν ex superioribus repetere. Nimirum obiecti notio continetur quodammodo in verbis κατ' εἶδος, de quo loquendi genere consulas quae scripsimus ad Reip. IV. p. 436. A. Phileb. p. 65. A.

βίου αἰροῦνται ὃν ἂν ἐθέλῃ ἐκάστη. ἐνθα καὶ εἰς
 θηρίου βίον ἀνθρωπίνῃ ψυχῇ ἀφικνεῖται, καὶ ἐκ θη-
 ρίου ὅς ποτε ἀνθρωπος ἦν πάλιν εἰς ἀνθρωπον. οὐ
 γὰρ ἢ γε μή ποτε ἰδοῦσα τὴν ἀλήθειαν εἰς τόδε ἤξει
 τὸ σχῆμα. δεῖ γὰρ ἀνθρωπον ξυνιέναι κατ' εἶδος λε-
 γόμενον, ἐκ πολλῶν ἰὸν αἰσθήσεων εἰς ἓν λογισμῶ
 ξυναιρούμενον. τοῦτο δέ ἐστιν ἀνάμνησις ἐκείνων, ἃ C
 ποτ' εἶδεν ἡμῶν ἢ ψυχὴ συμπορευθεῖσα θεῶ καὶ ὑπερ-
 ἰδοῦσα ἃ νῦν εἶναι φάμεν καὶ ἀνακύψασα εἰς τὸ
 ὃν ὄντως. διὸ δὴ δικαίως μόνῃ πτεροῦται ἢ τοῦ φι-

dicibus atque longe plurimis. conf. p. 247. E.

lam vero subiungitur: λεγόμενον, h. e. quod vocatur, sicuti dicitur; de quo diximus ad Phileb. p. 20. B. Porro εἶδος emergere indicatur ἐκ πολλῶν αἰσθήσεων, h. e. ex multis visis, ex multis sensuum perceptionibus; nam idea sive notio mentis communis comprehendit singularum rerum formas atque in animis nostris rerum sensibus subiectarum consideratione denuo exsuscitatur. Itaque manifesto verborum sententia hæc est: nam fas est hominem cognoscere secundum commune genus (nach Begriff od. Idee), quod fere dicitur; quod quidem, quum ex multis prodeat visis, mentis cogitatione in unum comprehenditur. Dubitatur tamen, num ipsum εἶδος recte dicatur ξυναιρούσθαι. Quocirca Heindorf. Ast. Schleierm. alii, ξυναιρούμένων corrigendum censuerunt, quod cohaereret cum αἰσθήσεων. Sed primum quidem ita expectaveris potius συλληφθειῶν. Deinde non intelligimus, cur non rectissime τὸ εἶδος dicatur mente comprehendī; quo certe nihil significatur aliud, quam effici illud mentis comprehensione, id quod profecto est eiusmodi, ut in na-

turam eius planissime conveniat. Denique nec alterum participium ἰὸν, ullo modo officit lectioni librorum omnium ξυναιρούμενον, Non raro enim complura participia ita coniungi novimus, ut aliud alio definiatur, id quod hic quoque ita fieri nemo negaverit. Nam verbis, ἐκ πολλῶν ἰὸν αἰσθήσεων apertum est indicari viam et rationem, qua fieri possit, ut mens τὸ εἶδος in unum coniungat et comprehendat. Exempla huius participiorum accumulationis bene multa apud ipsum Platonem reperiri ostendimus ad Phileb. p. 22. A. Politic. p. 293. B. 272. D. Gorg. p. 464. B. 471. C. et supra ad p. 228. B. Itaque omnia sarta tecta sunt, nec quidquam sollicitandum. Ceterum eleganter hoc loco describitur dialecticæ munus et officium, similiter depictum illud etiam in Sophista p. 253. D. Politic. p. 285. A. Phileb. p. 15. sqq. infra Phaedr. p. 265. CDE. p. 266. B. p. 273. E. Quod vero Plato idearum cognitionem a vitæ superioris una cum diis in rerum divinarum contemplatione actæ repetit, conf. de hac sententia etiam Phaedon. p. 72. D. — 77 D. Menon. p. 81. C. Cicer. Tusc. I. 24.

C. τοῦτο δέ ἐστιν ἀνάμνησις] Ne putes αὐτὴ fuisse

λοσόφου διάνοια· πρὸς γὰρ ἐκείνοις ἀεὶ ἐστὶ μνήμη κατὰ δύναμιν, πρὸς οἷσπερ θεὸς ὢν θεῖός ἐστι. τοῖς δὲ δὴ τοιούτοις ἀνὴρ ὑπομνήμασιν ὀρθῶς χρώ-
D μενος, τελέους ἀεὶ τελετὰς τελούμενος, τέλεος ὄντως μόνος γίγνεται. ἐξιστάμενος δὲ τῶν ἀνθρωπίνων σπου-

πρὸς οἷσπερ θεὸς ὢν θεῖός ἐστι] Quattuor lectiones memorat Hermias ad h. l. Τέσσαρες, inquit, φέρονται γραφαί· ἢ πρὸς οἷσπερ ὁ θεὸς ὢν θεὸς ἐστίν, ἢ πάλιν θεῖός ἐστιν, ἢ μετὰ τοῦ ἄρθρου, πρὸς οἷσπερ ὁ θεὸς ὢν θεός ἐστιν, ἢ πάλιν θεῖός ἐστιν. Articulum δὲ vulgo ante θεὸς interpositum om. Bodl. Vat. Ven. II. Par. GNOT Flor. g. h. Dativum μνήμη pro μνήμη iam Hermias

scribendum, p. 245. D. τοῦτο πηγὴ καὶ ἀρχὴ κινήσεως. Reip. I. p. 344. A. ἐστὶ δὲ τοῦτο τυραννίς, ubi v. annot. Gorg. p. 504. D. ταῦτα δ' ἐστὶ δικαιοσύνη. Phaedon. p. 73. D. τοῦτο δ' ἐστὶν ἀνάμνησις. Apol. Socr. p. 29. A. καίτοι τοῦτο πῶς οὐκ ἀμαθία ἐστίν. Videlicet τοῦτο est τὸ ξυνίεναι κατ' εἶδος λεγόμενον κτλ. Conf. Schaefer. ad Demosthen. Appar. T. V. p. 289.

πρὸς γὰρ ἐκεῖνοις — θεῖός ἐστι] Dictionem πρὸς τινεῖν εἶναι vel γίνεσθαι, in aliqua re esse defixum, totum in aliqua re esse, illustravimus ad Remp. VIII. p. 567. A. Adde quae collegit Wyttenbach. ad Phaedon. p. 223. et Menex. p. 239. D. ἐν ἐκεῖνω τῷ χρόνῳ γιγνόμενον λόγῳ. Legg. III. p. 683. C. γενώμεθα ταῖς διαβολαῖς ἐν τῷ τότε χρόνῳ. De Rep. III. p. 396. D. Mox ante θεὸς cum Astio codicibus obtemperavimus articulum omissis. Sic P. 248. A. ἢ μὲν ἄριστα θεῷ ἐπομένη. Ibid. C. ψυχὴ θεῷ ξυνοπαδός. P. 249. C. συμπορευθεῖσα θεῷ.

D. νοῦν θετεῖται — ὡς παρακινῶν] Vulgaris haec fuit philosophorum reprehensio, quam Plato tetigit etiam De Republ. VI. p. 487. VII. p. 517. D. pulcherrime exornavit Gorg. p. 481. C. sqq. — παρακινεῖν, ves-

num esse, commotae mentis esse, delirare, ut De Republ. VII. p. 540. A. Aristoph. Ran. 658. v. Schaefer. ad Sophocl. Aiac. p. 227. Ast. ad h. l. Hermann. ad Lucian. de Hist. Conscr. p. 278. Eodem modo ὑποκινεῖν positum De Rep. IX. p. 573. C.

Ἔστι δὲ ἡ οὖν δεῦρο—] Reversurus orator ad illa, quae supra de variis animi concitationis generibus exposuit, utitur particulis δὲ οὖν, quarum vim ita licebit declarare, ut hanc dicamus esse sententiarum consecutionem: iam vero ut revertamur unde deflexit oratio, incidimus nunc ipsum in quartum furoris genus, de quo explicandum erit. Quippe illustratis tribus furoris generibus, in divinatione, scelerum expiatione cum initiationibus mysticis, atque instinctu poetico conspicuis, inde a p. 245. C. coeperat demonstrare animos esse immortales et in vita olim cum diis acta res coelestes spectavisse. Iam quum sermo veluti sponte ad prius argumentum delatus videatur, quartum furoris genus instituit illustrare, quod positum est in amore, quodque vult esse omnium longe praestantissimum.

ἢν ὅταν τὸ τῆδέ τις ὄρων — ἐραστῆς καλεῖται] Ita totum hunc locum e codd. mss.

δασμάτων καὶ πρὸς τῷ θείῳ γιγνόμενος νοουθεῖται μὲν ὑπὸ τῶν πολλῶν ὡς παρακινῶν, ἐνθουσιάζων δὲ λέληθε τοὺς πολλούς.

Cap. XXX. "Ἔστι δὴ οὖν δεῦρο ὁ πᾶς ἥκων λόγος περὶ τῆς τετάρτης μανίας, ἣν ὅταν τὸ τῆδέ τις

et Lambin. ad Horat. T. II. p. 253. A. legerunt: resposuerunt nuper Heindorfius, Astius, Bekker.

D. ἣν ὅταν τὸ τῆδέ τις ὁρῶν κ. —] ἣν pro vulg. ἐν' codd. omnes. Dein vett. editt. ἀναπτεροῦται. Sed πτεροῦται cum Bodl. optimi. Praeterea vulgo προθυμῆται, quod unus E cum vett. fere Vat. Ven. II plurimi et editt. habet.

praeunte Bekkero emendavimus. Primaria enuntiati pars haec est: Ἔστι δὴ οὖν ὁ πᾶς ἥκων λόγος περὶ τῆς τετάρτης μανίας, ὡς ἄρα αὕτη πασῶν τῶν ἐνθουσιάζσεων ἀριστή — καὶ ὅτι ταύτης μετέχων τῆς μανίας ὁ ἐρῶν τῶν καλῶν ἐραστὴς καλεῖται. Verum istis, verborum praecedentium habita ratione, interserta sunt haec: ἣν ὅταν τὸ τῆδέ τις κάλλος — διακέμενος: quorum structura est sane paullo impeditior. Patet autem, sicut dudum monuimus, haec obtinere locum praecipuum: ἣν — αἰτίαν ἔχει ὡς μανικῶς διακέμενος. Quippe ἣν, videlicet μανίαν, est accusativus absolutus, cohaerens ille cum αἰτίαν ἔχει ὡς μανικῶς διακέμενος. Poterat etiam dici καθ' ἣν αἰτίαν ἔχει κτλ. quam vehementer deprecamur, ne quis nobis κατὰ in talibus supplendum videri criminetur. Reliqua sunt verba haec: ὅταν τὸ τῆδε — ἀμελῶν, in quibus levem quandam agnoscimus anacoluthiam. Quum enim haec omnia aut per participia possent enuntiari, aut efferri sic, ut ὅταν cum modo coniunctivo poneretur; scriptor utramque miscuit constructionem, et quum ab ὅταν sequente coniunctivo orationem orsus esset, deinde memor iam eorum quae subiicere volebat, αἰτίαν ἔχει ὡς μανικῶς διακέμενος, per anacoluthion ad

participiorum usum transiit. Quod quo clarius intelligatur quale sit, memineris orationem vulgari loquendi consuetudine sic fere fuisse conformandam: ὅταν — πτεροῦται τε καὶ ἀναπτεροῦμενος προθυμῆται ἀναπτεροῦμαι, ἀδυνατῆ δέ, ὄρνιθος δίκην βλέπων ἄνω τῶν δὲ κάτω ἀμελῶν αἰτίαν ἔχει etc. In eandem fere interpretationem incidit etiam Astius, quem tamen mirati sumus in Commentariis T. X. p. 438. post participia ista ἣ supplendum iudicavisse, quod nullo pacto fieri posse contendimus. Aliter de toto loco statuit Car. Schneiderus De locis nonnullis Phaedri Platonici p. 2—6, cuius sententiam referre longum est. Ceterum similem locum tractavimus De Republ. IV. p. 440. C. conf. Matthiae Gr. §. 556. annot. 2. Sed reliquum est, ut etiam de aliis quibusdam rebus dicendum sit. Itaque primum quidem τὸ τῆδε κάλλος dictum est δεικτικῶς de pulcro sub sensus subiecto. Nos dicimus: die Schönheit hier, in der Sinnenwelt. Ita ταῦτα et τὰδε saepe apud Platonem usurpatur. Mox p. 250. A. ἀναμνησθεσθαι δ' ἐκ τῶνδε ἐκεῖνα. Ibid. B. ἐν τοῖς τῆδε ὁμοιώμασιν. Menon. p. 81. C. τὰ ἐνθάδε καὶ τὰ ἐν ἄδου. Phileb. p. 58. E. αἱ πολλὰί τεχναι καὶ ὅσαι περὶ ταῦτα πεπόνηται, ubi vid. annot. Dein

ὄρων κάλλος, τοῦ ἀληθοῦς ἀναμνησκόμενος, περιω-
 ται τε καὶ ἀναπτερούμενος προθυμούμενος ἀναπτέ-
 σθαι, ἀδυνατῶν δέ, ὄρνιθος δίκην βλέπων ἄνω, τῶν
 E κάτω δὲ ἀμελῶν, αἰτίαν ἔχει ὡς μανικῶς διακείμενος,
 ὡς ἄρα αὕτη πασῶν τῶν ἐνθουσιάσεων ἀρίστη τε καὶ
 ἐξ ἀρίστων τῶν τε ἔχοντι καὶ τῶν κοινωνοῦντι αὐτῆς γί-
 γνεται, καὶ ὅτι ταύτης μετέχων τῆς μανίας ὁ ἐρῶν
 τῶν καλῶν ἐραστῆς καλεῖται. καθάπερ γὰρ εἴρηται,
 πᾶσα μὲν ἀνθρώπου ψυχὴ φύσει τεθέαται τὰ ὄντα,
 250 ἢ οὐκ ἂν ἦλθεν εἰς τόδε τὸ ζῶον· ἀναμνησθεσθαι δ'
 ἐκ τῶνδε ἐκεῖνα οὐ ῥάδιον ἀπάσῃ, οὔτε ὅσαι βραχέως
 εἶδον τότε τὰ κεῖ, οὔτε αἰ δεῦρο πεσοῦσαι ἐδυστύχησαν,
 ὥστε ὑπὸ τινῶν ὁμιλιῶν ἐπὶ τὸ ἀδίκον τραπόμεναι
 λήθην ὧν τότε εἶδον ἱερῶν ἔχειν. ὀλίγαι δὲ λείπονται,

E. μανικῶς διακ.] μανικός Bodl. et alii quidam.

P. 250. A. ὥστε ὑπὸ τ. ὁμ. — ἔχειν] V. οὔτε ὑπὸ τι —
 ἔχον, quod ex codd. et longe plurimis et optimis emendatum est.

ἱερῶν ἔχειν] V. ἔχον, invitis codd.

ὅταν τι τῶν ἐκεῖ ὁμ.] V. ὁπόταν, invitis codd. paene om-
 nibus. Dein Bodl. οὐκ ἔτ' αὐτῶν.

istud ὄρνιθος δίκην βλέπων ἄνω,
 avis instar sursum spe-
 ctans, quo stultitiae importu-
 nitas depingitur, Comicus sae-
 pius adhibuit, ut Avv. v. 50.
 169. 264. 308. al., ut proverbii
 locum obtinuisse videatur. Alia
 collegit Iacobsius ad Achil-
 lem. Tat. p. 847. Porro αἰτίαν
 ἔχειν omnino est argui, exi-
 stimari, putari, de quo for-
 mulae usu dictum est ad Reip.
 IV. p. 435. E. Denique obser-
 vetur usus voculae ἄρα in verbis
 ὡς ἄρα αὕτη πασῶν τ. ἐνθ., qui
 post longiorem orationis inter-
 capedinem saepe reperitur.

E. φύσει τεθέαται] h. e.
 quia eius natura ita fert, natu-
 raliter, naturgemäss.
 Habet enim vim ac potestatem
 adverbii, unde omissus est ar-
 ticulus, ut solet ante nomina ad-
 verbiorum vice fungentia omitti.
 Eodem modo Legg. VI. p. 777.

D. Menex. p. 246. C. De Rep.
 VII. p. 515. C. 513. A. X. 598.
 A. al. — Deinceps ἢ est alio-
 quin, quem usum atigimus ad
 Reip. V. p. 463. D. illustravit
 etiam Boissonad. ad Philo-
 strati Her. p. 346.

P. 250. οὔτε ὅσαι —] h.
 e. οὔτε ταύταις, ὅσαι. — Cum
 toto hoc loco compares Plu-
 tarchum T. II. p. 745. D. E.
 fabulam de Sirenibus ad mentem
 Platonis explicantem.

ὅταν τι τῶν ἐκεῖ ὁμοίωμα
 ἴδωσιν] Nam res adspectabi-
 les ad idearum similitudinem ef-
 formatae et expressae sunt. —
 οὐκέθ' αὐτῶν γίγνονται,
 non iam sui compotes ma-
 nent. Graeci dicunt εἰς αὐτὸν
 ἔλθειν et ἐαυτοῦ γενέσθαι, cuius
 contrarium erat ἐκστῆναι ἐαυτοῦ.
 v. A bresch. Animadv. in Ae-
 schyl. p. 173. Gataker. Oper.

αἷς τὸ τῆς μνήμης ἱκανῶς πάρεστιν. αὐται δὲ ὅταν
 τι τῶν ἐκεῖ ὁμοίωμα ἴδωσιν, ἐκπλήττονται καὶ οὐκέθ'
 αὐτῶν γίνονται, ὃ δ' ἔστι τὸ πάθος ἄγνοοῦσι διὰ
 τὸ μὴ ἱκανῶς διαισθάνεσθαι. δικαιοσύνης μὲν οὖν καὶ B
 σωφροσύνης, καὶ ὅσα ἄλλα τίμια ψυχᾶς, οὐκ ἔνεστι
 φέγγος οὐδὲν ἐν τοῖς τῆδε ὁμοιώμασιν, ἀλλὰ δι' ἀμν-
 δρῶν ὀργάνων μόγις αὐτῶν καὶ ὀλίγοι ἐπὶ τὰς εἰκό-
 νας ἰόντες θεῶνται τὸ τοῦ εἰκασθέντος γένος. κάλλος
 δὲ τότε ἦν ἰδεῖν λαμπρόν, ὅτε σὺν εὐδαίμονι χορῶ μα-
 καρίαν ὄψιν τε καὶ θέαν, ἐπόμενοι μετὰ μὲν Διὸς
 ἡμεῖς, ἄλλοι δὲ μετ' ἄλλου θεῶν, εἰδόν τε καὶ ἐτε- C
 λοῦντο τῶν τελετῶν ἦν θέμις λέγειν μακαριωτάτην, ἦν
 ὠργιάζομεν ὀλόκληροι μὲν αὐτοὶ ὄντες καὶ ἀπαιθεῖς
 κακῶν, ὅσα ἡμᾶς ἐν ὑστέρῳ χρόνῳ ὑπέμενεν, ὀλόκληρα

B. καὶ ὀλίγοι] ὀλίγοις AENOT b.
 τότε ἦν ἰδεῖν λαμπρόν] Bekkerus invitis libris cum vett.
 editt. dedit: τότε τε ἦν ἰδεῖν.
 τῶν τελετῶν] Articulus e libris permultis iisque optimis nu-
 per revocatus. Mox vulgo ὠργιάζομεν. Recte Ven. Σ Vind. 1. 3.
 4. 6. 7.

p. 739. ad Antonin. VI. §. 35.
 intpp. ad Sophocl. Oed. Col.
 v. 651. Philoctet. v. 950. ad
 Aristoph. Vesp. v. 642. (662.
 ed. Inven.) Commentar. Dindorf.
 p. 445. Hermann. ad Viger. p.
 749. ann. 171. et p. 858. ann.
 389. Valcken. Opuscul. T. II.
 p. 291 sqq.

B. μόγις αὐτῶν καὶ ὀλί-
 γοι ἐπὶ τ. εἰκ.] Dissentimus de
 his nonnihil cum C. Fr. Her-
 manno, qui ita scribendum
 censuit: μόγις καὶ ὀλίγοι αὐτῶν.
 Qua transpositione verborum cer-
 te non opus videbitur, ubi αὐ-
 τῶν retuleris ad δικαιοσύνης καὶ
 σωφροσύνης καὶ ὅσα ἄλλα τίμια
 ψυχᾶς, ut genitivus ex τὰς εἰ-
 κόνας pendere existimetur. De
 μόγις καὶ ὀλίγοι, adverbio cum
 adiectivo coniuncto, v. ad Phae-
 don. p. 93. B. Politic. p. 276. B.
 supra ad p. 234. E.

κάλλος δὲ τότε ἦν —] V.
 ad p. 248. B. collatis iis, quae
 scripsimus ad Phaedon. p. 69. C.
 Sympos. p. 209. E., unde discas
 Platoni huius imaginis usum ad-
 modum esse frequentatum. Prae-
 terea adeas Lobeckium Agla-
 opham. T. I. p. 34 sqq. et p. 128.
 Dictionem ἴπεσθαι μετὰ τινος
 Astius et Heindorf, ad h. l.
 exemplis illustrarunt.

C. ἦν ὠργιάζομεν ὀλό-
 κληροι —] Ὀργιάζειν, quod
 proprie est orgia celebrare,
 hoc loco ad mysteria translatum.
 v. Iacobs ad Philostrat. Imagg.
 p. 325. — ὀλόκληροι, inte-
 gri ac puri, quales fas erat
 esse eos, qui se mysteriis ini-
 tiari vellent. Mox Hirschig.
 pro ὑπέμενεν consilio parum de-
 liberato edidit: περιέμενεν. Po-
 lyb. I. 81, 3. ἡ κόλασις ὑπομένει
 αὐτόν al.

δὲ καὶ ἀπλᾶ καὶ ἀτρεμῆ καὶ εὐδαίμονα φάσματα μνου-
 μενοί τε καὶ ἐποπτεύοντες ἐν αὐγῇ καθαρᾷ, καθαροὶ
 ὄντες καὶ ἀσήμαντοι τούτου, ὃ νῦν σῶμα περιφέρου-
 ντες ὀνομάζομεν, ὀστρέου τρόπον δεδεσμευμένοι. Car.
 XXXI. Ταῦτα μὲν οἷν μνήμη κεχαρίσθω, δι' ἣν
 πόθῳ τῶν τότε νῦν μακρότερα εἶρηται. περὶ δὲ κάλ-
 D λους, ὥσπερ εἶπομεν, μετ' ἐκείνων τε ἔλαμπεν ὄν,
 δεῦρό τε ἐλθόντες κατελήφαμεν αὐτὸ διὰ τῆς ἐναρ-
 γεστάτης αἰσθήσεως τῶν ἡμετέρων στίλβον ἐναργέστα-

C. ὃ νῦν σῶμα περιφέροντες] V. ὃ δὴ νῦν, invitis codd.
 optimis. Dein Bodl. δεδεσμευμένον — μνήμη.

D. μετ' ἐκείνων τε ἔλαμπεν ὄν] Sic Bodl. ΓΛΛΣΦ G
 Vind. 1. 3. 6. Florr. b. g. φ. alii, pro vulg. ἰόν. Pro τε vulg. δὲ

ἀπλᾶ καὶ ἀτρεμῆ] Recte
 Astius ἀτρεμῆ interpretatur
 placida s. sonstantia. Non
 opus est coniectura Sylburgi
 ad Clement. Alexandr. Strom.
 V. p. 614. B, qui ἀτρεμῆ, vera,
 legendum putabat. Mox φάσματα
 qualia informanda sint, prae-
 clare disputavit Lobeck. l. c.
 p. 57 sqq., qui deorum quorun-
 dam simulacra et symbola ini-
 tiatis ad intuendum proposita
 esse certissimis argumentis de-
 monstravit. Verbis autem μνου-
 μενοί τε καὶ ἐποπτεύοντες quod
 Heindorf. cum Valcken. ad
 Hippolyt. v. 25. respici arbitra-
 tur ad morem quendam, quo
 mystae post quinquennium
 demum ad interiorem sacrorum
 spectationem admissi fuerint, to-
 tum hoc de quinquennio isto
 commentum nuper confutavit
 idem Lobeck. l. c. p. 33 sqq.

καὶ ἀσήμαντοι] „nec si-
 gnati hoc, quod nunc cir-
 cumferentes corpus vo-
 camus. Voce ἀσήμαντοι signi-
 ficatur σῶμα tanquam σῆμα, h.
 e. sepulcrum animi, ex Orphi-
 corum sententia, vid. Gorg. p.
 493. A. Cratyl. p. 400. B.“
 ASTIUS. Cum proximis con-
 tendas Phileb. p. 21. C. ζῆν δὲ

οὐκ ἀνθρώπου βλον, ἀλλὰ τινος
 πνεύμονος, ἢ τῶν ὅσα θαλάττια
 μετ' ὀστρέων ζυψυχά ἐστι σω-
 μάτων, ubi de scriptura vocis
 ὀστρέον satis exposuimus, de
 qua v. etiam Heindorf. ad
 Cratyl. p. 424. D. Ceterum cor-
 pus de Platonis sententia esse
 animi vinculum atque carcerem,
 nemo est qui ignoret. v. Phae-
 don. p. 62. B sqq. et quae dis-
 putavit Wytttenbach. ad Plut.
 d. S. N. V. p. 135. al.

περὶ δὲ κάλλους] absolute
 dicitur, ut Lat. de pulcritu-
 dine autem, h. e. quod autem
 attinet ad pulcritudinem. Cuius
 usus exempla quoniam Hein-
 dorf. desideravit, ad ea, quae
 olim dedi, nunc accedant haec:
 Infra p. 270. C. p. 274. B. De
 Rep. VII. p. 538. E. Tim. p. 20.
 A. Menon. p. 90. B. Theaet. p.
 179. E. Legg. XI. p. 915. E. 932.
 E. 936. A. Similiter εἰς usur-
 patur, de quo Heindorf. ad
 Lysid. §. 16. exposuit.

D. μετ' ἐκείνων τε ἔλαμ-
 πεν ὄν] Recte hoc nuper Asti-
 us e nonnullis codd., inter quos
 est Clarkianus s. Bodleianus, re-
 stituendum censuit. Nam quod
 vulgo editum est ἰόν, id sicuti
 omnino non convenit in idearum

τα. ὄψις γὰρ ἡμῖν ὀξύτατη τῶν διὰ τοῦ σώματος
 ἔρχεται αἰσθήσεων· ἢ φρόνησις οὐχ ὀραῖται, δεινούς
 γὰρ ἂν παρεῖχεν ἔρωτας, εἴ τι τοιοῦτον ἑαυτῆς ἔναρ-
 γές εἶδωλον παρείχετο εἰς ὄψιν ἰόν, καὶ τὰλλα ὅσα
 ἐραστά· νῦν δὲ κάλλος μόνον ταύτην ἔσχε μοῖραν,
 ὥστ' ἐκφανέστατον εἶναι καὶ ἐρασιμώτατον. ὁ μὲν
 οὖν μὴ νεοτελής ἢ διεφθαρμένος οὐκ ὀξέως ἐνθένδε E
 ἐκείσε φέρεται πρὸς αὐτὸ τὸ κάλλος, θεώμενος αὐτοῦ
 τὴν τῆδε ἐπωνυμίαν. ὥστ' οὐ σέβεται προσορῶν, ἀλλ'

invitis libris mss. plurimis.

παρεῖχεν ἔρωτας] ΠDPPT παρεῖχεν εἰς ὄψιν ἔρωτας.

καὶ τὰλλα ὅσα ἐραστά] Buttm. conl. οἶον καὶ τὰλλα, pro-
 bante Heindorfio.

constantiam, ita etiam ab aeter-
 na pulcritudinis specie alienum
 est. — μετ' ἐκείνων, sc. τῶν
 φασμάτων.

ἢ φρόνησις οὐχ ὀραῖται]
 Unam pulcritudinem ait hoc sibi
 habere proprium, ut oculis cer-
 natur. Aliam esse φρονήσεως sive
 sapientiae rationem, quam, si
 oculis conspiceretur, ingentes
 amores sui esse excitaturam
 (Cicer. Offic. I, 5. De Fin. II,
 16); neque aliter de ceteris re-
 bus existimari oportere, ad quas
 philosophorum amor feratur. In
 hac sententiae perspicuitate equi-
 dem non video, cur Heindorf.
 et Buttmann. οἶον καὶ τὰλλα
 ὅσα ἐραστά scribendum existi-
 maverint. Quippe τὰλλα sunt
 quae praeter φρόνησιν poterant
 memorari, iustitia, fortitudo, tem-
 perantia. — ἔρχεται, ut Lat.
 venire, est obtingit, mo-
 mente Dissenio ad Piudar. p.
 18. Baiterus, tamen ἔρχεται
 abesse mavult; iniuria, opinor.

E. ὁ μὲν οὖν μὴ νεοτε-
 λής —] De Geerius Diatrib.
 De Polit. Platon. Princip. p. 92.
 hoc loco scribi iubet ὁ μὲν οὖν
 ἀρτιτελής, et deinde ὁ δὲ μὴ
 νεοτελής. In quo fateor me viro
 eruditissimo accedere non posse.

Nam νεοτελής, ut recte iudicavit
 Heindorfius, est is, qui re-
 cens demum coelestibus illis ini-
 tiationibus interfuit, ideoque non-
 dum diuturna earum oblivione
 labem contraxit. Quocirca τῶ
 μὴ νεοτελεῖ recte deinde oppo-
 nitur ὁ ἀρτιτελής. — τὴν τῆδε
 ἐπωνυμίαν, h. e. id quod ab
 ipsa pulcritudinis specie nomen
 accepit suum, sive res pulcras.
 Nomen abstractum enim positum
 pro concreto τὸ ἐπώνυμον s. τὰ
 ἐπώνυμα. — ἡδονῆ παραδοῦς.
 Eurip. Phoeniss. v. 21. ὁ δ'
 ἡδονῆ δοῦς εἰς τε βακχεῖον πεσῶν
 Ἔσπειρεν ἡμῖν παῖδα, ubi v.
 Valckenar. Plene Lucian.
 T. II. p. 571. ἔρωτι — δοῦς ἔμμαν-
 τόν. — τετράποδος νόμον
 βαλνείν est quadrupedum
 ritu coire. Nam βαλνείν et
 ἐπιβαλνείν de brutis animantibus,
 non de homine dicitur. Aristot-
 tel. Hist. Animal. VI. 21. de
 bove: βαλνεί δὲ σφοδρῶς, ὥστε
 συγκύπτεσθαι τὴν βούν. Plura
 suppeditabunt G a t a k e r. De
 Styl. N. T. p. 78. Hemster-
 hus. ad Lucian. T. II. p. 322. B.
 F r o m m e l. ad Theopomp.
 Fragment. in Creuzeri Melett.
 III. p. 157. Hinc lux affundenda
 loco Aristophanis Pac. v.
 892, ubi est τετραποδηδὸν ἔστάναι.

251 ἡδονῇ παραδούς τετράποδος νόμον βαίνειν επιχειρεῖ
καὶ παιδοσπορεῖν, καὶ ὕβρει προσομιλῶν οὐ δέδοικεν,
οὐδ' αἰσχύνεται παρὰ φύσιν ἡδονὴν διώκων. ὁ δὲ ἀρ-
τιτελής, ὁ τῶν τότε πολυθεάμων, ὅταν θεοειδὲς πρόσ-
ωπον ἴδῃ κάλλος εὖ μεμιμημένον, ἢ τινα σώματος
ιδέα, πρῶτον μὲν ἐφριξε, καὶ τι τῶν τότε ὑπῆλθεν αὐ-
τὸν δειμάτων, εἶτα προσορῶν ὡς θεὸν σέβεται, καὶ εἰ μὴ
δεδιεὶ τὴν τῆς σφόδρα μανίας δόξαν, θύοι ἂν ὡς ἀγάλμα-
τι καὶ θεῷ τοῖς παιδικοῖς. ἰδόντα δὲ αὐτόν, οἷον ἐκ τῆς φρί-
κης, μεταβολή τε καὶ ἰδρῶς καὶ θερμότης ἀήθης λαμβά-

E. τετράποδος νόμον] V. νόμῳ, quod ex optimis atque longe plurimis codd. mutatum.

P. 251. ἢ τινα σώματος ιδέα] Sic codd. communi fere consensione loco vulg. ἢ τινα ἀσώματον ιδέα.

εἰ μὴ δεδιεὶ] V. δεδέει. Flor. c. ἐδέδει. Bodl. δεδέει ἢ (sic). Unde cum Bekkero dedi δεδιεὶ, quod est in AGT. Buttmanus Gr. Gr. T. I. p. II. p. 103. mavult δεδιολή, quanquam idem etiam vulgatum tolerari posse arbitrat.

P. 251. κάλλος εὖ μεμιμημένον] h. e. quod ipsam pulcritudinis speciem imitatum est; in quo ipsius pulcritudinis species expressa cernitur. Ad ιδέα liquet denuo intelligendum esse θεοειδῆ.

τῶν τότε — δειμάτων] „Hic, ut in sequentibus ἐκ τῆς φρίκης, imago sumpta est ab horrore illo sancto, quo in mysteriis perfundebantur ad divinae maiestatis spectationem admissi. v. Iamblich. De Myst. III. 14. et St. Croix. De Myst. p. 206. Hinc Plutarch. De Poet. intellig. 26. B. δεῖ δὲ μὴ δειλῶς μηδὲ ὡς περ ὑπὸ δεισιδαιμονίας ἐν ἱερῷ φρίττειν ἅπαντα καὶ προσκυνεῖν. De Superstit. 166. E. al. Hinc ὄργια φρικτὰ θεῶν Orphic. Argon. v. 469. Cfr. Valcken. ad Eurip. Hippol. v. 25. Ruhnk. ad Hom. Hymn. in Cer. v. 478. al. Huic vero bene respondet quod sequitur δειμάτων, pro quo Heusdius, ut refert de Geer l. c.

p. 92, corrigebat δειμάτων. “ASTIUS.

ὡς ἀγάλματι] Homines pulcritudine insignes non raro cum statuis comparantur. Plat. Charm. p. 154. ἀλλὰ πάντες αὐτὸν ὡς περ ἀγάλμα ἐθεῶντο. Eurip. Hecub. 560. μαστούς τ' ἰδειξε στέφναθ' ὡς ἀγάλματος κάλλισια. ubi v. Pflugk et Jacobs.

αὐτόν, οἷον ἐκ τῆς φρίκης] Ad οἷον ἐκ τῆς φρίκης assumendum λαμβάνει. Eadem structura est, quam habes Euthydem. p. 272. A. συγγράφεισθαι λόγους οἷους εἰς τὰ δικαστήρια. Euthyphron. p. 2. C. εἰ τινα κῶ ἔχεις Πιθία Μέλητον, οἷον τετανότριχα καὶ οὐ πάνυ εὐγένειον. Ad proxima Heusdius Init. Phil. Plat. P. I. p. 133. comparat illa Sapphus: καὶ δ' ἰδρῶς ψυχρὸς χέεται, τρόμος δὲ πᾶσαν ἀγρεῖ.

B. τοῦ κάλλους τὴν ἀπόρρησιν] Eurip. Hippolyt. v. 528. Ἐμῶς, ὅς κατ' ὀμμάτων στάσεις

νει. δεξάμενος γὰρ τοῦ κάλλους τὴν ἀπορροήν δια τῶν ὀμμάτων, ἐθερμάνθη ἢ ἢ τοῦ πτεροῦ φύσις ἄρδεται. θερμανθέντος δὲ ἐτάκη τὰ περι τὴν ἔκφυσιν, ἀ πάλαι ὑπὸ σκληρότητος συμμεμυκότα εἶργε μὴ βλαστάνειν. ἐπιρῶνείσης δὲ τῆς τροφῆς ᾤδησέ τε καὶ ὤρμησε φύεσθαι ἀπὸ τῆς ῥίζης ὁ τοῦ πτεροῦ καυλὸς ὑπὸ πᾶν τὸ τῆς ψυχῆς εἶδος· πᾶσα γὰρ ἦν τὸ πάλαι πτερωτή. Cap. XXXII. ζεῖ οὖν ἐν τούτῳ ὄλη καὶ ἀνακηκίει, καὶ ὅπερ τὸ τῶν ὀδοντοφυούντων πάθος περι τοὺς ὀδόντας γίγνεται, ὅταν ἄρτι φύωσι,

B. ἢ ἢ τοῦ πτ.] ἢ om. Bodl. Vat. Ven. II. GPT.

C. ζεῖ οὖν] ζῆ Bodl. Vat. AIFG et pr. ΦB al. vitiose quidem.

ὅταν ἄρτι φύωσι] φυῶσι scribunt AΠDGOPTN, unde Bekkerus reposuit. Bodl. accentu caret. Verum est φύωσι, quod tamen nuper etiam Turicc. mutarunt in φυῶσι. Dein AΠΣΦDG HNOPT alii κλησις, quod placet Winckelmanno ad Plut. Erot. p. 224. At v. nostra ad Phileb. p. 46. E. = 269. ed. Goth. coll. Spanhem. ad Arist. Plut. v. 974. Obs. Misc. T. v. p. 57. VI. p. 302.

πόθον, εἰσάγων γλυκεῖαν ψυχῆ χάριν. Sophocl. Antig. v. 795. Aiac. v. 140. 1266. Aeschyl. Agam. v. 419. Locum imitatione expressit sedulus flosculorum Platoniorum captator Aristaeus Epist. II. 18, ubi v. intpp. p. 710.

B. ἢ ἢ τοῦ πτεροῦ φύσις ἄρδεται] Astius etsi ter diversis temporibus affirmavit haec verba sibi videri insiticia esse aut alieno loco collocata, tamen suspicionis causam idoneam ne semel quidem prodidit. Nec ego ullam potui indagare. Certe quidem ἢ, qua ratione, nihil habet molestiae. Deinceps tamen fortasse aliquis scriptum vellet: θερμανθέντος γὰρ ἐτάκη. Inserviunt enim haec uberiori explicationi antecedentium: ἢ ἢ τοῦ πτεροῦ φύσις ἄρδεται.

εἶργε μὴ βλαστάνειν] Schaef. ad Demosth. Appar. T. IV. p. 164. „Verbi εἶργε vis est praegnans, quam vulgo dicunt: quippe valet εἶργαντα ἐποίη.“

Copiosissime hoc Graecae linguae idioma illustravit Buttm. Excurs. II. ad Demosthenis Or. Mid. p. 142 sqq. et nuper Weixius ad Sophocl. Antigon. p. 140. Latine dixeris: quae dum propter duritiam suam occlusa prohibebant, ne illae pullularent. De aoristis ᾤδησέ τε καὶ ὤρμησε vid. ann. ad p. 232. E. — ὑπὸ πᾶν τὸ τῆς ψ. εἶδος, subter universam animi speciem.

C. ὅταν ἄρτι φύωσι] Coniunctivi forma φυῶσι, ducta illa ab aoristo ἐφίην, φυῆναι, φυίς, qui ceteriori Graecitati proprius videtur, apud Platonem tam multis locis obvia est, ut piaculum videatur contra codicum auctoritatem ubique φύωσι corrigere. v. quos locos laudavit Matthiae Gr. T. I. p. 496, quibus adde Reip. V. p. 473. D. X. 597. C. Hoc tamen loco φύωσι vel invitae codd. tenendum. Non enim οἱ ὀδόντες intelligendum, sed subiectum est οἱ ὀδοντοφυούντες, ita ut ad φύωσι intelligen-

κνησίς τε καὶ ἀγανάκτησις περὶ τὰ οὐλα, ταῦτόν δὴ πέπονθεν ἢ τοῦ πτεροφυεῖν ἀρχομένου ψυχῆ· ζεῖ τε καὶ ἀγανακτεῖ καὶ γαργαλίζεται φύουσα τὰ πτερά. ὅταν μὲν οὖν βλέπουσα πρὸς τὸ τοῦ παιδὸς κάλλος, ἐκεῖθεν μέρη ἐπιόντα καὶ ῥέοντα, ἃ δὴ διὰ ταῦτα ἴμερος καλεῖται, δεχομένη τὸν ἴμερον ἄρδεται τε D καὶ θερμαίνεται, λωφᾶ τε τῆς ὀδύνης καὶ γέγηθεν· ὅταν δὲ χωρὶς γένηται καὶ αὐχμήσῃ, τὰ τῶν διεξόδων στόματα, ἣ τὸ πτερόν ὀρμᾶ, συναναϊνόμενα μύσαντα ἀποκλείει τὴν βλάστην τοῦ πτεροῦ. ἢ δ' ἐντὸς μετὰ τοῦ ἴμερου ἀποκεκλημένη, πηδῶσα οἷον τὰ

μέρη ἐπιόντα καὶ ῥέοντα] V. ἐπιόντα δήπου καὶ ῥέοντα, quod paucissimi confirmant; plerique omnes cum Bodl. δήπου omittunt.

D. μετὰ τοῦ ἴμερου ἀποκεκλημένη] Ita post Bekkerum pro vulg. ἀποκλεισμένη e Bodl. aliisque plurimis codicibus dedi-

dum sit τοὺς ὀδόντας. Hanc rationem suadet etiam quod statim sequitur: φύουσα τὰ πτερά.

ζεῖ τε καὶ ἀγανακτεῖ καὶ γαργαλίζεται] Piersono ad Moer. p. 41. in mentem venit pro ἀγανακτεῖ corrigere ἀδακτεῖ. A quo consilio eum vel praegressum illud κνησίς τε καὶ ἀγανάκτησις dehortari debuit. Commodè Heindorf, huc retulit De Red. IV. p. 440. C. ζεῖ τε καὶ χαλεπαίνει. Quod si cui nondum satisfaciat, certe omnem tollet dubitationem Phileb. p. 47. A. τὸ μὲν ὑπομειγμένον τῆς λύπης γαργαλλεῖ τε καὶ ἠρέμα ἀγανακτεῖν ποιεῖ, τὸ δ' αὖ τῆς ἡδονῆς — ξυντείνει τε καὶ ἐνίοτε πηδᾶν ποιεῖ. Ceterum de hac enuntiatii appositione conferras haec: Menon. p. 74. A. πάλιν — ταῦτόν πεπόνθαμεν· πολλὰς αὖ εἰρήκαμεν ἀρετὰς μίαν ζητοῦντες. Politic. p. 291. B. καὶ γὰρ δὴ καὶ νῦν αὐτός τοῦτ' ἔπαθον· ἐξαιφνης ἡμφιγνόησα κατιδῶν — τὸν χόρον. Menex. p. 235. B. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι ταῦτα ταῦτα δοκοῦσι μοι πάσχειν, θαυματο-

τέραν αὐτὴν ἡγεῖσθαι εἶναι ἢ πρότερον. Phaedon. p. 68. E. Apolog. Socr. p. 22. Gorg. p. 513. A. Ibid. p. 450. A. B. p. 465. D. p. 479. B. C. Lucian. Imagg. T. VI. ed. Lehm. p. 38. οἷς ἐπὶ τῶν ὀρωμένων πάσχομεν· ἦν μὲν παντὶ ὀρωόμεν κτλ.

δεχομένη τὸν ἴμερον —] Astius verba ἐκεῖθεν μέρη, ἐπ... καλεῖται pro glossemate habet, quod ad vocem ἴμερος adscriptum sit. Cuius tamen sententiae argumenta quae attulit, ea fateor mihi parum probari. Nam quod hunc locum censet adversari alteri illi Cratyl. p. 419. E, non reputavit philosophum in vocabulorum originatione pro varia sententiarum ratione vario modo ludere solere. Deinde dubitatum est, sitne accusativus τὸν ἴμερον mutandus in τῷ ἴμερω, quae Heindorfii sententia fuit, vel etiam ut glossema abiciendus. Sed totum hoc membrum firmatur certe iis, quae leguntur p. 255. C. Ac ne τὸν ἴμερον quidem sollicitandum videtur. Nam quum antegressum

σφύζοντα, τῇ διεξόδῳ ἐγγράει ἐκάστη τῇ καθ' αὐτήν, ὥστε πᾶσα κεντουμένη κύκλω ἢ ψυχῇ οἰστρᾷ καὶ ὀδυνᾶται. μνήμην δ' αὖ ἔχουσα τοῦ καλοῦ γέγηθεν. ἐκ δ' ἀμφοτέρων μειγμένων ἀδημονεῖ τε τῇ ἀτοπία τοῦ πάθους καὶ ἀποροῦσα λυττᾷ, καὶ ἐμμανῆς οὔσα **E** οὔτε νυκτὸς δύναται καθεύδειν οὔτε μεθ' ἡμέραν, οὐδ' ἂν ἦ, μένειν, θεῖ δὲ ποθοῦσα ὅπου ἂν οἴηται ὄψεσθαι τὸν ἔχοντα τὸ κάλλος. ἰδοῦσα δὲ καὶ ἐποχετευσαμένη ἕμερον ἔλυσε μὲν τὰ τότε συμπεφραγμένα, ἀναπνοὴν δὲ λαβοῦσα κέντρων τε καὶ ὠδίνων ἔληξεν, ἠδονὴν δ' αὖ ταύτην γλυκυτάτην ἐν τῷ παρόντι

mus, qui habent ἀποκεκλημένη. v. Poppo Prolegg. ad Thucyd. I. I. p. 212.

ἐγγράει ἐκάστη] Perperam Astius et Voegelin. Ep. Crit. p. 9. ἐκάστη nominativum requirunt, quem non debebant reponere Turicenses. Nam una tantum est βλάστη τοῦ πτεροῦ, sed multae διεξοδοί, per quas τὸ πτερόν propullulat.

μέρη ἐπιόντα καὶ ὄκοντα pro verbi δεχομένη obiecto, quod technici vocant, habendum sit, tamen post αὐτὰ δὴ διὰ ταῦτα ἕμερος καλεῖται utique inferri potuit pro illo etiam τὸν ἕμερον, quod eius quasi instar est. Itaque oratio sane liberius est conformata, quandoquidem alterutrum obiectum redundare videtur. Nec tamen sine causa ita scriptum arbitramur. — Λωφᾶν de vi morbi interquiescente usurpatum, ut sit intermittere, docte illustravit Valcken. in Eurip. Rell. p. 126. Mox συναναϊόμενα μύσαντα ἀποκλεῖει est: dum ariditate s. exarescendo constringuntur. Participiorum usum supra p. 228. B. et alibi illustravimus.

D. ἢ δ' ἐντὸς μετὰ τοῦ ἔμ. —] haec vero (ἢ τοῦ πτεροῦ βλαστῆ) intus una cum cupiditate occlusa, saliens tanquam micantes, vel palpitantes, arteriae, exitum pulsant quemque ei adversum, eius duritiem et rigiditatem perruptura. Enimvero σφύζειν proprium est verbum de

arteriis palpitantibus, ut docuit Foës. Oecon. Hippocrat. p. 605 sq. iam ab aliis laudatus. Praeterea Hermias: ἐγγράει, inquit, ἀντὶ τοῦ κεντεῖ καὶ ἐμπτεῖ, ὡς ἐπὶ τῶν φαλαγγῶν, καὶ τῶν μυῶπων, καὶ τῶν μελισσῶν. Elegans est Ruhnkenii de hoc verbo disputatio ad Timaei Gloss. p. 104 sqq. Pro ἐκάστη, dativo, Astius nuper ἐκάστη scribendum coniecit, quod nemo, opinor, amplectetur.

ἀδημονεῖ τε τῇ ἀτοπία] Ingeniose Buttm. Lexilog. II. p. 135. ἀδημονεῖν ab δῆμος deduxit, ut proprie sit nostrum: unheimisch vel unheimlich sein. Mox μεθ' ἡμέραν est interdiu, ut ap. Eurip. Orest. v. 58. Pind. Nem. VI. 12. μετὰ νύκτας. Quod loquendi genus illustrat Fischer. ad Weller. Vol. III. P. II. p. 201.

E. ὠδίνων ἔληξεν] Ὠδίνες de doloribus ex amore pulchri susceptis Sympos. 206. E. πολλὴ ἢ πτόλῃσις γέγονε περὶ τὸ καλὸν διὰ τὸ μεγάλης ὠδίνος ἀπολύειν

252 καρπούται. ὄθεν δὴ ἐκοῦσα εἶναι οὐκ ἀπολείπεται, οὐδέ τινα τοῦ καλοῦ περὶ πλείονος ποιεῖται, ἀλλὰ μητέρων τε καὶ ἀδελφῶν καὶ ἐταίρων πάντων λέλησται, καὶ οὐσίας δι' ἀμέλειαν ἀπολλυμένης παρ' οὐδέν τιθεται, νομίμων δὲ καὶ εὐσχημόνων, οἷς πρὸ τοῦ ἐκαλλωπίζετο, πάντων καταφρονήσασα δουλεύειν ἐτοίμη

P. 252. καὶ ἐταίρων πάντων] V. ἐτέρων, frequenti permutatione. Veram lectionem Bodl. aliique suppeditarunt.

ἴπου ἄν ἔᾶ —] ἴπου ἔάν ἔᾶ ἐγγυιάτω Bodl. vitiose.

πρὸς γὰρ τῷ σέβεισθαι] Sic recte Bodl. cum plurimis optimisque reliquorum librorum. Vulgo τό.

τὸν ἔχοντα. De Rep. VI. p. 490. B. καὶ οὕτω λήγει ὠδίνος. Neque κέντρων mentio in re amatoria infrequens, v. Valcken. ad Eurip. Hippolyt. v. 1303.

P. 252. ἀλλὰ μητέρων τε καὶ ἀδελφῶν] Carissimos quosque memorans patrum mentionem praetermittere potuit, ut nolim cum Heindorfio credere post μητέρων τε excidisse καὶ πατέρων. Paulo alia ratio est locorum Protag. §. 83. et Criton. p. 51. B. Ceterum liquet esse haec opposita iis, quae Lysias p. 233. D. 231. B. E. et ipse Socrates priore oratione sua p. 239. E. 240. A. de ea re indicaverant. Canit igitur vir sapientissimus hic quoque palinodiam. Mox ad ἐτοίμη usu fere constanti ἐστὶν supplendum relinquitur. Τίθεσθαι παρ' οὐδέν, nihili facere; v. Valck. Diatrib. p. 9.

πρὸς γὰρ τῷ σέβεισθαι—] Nam praeterquam quod pulcrum illum formosumque veneratur, eum etiam solum nactus est medicum maximorum, quibus laborat, dolorum. vid. p. 240. B. E. ibique annot. De Rep. I. p. 337. D. III. p. 408. E. Protagor. p. 333. A. al.

B. λέγουσι δέ, οἷμαι, τινὲς Ὀμηριδῶν —] Ridet Homericas, qui quales fuerint, nu-

per curiosius quaesiverunt Niebhrius Histor. Rom. Vol. I. p. 324. ed. 2. Welcker. ad Philostrati Imagg. p. 266 sq. ed. Jacobs. Nitschius De Histor. Hom. Meletem. p. 128 sq. Quaecumque autem fuit eorum ratio et conditio, illud quidem verissime indicavit Astius, eos hic pariter atque alibi ipsum Homerum, qui adeo Iovem lubricosum finxisset (v. De Rep. p. 390. B. C.), propter poesis lasciviam et petulantiam corripi atque exagitari. Profert igitur philosophus δύο ἔπη, h. e. duos versus hexametros (ut Xenoph. Mem. I. 3, 3.) ex carminibus, quae illi habebant recondita et in suum usum ita seposita, ut communi usui exempta essent. Nam ita ἀπόθετα ἔπη cum Schlegelio Hist. Poes. Epic. c. I. Astio, Lobeckio Aglaopham. T. II. p. 861. aliis, intelligenda censemus, quae Wernsdorfius ad Himer. Or. III. p. 430. male de carminibus brevibus, recisis, separatis intelligebat, consentientibus Heindorfio et Schleiermachero; Heynius autem ad Homer. T. VIII. p. 793. interpretabatur carmina minus lecta et frequentata, recondita, minus nota. Enimvero Homeridis verisimile est suppetiisse carmina quaedam antiquiora, quae Homericam su-

καὶ κοιμᾶσθαι ὅπου ἂν ἐᾷ τις ἐγγυτάτω τοῦ πόθου·
πρὸς γὰρ τῷ σέβεισθαι τὸν τὸ κάλλος ἔχοντα λατρὸν
εὔρηκε μόνον τῶν μεγίστων πόνων. τοῦτο δὲ τὸ πά- B
θος, ὃ παῖ καλέ, πρὸς ὃν δὴ μοι ὁ λόγος, ἀνθρω-
ποι μὲν Ἐρωτα ὀνομάζουσι, θεοὶ δὲ ὃ καλοῦσιν
ἀκούσας εἰκότως διὰ νεότητα γελάσει. λέγουσι δέ, οἷ-

B. τοῦτο δὲ τὸ πάθος] V. δῆ, praeter fidem optimorum plurimorumque codicum.

διὰ νεότητα γελάσει] V. γελάσειας, quod e Bodl. aliisque emendatum. De futuro γελάσομαι v. Schaefer. ad Gregor. Cor. p. 92.

perent sapientiam. Quae quidem illi secreta ac recondita habebant, non mediocriter ipsis gloriantes ac superbientes. Quo sensu etiam Athenaeus V. p. 214. E. βιβλλον παλαιῶν καὶ ἀπόθετον memorat. Ex his igitur carminibus Homeridarum arcanis ac reconditis Plato nunc duo affert versiculos, quos num ipse per ludibrium quoddam confinxerit iisque per veri speciem tribuerit, sicuti Heynio ad Hom. T. IV. p. 109. Schleiermachero ann. ad h. l. Astio ad h. l. et De Vita ac Scriptis Plat. p. 102. Nitschio ad Plat. Ion. p. 11. atque nobismet ipsis visum est, an revera ex Homeridarum penu depromserit vel etiam ex antiquo aliquo poeta repetierit, quod fere placuit Welckero ad Philostr. p. 266 sq. et Lobeckio Aglaopham. Vol. II. p. 861. quaestio anceps est neque unquam solubilis. Verum hoc utcunque sese habet, illud quidem manifestum putamus, tribui hos versiculos a Platone ipsis Homeridis, ut per occasionem arcanam istam poesin Homericam eodem nomine corripiat, quo in Republica inprimis ipsum Homerum perstrinxit et exagitavit. Quippe notatur τὸ ξιτρον ἔπος, alter versiculus, tamquam ὑβριστικὸν πάνυ καὶ οὐ σφόδρα τι ξυμετρον. Quod quidem ad secundum ver-

sum pertinere, qui nescio quid lasciviae habeat, verissime perspexit Astius. Nam vel ipsum nomen Πιτρώως habet aliquid obscenae ambiguitatis, utpote ductum illud a πτεροῦν, quod vulgari usu etiam significabat cupiditate inflammare, sicuti animadvertimus supra ad p. 246. A. Accedit vero πτερόφοιτος ἀνάγκη, quod apertius etiam vim lubricitatis indicat. Nam ἀνάγκη dici consuevit eximie etiam de necessitate cupiditatis vel de naturae instinctu (*Naturtrieb*), ut Xenoph. Cyneg. v. 6. de lepore: συνδνάζεται αἰεὶ — ὥστε ἐξ ἀνάγκης μετ' ἀλλήλων πλανώμενοι ταῦτα ποιοῦσιν (natura eos ad coitum impellente). Ibid. VII. 1. de canibus earumque tempore catuliendi: τεσσαρες καλδεκα ἡμέραι, ἐν αἷς ἢ ἀνάγκη αὐτῆ ἔχει. al. Πτερόφοιτος autem etiamsi proprie ad unum pennarum volatum pertinere videatur, tamen item ambigue denotat prorumpentem lubricitatem, quandoquidem φοιτᾶν interdum de insaniam et furore dicitur, et φοιτάλεος est furibundus ac φοιτάς insana. v. Valckenar. ad Ammon. p. 149. et Blomfield. Glossar. ad Aeschyl. Agamemn. vers. 1244. et ad Prometh. v. 620. Ex quo intelligi debet, quid de altera lectione πτεροφύτορ', ab Heindorfio, Bekkero, Butt-

μαι, τινὲς Ὀμηριδῶν ἐκ τῶν ἀποθέτων ἐπῶν δύο ἔπη εἰς τὸν Ἔρωτα, ὧν τὸ ἕτερον ὑβριστικὸν πάνυ καὶ οὐ σφόδρα τι ἔμμετρον. ὑμνοῦσι δὲ ὧδε·

τὸν δ' ἦτοι θνητοὶ μὲν Ἔρωτα καλοῦσι ποτηνόν,
 C ἀθάνατοι δὲ Πτέρωτα διὰ πτερόφοιτον ἀνάγκην.
 τούτοις δὴ ἔξεστι μὲν πείθεσθαι, ἔξεστι δὲ μή· ὅμως
 δὲ ἢ γε αἰτία καὶ τὸ πάθος τῶν ἐρώντων τοῦτ'
 ἐκείνο τυγχάνει ὄν. Cap. XXXIII. τῶν μὲν οὖν
 Διὸς ὀπαδῶν ὁ ληφθεὶς ἐμβριθέστερον δύναται φέρειν
 τὸ τοῦ πτερονύμου ἄχθος· ὅσοι δὲ Ἀρεῶς τε θερα-
 πευταί, καὶ μετ' ἐκείνου περιεπόλουν, ὅταν ὑπ' Ἔρω-

τινὲς Ὀμηριδῶν] V. Ὀμηρίδαι, praeter codd. fidem. Ceterum Bodl. et alii quidam: δὲ οἱ μὲν τινὲς Ὀμηριδῶν.

ὑβριστικὸν πάνυ] Sic Bodl. cum permultis aliis. V. πάνυ ὑβριστικόν. Dein vulgo σφόδρα τοι, quod est in paucissimis.

τὸν δ' ἦτοι θνητοί] δὴ τοι plurimi cum Bodl.

C. διὰ πτερόφοιτον ἀνάγκην] Bekker. et Buttm. πτεροφύτορ', quod soli habent GT cum Stobaeo T. I. p. 276. Bodl. cum aliis permultis πτερόφυτον, quod ipsum videtur vulgatam lectionem confirmare. Nec tamen verum est, quod Astius scribit, πτεροφύτορ' metro adversari.

manno, aliis, probata, existimandum sit. Liquido igitur apparet alterum esse versum, qui lasciviae nomine corripitur eoque pertinere τὸ ὑβριστικὸν πάνυ, quod memoratur. Nec vero aliorum referri putamus quod additum legitur: καὶ οὐ σφόδρα τι ἔμμετρον. Quod qui ad versus inconcinnitatem spectare iudicaverunt, quandoquidem et portentosum sit vocabulum Πτέρως, et insolentior antecedentis syllabae correptio vel etiam productio ultimae voc. διὰ, ii neglexerunt id, unde rei universae iudicium maxime suspensum est. Etenim plectuntur Homeridae certe non propter versuum et numerorum pravitatem, sed potius propterea, quod verba eorum, praesertim si quae linguae ipsorum deorum attributa sint, non vocent obscena ac lubriciosa ambiguitate. Quocirca etiam οὐκ ἔμμετρον est non mo-

destum, h. e. non satis pudicum. Nam ἔμμετρον omnino dicitur id, in quo modus adhibetur, moderatum, modicum, ideoque etiam modestum. Iam vero quod dii immortales dicuntur Amorem Πτέρωτα appellare ideoque ipsis immortalibus tribuitur quod ὑβριστικὸν καὶ οὐκ ἔμμετρον videatur, latet in hoc ipso aculeus in Homeridas, quem facile sentient, si qui totam sententiam accuratius examinauerint. De lingua deorum autem, ad quam nominis origo refertur, v. Valckenar. Diatrib. p. 275. Koen. ad Gregor. Corinth. p. 38. Lobeck. Aglaopham. II. p. 858 sq. Göttling. ad Hesiod. Theog. v. 831. ed. Goth. 2. Itaque manifestum esse arbitramur, quidnam tandem sit, cur Homeridae veluti per occasionem deludantur. Sed quaerendum adhuc restat, quamnam ob causam phi-

τος ἀλώσει καὶ τε οἰηθῶσιν ἀδικεῖσθαι ὑπὸ τοῦ ἐρω-
 μένου, φρονικοὶ καὶ ἔτοιμοι καθιερεύειν αὐτούς τε καὶ
 τὰ παιδικά. καὶ οὕτω καθ' ἕκαστον θεόν, οὗ ἕκα-
 στος ἦν χορευτής, ἐκείνον τιμῶν τε καὶ μιμούμενος
 εἰς τὸ δυνατόν ζῆ, ἕως ἂν ἦ ἀδιάφθορος, καὶ τὴν
 τῆδε πρώτην γένεσιν βιοτεύει· καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ
 πρὸς τε τοὺς ἐρωμένους καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ὀμι-
 λεῖ καὶ προσφέρεται. τὸν τε οὖν ἔρωτα τῶν καλῶν
 πρὸς τρόπον ἐκλέγεται ἕκαστος, καὶ ὡς θεὸν αὐτὸν
 ἐκείνον ὄντα ἑαυτῷ οἶον ἄγαλμα τεκταίνεται τε καὶ

[*Ἀρεῶς τε θερ.*] V. *Ἄρεος*, quod ex optimis libris correctum.

D. *γένεσιν βιοτεύει*] V. *βιοτείη*, quod e plurimis opti-
 misque codd. mutatum. Deiu vulgo: πρὸς γε τοὺς. Recte codd.
 optimi τε.

ὀμιλεῖ καὶ προσφέρεται] Steph. *ὀμιλῆ τε καὶ προσφέρεται*,
 ut est in uno Γ ex corr. Alii *ὀμιλεῖ τε καὶ προσφ.* Sed τε om.
 Bodl. et alii.

τεκταίνεται τε καὶ κ.] τε accessit e plurimis codd., quam-
 quam vocula caret Bodl.

losophus omnino haec interpo-
 suerit. Enimvero nos quidem
 si quid iudicare possumus, vo-
 luit ille facete et urbane amo-
 rem divinum, quem vividis de-
 pinxit coloribus, etiam eo no-
 mine insignire, quod singularem
 eius vim atque impetum indica-
 ret. Quocirca lepidissime ex
 deorum lingua Homeridarum tale
 nomen repetiit satis mire illud
 formatum. Iam vero eadem opera
 etiam delusit Homeridas earum-
 que sapientiam, quam tecte si-
 gnificavit a vera sapientia et ho-
 nestate longius recedere. Totus
 igitur locus est sane urbanissi-
 mae ironiae salibus conditus ac
 veluti perfusus. Ceterum de
ὑβριστικὸν πᾶν v. ad p. 256. E.

C. *ἐμβριθεστέρον δύνα-
 ται φέρειν τὸ τοῦ πτ. ἄχθ.*] *gravius ferre potest dei a
 volando nominati pondus,*
 h. e. non tam facile cedit amo-
 ris impetui. Quippe Ζεὺς Pla-

toni est summae rationis imago:
 de quo decreto videnda sunt
 quae ad Phileb. p. 29. D. expo-
 suimus. Adde locum Cratyli p.
 396. A. B. et quae laudavit
 Creuzer. ad Olympiodor. in
 Alcibiad. I. p. 77. — Post *Ἀρεῶς
 τε θεραπειταὶ* intelligendum esse
εἶσθ, iam ad Rempubl. II. p. 358.
 E. significavimus.

D. *καθ' ἕκαστον θεόν*] *more et exemplo cuiusque
 dei. Quod quid sit, declaratur
 verbis: ἐκείνον τιμῶν τε καὶ μι-
 μούμενος. v. ad p. 227. E. Ni-
 mirum ista facile apparet salva
 sententia etiam omitti potuisse.
 — ἕως ἂν ἦ ἀδιάφθορος,*
 quamdiu est incorruptus.
 Absurde alii: donec incor-
 ruptus sit animo a corpo-
 re seiuncto.

τὸν τε οὖν ἔρωτα] V. ad
 Sympos. p. 196. D. p. 89 sq. —
αὐτὸν ἐκείνον, sc. τὸν καλόν,
s. τὸν παιδα, οὗ ἐρᾷ.

κατακοσμεῖ, ὡς τιμήσων τε καὶ ὀργιάσων. οἱ μὲν
 E δὴ οὖν Διὸς Διόν τινα εἶναι ζητοῦσι τὴν ψυχὴν τὸν
 ὑφ' αὐτῶν ἐρώμενον. σκοποῦσιν οὖν, εἰ φιλόσοφος
 τε καὶ ἡγεμονικὸς τὴν φύσιν, καὶ ὅταν αὐτὸν εὐ-
 ρόντες ἐρασθῶσι, πᾶν ποιοῦσιν, ὅπως τοιοῦτος ἔσται.
 εἰάν οὖν μὴ πρότερον ἐμβεβῶσι τῷ ἐπιτηδεύματι, τότε
 ἐπιχειρήσαντες μανθάνουσί τε ὅθεν ἂν τι δύνωνται
 καὶ αὐτοὶ μετέρχονται. ἰχνεύοντες δὲ παρ' ἑαυτῶν
 253 ἀνευρίσκουσιν τὴν τοῦ σφετέρου θεοῦ φύσιν, εὐποροῦσι
 διὰ τὸ συντόμως ἠναγκάσθαι πρὸς τὸν θεὸν βλέπειν,

E. οἱ μὲν δὴ οὖν Δ.] οὖν nuper e plurimis codd. restitutum. Indidem rediit εἶναι, quod vulgo desiderabatur. Neutrum tamen ex Bodl. enotatum est. Pro vulg Δῖον, Bodl. GT δι' ὄν, in quo latet Διον, quod habent Δ et pr. Π.

P. 253. εὐποροῦσι διὰ τ. σ.] V. εὐροῦσι praeter Bas. 2. Nonnulli libri ἀποροῦσι, vel ἐποροῦσι.

E. οἱ μὲν δὴ οὖν Διὸς —] Philosophi illi amatores non omnes promiscue amant, sed quem quisque in coelesti illo volatu deum est secutus, eius dei similem sibi quaerit amasium. Itaque qui Iovem Iovialem; Martialem vero qui Martem: et sic alii Iunonios, Bacchicos, Apollineos: atque talem ubi invenerunt inventumque amare coeperunt, omnia moliuntur, ut et deo illi, quem ipsi sectati sunt, et adeo sibimet ipsis reddant quam simillimum. Itaque verus germanusque philosophus, quippe qui primum inter homines sapientiae gradum teneat, unice expetit Ioviales amasios, hoc est eos, qui vel ad sapientiam vel ad imperium obtinendum natura sint comparati. Etenim Iovi et summa tribuitur sapientia et omnium rerum gubernatio. Philob. p. 28. D. νοῦς ἐστὶ βασιλεὺς ἡμῖν οὐρανοῦ τε καὶ γῆς. Ibid. p. 30. D. οὐκουν ἐν μὲν τῇ τοῦ Διὸς ἐρεῖς φύσει βασιλικὴν μὲν ψυχὴν, βασιλικὸν δὲ νοῦν ἐγγίγνεσθαι; Unde supra p. 246. E. Ζεὺς μέγας ἡγεμὼν ἐν οὐρανῷ. εἰάν οὖν μὴ πρ. ἐμβ. τῷ

ἐπιτ.] Si antea nondum in eo studio versati fuerint, h. e. nondum didicerint, quo sint ipsi ingenio aut ad cuiusnam dei exemplum vitam suam componere ac studia sua regere debeant; certe id tum discunt undecunque possunt et ipsi indagare student. Verba μετέρχεσθαι, persequi, et ἰχνεύειν, investigare, studere, a venatione ducta, illustrarunt Ast. ad h. l. et Creuzer. ad Procl. in Alcibiad. p. 177. Deinde amatores dicuntur Dei quem olim sectati sunt naturam ita investigare, ut suam ipsorum mentem atque animum veluti introspiciant. Itaque εὐποροῦσι διὰ τὰ συντόμως ἠναγκάσθαι πρὸς τὸν θεὸν βλέπειν. Ineptum est ἀποροῦσιν, quod in libris aliquot extat.

P. 253. ἐφαπτόμενοι αὐτοῦ — ἐν θουσιῶντες —] V. ad p. 228. B. ἐξ ἐκείνου, sc. τοῦ σφετέρου θεοῦ.

τούτων δὴ —] Sc. τοῦ λαμβάνειν τὰ τοιαῦτα ἔθη καὶ ἐπιτηδεύματα. Pluralem ne mireris, vid. ann. ad Apol. Socr. p. 19. D. Phadon. p. 70. D. Gorg.

καὶ ἐφαπτόμενοι αὐτοῦ τῇ μνήμῃ ἐνθουσιῶντες ἐξ
ἐκείνου λαμβάνουσι τὰ ἔθνη καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα,
καθ' ὅσον δυνατόν θεοῦ ἀνθρώπων μετασχεῖν. καὶ
τούτων δὴ τὸν ἐρώμενον αἰτιώμενοι ἔτι τε μᾶλλον
ἀγαπῶσι, καὶ ἐκ Διὸς ἀρύττωσιν ὡσπερ αἱ βᾶκχαι,
ἐπὶ τὴν τοῦ ἐρωμένου ψυχὴν ἐπαντλοῦντες ποιοῦσιν
ὡς δυνατόν ὁμοιότατον τῷ σφετέρῳ θεῷ. ὅσοι δ' αὖ
μεθ' Ἥρας εἶποντο, βασιλικὸν ζητοῦσι, καὶ εὐρόν- B
τες περὶ τοῦτον πάντα δρωσι τὰ αὐτά. οἱ δὲ Ἀπόλ-
λωνός τε καὶ ἐκάστου τῶν θεῶν οὕτω, κατὰ τὸν θεὸν

καὶ τούτων δὴ τὸν ἐρ.] V. τοῦτον, quod iam Heindorf.
correxit, consentientibus Vind. 4. 7. a. Monacc. aliis. Genitivum
legit etiam Ficinus.

B. μεθ' Ἥρας] Bodl. Vat. Ven. II alii plurimi ridicule
μεθ' ἡμέρας.

p. 447. A. Protag. p. 331. E. Ce-
terum αἰτιώμενοι nunc est sim-
pliciter αἰτιὸν νομίζοντες, au-
ctorem putantes, h. e. haec
omnia amasio tanquam auctori
tribuentes. Aliis locis plenius
dicitur αἰτιὸν τινα αἰτιᾶσθαι, ut
Gorg. p. 518. D. p. 519. A. Hipp.
min. p. 374. E. al.

καὶ ἐκ Διὸς ἀρύττωσιν,
ὡσπερ αἱ βᾶκχαι] et quum e
love, quippe deo suo, quem
olim in coelestium rerum spe-
ctatione sunt secuti, animi ve-
luti nutrimenta hauriunt, haec
ipsa in amasio animum trans-
fundunt, eoque illum reddunt
deo suo quam simillimum, h. e.
vere philosophum, quandoquidem
Iupiter perfectae sapientiae est
imago atque exemplar. Quod
autem interponitur ὡσπερ αἱ βᾶ-
κχαι, eleganter hac imagine il-
lustratur hauriendi ratio; Bac-
chae enim, quum divino furore
agitabantur, e mellis, lactis at-
que vini rivulis haurire putaban-
tur. Quam in rem comparentur
illa Euripidis Bacch. v. 142.
ῥεῖ δὲ γάλακτι πέδον, ῥεῖ δ' οὔ-
ρω, ῥεῖ δὲ μελισσῶν νέκταρι. Ibid.
v. 704. Θύροσον δὲ τις λαβοῦσα

ἔπεσεν ἐς πέτρην, ὅθεν δημοσώδης
ὔδατος ἐκπηδᾷ νότις κτλ. ubi
plura interpretes. Addas Pla-
ton. Ion. p. 534. A. et Aeschi-
nis Soerat. fragm. II. ap. Fi-
scher., quod extat ap. Aristid.
T. II. p. 20. Iebb.

B. οἱ δὲ Ἀπόλλωνός τε—]
Fallitur Astius, genitivos Ἀπόλ-
λωνος et ἐκάστου ita poni exi-
stimans, ac si ὀπαδοί, non μεθ'
Ἥρας εἶποντο praecesserit. Imo οἱ
Ἀπόλλωνος eodem modo dictum,
quo οἱ Πλάτωνος, οἱ Ζήνωνος,
et sexcenta id genus alia. —
Proxima, οὕτω — τὸν σφετέρῳ
παῖδα πεφυκέναι ζητοῦσιν, facile
intellexéris, ubi οὕτω ad prae-
cedentem deorum mentionem per-
tinere animadverteris. Nam sen-
tentia haec atque cupiunt pue-
rum, quem amant, natura
sic comparatum esse, ut
est deus ille, quem ipsi
sectati sunt. Quocirca οὕτω
cohaeret cum πεφυκέναι. Usu
autem isto verbi ζητεῖν apud
Platonem nihil frequentius. v.
ad Reip. II. p. 375. E. Apolog.
Socr. p. 37. C. Protagor. p. 322.
B. Euthyphr. p. 7. A. Menon. p.
74. B. al. Iam verò quid signi-

λέοντες, ζητοῦσι τὸν σφέτερον παῖδα πεφυκέναι, καὶ ὅταν κτήσωνται, μιμούμενοι αὐτοὶ τε καὶ τὰ παιδικὰ πείθοντες καὶ ῥυθμίζοντες εἰς τὸ ἐκείνου ἐπιτήδευμα καὶ ἰδέαν ἄγουσιν, ὅση ἐκάστῳ δύναμις, οὐ φθόνῳ οὐδ' ἀνελευθέρῳ δυσμενεῖα χρώμενοι πρὸς τὰ παιδικά, C ἀλλ' εἰς ὁμοιότητα αὐτοῖς καὶ τῷ θεῷ, ὃν ἂν τιμῶσι, πᾶσαν πάντως ὅτι μάλιστα πειρώμενοι ἄγειν οὕτω ποιοῦσι. προθυμία μὲν οὖν τῶν ὡς ἀληθῶς ἐρώντων καὶ τελετή, εἴαν γε διαπράξωνται ὃ προθυμοῦνται, ἣν λέγω, οὕτω καλὴ τε καὶ εὐδαιμονικὴ ὑπὸ τοῦ δι'

C. καὶ τελετή, εἴαν γε διαπρ.] Bodl. et alii plurimi τελευτή, quod ortum e scioli emendatione. Nimirum τελετή est, quum amati amoris diviniore sacris ita initiantur, ut sese ad dei sui similitudinem componant eoque modo amatoribus gratificantur. Probat tamen Winckelm. istud τελευτή, cui quem sensum subiecerit, nescimus. Deinde vulgo εἴαν γ' ἐνδιαπράξωνται. Recte Vind. 4. Flor. g. h. θ. Mon. Hermias εἴαν γε διαπρ. Bodl. cum multis aliis: εἴαν τ' ἐνδιαπρ. Unde Winckelm. conii. εἴαν τι ἐν διαπρ., quod vehementer displicet. Tum Vind. α. Flor. a. c. h. Mon. CDHNO P

ficet istud, κατὰ τὸν θεὸν ἰόντες, nemini potest esse obscurum: est enim nihil aliud quam dei sui exemplum sectantes, ut post οὕτως illustrationis gratia sit interpositum. — εἰς τὸ ἐκείνου ἐπιτήδ. καὶ ἰδέαν ἄγ. h. e. ποιοῦσιν ὡς δυνατὸν ὁμοιότατον τῷ σφετέρῳ θεῷ.

C. πειρώμενοι ἄγειν οὕτω ποιοῦσι] Aptissime Heindorf. comparavit Gorg. p. 507. D. καὶ πάντα εἰς τοῦτο καὶ τὰ αὐτοῦ συντελοντα καὶ τὰ τῆς πόλεως, ὅπως δικαιοσύνη παρέσται καὶ σωφροσύνη τῷ μακαρίῳ μέλλοντι ἔσεσθαι, οὕτω πράττειν.

προθυμία μὲν οὖν — εἴαν αἰρεθῆ] Haec quum vulgo sint interpunctionis pravitate vehementissime deturpata, tum vereor, ut vel nunc careant vitio. Nam istud ἣν λέγω dici non potest quantopere frigeat, praesertim quum necessario ad praecedentia illa: προθυμία καὶ τελετή, referatur. Neque enim

fieri ullo modo potest, quod Astius duce Schleiermacher statuit, ut ἣν λέγω cum οὕτω καλὴ τε καὶ εὐδαιμονικὴ connectatur. Qua ratione neque ad sententiam quidquam proficitur, neque structura verborum recte explicatur. Verbo dicam quod sentio. Corrigendum est: ἣν λέγω, vel, si codd. pressius sequamur, ἣν ἐγὼ λέγω, qua ratione ego censeo s. dico. Quod quum pertineat ad proxime antecedentia: εἴαν γε διαπράξωνται ὃ προθυμοῦνται, omnia iam rectissime decurrunt facillimamque habent interpretationem. Est enim verborum sententia haec: voluntas igitur vere amantium et initiatio, siquidem illi ea, qua dixi, ratione perficiunt, quod student, tam praeclara et beata per eum, qui amore furit, amato obtingit, ubi hic captus ab illo fuerit. Nimirum verba ὑπὸ τοῦ δι' ἐρωτα μανέντος, quod post τῶν ὡς ἀληθῶς ἐρώντων, addita sunt

ἔρωτα μανέντος φίλου τῷ φιληθέντι γίννεται, ἐὰν αἰρεθῆ. ἀλίσκεται δὲ δὴ ὁ αἰρεθεὶς τοιῶδε τρόπῳ.

Cap. XXXIV. Καθάπερ ἐν ἀρχῇ τοῦδε τοῦ μύθου τριχῇ διειλόμην ψυχὴν ἐκάστην, ἵππομόρφῳ μὲν δύο τινὲ εἶδη, ἡνιοχικὸν δὲ εἶδος τρίτον, καὶ νῦν ἔτι D ἡμῖν ταῦτα μενέτω. τῶν δὲ δὴ ἵππων ὁ μὲν, φραμέν, ἀγαθός, ὁ δ' οὐ· ἀρετὴ δὲ τίς τοῦ ἀγαθοῦ ἢ τοῦ κακοῦ κακία, οὐ διείπομεν, νῦν δὲ λεκτέον. ὁ μὲν τοῖνυν αὐτοῖν ἐν τῇ καλλίονι στάσει ὧν τό τε εἶδος ὀρθός καὶ διηρθρωμένος, ὑψαύχην, ἐπίγρυπος, λευκός

δ' ἐγὼ λέγω. Bodl. alique ἦν δ' ἐγὼ omisso verbo λέγω. Ven. Σ corr. et Par. CDHNOP al. ἐγὼ λέγω. Dein Bodl. γίννεται. Pro αἰρεθῆ et αἰρεθεὶς Heindorf. malebat εὔρεθῆ et εὔρεθεὶς, probante Schleiermachers. Cui sententiae Ast. ita adversatur, ut αἰρεῖσθαι moueat nunc non esse capi, sed eligi. sed v. annot.

D. καὶ νῦν ἔτι ἡμῖν ταῦτα μ.] V. ταῦτά. Illud permulti cum Vat. et Ven. Π habent, et placuit etiam Bekkero. Mox τοῦ ante κακοῦ κακία ex Venet. Σ et Vat. b recepi.

per redundantiam quandam, in eo nemo temere haerebit. Frustra Winckelm. coni. καὶ οὐτω καλεῖται εὐδ.

ἀλίσκεται δὲ δὴ ὁ αἰρεθεὶς] Dictum videtur per prolepsin quandam, cuius aliud exemplum Schneiderus ad Reip. VII. p. 526. B. affert; Legg. IX. p. 369. A. Rectius tamen Astius αἰρεθεὶς interpretatur electus, i. e. *der Erkohrene*; de quo vide inprimis p. 255. A — E.

ἵππομόρφῳ μὲν —] Accusativus post dividendi verbum de more infertur, ut non sit opus praepositione *εις*. v. ad Phileb. p. 60. et quae laudavit Schaefer. ad Lambert. Bos. p. 683. Pro διειλόμην vero Heindorf. requirebat διειλομεν, quoniam deinceps numerus multitudinis in eadem re ponitur. Etiam Ficinus vertit: divisimus. Sed libri mss. cum vett. editt. constanter tuentur vulgatam lectionem. Nec vero διελείσθαι minus usitatum fuit quam διε-

λεῖν, quam in rem Ast. comparat Phaedr. p. 265. B. p. 270. B. Phaedon. p. 99. B. Theaet. p. 181. D. 182. C. Sophist. p. 217. A. p. 219. E. p. 220. B. p. 248. A. p. 264. C. al. Quocirca unus ille scrupulus residet, quem numerorum iniicit variatio. Nec tamen is est eiusmodi, ut non queat eximi commodissime. Quippe Socrates quum deinde addat, καὶ νῦν ἔτι ἡμῖν ταῦτα μενέτω, iam deinceps recte potuit dicere plurali numero φραμέν et διείπομεν, etiamsi antea de se uno erat locutus.

D. τό τε εἶδος ὀρθός καὶ διηρθ.] Haec non dubitamus quin e physiognomicis veterum Graecorum placitis sint illustranda. In quo tamen tenendum universam hanc descriptionem ita esse compositam, ut simul varia hominum depingantur ingenia. In quo magna philosophi ars atque sollertia cernitur. Cum prioribus contendas Pelagonium in Geponicis T. IV. p. 1109. ed. Niclas, qui boni equi notas has

ιδεῖν, μελανόματος, τιμῆς ἐραστῆς μετὰ σωφροσύνης
τε καὶ αἰδοῦς, καὶ ἀληθινῆς δόξης ἐταῖρος, ἀπλη-
κτος κελεύματι μόνον καὶ λόγῳ ἠνιοχεῖται· ὁ δ' αὖ
Ε σκολιός, πολὺς, εἰκῆ συμπεφορημένος, κρατεράυχην,
βραχυτράχηλος, σιμοπρόσωπος, μελάγχρωσ, γλαυκόμ-

καὶ ἀληθινῆς δόξης] In his καὶ deletum ivit Badham.

κελεύματι μόνον] V. κελεύσματος, quod e Bodl. A. d. et
pr. ΓΠΒ cum Bekkero et Astio mutavimus. v. Schneider. ad Po-
lit. Vol. I. p. 289 sq. Codd. nonnulli μόνω; sed v. Heindorf. ad
Euthyd. p. 389. Winckelm. ibid. p. 114. Bremi ad Lys. Orat. Sel.
Exc. XI. p. 450 sq.

esse vult, ut habeat πρόσωπον
σιμὸν ἢ ἐπίγρυπον sitque ὑψαύχην,
γλαυκός, δυσγαργάλιστος, prae-
terea prae se ferat ὄρθον τρά-
χηλον, πλήρη τε καὶ παχύν, του-
τέστιν οὐ βραχύν τράχηλον, γα-
στέρα συμπεπυσμένην καὶ ταῖς
λαγύσι συνεσταλμένην, τὸ μέγε-
θος ἰκανόν, τὰς δι' ὄλου τοῦ
σώματος φλέβας εὐσήμους καὶ
ἐπηρμένας, τὴν χροιάν κατακόρως
μέλανα. Quibuscum compares
Xenophont. de equit. c. I. Absyrtum in Geopon. T. IV.
p. 1102 sqq. Oppian. Cyneg. I. 173 sqq. Polluc. I. 11. 189.
Albi coloris equos, Platoni pro-
batos, laudat iam Homer. Iliad.
x, 437, ubi Rhesi equi praestan-
tissimi dicuntur λευκότεροι χιό-
νος, θελεῖν τ' ἀνέμοισιν ὅμοιοι.

Ε. εἰκῆ συμπεφορημέ-
νος] Winckelmannus Praef.
ad ed. Turic. min. p. XI. ma-
vult: πολυειδής, εἰκῆ συμπεφυρ-
μένος. Hermias: πολὺς: οὐ
κατέχεται ἐν εἶδει, ἀλλὰ πολυ-
ειδής ἐστι καὶ τῷ πλήθει φίλος.
De συμπεφορημένος v. Phileb. p.
64. E., ubi est ἐνμπεφορημένη
ἐνμφορά. Nimirum πολὺς, de
corpore dictum, est ingens,
vastus, informis (plump),
quod bene opponitur antegresso
διηρθρωμένος. Cuius modi for-
ma cur alteri isti equo tribuatur,
apertum est. Significatur enim
utique ἡ τῶν ἀλαθητῶν φύσις

πολυειδής καὶ συμπεφορημένη καὶ
όρουσα, ut loquitur. Max. Tyr.
XVII. 7. ubi v. Davis. Sed
ab hoc tamen loco πολυειδής
prorsus alienum. De πολὺς pro
μέγας et παχὺς usurpato v.
Schaefer. ad Long. p. 352.
Valcken. ad Mosch. let. IV. 28.

κρατεράυχην, βραχυτρά-
χηλος] Dura vocatur equi prae-
vi cervix et breve collum. Quae
fuerunt etiam signa hominis stu-
pidi et communi sensu carentis.
Nam in libello Aristotelis,
qui vulgo fertur, φυσιογνωμικῶν
c. III. p. 1173. B. inter ἀναισθη-
των notas sunt τὰ περὶ τὸν αὐ-
χένα σαρκώδη καὶ συμπεπλεγμένα
καὶ συνδεδεμένα καὶ τράχηλος πα-
χὺς, et c. VI. p. 1178. C. legi-
mus: οἷς τὰ περὶ τὰς κλεῖδας
συμπεριπεφραγμένα, ἀναλοθητοί.
Praeterea alius etiam mali indi-
cium facit ista naturae confor-
matio. Nam, οἷς τράχηλος πα-
χὺς καὶ πλέως, θυμοειδεῖς· οἷς
δὲ βραχὺς ἄγαν, ἐπίβουλοι. Po-
lemo in Aristotele Sylburgiano,
I. 14. p. 176. παχὺς αὐχὴν, ὡς-
περ λοφιά, ἀμαθῆ σὺν ὕβρει τὸν
ἔχοντα μαρτυρεῖ. Adamantius
ibid. c. XVI. p. 207. οἱ ὑπερφυῶς
παχυτράχηλοι δυσόρητοι, σκυιοί,
ἀμαθεῖς, ὑώθεις.

σιμοπρόσωπος] Videtur So-
crates iocose semet ipsum signi-
ficare. v. Xenoph. Sympos. c.
V. Plat. Sympos. c. XXXV.

ματος, ὕφαιμος, ὕβρεως καὶ ἀλαζονείας ἑταῖρος, περὶ ὦτα λάσιος, κωφός, μάστιγι μετὰ κέντρων μόγις ὑπέικων. Cap. XXXV. ὅταν δ' οὖν ὁ ἠνίοχος ἰδὼν τὸ ἐρωτικὸν ὄμμα, πᾶσαν αἰσθήσει διαθερμήνας τὴν ψυχὴν, γαργαλισμοῦ τε καὶ πόθου κέντρων ὑποπλη-

E. λάσιος, κωφός, μ.] Bodl. λασιο κωφός, omisso ς finali, sed vacuo spatio relicto. Inde ortum quod AGT et pr. Π habent λασιόκωφος, quod Photius p. 209. 17. et Suidas in voc. interpretantur: ὁ λαν κωφός, οἷον λάσια τὰ ὦτα ἔχων, ὡς συγκεκωφῶσθαι καὶ ἀναισθητεῖν.

ὅταν δ' οὖν ὁ ἠνίοχος] Codd. DNOP. alii ὅταν δὴ οὖν. male.

Theaetet. princip., ubi Theaetetet Socrati dicitur simillimus esse τὴν τε σιμότητα καὶ τὸ ἔξω τῶν ὀμμάτων. Polemo l. c. p. 272. 9. Οἱ δὲ σιμοὶ λάγνοι καὶ μοιχοὶ ἄνδρες. Μυκτῆρας ἀνερωγμένους οἱ ἔχοντες θυμώδεις καὶ δυνατοί, ὡς περὶ ἐπὶ τῶν ταύρων καὶ τῶν λέοντων. Eadem fere habet Adamant. 2, 18. p. 210. 6. Zopyrus ap. Aristotelem. l. c. p. 1179. B. οἱ σιμὴν ἔχοντες ῥίνα, λάγνοι.

ὕφαιμος] Apud Aristot. Physiogn. II. iungitur θερμοδὸς καὶ ὕφαιμος, ut significetur sanguineus, quem recentiores physiognomones appellare solent. Heindorf. et Ast. intelligunt τὰ ὄμματα, quo non opus. Vana est etiam Astii suspicio, γλανκόμματος καὶ ὕφαιμος scribendum arbitrantis.

περὶ ὦτα λάσιος] circa aures hirsutus. In hominibus hoc erat signum libidinis. Arist. Physiogn. p. 1174. C. λάγνον οἱ κρόταφοι διασεῖς. Itaque recte λάσιος per se seorsum memoratur; cui bene subiunctum est quod inde consequitur: κωφός. Scripturam λασιόκωφος igitur vix probaveris, licet eam nuper commendaverit Winckelmannus Praefat. ad ed. Turicens. min. p. XI. qui in eo quoque fuit audacior, quod verba περὶ ὦτα, communi librorum

auctoritate confirmata, eliminanda censuit. Recte locum legit Plutarchus Quaest. Platonn. p. 276. ed. Hutten. — κωφός est in universum hebes, obtusus, deinde non obtemperans, *der nicht hört u. sieht*, quam in rem Ast. laudat Valcken. ad Ammon. p. 133. et Wesseling. ad Diodor. Sic. III. 51. Quippe ἀκούειν, κλύειν, ἀκροῶσθαι dicitur pro ὑπακούειν καὶ ὑποτετάχθαι, ut observat Grammaticus in Bekkeri Anecd. I. p. 366. 28. cf. Sophocl. Ai. v. 591. 1071. Oed. Col. v. 172. 1645. al.

ἰδὼν τὸ ἐρωτικὸν ὄμμα] Recte Heindorfius: amatorium illud spectaculum, quo sensu ὄμμα apud poetas quidem non infrequens esse docuit Valcken. ad Eurip. Phoen. p. 152. et ad Ammon. p. 76. Sed quod idem vir doctus in αἰσθήσει haesit, mihi ea de re secus videtur iudicari oportere. Nam labes haeret potius in verbo διαθερμήνας. Quid enim? auriganum dici recte potest illius spectaculi perceptione universam calefecisse animam? Minime vero. Huius enim est equos ferocientes domare atque colibere. Legendum censemus διαθερμήναν. Quo facto sententia neque absurda existit et clara fit atque perspicua.

254 σθῆ, ὁ μὲν εὐπειθῆς τῷ ἡνιόχῳ τῶν ἵππων, αἰεὶ τε καὶ τότε αἰδοῖ βιαζόμενος, ἑαυτὸν κατέχει μὴ ἐπιπηδᾶν τῷ ἐρωμένῳ· ὁ δὲ οὔτε κέντρων ἡνιοχικῶν οὔτε μάστιγος ἔτι ἐντρέπεται, σκιρτῶν δὲ βίᾳ φέρεται, καὶ πάντα πράγματα παρέχων τῷ σύζυγί τε καὶ ἡνιόχῳ ἀναγκάζει ἵεναι τε πρὸς τὰ παιδικὰ καὶ μνείαν ποιῆσθαι τῆς τῶν ἀφροδισίων χάριτος. τὼ δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀντιτείνετον ἀγανακτοῦντε, ὡς δεινὰ καὶ παράνομα ἀναγκαζομένῳ· τελευτῶντε δέ, ὅταν μηδὲν ἢ πέρας κακοῦ, πορεύεσθον ἀγομένῳ, εἷξαντε καὶ ὁμολογήσαντε ποιῆσειν τὸ κελευόμενον. καὶ πρὸς αὐτῷ τ' ἐγένοντο καὶ εἶδον τὴν ὄψιν τὴν τῶν παιδικῶν ἀστράπτουσαν. ἰδόντος δὲ τοῦ ἡνιόχου ἢ μνήμη πρὸς τὴν τοῦ κάλλους φύσιν ἠνέχθη, καὶ πάλιν εἶδεν αὐ-

P. 254. ἀντιτείνετον ἀγανακτοῦντε] ΓΝ ἀγανακτοῦντες. v. ad p. 256. C. Dein Bodl. cum AΠGT τελευτῶντες et mox Ven. II. ὁμολογήσαντες. Item C. duo libri ἀπελθόντες. Incertum sane in tanta scripturae varietate manet, quid amplectendum sit, ut ne τελευτῶντες quidem cum Herm. revocare ausi simus, quamvis meliorum librorum auctoritate munitum. Ceterum conf. ann. ad p. 261. B.

P. 254. αἰεὶ τε καὶ τότε αἰδοῖ β.] tunc ut semper, ut recte interpretatur Schaefer. ad Sophocl. Ant. 181. Sic Phileb. p. 60. C. καὶ τότε καὶ νῦν, nunc ut antea. Sophist. p. 239. B. πάλαι καὶ τὰ νῦν, nunc ut iam dudum. Gorg. p. 523. A. Phaedon. p. 58. B. Lysias adv. Theomn. §. 20. νῦν τε καὶ πάλαι. Ibid. νῦν τε καὶ πρότερον.

οὔτε μάστιγος ἔτι ἐντρέπεται] οὐκ ἐντρέπεσθαι τινας, sich nicht an etwas kehren, i. e. aliquid nihil curare, aliquid negligere. Ita Criton. p. 52. C. Sic etiam σιρέπεσθαι ponitur. Sophocl. Ai. 1117. τοῦ δὲ σοῦ πρόφρον Οὐκ ἂν σιραφείην, ἕως ἂν ἦς οἰόςπερ εἶ: nam sic ibi pro ὡς ἂν ἦς scribendum censemus. Ceterum haec affert Priscianus XVIII.

p. 1182. ed. Putsch. docens Atticis ἐντρέπομαι τοῦτο et τοῦτου in usu fuisse.

τὼ δὲ κατ' ἀρχὰς —] Vid. equus iugalis et auriga. Verbum ἀναγκάζειν cum accusativo iunctum illustravit Matth. Gr. §. 419., qui nec huius loci fuit immemor. Atque ita Latine dicitur aliquis aliquid cogi, de qua loquendi ratione vid. Gronov. ad Liv. IV. 26.

B. ἐγένοντο καὶ εἶδον] V. ad p. 232. E.

πρὸς τὴν τοῦ κάλλους φύσιν] h. e. absolutae ac coelestis pulcritudinis. — Tum ἐν ἀγνώ βιάθρω βεβῶσαν est in sancto quodam stantem fundamento. Locum qui imitatione expresserunt, fere ἰδρυμένην posuerunt pro βεβῶσαν, ut apparet ex iis, quae collegit Wytttenbach. Epist.

τὴν μετὰ σωφροσύνης ἐν ἀγνώ βάρῳ βεβῶσαν. ἰδοῦσα δὲ ἔδεισέ τε καὶ σεφθεῖσα ἀνέπεσεν ὑπτία, καὶ ἅμα ἠναγκάσθη εἰς τοῦπίσω ἐλκύσαι τὰς ἠνίας οὕτω C σφόδρα, ὥστε ἐπὶ τὰ ἰσχία ἄμφω καθίσαι τὸ ἵππῳ, τὸν μὲν ἐκόντα διὰ τὸ μὴ ἀντιτείνειν, τὸν δὲ ὑβρι- στήν μάλα ἄκοντα. ἀπελθόντε δὲ ἀπωτέρω, ὁ μὲν ὑπ' αἰσχύνης τε καὶ θάμβους ἰδρῶτι πᾶσαν ἐβρεξε τὴν ψυχὴν, ὁ δὲ, λήξας τῆς ὀδύνης, ἦν ὑπὸ τοῦ χαλινοῦ τε ἔσχε καὶ τοῦ πτώματος, μόγις ἐξαναπνεύ- σασ ἐλοιδόρησεν ὀργῇ, πολλὰ κακίζων τὸν τε ἠνίο- χον καὶ τὸν ὁμόζυγα ὡς δειλίᾳ τε καὶ ἀνανδρίᾳ λι- πόντε τὴν τάξιν καὶ ὁμολογίαν. καὶ πάλιν οὐκ ἐθέ- D λοντας προσιέναι ἀναγκάζων μόγις συνεχώρησε, δεομέ- νων εἰσαῦθις ὑπερβαλέσθαι. ἐλθόντος δὲ τοῦ συν-

B. καὶ σεφθεῖσα] Vitiose aliquot libri σιρσεφθεῖσα: alii σιεφθεῖσα.

C. ἐλκύσαι τὰς ἠνίας] V. cum Aldo ἀνελκύσαι, praeter fidem codicum.

διὰ τὸ μὴ ἀντιτείνειν] Haec deleri vult Hirschig. tamquam orta ex glossemate. Prave, sicuti vel ex seq. τὸν δὲ ὑβριστήν in- telligitur.

λιπόντε τὴν τ.] λιπόντια prave Bodl. Vat. G T et pr. Π.

Crit. p. 250. ed. Lips. Delect. Epigrammat. ed. Fr. Jacobs. p. 341. Τις ποτ' ἀπ' Οὐλύμποιο μετέγαγε παρθενεῶνα, Τὸν πάρος οὐρανίας ἐμβεβαῶτα δόμοις; Aristid. Orat. in Iov. T. I. p. 4. ed. Dind. ἄρχεται ἐκ θεμελίων καὶ ποιεῖ τὴν γῆν, ὅπως αὐτῷ τὰ πάντα ἐπὶ ταύτης βεβήκοι.

καὶ σεφθεῖσα] Grammaticus in Bekkeri Anecd. I. p. 113. 31. σεφθεῖσα, ἀντὶ τοῦ σεβασθεῖσα. Πλάτων Φαίδρω. Photius p. 508 = 438. ed. Dind. Σέφθησαν· καὶ οἱ τραγικοί, καὶ Πλάτων Φαίδρω, ἀντὶ ἐσεβάσθησαν. Suidas s. v. Ἐσεφθη· ἐσεβάσθη, ἐτίμησεν, ἐθαύμασεν, ἐξεπλάγη. Hesychius T. I. p. 1456. Ἐσεφθη· ἐσεβάσθη, ἠσούχασα, ἠσχύνθη. Σοφοκλῆς Δαιδάλω. Pro ἰδοῦσα expectabas ἰδών, sc. ὁ ἠνίοχος:

sed feminino utitur in animo habens praegressum istud τοῦ ἠνίοχου ἢ μνήμη. Atque hinc nunc defendimus quod legitur Reipubl. VI. p. 503. E. δυνατὴ ἔσται ἐνεγκεῖν, licet remotius sit ἢ φύσις αὐτοῦ.

C. ἐλοιδόρησεν — πολλὰ κακίζων] De Rep. VIII. p. 560. A. νοουθετούντων τε καὶ κακίζόντων. Herodot. III. 145. λοιδορέων καὶ κακίζων μιν, ἀνέπειθε. Est enim κακίζειν aliquid alicui cum conviciis exprobrare; opprobriis aliquem onerare.

D. μόγις συνεχώρησε — ὑπερβαλέσθαι] vix iis concedit rogantibus, ut in posterum differatur. Genitivus absolutus pro dativo, qui ex verbo penderet, illatus. v. Matthiae Gr. §. 561. Schae-

τεθέντος χρόνου, [οὐ] ἀμνημονεῖν προσποιουμένω ἀναμιμνήσκων, βιαζόμενος, χρεμετίζων, ἔλκων ἠνάγκασεν αὐτὸν προσελθεῖν τοῖς παιδικοῖς ἐπὶ τοὺς αὐτοὺς λόγους. καὶ ἐπειδὴ ἐγγὺς ἦσαν, ἐγκύψας καὶ ἐκτείνας τὴν κέρκον ἐνδακῶν τὸν χαλινὸν μετ' ἀναιδείας ἔλκει.
 E ὁ δ' ἠνίοχος ἔτι μᾶλλον ταῦτον πάθος παθὼν, ὡς περ ἀπὸ ὑσπληγος ἀναπεσῶν, ἔτι μᾶλλον τοῦ ὑβριστοῦ ἵππου ἐκ τῶν ὀδόντων βία ὀπίσω σπᾶσας τὸν

D. καὶ ἐκτείνας τὴν κ.] ΔΠΔΓΝΟΡΤ Flor. g. h. Vind. 4. 7. alii ἐκτείνας.

E. ταῦτόν πάθος π.] V. ταῦτό, praeter fidem plurimorum optimorumque librorum. Deinde aliquot libri ὑπὸ ὑσπληγος.

fer. ad Aesop. p. 137. et 149. ed. Heus. ad Lambert. Bos. p. 50. ad Demosthen. de Corona p. 272. 11. ed. R. = p. 202. Appar. coll. not. ad Reip. VII. p. 518. A. VIII. p. 547. C. Nam genitivi fere ponuntur, quum alterum orationis membrum, quo magis eius vis et gravitas percipiatur, tanquam per se absolute enuntiatur. Ita hoc loco, si rem ad amussim velis exigere, proprie dicitur: vix concedit, quum illi rogant, ut etc., quod etsi idem fere quod dativus casus significat, tamen hoc habet discriminis, quod rogantium mentio per se seorsum fit, neque ii a contumacis equi venia pendere cogitantur. Idem dictum velim de Latinorum ablativo absoluto, quem eodem modo poni solere docebunt Dukerus ad Flor. IV, 12, 28. interpp. ad Sueton. Tiber. 31. R u d d i m a n n u s Institutt. Grammat. T. II. p. 302 sq. De numero plurali ἐθέλοντας, pro quo Hirschig. inconsulte scripsit ἐθέλοντε, v. ann. ad Protagor. p. 317. D. Gorg. p. 481. D. Euthydem. p. 273. D. coll. infra p. 278. B. al. Neque criticus Batavus satis caute egit δεομένοιιν scribendo pro δεομένωνν.

[οὐ] ἀμνημονεῖν προσποιουμένω —] Nondum mihi

persuasi istud οὐ, quod facile potuit e praecedenti syllaba oriri, a Platonis manu esse profectum. Nam quam excogitavit Astius loci explicationem, eam si a Graecae linguae natura et indole abhorrere dicam, nihil videor affirmare, quod a vero alienum sit. Vult enim ille οὐ illatum esse, quia scriptor deinceps fuerit dicturus ἀναμιμνήσκει, sed impetu quodam, quo scilicet equi urgentis cupiditas depingatur, ad participiorum usum fuerit abreptus. In quo nihil inest verisimilitudinis; neque istius picturae elegantia nobis unquam placuit. — ἐπὶ τοὺς αὐτοὺς λόγους, de quibus antea p. 254. A.

καὶ ἐπειδὴ ἐγγὺς ἦσαν — ἔλκει] ἦσαν dixit, quia aoristum ἐἴλεκεν erat subiuncturus, quem Boeckhiius in Min. p. 167. frustra desiderat, quandoquidem praesens saepe ita cum illo aoristo copulatur. v. infra ad p. 255. D. Multo minus cum Buttmanno ελοῖν reposuerim. Paulo aliter loci integritatem defendere studuit Astius. Deinde ἐγκύψας est caput demittens, ut positum sit intransitive. Quae res quia non diligenter animadversa est, factum videtur, ut in bona librorum parte scriptum sit καὶ ἐν-

χαλινόν, τὴν τε κακηγόρον γλῶτταν καὶ τὰς γνάθους καθήμαξε καὶ τὰ σκέλη τε καὶ τὰ ἰσχία πρὸς τὴν γῆν ἐρείσας ὀδύνας ἔδωκεν. ὅταν δὲ ταῦτόν πολλακίς πάσχων ὁ πονηρὸς τῆς ὑβρεως λήξῃ, ταπεινωθεὶς ἔπεται ἤδη τῇ τοῦ ἡνιόχου προνοίᾳ, καὶ ὅταν ἴδῃ τὸν καλόν, φόβῳ διόλλυται. ὥστε ξυμβαίνει τότ' ἤδη τὴν τοῦ ἐραστοῦ ψυχὴν τοῖς παιδικοῖς αἰδουμένην τε καὶ δεδοικυῖαν ἐπεσθαι. Cap. XXXVI. ἄτε οὖν πᾶσαν 255

κακηγόρον γλῶτταν] Ita Bekk. e APDGT. Vulgo κακήγορον.

τότ' ἤδη τὴν τοῦ ἐρ.] V. ποτ' ἤδη, quod e Bodl. aliisque plurimis emendatum. Praeterea φόβῳ διολλ. Bodl. Vat. Par. G et pr. Ven. II.

τείνας, quod olim cum Bekkero suscepimus. At enimvero ἐγκύψας non cum τὴν κέρκον cohaeret, sed per se seorsum accipiendum est, ut recte fecit Astius.

Ε. ὡς περ ἀπὸ ὑσπληγος ἀναπεσῶν —] Recte Heindorfius: velut statim a carceribus retro relapsus: ut haec verbis ταῦτόν πάθος παθῶν interpretationis gratia adiecta sint. Spectant autem haec ad praecedentia illa: ἰδοῦσα δὲ ἔδεισέ τε καὶ σεφθεῖσα ἀνέπεσεν ὑπτία, quod neminem, opinor, latuerit. De ὑσπληγι carcerum repagulo v. Hemsterhus. ad Lucian. Tim. 20. — πρὸς τὴν γῆν ἐρείσας, quod supra p. 254. C. dicebatur ἐπὶ τὰ ἰσχία ἄμφω καθόλου τῷ ἕκπῳ. — ὀδύνας ἔδωκεν, ut Hom. II. V. 397: ὀδύνησιν ἔδωκεν. Odys. XIX, 167: ἀχέεσσι γε δώσεις. Plat. Rep. IX. p. 574. C: πληγαῖς δοῦναι. ib. VIII. p. 566. C. θανάτῳ δίδοται. v. Dorvill. ad Charit. p. 561. Sic etiam Latini exitio dare, leto dare, al.

P. 255. ἄτε οὖν πᾶσαν θεραπέειαν — εἰς ὀμιλίαν] Turpissimo glossemate expulso totius loci sententia haec est: Quum igitur omni cultu

tanquam deus aliquis colatur ab amatore, non simulante amorem, sed revera illo affecto, ipseque natura amicus sit cultori (nam uterque eidem deo est quasi dedicatus); etiamsi forte superiore tempore a condiscipulis et aliis quibusdam in rei odium et invidiam adductus fuerit, dictitantibus amanti appropinquare turpe esse, ideoque amatorem repudiet, tamen tempore iam procedente tum aetatis robur tum necessitas eum illuc perducunt, ut ipsum (amatorem) ad suam admittat consuetudinem. Quibus postremis haud scio an verba εἰς ταῦτόν ἄγει τὴν φιλίαν interpretationis gratia adscripta fuerint. Nihil vero iam in his inesse putamus, quod ullo modo molestum accidat. Nam quod post εἰάν ἄρα καὶ in apodosi δέ inferitur, de eo vide Hermannum ad Viger. p. 846 sq. annot. 544. Herodot. VII, 103. εἰ γὰρ κείνων ἕκαστος δέκα ἀνδρῶν ἀντάξιός ἐστι, σέ δέ γε δέξῃμι εἴκοσι εἶναι ἀντάξιον. — Διαβάλλεσθαι τινι vero ad Phaedon. p. 67. E. illustravimus. Male enim Heindorfius aliique hoc loco deceptum esse interpretantur.

θεραπείαν ὡς ἰσόθεος θεραπευόμενος οὐχ ὑπὸ σχηματιζομένου τοῦ ἐρῶντος, ἀλλ' ἀληθῶς τοῦτο πεπονθότος, καὶ αὐτὸς ὢν φύσει φίλος [εἰς ταῦτ' ἄγει τὴν φιλίαν] τῷ θεραπεύοντι, ἐὰν ἄρα καὶ ἐν τῷ πρόσθεν ὑπὸ ξυμφοιτητῶν ἢ τινῶν ἄλλων διαβεβλημένος ἦ, λεγόντων, ὡς αἰσχρὸν ἐρῶντι πλησιάζειν, καὶ διὰ τοῦτο ἀπωθῆναι τὸν ἐρῶντα, προϊόντος δὲ ἤδη τοῦ χρόνου ἢ τε ἡλικίας καὶ τὸ χρεῶν ἤγαγεν εἰς τὸ

B προσέσθαι αὐτὸν εἰς ὁμιλίαν. οὐ γὰρ δὴ ποτε εἴμαρται κακὸν κακῷ φίλον οὐδ' ἀγαθὸν μὴ φίλον ἀγαθῷ εἶναι. προσεμένου δὲ καὶ λόγον τε καὶ ὁμιλίαν δεξαμένου, ἐγγύθεν ἢ εὖνοια γιγνομένη τοῦ ἐρῶντος ἐκ-

καὶ δεδοικυῖαν ἔπεισθαι] δεδιῖαν PGT, quod receperunt Bekkerus et Astius. v. Buttm. Gr. Ampl. T. I. P. II. p. 103. δεδικυῖαν Vat. A.

P. 255. οὐχ ὑπὸ σχηματιζομένου -] Bod. οὐχ ὑποσχόμενου, quod a pr. man. mutatum in οὐχ ὑποσχηματιζομένου. Et sic scriptum in septem Florr.

εἰς ταῦτ' ἄγει τ. φιλίαν] Omittunt haec verba Bodl. ΓΣΦC DFGHT, quinque Florr. alii; recte. v. ann. Tum Steph. conl. καὶ ἐὰν ἄρα, vel ἐὰν δ' ἄρα.

ἀπωθῆναι τὸν ἐρῶντα] V. ἀπωθεῖ, quod e duobus Florr. Par. H. et corr. Γ mutatum. Alii ἀπωθολή vel ἀπωθοί. Pro ἐρῶντα ΔΞΠΣDEFPT et pr. BC scriptum exhibent ἐρωτα.

οὐχ ὑπὸ σχηματιζομένου — πεπονθότος] τοῦτο, intellig. τὸ ἐρῶν. Quod alii legunt οὐχ ὑποσχηματιζομένου, Ruhnkensio ad Tim. p. 245., Heindorfio, aliis assentientibus, id etsi per se recte habet, quandoquidem ὑποσχηματίζεσθαι pro προσποιεῖσθαι καὶ πλάττεσθαι dici consuevit; tamen vulgatae lectioni non praeferam. Nam primum praepositione ὑπό aegre caruerim. Deinde facile potuit accidere, ut ὑπό cum sequenti σχηματίζεσθαι connecteretur, quia post ἀλλά non est repetitum. Quod tamen eiusmodi est, nihil ut habeat offensionis. Conf. infra p. 273. E. Demosthen. Olynth. I. p. 10. 32. Reisk. ὅτι νῦν οὐ περὶ δόξης οὐδ' ἑπὶ μέρους χώρας πολεμοῦσιν, ἀλλ' ἀναστάσεως καὶ ἀνδραποδισμοῦ. Id. De Co-

rona §. 91. p. 264. R. οὐ μόνον ἐν τοῖς νόμοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἡμετέροις ἠθεοῖν ὄρισται. Plat. Theaet. p. 149. C. γινώσκεισθαι μᾶλλον ὑπὸ τῶν μαιῶν ἢ τῶν ἄλλων. Denique σχηματίζεσθαι simulandi significatione positum sicuti non ab usu loquendi abhorret, ita ab librariis facile postponi potuit usitati illi ὑποσχηματίζεσθαι.

B. οὐ γὰρ δὴ ποτε — ἀγαθῷ εἶναι] nunquam enim fato est constitutum, ut malus malo amicus sit, aut bonus non sit amicus bono. Illustrant haec verba quod modo dixerat καὶ τὸ χρεῶν ἤγαγεν. De sententia conf. Symp. p. 195. B. Lys. p. 214. A.

πρὸς τὸν ἐνθεον φίλον] si ad amicum numine plenum comparentur.

πλήττει τὸν ἐρώμενον, διαισθανόμενον, ὅτι οὐδ' οἱ
 ξύμπαντες ἄλλοι φίλοι τε καὶ οικεῖοι μοῖραν φιλίας
 οὐδεμίαν παρέχονται πρὸς τὸν ἐνθρον φίλον. ὅταν
 δὲ χρονίζῃ τοῦτο δρῶν καὶ πλησιάζῃ μετὰ τοῦ ἄπτε-
 σθαι ἐν τε γυμνασίοις καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ὀμιλίαις, C
 τότε ἤδη ἡ τοῦ ῥεύματος ἐκείνου πηγὴ, ὃν ἕμερον
 Ζεὺς Γανυμήδους ἐρῶν ὠνόμασε, πολλὴ φερομένη
 πρὸς τὸν ἐραστήν, ἡ μὲν εἰς αὐτὸν ἔδν, ἡ δ' ἀπο-
 μεστουμένου ἔξω ἀπορρέει· καὶ οἷον πνεῦμα ἢ τις ἠχώ
 ἀπὸ λείων τε καὶ στερεῶν ἀλλομένη πάλιν ὅθεν ὠρ-
 μήθη φέρεται, οὕτω τὸ τοῦ κάλλους ῥεῦμα πάλιν
 εἰς τὸν καλὸν διὰ τῶν ὀμμάτων ἰόν, ἢ πέφυκεν ἐπὶ

εἰς τὸ προσέσθαι] V. προσέσθαι, quod Heindorf. mutandum
 vidit. Multi libri πορεύεσθαι. Unus Γ προσέσθαι. Flor. i. προσέ-
 σται: unde recepta lectio confirmatur.

B. καὶ λόγον τε καὶ ὄμ.] τε om. Bodl. A I D E F G N O
 P T. Noluimus voculam abicere, a criticis, ut videtur, ideo dele-
 tam, quia καὶ λόγον τε moleste ferebant.

μετὰ τοῦ ἄπτεσθαι] Bodl. et multi alii μετὸ τοῦτο ἄπτε-
 σθαι. Dein ἐν ante ταῖς ἄλλαις Hirsch. sine causa extrusit.

C. ἔξω ἀπορρέει] ἀπορρεῖ Bodl.

ἀλλομένη πάλιν] V. ἀλωμένη, quod e Bodl. Flor. a. b. c.
 g. h. θ. Vindobb. 1. 3. 4. 6. 7. α. al. et Euseb. Praep. Evang.
 XIII. 20. p. 709. C. emendatum, qui partim ἀλλομένη scribunt.

ὅταν δὲ χρονίζῃ —] Sub-
 iectum, quod vocant, non esse
 amatorem, sed amatum, satis
 docent quae sequuntur: καὶ πλη-
 σιάζῃ μετὰ τοῦ ἄπτεσθαι, et
 φερομένη πρὸς τὸν ἐραστήν.
 Quocirca Astius minus recte
 statuit τοῦτο δρῶν referri ad
 superiora illa ἐγγύθεν ἢ εἴνοια
 γιγνομένη et φιλίαν παρέχονται,
 quum intelligatur potius τὸ προσ-
 εῖσθαι αὐτὸν καὶ λόγον τε καὶ
 ὀμίλιαν δέξασθαι, ut iam Hein-
 dorf. et Schleiermach. ani-
 madverterunt. Ceterum de amore
 adolescentium in gymnasiis orto
 v. Sympos. p. 409. C. et Theag.
 p. 234. C.

C. ὃν ἕμερον — ὠνόμασε]
 Lepide Iupiter ipse, amoris phi-
 losophi auctor, fingitur τοῦ ἕμέ-
 ρον nomen posuisse, de quo su-
 pra p. 251. C. Quod ὃν ἕμερον

Plat. Opp. Vol. IV. P. I.

dictum est, pronomine relativo
 sequenti nomini accommodato,
 de eo iam olim conferri iussi-
 mus Schaeferum ad Viger. p.
 708. Epimetr. ad Aristoph. Plut.
 p. XLV. Hodie addes quae de
 hac loquendi forma, utriusque
 linguae scriptoribus communi,
 subtiliter disseruit G. T. A. Krü-
 ger De Attractione Linguae Lat.
 p. 122 sqq. §. 53.

τὸ τοῦ κάλλους ῥεῦμα —
 διὰ τῶν ὀμμάτων ἰόν] De
 pulcritudinis effluvio (κάλλους ἀ-
 πορροῆ) v. Aeschyl. Agam. 419.
 Sophocl. Antig. 795. Eurip.
 Hippolyt. 527. ibique Valcken.
 p. 224. Mox quod vulgo scri-
 bebatur ἀφικόμενον, καὶ ἀναπτε-
 ρῶσαν τὰς διόδους, id Hein-
 dorfium in eum induxit erro-
 rem, ut ἀναπτερῶσαν, quippe
 incommode neque usitato signi-

τὴν ψυχὴν ἰέναι, ἀφικόμενον καὶ ἀναπερῶσαν τὰς
 D διόδους τῶν περῶν ἄρδει τε καὶ ὤρμησε περοφυεῖν
 τε, καὶ τὴν τοῦ ἐρωμένου αὐτῆς ψυχὴν ἐρωτος ἐπέπλη-
 σεν. ἐρᾷ μὲν οὖν, ὅτου δέ, ἀπορεῖ· καὶ οὐθ' ὅ τι
 πέπονθεν οἶδεν οὐδ' ἔχει φράσαι, ἀλλ' οἷον ἀπ'
 ἄλλου ὀφθαλμίας ἀπολελευκῶς πρόφασιν εἰπεῖν οὐκ
 ἔχει, ὥσπερ δὲ ἐν κατόπτρῳ ἐν τῷ ἐρῶντι ἑαυτὸν
 ὁρῶν λέληθε. καὶ ὅταν μὲν ἐκεῖνος παρῆ, λήγει κατὰ
 ταῦτ' ἐκείνῳ τῆς ὀδύνης· ὅταν δὲ ἀπῆ, κατὰ ταῦτ'

D. ἀντιέρωτα ἔχων] V. ἀντ' ἐρωτος ἔχων. Veram lectionem
 codd. fere omnes servarunt. Bodl. ἀντ' ἐρωτα, unde erroris causa
 apparet. v. Ceus. in Ephemer. Ienens. a. 1824. n. 208. p. 213.

ficatu positum, in ἀναπληρῶσαν
 mutandum putaret. At enim ve-
 ro recte observavit Astius τὰς
 διόδους cum sqq. ἄρδει cohae-
 rere, ut ad ἀναπερῶσαν intelli-
 gendum sit αὐτόν. — De prae-
 sentis ἄρδει cum aoristo ὤρ-
 μησε coniunctione vide Hein-
 dorf. ad Phaedon. p. 84. D
 Matth. Gr. §. 504.

D. καὶ οὐθ' ὅ τι πέπον-
 θεν οἶδεν οὐδ' ἔχει φράσαι] Hic locus non caret offensione.
 Nam etiamsi concesseris non
 praeter usum rectamque rationem
 post οὐτε hoc loco in altero
 membro οὐδὲ inferri, de quo lo-
 quendi genere alibi explicavimus,
 tamen nemo erit quin facile lar-
 giatur ita hanc potius requiri
 verborum collocationem: καὶ ὅ
 τι πέπονθεν οὐτ' οἶδεν οὐδ' ἔχει
 φράσαι. Quocirca haud scio an
 Buttmanno adstipulandum sit
 οὐδ' ὅ τι πέπονθεν emendanti.
 Nam ita haec erit verborum sen-
 tentia: ne hoc quidem no-
 vit, quid sit illud, quo af-
 fectus sit, neque eloqui
 illud potest. Quippe prius
 οὐδὲ est ne quidem; alterum
 autem copulandi vim et potesta-
 tem habet. Quam quidem rati-
 onem etiam C. Fr. Hermann.
 nuper comprobavit.

ἀλλ' οἷον — λέληθε] sed

quasi per alium lippitu-
 dine affectus causam rei
 nullam afferre potest, sed
 tanquam in speculo in
 amatore suam ipsius ima-
 ginem inscius conspicit:
 hoc est, amatoris adpectu ipse
 quoque amoris affectu movetur
 atque concitatur. Elegans com-
 paratio, ducta a veterum opi-
 nione, qua credebant morbos
 oculorum per ipsum adpectum
 cum aliis communicari; qua de
 re Heindorf. conferri iussit
 Gesnerum ad Orat. de Har-
 ruspicum Respons. p. 345. ed.
 Wolf. Cui addendus Wytten-
 bach. ad Plut. Mor. p. 681. D.
 τῶν ἄλλων νοσημάτων μάλιστα
 καὶ τάχιστα τὰς ὀφθαλμίας ἀνα-
 λαμβάνουσιν οἱ συνόντες. et ad
 Plut. p. 53. C. Loco genitivi
 ὀφθαλμίας etsi accusativus ex-
 pectabatur ὀφθαλμίαν, quia ἀπο-
 λαύειν τινος est fructum ex
 aliqua re percipere; tamen
 genitivum partitionis locum ha-
 bere posse, etiamsi accipien-
 di notio verbo sit attributa, pla-
 ne nobis persuasimus. Vide quae
 scripsimus ad Reipubl. III. p.
 395. C. coll. Matth. Gr. §. 327.
 Dein poterat etiam dici: ὥσπερ
 δὲ ἐν κατόπτρῳ τῷ ἐρῶντι, prae-
 positione secundo loco ommissa;
 sicuti scribi iubet Cobet. Varr.

αὐ ποθεῖ καὶ ποθεῖται, εἰδωλον ἔρωτος ἀντέρωτα
 ἔχων· καλεῖ δὲ αὐτὸν καὶ οἶεται οὐκ ἔρωτα, ἀλλὰ φι- E
 λίαν εἶναι. ἐπιθυμεῖ δὲ ἐκείνῳ παραπλησίως μὲν, ἀσθε-
 νεστέρως δὲ ὄραν, ἄπτεσθαι, φιλεῖν, συγκατακεῖσθαι.
 καὶ δὴ, οἷον εἰκός, ποιεῖ τὸ μετὰ τοῦτο ταχὺ ταῦτα.
 ἐν οὖν τῇ συγκοιμήσει τοῦ μὲν ἔραστοῦ ὁ ἀκόλαστος
 ἵππος ἔχει ὁ τι λέγει πρὸς τὸν ἡνίοχον, καὶ ἀξιοῖ
 ἀντὶ πολλῶν πόνων σμικρὰ ἀπολαῦσαι· ὁ δὲ τῶν παι- 256
 δικῶν ἔχει μὲν οὐδὲν εἰπεῖν, σπαργῶν δὲ καὶ ἀπορῶν

E. ἔχει ὁ τι λέγει] V. λέγοι. Codd. omnes λέγει. Bekkerus
 edidit λέγη. Mox Par. NOP et Monacc. ἀντὶ τῶν πολλῶν, pro-
 bante Astio.

Lectt. p. 165; sed vide annot.
 ad Phaedon. p. 67. D. — κατὰ
 ταῦτὰ ἐκείνῳ, pariter at-
 que ille.

εἰδωλον ἔρωτος ἀντέρω-
 τα ἔχων] Hanc lectionem cum
 Bekkero, Schneidero, Astio, aliis,
 unice veram putamus. Quippe
 ἀντέρως est amor mutuus.
 Qui quod vocatur εἰδωλον ἔρωτος,
 intelligitur quasi amoris imago
 repercussa. Pulcerrima est ima-
 go, qua Ἀντέρως cum Amore
 de palma certare fingebatur. v.
 Pausan. VI. 234. Ceterum Ἀν-
 τέρωσ ἐτιμὰ vindex putabatur
 esse amoris repudiati; de quo
 v. Böttiger. in Commentatione:
 Eros u. Anteros, quae
 inserta est Vol. I. operis: *klei-
 ne Schriften* etc. p. 159 sqq.

E. ἔχει ὁ τι λέγει] Locus
 admodum controversus. Veteres
 editt. λέγοι, quod sicuti caret
 codicum auctoritate, ita nec ad
 rem satis aptum videtur. Nam
 etiamsi optativum interpreteris
 ita, ut dicas eum ad ipsius equi
 mentem ac voluntatem referri
 oportere, adeoque significet: quod
 dicere cupiat; tamen ea ra-
 tio minime in hunc locum con-
 gruit, sicuti apparet ex opposi-
 tis verbis: ἔχει μὲν οὐδὲν εἰπεῖν.
 Im. Bekkerus de coniectura
 scripsit λέγη. Atenimvero id,

quia item librorum destituitur
 testimoniis, nondum adduci po-
 tui ut pro vero habeam, etiamsi
 per se dici potuit rectissime.
 Codices fere omnes quum scrip-
 tum exhibeant ὁ τι λέγει, G.
 Hermannus ὁ τι λέγειν corri-
 gendum suspicatur, collatis iis,
 quae ad Sophocl. Oed. Col. 48.
 annotavit. Nec tamen opus esse
 existimamus a librorum scriptura
 vel tantillum discedere. Nam
 istud ἔχει ὁ τι λέγει quid tandem
 aliud significat, nisi hoc: in
 promptu habet id, quod di-
 cit, ut prope idem sit quod ἔχει
 τι, ὁ λέγει? Quid autem illud
 sit quod iam proferat, diluci-
 dius exponitur verbis sequenti-
 bus: καὶ ἀξιοῖ — ἀπολαῦσαι, ut
 facile appareat, cur scriptor ἔχει
 ὁ τι λέγει quam ἔχει τι λέγειν
 dicere maluerit.

P. 256. σπαργῶν δὲ καὶ
 ἀπ.] σπαργῶν dici qui venere
 tumeant, ostendit Ruhnck. ad
 Tim. Gloss. p. 234. Proxima,
 οἷός ἐστι μὴ ἂν ἀπαρνηθῆναι, sic
 interpreteris: τοιοῦτός ἐστιν, ὡς-
 τε μὴ ἂν ἀπαρνηθῆναι, h. e.
 iam talis evasit, sive eo
 pervenit, ut non recusaturus
 sit pro parte virili
 morigerari amatori etc.
 Non pauci tamen codd. ἂν igno-
 rant.

περιβάλλει τὸν ἐραστὴν καὶ φιλεῖ, ὡς σφόδρ' εὖνον ἄσπαζόμενος, ὅταν τε συγκατακέωνται, οἷός ἐστι μὴ ἂν ἀπαρνηθῆναι τὸ αὐτοῦ μέρος χαρίσασθαι τῷ ἐρῶντι, εἰ δεηθείη τυχεῖν. ὁ δὲ ὁμόζυξ αὐτῷ μετὰ τοῦ ἡνίοχου πρὸς ταῦτα μετ' αἰδοῦς καὶ λόγου ἀντιτείνει. Cap. XXXVII. ἔαν μὲν δὴ οὖν εἰς τεταγμένην τε δίαιταν καὶ φιλοσοφίαν νικήσῃ τὰ βελτίω τῆς διανοίας

B ἀγαρόντα, μακάριον μὲν καὶ ὁμονοητικὸν τὸν ἐνθάδε βίον διάγουσιν, ἐγκρατεῖς αὐτῶν καὶ κόσμιοι ὄντες, δουλωσάμενοι μὲν ᾧ κακία ψυχῆς ἐνεγίγνετο, ἐλευθερώσαντες δὲ ᾧ ἀρετῇ· τελευτήσαντες δὲ δὴ, ὑπόπτεροι καὶ ἐλαφροὶ γεγονότες, τῶν τριῶν παλαισμάτων τῶν ὡς ἀληθῶς Ὀλυμπιακῶν ἐν νενικήκασιν, οὗ μεί-

P. 256. A. μὴ ἂν ἀπαρνηθῆναι] ἂν om. Bodl. ΔΣΔΓΤ et pr. Φ probante Hermannō, qui in οἷός ἐστι vim particulae contineri statuit. In quo cum viro doctissimo utique dissentimus, quum δύνασθαι et οἷόν τ' εἶναι longe aliud quid significet quam ἂν cum modis verbi consociatum (conf. ad p. 235. B) criticus autem ille, cui horum codicum recensionem debemus, particulam ἂν post ista verba illatam aegre tulisse videatur, utpote insolentius usurpatam.

B. ἔαν δὲ δὴ διαίτη φ.] Accessit δὲ e Bodl. aliisque plurimis. Plene Bodl. ἀντιτείνει: ἂ μὲν δὴ. Idem mox vitiose νικήσει pro νικήσῃ.

ἔαν μὲν δὴ οὖν εἰς τεταγμένην —] Iungas in hunc modum: ἔαν μὲν δὴ οὖν τὰ βελτίω τῆς διανοίας νικήσῃ ἀγαρόντα εἰς τεταγμένην τε δίαιταν καὶ φιλοσοφίαν.

B. δουλωσάμενοι μὲν ᾧ κακία ψυχῆς ἐνεγίγνετο] h. e. δουλωσάμενοι μὲν τοῦτο τῆς ψυχῆς (eam animi partem), ᾧ κακία ἐνεγίγνετο. De Rep. VI. p. 490. B. ᾧ προσήκει ψυχῆς ἐφάπτεσθαι τοῦ τοιούτου. Ibid. p. 507. C. τῷ οὖν ὀρώμεν ἡμῶν αὐτῶν τὰ ὀρώμενα;

τῶν τριῶν παλαισμάτων —] Respicit ad p. 249. A. Ceterum luctator tēr demum deiecto adversario victor renuntiabatur; unde proverbiale loquendi genus fluxit τὸ τρίτον πάλαισμα, quo

usus est Plato etiam Euthydem. p. 277. C. atque vocc. τριάζειν, τριαγμός, τριακτός et τριακτήρ. Rem fusius persequuntur Spanhem. ad Iulian. Orat. I. p. 261 sqq. conf. Wyttenbach. ad eand. p. 214. ed. Lips. Jacobs ad Achill. Tat. p. 986. Huschke Anal. Crit. p. 155.

C. τάχ' ἂν ποὺ ἐν μέθαις — διεπράξαντο] h. e. facile accidere potest, ut in ebrietate vel alia quadam incuria ferocientes ipsorum equi animos non satis custoditos deprehendant iisque in unum conductis illud, quod vulgus beatissimum praedicat, eligant atque perficiant. Quippe λαμβάνειν hic quoque ita dictum, ut fere idem sit quod καταλαμβάνειν: de qua re quae scripsimus ad Gorg. p. 473. et Rempubl.

ζον αγαθὸν οὔτε σωφροσύνη ἀνθρωπίνη οὔτε θεία
 μανία δυνατὴ πορίσαι ἀνθρώπων. ἐὰν δὲ δὴ διαίτη
 φορτικωτέρῃ τε καὶ ἀφιλοσόφῃ, φιλοτίμῃ δὲ χρήσων- C
 ται, τάχ' ἂν πού ἐν μέθαις ἢ τινὶ ἄλλῃ ἀμελείᾳ τῷ
 ἀκολάστῳ αὐτοῖν ὑποζυγίῳ λαβόντε τὰς ψυχὰς ἀφρού-
 ρους, ξυναγαγόντε εἰς ταυτόν, τὴν ὑπὸ τῶν πολλῶν
 μακαριστὴν αἴρεσιν εἰλέτην τε καὶ διεπράξαντο· καὶ
 διαπραξαμένῳ τὸ λοιπὸν ἤδη χρῶνται μὲν αὐτῇ, σπα-
 νίᾳ δέ, ἅτε οὐ πάσῃ δεδογμένα τῇ διανοίᾳ πράττον-
 τες. φίλῳ μὲν οὖν καὶ τούτῳ, ἦττον δὲ ἐκείνων ἀλλή-
 λωιν διὰ τε τοῦ ἔρωτος καὶ ἔξω γενομένῳ διάγουσι, D
 πίστεις τὰς μεγίστας ἡγουμένῳ ἀλλήλωιν δεδωκέναι τε
 καὶ δεδέχθαι, ἃς οὐ θεμιτὸν εἶναι λύσαντας εἰς

C. τάχ' ἂν πού ἐν μέθαις] Vind. 1. 3. τάχα πού.

ξυναγαγόντε εἰς ταυτόν] Flor. a. b. c. i. Par. NOP.
 ξυναγαγόντες. ΓΣΒCEH συναγαγόντες. v. annot. Tum Euseb.
 καὶ διεπραξάσθην. Dein vulgo σπάνια, quod ex codd. emendatum.
 Ceterum Heindorfius adstipulante Astio ex uno Eusebio dedit αἴ-
 ρεσιν εἰλέσθην. Codd. tenent εἰλέτην. Nimirum εἰλέτην est capi-
 unt, sumunt *sie ergreifen die Wahl*, nec vero: sibi eli-
 gunt. Recte igitur activum se habet, de quo non debebat dubi-
 tare Voegelinus cum Astio et Heindorfio. Mox vulg. σπάνια, in-
 vitis codd.

X. p. 609. C. iis adde quae iam
 a Dorvillio ad Chariton. p.
 599. notata sunt. Neque aliter
 Latini. Horat. Carm. II. 16, 1.
 Otium rogat in patenti —
 prensus Aegeo. Virgil. Aen.
 V, 52. Pluralis numerus cum
 duali consociatus ne quem offen-
 dat, Protagor. p. 317. C. ἐν δὲ
 τούτῳ Καλλίας τε καὶ Ἀλκιβιά-
 δης ἡμέτην ἄγοντε τὸν Πρόδικον,
 ἀναστήσαντες ἐκ τῆς κλίνης, ubi
 Heindorfius coniectabat ἀναστή-
 σαντε. Homer. Iliad. ψ, 639.
 παρήλασαν Ἀχιλλῶντε, πλήθει
 πρόσθε βαλόντες. Platon. Eu-
 thydem. p. 273. D. ἐγελασάτην
 γοῦν ἄμφω, βλέψαντες εἰς ἀλή-
 λους. Etiam infra pag. 261. B.
 optimi libri: σχολάζοντες συνε-
 γραψάτην, ubi vulgo σχολάζοντε.
 Pag. 278. B. τῷ καταβάντε —

ἠκούσαμεν λόγων. conf. p. 254. A.
 ibique varr. lectt. Verbi δια-
 πράττεσθαι usum ad p. 232. D,
 et 234. A. notavimus. De τάχ'
 ἂν v. Hermannum De particu-
 lula ἂν p. 43 sq.

διὰ τε τοῦ ἔρωτος —]
 „Recte Ficinus: tum fer-
 vente amore, tum restin-
 cto; ut διὰ βίου, δι' ἔτους. v.
 Valcken. ad Herod. VI, 12.“
 HEINDORF. — Verissime
 Schleiermach.: *als Freun-
 de also werden auch diese,
 obgleich nicht ganz so
 wie iene, mit einander
 während ihrer Liebe und
 auch, wenn sie darüber
 hinaus sind, leben.*“

καὶ δεδέχθαι] Int. παρ'
 ἀλλήλωιν. v. ad Menex. p. 243. D.

ἐχθραν ποτὲ ἐλθεῖν. ἐν δὲ τῇ τελευτῇ ἄπτεροι μὲν, ὠρμηκότες δὲ πτεροῦσθαι ἐκβαίνουσι τοῦ σώματος, ὥστε οὐ μικρὸν ἄθλον τῆς ἐρωτικῆς μανίας φέρονται· εἰς γὰρ σκότον καὶ τὴν ὑπὸ γῆς πορείαν οὐ νόμος ἐστὶν ἔτι ἐλθεῖν τοῖς κατηργημένοις ἤδη τῆς ὑπουρανοῦ πορείας, ἀλλὰ φανὸν βίον διάγοντας εὐδαιμονεῖν μετ' ἑαυτῶν ἀλλήλων πορευομένους, καὶ ὁμοπτέρους ἐρωτος χάριν, ὅταν γένωνται, γενέσθαι.

Cap. XXXVIII. Ταῦτα τοσαῦτα, ὦ παῖ, καὶ

D. τῆς ὑπουρανοῦ πορείας] Legebatur ἐπουρανοῦ, quod ex codd. longe plurimis et Euseb. mutatum est. Bodl. tamen vulgatum servare videtur, si quid ex Gaisfordi silentio colligere licet. Illud ob adiectum κατηργημένοις placet. Vulgatum tenuit Astius et Hermann. Buttmannus Excurs. p. 384. requirebat ὑπερουρανοῦ. Atqui intelligitur animorum iter sursum inde a terra ad τὴν ὑπουρανοῦ ἀψίδα susceptum: neque enim illi continuo in superficie coeli vehuntur. Ex quo apparet veram esse codicum lectionem.

E. ὅταν γένωνται] Sic Ald. cum Bodl. aliisque plurimis.

D. ἐν δὲ τῇ τελευτῇ — φέρονται] Schleiermach.: „Am Ende aber gehen sie unbefiedert zwar, doch schon mit dem Triebe sich zu befiedern, aus dem Körper, so dass auch sie nicht geringen Lohn für den Wahnsinn der Liebe davontragen.“ De re conf. Phaedon. p. 81. A sqq.

E. ὅταν γένωνται, γενέσθαι] Male Astius ὅταν interpretatur ut, *gesetzt dass*. Imo vocula indicat tempus indefinitum, utsit quando cunque, vel si quando. v. Phaedon. p. 68. D. Phileb. p. 31. B. Euthyphr. p. 7. D. Gorg. p. 468. A. B. Polit. II. p. 374. A. Ibid. IV. p. 439. C. Euthydem. p. 280. B., de quibus locis alibi monuimus. Quippe ὅταν nunquam non ad tempus designandum adhibetur.

καὶ θεῖα οὕτω] Charmid. p. 157. B. μήτε πλούσιον οὕτω μηδένα εἶναι μήτε γενναῖον. De Republ. VI. p. 500. A. χαλεπὴν οὕτω φύσιν εἶναι, ubi v. ann.

coll. Baehr. ad Plutarch. Philopoem. p. 48 sqq. Etiam alia adverbialia ita postponuntur. Parmenid. p. 129. E. ἀνδρείως πάνν. Ion. p. 533. E. μακρὸς πάνν. Gorg. 450. D. ἡ βραχέος πάνν. p. 488. E. βελτίους πολὺ. Hipp. mai. p. 282. E. ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πάνν. Menex. p. 235. A. γενναίως πάνν. Phaedr. p. 252. B. ὑβριστικὸν πάνν. Aristoph. Rann. v. 615. πρᾶγμα γενναῖον πάνν. Ibid. v. 768. πολλή πάνν. Ibid. 1124. et 1134. Plat. Sophist. p. 225. C. κατὰ τὰ μικρὰ λίαν καὶ παντοδαπὰ διήρηται. Eurip. Hippolyt. p. 489. οἱ καλοὶ λίαν λόγοι. al.

ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ μὴ ἐρ. —] Egregie Schleiermach.: „Die Vertraulichkeit aber mit dem Nichtliebenden, welche durch sterbliche Besonnenheit verdünnt auch nur sterbliches und sparsames austheilt, erzeugt in der geliebten Seele iene von der Menge als Tugend gelobte Gemeinheit, und wird ihr Ursach neuntau-

Θεῖα οὕτω σοι δωρήσεται ἢ παρ' ἐραστοῦ φίλια. ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ μὴ ἐρῶντος οικειότης, σωφροσύνη θνητῆ κεκραμένη, θνητά τε καὶ φειδωλὰ οἰκονομοῦσα, ἀνελευθερίαν ὑπὸ πλήθους ἐπαινουμένην ὡς ἀρετὴν τῆ φίλη ψυχῇ ἐντεκοῦσα, ἐννέα χιλιάδας ἐτῶν περὶ γῆν 257 κυλινδουμένην αὐτὴν καὶ ὑπὸ γῆς ἄνουν παρέξει.

Αὕτη σοι, ὦ φίλε Ἔρως, εἰς ἡμετέραν δύναμιν ὅ τι καλλίστη καὶ ἀρίστη δέδοται τε καὶ ἐκτέτισται παλινοφδία, τὰ τε ἄλλα καὶ τοῖς ὀνόμασιν ἠναγκασμέ-

Legebatur olim γένηται, quod habent codd. EF.

καὶ Θεῖα οὕτω] Sic Bodl. *All DGN*. Florr. g. h. al. Vulgo erat καὶ οὕτω Θεῖα. v. annot.

P. 257. περὶ γῆν κυλινδ.] Sic CH rδ et rec. *I BDE* et alii nonnulli. Vulgatum περὶ τὴν iam Dorvill. ad Charit. p. 160. emendavit.

δέδοται τε] δέδοκται Bodl. cum aliis bene multis. NO δέδικται, unde Winckelm. ad Euthyd. p. 18. putabat δέδεικται scribendum esse. Non credo.

rend Jahre auf der Erde sich herum zu treiben und vernunftlos unter der Erde“ Quippe κεράννυσθαι, συγκεράννυσθαι, al., non raro adulterandi, polluendi, conturbandi notionem comprehendunt, quae sunt verba Creuzeri ad Plotin. de Pulcr. p. 256. Animos eorum, qui corporum cupiditatibus dediti fuerunt, nec post mortem in coelum evolare, sed circa terram volutari, philosophus etiam Phaedon. p. 81. C sqq. et aliis locis statuit.

P. 257. ἐκτέτισθαι παλινοφδία] ἐκτέτισθαι significat hanc alteram orationem Amori tanquam debitum quoddam persolutam esse, quippe in quem antea graviter esset peccatum. Mire Astius: „Exstructum est tanquam monumentum,“ afferens insuper Horatianum illud: „Exegi monumentum aere perennius“ iuxta cum Pindaricis quibusdam. Istud vero est non quidem docte sed perquam indocte hallucinari. De εἰς δύναμιν cum ὅ τι καλλίστη

coniuncto ne quis incertus haereat, eodem modo Reipubl. IV. p. 427. E. Legg. V. p. 458. E. εἰς δύναμιν ὅ τι μάλιστα. Legg. V. p. 739. D. ὅ τι μάλιστα κατὰ δύναμιν. Ibid. IV. p. 717. C. εἰς δύναμιν ὅ τι μάλιστα. IV. p. 783. D. ὡς ὅ τι καλλίστους εἰς δύναμιν. VII. p. 817. B. κατὰ δύναμιν ὅ τι κάλλιστα. Ibid. V. p. 739. C. bis. E. VI. p. 766. A. 777. D. Politic. p. 273. B. 308. A. 279. C. Sophist. p. 226. A. τὰ τε ἄλλα — διὰ Φαιδρον εἰρησθαι] Heusdius Init. Phil. Plat. Vol. I. p. 137. „Scilicet scripsit hunc dialogum Plato, non ut Symposium pro vectiore aetate, sed ipso iuventutis vigore. Quo factum, ut vim poeticam, qua natura valebat, in eo scribendo explicaret totam. Et hinc sublimitas illa, hinc sensus illi excelsi de pulcro et vero, quales hic unice expressos reperimus. Exstant in hoc dialogo Pythagoreorum placita: μῦθον illum eorum metempsychosi magnam partem debemus. Quodsi cum hisce Pythagorica compara-

νη ποιητικοῖς τισι διὰ Φαῖδρον εἰρησθαι. ἀλλὰ τῶν προτέρων τε συγγνώμην καὶ τῶνδε χάριν ἔχων εὐμενῆς καὶ ἴλεως τὴν ἐρωτικὴν μοι τέχνην, ἣν ἔδωκας, μήτε ἀφέλη μήτε πηρώσης δι' ὀργήν, δίδου δ' ἔτι μᾶλλον ἢ νῦν παρὰ τοῖς καλοῖς τίμιον εἶναι. τῷ πρόσθεν δ' εἴ τι λόγῳ σοι ἀπηνὲς εἶπομεν Φαῖδρός τε καὶ ἐγώ, Λυσίαν τὸν τοῦ λόγου πατέρα αἰτιώμενος παῦε τῶν τοιούτων λόγων, ἐπὶ φιλοσοφίαν δέ, ὥσπερ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Πολέμαρχος τέτραπται, τρέψον, ἵνα καὶ ὁ ἐραστὴς ὅδε αὐτοῦ μηκέτι ἐπαμφοτερίζῃ, καθάπερ νῦν, ἀλλ' ἀπλῶς πρὸς Ἐρωτα μετὰ φιλοσόφων λόγων τὸν βίον ποιῆται.

τὴν ἐρωτικὴν μοι τέχνην] Sic Vat. Ven. Π Bodl. et alii multi. V. τὴν μοι ἐρ. τ. Dein vett. editt. δέδωκας, quod item e Bodl. et non paucis aliis correctum. Pro δ' ἔτι vulgo erat τ' ἔτι, inivitis codd. melioribus.

B. τῷ πρόσθεν —] Vulg. ἐν τῷ πρ. Praepositionem omitunt Bodl. ΔΠΔΓΝΟΠΤ Florr. g. h.

mus, quae in Phaedone v. c. et in Politia occurrunt, sic vero nobis in Phaedro iuvenilis auctoris vigor apparebit. Nec vero diffiteor vitia hinc etiam contraxisse dialogum. Qui enim ordo in Symposio, in Phaedone, in aliis philosophi scriptis perfectus est fere, desideratur ille in Phaedro. Dictio item, quod veteres reprehenderunt, sic migrat subinde prosae orationis fines, ut poetica atque adeo dithyrambica videatur. Sed vitia haec iuvenilis luxuriantisque ingenii quis est adeo severus, quin huic aetati ignoscat? — Haec igitur Heusdius, qui hac in re cum Schleiermachero consentit. Miramur vero homines acutissimos huius loci fuisse immemores, in quo Platonem videmus aperte profiteri Socratem ab se poetice disputantem introduci Phaedri gratia. Nimirum propter Phaedrum sese simulat hoc genere dicendi usum esse, quum rerum ipsarum sublimitas et magnificentia, ad quam colloquentis

animum a vulgari amoris humilitate sublaturum evehere voluit, ipsum coegerit etiam oratione uti ea, quae illi responderet. Sed respicit facete et urbane ad illa Phaedri p. 234. C. τί σοι φαίνεται ὁ λόγος, ὃ Σώκρατες; οὐχ ὑπερφυῶς τά τε ἄλλα καὶ τοῖς ὀνόμασιν εἰρησθαι; Quam igitur in Platone reprehendunt orationis vel libertatem vel luxuriam, ea tantum abest ut ab ipso non sit animadversa, ut ipsius argumenti gratia studiose quaesita videatur. Itaque ne illud quidem hinc concludere licebit, scriptum esse librum a Platone adolescente; nisi forte contendere velis ingenium virili aetate ipsi fuisse adeo intermortuum, ut ne tum quidem, quum ipse vellet, eo in scribendo uti potuerit. Quae sane sententia fuerit perabsurda.

παρὰ τοῖς καλοῖς τίμιον εἶναι] ut apud pulcros sim in honore.

B. τὸν τοῦ λόγου πατέ-

Cap. XXXIX. ΦΑΙ. Συνεύχομαι σοι, ὦ Σώκρατες, εἴπερ ἄμεινον ταῦθ' ἡμῖν εἶναι, ταῦτα γίνεσθαι. τὸν λόγον δέ σου πάσαι θαυμάσας ἔχω, ὅσῳ C
καλλίῳ τοῦ προτέρου ἀπειργάσω, ὥστε ὀκνῶ, μὴ μοι ὁ Λυσίας ταπεινὸς φανῆ, ἐὰν ἄρα καὶ ἐθελήσῃ πρὸς αὐτὸν ἄλλον ἀντιπαρατεῖναι. καὶ γάρ τις αὐτόν, ὦ θαυμάσιε, ἔναγχος τῶν πολιτικῶν τοῦτ' αὐτὸ λοιδορῶν ὠνειδίξει, καὶ διὰ πάσης τῆς λοιδορίας ἐκάλει λογογράφον. τάχ' οὖν ἂν ὑπὸ φιλοτιμίας ἐπίσχοι ἡμῖν ἂν τοῦ γράφειν.

ὡς περὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ] V. ὁ ἀδελφὸς Bekkerus mutavit in ἀδελφός, quoniam libri plurimi ἀδελφός sine articulo scriptum exhibent. Ipse olim articulum abieci, ut Euthydem. p. 297. B. collato Schaefero Melett. p. 45. et 116. et ad Sophocl. Oed. T. v. 630. Nunc tamen cum Bodl. ΠΞ, al. servandum duxi. Dein mire Bodl. Vat. G γέγραπαι τε τέτραπται.

C. καὶ γάρ τις αὐτόν, ὦ Φ.] V. αὐτῶν, quod Heindorfius in αὐτῶ mutavit, qui dativus ex ὠνειδίξει penderet. Codd. optimi atque plurimi αὐτόν, quod cum λοιδορῶν nectendum.

ρα] orationis auctorem, ut Sympos. p. 177. D. v. Iacobs Delect. Epigr. p. 377. Evidentissime vero hinc intelligitur Lysiam in hoc dialogo ideo maxime a Platone reprehendi, quod sese inani oratiuncularum scribendarum studio dedisset, a philosophiae amore esset alienior. De Polemarcho, Lysiae fratre natu maximo, praeter Taylorum Vit. Lys. p. 106. conf. Groen van Prinsterer Prosopograph. Plat. p. 112. Apud Plutarchum De usu Carn. p. 998. B. simpliciter vocatur Πολεμάρχος ὁ φιλόσοφος.

μηκέτι ἐπαμφοτερίζη] non amplius fluctuet inter inane istud declamatiuncularum amatoriarum studium et veram sapientiam. Quae interpretatio verbis sequentibus confirmatur, in quibus Phaedrus eo dicitur deducendus esse, ut amorem cum orationibus philosophis coniunctum sequatur. Verbum ἐπαμφοτερίζειν illustravit Ruhnck. ad Tim. p. 108.

C. θαυμάσας ἔχω] Notissima loquendi ratio, de qua vide, sis, Matth. Gr. §. 559. b. Mox ἀντιπαρατεῖναι simpliciter est opponere certaminis gratia. Male enim Astius nuper de copiosa et proluxa oratione intellexit.

ἐκάλει λογογράφον] Apte Heindorf. comparat Demosth. de Falsa Legat. T. I. p. 417. ed. R. λογογράφους τοίνυν καὶ σοφιστὰς ἀποκαλῶν τοὺς ἄλλους καὶ ὑβρῶν πειρώμενος. Ceterum non tantum de causarum forensium scriptore cogitandum, quod cum Scholiasta fecerunt Heindorf. atque Ast.; sed omnino de vanae rhetorices ostentatore agitur, quam Lysias ita factitabat ut etiam amatorias componeret scriptiones, de quo copiosius in Prolegg. explicavimus. — Mox de τάχ' οὖν ἂν — ἡμῖν ἂν v. intpp. ad Gregor. Corinth. p. 44. ed. Schaefer., et de dativo ἡμῖν De Rep. I. p. 343. A. ibique annot.

ΣΩ. Γελοῖόν γ', ὦ νεανία, τὸ δόγμα λέγεις, καὶ
 D τοῦ ἐταίρου συχνὸν διαμαρτάνεις, εἰ αὐτὸν οὕτως
 ἤγει τινα ψοφοδεᾶ. ἴσως δὲ καὶ τὸν λαιδορούμενον
 αὐτῷ οἶει νομίζοντα λέγειν ἃ ἔλεγεν.

ΦΑΙ. Ἐφαίνεται γάρ, ὦ Σώκρατες, καὶ σύννοι-

D. ἤγει τινα ψοφοδεᾶ] V. τινὰ ἤγῃ ψ., quod ex Bodl.
 aliisque non paucis mutatum.

D. τοῦ ἐταίρου συχνὸν
 διαμαρτάνεις] Eadem loquu-
 tio est De Rep. I. p. 334. D,
 quem locum comparavit Hein-
 dorf. Contrarium est τυγχάνειν
 τινός. Hipp. mai. p. 291. E. ἀλλὰ
 γὰρ τοῦ ἀνδρός οὐ τυγχάνομεν,
 h. e. viri mentem ac sen-
 tentiam non assequimur.
 — ψοφοδεᾶ, timidum, qui
 vel tale reveretur iudicium. —
 νομίζοντα λέγειν, h. e. serio
 dicere, ut ita ei persuasum sit.
 Deinde συνειδέναι τινί τι, quod
 proprie est: aliquid cum ali-
 quo scire, alicui alicuius
 rei conscium esse, rariore
 usu ponitur pro aliquid de
 aliquo scire; quod loquendi
 genus illustravit Wyttenbach.
 ad Phaedon. p. 92. C. St. = p.
 241. ed. Lips. et ad Plutarch.
 T. V. p. 836.

μὴ σοφισταὶ καλῶνται]
 Nam sophistae nomen viris prin-
 cipibus visum est ignominiosum.
 v. Xenoph. De Venat. c. 13.
 ibique ann. Schneideri. et
 Plat. Prot. p. 312. A.

Γλυκὺς ἀγκών, ὦ Φαῖδρε,
 λέληθί σε —] Hic locus dici
 non potest quantopere quum ve-
 terum tum recentiorum interpre-
 tum ingenia exercuerit. v. prae-
 ter Schol. ad h. l. Eustathii-
 um ad Iliad. κ'. p. 791. ed. Rom.
 in. π'. 1082. qui sua hausit ex
 Athenaeo XII. p. 516. A.
 Hesych. T. I. p. 839. Suidam
 s. v. Zenob. II. 92. et e re-
 centioribus Dorvill. Vann. Crit.
 p. 492. Heindorfium et

Astium ad h. l. Schneide-
 rum De locis nonnullis Phaedri
 Platonici p. 16 sqq., qui pro μα-
 κροῦ ἀγκῶνος scribi vult μικροῦ
 ἀγκῶνος. Horum omnium sen-
 tentias exponere longum est et
 ab huius editionis consilio alie-
 num. Itaque satis erit appo-
 suisse quae vir quidam eruditus
 insigni acumine commentatus est
 in Indic. Lectionum in Academia
 Regia Guestphala Monasteriensi
 per menses hibernos a. 1830 —
 31. habendarum; quo facto nos-
 tram sententiam in medium affe-
 remus. Sunt autem illius haec:
 De verbis γλυκὺς ἀγκῶν — ἐκλή-
 θη, inquit, interpretes fere omnes
 desperavere, eaque Heindorfius
 neque se intelligere neque quen-
 quam hodie intellexisse profite-
 tur. Sed, aliis praetermissis, vir
 quidam doctus, Fr. Reinhardt,
 in actis literariis Ienensibus (Mai
 1830. Intelligenzblatt. N. 28.)
 non solum, quod antea putabat
 etiam Heindorfius, verba: ὅτι
 ἀπὸ τοῦ μακροῦ ἀγκῶνος τοῦ
 κατὰ Νεῖλον ἐκλήθη, ut vanum
 Grammatici additamentum, ex-
 pungenda censuit, sed etiam pro
 γλυκὺς ἀγκῶν γλυκεῖ' ἀνάγκα
 scribendum proposuit, Platonem
 contendens haec ex Scolio Bac-
 chylidis repetiisse: γλυκεῖ' ἀνά-
 γκα σενομένα κυλλικῶν θάλλησι
 θυμὸν Κύπριδος, quod legitur
 apud Athen. II. p. 40. ed. Cas-
 saub., ut sensus verborum sit:
 „Suavis necessitas, Phaedre; hoc
 est: natura et negotia viris in
 republica versantibus non con-
 cedunt, ut scripta componant;

σθά που καὶ αὐτός, ὅτι οἱ μέγιστον δυνάμενοί τε καὶ σεμνότατοι ἐν ταῖς πόλεσιν αἰσχύνονται λόγους τε γράφειν καὶ καταλείπειν συγγράμματα ἑαυτῶν, δόξαν φοβούμενοι τοῦ ἔπειτα χρόνου, μὴ σοφισταὶ καλῶνται.

ΣΩ. Γλυκὺς ἀγκῶν, ὦ Φαῖδρε, λέληθέ σε, ὅτι

νομλζοντα λέγειν] Bodl. οἷε δνειδζοντα νομλζοντα λέγειν.

non voluntate et iudicio fit, sed necessitate, ut a scribendo abhorreant. At de verborum: γλυκὺς ἀγκῶν — ἐκλήθη integritate ne suspicari quidem ullo modo liceat. Ea est enim lectio omnium librorum, firmaturque auctoritate Hermiae, qui certe γλυκὺς ἀγκῶν proverbium esse dicit, a quodam Aegypti loco ductum, ubi multa navigandi difficultas sit, tum explicatione proverbii proposita addit: ὃ λέγειν ἡν, τοῦτό ἐστι, ὅτι ὡς περ ἐκείνῳ λέληθέ σε, πόθεν ἐκλήθη, γλυκὺς ἀγκῶν, δυσχερῆς ὦν καὶ πικρὸς ὁ τόπος, οὕτω καὶ τοῦτο λέληθεν, ὅτι αἰσχρὸν ἐκλήθη τὸ λογογραφεῖν, ἐπαινετὸν ὄν καὶ καλόν. Tum Eustath. ad II. κ'. p. 791. γλυκὺς ἀγκῶν proverbium item ad Nili cubitum refert, longum et navigantibus laboriosum, cuius mentionem Plato in Phaedro faciat. Mittimus Scholiasten Platonium, Suidam, Hesychium, alios lexicographos, denique paroemiographum Zenobium. Ex quibus omnibus ut primum hoc liquet, verba certe γλυκὺς ἀγκῶν nullo modo posse tentari, ita etiam solum illud γλυκὺς ἀγκῶν pro proverbio usurpatum fuisse, γλυκὺς ἀγκῶν λέληθέ σε, quod stabuebat Heindorfius, cum eoque statuit etiam Schleiermacherus, immo λέληθέ σε quum a Platone addatur, id ipsum sequentia poscere videtur: ὅτι ἀπὸ τοῦ μακροῦ ἀγκῶνος τοῦ κατὰ Νεῖλον ἐκλήθη, praeter quod etiam haec eadem constant eodum auctorumque auctoritate.

Quae quum ita sint, proverbium γλυκὺς ἀγκῶν undecunque profectum est, Platonem certe hoc loco a Nili cubito derivare statuendum est. Qui sive singularis quidam fuerit fluminis flexus prope ipsam urbem Memphim, seu, quod potius verba ἀπὸ τοῦ μακροῦ ἀγκῶνος indicare videntur, longus ille et flexuosus Nili cubitus versus occidentem porrigens, quem Canobicum vocant, ipsi vero Graeci Aegypti incolae (per euphemismum) ἀγαθὸν δαίμονα vocabant, et quem tenui solummodo aquarum altitudine adire nautae coacti erant, alias fossa potius navigantes, rectiori cursu Naucrati Memphim ducente (v. Mannert. Geograph. Afr. P. I. p. 540.), certe non longum solummodo erat, verum etiam indidem fortasse navigantibus durus et laboriosus, ab iisdem tamen, ut solent homines rem tristem per iocum leni nomine mitigare, dulcis cubiti nomen accepit. Ita etiam Lydi locum quendam, in quem regina Omphale ad ulciscendam contumeliam, olim sibi ipsi allatam, dominorum filias per vim congregatus una cum servis inclusit, acerbiter rei indignitatemque verbo lenientes γλυκὺν ἀγκῶνα, dulcem amplexum, vocarunt, auctore Clearcho Solensi ap. Athen. XII. p. 516. Unde alteram proverbii explicationem proponit Eustath. ad II. π. p. 1082, illam a Nili cubito expresse referens ad Iliad. κ. p. 791. Utramque sequaris, significatio pro-

E ἀπὸ τοῦ μακροῦ ἀγκῶνος τοῦ κατὰ Νεῖλον ἐκλήθη. καὶ πρὸς τῷ ἀγκῶνι λανθάνει σε, ὅτι οἱ μέγιστον φρονοῦντες τῶν πολιτικῶν μάλιστ' ἐρῶσι λογογραφίας τε καὶ καταλείψεως συγγραμμάτων, οἳ γε καί, ἐπειδὴν τινα γράφωσι λόγον, οὕτως ἀγαπῶσι τοὺς ἐπαινέτας, ὥστε προσπαραγράφουσι πρώτους, οἳ ἂν ἕκασταχοῦ ἐπαινῶσιν αὐτούς.

κατὰ Νεῖλον ἐκλ.] V. κατὰ τὸν Νεῖλον. Articulum om. Bodl. cum plurimis optimaе notae libris.

E. Πῶς λέγεις τοῦτο] V. πῶς τοῦτο λέγεις; praeter fidem meliorum librorum.

P. 258. συγγράμματι πρώτος] V. συγγράμματος, quod est in libris paucissimis.

verbii certe eadem est. Quam significationem optime expressit Clearchus, quum *Λυδοί*, ait, τὸ πικρὸν τῆς πράξεως ὑποκορίζομενοι τὸν τόπον καλοῦσι γλυκὴν ἀγκῶνα. Nam ὑποκορίζεσθαι de iis dicitur, qui veram rei conditionem ut celent, aut rem turpem honesto, ut duram leniori, vel etiam odio bonam et probam turpiori nomine designant, peccatum specioso nomine praetextunt, aut omnino specioso praetextu aliquid excusant. De quibus omnibus adhiberi poterat proverbium illud *γλυκὴς ἀγκῶν*. Atque iam idem agebant viri illi in republica administranda versantes, de quibus hoc Phaedri loco agitur. Etenim cupere eos summopere ait Socrates orationes componere et scripta sua relinquere. Nihilominus iidem verentes videri volebant, et eo quidem specioso praetextu, ne sophistae fuisse posteris viderentur. Atque hoc prae se ferentibus Phaedrus omnino et sine suspicione fidem tribuebat. Itaque Socrates *γλυκὴς ἀγκῶν*, ait, λέληθέ σε, ὅτι ἀπὸ τοῦ μακροῦ ἀγκῶνος τοῦ κατὰ Νεῖλον ἐκλήθη, quibus tanquam explicationis causa statim sequentia addit: καὶ πρὸς τῷ ἀγκ. — συγ-

γραμμάτων: fugit te, Phaedre, proverbio *γλυκὴς ἀγκῶν* longe aliud significari, quam verba sonant; speciosum hoc nomen esse rei, cuius longe alia conditio sit, nempe cubiti illius longi et navigantibus laboriosi. Ita illi revera scripta componere, et posteris relinquere cupiunt, non cupere simulant, specioso praetextu, ne posteris sophistae videantur. Quod igitur praedicant, eius ratio eadem est ac proverbii illius *γλυκὴς ἀγκῶν*. Ut nautae Nili cubitum illum longum et ad navigandum perdifficilem felicem ideoque suavem nuncuparunt, ita viri illi reipublicae gubernandae studiosi specioso praetextu scribendi negotium vilipendunt, revera grave et honestum iudicantes ideoque etiam amantes et cupientes. Haec igitur vir ille doctissimus. Cui de de summa re omnino assentimur, hoc uno fere excepto, quod inter duo orationis membra, quae a Platone diserte seiunguntur verbis: καὶ πρὸς τῷ ἀγκῶνι κτλ. non satis distinxit. Nostra igitur sententia Plato hoc dicit: Latet te illos primum consilio isti suo, quod simulant, speciosum praetextere nomen, ac praete-

ΦΑΙ. Πῶς λέγεις τοῦτο; οὐ γὰρ μανθάνω.

ΣΩ. Οὐ μανθάνεις, ὅτι ἐν ἀρχῇ ἀνδρὸς πολι- 258
τικοῦ συγγράμματι πρῶτος ὁ ἐπαινέτης γέγραπται;

ΦΑΙ. Πῶς;

ΣΩ. Ἐδοξέ ποῦ φησι τῇ βουλῇ ἢ τῷ δήμῳ ἢ
ἀμφοτέροις· καὶ ὃς εἶπε, τὸν ἑαυτὸν δὴ λέγων μάλα
σεμνῶς καὶ ἐγκωμιάζων, ὁ συγγραφεύς· ἔπειτα λέγει

Ἐδοξέ ποῦ φησι] Post φησι vulgo interpositum legitur: αὐτὸ
τὸ σύγγραμμα, quod glossema, indicandi subiecti caussa temere
inculcatum, recte omittunt Bodl. ΔΠΔΓΝΟΡΤ Flor. g. h. Vind.
4. 7. a. Monacc. In aliis quibusdam est αὐτῶν τὸ σύγγραμμα.
Voculam που Heindorf. delendam putabat. In οὐ mutavit olim
Ast., qui postea nostrae accessit sententiae. Mox αὐτὸν δὴ λ.
Bodl. ΔΠΓΝΟΡΤ.

rea etiam orationum scri-
bendarum esse longe cu-
pidissimos. Repetit autem
Socrates sententiae suae argu-
mentum inde, quod quum viri
in republica gubernanda versan-
tes λογογράφοι videri nolint, ta-
men mirifice superbiant, si qui
ipsorum scripta commendent, ita
ut etiam horum nomina iis prae-
figere soleant. Nam id vocabulo
ἐπαινέτης, de quo v. ad Protago-
gor. p. 309 A. utique significa-
tur. Ceterum suspicari licet Pla-
tonem locutionem illam, quae
proverbii speciem refert, pri-
mum usurpasse, siquidem Phae-
dram post prima itinera sua lit-
teris exaravit. Conf. p. 275. B.
Inde Comici et Sophistae eam
vario sensu celebraverunt.

E. οἷ γε καὶ ἐπειδὴν τι-
να —] Sic Phaedon. p. 96. E.
πόρῳ που ἐμὲ εἶναι τοῦ οἴεσθαι—,
ὅς γε οὐκ ἀποδέχομαι ἐμοῦ. Euthyphr. p. 4. A. πολλοῦ γε δεῖ
πέτεσθαι, ὅς γε δὴ τυγχάνει ὦν
εὖ μάλα πρεσβύτης. Gorg. p. 471.
A. πῶς οὐκ ἄδικος, ᾧ γε προσῆκε
μὲν τῆς ἀρχῆς οὐδέν κτλ. Ibid. p.
274. A. τὰ μέγιστα ἠδίκηκεν, ὅς
γε — ἀπέσφυσεν. Thucyd. I.
11. ῥαδίως ἂν μάχη κρατοῦντες
εἶλον, οἷ γε καὶ οὐκ ἀθροῖσι —
ἀντιῆχον.

P. 258. ἐν ἀρχῇ — γέγρα-
πται] „Iunge: τῷ συγγράμματι
ὁ ἐπαινέτης ἐν ἀρχῇ γέγραπται.“
BUTTMANN.

Ἐδοξέ ποῦ φησι τῇ β.]
Male vulgo distinguebatur Ἐδοξέ
που, φησὶ, τ. β. Nam ποῦ en-
clitica cum φησὶ cohaeret, ut sit
opinor, nisi fallor, quo si-
gnificatur assensum colloquentis
expectari, sicut recte monet
Buttmann., quem vide in in-
dice ad Menon. s. v. Quippe
encliticae atque aliae id genus
voces traiciuntur, ubi parenthe-
sis cum universa oratione quasi
in unum coaluit. Disputavit de
hac re Ast. ad Legg. p. 216.
Commentar. ad Protagor. p. 99.,
qui inter alia comparat Legg. III.
p. 681. κίσσε δὲ Λαρδαλίην γὰρ
πού φησιν, ἐπεὶ οὐπω Ἴλιος ἰρή
κτλ. Ibid. VI. p. 773. A. ᾧ παῖ
τόλυν φῶμεν. Ibid. X. p. 899. D.
ᾧ ἀριστερὴ δὴ φῶμεν. Sic etiam
Phileb. p. 34. E. διψῆ που λέγομεν
ἐκάστοτέ τι. ubi v. annot. nostr.
Theaet. p. 200. E. ἐφη ἄρα δεῖξεν
κτλ. Euthydem. p. 278. C. 297.
C. μοι δοκεῖ. Infra 262. D. Est
autem verbi φησὶ subiectum ὁ
πολιτικὸς ἀνὴρ, cuius modo in-
iecta mentio est, h. e. sciti vel
scripti auctor, qui proprie dictus
est ὁ συγγραφεύς; v. Harpo-

δὴ μετὰ τοῦτο, ἐπιδεικνύμενος τοῖς ἐπαινέταις τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν, ἐνίοτε πάνυ μακρὸν ποιησάμενος σύγγραμμα. ἢ σοι ἄλλο τι φαίνεται τὸ τοιοῦτον ἢ λόγος

B συγγεγραμμένος;

ΨΑΓ. Οὐκ ἔμοιγε.

B. εἰ ἂν δὲ ἐξαλιφῆ] Sic Bekkerus e Bodl. AG et pr. Π.

crat. p. 325. al. Unde deinde etiam subiicitur ὁ συγγραφεύς. Ex quo liquido apparet verba αὐτὸ τὸ σύγγραμμα recte in cod. Bodl. aliisque ommissa et a Bekkerō Astioque deleta esse. Nulla vero de re referri ad populum per leges licebat, nisi de qua senatusconsultum antea factum et populo propositum esset. Ubi autem senatusconsultum a populo erat comprobatum, psephismati, vel, ut hoc loco dicitur, συγγράμματι, praeter illius nomen, qui senatus auctoritatem in comitiis oratione commendaverat et dicendo probaverat, id quod aut unius e Proedris contribulibus aut eius, in cuius sententiam senatus auctoritas perscripta esset, officium fuisse videtur, praeter illius igitur nomen psephismati adscribatur formula haec: γνώμη βουλῆς καὶ δήμου aut βουλῆς γνώμη, ut appareret ipsum senatum populumque psephismatis auctoritatem comprobare. v. Schömann. De Comitiis Atheniens. p. 95 sqq. Ex quo apparet quorsum verba Socratis referantur. Nam ille ipse, qui legem suasisset vel ex auctoritate senatus rogationem ad populum tulisset, vulgo dictus est εἰπεῖν. v. Xenoph. Hellen. I. 7. §. 9. ἡ βουλή εἰσένεγκε τὴν ἑαυτῆς γνώμην, Καλλιξένου εἰπόντος, τήνδε, κτλ. Demosthen. De Coron. p. 265. εἶπε Καλλίας Φρεαδύσιος, πρυτάνεων λεγόντων, βουλῆς γνώμη· ἐπειδὴ Χαρίδημος καὶ Διότιμος ἐκ τῶν ἰδίων ἀναλωμάτων καθώπλισαν τοὺς νεανίσκους ἀπίσιν ὀκτακοσίους, δε-

δόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ στεφανῶσαι Χαρίδημον κτλ. Conferas etiam psephismatum formulas ap. Demosth. De Cor. p. 235. 253. 261. 266. 282. 283. 289. Andocid. de myster. p. 39. Thucyd. IV. 118. al., ex quibus locis cognosces modo ἔδοξε τῇ βουλῇ, modo ἔδοξε τῷ δήμῳ, modo ἔδοξε τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ reperiri. Itaque sententia verborum haec est. Visum est (sic dicit ille, opinor,) senatui aut populo aut utrique, atque hic suasit legem, semet ipsum scilicet admodum graviter significans et praedicans, videlicet ipse legis suator. Tum vero postea (in psephismate suo) verba facit, ostentans laudatoribus suis suam ipsius sapientiam, dum interdum rogationem affert satis amplam et copiosam. Quocirca non est cur Winckelmanno aliquid tribuamus Praef. ad Phaedr. ed. Turic. min. p. VIII. locum violenter corrigenti hunc in modum: ἔδοξεν, αὐτό φησι, τῇ βούλῃ ἢ τῷ δήμῳ ἢ ἀμφοτέροις· ὃς καὶ ὃς εἶπεν, αὐτὸς ἐκιντὸν ἀεὶ λέγων μάλα σεμνῶς καὶ ἐγκωμιάζων ὁ συγγραφεύς ἔπειτα λέγει, μετὰ τοῦτο δὴ ἐπιδεικνύμενος etc. Quae balbutientis foret oratio. De καὶ ὃς pro καὶ οὗτος posito v. Sympos. p. 201. E. Xenoph. Cyr. V. 4, 4. et 5, 36. coll. Matthiae Gramm. §. 484. qui tamen fallitur ὃς istud pro relativo habens; est enim articulus postpositivus, qui abiit

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐὰν μὲν οὗτος ἐμμένῃ, γεγηθῶς ἀπέρχεται ἐκ τοῦ θεάτρου ὁ ποιητής· ἐὰν δὲ ἐξαλιφῇ καὶ ἄμοιρος γένηται λογογραφίας τε καὶ τοῦ ἄξιος εἶναι συγγραφεύς, πενθεῖ αὐτός τε καὶ οἱ ἑταῖροι.

Vulgo erat ἐξαλειφθῆ. Miro commento Winckelmannus coni. ἐὰν δὲ διαγραφῆ, πενθεῖ αὐτός etc. eiectis reliquis.

in pronomen demonstrativum. Itaque non erat, cur istud καὶ ὅς εἶπε sollicitaretur. Iam vero quod τὸν ἐαυτὸν scriptum est, significatur addito articulo, eiusmodi hominem, fastu ac superbia inflatum, semet ipsum quasi digito monstrare. Quocirca nec hic quidquam attrectandum. Nam pronomina personalia cum articulo non uno modo iungi solere certum et exploratum habetur. v. praeter Heindorfium ad h. l. nostra ad Phileb. p. 20. B. Sophist. p. 239. B. Theaet. p. 166. A. ubi vindicavimus librorum lectionem: γέλωτα δὴ τὸν ἐμὲ ἐν τοῖς λόγοις ἀπέδειξεν. Epist. Plat. VII. p. 329. D. ibique varr. lectt. Audias praeterea Grammat. in Bekkeri Anecd. II. p. 923. Ἀττικὸὶ γὰρ τὸν ἐμὲ φασιν, ὡς καὶ Κυλλήμαχος· ναὶ μὲν τὸν αὐτὸν ἐμὲ· καὶ τὸν σὲ Κροτωπιάδην· (v. Ruhnken. ad Callim. Fr. 315.) καὶ Μένανδρος· τὸν ἐμὲ τοῦτον. Apollon. De Pronom. p. 275. De Syntax. I. 28. p. 59. ed. Bekk. Grammat. ap. Valckenar. ad Ammon. p. 201. Sed hoc quidem iam in aprico esse putamus. Pergimus ad ὁ συγγραφεύς. Quo iteratur notio subiecti ita, ut irrisionis fiat indicium. Usus hunc appositionis quum alibi tum ad Criton. p. 51. A. attigimus. Itaque hoc quoque caret offensione, recteque videmur post ἐγκωμιάζων commate distinxisse orationem. Nec vero ante ἐπειτα λέγει gravior tollenda fuit verborum interpositio. Orditur enim hinc novum orationis membrum, quo non iam refer-

tur, sed narratur, quodnam sit scripti a viro civili confecti argumentum et consilium. Dicitur enim homo in eo verba facere sic, ut satis longis orationis ambagibus suam ipsius sapientiam ostentare conetur. Verum sufficiant haec de loco sanequam difficili; cui si quid lucis affuisse videbimur, certe non erit, cur nos operae in eo interpretando positae ullo modo poeniteat.

B. ἐὰν μὲν οὗτος ἐμμένῃ] Pronomen οὗτος cum Schol. refer ad λόγος, qui ἐμμένειν dicitur, quum non reiicitur, sed probatur. Dein comparatio per appositionem expressa, quum dici licuisset, γεγηθῶς ἀπέρχεται ὡς ἐκ τοῦ θεάτρου ὁ ποιητής. Aristoph. Avv. v. 169. Ἄνθρωπος ὄρνις ἀστάθμητος, πειτόμενος, Ἀτέκμαρτος, οὐδὲν οὐδέποι' ἐν ταύτῳ μένων, i. e. ὡς ὄρνις. Horat. Epist. I. 2, 42. Qui recte vivendi prorogat horam, rusticus exspectat, dum defluat amnis. Tibull. I. 1. ipse seram vites rusticus. Perperam locum interpretatur Dorvill. ad Charit. p. 289. iure ab Heindorfio castigatus. Praeterea observes repentiam subiecti mutationem; nam ad γεγηθῶς ἀπέρχεται intelligitur ὁ συγγραφεύς: ad ἐξαλιφῇ autem ὁ λόγος et tum rursus idem ille συγγραφεύς. Sed quantum Graeci hoc in genere sibi indulserint, docebit annot. ad Protagor. p. 320. A. B. Remp. II. p. 360. A. Gorg. p. 510. B.

B. ἐὰν δὲ ἐξαλιφῇ καὶ ἄμοιρος γ.] Ut in γραφῇ πα-

ΦΑΙ. Καὶ μάλα.

ΣΩ. Δῆλόν γε, ὅτι οὐχ ὡς ὑπερφρονοῦντες τοῦ ἐπιτηδεύματος, ἀλλ' ὡς τεθραυμακότες.

ΦΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Τί δέ; ὅταν ἱκανὸς γένηται ῥήτωρ ἢ βασιλεύς, ὥστε λαβῶν τὴν Λυκούργου ἢ Σόλωνος ἢ Λαρκίου δύναμιν ἀθάνατος γενέσθαι λογογράφος ἐν πόλει, ἄρ' οὐκ ἰσόθεον ἡγείται αὐτός τε αὐτὸν ἐτιζῶν, καὶ οἱ ἔπειτα γιγνόμενοι ταῦτά ταῦτα περὶ αὐτοῦ νομίζουσι, θεώμενοι αὐτοῦ τὰ συγγράμματα;

ΦΑΙ. Καὶ μάλα.

ΣΩ. Οἶει τινὰ οὖν τῶν τοιούτων, ὅστις καὶ ὀπωστιοῦν δύσνους Λυσία, ὄνειδιζειν αὐτὸ τοῦτο, ὅτι συγγράφει;

Τί δέ; ὅταν ἱκ.] *δαί Bekk. ex uno F.*

C. Οἶει τινὰ οὖν τ. τ.] V. οἶει οὖν τινὰ, quod e Florr. g. h. θ. Vind. 4. Monacc. et Bekk. ΑΠΔΓΝΟΡΤ mutatum. In Bodl. οὖν deest. Paullo ante vulgo scribebatur ἄρ' οὖν οὐκ ἰσόθεον, praeter fidem codd. optimorum atque plurimorum.

Οὔκουν εἰκός γε] Flor. a. c. i. οὐκοῦν. Dein Bodl. Vat. Ven. Π. et alii ἐαυτοῦ ἐπιθυμία. Vett. editt. αὐτοῦ ἐπ.

D. οἶμαι ἀσχερὸν ἤδη] Vulgo οἶμαί γε; sed γε om Bodl.

ῥανόμων, de qua v. Schömann. De comitiis p. 160 sq. Meier. De bonis damnat. confisc. p. 130. Hermann. Griech. Staatsalterthümer §. 132. ann. 8. De ἐξαλείφειν conf Lycurg. in Leocr. p. 184. ed. Reisk. εἴ τις ἕνα νόμον εἰς τὸ μητροῶν ἐλθῶν ἐξαλείψειεν — ἄρ' οὐκ ἂν ἀποκτείνεται αὐτόν;

ἱκανὸς — ὥστε — γενέσθαι] Sic Politic. p. 295. A. ἱκανὸς γένοι' ἂν — ὥστε — προστάττειν τὸ προσήκον. Legg. IX. p. 875. A. φύσις ἀνθρώπων οὐδενὸς ἱκανὴ φύεται, ὥστε γνῶναι — τὰ συμφέροντα ἀνθρώποις εἰς πολιτείας. Protag. p. 338. C. ubi plura adscriptimus. Usum loquendi illustrarunt etiam Valcken. ad Eur. Hippol. v. 1327.

et A. Matthiae Gr. Gr. §. 532. 2. coll. 533. 1.

C. Οὔκουν εἰκός γε] Cratyl. p. 408. B. οὔκουν ἀμήχανος γ' εἰμὶ λόγου. Lachet. p. 195. A. Οὔκουν φησὶ γε Νικίας. Ibid. p. 192. D. Οὔκουν δίκαιόν γε. Sophist. p. 231. B. Οὔκουν τό γε εἰκός. Ibid. p. 235. E. p. 238. B., ubi vulgo erat οὐκοῦν ἂν ὀρθῶς γε. Euthydem. p. 307. B. οὔκουν δίκαιόν γε, ubi vulgo οἶκοῦν. Gorg. p. 516. E. οὔκουν οὐ γὰρ ἀγαθοὶ ἡνίοχοι, ubi vulgo item οὐκοῦν. Legg. VII. p. 807. A. οὔκουν τὸ γε δίκαιον. Ibid. p. 810. D. Reipubl. III. p. 398. C. VIII. p. 552. B. X. p. 611. B. Theaet. p. 142. D. οὐ μὰ τὸν Δία, οὔκουν οὕτω γε ἀπὸ στόματος. Ibid. p. 186. D. Sophocli. Phil. 907. οὔκουν ἐν οἷς γε δρᾶς

ΦΑΙ. Οὐκουν εἰκός γε ἐξ ὧν σὺ λέγεις· καὶ γὰρ ἂν τῇ ἑαυτοῦ ἐπιθυμίᾳ, ὡς ἔοικεν, ὄνειδίῃσι.

Cap. XL. ΣΩ. Τοῦτο μὲν ἄρα παντὶ δῆλον, ὅτι οὐκ αἰσχρὸν αὐτό γε τὸ γράφειν λόγους. D

ΦΑΙ. Τί γάρ;

ΣΩ. Ἄλλ' ἐκεῖνο οἶμαι αἰσχρὸν ἤδη, τὸ μὴ καλῶς λέγειν τε καὶ γράφειν, ἀλλ' αἰσχρῶς τε καὶ κακῶς.

ΦΑΙ. Δῆλον δῆ.

ΣΩ. Τίς οὖν ὁ τρόπος τοῦ καλῶς τε καὶ μὴ γράφειν; δεόμεθα τι, ὦ Φαῖδρε, Λυσίαν τε περὶ τούτων ἐξετάσαι καὶ ἄλλον, ὅστις πώποτε τί γέγραφεν ἢ γράψει, εἴτε πολιτικὸν σύγγραμμα εἴτε ἰδιωτικόν, ἐν μέτρῳ ὡς ποιητής, ἢ ἄνευ μέτρου ὡς ἰδιώτης;

ΦΑΙ. Ἐρωτᾶς, εἰ δεόμεθα; τίνας μὲν οὖν ἔνεκα κἄν τις ὡς εἰπεῖν ζῶη, ἀλλ' ἢ τῶν τοιούτων ἡδο- E

Flor. g. ΔΠΣΓΝΟΡΤ.

Τίς οὖν ὁ τρόπος — μὴ γράφειν;] Haec vulgo Phaedro adscribebantur, quod recte mutavit Heindorfius, nec in vitis codicibus. Dein vett. editt. δεόμεθα τοι, quod ex optimis et plurimis codd. emendatum. Post Λυσίαν accessit τε ex optimis plurimisque codicibus.

E. ἔνεκα κἄν τις] Sic Bodl. ΔΠΓΛΤ Flor. g. Vett. editt. ἔνεκ' ἂν τις.

(αἰσχρὸς φανεῖ). Antigon. 321. verissime Hermannus Οὐκουν τό γ' ἔργον τοῦτο ποιήσας. Aristoph. Plut. 890. μὰ καὶ οὐκουν τῷ γε σῷ, σάφ' ἔοθ' ὅτι. Nimirum his oculis Graeci utuntur, quum id, quod alter in dubitationem vocavit, negant, sed cum restrictione. — Paullo ante αὐτὸ τοῦτο est: id ipsum.

D. αὐτό γε τὸ γρ. λ.] h. e. ipsum per se.

ὡς ἰδιώτης] h. e. prosae orationis scriptor. Eadem prorsus oppositionis ratio est Sympos. p. 178. B. Plutarch. Vitt. Vol. II. p. 135, 10. ed. Schaef. recentiss. v. Hemsterhus. ad Lucian. Nocyom. p. 484. et quem iam Heindorf. laudavit Ruhnck. ad Longin. p. 410. ed. Weisk.

E. τίνας μὲν οὖν ἔνεκα

Plat. Opp. Vol. IV. P. I.

— κέκληνται] Haeserunt in his Heindorfius et Schleiermacherus, qui ea Phaedri ingenio indigna esse censuerunt. Cui incommodo ut occurreretur, postea G. Dofr. Bernhardt Encyclop. Philol. p. 94. hanc suavit verborum distributionem: Φ. Ἐρωτᾶς, εἰ δεόμεθα; ΣΩ. Τίνας μὲν οὖν ἔνεκα — κέκληνται. Φ. Σχολὴ μὲν δῆ, ὡς ἔοικε. ΣΩ. Καὶ ἅμα κτλ. At nos quidem nullam plane hic videmus difficultatem. Imo sunt omnia nostro iudicio menti et ingenio Phaedri longe convenientissima. Etenim homo sermonum avidissimus, ubi a Socrate interrogatus est, num bene scribendi ars explorandis Lysiae aut alius cuiusvis orationibus diligentius cognoscenda et intelligenda sit, respondet ut

νῶν ἕνεκα; οὐ γὰρ που ἐκείνων γε, ὧν προλυπηθῆ-
ναι δεῖ, ἢ μηδὲ ἡσθῆναι, ὃ δὴ ὀλίγου πᾶσαι αἱ περὶ

vehementissime animo commo-
tus, ideoque continuo docentis
partes suscipit, ita ut adeo ad-
dat quae sublimiorem sapien-
tiam spirare videantur: τίνος μὲν
οὖν ἕνεκα κτλ. h. e. **imo** (μὲν
οὖν) cuiusnam rei gratia
adeo prope vixerit quis-
piam, nisi talium volupta-
tum gratia? Non enim,
opinor, illarum certe caus-
sa vivendum est, ante
quas oporteat nos dolore
et tristitia affici aut pla-
ne carere voluptate, quod
fere omnes corporis vo-
luptates sibi habent pro-
priam; quapropter etiam
iure vocantur **illibera-
les**. Nimirum urbane faceteque
Plato ita hominem mollem nec
naturae voluptatum imperitum,
sed interiore earum notitia im-
butum finxit ideoque hanc sa-
pientiam suam ita expromere
iussit, ut summum, quo captus
tenetur, sermonum instituendo-
rum et audiendorum exsiderium
palam faciat, et illiberale dicat
esse, aliis indulgere voluptati-
bus. Cui deinde assentiens So-
crates, scite et urbane cavillans
quae ille professus est, etiam
cicadas in vicinia morantes ait
ipsos graviter commonere, ut de
talibus rebus sermones misceant,
quippe quae Musarum sint nun-
tiae, Uraniae et Calliopae com-
mendantes eos, qui in rerum
graviorum commentatione ver-
sentur, eos autem, qui iam
tempore meridiano somno indul-
geant, tamquam illiberales
(ἀνδράποδα) contempturae sint:
quae ipsa verba certissimo sunt
argumento, Phaedrum antea τὰς
ἀνδραποδόδεις ἡδονάς commemo-
rasse, quae hic faceta allusione
tanguntur. Itaque facile, opinor,
intelligitur, totum locum esse
sanum et incorruptum neque

ullo modo sollicitari oportere.
Superest tamen, ut de duabus
rebus admonendum sit, quae ad
eundem clarius illustrandum va-
leant. Etenim primum quidem
de cicadarum fabula paucis ex-
plicavisse iuvabit, quae quorsum
pertineat, ab interpretibus non
usquequaque perspectum est. Du-
plici autem nomine videtur fa-
bella notabilis esse adeoque du-
plicem ob causam interposita,
siquidem et ad lepidam cavilla-
tionem comparata est, et valet
etiam eo, ut hominem ad libe-
ralium artium ac doctrinarum
studium a natura factum esse
ostendatur. Etenim cicadas constat
a Graecis veteribus habitas
esse pro garrulitatis et loquaci-
tatis indicibus, ut etiam pro-
verbium: τέτιγος εὐφωνότερος,
cicada vocalior, in hominem
impendio garrulum usurparetur.
Quo nomine etiam Athenienses
interdum cum cicadis comparan-
tur, quorum imprimis inde ab
aetate Periclis ingens extitisset
garrulitas atque immoderata dis-
serendi ac litigandi cupiditas. v.
praeter Homer. Iliad. III. v.
151 sqq. qui hunc usum loquendi
praeivisse videtur, Aristoph.
Avv. v. 39. ibique intpp. Nub. v.
980. Equitt. v. 133. coll. Thu-
cyd. I. 6. Platon. Lgg. I. p.
641. E. Aristotel. Rhet. II.
23, n. Itaque Socrates hac fa-
bula enarranda Phaedrum videtur
lepide urbaneque ridere utpote
confabulandi cupidissimum omni-
noque sermonum longe amanti-
simum eoque ipso etiam Atheni-
enses leniter cavillari. Cavendum
tamen est, ne in hoc uno putemus
inesse omnia. Nam merae irrisio-
nis gratia si fabula interposita esset,
sane ea vehementer displicere
deberet utpote alienior ab argu-
mento libri primario, praesertim
quum etiam longior sit atque

τὸ σῶμα ἡδοναὶ ἔχουσι· διὸ καὶ δικαίως ἀνδραποδώ-
δεις κέκληνται.

copiosior. Itaque nos quidem putamus ei etiam aliud quid esse propositum. Quod quale sit, ipsius Socratis prodit oratio, qui posteaquam Phaedrus enuntiavit haec: „Cuiusnam tandem rei gratia vivat aliquis, si non talium voluptatum caussa?“ eam sententiam utique probat continuo et quo magis etiam ipsam confirmet, eam, de qua agitur, fabulam in medium affert. Nimirum docetur, opinor, data occasione vel potius admonetur, id quod universi libri argumento sane longe est convenientissimum, ipsam hominis naturam atque indolem eam esse, quae ad sermones de rebus ad philosophiam et artes liberales pertinentibus instituendos feratur atque adeo τῆς μουσικῆς sensu atque studio praedita sit. De qua re Plato postea senex factus exposuit copiosius in Legg. II. p. 653 sqq. Hoc ipsum autem item potuit commodissime cicadarum exemplo declarari. Etenim cicadarum cantus etiam bono sensu et cum laude dicitur sic, ut eius similitudine orationis vis atque suavitas atque adeo artis poeticae et oratoriae facultas declaretur, de qua re dudum monuit Eustathius ad Iliad. γ'. 395. v. 151 sqq. Pertinet huc Timonis carmen in Platonis eloquentiam apud Diogen. Laert. III. 7. Τῶν πάντων δ' ἡγεῖτο πλατύστατος, ἀλλ' ἀγορητῆς Ἡδυπέης, τέτιξιν ἰσογράφος, οἷ θ' Ἐκαδήμου Δένδρε' ἐφεζόμενοι ὅπα λειριόεσαν ἰᾶσιν: Cunctos antibat latissimus ille, suavis orator, cuius non cedunt scripta cicadis, quae super arboribus resident lucis in opacis, ac mittunt vocem modulato gutture amoenam; in quibus versiculis nomine πλατύ-

στατος ad Platonem et nomine Ἐκαδήμου ad Academiam alludi manifestum est. Nec minus recte huc referas illa Theocriti Idyll. I. v. 148. τέτιγος ἐπεὶ τύγα φέρετον ἄδεις. Nimirum cantus cicadarum veteribus in deliciis fuit, ut etiam laudis gratia commemorari potuerit: v. Anacr. Carm. 43. 1. ibique Fischer. et Schneider. Anmerkungen über d. Anacreon p. 61. Virgil. Eclog. V. 77. Georgic. III. v. 328. ibique Vossium coll. Beckio ad Avv. Aristoph. v. 39. Itaque faceta et urbana Socrates utitur dilogia, qui cum Phaedrum leniter ridet, tum eadem opera etiam suavissime ostendit ac declarat, natum esse hominem ad sermonum generosiorum et nobiliorum usum et consuetudinem; quae quidem ratione quodammodo praeludit iis, quae infra de studio hominis nativo divinum amorem cum aliis communicandi deque dialectica ut arte plane amatoria disputaturus est. Sed haec satis sunt de fabula lepidissima, cuius vim rationemque interpretes adeo non perspexerunt, ut non modo universum eius sensum miris modis perturbaverint, sed etiam singulas loci, quamvis longe sincerissimi, partes temere sollicitaverint. Sequitur iam, ut etiam paucis exquirendum sit, quaenam dicantur ἀνδραποδώδεις ἡδοναί. Eae vero sunt voluptates corporis vulgares, liberali homine indignae, et partim cum doloris societate coniunctae. v. De Rep. IX. p. 583. B. Phileb. p. 31. D sqq. quo loco subtiliter de mixtis cum dolore et molestiae sensu voluptatibus explicatur. De voc. ἀνδραποδώδης ita posito conf. Legg. IX. p. 880. A. ubi iungi-

259 ΣΩ. Σχολή μὲν δὴ, ὡς ἔοικε. καὶ ἅμα μοι δο-
 κοῦσιν ὡς ἐν τῷ πνίγει ὑπὲρ κεφαλῆς ἡμῶν οἱ τέτ-
 τιγες ἄδοντες καὶ ἀλλήλοις διαλεγόμενοι καθορᾶν. εἰ
 οὖν ἴδοιεν καὶ νῶ καθάπερ τοὺς πολλοὺς ἐν μεσημ-
 βρία μὴ διαλεγόμενους, ἀλλὰ νυστάζοντας καὶ κηλου-
 μένους ὑφ' αὐτῶν δι' ἀργίαν τῆς διανοίας, δικαίως
 ἂν καταγελῶεν, ἡγούμενοι ἀνδράποδα ἅττα σφίσι
 ἐλθόντα εἰς τὸ καταγώγιον ὥσπερ προβάτια μεσημ-
 βρίαζοντα περὶ τὴν κρήνην εὔδειν. ἐὰν δὲ ὀρῶσι δια-
 λεγομένους καὶ παραπλέοντας σφᾶς ὥσπερ Σειρήνας
 Β ἀκηλήτους, ὃ γέρας παρὰ θεῶν ἔχουσι ἀνθρώποις
 δίδοναι τάχ' ἂν δοῦεν ἀγασθέντες.

Cap. XLI. ΦΑΙ. Ἐχουσι δὲ δὴ τί τοῦτο; ἀνή-
 κοος γάρ, ὡς ἔοικε, τυγχάνω ὢν.

ὑπὲρ κεφαλῆς ἡμῶν] V. ἡμῶν, praeter fidem codicum
 omnium, si a Par. O. discesserimus.

P. 259. διαλεγόμενοι καθορᾶν [καὶ ἡμᾶς] Bodl. AGT.
 et pr. II. omittunt καὶ ἡμᾶς, probante Bekkero et Astio. Recte.
 Igitur deleui. Deleverunt nuper etiam Turicenss. Pertinebat glos-
 sema ad καὶ νῶ.

B. παρὰ θεῶν ἔχουσι] V. ἔχουσι παρὰ θεῶν, quod soli

tur cum ἄγροικος et ἀνελεύθερος. De Republ. IV. p. 430. B. ubi consociatur cum θηριώδης. Phaedon. p. 69. B. Et ipsam ἡδονὴν ἀνδραποδώδη reperimus Epist. Platon. VII. p. 335. A. Aristot. Eth. III. 10, 24. al. Phrynichi in Bekker. Anecd. Vol. I. p. 29. ἀνδραποδώδεις ἡδοναὶ σημαίνει τὰς εἰκαλοὺς καὶ ἀλογιστοὺς ἡδονάς.

ὡς ἐν τῷ πνίγει] utpote in calore; quippe quum aestus caloris eos ad candendum invitet. Nam: Sole sub ardenti resonant arbusta cicadis, ut est apud Virgil. Eclog. II. v. 13. De cantu cicadarum v. etiam Aristoph. Rann. 1095. Aelian. Hist. Anim. III. 38. Aristoph. Auscult. mir. p. 137. ed. Beckm. Dion. Chrys. Orat. XLVII. p. 527. A. Themist. XXI. p. 246.

A. al. Mireris vero Badhamum ita scribentem: „Quid sibi vult istud ὡς? aut quis unquam verbum καθορᾶν sine casu usurpari vidit?“ Legit igitur νῶ pro ὡς, quo pronomine ait in eo ipso loco, qui ab ὡς occupatus sit, nihil aptius poni posse. At nimirum ὡς quid significet, modo indicavimus, nec poterit quisquam de isto voculae usu dubitare, dum modo legerit quae exposita sunt in Matthiae Gr. Gr. §. 628. 3. Καθορᾶν autem, quod ponitur absolute et sine casu obiecti, ut nostrum *herabsehen*, praeivit hunc usum loquendi iam pater poeseos Iliad. XI. 337. ἐνθα σφιν κατὰ ἴσα μάχην ἐτάσσουσε Κρονίων, ἐξ Ἰδης καθορῶν. Ibid. VII. 21. Περγάμου ἐκ κατιδῶν. Ibid. IV. 508. νεμέσησε δ' Ἀπόλλων Περγάμον ἐκ κατιδῶν. Quorum certe cri-

ΣΩ. Οὐ μὲν δὴ πρέπει φιλόμουσον ἄνδρα τῶν τοιούτων ἀνήκοον εἶναι. λέγεται δ', ὡς ποτ' ἦσαν οὔτοι ἄνθρωποι τῶν πρὶν Μούσας γεγονέναι. γενομένων δὲ Μουσῶν καὶ φανείσης ᾠδῆς, οὕτως ἄρα τινὲς τῶν τότε ἐξεπλάγησαν ὑφ' ἡδονῆς, ὥστε ἄδοντες ἡμέλησαν σίτων τε καὶ ποτῶν, καὶ ἔλαθον τελευτήσαντες αὐτούς. ἐξ ὧν τὸ τεττίγων γένος μετ' ἐκείνο φύεται, γέρας τοῦτο παρὰ Μουσῶν λαβόν, μηδὲν τροφῆς δεῖσθαι γενόμενον, ἀλλ' ἄσιτόν τε καὶ ἄποτον εὐθύς ἄδειν, ἕως ἂν τελευτήσῃ, καὶ μετὰ ταῦτα ἐλθὼν παρὰ Μούσας ἀπαγγέλλειν, τίς τίνα αὐτῶν τιμᾶ τῶν ἐνθάδε. Τερψιχόρα μὲν οὖν τοὺς ἐν τοῖς χοροῖς τιμηκότας αὐτὴν ἀπαγγέλλοντες ποιοῦσι προσφιλεστέρους, τῇ δὲ Ἐρατοῦ τοὺς ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς,

Par. EF tuentur.

Οὐ μὲν δὴ πρέπει] Vulgo γε post πρέπει interpositum, quod eieci cum Bodl. et Vatic.

λέγεται δ', ὡς ποτ' ἦσαν] Heindorf. δὴ malebat. Aliquot libri δ' om. Dein τῶν ante πρὶν sex fere codd. om.

C. Τερψιχόρα] V. Τερψιχόρη, quod vix unus alterve librorum tuetur. Conferri iubet Bekker eam in rem Anecd. sua p. 1173. med.

ticum decebat non esse immemorem. Denique nemo non largietur ultro, nullo pacto hic locum habere posse istud ἢ a Badhamo excogitatum, propterea quod deinceps infertur: εἰ οὖν ἴδοιεν καὶ ἢ κτλ. Sed de hoc verbo monuisse sufficiet.

P. 259. ἀνδράποδα ἄττα] Lepide alludit ad Phaedri ἀνδραποδώεις ἡδονάς.

παραπλέοντας σφᾶς —] Respexit ad fabulam Hom. Odys. XII. 39 sqq. conf. de hac comparatione Bergler. ad Alciph. p. 179.

B. λέγεται δ', ὡς ποτ' ἦσαν] „Fabellam hanc elegantissimam, a Platone haud dubie fictam, sumsit hinc Himer. Eclog. X. p. 178. Vid. ibi et ad Eclog. XII. p. 199. Wernsdorfium.“ HEINDORF. — τῶν πρὶν Μουσ. γενέσθαι, e nu-

mero eorum, qui vixerunt, priusquam Musae fuerunt.

C. μηδὲν τροφῆς δεῖσθαι γενόμενον] Nam rore credebantur vesci, de qua re laudant Fischer. ad Anacreont. XLIII. p. 167. et 169. et Voss. ad Virgil. Eclog. V, 77. Ad εὐθύς ex superioribus repetendum γενόμενον, statim ut natum est, cui apte subiungitur: ἕως ἂν τελευτήσῃ. Itaque non est cur quis pro isto εὐθύς requirat potius συνεχῶς aut simile quiddam; nec vero audiendus Badhamus, qui γενόμενον censet facta verborum transpositione post εὐθύς inserendum esse.

Τερψιχόρα μὲν οὖν] Formam hanc vere Atticam esse testatur Choeroboscus in Bekkeri Anecd. T. III. p. 1173. v. Buttmann. Gr. Ampl. T. II. p. 395.

καὶ ταῖς ἄλλαις οὕτως, κατὰ τὸ εἶδος ἐκάστης τιμῆς. τῇ δὲ πρεσβυτάτῃ Καλλιόπῃ καὶ τῇ μετ' αὐτήν Οὐρανίᾳ τοὺς ἐν φιλοσοφίᾳ διάγοντάς τε καὶ τιμῶντας τὴν ἐκείνων μουσικὴν ἀγγέλλουσιν, αἱ δὴ μάλιστα τῶν Μουσῶν περὶ τε οὐρανὸν καὶ λόγους οὔσαι θεῖους τε καὶ ἀνθρωπίνους ἰᾶσι καλλίστην φωνήν. πολλῶν δὲ οὖν ἔνεκεν λεκτέον τι καὶ οὐ καθευδητέον ἐν τῇ μεσημβρίᾳ.

ΦΑΙ. Λεκτέον γὰρ οὖν.

Ε Cap. XLII. ΣΩ. Οὐκοῦν, ὅπερ νῦν προὔθε-
μεθα, σκέψασθαι τὸν λόγον ὅπῃ καλῶς ἔχει λέγειν
τε καὶ γράφειν καὶ ὅπῃ μὴ, σκεπτέον.

ΦΑΙ. Δῆλον.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὐχ ὑπάρχειν δεῖ τοῖς εὔ γε καὶ
καλῶς ῥηθησομένοις τὴν τοῦ λέγοντος διάνοιαν εἰδυῖαν
τὸ ἀληθὲς ὧν ἂν ἔρεῖν περὶ μέλλῃ;

ΦΑΙ. Οὕτωςι περὶ τούτου ἀκήκοα, ὧ φίλε Σώ-

D. ταῖς ἄλλαις οὕτως] V. οὕτω. Sed plenior formam
tuetur Bodl. cum aliis. v. ad Protagor. p. 351. B. et Gorg. p.
522. C.

ἐκάστης τιμῆς] V. τιμῆς ἐκάστης, invitis codicibus praeter.
pr. E.

καὶ τῇ μετ' αὐτήν] V. καὶ τῇ μετὰ ταύτην, libris plerisque
omnibus adversantibus.

πολλῶν δὲ οὖν ἔνεκεν λ.] Sic Bodl. Ven. Σ. Par. BH
Coisl. Flor. a. c. g. h. φ. Vindobb. 1. 3. 6. alii. Vulgo erat πολ-
λῶν οὖν δὲ ἔνεκεν. Bekker e codd. ΔΠΓ scripsit πολλῶν δὲ ὅθεν.

D. τὴν ἐκείνων μουσι-
κῆν] Nam φιλοσοφία est μεγίστη
μουσική, ut est in Phaedon. in.
Quod autem philosophiam Cal-
liopae et Uraniae attribuit, eius
rei rationem reddit verbis se-
quentibus: αἱ περὶ τε οὐρανὸν
καὶ λόγους οὔσαι κτλ., in qui-
bus οὐρανὸν ad Uraniam, λόγους
ad Calliopen referri manifestum
est. Et Uraniam quidem Pytha-
goreorum exemplo philosophiae
videtur praefecisse: nisi forte
superioris narrationis habuit ra-
tionem, in qua ideae fingeban-
tur in coelo esse collocatae. Ad
ἰᾶσι καλλίστην φωνήν conf. Legg.

p. 890. D. ἀλλὰ πᾶσαν, τὸ λεγό-
μενον, φωνὴν ἰέντα — γίγνεσθαι.
Euthyd. p. 292. E. Reip. V. p.
475. A. al.

Λεκτέον γὰρ οὖν] Post-
quam Socrates urbana cum festi-
vitate ostendit meridianum tem-
pus confabulatione potius quam
quiete esse transigendum, quo
scilicet per cicadas Musis tam-
quam homines philosophiae aman-
tes commendentur; Phaedrus,
ad cuius sententiam et mentem
hoc prorsus accommodatum est,
misso de fabula illa sermone,
continuo affirmat utique sermo-
nes esse miscendos. Qua re-

κρατες, οὐκ εἶναι ἀνάγκην τῷ μέλλοντι ῥήτορι ἐσε- 260
σθαι τὰ τῷ ὄντι δίκαια μανθάνειν, ἀλλὰ τὰ δό-
ξαντα ἂν πλήθει, οἵπερ δικάσουσιν, οὐδὲ τὰ ὄντως
ἀγαθὰ ἢ καλὰ, ἀλλ' ὅσα δόξει· ἐκ γὰρ τούτων εἶναι
τὸ πείθειν, ἀλλ' οὐκ ἐκ τῆς ἀληθείας.

ΣΩ. Οὐ τοι ἀπόβλητον ἔπος εἶναι δεῖ, ὦ Φαῖ-
δρε, ὃ ἂν εἴπωσι σοφοί, ἀλλὰ σκοπεῖν, μή τι λέγωσι.
καὶ δὴ καὶ τὸ νῦν λεχθέν οὐκ ἀφετέον.

ΦΑΙ. Ὅρθῶς λέγεις.

ΣΩ. Ὡδε δὴ σκοπῶμεν αὐτό.

ΦΑΙ. Πῶς;

ΣΩ. Εἰ σε πείθοιμι ἐγὼ πολεμίους ἀμύνειν κτη- B
σάμενον ἵππον, ἄμφω δὲ ἵππον ἀγνοοῖμεν, τοσόνδε
μέντοι τυγχάνοιμι εἰδὼς περὶ σοῦ, ὅτι Φαῖδρος ἵππον
ἠγεῖται τὸ τῶν ἡμέρων ζώων μέγιστα ἔχον ὦτα —

ΦΑΙ. Γελοῖόν γ' ἂν, ὦ Σώκρατες, εἶη.

ΣΩ. Οὐπω γε· ἀλλ' ὅτε δὴ σπουδῇ σε πεί-

E. τοῖς εὔ γε καὶ κ.] V. τε, quod e Bodl. Vat. Ven. II. aliis multis mutatum.

Οὕτως δὲ περὶ τούτου ἀκ.] V. τούτων, quod habent libri ΞΗ.

P. 260. B. πολεμίους ἀμύνειν] V. τοὺς π. ἀμ. invitis codd. fere omnibus praeter Ven. Ξ.

Γέλοῖόν γ' ἂν — εἶη] εἶη om. Bodl. Vat. Par. GT.

Οὐπω γε] Bodl. Vat. Ven. II. alii nonnulli οὐ ποτε. male. Dein δὴ om. Bodl. APDOP. probante Hermanno. Sed elegantius istud δὴ est quam ut criticorum arbitrio invecum sit.

sponsione denuo declarat, quan-
ta sermonum incensus sit cupi-
ditate. Frustra in his quoque
haesitavit Schleiermach. p.
388, cuius sententiam etiam
Astius impugnavit.

E. καὶ ὅπη μὴ, σκεπτέον] Exspectabas ποιητέον: sed ver-
bum σκέψασθαι animo tenens
σκεπτέον dixit. Itaque non pro-
bo quod Heindorf. et Ast.
post σκέψασθαι commate distin-
xerunt.

P. 260. οὐκ εἶναι — ἀλλ'
ὅσα δόξει] Copiose hanc so-
phistarum sententiam tractavit

Plato Gorg. p. 454. B sqq. Ve-
terum de hac re opiniones ex-
posuit Vossius Institut. Oratt.
L. 1. c. 1. Ceterum haec: ἀλλὰ
τὰ δόξαντα — δόξει, ita expli-
ces: ἀλλὰ ταῦτα, ἃ δόξειεν ἂν
πλήθει δίκαια, οἵπερ δικάσουσιν.
Ficinus: sed quae iudi-
cantium multitudini vi-
deantur. Particulam ἂν cum
τὰ δόξαντα, h. e. ἃ δόξειεν ἂν,
coniunctam abunde illustravimus
ad Phileb. p. 30. C. et 52. C. al.

Οὐ τοι ἀπόβλητον ἔπος] Respiciuntur verba Nectoris Iliad.
II. 361. Οὐτοι ἀπόβλητον ἔπος
ἔσοεται ὅ τι κεν εἴπω, conf. et-

Θοιμι, συντιθεῖς λόγον ἔπαινον κατὰ τοῦ ὄνου, ἵππον ἐπονομάζων καὶ λέγων, ὡς παντὸς ἄξιον τὸ θρέμμα οἴκοι τε κεκτῆσθαι καὶ ἐπὶ στρατείας, ἀποπολεμεῖν τε χρήσιμον καὶ προσεγεγκεῖν δυνατὸν σκευή καὶ ἄλλα πολλὰ ὠφέλιμον —

ΦΑΙ. Παγγέλοιόν γ' ἂν ἤδη εἶη.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὐ κρεῖττον γελοῖον ἢ δεινόν τε καὶ ἐχθρόν εἶναι φίλον;

καὶ ἐπὶ στρατείας] V. στρατιᾶς. Illud solus T. exhibuit.

C. καὶ ἐχθρόν εἶναι φίλον;] V. εἶναι ἢ φίλον. Cornar. corrigebat εἶναι τὸν φίλον. Verum vidit Heindorf. Deest ἢ in Vind. 4. 6. 7. α. Mon. Par. FNO. In cod. P. desunt verba εἶναι ἢ φίλον. Bekker. ἢ φίλον uncis inclusit.

iam Iliad. III. 65. Mox Schaefer. ad Greg. Corinth. p. 824. μή τι λέγουσι malebat, quod genus loquendi ad Menon. p. 78. B. illustravimus. Postea tamen ipse ad Plutarch. Vitt. Vol. V. p. 572. suam retractavit sententiam. Winckelmannus Praefat. ad edit. min. Turic. p. IX. coni. εἴ πῃ τι λέγουσιν, collato loco, qui infra legitur p. 272. C. Coniunctivum tamen tuetur ea ratione, quam ad Phaedon. p. 70. A. et Hipp. maior. p. 300. D. significavimus. Sententia verborum est haec: videndum, ne dicant aliquid, quod dignum sit, cuius habeamus rationem.

B. καὶ ἐπὶ στρατείας] Libri omnes praeter unum solum T. στρατιᾶς, quod primus correxit Heindorf. de Spaldingi sententia, mutavit etiam Bekker. Enimvero στρατιᾶ fere exercitum, στρατεία expeditionem denotat. v. Dorvill. ad Charit. p. 540. Promiscuum tamen voc. στρατιᾶ usum agnoscit Photius p. 468. ed. Lips. Στρατιᾶν, συστέλλοντες τὴν δευτέραν συλλαβὴν, οὐ μόνον τὸ στρατεύμα λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν στρατεύσιν· οὕτως Ἀριστοφάνης. Nec temere Aristophan. Lysistr. 99. τοὺς πα-

τέρας οὐ ποθεῖτε τοὺς τῶν παιδῶν, ἐπὶ στρατιᾶς ἀπόντας; εὐ γὰρ οἶδ' ὅτι, ubi metro vides στρατιᾶς necessario requiri. Ibid. 592. μονοκοιτοῦμεν διὰ τὰς στρατιᾶς, quod non minus est certum. Ibid. 1141. στρατιᾶν προσαιτῶν. Thesmoph. 828. et 1169. Acharn. 251. 1143. al. Quae quum ita sint, mirandum profecto non est, quod etiam apud prosae orationis scriptores, Thucydidem, Xenophontem, Polybium, alios, perpetua est codicum in his vocabulis fluctuatio: nec quisquam paullo prudentior negaverit στρατιᾶν pro στρατεία Atticis in usu fuisse. Apud Platonem tamen haud scio an nullus exstet praeter hunc unum locus, in quo non unus alterve meliorum librorum cum vulgari- bus grammaticorum praeceptis conveniat. Vide modo Reip. III. p. 404. A. et B. Charm. p. 156. C. Legg. XII. p. 94. A. ubi codd. στρατιῶν. al. et quae laudavit Ruhnken. ad Tim. p. 240. Quocirca nos quoque quamvis omnibus codicibus invitis ἐπὶ στρατείας reposuimus. Ceterum ita nobis persuasimus: licet στρατιᾶ utroque significato ponatur, ut tum expeditionem tum exercitum significet; tamen vicissim στρατείας nusquam ibi

ΦΑΙ. Φαίνεται.

ΣΩ. Ὅταν οὖν ὁ ῥητορικὸς ἀγνοῶν ἀγαθὸν καὶ κακόν, λαβὼν πόλιν ὡσαύτως ἔχουσαν πείθη, μὴ περὶ ὄνου σκιᾶς ὡς ἵππου τὸν ἔπαινον ποιούμενος, ἀλλὰ περὶ κακοῦ ὡς ἀγαθοῦ, δόξας δὲ πλήθους μεμελετηκῶς πείση κακὰ πράττειν ἀντ' ἀγαθῶν, ποῖόν τινα οἶει μετὰ ταῦτα τὴν ῥητορικὴν καρπὸν ὧν ἔσπειρε D
θερίζειν;

D. καρπὸν ὧν ἔσπειρε] ὧν Vind. 1. 3. 6. Flor. a. c. h. ΓΣΦΒΗ, quod desiderabat Stephan., probante Heindorfio, Bekkero, Buttmann. Vulgo legitur ὄν. Mox γε post οὐ πάντ ex optimis libris revocatum est.

adhiberi, ubi exercitus intelligendus est. Quod ipsum videtur effecisse, ut στρατιᾶ maxime de exercitu frequentaretur.

ἀποπολεμεῖν τε χρήσιμον] h. e. πολεμεῖν ἀπ' αὐτοῦ, ut recte interpretatur Heindorf., comparans Protagor. p. 350. A. ἀπὸ τῶν ἵππων πολεμεῖν.

C. Ἄρ' οὖν οὐ κρεῖττον —] Ficinus: Nonne praestat ridiculum amicum (i. e. tanquam amicum) esse, quam gravem (callidum) et inimicum (malitiosum)? Nimirum hoc dicit, eum, qui quid suadeat, quem quidem nunc appellat φίλον, potius fore ridiculum, quam eius rationibus, cui aliquid suadere conetur, gravem et inimicum. Φίλον, quod vocat τὸν πείθοντα, sumit atque ponit illum, qui alteri aliquid suadeat, erga hunc esse benevolum. Quod quidem lepide et urbane Phaedri gratia ita fieri videtur, cui Lysias, quamvis amoris diviniore natura non perspecta, tamen sententiam suam ut amicus benevolus persuaserat.

μὴ περὶ ὄνου σκιᾶς] Alludens ad proverbium ὄνου σκιά, quod significat rem nihili, pro ὄνου dixit ὄνου σκιᾶς. Male igitur

Heindorf., quamvis assentiente Bernhardy Encyclop. Philol. p. 147. voc. σκιᾶς exterminavit, iure ab Astio reprehensus. Praeterea lege Schol. ad h. l.

D. καρπὸν ὧν ἔσπειρε Φ.] Legitur vulgo ὄν, quod Astius sic defendit: „Καρπὸν ὄν ἔσπειρε θερίζειν, inquit, Plato sine dubio posuit propter proverbium, quod Hermias p. 182. affert: ὁ κακὰ σπειρῶν κακὰ θερίζει. conf. Schol. p. 317. Bekk. et Erasmi Adagg. III. 7. 60. p. 649. ed. Col. Verba, praemisso ποῖόν τινα, in quo sententiae vis inest, ita coacta sunt, ut solvi possint: καρπὸν ὄν ἔσπειρε, ποῖόν τινα οἶει εἶναι ὄν μετὰ ταῦτα ἢ ῥητορικὴ θερίζει;“ Artificiosior tamen et contortior ea est verborum explicatio. Ac videtur praeterea etiam res ipsa hanc flagitare sententiam: quemnam fructum putas artem oratoriam ex iis, quae tanquam semina sparserit, percepturam esse, nam scribendum: ποῖόν τιν' ἂν οἶει. Accedit quod ὧν in libris non paucis iisque satis probis repertum est. Praeterea alluditur fortasse ironice ad dictum quoddam Gorgiae, cuius meminit Aristoteles Rhetor. III. 3. οὐ δὲ ταῦτα

ΦΑΙ. Οὐ πάνυ γε ἐπιεικῆ.

Cap. XLIII. ΣΩ. Ἄρ' οὖν, ὦ γὰθ' ἐ, ἀγροικότερον τοῦ δέοντος λελοιδορήκαμεν τὴν τῶν λόγων τέχνην, ἢ δ' ἴσως ἂν εἴποι· Τί ποτ', ὦ θαυμάσιοι, ληρεῖτε; ἐγὼ γὰρ οὐδέν' ἀγνοοῦντα τὰ ληθῆς ἀναγκάζω μανθάνειν λέγειν, ἀλλ', εἴ τις ἐμὴ ξυμβουλή,

εἴ τις ἐμὴ ξυμβουλή] Vulgo erat: εἴ τις ἐμὴ ξυμβουλή, cui Stephan., probante Heindorfio et Wiuckelmanno χρῆται addendum censebat. Bodl. AG. et pr. Π. εἴ τι. Recte Vind. 3. εἴ τις ἐμὴ ξυμβουλή, quod conii. Schleiermacher. Deinde vett. editt. λαμβάνειν. Indicativum debemus Vind. 4. 7. a. Flor. h.; habent idem DNOP. Quamquam λαμβάνειν, ubi κτησάμενον scripseris, servari potest, si quis cum Aug. Matthiae Gr. Gr. §. 556. 2. p. 1292. ex ἀναγκάζει per zeugma statuatur κελεύω vel παραινῶ repetendum esse. Idem vir doctus ad εἴ τις ἐμὴ συμβουλή intelligendum putat

αἰσχρῶς μὲν ἰσπειρας, κακῶς δὲ ἐθέριας, quae scita est coniectura Krischii De Phaedro Platonis p. 98 sq.

ἀλλ' εἴ τις ἐμὴ ξυμβουλή, κτησάμενος — λαμβάνει] Quod olim e codicibus reduximus, id etiam nunc tenemus, sententiam verborum sic interpretantes: sed, si quid meum valet consilium, quicumque mihi operam dat, is postquam veri cognitionem sibi comparavit, tum demum me amplectitur atque cognoscit. In qua sententia equidem non video, quid istud λαμβάνει habeat dubitationis. Voc. οὕτως post participia inferri solitum, ut Phaedon. p. 61. C. Protagor. p. 310. D. p. 314. C. Gorg. p. 457. D. p. 507. D. E. Cratyl. p. 425. A. B. Reip. IV. p. 435. A. V. p. 464. A. IX. p. 576. E. et centenis aliis locis. Ceterum post ἀλλὰ e praecedenti οὐδένα liquet intelligi oportere ἕκαστος, quam loquendi formam habes Theaet. p. 157. B. De Rep. II. p. 366. D. III. p. 382. E. IV. p. 438. A. VIII. p. 561. B. Sympos. p. 192. E, ubi v. ann.

τόδε δ' οὖν μέγα λέγω] h. e. magnum quiddam. Est

enim idem, quod: τόδε λέγω ὡς μέγα τι. Legg. II. p. 653. A. μέγα λέγεις. XII. p. 960. D. οὐ μικρόν λέγεις. v. ad Symp. 175. C. Deinde notabis οὐδέν τι μᾶλλον Attice pro οὐδαμῶς dictum, de quo loquendi genere dixerunt interpp. ad Gregor. Corinth. p. 60. Theaetet. p. 169. B. ἀλλ' ἐγὼ οὐδέν τι μᾶλλον ἀφίσταμαι.

E. Φημί, εἰ ἂν οἱ γε ἐπιόντες —] Phaedro sciscitanti, annon ars oratoria ista omnia recte pro se in medium sit allatura, Socrates ita respondet, ut se facile dicat haec largiri, siquidem aliae quaedam rationes, quae iam lustrandae veniant, ei artis nomen tribui permittant: esse enim quosdam, quibus rhetorice non ars, sed ἀτεχνος τριβή videatur, ut in quodam ingenii et exercitationis genere ponenda sit. In hac igitur sententiarum et simplicitate et perspicuitate equidem non assequor, quid Buttman. in lectione nuper ex codd. mss. restituta desideraverit, ut maluerit amplecti eam quam suavitatis Heindorf. verborum distributionem. Vocatur autem rhetorice alibi etiam ἄλογος τριβή, ut infra p. 270. B. Phileb. p. 55. E. Gorg. p. 501. A. vel ἐμπειρία καὶ τριβή, ut

κτησάμενος ἐκεῖνο, οὕτως ἐμὲ λαμβάνει. τόδε δ' οὖν μέγα λέγω, ὡς ἄνευ ἐμοῦ τῷ τὰ ὄντα εἰδότε οὐδέν τι μᾶλλον ἔσται πείθειν τέχνη.

ΦΑΙ. Οὐκοῦν δίκαια ἔρεϊ λέγουσα ταῦτα;

E

ΣΩ. Φημί, ἐὰν οἱ γε ἐπιόντες αὐτῇ λόγοι μαρτυρῶσιν εἶναι τέχνη. ὥσπερ γὰρ ἀκούειν δοκῶ τινων

μανθάνειν βούλεται: quod minus placet. Non enim datus iste loquendi consuetudini convenire videtur.

τόδε δ' οὖν μέγα λέγω] V. τὸ δ' οὖν, invitis codd. plerisque omnibus. Dativum τέχνη praebuit Bodl. B. C. Vett. editt. τέχνη.

E. Οὐκοῦν δίκαια — ταῦτα;] Vulgo haec Socrati, et vicissim que sequuntur Φημί κτλ. Phaedro adscribunt usque ad πῶς λέγουσιν; Mutavi praeunte Bekkero, libris scriptis suffragantibus. Ita nihil est, cur verba: τοῦ δὲ λέγειν — γένηται cum Heindorfio aliisque pro subditiciis habeamus.

Gorg. p. 463. B. Phileb. p. 55 E. usum nulla ratione collectum dixit Apulei. Doctr. Plat. II. p. 16. ed. Elm. De usu voc. ὥσπερ v. Heindorf. ad Phaedon. p. 143. ad Cratyl. §. 3. Hactenus igitur omnia sunt in vado. Sed quae deinceps adiunguntur, ea sunt impeditiora. Nam Heindorfio quidem, itemque Schleiermachero et Astio totum hoc, quod sequitur, enuntiatum: τοῦ δὲ λέγειν — ὕστερον γένηται, visum est subditicium. Quod tamen fateor mihi secus videri. Mitto virorum acutissimorum argumenta, ne longior disputatio evadat. Nam sponte ea concidant necesse est, ubi demonstratum fuerit verba illa propter totius argumentationis tenorem nullo modo abesse posse. Est autem, nisi fallor, sententiarum haec series et cohaerentia. Concedo, inquit Socrates, rhetoricam ista omnia recte pro sua causa afferre posse, siquidem ei artis nomen tribuendum sit. Iam vero sunt, qui hanc laudem ipsi eripiant eamque nihil esse statuunt nisi usum quendam omnis artis expertem. Quod si ita habet, perspicuum est non recte rhetoricen sibi vindicare veri scientiam et cognitio-

nem. Nam vera et germana dicendi ars, vel Spartano iudice, sine veritatis scientia non potest consistere. Si autem artis nomen non meretur, nec veritatis cognitio et scientia ei propria erit. Haec igitur quum sit sententiarum consequutio, equidem illo additamento aegre caruerim, quo veluti in antecessum significatur, quod Socrates deinceps accuratius est demonstraturus, rhetoricam cum philosophia coniunctam esse oportere, siquidem artis nomen tueri velit, neque illam artem appellari licere, quae a sapientiae disciplina abhorreat. Lepidum est autem, quod Laconum utitur testimonio: qua re nihil aliud videtur indicare, nisi hoc, vel sensum communem atque naturalem ad dicendi artem requirere solere veri scientiam et cognitionem. Atque haec si probabiliter disputavimus, iam tandem mirari desinent viri docti, cur Socrates hac utatur auctoritate. Narratiunculam Plutarchi p. 233. B. ex hoc ipso loco confictam putamus. Quippe ille haec habet: Μεγαλυνομένου τινός ἐπὶ τῇ ῥητορικῇ τέχνῃ, εἶπέ τις Λάκων, ἀλλὰ νῆ τῷ Σιώ, τέχνη ἄνευ τοῦ ἀληθείας ἤφθαι οὔτε ἔστι οὔτε μήποτε γένηται.

προσιόντων καὶ διαμαρτυρομένων λόγων, ὅτι ψεύδεται καὶ οὐκ ἔστι τέχνη, ἀλλ' ἄτεχνος τριβή. τοῦ δὲ λέγειν, φησὶν ὁ Λάκων, ἔτυμος τέχνη ἄνευ τοῦ ἀληθείας ἠφθαι οὐτ' ἔστιν οὔτε μήποθ' ὕστερον γένηται.

261 ΦΑΙ. Τούτων δεῖ τῶν λόγων, ὦ Σώκρατες. ἀλλὰ δεῦρο αὐτοὺς παράγων ἐξέταζε, τί καὶ πῶς λέγουσιν.

ΣΩ. Πάριτε δὴ, θρέμματα γενναῖα, καλλίπαιδά τε Φαῖδρον πείθετε, ὡς, ἐὰν μὴ ἱκανῶς φιλοσοφήσῃ, οὐδὲ ἱκανός ποτε λέγειν ἔσται περὶ οὐδενός. ἀποκρινέσθω δὴ ὁ Φαῖδρος.

ἔτυμος τ. ἄνευ] ἔτοιμος ἄνευ Bodl. pr.

ὕστερον γένηται] V. ὑστέρωσ, quod solus Par. E. tuetur. Vind. 3. 6. Σ. γενήσεται.

P. 261. Τούτων δεῖ τῶν λόγων] Sic ΣΦCr Flor. a. c. al. Vulgo Τούτων δὴ τ. λ., quod mutavit etiam Bekkerus. Heindorf. conī. τούτων δὴ τίνων λόγων; sc. δοκεῖς ἀκούειν.

ὡς, ἐὰν μὴ ἱκανῶς φ.] Sic Bodl. cum plerisque omnibus. Vulg. ἕως ἂν μὴ ἱκ. φ.

Ἐρωτᾶτε] Hoc verbum Phaedro tribui praeunte Bekkero. Ita dilucide Coisl. Ven. ΞΣ Par. BC Vind. 1. 3. 6. Flor. a. al. Vulgo tribuunt Socrati. Videndum vero num Ἐρώτα δὴ, scribendum sit, quod scite coniecit Krischius De Phaedro p. 95.

Quae vides excepta iurisiurandi formula totidem verbis apud Platonem exstare. Atqui non iam haec de uno aliquo Lacone accipienda sunt, sed singularis numerus ὁ Λάκων omnino de Laconibus intelligendus est. Nam etiam a Graecis numerum singularem nominum priorum generatim usurpari constat, et istud ipsum ὁ Λάκων habet etiam Herod. VIII. 2. v. Fischerus ad Weller. III. p. 300. Bernhardt Syntax. p. 59 sq. Quibus ita expositis neminem putamus moraturum esse sententiam Voegelini Praef. ad ed. Tur. min. p. 12 sq. qui verba: φησὶν ὁ Λάκων, eiicienda et post τριβή commate interpungendum censet. Quamquam etiam eiecta Laconis mentione loci

integritatem satis constare utique concedendum est.

P. 261. Τούτων δεῖ τῶν λόγων] Exclamat Phaedrus rei audiendae cupidissimus: His vero opus est sermonibus! ut verissime Bekker. δεῖ pro vulg. δὴ ex codicibus restituerit. Fallitur Astius genitivum putans esse absolutum atque locum hoc modo interpretans: *was diese Reden betrifft, bringe sie doch her, um zu sehen* etc.

καλλίπαιδά τε Φαῖδρον π.] h. e. pulcrorum huiusmodi θρεμμάτων s. liberorum patrem. Ita hoc καλλίπαιδα accipiendum esse docebit locus Plutarchi Quaest. Platt. p. 1000. F. = 255. ed. Hutten.

ΦΑΙ. Ἐρωτᾶτε.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὐ τὸ μὲν ὅλον ἢ ῥητορικὴ ἂν εἴη τέχνη ψυχαγωγία τις διὰ λόγων, οὐ μόνον ἐν δικαστηρίοις καὶ ὅσοι ἄλλοι δημόσιοι σύλλογοι, ἀλλὰ καὶ ἐν ἰδίοις, ἢ αὐτῇ σμικρῶν τε καὶ μεγάλων πέρι; B καὶ οὐδὲν ἐντιμότερον τό γε ὀρθὸν περὶ σπουδαῖα ἢ περὶ φαῦλα γιγνόμενον; ἢ πῶς σὺ ταῦτ' ἀκήκοας;

ΦΑΙ. Οὐ μὰ τὸν Δί', οὐ παντάπασιν οὕτως, ἀλλὰ μάλιστα μὲν πως περὶ τὰς δίκας λέγεται τε καὶ γράφεται τέχνη, λέγεται δὲ καὶ περὶ δημηγορίας· ἐπὶ πλέον δὲ οὐκ ἀκήκοα.

ΣΩ. Ἄλλ' ἢ τὰς Νέστορος καὶ Ὀδυσσεως τέχνας

Ἄρ' οὖν οὐ τὸ μ. ὅλ.] quod vulgo aberat οὖν e cod. Bodl. aliisque plurimis nuper restitutum. Perperam tamen ἄρ' Bodl.

B. ἢ περὶ φαῦλα] Praepositionem περὶ vulgo hic praetermissam codd. omnes redhibuerunt excepto uno Par. E.

λέγεται τε καὶ γρ.] Aberat vulgo τε invitis codd. praeter Par. E.

Ἄλλ' ἢ τὰς Ν.] V. ἢ, quod iam Heindorf. correxit, suffragante Vind. 1. 6. Dein vulgo σχολάζοντε, quod e Bodl. Flor. g. h. Vind. 1. 3. 4. 7. a. ΑΠΣΔ aliis nunc mutavimus. Pluralem participii cum duali numero verbi coniunctum ad Phaedr. p. 256. C. Gorg. p. 481. D. Prot. p. 317. E. Euthydem. p. 273. D. al. attigimus. conf. etiam infra p. 278. D. Invitis optimis codd. tamen Turcenses σχολάζοντε servarunt.

HEINDORF. Scilicet Phaedrus καλλιπαις appellatur, quoniam sermonum habendorum dedit occasionem. Ita p. 257. B. Lysias vocatur πατήρ τοῦ λόγου. Quo nomine ipse Phaedrus quoque ornatur Sympos. p. 177. D. ἀλλὰ καὶ ἐν ἰδίοις, ἢ αὐτῇ σμικρῶν τε καὶ μ. π.] Sic nunc primum distinximus postulante sententia. Vulgo erat; ἀλλὰ καὶ ἐν ἰδίοις ἢ αὐτῇ, σμικρῶν τε κ. μ. π. Dicit autem hoc: nonne in universum rhetorica est ars animos flectendi quocumque velis, non solum in iudiciis aliisque conventibus publicis, verum etiam in privatis, eademque parvas non minus quam magnas res tractat, et vera eius rectaque ra-

tio nihilo est praestabilior in gravibus occupata rebus quam in vilibus? — τό γε ὀρθόν, sc. αὐτῆς. — Locutionem γίγνεσθαι s. εἶναι περὶ τι de artibus et studiis in aliquo rerum genere versantibus frequentatam notavimus ad Remp. X. p. 602. C. conf. Dorvill. ad Charit. p. 142. et Boissonad. ad Phil. Her. p. 342.

B. ἐπὶ πλέον δὲ οὐκ ἀκ.] h. e. plus eam efficere non audiivi. De ἐπὶ πλέον v. ad Gorg. p. 453. A. Repetendum vero λέγεσθαι καὶ γράφεσθαι τέχνη.

τὰς Νέστορος καὶ Ὀδυσσεως τ.] Schol. Γοργίας παράλληλος Νέστορι ὡς αἰδήμων καὶ πολυετής· ὁπτιῶ γὰρ καὶ ἑκατὸν

μόνον περι λόγων ἀκήκοας, ἄς ἐν Ἰλίῳ σχολάζοντες
C συνεγραψάτην, τῶν δὲ Παλαμήδους ἀνήκοος γέγονας;

ΦΑΙ. Καὶ ναὶ μὰ Δί' ἔγωγε τῶν Νέστορος, εἰ
μὴ Γοργίαν Νέστορά τινα κατασκευάζεις, ἢ τινα Θρα-
σύμαχόν τε καὶ Θεόδωρον Ὀδυσσεά.

Cap. XLIV. ΣΩ. Ἴσως. ἀλλὰ γὰρ τούτους
ἔωμεν· σὺ δ' εἶπέ, ἐν δικαστηρίοις οἱ ἀντίδικοι τί
δρῶσιν; οὐκ ἀντιλέγουσι μέντοι; ἢ τί φήσομεν;

ΦΑΙ. Τοῦτ' αὐτό.

ΣΩ. Περὶ τοῦ δικαίου τε καὶ ἀδίκου;

ΦΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν ὁ τέχνη τοῦτο δρῶν ποιήσει φανῆ-
D ναι τὸ αὐτὸ τοῖς αὐτοῖς τοτὲ μὲν δίκαιον, ὅταν δὲ
βούληται, ἀδίκον;

ΦΑΙ. Τί μὴν;

C. κατασκευάζεις] κατασκευάζης Bodl. Dein τε om. DN
OPT; sed Vat. A. Ven. II. Par. G. pro eo δὲ scribunt.

D. ὥστε φαίνεσθαι τοῖς ἄκ.] Sic Bodl. et reliqui fere
omnes. Soli Pariss. EF cum Steph. ὥστε δοκεῖν φαίνεσθαι: quod
genus loquendi etsi non est infrequens, ut Fischer. ad Weller. T.
III. P. II. p. 39. Weisk. de Pleonasm. p. 92. Ast. et Heindorf. ad

ἔζησεν ἔτη· ὡς δεινοὶ οἱ ἄλλοι
Ὀδυσσεῖ. Optime Astius: Fe-
stive, inquit, artis rhetoricae
principes, Gorgias, Thrasyma-
chus, Theodorus, alii, cum he-
roibus comparantur Homericis,
Nestore, Ulixē, al. Ac Gorgias
quidem Leontinus propter suavi-
tatem orationis aetatisque lon-
ginitatem (v. Foss. de Gorg.
Leont. p. 10.) dicitur Nestor.
Ulixis vero nomine designatur
Thrasymachus vel Theodorus.
Praeterea, quum Palamedem ver-
sutum veteres tradidissent ad
Troiam otii ferendi causa cubo-
rum calculorumque ludum inve-
nisse (v. Plat. De Rep. VII.
p. 522. D. Eust. ad II. II. T. I.
p. 433. ed. Flor. ibique Polit.
Eurip. fragm. in Stob. Flor. II.
p. 335. Gaisf. Foss. ad Gorg.

Leont. p. 103 sqq. C. Iahn Pa-
lam. p. 5—13.), hos heroes Pla-
to lepide fingit ad Troiam tem-
poris traducendi causa artes con-
scripsisse oratorias; significantur
enim percursationes et expeditio-
nes quasi in nobiliores Graeciae
urbes, quas et pecuniae facien-
dae et gloriae comparandae cau-
sa rhetores et sophistas constat
obisse. Atque fieri potuit, ut in
urbibus Graecis otium, quo
fruerentur, ad praecepta rheto-
rica institutionis causa colligenda
artesque (τέχνας), quas dicerent,
componendas conferrent. Haec
igitur Astius. Gorgiam τῶν
τεχνῶν scriptorum numero exem-
it Spengelius Artium Scri-
ptorr. p. 82 sqq. A quo tamen
recte dissentit Krischius De
Phaedro Plat. p. 101. testibus

ΣΩ. Καὶ ἐν δημηγορίᾳ δὴ τῇ πόλει δοκεῖν τὰ αὐτὰ τοτὲ μὲν ἀγαθὰ, τοτὲ δ' αὖ τὰναντία;

ΦΑΙ. Οὕτω.

ΣΩ. Τὸν οὖν Ἐλεατικὸν Παλαμήδην λέγοντα οὐκ ἴσμεν τέχνη, ὥστε φαίνεσθαι τοῖς ἀκούουσι τὰ αὐτὰ ὅμοια, καὶ ἀνόμοια, καὶ ἐν καὶ πολλά, μένοντά τε αὖ καὶ φερόμενα;

ΦΑΙ. Μάλα γε.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα μόνον περὶ δικαστήριά τε ἐστὶν ἡ ἀντιλογικὴ καὶ περὶ δημηγορίαν, ἀλλ', ὡς ἔοικε, E περὶ πάντα τὰ λεγόμενα μία τις τέχνη, εἴπερ ἔστιν, αὕτη ἂν εἴη, ἣ τις οἴός τ' ἔσται πᾶν παντὶ ὁμοιοῦν τῶν δυνατῶν καὶ οἷς δυνατόν, καὶ ἄλλου ὁμοιοῦντος καὶ ἀποκρυπτομένου εἰς φῶς ἄγειν.

ΦΑΙ. Πῶς δὴ τὸ τοιοῦτον λέγεις;

h. l. docuerunt, tamen hic neque codicibus confirmatur, neque ipsi sententiae tam bene convenit, quam solum φαίνεσθαι.

E. ἣ τις οἴός τ' ἔσται] V. ἣ τις οἶα δ' ἔσται. Sed οἴός τ' cum Bodl. exhibent Flor. a. b. c. g. h. i. φ. Vind. a. ceterique omnes praeter ΞE et ἣ τις Bekker. invenit in Paris. F. et corr. Γ. Ceterum Pariss. DNOP habent εἴ τις. Dein παμπαντὶ Bodl. Vat.

usus Diog. Laërt. VIII. 58. Sopat. in Hermogen. Rhet. in Rhetor. Graec. T. V. p. 7. ed. Walz. Quintil. III. 1, 8.

τῶν δὲ Παλαμήδους] Intelligitur Zeno Eleaticus, ut mox apparebit.

C. τῶν Νέστορος] Int. ἀνήκοος γέγονα. Dein eleganter Schleiermacherus: „wenn du uns nicht den Gorgias als einen Nestor zurichten willst, oder einen Thrasymachus und Theodorus als Odysseus.“ Nam σκευάζειν et κατασκευάζειν proprie ita dici docebit annotatio Schaeferi ad Plutarch. Vitt. Vol. V. p. 54. Theodorum hunc Byzantium, de quo v. etiam p. 353. B., cave cum Theodoro Cyre-

naico confundas, qui in Theaeteto loquens inducitur. conf. Groen van Prinsterer Prosopogr. Platon. p. 96 sq. p. 107 sq. et p. 111. coll. Aristot. Sophistar. Elench. p. 638. ed. Buhl.

οὐκ ἀντιλέγονσι μέντοι;] V. ad p. 229. B. p. 206. D. et Protag. p. 309. A.

D. Τὸν οὖν Ἐλεατικὸν Παλαμήδην] Recte Schol. Ζήνωνά φησι, τὸν Παρμενίδου ἐταῖρον. conf. Diog. Laërt. IX. 25. et Plat. Parm. p. 127 sqq. ubi haec ipsa Zenonis placita illustrantur. De ἀντιλογικῇ vide quae exposuimus ad Reip. V. p. 453. E. coll. Aristotel. Top. I. 10.

E. τῶν δυνατῶν] ὁμοιοῦσθαι.

ΣΩ. Τῆδε δοκῶ ζητοῦσι φανεῖσθαι. ἀπάτη πό-
τερον ἐν πολὺ διαφέρουσι γίγνεται μᾶλλον ἢ ὀλίγον;

262 ΦΑΙ. Ἐν τοῖς ὀλίγον.

ΣΩ. Ἀλλά γε δὴ κατὰ σμικρὸν μεταβαίνων μᾶλ-
λον λήσεις ἐλθὼν ἐπὶ τὸ ἐναντίον ἢ κατὰ μέγα.

ΦΑΙ. Πῶς δ' οὐ;

ΣΩ. Δεῖ ἄρα τὸν μέλλοντα ἀπατήσειν μὲν ἄλ-
λον, αὐτὸν δὲ μὴ ἀπατήσεσθαι τὴν ὁμοιότητα τῶν
ὄντων καὶ ἀνομοιότητα ἀκριβῶς διειδέναι.

ΦΑΙ. Ἀνάγκη μὲν οὖν.

ΣΩ. Ἡ οὖν οἶός τε ἔσται, ἀλήθειαν ἀγνοῶν
ἐκάστου, τὴν τοῦ ἀγνοουμένου ὁμοιότητα σμικρὰν τε
B καὶ μεγάλην ἐν τοῖς ἄλλοις διαγιγνώσκειν;

ΦΑΙ. Ἀδύνατον.

ΣΩ. Οὐκοῦν τοῖς παρὰ τὰ ὄντα δοξάζουσι καὶ

P. 262. Ἀλλά γε δὴ κατὰ σμ.] Accessit γε e Bodl. AΠ
DGNOPD Flor. g. Mon. Vind. 4. a. Olim aberat.

αὐτὸν δὲ μὴ ἀπατήσεσθαι] Duo codd. ἀπατηθήσεσθαι,
quod legitur Gorg. p. 499. C. Cratyl. 436. B.

σμικρὰν τε] V. μικρὰν τε, quod unus E. tuetur.

B. Γίγνεται γοῦν οὕτως] V. οὖν praeter fidem librorum
fere omnium. Nimirum γοῦν habet vim confirmandi cum quadam
restrictione, ut sexcenties. Bodl. οὕτω.

ἢ ὀλίγον] Breviter dictum
pro ἢ ἐν ὀλίγον διαφέρουσι. Hir-
schig. correxit ἢ ἐν ὀλίγον.

P. 262. B. τοῖς παρὰ τὰ
ὄντα δοξάζουσι] iis, qui se-
cus opinantur atque res re vera
habent.

Ἔστιν οὖν ὅπως τεχνικὸς
ἔσται —] Iungas hunc in mo-
dum: ἔστιν οὖν ὅπως ὁ μὴ ἐγνω-
ρικῶς ὁ ἔστιν ἕκαστον τῶν ὄντων
τεχνικὸς ἔσται μεταβιβάζειν (τινα)
κατὰ σμικρὸν, ἀπάγων (αὐτὸν)
ἐκάστοτε ἀπὸ τοῦ ὄντος ἐπὶ τοῦ-
ναντίον διὰ τῶν ὁμοιοτήτων, ἢ
αὐτὸς τοῦτο (τὸ μεταβιβάζεσθαι
ἀπαγόμενον) διαφεύγειν. Lectio-
nem vulg. ἐγνωρικῶς tenendam
putamus utpote elegantissimam.
Nam γνωρίζειν τι dicuntur qui

se in alicuius rei notitiam et fa-
miliaritatem insinuant, quod nos-
trates dicunt *Bekanntschafft
machen mit etwas od. mit
iemand.* Hirschig. ante με-
ταβιβάζειν de coniectura sua in-
seruit ἄλλον; iusto audacius.
Nec vero Badhamum proba-
mus post μεταβιβάζειν deside-
rantem voc. τινά ac deinde cor-
rigentem παράγων. Neutrum
enim opus est.

C. δόξας δὲ τεθηρευκώς]
Etsi dubito an Graeci discrimen
aliquod verborum θηρᾶν et θη-
ρεύειν translate positorum agno-
verint, de qua re disputavit Ia-
cob ad Lucian. Toxar. c. 1.
Quaestion. Lucian. Cap. I.; ta-
men Plato quidem certe de ve-

ἀπατωμένοις δῆλον ὡς τὸ πάθος τοῦτο δι' ὁμοιοτή- C
των τινῶν εἰσερόύη.

ΦΑΙ. Γίγνεται γοῦν οὕτως.

ΣΩ. Ἔστιν οὖν ὅπως τεχνικὸς ἔσται μεταβιβά-
ζειν κατὰ σμικρὸν διὰ τῶν ὁμοιοτήτων ἀπὸ τοῦ ὄντος
ἐκάστοτε ἐπὶ τὸναντίον ἀπάγων, ἢ αὐτὸς τοῦτο δια-
φεύγειν, ὃ μὴ ἐγνωρικὸς ὃ ἔστιν ἕκαστον τῶν ὄντων;

ΦΑΙ. Οὐ μήποτε.

ΣΩ. Λόγων ἄρα τέχνην, ᾧ ἑταῖρε, ὃ τὴν ἀλή- C
θειαν μὴ εἰδώς, δόξας δὲ τεθηρευκῶς γελοῖαν τινά,
ὡς ἔοικε, καὶ ἄτεχνον παρέξεται.

ΦΑΙ. Κινδυνεύει.

Cap. XLV. ΣΩ. Βούλει οὖν, ἐν τῷ Λυσίου
λόγῳ, ὃν φέρεις, καὶ ἐν οἷς ἡμεῖς εἶπομεν ἰδεῖν τι
ᾧν φαμὲν ἄτεχνόν τε καὶ ἔντεχνον εἶναι;

[ἔσται μεταβιβάζειν] V. μεταβιβάζων, quod nuper e Ga-
leno de Hippocr. et Platon. decret. IX. p. 331. atque codd. pluri-
mis correctum. Bodl. et Vat. μεταβιβάζει, quod et ipsum confirmat
infinitivum. Dein vett. editt. δι' ὁμοιοτήτων, quod habent codd.
paucissimi neque ii optimi.

ὃ μὴ ἐγνωρικῶς] Bas. 2. cum ΞDNO P. Florr. g. h. Vind.
4. 7. a. ἐγνωκῶς, quod ego non praeferam vulgatae lectioni.

C. δόξας δὲ τεθηρευκῶς] V. τεθηρακῶς, quod ΞEF. et
pauci alii tenent.

ritatis investigatione constanter
θηρεῖν posuit; quam in rem
iam alii laudarunt Theaet. p. 198.
A. p. 200. A. Sophist. p. 222. A.
Phileb. p. 20. D. Gorg. p. 489.
B. p. 490. A. v. Wytttenbach.
Ep. Crit. p. 5. ad Phaedon. p.
155. Heusd. Specim. Crit. p.
88. Boisson. ad Philostr. p. 418.

γελοῖαν τινὰ — παρέξε-
ται] Hunc usum verbi παρέξε-
σθαι illustrabunt quae collegit
Wytttenbach. ad Phaedon. p.
271 sq.

ἐν οἷς ἡμεῖς εἶπομεν] h.
e. καὶ ἐν τούτοις, ἃ ἡμεῖς εἶπο-
μεν. De hoc usu praepositionis
ἐν diximus ad Rempubl. III. p.
392. D.

Plat. Opp. Vol. IV. P. I.

ᾧν φαμὲν ἄτεχνόν τε καὶ
ἔντεχνον εἶναι] Aut ὃ legen-
dum, aut cum Heindorfio
scribendum ἀτέχνων τε καὶ ἐντέ-
χνων εἶναι, quod sane vellem a
codicibus esset communitum. In
re dubia librorum lectionem in-
tactam relinquere consultum du-
ximus, praesertim quum nuper
exstiterint, qui vulgatam scri-
pturam defenderent sic, ut
in ea statuerent attractionem
imperfectam cerni. Quamquam
alterum talis attractionis exem-
plum, quod quidem certum sit,
nullum usquam repertum iri
arbitramur, ut eam plane com-
menticiam esse existimemus. —
ψιλῶς πως, h. e. exemplis de-
stituti, ut ipse interpretatur.

ΦΑΙ. Πάντων γέ που μάλιστα· ὡς νῦν γε ψιλῶς πως λέγομεν, οὐκ ἔχοντες ἱκανὰ παραδείγματα.

ΣΩ. Καὶ μὴν κατὰ τύχην γέ τινα, ὡς ἔοικεν, D ἔρρηθήτην τῷ λόγῳ ἔχοντέ τι παράδειγμα, ὡς ἂν ὁ εἰδῶς τὸ ἀληθές προσπαίζων ἐν λόγοις παράγοι τοὺς ἀκούοντας. καὶ ἔγωγε, ὦ Φαῖδρε, αἰτιῶμαι τοὺς ἐντοπίους θεούς· ἴσως δὲ καὶ οἱ τῶν Μουσῶν προφηταὶ οἱ ὑπὲρ κεφαλῆς ᾧδοὶ ἐπιπεπνευκότες ἂν ἡμῖν εἶεν τοῦτο τὸ γέρας. οὐ γάρ που ἔγωγε τέχνης τινὸς τοῦ λέγειν μέτοχος.

ΦΑΙ. Ἔστω ὡς λέγεις· μόνον δήλωσον ὃ φῆς.

ΣΩ. Ἴθι δὴ μοι ἀνάγνωθι τὴν τοῦ Λυσίου λόγου ἀρχήν.

E ΦΑΙ. Περὶ μὲν τῶν ἐμῶν πραγμάτων ἐπίστασαι, καὶ ὡς νομίζω συμφέρειν ἡμῖν τούτων γενομένων, ἀκήκοας. ἀξιῶ δὲ μὴ διὰ τοῦτο ἀτυχεῖν ὧν δέομαι, ὅτι οὐκ ἐραστὴς ὦν σοῦ τυγχάνω. ὡς ἐκείνοις μὲν τότε μεταμέλει —

ΣΩ. Παῦσαι. τί δὴ οὖν οὗτος ἀμαρτάνει καὶ 263 ἄτεχνον ποιεῖ, λεκτέον. ἦ γάρ;

ΦΑΙ. Ναί.

E. συμφέρειν ἡμῖν] ἕμῃν Bodl. Vat. Ven. Π.
ἐκείνοις μὲν τότε μεταμέλει —] Vulgo adduntur haec: ὧν ἂν εὖ ποιήσωσιν, ἐπειδὴν τῆς ἐπιθυμίας παύσονται, quae recte in codd. omnibus praeter marg. E. omittuntur. Quippe Socrates Phaedrum repente interpellare existimandus est.

D. ὡς ἂν ὁ εἰδῶς — παράγοι] quomodo in fraudem inducere possit. Nam ita παράγειν capiendum esse certum arbitramur. Reip. II. p. 383. A. ἡμᾶς ψεύδεισι παράγειν ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ. Eodem modo antea ἀπάγειν dictum, de quo comparat Gorg. p. 453. B.

τοὺς ἐντοπίους θεούς] V. supra p. 232. B. p. 238. C. p. 263. D. Callidus sapientiae suae dissimulator Socrates diis tribuit quae ipsi unice debentur. μόνον δήλωσον] μόνον cum

imperativo iunctum, ut Lat. modo. Phaedon. p. 63. E. μόνον τὸ ἑαυτοῦ παρασκευαζέτω. Sed per vulgatus hic usus loquendi est, ut exemplorum confirmatione non indigeat.

Ἴθι δὴ μοι ἀνάγνωθι] Expectabas: Ἴθι δὴ, ἀνάγνωθί μοι τὴν τοῦ A. λ. ἀρχήν. Sed noli quidquam attrectare. Similia exempla, in quibus μοι encliticum ita praemittitur, ut cum reliqua coaluerit oratione, collegit Fritschius Quaestionn.

Cap. XLVI. ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὐ παντὶ δῆλον τό γε τοιόνδε, ὡς περὶ μὲν ἕνια τῶν τοιούτων ὁμοιοητικῶς ἔχομεν, περὶ δ' ἕνια στασιωτικῶς;

ΦΑΙ. Δοκῶ μὲν ὃ λέγεις μανθάνειν, ἔτι δ' εἰπέ σαφέστερον.

ΣΩ. Ὅταν τις ὄνομα εἶπη σιδήρου ἢ ἀργύρου, ἄρ' οὐ τὸ αὐτὸ πάντες διανοήθημεν;

ΦΑΙ. Καὶ μάλα.

ΣΩ. Τί δ' ὅταν δικαίου ἢ ἀγαθοῦ; οὐκ ἄλλος ἄλλη φέρεται, καὶ ἀμφισβητοῦμεν ἀλλήλοις τε καὶ ἡμῖν αὐτοῖς;

ΦΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Ἐν μὲν ἄρα τοῖς συμφωνοῦμεν, ἐν δὲ τοῖς οὐ. B

ΦΑΙ. Οὕτω.

ΣΩ. Ποτέρωθι οὖν εὐαπατητότεροί ἐσμεν, καὶ ἡ ῥητορικὴ ἐν ποτέροις μεῖζον δύναται;

ΦΑΙ. Δῆλον, ὅτι ἐν οἷς πλανώμεθα.

ΣΩ. Οὐκοῦν τὸν μέλλοντα τέχνην ῥητορικὴν μετιέναι πρῶτον μὲν δεῖ ταῦτα ὁδῶ διηροῆσθαι, καὶ εἰληφέναι τινὰ χαρακτῆρα ἑκατέρου τοῦ εἶδους, ἐν ᾧ τε ἀνάγκη τὸ πλῆθος πλανᾶσθαι καὶ ἐν ᾧ μή.

P. 263. A. στασιωτικῶς] Paullo ante Coisl. τῶν ὄντων ὁμ. Vulgo στασιαστικῶς, in vitis codd. melioribus.

B. τὸ πλῆθος πλανᾶσθαι] τὸ εἶδος Vat. Ven. Π. Par. DGNOPT.

Luciann. p. 27. Alia id genus ipsi ad p. 258. A. notavimus.

Παῦσαι] Int. ἀναγιγνώσκων. v. ad Apol. Socrat. p. 26. A. ed. 3. Collectis ibi a nobis rei exemplis adde nunc etiam Sophocli. Oed. Col. v. 1039. ed. Br. πιστωθεὶς ὅτι, ἦν μὴ θάνω γὰρ πρόσθεν, οὐχὶ παύσομαι. ubi int. οὕτω ποιῶν. Aiac. v. 483. παῦσαι γε μέντοι, ubi ex ἔλεξας intellig. λέγων. Electr. v. 1428. παύσασθε sc. διαλεγόμενοι.

P. 263. B. Ἐν μὲν ἄρα τοῖς συμφωνοῦμεν —] Ita con-

stanti loquendi consuetudine scriptum pro eo quod exspectabas ἐν τοῖς μὲν ἄρα. De Rep. V. p. 467. D. εἰς μὲν ἄρα τὰς ἄξουσιν, εἰς δὲ τὰς εὐλαβήσονται. Menex. p. 241. C. Theaet. p. 167. E. Sed satis exemplorum collegunt Fischer. ad Weller. I. p. 331. Hermann. ad Viger. p. 699. Ast. ad Legg. p. 177. Matthiae Gr. §. 238. ann. 3. p. 740 sq. ed. 3.

ὁ δῶ διηροῆσθαι] via et ratione discrevisse. Ita ὁδῶ legitur etiam Reip. VII. p. 533.

C ΦΑΙ. Καλὸν γοῦν ἄν, ὃ Σώκρατες, εἶδος εἶη κατανενοηκῶς ὁ τοῦτο λαβῶν.

ΣΩ. Ἐπειτά γε οἶμαι πρὸς ἐκάστῳ γιγνόμενον μὴ λανθάνειν, ἀλλ' ὀξέως αἰσθάνεσθαι, περὶ οὗ ἂν μέλλῃ ἔρεϊν, ποτέρου ὃν τυγχάνει τοῦ γένους.

ΦΑΙ. Τί μῆν;

ΣΩ. Τί οὖν τὸν ἔρωτα; πότερον φῶμεν εἶναι τῶν ἀμφισβητησίμων, ἢ τῶν μή;

D ΦΑΙ. Τῶν ἀμφισβητησίμων δήπου. ἢ οἶει ἂν σοι συγχωρῆσαι εἰπεῖν ἂ νῦν δὴ εἶπες περὶ αὐτοῦ, ὡς βλάβη τέ ἐστι τῷ ἐρωμένῳ καὶ ἐρῶντι, καὶ αὐτίς ὡς μέγιστον τῶν ἀγαθῶν τυγχάνει;

ΣΩ. Ἄριστα λέγεις. ἀλλ' εἰπέ καὶ τόδε — ἐγὼ γάρ τοι διὰ τὸ ἐνθουσιαστικὸν οὐ πάνυ μέμνημαι — εἰ ὠρισάμην ἔρωτα ἀρχόμενος τοῦ λόγου.

ΦΑΙ. Νῆ Δί' ἀμηχάνως γε ὡς σφόδρα.

ΣΩ. Φεῦ, ὅσῳ λέγεις τεχνικώτερας νύμφας τὰς Ἀχελώου καὶ Πᾶνα τὸν Ἐρμοῦ Λυσίου τοῦ Κεφάλου

C. ἢ οἶει ἂν — τυγχάνει] In vett. editt. haec verba tribuuntur Socrati, Phaedro autem verba Ἄριστα λέγεις. Primus emendavit Heindorf.

D. ὡς σφόδρα] Bodl. cum ΔΠΔΓΝΟΡΤ. Flor. g. h. Vind. 7. a. ὡς omittit. Dein Ἀχελώου Bodl. et pro Πᾶνα Bodl. Vat. Ven. ΠΦ. Par. GPT πάντα. Mox Bodl. et pauci alii πρὸς λόγου εἶναι.

B. Aristotel. Top. II. 43. De verbo διαιρεῖσθαι v. Ind. ad Rempubl.

C. πρὸς ἐκάστῳ γιγνόμενον μὴ λανθάνειν] Repetendum δεῖ e superioribus. Hoc igitur dicit: oportet eum, quum in unumquodque mente et cogitatione pervenit, non latere etc. Dictionem: πρὸς τινι γίνεσθαι, ad Phileb. p. 18. D. Politic. p. 264. A. et alibi illustratam dedimus. Paulo ante Badhamus scribendum censet: Μᾶλλον γοῦν ἂν — ὁ τοῦτον (χαρακτήρα) λαβῶν. Non opus. Nam sententia haec potius est: Pulcrum sane speciem intellexit, si quis hoc perceperit.

Τί οὖν τὸν ἔρωτα; πότερον φῶμεν—] Accusativus, qui proprie cum sequenti verbo debebat cohaerere, interrogandi formula τί οὖν attractus. Sophist. p. 266. C. τί δὲ τὴν ἡμετέραν τέχνην; ἄρ' οὐκ αὐτὴν μὲν οὐκίαν οἰκοδομικῇ φήσομεν ποιεῖν; Idem nominativi usus est. De Rep. I. p. 332. E. τί δὲ ὁ δίκαιος; ἐν τίνι πράξει καὶ πρὸς τί ἔργον δυνατώτατος φίλους ὠφελεῖν; Atque ita nunc etiam p. 350. A. distinxerim: τί δὲ ὁ ἀνεπιστήμων; οὐχὶ ὁμοίως μὲν ἐπιστήμονος πλεονεκτήσειεν ἂν; Pro πότερον facile quis cum Hirschigio corrigendum putet ποτέρων. Quod tamen non est unice necessarium.

πρὸς λόγους εἶναι. ἢ οὐδὲν λέγω, ἀλλὰ καὶ ὁ Λυσίας ἀρχόμενος τοῦ ἐρωτικοῦ ἠνάγκασεν ἡμᾶς ὑπολαβεῖν τὸν Ἔρωτα ἐν τι τῶν ὄντων, ὃ αὐτὸς ἐβουλήθη, E καὶ πρὸς τοῦτο ἤδη συνταξάμενος πάντα τὸν ὕστερον λόγον διεπεράνατο; βούλει πάλιν ἀναγνῶμεν τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ;

ΦΑΙ. Εἰ σοί γε δοκεῖ· ὁ μέντοι ζητεῖς, οὐκ ἔστ' αὐτόθι.

ΣΩ. Λέγε, ἔν' ἀκούσω αὐτοῦ ἐκείνου.

Car. XLVII. ΦΑΙ. Περὶ μὲν τῶν ἐμῶν πραγμάτων ἐπίστασαι, καὶ ὡς νομίζω συμφέρειν ἡμῖν τούτων γενομένων, ἀκήκοας. ἀξιῶ δὲ μὴ διὰ τοῦτο ἀτυ- 264 χῆσαι ὧν δέομαι, ὅτι οὐκ ἐραστὴς ὦν σοῦ τυγχάνω· ὡς ἐκείνοις μὲν τότε μεταμέλει ὧν ἂν εὖ ποιήσωσιν, ἐπειδὴν τῆς ἐπιθυμίας παύσωνται.

ΣΩ. Ἡ πολλοῦ δεῖν ἔοικε ποιεῖν ὅδε γε ὃ ζητούμεν, ὅς οὐδὲ ἀπ' ἀρχῆς, ἀλλ' ἀπὸ τελευτῆς ἐξ ὑπτίας

E. αὐτὸς ἐβουλήθη] Sic Bodl. Vindobonenses aliique plurimi. V. ἡβουλήθη. Paullo post vulgo αὐτοῦ τὴν ἀρχήν, praeter codicum fidem.

P. 264. τότε μεταμέλει] τὸ τότε μ. Bodl. cum Vat. et Ven. II. Idem dein ζητούμενος pro ζητούμεν et ἐραστὴς pro ἐραστής, ut et Coisl.

Ἡ πολλοῦ δεῖν] V. ἢ π. δ. errore.

ἢ οὔτε ἂν σοι συγχωρησαι —] an putas amorem tibi fuisse concessurum, ut de eo diceres quae paullo ante dixisti, nisi esset in numero τῶν ἀμφισβητησίων? Nisi forte praestat cum Car. Badhamo pro συγχωρησαι refingere ἐγχωρησαι. De verbis μέγιστον τῶν ἀγαθῶν τυγχάνει v. ad p. 230. A. unde Hirschigium apparebit non debuisse ὦν ante τυγχάνει inculcare.

D. νύμφας τὰς Ἀχελώου —] h. e. τοὺς ἐντοπίους θεούς, quibus supra suae orationis artificium tribuebat callidus ἔρων.

ἢ οὐδὲν λέγω, ἀλλὰ καὶ ὁ A.] Retractans atque corrigens

quod modo dixit, interrogat: an nihil est (falsum) quod dico, coëgitque nos Lysias statim ab initio sermonis sui amatorii amorem tanquam unum quiddam mente concipere? In quibus apparet ἐν τι denotare generalem amoris notionem, qua omnia, quae ad eius vim et naturam pertineant, contineantur. Hinc perspicuum est, quorsum spectent verba proxima: καὶ πρὸς τοῦτο — διεπεράνατο;

P. 264. ὅς οὐδὲ ἀπ' ἀρχῆς, ἀλλ' ἀπὸ τελευτῆς —] qui nec a principio, sed a fine supine orationem quasi retro transnare conetur. Quorum verborum sen-

ἀνάπαλιν διανεῖν ἐπιχειρεῖ τὸν λόγον, καὶ ἄρχεται ἀφ' ὧν πεπανμένος ἂν ἤδη ὁ ἐραστὴς λέγοι πρὸς τὰ παιδικά. ἢ οὐδὲν εἶπον, Φαῖδρε, φίλη κεφαλή;

B ΦΑΙ. Ἔστι γέ τοι δὴ, ὦ Σώκρατες, τελευτὴ περὶ οὗ τὸν λόγον ποιεῖται.

ΣΩ. Τί δὲ τᾶλλα; οὐ χύδην δοκεῖ βεβλήσθαι τὰ τοῦ λόγου; ἢ φαίνεται τὸ δεύτερον εἰρημένον ἕκτινος ἀνάγκης δεύτερον δεῖν τεθῆναι, ἢ τι ἄλλο τῶν ῥηθέντων; ἐμοὶ μὲν γὰρ ἔδοξεν, ὡς μηδὲν εἰδότε, οὐκ ἀγεννῶς τὸ ἐπιὸν εἰρησθαι τῷ γράφοντι· σὺ δ' ἔχεις τινὰ ἀνάγκην λογογραφικὴν, ἢ ταῦτα ἐκεῖνος οὕτως ἐφεξῆς παρ' ἀλλήλα ἔθηκε;

C ΦΑΙ. Χρηστὸς εἶ, ὅτι με ἠγεῖ ἰκανὸν εἶναι τὰ ἐκείνου οὕτως ἀκριβῶς διδεῖν.

ΣΩ. Ἄλλὰ τόδε γε οἶμαί σε φάναι ἂν, δεῖν πάντα λόγον ὥσπερ ζῶον συνεστάναι σῶμά τι ἔχοντα αὐτὸν αὐτοῦ, ὥστε μήτε ἀκέφαλον εἶναι μήτε ἄπουν,

ἢ οὐδὲν εἶπον] V. ἢ οὐδὲν εἶπον. male.

Φαῖδρε, φίλη κεφ.] ὦ Φ. unus Φ quo non opus, v. ad Lach. et p. 197. E. Accedit, quod ὦ addito protenus desperit venusta imitatio Homerici II. VIII. 281. Τεῦχε, φίλη κεφαλή. Dein vulg. ὦ ante Σώκρ. om. invititis codd.

tentiam accuratius declarat verbis subsequentibus: ordiaturque ab iis, quae amator in fine demum orationis amato diceret. Διανεῖν τὸν λόγον imagine Platoni saepius adhibita dictum, id quod dudum observavit Ruhnken. ad Tim. p. 79. Nec ἐξ ὑπίλας διανεῖν ad explicandum difficile est, quod ab urinatorum arte petatum esse primus perspexit Ast., qui laudat Polluc. VII. 138. p. 787. et Reipubl. VII. p. 529. C.

B. Ἔστι γέ τοι δὴ — τελευτή —] Hoc dicit: Est sane quidem illud, de quo in principio loquitur, non exordium, sed finis, ut ab

eo iustus rerum ordo neglectus videatur. Particulas γέ τοι δὴ habes Reip. V. p. 476. E. δεῖ γέ τοι δὴ, ἔφη. VI. p. 504. A. πρέπει γέ τοι δὴ. Criton. in. φασὶ γέ τοι δὴ οἱ τούτων κύριοι. v. Hermann. ad Viger. p. 828.

B. οὐ χύδην δοκεῖ βεβλήσθαι] nonne temere profusa ac disiecta sunt?

οὐκ ἀγεννῶς τοῦ ἐπιὸν εἰρησθαι —] mihi enim satis confidenter a scriptore videtur dictum esse, quidquid ei in buccam venit, iusto rerum ordine prorsus neglecto. Cum reprehensione dici istud οὐκ ἀγεννῶς non est obscu-

ἀλλὰ μέσα τ' ἔχειν καὶ ἄκρα, πρόποντ' ἀλλήλοις καὶ τῷ ὄλῳ γεγραμμένα.

ΦΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΣΩ. Σκέψαι τοίνυν τὸν τοῦ ἐταίρου σου λόγον, εἴθ' οὕτως εἶτε ἄλλως ἔχει· καὶ εὐρήσεις τοῦ ἐπιγράμματος οὐδὲν διαφέροντα, ὃ Μίδα τῷ Φρυγί φασί τινες ἐπιγεγράφθαι.

D

ΦΑΙ. Ποῖον τοῦτο, καὶ τί πεπονθός;

ΣΩ. Ἔστι μὲν τοῦτο τόδε·

χαλκῆ παρθένος εἰμί, Μίδα δ' ἐπὶ σήματι κεῖμαι.
ὄφρ' ἂν ὕδωρ τε νάη καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλη,
αὐτοῦ τῆδε μένουσα πολυκλαύτου ἐπὶ τύμβου
ἀγγελέω παριοῦσι, Μίδας ὅτι τῆδε τέθραπται.

ὅτι δ' οὐδὲν διαφέρει αὐτοῦ πρῶτον ἢ ὕστατόν τι λέγεσθαι, ἐννοεῖς που, ὡς ἐγῶμαι,

ΦΑΙ. Σκώπτεις τὸν λόγον ἡμῶν, ὦ Σώκρατες.

Cap. XLVIII. ΣΩ. Τοῦτον μὲν τοίνυν, ἵνα μὴ σὺ ἄχθῃ, ἐάσωμεν — καίτοι συχνά γε ἔχειν μοι

C. ὥστε μήτε ἀκέφαλον] μὴ τὸ Vat. Par. GT et pr. Ven. Π.

D. πολυκλαύτου] πολυκλαύσιον ΕΠDFGNOP. Flor. g. g. Vind. 4. 7. a. Paullo ante Bodl. Μίδα.

E. ἄχθῃ, ἐάσωμεν —] V. ἐάσω, quod est in paucissimis codicibus.

rum, pro cum audaci temeritate: alibi est intrepide, fortiter, ut Gorg. p. 492. D. 521. A. Reip. VII. p. 529. A. Charmid. p. 158. C. Ironicum formulae usum aperte indicat istud τὸ ἐπιόν, quo significatur quidquid primum in mentem venit. Fallitur ergo Hermogenes de formis l. 12. p. 279. ed. Walz. οὐκ ἀγεννῶς hic quoque cum laude dici existimans. Verba ὡς μηδὲν εἰδότε cum ἐμοὶ nectenda; nam hic quoque loquentem audimus callidum sapientiae suae dissimulatorem.

χρηστὸς εἶ] V. Ruhnken. ad Tim. p. 132.

C. Ἀλλὰ τόδε γε οἶμαι σε φ. —] Nobilissimum praeceptum, de quo vide etiam interpp. ad Longin. X. l. Dionys. Art. rhet. c. X. §. 6. Eandem sententiam aliter paullo informavit Horat. Art. Poët. v. 1 sqq. — τῷ ὄλῳ γεγραμμένα, et inter se et cum toto convenienter descripta.

D. Χαλκῆ παρθένος —] De hoc epigrammate, cuius auctor iam Platonis aetate incertus fuit, v. Iacobs ad Anthol. Gr. T. I. p. 192. Anthol. Palat. T. I. p. 348. T. III. p. LIII. Ilgen ad Hymn. Hom. p. 607. et quae monuit Schleiermach. p. 391. Krisch. p. 105.

δοκεῖ παραδείγματα, πρὸς ἅ τις βλέπων ὀνίναιτ' ἄν, μιμῆσθαι αὐτὰ ἐπιχειρῶν μὴ πάνν τι — εἰς δὲ τοὺς 265 ἑτέρους λόγους ἴωμεν. ἦν γάρ τι ἐν αὐτοῖς, ὡς δοκῶ, προσῆγον ἰδεῖν τοῖς βουλομένοις περὶ λόγων σκοπεῖν.

ΦΑΙ. Τὸ ποῖον δὴ λέγεις;

ΣΩ. Ἐναντίω που ἦσθην· ὁ μὲν γὰρ ὡς τῶ ἐρῶντι, ὁ δ' ὡς τῶ μὴ δεῖ χαρίζεσθαι ἐλεγέτην.

ΦΑΙ. Καὶ μάλ' ἀνδρικῶς.

ΣΩ. Ὡμην σε τάληθές ἐρεῖν, ὅτι μανικῶς. ὁ μέντοι ἐξήτουν ἐστὶν αὐτὸ τοῦτο. μανίαν γάρ τινα ἐφήσαμεν εἶναι τὸν Ἐρωτα. ἦ γάρ;

ΦΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Μανίας δὲ γε εἶδη δύο, τὴν μὲν ὑπὸ νοσημάτων ἀνθρωπίνων, τὴν δὲ ὑπὸ θείας ἐξαλλαγῆς τῶν εἰωθότων νομίμων γιγνομένην.

P. 265. C. ἀπὸ θανον λόγον] λόγου Bodl. et pr. Par. B. Dein προσεπαίζαμεν CH. et corr. SB. Flor. a. b. c. Sed de Attica

E. πρὸς ἅ τις — μὴ πάνν τι] Verba nonnihil habent obscuritatis. Si genuina sunt, de quo tamen dubitamus, nullo pacto potest alius esse eorum sensus, nisi hic: multa oratio ista Lysiana habere videtur παραδείγματα, in quae quis intuens capiat utilitatem, dum ea videlicet conetur imitari non admodum. Ita vero μὴ πάνν τι in clausula collocatum putamus propter insignem negationis gravitatem, in qua ratione nollem olim cum Heindorfio haessemus. Nisi forte post μὴ πάνν τι locum habet aposiopesis. Winckelmann. Praef. ad Phaedr. ed. min. Tur. p. IX. post πάνν τι excidisse putat: εὐφυῆς ὦν. Quod ab universi loci sententia abhorret.

P. 265. τῶν εἰωθότων νομίμων] Recte huius loci integritatem defendit Osann. ad Lycurg. p. 42 sq., ubi haec sunt:

τοῖς νομίμοις τοῖς κατὰ τὴν Μεγαρέων πόλιν εἰθισμένοις. Nam Heindorf. εἰωθότων aliunde putabat irrepsisse. Nec haerendum in eo, quod νόμιμα est loco substantivi: huius enim generis exempla collegit Heindorf. ad Sophist. §. 32. plura ipsi dabimus ad Legg. I. p. 636. B. Est autem verborum sententia haec: Duo furoris distinximus genera, alterum, quod ab humanis morbis proficisceretur; alterum, quod efficeretur divina quadam vi, qua ab iis, quae usu et consuetudine essent recepta, veluti dimoveremur.

B. τεττάρων θεῶν — μέρη διελόμενοι] Significantur ea, quae supra inde a p. 244. A. de furoris divinitus immissi generibus disputata leguntur. Etenim universi furoris duo ponuntur genera, alterum humanum, divinum alterum. Sed furoris divini rursus quatuor formae atque partes discernuntur.

ΦΑΙ. Πάνυ γε.

B

ΣΩ. Τῆς δὲ θείας τετάρων θεῶν τέτταρα μέρη διελόμενοι, μαντικὴν μὲν ἐπίπνοϊαν Ἀπόλλωνος θέντες, Διονύσου δὲ τελεστικὴν, Μουσῶν δ' αὖ ποιητικὴν, τετάρτην δὲ Ἀφροδίτης καὶ Ἔρωτος, ἐρωτικὴν μανίαν ἐφήσαμεν τε ἀρίστην εἶναι, καὶ οὐκ οἶδ' ὅπη τὸ ἐρωτικὸν πάθος ἀπεικάζοντες, ἴσως μὲν ἀληθοῦς τινος ἐφαπτόμενοι, τάχα δ' ἂν καὶ ἄλλοσε παραφερόμενοι, κεράσαντες οὐ παντάπασιν ἀπίθανον λόγον, C
 μυθικόν τινα ὕμνον προσεπαίσαμεν μετρίως τε καὶ εὐφήμως τὸν ἐμὸν τε καὶ σὸν δεσπότην Ἔρωτα, ὦ Φαῖδρε, καλῶν παιδῶν ἔφορον.

ΦΑΙ. Καὶ μάλα ἔμοιγε οὐκ ἀηδῶς ἀκοῦσαι.

Cap. XLIX. ΣΩ. Τόδε τοίνυν αὐτόθεν λά-

forma v. Fischer. ad Weller. I. p. XXI. Praefat. et Lobeck. ad Phryn. p. 240.

ἔμοιγε οὐκ] V. ἐμοὶ μὲν οὐκ contra auctoritatem librorum Bodl. Vat. Ven. II ΣΦ. Par. D O P al.

καὶ οὐκ οἶδ' ὅπη — ἔφορον] In his verbis distinguendis sequendum duximus Im. Bekkerum, qui μυθικόν τινα ὕμνον προσεπαίσαμεν — τὸν — Ἔρωτα coniunxit; hoc enim idem esse putamus ac si scriptum esset: ἐπαίσαμεν μυθικόν τινα ὕμνον — εἰς τὸν ἐμὸν τε καὶ σὸν δεσπότην Ἔρωτα. Neque aliam sententiam Buttm. est secutus, cuius haec sunt verba: „Mihi, inquit, duplex accusativus, προσπαίσειν θεὸν ὕμνον, ex hoc loco probandus videtur.“ Nimirum προσεπαίσαμεν per synesin dictum, idem est quod προσπαίζοντες ὕμνήσαμεν. Aliter tamen statuit Schleiermach., qui corrigendum censet: κεράσαντες οὐ παντάπασιν ἀπίθανῶ λόγῳ μυθικόν τινα ὕμνον, προσεπαίσαμεν κτλ., quod ne unus quidem codex confirmat. Alia etiam Heindorfii et Astii fuit sententia, qui post ὕμνον distinxerunt, ut haec: μυθικόν τινα ὕμνον, praegressis illis οὐ παν-

τάπασιν ἀπ. λόγον, explicationis gratia addita putanda essent. Participia, ἴσως μὲν ἀληθοῦς τινος ἐφαπτόμενοι, τάχα δ' ἂν καὶ παραφερόμενοι, inserviunt illustrandis verbis, οὐκ οἶδ' ὅπη τὸ ἐρωτικὸν πάθος ἀπεικάζοντες. Verbum εἰκάζειν et ἀπεικάζειν comparandi positum significatione illustravit Ruhnken. ad Tim. p. 95. Dein μετρίως idem fere est quod καλῶς, de quo usu v. ad Remp. VI. p. 484. B. εὐφήμως autem pertinet eo, quod de Amoris maiestate ac dignitate oratione illa nihil detraxit. — καλῶν παιδῶν, orationum.

C. Καὶ μάλα — οὐκ ἀηδῶς] Dicitur ut καὶ πάνυ sequente οὐ, cuius exempla afferre poenitet. Supra p. 228. A. παντὸς μᾶλλον — οὐκ.

αὐτόθεν] ex hac ipsa oratione videamus, quomodo a reprehensione ad laudes transiri potuerit.

βωμεν, ὡς ἀπὸ τοῦ ψέγειν πρὸς τὸ ἐπαινεῖν ἔσχευ ὁ λόγος μεταβῆναι.

ΦΤΙ. Πῶς δὴ οὖν αὐτὸ λέγεις;

ΣΩ. Ἐμοὶ μὲν φαίνεται τὰ μὲν ἄλλα τῶ ὄντι παιδιᾷ πεπαῖσθαι· τούτων δέ τινων ἐκ τύχης ῥηθέντων δυοῖν εἰδοῖν, εἰ αὐτοῖν τὴν δύναμιν τέχνη λαβεῖν δύναίτο τις, οὐκ ἄχαρι.

ΦΑΙ. Τίνων δὴ;

ΣΩ. Εἰς μίαν τε ἰδέαν συνορῶντα ἄγειν τὰ πολλῇ δισπαρμένα, ἵν' ἕκαστον ὀριζόμενος δῆλον ποιῇ περὶ οὗ ἂν αἰεὶ διδάσκειν ἐθέλη, ὥσπερ τὰ νῦν δὴ

D. αὐτοῖν τὴν δύναμιν] Sic ΓΑΞΠΒ CDGH. et corr. F. cum Florr. a. b. c. g. h. i. ϑ. Vind. 4. 7. α. Vulgo αὐτήν.

ἕτερον δὴ εἶδος] μὴ Bodl. Vat. Ven. Π. Par. D. quod videtur ortum ex μοι, ut scriptum habent Par. NOP.

E. δύνασθαι τέμνειν] V. διατέμνειν, quod e Bodl. et aliis mutatum.

τούτων δέ τινων ἐκ τύχης — οὐκ ἄχαρι] von den beiden Arten dieser etwa zufällig gesprochenen Reden etc. Referuntur haec ad superiora illa p. 265. A. ἐναντίω που ἦσιν· ὁ μὲν γὰρ, ὡς τῶ ἐρῶντι, ὁ δὲ ὡς τῶ μὴ δεῖ χαρῆσθαι ἐλεγέτην. Indefinite vero Socrates argumentum eorum significat, quia non iam vult clarius significare quae sunt in duabus prioribus parum verecunde exposita. Depravavit locum Badhamus corrigendo: τούτων δέ τι νῶν ἐκ τύχης ῥηθέν, τὸ τοῖν εἰδοῖν. Genitivi usum ne mireris, alia id genus tetigit Matth. Gr. §. 342. 3. Intelligit autem τὴν δύναμιν κτλ. duplicem artis dialecticae usum, qui cernitur in notionibus vel ad unum genus revocandis vel recte dividendis, quem quidem usum Platone duce illustrat etiam Cicero Orat. c. 33. §. 117 sqq. De Orat. I. c. 44. §. 188 sqq. Nam dialectici ars duplici munere censetur, ut vel disiunctas ac dispersas notionum par-

tes in unum colligat genus, quo iusta definitione explicentur, vel notiones generales accommodate ad membrorum compositionem, h. e. naturae ipsarum formarum convenienter, dissolvat riteque discernat. Quod ipsum amoris exemplo illustratur. Furor enim, quo omnis amoris vis comprehenditur, quum antea in formas suas esset divisus, h. e. in laevum quendam atque dextrum furorem; in laevo rursus diviso ait deinde iterum laevum quendam amorem esse repertum, in dextro autem emersisse amorem divinum omnium bonorum auctorem. P. 266. B. τούτων δὴ ἔγωγε αὐτὸς ἐραστής, τῶν διαιρέσεων καὶ συναγωγῶν. P. 273. E. εἰ μὴ τις κατ' εἶδη τε διαιρέσθαι τὰ ὄντα καὶ μιᾷ ἰδέᾳ δυνατὸς ἢ καθ' ἕνα ἕκαστον περιλαμβάνειν, οὐ ποῖ' ἐστὶ τεχνικὸς λόγων πέρι. Sophist. p. 253. B. D. E. p. 254. D sqq. Phileb. p. 16. E. coll. 57. E. quo loco egregie illustratur synthetica pariter atque analytica notionum tractatio. Polit. p. 285 A sqq.

περὶ ἔρωτος ὃ ἔστιν ὀρισθέν, εἴτ' εὖ εἴτε κακῶς ἐλέχθη· τὸ γοῦν σαφές καὶ τὸ αὐτὸ αὐτῷ ὁμολογούμενον διὰ ταῦτ' ἔσχεν εἰπεῖν ὁ λόγος.

ΦΑΙ. Τὸ δ' ἕτερον δὴ εἶδος τί λέγεις, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Τὸ πάλιν κατ' εἶδη δύνασθαι τέμνειν κατ' ἄρθρα, ἢ πέφυκε, καὶ μὴ ἐπιχειρεῖν καταγνύναι μέρος μηδέν, κακοῦ μαγείρου τρόπῳ χρώμενον· ἀλλ' ὥσπερ ἄρτι τὸ λόγῳ τὸ μὲν ἄφρον τῆς διανοίας ἐν τι κοινῇ εἶδος ἐλαβέτην, ὥσπερ δὲ σώματος ἐξ ἐνὸς διπλᾶ καὶ ὁμώνυμα πέφυκε, σκαιά, τὰ δὲ δεξιὰ κλη-

266

τὸ μὲν ἄφρον] μὲν vulgo aberat, quod libri habent plerique omnes.

P 266. σκαιά, τὰ δὲ δεξιὰ κλ.] Pariss. DNOP. Flor. g h. Vind. 4. 7. a. τὰ μὲν σκαιά. Sed τὰ μὲν sequente τὰ δὲ recte omittitur, de quo loquendi genere v. ad Protag. p. 320. A. 331. B. Politic. p. 291. D. Male igitur Turicc. τὰ μὲν addiderunt. Dein

D. συνορῶντα ἄγειν] Recte Heindorfius scriptorem censet adhibito verbo συνορῶν maluisse ἄγειν dicere quam συνάγειν. Praeterea etiam animadvertendum, συνορῶντα ἄγειν dictum esse ἀνακολούθως, perinde ac si praecedat: οὐκ ἀχαρι τινὰ δύνασθαι λαβεῖν αὐτοῖν τὴν δύναμιν; unde accusativus συνορῶντα habet explicationem. — ὃ ἔστιν ὀρισθέν, quum finitum esset, in quo Amoris vis et natura cerneretur. Nam ὀρισθέν est nominativus absolutus, pro ὀρισθέντος positus. Schleiermacherus: „So wie wir ietzt eben von der Liebe erst nach gegebener Erklärung, was sie sei, vielleicht gut, vielleicht auch schlecht geredet haben; wenigstens das bestimmte und mit sich selbst übereinstimmende hatte unsere Rede von daher.“ Nominativi absoluti usum eundem habes Lysiae [Nicom. §. 2. προσταχθέν γὰρ αὐτῷ τεσσαρῶν μηνῶν ἀνα-

γράφαι — κατέστησεν κτλ. conf. intpp. ad Gregor. Corinth. p. 38 sqq. Hermann. ad Viger. p. 709, 213. Matthiae Gr. Ampl. §. 564. extr.

E. καταγνύναι μέρος μηδέν] Similis lusus est Menon. p. 77. A. καὶ παῦσαι πολλὰ ποιῶν ἐξ ἐνός, ὅπερ φασὶ τοὺς συντρέβοντας ἐκάστοτε οἱ σκώπτοντες. Aptè comparant Cic. de Fin. II. 9. hoc non est **dividere**, sed **frangere**. Rem ipsam philosophus, ut antea indicavimus, etiam in Sophista, Philebo, Politico, Republica, aliis libris, eodem modo illustrat. — ἀλλ' ὥσπερ ἄρτι —, h. e. ἀλλ' οὕτω ποιεῖν, ὥσπερ ἄρτι κτλ. In proximis quisque sua sponte levem animadvertet anacoluthiam, de qua verbo monuisse sufficet. Nec quidquam obscuritatis habet participium προτεινόμενος, quod Astius scite interpretatur in medium afferens, proferens, collatis locis Gorg. p. 518. B. Legg. X. p. 897. D. Sophist. p. 247. D.

θέντα, οὕτω καὶ τὸ τῆς παρανοίας ὡς ἐν ἐν ἡμῖν πεφυκὸς εἶδος ἠγησαμένω τὸ λόγῳ, ὁ μὲν τὸ ἐπ' ἀριστερὰ τεμνόμενος μέρος πάλιν τοῦτο τέμνων οὐκ ἐπανῆκε, πρὶν ἐν αὐτοῖς ἐφευρῶν ὀνομαζόμενον σκαιόν τινα ἔρωτα ἐλοιδόρησε μάλ' ἐν δίκῃ, ὁ δ' εἰς τὰ ἐν δεξιᾷ τῆς μανίας ἀγαγὼν ἡμᾶς, ὁμώνυμον μὲν ἐκείνω, B θείον δ' αὖ τιν' ἔρωτα ἐφευρῶν καὶ προτεινάμενος ἐπήνεσεν ὡς μεγίστων αἴτιον ἡμῖν ἀγαθῶν.

ΦΑΙ. Ἀληθέστατα λέγεις.

Cap. L. ΣΩ. Τούτων δὴ ἔγωγε αὐτός τε ἐραστής, ὦ Φαῖδρε, τῶν διαιρέσεων καὶ συναγωγῶν, ἴν' οἴός τε ὦ λέγειν τε καὶ φρονεῖν· ἐάν τέ τιν' ἄλλον ἠγήσωμαι δυνατὸν εἰς ἐν καὶ ἐπὶ πολλὰ πεφυκόθ'

vulgo τάδε ἢ δεξιᾷ, quod e plurimis optimisque libris est emendatum.

ὡς ἐν ἐν ἡμῖν π.] V. ὡς ἐν ἡμῖν. Codd. EF. ὡς ἐν ἡμῖν. Recipimus cum Heindorfio et Bekkero utrumque. Bodl. ὑμῖν.

εἰς τὰ ἐν δεξιᾷ τ. μ.] V. εἰς τὰ δεξιᾷ. Bodl. et alii εἰς τὰ ἐν δεξιᾷ. Sed ΓΖΣΦΒCHTr. liquido ἐν δεξιᾷ.

B. μεγίστων αἴτιον ἡμῖν] V. ἡμῖν αἴτιον, invitis codd. plerisque omnibus, exceptis prope solis Par. EF. et Coisl.

καὶ συναγωγῶν] V. συναγῶν, quod e ΣΦDr. Flor. g. li.

P. 266. A. πρὶν ἐν αὐτοῖς ἐφ. δν.] Refertur αὐτοῖς per synesin ad τὸ ἐπ' ἀριστερὰ μέρος in quo multitudinis notio comprehensa est. Quo neglecto Badhamus audacter refingi iussit: τὸ ἐπ' ἀριστερὰ τεμνόμενος εἰς μέρη κτλ. quod ne nauci quidem faciendum.

B. εἰς ἐν καὶ ἐπὶ πολλὰ] Intelligit genera et partes notionum s. idearum; de quo v. Prolegomm. nostra ad Phileb. coll. Phileb. p. 16. E. — Verba κατόπισθε — θεοῦ clausulam hexametri conficiunt, ductam illam fortasse ex Homer. Odys. V, 193. VII, 38., ut Heindorf. aliique censuerunt.

καλῶ δὲ οὖν—] Sed, utut hoc habet, certe adhuc dialecticos appellare soleo. De hoc usu vocularum δὲ οὖν v. ad Remp. X. p. 608. A.

C. τί χρὴ καλεῖν] quo nomine eos appellare oporteat, si qui a te Lysiaque didicerint. Nam accusativus μαθόντας exκαλεῖν pendet, in quo nemo haerebit, licet praecedat τοὺς δυναμένους. Formulam καλεῖν τινά τι, aliquem aliquo nomine vocare, ad Remp. X. p. 596. B. atque alibi tetigimus. De nomine dialecticorum v. Sophist. p. 253. D. de Rep. p. 533. C. p. 534. E. Phileb. p. 56. A. Gorg. p. 465. A. sqq. Theaet. p. 161. E. al.

ἢ τοῦτ' ἐκείνόν ἐστιν, ἢ λόγων τέχνη] Verba commate distinxi, ita ut ἢ λόγων τέχνη per appositionem, quam vocant, accipiendum sit, hoc sensu: An hoc illud est, de quo mentio iniiciebatur antea, ars scilicet orationum componendarum? De for-

ὄρᾶν, τοῦτον διώκω κατόπισθε μετ' ἔχνιον
 ὥστε θεοῖο. καὶ μέντοι καὶ τοὺς δυναμένους αὐτὸ
 δρᾶν εἰ μὲν ὀρθῶς ἢ μὴ προσαγορεύω, θεὸς αἶδε,
 καλῶ δὲ οὖν μέχρι τοῦδε διαλεκτικούς. τὰ δὲ νῦν πα- C
 ρὰ σοῦ τε καὶ Αὐσίου μαθόντας εἰπέ τί χρὴ καλεῖν;
 ἢ τοῦτ' ἐκεῖνό ἐστιν, ἢ λόγων τέχνη, ἢ Θρασύμαχος
 τε καὶ οἱ ἄλλοι χρώμενοι σοφοὶ μὲν αὐτοὶ λέγειν γε-
 γόνασιν, ἄλλους τε ποιοῦσιν, οἱ ἂν δωροφορεῖν αὐ-
 τοῖς ὡς βασιλεῦσιν ἐθέλωσι;

ΦΑΙ. Βασιλικοὶ μὲν ἄνδρες, οὐ μὲν δὴ ἐπιστή-
 μονές γε ὧν ἐρωτᾷς. ἀλλὰ τοῦτο μὲν τὸ εἶδος ὀρθῶς
 ξμοιγε δοκεῖς καλεῖν διαλεκτικὸν καλῶν· τὸ δὲ ῥητο- D
 ρικὸν δοκεῖ μοι διαφεύγειν ἔθ' ἡμᾶς.

Vind. 2. 7. aliis emendatum. Correxerit iam olim Spalding. Dein
 vulgo πεφνκότα ὄρᾶν. Bodl. Vat. Ven. ΠΞ. Coisl. Par. BCGFH.
 al. πεφνκὸς ὄρᾶν, ut scripsit Bekker. Nos inde extudimus πε-
 φνκόθ' ὄρᾶν.

C. τὰ δὲ νῦν π. σ.] V. τὰ νῦν δέ, quod e Bodl. aliisque
 melioris notae libris mutatum.

Βασιλικοὶ μὲν ἄνδρες] Bekker. scripsit ἄδρες. Plena
 oratio fuerit οὗτοι μὲν εἰσιν ἄνδρες βασιλικοί, unde articulo nullus
 hic locus est. Dein τὸ ante εἶδος cum Bodl. om. plurimi.

mula τοῦτ' ἐκεῖνό ἐστιν v. supra
 ad p. 241. D. Symp. p. 210. E.
 ἄλλους τε ποιοῦσιν] In-
 tell. σοφοὺς λέγειν. Eadem ratio
 est infra p. 268. B. p. 270. D.
 Protagor. p. 312. E. p. 348. E.
 Sympos. p. 196. E. Gorg. p. 449.
 A. et centenis aliis locis. Verbis
 proximis: οὐ ἂν δωροφορεῖν
 κτλ. inest elegans irrisio tum
 ipsorum sophistarum, qui ingen-
 tis sapientiae speciem prae se
 ferentes magnam plerumque a
 discipulis suis exigere solebant
 institutionis mercedem (v. ad
 Apol. Socr. p. 19. E sqq. Hipp.
 mai. p. 282. B. coll. Boeckh.
 Oecon. Att. I. p. 133 sqq.), tum
 eorum, qui illos credula cum
 reverentia sectantes nihil non
 bonorum suorum profundebant,
 modo illorum familiaritate atque
 disciplina gauderent; cuius ge-
 neris exemplum in principio

Protagorae commemoratur. Quo-
 circa sophistae hoc loco cum
 regibus Persarum comparantur,
 quibus constat ingentia vectiga-
 lia et tributa quotannis esse so-
 luta. Quanquam Alcib. I. p.
 123. A. B. ὁ βασιλικὸς φόρος
 etiam ad Lacedaemonios refer-
 tur, quibus item magna fuerit
 pendenda pecuniae summa, ut
 scriptor etiam Lacedaemoniorum
 reges in mente habere potuerit.
 Atque omnino reges in Graecia
 hoc nomine exosos fuisse patet
 ex Hesiod. Opp. et DD. I, 38.
 282., ubi sunt βασιλῆες δωροφά-
 γοι. Ex his vero loci elegantia
 facile poterit iudicari. Pro οὐ
 μὲν δὴ ἐπιστήμονές γε ne quis
 οὐ μὴν δὴ requirat, consulas an-
 not. ad Euthyphron. p. 10. D.
 Symp. p. 90. al. Ceterum to-
 tum qui sequitur locum respicit
 Cicero Orat. 12, 39.

ΣΩ. Πῶς φήεις; καλόν ποῦ τι ἂν εἴη, ὃ τούτων ἀπολειφθὲν ὁμῶς τέχνη λαμβάνεται. πάντως δ' οὐκ ἀτιμαστέον αὐτὸ σοὶ τε καὶ ἐμοί. λεκτέον δέ, τί μέντοι καὶ ἔστι τὸ λειπόμενον τῆς ῥητορικῆς;

ΦΑΙ. Καὶ μάλα πού σου συχνά, ὦ Σώκρατες, τὰ γ' ἐν τοῖς βιβλίοις τοῖς περὶ λόγων τέχνης γεγραμμένοις.

Cap. LI. **ΣΩ.** [Καὶ] καλῶς γε ὑπέμνησας. προοίμιον μὲν οἶμαι πρῶτον ὡς δεῖ τοῦ λόγου λέγεσθαι ἐν ἀρχῇ. ταῦτα λέγεις — ἦ γάρ; — τὰ κομψὰ τῆς τέχνης;

D. λέγεσθαι ἐν ἀρχῇ] ἐπ' ἀρχῇ Vat. Ven. II. et alii. καὶ ἐπιπύτωσιν λέγειν] Recepimus λέγειν ex edit. Bas. 2. et codicibus tantum non omnibus. Dein codd. multi λόγον δαίδαλον. Unde Winckelm. Praef. ad Phaedr. ed. Tur. min. p. IX.

D. καλόν ποῦ τι — λαμβάνεται] Haec ironice dicta esse bene monet Heindorf, locum ita interpretans; Praeclarum sane sit, quod ab arte dialectica seiunctum tamen arte quadam addisci queat: sed tamen non spernendum hoc nobis. Videlicet ostendit Socrates, ne rhetoricen quidem arte dialectica destitutam esse oportere. — τούτων i. e. τῆς διαλεκτικῆς. De hoc usu pluralis numeri v. ann. ad Apol. Socr. p. 19. D. Gorg. p. 447. B. De Rep. VI. p. 504. D. Phaedon. p. 70. D. Protagor. p. 331. E. Mox τὸ λειπόμενον τῆς ῥητορικῆς est: reliqua rhetorices pars, praeter dialecticam. De μέντοι in interrogatione usurpato conf. supra p. 229. B. 261. C. 267. D.

τὰ κομψὰ τῆς τέχνης] scita illa artis inventa. v. Ruhnkens, ad Tim. p. 161. Non vacare haec irrisione vix est quod moneamus. Memorat autem praeter exordium argumenti enarrationem cum testimoniis coniun-

ctam, atque expositionem, etiam τὰ εἰκότα, quae qualia sint, optime decet Spengel De Artt. Scriptorr. p. 30 sq. Ceterum ἦ γάρ; similiter interpositum habes Gorg. p. 468. C. Heusdius tamen Init. Phil. Plat. Vol. II. P. II. p. 182. Platonem censet istud ἦ γάρ; non interposuisse sententiae, sed adiecisse ideoque verba sic distinguit: ταῦτα λέγεις; ἦ γάρ; τὰ κομψὰ τῆς τέχνης. Cui viri eximii iudicio nos non accedimus. Germanice dixeris: *dieses verstehst du — nicht wahr? unter den Feinheiten der Kunst?*

καὶ πύτωσιν οἶμαι — ἄνδρα] et, si recte meminī, optimus ille orationum artifex Byzantius etiam πύτωσιν memorat et ἐπιπύτωσιν. Nam ita hoc οἶμαι intelligendum. Phaedon. p. 59. C. Πλάτων δέ, οἶμαι, ἠσθένει. Eundem usum verbi δοκεῖν Heindorf, ad Theaet. §. 2. notavit. De Theodoro Byzantio exposuit Spengel. l. c. p. 98 sqq. Qui quod ceteris rhetorum artificibus dicitur adiecisse πύτωσιν et ἐπι-

ΦΑΙ. *Ναί.*

ΣΩ. *Λεύτερον δὲ δὴ διήγησιν τινα, μαρτυρίας τ' ἐπ' αὐτῇ, τρίτον τεκμήρια, τέταρτον εἰκότα· καὶ πίστωσιν οἶμαι καὶ ἐπιπίστωσιν λέγειν τὸν γε βέλτιστον λογοδαίδαλον Βυζάντιον ἄνδρα.*

ΦΑΙ. *Τὸν χρηστὸν λέγεις Θεόδωρον;*

ΣΩ. *Τί μὴν; καὶ ἔλεγχόν γε καὶ ἐπεξέλεγχον ὡς 267 ποιητέον ἐν κατηγορίᾳ τε καὶ ἀπολογία. τὸν δὲ κάλλιστον Πάριον Εὐήνον εἰς μέσον οὐκ ἄγομεν, ὃς ὑποδήλωσιν τε πρῶτος εὔρε καὶ παρεπαίνους; οἱ δ' αὐτὸν καὶ παραψόγους φασὶν ἐν μέτρῳ λέγειν, μνήμης χάριν·*

λόγων Δαίδαλον effinxit; repugnante quidem, ut arbitror, loquendi consuetudine.

P. 267. *εἰς μέσον οὐκ ἄγομεν]* ἐς ΔΗΔGNP. Vind. 4. a., quod recepit Bekker.

πίστωσιν, Heindorfius qualem istam esse voluerit se non intelligere constitetur. Astius *πίστωσιν* dicit esse probationem ex ipsa rei natura ductam, *ἐπιπίστωσιν* vero ex ipsa oratoris persuasione petitam; Spengelius denique *πίστωσιν* et *ἐπιπίστωσιν* nihil ait esse nisi nova vocabula, a Theodoro ficta, quibus denotetur idem, quod alii τῶν τεκμηρίων et τῶν εἰκότων nomine appellaverint. Postremum fateor mihi omnium minime probari, et certe longe aliud quid indicat locus Aristot. Rhet. III, 13. *ἔσται οὖν, ἂν τις τὰ τοιαῦτα διαίρη, ὅπερ ἐποιοῦν οἱ περὶ Θεόδωρον, διήγησις ἑτέρον καὶ ἐπιδήγησις καὶ προδήγησις, καὶ ἔλεγχος καὶ ἐπέλεγχος.* Vocabulorum originationem si spectamus, *πίστωσις* et *ἐπιπίστωσις* videtur esse: confirmatio primaria ac secundaria. Quam rhetor iste fortasse ab argumentis et probabilibus diversam esse voluit. Ceterum locum ob oculos habuere Cicero Orat. 12. et Quintil. III, 1, 11. — τὸν χρηστὸν

λέγεις, ironice dictum; v. Ruhnk. ad Tim. p. 132.

P. 267. *Τὸν δὲ κάλλιστον Πάριον Εὐήνον]* De hoc vide Gaisford. Poet. Min. T. III, p. 277 sqq. et p. 280. ed. Lips. Groen v. Prinsterer. Iosopogr. Plat. p. 94 sq. Spengel. l. c. p. 92. Hermias p. 191: *παρεπαίνους δὲ λέγει, ἵνα ἀντικρῆς μὴ ἐπαινῆ, δοκεῖ δὲ ἐπαινῆν, ὁμοίως δὲ καὶ ψέγειν.* Itaque Spengel. *παρέπαινον* et *παράψογον* partes *ὑποδηλώσεως* fuisse suspicatur. Huiusmodi autem praecepta rhetorica Euenus in versus redegerat, quod non sine irrisione commemorari facile apparet, ut nollem Heindorfium ea in re offendisse. Similis hominis irrissio est Phaedon. p. 60. E. et 61. C.

σοφὸς γὰρ ἄνθρωπος —] ἄνθρωπος i. q. *ἐκείνος*. v. ad Protagor. p. 315. E. Sic etiam mox. p. 267. C. De articuli usu conf. infra p. 279. B. *ἔνεστί τις φιλοσοφία τῇ τοῦ ἀνδρὸς διανοίᾳ*, ubi nemo articulum τοῦ temere omiserit.

σοφὸς γὰρ ἀνὴρ. Τισίαν δὲ Γοργίαν τε ἐάσομεν εὐ-
 δειν; οἱ πρὸ τῶν ἀληθῶν τὰ εἰκότα εἶδον ὡς τιμητέα
 μᾶλλον, τὰ τε αὖ μικρὰ μεγάλα καὶ τὰ μεγάλα μι-
 B κρὰ φαίνεσθαι ποιοῦσι διὰ ῥώμην λόγου, καινὰ τε
 ἀρχαίως τὰ τ' ἐναντία καινῶς, συντομίαν τε λόγων
 καὶ ἄπειρα μήκη περὶ πάντων ἀνεῦρον. ταῦτα δὲ
 ἀκούων ποτέ μου Πρόδικος ἐγέλασε, καὶ μόνος αὐτὸς

Τισίαν δὲ Γοργ.] Sic codd. pro v. Τισίαν τε Γοργ. Dein
 ἐάσομεν Coisl. et Ven. Σ. minus recte.

B. ὧν δεῖ λόγων τέχνη] Codd. fere omnes τέχνην. Male.
 Dativum enim proxima exigunt, ut frustra nuper accusativum re-
 tinuerint.

Τισίαν δὲ Γ.] V. Cicer. Brut. 12, 16. De Orat. I. 20, 91. III. 21. De Invent. II. 2. Quintil. II. 17, 7. III. 1, 8. Mongitor. Bibl. Sicul. T. I. p. 146. II. p. 267. Spengel. Artium Scriptorr. p. 23 sq. et Prolegg. Fuit ille magister Lysiae, cuius institutione usus est videtur quo tempore Thuriis commoratus est, quorsum etiam Tisias concesserat. v. Suid. in v. Λυσίας. Phot. p. 489. ed. Bekker. Plat. Vit. X. Oratt. Verba: ἐάσομεν εὐδειν interpretamur; sinemusne otiosos esse neque aliquid ad artis rationem conferre, scilicet inventis eorum silentio transmissis. Nam dormire et εὐδειν metaphorice dicitur de homine otioso, securo, a curis soluto atque vacuo. v. Schaefer. ad Sophocl. Oed. Col. v. 307. Huschk. ad Tibull. I. v. 48. in tpp. ad Theocrit. Id. II. 126. Eurip. Hecub. v. 662. ed. Pors. Sed lepide etiam de homine inerti et ad ignaviam proclivi usurpatur, sicuti animadvertit Rhodigin. Antiqq. Lectt. XII. 10. Itaque Socrates facete et urbane loquens hoc dicit: *Werden wir aber den Tisias und Gorgias faulenzzen lassen?* quod cum irrisione dictum esse patet de rhetore

ac sophista, qui vel maxime in arte oratoria praeceptis et artificijs novis locupletanda elaboravisset. Ex quo apparet, opinor, quo iure alii haec putaverint dicta esse cum contemptu. Futuro utitur significans non ita factum iri. Male nuper ἐάσομεν editur. — τὰ εἰκότα quorsum pertineant, docuit Spengel. l. c. p. 32.

πρὸ τῶν ἀληθῶν — τιμητέα μᾶλλον] V. Matthiae Gr. §. 750. 1. De sententia Gorgiae, quae hic significatur, Gorg. p. 453. A. sqq. p. 454. B. 455. A. Philcb. p. 58.

φαίνεσθαι ποιοῦσι] Praesens inter εἶδον et ἀνεῦρον interpositum ne mireris, recte illud Ast. vidit ad libros Tisiae et Gorgiae illo tempore adhuc prostantes referri oportere. Nimirum illi libris suis videntur exposuisse, quomodo res, de qua esset dicendum, vel deprimi et extenuari, vel augeri et extolli posset.

B. καινὰ τε ἀρχαίως τὰ τ' ἐναντία καινῶς] Intelligendum λέγειν διδάσκουσι, e praecedenti ποιοῦσι διὰ ῥώμην λόγου. Fallitur enim Ast. haec cum praegressis φαίνεσθαι ποιοῦσι commode iungi posse ratus. De sententia Heindorf. apte com-

εὐρηκέναι ἔφη ὧν δεῖ λόγων τέχνη· δεῖν δὲ οὔτε μακρῶν οὔτε βραχέων, ἀλλὰ μετρίων.

ΦΑΙ. Σοφώτατά γε, ὦ Πρόδικε.

ΣΩ. Ἰππίαν δὲ οὐ λέγομεν; οἶμαι γὰρ ἂν σύμψηφον αὐτῷ καὶ τὸν Ἡλεῖον ξένον γενέσθαι.

ΦΑΙ. Τί δ' οὐ;

ΣΩ. Τὰ δὲ Πώλου πῶς φράσομεν αὐτῷ μουσεῖα C

C. πῶς φράσομεν αὐτῷ μ.] Bodl. Ξ G H. φράσωμεν. Flor. b. i. πῶς ἂν φράσωμεν. Dein ὡς Bodl. cum Δ Φ Γ Τ. pro eo quod vulgo est ὅς. Fortasse in eo latet ἱκανῶς, ut scribendum sit: ἱκανῶς, ὅς κ. τ. λ. Pro *Λυκωνίων* Par. P. *Λυκωνίων*. Ast. mavult *Λυκωνίων*. Dein Par. N. uno tenore *προσποήσιν*.

parat illa Isocratis Paneg. e. 1. οἱ λόγοι τοιαύτην ἔχουσι τὴν φύσιν, ὡς θ' οἷόν τε εἶναι περὶ τῶν αὐτῶν πολλαχῶς ἐξηγήσασθαι, καὶ τὰ τε μεγάλα ταπεινὰ ποιῆσαι, καὶ τοῖς μικροῖς μέγεθος προσθεῖναι, καὶ τὰ παλαιὰ καινῶς διεξελθεῖν, καὶ περὶ τῶν νεωστὶ γεγενημένων ἀρχαίως εἰπεῖν, ubi καινῶς et ἀρχαίως pariter atque hoc loco traxerim ad universae tractationis colorem v. Bremium p. 20 sq. et Bernhardy Syntax. p. 18.

συνηγορίαν τε λόγων —] Solebant sophistae profiteri se de eodem argumento et breviter et copiose posse dicere, quod de Gorgia narratur etiam in cognomine dialogo p. 449. C.

ποτέ μου Πρόδικος ἐγέλασε] Huius enim familiaritate sese usum esse Socrates non uno loco apud Platonem narrat, veluti Menon. p. 96. D. Protagor. p. 341. A. Charmid. p. 163. D. Cratyl. p. 384, B. conf. Groen van Prinsterer. Prosopogr. p. 87. sqq. Verba, ὧν δεῖ λόγων τέχνη, sic intelligimus: quibus sermonibus s. orationibus ex arte opus sit. Quamquam si codices audiamus, τέχνην potius erit legendum. Sed fateor hunc accusativum mihi nunc videri duriorum quam qui a Platonis manu profectus sit: et da-

tivus ille etiam alibi delusit librarios, veluti supra p. 260. D. οὐδὲν τι μᾶλλον ἔσται πείθειν τέχνη. p. 251. D. Παλαμήδην λέγοντα οὐκ ἴσμεν τέχνη, quibus locis in transcurso notabis eandem, quam hic habemus, vocabuli in clausula collocationem. Ast. tamen τέχνη vel τέχνην delendum censet.

Ἰππίαν δὲ οὐ λέγομεν] Hippiae placita exposuit Groen van Prinsterer I. c. p. 91 sqq. Vocabuli σύμψηφος usum notavit Lobeck. ad Phrynich. p. 2 sq.

C. Τὰ δὲ Πώλου —] De Polo v. ad Gorg. p. 448. C. et Groen van Prinsterer I. c. p. 184 sqq. Spengel. Artium Scriptor. p. 84 sqq. cuius μουσεῖα λόγων qualia sint, declaratur adiectis verbis ὅς διπλασιολογίαν καὶ γνωμολογίαν καὶ τ. λ. Frustra enim Heindorf. aliique coniecerunt libri a Polo compositi inscriptionem fuisse μουσεῖα λόγων, quum potius ista artificia rhetorica ita audiant. Quamobrem nec credibile est quod statuit nuper Krischius De Phaedro Plat. p. 111. lepide et urbane Platonem allusisse ad Euripideum illud: χελιδόνων μουσεῖα, de quo Schol. Aristoph. Rann. v. 93. et Suidas in v. χελ. μ. Quae-

λόγων, ὅς διπλασιολογίαν καὶ γνωμολογίαν καὶ εἰκονολογίαν ὀνομάτων τε Λικυμνίων, ἃ ἐκείνῳ ἐδωρήσατο, προσεποίησεν εὐπειίας;

ΦΑΙ. Πρωταγόρεια δέ, ὦ Σώκρατες, οὐκ ἦν μέντοι τοιαῦτ' ἄττα;

nam vero fuerit illa διπλασιολογία valde incertum est. Scholiastes et Hermias intelligunt τὸ τὰ αὐτὰ δις λέγειν, οἷον φεῦ φεῦ. Verum haec palilogia quum magis affectui quam arti sit propria, Heindorf, vocabulum putat intelligendum esse de artificio voces compositas fingendī, laudato Aristotele Rhetor. III. 3. Sed recte observat Spengel, istud quidem in singula nomina (ὀνόματα), non item in sententias convenire. Quocirca ipse nil nisi λσόκωλα et πάρισα intelligit, quum eadem bis ponuntur, veluti φιλόδωρος εὐμενείας, ἄδωρος δυσμενείας. Verum docebunt quae Gorgiae p. 448. C. legimus, ubi Polus ipse διπλασιολογία utitur hac: *πολλὰί τέχνην ἐν ἀνθρώποις εἶδν ἐκ τῶν ἐμπειριῶν ἐμπειρῶς εὐρημέναι· ἐμπειρία μὲν γὰρ ποιεῖ — κατὰ τέχνην, ἀπειρία δὲ κατὰ τύχην. ἐκάστων δὲ τούτων μεταλαμβάνουσιν ἄλλοι ἄλλων ἄλλως, τῶν δὲ ἀριστῶν οἱ ἀριστοί,* unde huic loco clarissima lux affunditur. Jam vero γνωμολογία quae fuerit Poli, nemo dubitet. Pertinebat enim illa sine dubio ad prudentem usum sententiarum communium. Quamobrem recte Schol.: *γνωμολογία δέ, ὡς τό „δεινὸν ἢ πονηρία.“* Nec vero de εἰκονολογία multum ambigas, quam idem Schol. recte declarat verbis his: *„τὸ δὲ εἰκόνας καὶ δι' ὑποδείγματός τι δηλοῦν.“* Tribuntur autem Polo etiam nomina Licymnia. Quae qualia intelligenda sint, perspicitur ex Aristot. Rhetor. III. 13. et 2. ac Dionys. Hal. Lys. p. 458. T. V. ed. Reisk.,

ubi Licymnius, qui fuit Poli magister, imprimis de fingendis apte suaviterque vocabulis elaborasse narratur. Schol. ad h. l. ὁ Λικύμνιος δὲ Πῶλον διδάσκαλος, ὅς διήρει τὰ ὀνόματα εἰς κύρια, σύνθετα, ἀδελφά, ἐπίθετα, καὶ εἰς ἄλλα τινά. Pluribus de hac re exposuit Spengel. l. c. p. 88. sqq. Itaque res ipsae, quae hic memorantur, clarae sunt ac perspicuae. Sed multum laboratum de verbis est. Quae tamen et ipsa ad intelligendum non adeo difficilia videntur, modo pro scriptura librorum πρὸς πόλῃσιν nobiscum refingas πρόσεπολῃσεν, quod Cornarii coniecturae debetur, et adversus Bodl. qui ὡς pro ὅς offert, veterem lectionem tuearis. Quod utrumque nos nunc ita faciendum statuimus. Nam ita structura verborum haec efficitur: ὅς πρόσεποίησεν διπλασιολογίαν — καὶ εἰκονολογίαν, εὐπειίας τε ὀνομάτων Λικυμνίων, ἃ (ὁ Λικύμνιος) ἐκέλευ (Polo) ἐδωρήσατο: qui (inventis rhetorum) adiunxit διπλασιολογίαν — et verborum Licymniorum, quae illi Licymnius scilicet donaverat, suavitatem et venustatem. Nimirum ita Polus facete arguitur multa sive debuisse sive surripuisse magistro; quod significatur quodammodo etiam verbo πρόσεποίησε, cuius usum hunc esse constat, ut medio certe genere significet sibi aliquid arrogare. Urbane vero ipse magister dicitur ei ὀνόματα tanquam munera quaedam obtulisse, cuius sententiae acumen qui non perspicent, temere in his verbis offenderunt

ΣΩ. Ὅρθοπέπια γέ τις, ὦ παῖ, καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ καλὰ. τῶν γε μὴν οἰκτρογόνων ἐπὶ γῆρας καὶ πενίαν ἐλκομένων λόγων κεκρατηκέναι τέχνη μοι φαίνεται τὸ τοῦ Χαλκηδονίου σθένος. ὀργίσει τε αὖ πολ-

eaque miris commentis suis contaminarunt, ut Winckelmann Praef. ad ed. Turic. miu. p. x. Nec vero grammaticae spectata verba iam ullam habent difficultatem. Nam quod ex *Λικυμνίων* repetendum est nomen *Λικύμνιος*, illustravit hanc synesin, Graecis et Latinis communem, Porsonus ad Eurip. Med. v. 22. Astius ad Legg. p. 447. Quod autem *ἐκείνω* refertur ad Polum, de hoc usu v. Schaeffer. ad Demosth. App III. p. 100. Bornemann. ad Xen. Cyrop. V. 2, 28. Matthiae Gr. §. 471. 10. Porro *εὐπετίας*, numerus pluralis nominis abstracti, neminem morabitur, qui meminerit qua lege ita dicatur. Positus enim est ut Latinum *veneres*, *venustates*, *sua-ritates*, neque ab usu loquendi Platónico ullo modo abhorret. Denique prima enuntiati verba, quae et ipsa perperam sunt sollicitata, hunc in modum explicanda censemus: Poli autem artes musicas quomodo exponemus nimirum ita, ut id satis digne fiat. Quod patet item dictum esse cum ironia quadam, perinde ac si facultas tantis inventis celebrandis par singularis esse debeat. Nam *φράσσομεν* ita poni solere, vel ex eo intelligas, quod apud Aristotel. Pol. VII. 12. *φράζοντες καὶ διορῶντες* copulantur quodque *φράζειν* apud Thucydidem alicubi idem est quod *ἐρμηνεύειν*. Ceterum quod nuper ex Bodl. aliisque libris pro ὅς scripserunt ὡς, ut id esset veluti, hunc usum loquendi Graecum esse omnino negamus; debebat potius

pro ὡς poni οἶον, ut recta esset oratio.

Πρωταγόρεια δέ — οὐκ ἦν μέντοι — Ὅρθοπέπια Protagorae sine dubio similiter atque descripsit Quintil. Inst. I. c. 6. §. 17 sqq. versata est in formis grammaticis explicandis definiendaque recte verborum elocutione; v. Aristot. Rhet. III. 5. De Sophistar. Elench. p. 574. ed. Buhle. et quae disputavit Spengel. p. 42 sq. Noli autem eam cum *ὀρθότητι ὀνομάτων* confundere, cuius doctrina explicata erat in libro *Ἀληθείας* nomine inscripto, id quod apparet e loco Cratyli p. 391. C. Locum nec Heindorf. nec Astius recte interpretati sunt. Ceterum de *μέντοι* ita posito v. ad p. 229. B.

τῶν γε μὴν οἰκτρογόνων —] Thrasymachus Chalcedonius quid in arte dicendi efficere studuerit vel effecerit, optime docuerunt Spengel. I. c. p. 93 sqq. C. Fr. Hermann. Comment. De Thrasymacho Chalcedonio praemissa Indici Scholar. Academ. Georg. Aug. a 1848—49. 4; quem consulas inprimis p. II. et Franc. Dorotheus Gerlach in libro: *Historische Studien* p. 82. sqq. Tractavit autem potissimum artem affectuum commovendorum, quod argumentum habuere eius libri *Ἐλεοί* inscripti. v. Aristot. Rhet. III. I. 20. Hermias p. 192. Quocirca hoc loco narratur arte orationum ad senectutem atque paupertatem traducendarum excelluisse excitandae misericordiae gratia. Poetica orationis forma Plato hoc loco usus videtur, quod hominem miserabiliter grandiloquum vellet

D λους ἅμα δεινὸς ἀνὴρ γέγονε, καὶ πάλιν ὠργισμένοις ἐπάδων κηλεῖν, ὡς ἔφη· διαβάλλειν τε καὶ ἀπολύσασθαι διαβολὰς ὀφειδὴ κράτιστος. τὸ δὲ δὴ τέλος τῶν λόγων κοινῇ πᾶσιν ἔοικε συνδεδογμένον εἶναι, ᾧ τινες μὲν ἐπάνοδον, ἄλλοι δὲ ἄλλο τίθενται ὄνομα.

ΦΑΙ, Τὸ ἐν κεφαλαίῳ ἕκαστα λέγεις ὑπομνησαι ἐπὶ τελευτῆς τοὺς ἀκούοντας περὶ τῶν εἰρημένων.

ΣΩ. Ταῦτα λέγω, καὶ εἴ τι σὺ ἄλλο ἔχεις εἰπεῖν λόγων τέχνης πέρι.

ΦΑΙ, Σμικρά γε καὶ οὐκ ἄξια λέγειν.

268 ΣΩ. Ἐῷμεν δὴ τὰ γε σμικρά· ταῦτα δὲ ὑπ' αὐγὰς μᾶλλον ἴδωμεν, τίνα καὶ ποτ' ἔχει τὴν τῆς τέχνης δύναμιν;

ΦΑΙ. Καὶ μάλ' ἐρῶμένην, ᾧ Σώκρατες, ἐν γε δὴ πλήθους συνόδοις.

δεινὸς ἀνὴρ γέγονε] Vulgo ἀνὴρ. Recte ἀνὴρ Bekker. v. 267. A. ὀφειδὴ κρ.] ὄφειν δεῖ κρ. Bodl. cum aliis plurimis. Mox idem prave τιθέντες.

P. 268. τίνα καὶ ποτ' ἔχει] τίνα καὶ ποτ' ἔχει vulgo, quod cod. Mon 407. consentiente correxit Heindorfius. Corrupte, ut sexcenties, Bodl. ὑπαύνασμα αὐτὸν ἴδωμεν ut habent et iam Vat. Ven. P. Par. 520.

Ἀκουμένῳ εἴποι] Ald. Bas. I. et codd. nonnulli Ἀκουμένω. Male. Solent enim participia, ubi nominum propriorum induerunt naturam, accentum in ultima ferre syllaba.

ridere. Hinc τὸ τοῦ Χαλκηδόνου σθένος, quod Stephanus bene composuit cum vulgaribus illis, ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο, βίη Ἡρακλεῖη, al.

D. ὠργισμένοις ἐπάδων κηλεῖν] veluti magicis quibusdam incantationibus mulcere. Nam ἐπάδειν, incantare, monendi, docendi, consolandi notione Platoni frequens, ut copiosa exemplorum enumeratione ostendit Wyttenbach. ad Phaedon. p. 194 sq. De verbo κηλεῖν autem monuit Valcken. ad Eurip. Hipp. v. 303. Locutionem τίθεσθαί τινι ὄνομα attigimus ad Phileb. p. 60. A. Reip. III. p. 405. D. Ἐπάνοδον autem intelligit orationis conclusionem,

quam alii appellarunt ἀνακεφαλῶσιν. v. Voss. Institt. Orat. III. 6.

Ταῦτα λέγω, καὶ εἴ τι—] In his ταῦτα referendum ad illa omnia, de quibus hactenus explicavit, rhetorum artificia.

P. 268. ταῦτα δὲ ὑπ' αὐγὰς μᾶλλον ἴδωμεν] Haec autem, quae enumeravimus, diligentius inspiciamus et examinemus. Loquendi genus illustrant interprett. ad Eurip. Hecub. v. 1154. et Ruhnck. ad Tim. p. 264.

τίνα καὶ ποτ' ἔχει τὴν τῆς τ. δ.] H. e. τίς καὶ ποτ' ἔστιν (quaenam tandem sit) ἡ τῆς τέχνης δύναμις, ἣν ἔχει:

ΣΩ. Ἐχει γάρ. ἄλλ', ὦ δαιμόνιε, ἰδὲ καὶ σύ, εἰ ἄρα καὶ σοὶ φαίνεται διεστηκὸς αὐτῶν τὸ ἡτρίον, ὡσπερ ἐμοί.

ΦΑΙ. Δείκνυε μόνον.

Cap. LII. ΣΩ. Εἰπέ δὴ μοι· εἴ τις προσελθὼν τῷ ἐταίρῳ σου Ἐρυσιμάχῳ ἢ τῷ πατρὶ αὐτοῦ Ἀκουμενῶ εἶποι, ὅτι Ἐγὼ ἐπίσταμαι τοιαῦτ' ἅττα σώμασι προσφέρειν, ὥστε θερμαίνειν τ', ἐὰν βούλωμαι, B καὶ ψύχειν, καὶ ἐὰν μὲν δόξῃ μοι, ἐμεῖν ποιεῖν, ἐὰν δ' αὖ, κάτω διαχωρεῖν, καὶ ἄλλα πάμπολλα τοιαῦτα, καὶ ἐπιστάμενος αὐτὰ ἀξιῶ ἰατρὸς εἶναι καὶ ἄλλον ποιεῖν, ᾧ ἂν τὴν τούτων ἐπιστήμην παραδῶ, τί ἂν οἶε ἀκούσαντας εἰπεῖν;

ΦΑΙ. Τί δ' ἄλλο γε ἢ ἐρέσθαι, εἰ προσεπίσταται

σώμασι προσφέρειν] Codd. ΦC. σώματι. V. σώμασι quod ceteri tuentur.

B. ἀξιῶ ἰατρὸς εἶναι] ἰατρικὸς Bodl. ANGNOPT. quod dederunt Turicenss. At redolet lectio utique scioli critici sapientiam, ut malim hic quoque confidere libris cetera minus praestantibus.

Τί δ' ἄλλο γε ἢ ἐρέσθαι] Bodl. Vind. 4. 7. Flor. h. Parr. DGT. Ven. ΑΠ. τί γε ἄλλο ἢ ἐρέσθαι. sed v. annot. Mox μέχρι pro μέχρις optimi plurimique libri.

noto dicendi genere. Voc. καὶ in interrogando sic usurpatum ad Lachet. p. 182. E. illustravimus. Quod Heindorfius requirebat: καὶ πότ' ἔχει, id Phaedri responsioni non bene convenit, quae ita haec potius esse debuit: ἐξέσωμ. καὶ ἐν πλῆθους συνόδοις.

ἰδὲ καὶ σύ, εἰ ἄρα καὶ σοὶ φαίνεται] Observes καὶ repetitum. v. ad Remp. p. 445. C. Similiter Alcibiad. I. p. 109. D. φράσον οὖν καὶ ἐμοί, ἐν' αὐτῷ φοιτητὴν προσηνήσης καὶ ἐμέ. Quid sit ἡτρίον, optime exposuit Schneider. Ind. ad Script. Rei Rust. p. 365 sqq. et in Lexico s. v. conf. Ruhnk. ad Tim. p. 114. Bene Schleierm.: sieh doch auch du zu, ob dir

das ganze Gewebe so lose erscheint als mir.

B. Τί δ' ἄλλο γε ἢ ἐρέσθαι] Hipp. Mai. p. 281. C. τί δὲ οἶε — ἄλλο γε ἢ ἀδύνατοι ἦσαν; Aristoph. Avv. v. 25. τί δὴ λέγει περὶ τῆς ὁδοῦ; Pisth. τί δ' ἄλλο γ' ἢ βρύκονο' ἀπέδεσθαι φησὶ μοι τοὺς δακτύλους; Ecclesiast. v. 395. ἀτὰρ τί το προᾶγμ' ἦν; — τί δ' ἄλλο γ' ἔδοξε τοῖς προτάνεσι κ. τ. λ. Ibid v. 769. τί γὰρ ἄλλο γε; Xenoph. Cyrop. IV. 4, 10. Plat. Phaedon. p. 63. D. τί δέ — ἄλλο γε ἢ πάλαι μοι λέγει, ubi Platonica collegit Heindorfius. Adde etiam quae notavit Boissonad. ad Philostr. Her. p. 306. et 439.

καὶ οὐστυνας δεῖ καὶ ὁπότε ἕκαστα τούτων ποιεῖν,
καὶ μέχρι ὅπου;

ΣΩ, Εἰ οὖν εἶποι, ὅτι Οὐδαμῶς· ἀλλ' ἀξιῶ τὸν
C ταῦτα παρ' ἐμοῦ μαθόντα αὐτὸν οἶόν τ' εἶναι ποιεῖν
ἢ ἐρωτᾶς;

ΦΑΙ. Εἶποι ἄν, οἶμαι, ὅτι μαινεται ἄνθρωπος,
καὶ ἐκ βιβλίου ποθὲν ἀκούσας ἢ περιτυχῶν φαρμακίοις
ιατρὸς οἶεται γεγονέναι, οὐδὲν ἐπαίων τῆς τέχνης.

ΣΩ. Τί δ' εἰ Σοφοκλεῖ αὖ προσελθῶν καὶ Εὐ-
ριπίδῃ τις λέγοι, ὡς ἐπίσταται περὶ μικροῦ πράγμα-
τος ῥήσεις παμμήκεις ποιεῖν καὶ περὶ μεγάλου πάνυ
D μικρὰς, ὅταν τε βούληται, οἰκτρὰς καὶ τῦναντιον
αὖ φοβερὰς καὶ ἀπειλητικὰς, ὅσα τ' ἄλλα τοιαῦτα,
καὶ διδάσκων αὐτὰ τραγωδίας ποιήσιν οἶεται παρα-
διδόναι;

C. Εἶποι ἄν, οἶμαι] Steph. coni. εἶποιεν ἄν, probante Hein-
dorfio ad Cratyl. p. 32. et Car. Fr. Hermanno. Sed v. explicat.
Heusdius Init. Philos. Plat. II. 2. p. 185. totum locum sic refingit:
ἢ ἐρωτᾶς· τί εἶποιεν ἄν. ΦΑΙ. Εἶποιεν ἄν, οἶμαι, ὅτι μαινεται κ. τ. λ.
Quo non magis opus esse videtur; reticetur enim a Socrate apo-
dosis, ut saepe fit in talibus apud Platonem. Dein Bekk. scripsit
ἄνθρωπος. sed v. infra. Pro vulg. φαρμακίοις libri optimi plurimique
φαρμακίους. Solus Ven. ε φαρμάκοις.

παμμήκεις ποιεῖν] V. εἰπεῖν pro ποιεῖν, quod habent codd.
tantum non omnes.

C. οἶόν τ' εἶναι ποιεῖν ἢ
ἐρωτᾶς] h. e. remedia adhi-
bere, quibus, quando et quoad
conveniat, sicut Ast. recte in-
terpretatur. Frustra in verbo
ποιεῖν Heindorf. haesit; nec au-
diendus Schleierm. ἐπαῖειν scri-
bendum ratus.

Εἶποι ἄν, οἶμαι, —] Etsi
lenissima est verborum Εἶποι ἄν
in εἶποιεν ἄν mutatio, tamen
quia antea dictum est Ἐρυξιμά-
χω ἢ — Ἀκουμένῳ non καὶ
Ἀκουμένῳ, nolim libris invitis
quidquam novare. Nam quod
ἀκούσαντας praecedat, potuit hoc
et ipsum post duorum hominum
commemorationem inferri, nec

tamen inde consequitur, ut etiam
nunc pluralis numerus ponendus
fuerit. Dein Bekker. scripsit
μαινεται ἄνθρωπος; et Hein-
dorf. quoque desideravit arti-
culum. Mihi vero ἄνθρωπος per-
inde atque in οὔτις ἀνὴρ cum
contemptu et indignatione dictum
videtur infinite. Sic Aeschin.
de f. l. 19. p. 149. §. 7. ed.
Bremi p. 321. Bekk. κατόψεσθε
ἀνθρώπου φθόνον ὑπερβάλλοντα.
Demosth. Philipp. I. c. §. 3.
οἱ προσελήλυθεν ἀσελγείας ἀνθρω-
πος. Aeschin. de fals. legat. p.
317. 11. ed. Bekker. p. 142. §. 4. ed.
Brem. τοσαύτην τόλμαν καὶ τερα-
τείαν ἀνθρώπου. Ibid. p. 161. =
333. σκέψασθε δὴ — δεινὴν ἀν-

ΦΑΙ. Καὶ οὗτοι ἄν, ὦ Σώκρατες, οἶμαι, καταγελῶεν, εἴ τις οἶεται τραγωδίαν ἄλλο τι εἶναι ἢ τὴν τούτων σύστασιν πρέπουσαν ἀλλήλοις τε καὶ τῷ ὄλῳ συνισταμένην.

ΣΩ. Ἄλλ' οὐκ ἂν ἀγροίκως γε, οἶμαι, λοιδορήσειαν, ἀλλ' ὥσπερ ἂν μουσικὸς ἐντυχὼν ἀνδρὶ οἰομένῳ ἀρμονικῶ εἶναι, ὅτι δὴ τυγχάνει ἐπιστάμενος ὡς οἶόν τε ὀξύτατην καὶ βαρυτάτην χορδὴν ποιεῖν, οὐκ ἀγρίως εἶποι ἂν· ὦ μοχθηρέ, μελαγχολᾶς, ἀλλ' ἄτε μουσικὸς ὢν πραότερον, ὅτι ὦ ἄριστε, ἀνάγκη μὲν καὶ ταῦτ' ἐπίστασθαι τὸν μέλλοντα ἀρμονικὸν ἔσεσθαι, οὐδὲν μὴν κωλύει μηδὲ σμικρὸν ἀρμονίας ἐπαίειν τὸν τὴν σὴν ἕξιν ἔχοντα· τὰ γὰρ πρὸ ἀρμονίας ἀναγκαῖα μαθήματα ἐπίστασαι, ἀλλ' οὐ τὰ ἀρμονικά.

καὶ τοῦναντίον αὐ φ.] Quod vett. editt. post ἐναντίον inferciunt καί, id omittunt ΣΨΓ. Vind. 1. 3. 6., quos etiam Bekk. et Ast. secuti sunt. Dein Bodl. Vat. καὶ ὅσα τ' ἄλλα, voc. καὶ ante διδάσκων omisso.

D. οὐκ ἂν ἀγροίκως] ἀγρίως Ven. Ξ pr.

E. μηδὲ σμικρὸν] V. οὐδὲ σμ., quod soli Par. EF, tuentur.

πρὸ ἀρμονίας] Bodl. πρὸς ἀρμον. Qui error communis est etiam Vat. Coisl. Ven. II. Par. BCDGHNPT.

αἰσχυρτιαν ἀνθρώπου, ubi frustra Marklandus τὰνθρώπου.

περιτυχὼν φαρμακίῳ] Quum a φάρμακον non φαρμάκειον sed φαρμάκιον deducatur, unice verum est quod codd. prae-buerunt φαρμακίῳ, in qua forma recte iudicavit Buttm. aliquid esse contemtionis. Theaet. p. 149. διδοῦσαι — αἱ μιῦναι φαρμάκια. Photius p. 554. ed. Lips. Φάρμακα τὰ τῶν ζωγράφων χρώματα. τὰ δὲ τῶν ἰατρῶν, φαρμάκια.

ῥήσεις παμμήκεις —] Non sophistarum ῥήσεις tanguntur, quod Astius sibi persuasit, sed ipsorum tragicorum, qui etiam de Rep. X. p. 605. D. μακρὰς ῥήσεις ἀποτελεῖν dicuntur, ad quem locum plura diximus.

D. τὴν τούτων σύστασιν πρέπουσαν ἀλλήλοις —] Ex-

spectabas πρεπόντων ἀλλήλοις καὶ τῷ ὄλῳ συνισταμένων, quem-admodum supra p. 264. C. legimus πρέποντ' ἀλλήλοις καὶ τῷ ὄλῳ γεγραμμένα. Sed non miranda haec, si qua est, hypallage praedicati. Ceterum Heindorfius πρέπουσαν — συνισταμένην dictum esse monet pro πρεπόντως συνισταμένην; de quo loquendi genere v. Poppo Prolegg. in Thucyd. I. p. 168. Huschke ad Tibull. I. 7, 52. Bentley ad Horat. Serm. 1, 7, 28 Videlicet πρέπουσαν per prolepsin quandam dictum, ut idem valeat quod ὡςτε πρέπειν ἀλλήλοις τε καὶ τῷ ὄλῳ. v. ad Remp. VIII. p. 560. D.

E. τὸν τὴν σὴν ἕξιν ἔχοντα] ἐπιστάμενον ὡς οἶόν τε ὀξύτατην καὶ βαρυτάτην χορδὴν ποιεῖν. — Paullo ante ἀγρίως est

ΦΑΙ. Ὀρθότατά γε.

269 ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ὁ Σοφοκλῆς τὸν σφισιν ἐπι-
δεικνύμενον τὰ πρὸ τραγωδίας ἂν φαίη, ἀλλ' οὐ τὰ
τραγικά, καὶ ὁ Ἀκουμένος τὰ πρὸ ἰατρικῆς, ἀλλ' οὐ
τὰ ἰατρικά.

ΦΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

Cap. LIII. ΣΩ. Τί δὲ τὸν μελίγηρον Ἀδρα-
στον οἰόμεθα ἢ καὶ Περικλέα, εἰ ἀκούσειαν ὧν νῦν
δὴ ἡμεῖς διῆμεν τῶν παγκάλων τεχνημάτων, βραχυ-
λογιῶν τε καὶ εἰκονολογιῶν καὶ ὅσα ἄλλα διελθόντες
ὑπ' αὐγὰς ἔφαμεν εἶναι σκεπτά, πότερον χαλεπῶς
B ἂν αὐτούς, ὥσπερ ἐγὼ τε καὶ σύ, ὑπ' ἀγροικίας ῥῆ-
μά τι εἰπεῖν ἀπαίδευτον εἰς τοὺς ταῦτα γεγραφότας
τε καὶ διδάσκοντας ὡς ῥητορικὴν τέχνην, ἢ ἅτε ἡμῶν
ὄντας σοφωτέρους κἂν νῶν ἐπιπληῆσαι εἰπόντας. Ὡ
Φαῖδρέ τε καὶ Σώκρατες, οὐ χρὴ χαλεπαίνειν, ἀλλὰ

P. 269. ὁ Ἀκουμένος] Hic quoque codd. aliquot Ἀκούμε-
νος, pravo accentu. Mox post Τί δὲ male interrogandi signum il-
latum erat. v. annot. Coisl. δαί, probante Bekk.

ὧν νῦν δὴ ἡμεῖς διῆμεν] δὴ nuper ex plurimis optimisque
codd. restitutum. Pro διῆμεν, quod Buttmanno debetur, vulgo erat
διέμεν. Bodl. PGT. διήμεν. Alii δέειμεν.

B. τί ποτ' ἔστι ῥητορικὴ] V. ἔστιν ἡ ῥητορικὴ. Sed Bodl.

acerbe, aspere, ut nesciam
cur Osannus Auctar. Lex. p.
140. ἀγροικῶς scribendum puta-
verit. Opponitur προότερον. conf.
Enthydem. p. 285. A. De Rep.
II. p. 375. A., quibus locis item
antecedit ἀγροικῶς λέγειν.

P. 269. τὸν σφισιν ἐπι-
δεικνύμενον] sibi et Euripidi.
Repetendum autem ex antecē-
dentibus ἐπιστασθαι.

τὸν μελίγηρον Ἀδραστον]
Alludit ad versiculum Tyrtaei
Fragm. III. v. 8. οὐδ' εἰ — γλῶσ-
σαν δ' Ἀδρήστον μελιχόγηρον
ἔχοι, ut observavit Aug. Mat-
thiae de Tyrt. carminibus in
Gaisford. Poët. Minor. T. III. p.
237. ed. Lips. Et facundissimi

oratoris personam Adrastus su-
stinet etiam in Euripidis Suppli-
cibus, quae fabula acta est Olymp.
89. 4. Verissime autem Astius
monet non ipsum Adrastum in-
telligi licere, quod contendit
Spengel. Artt. Scriptt. p. 119.
Quippe absurdum fuerit Adra-
stum cum Pericle componere,
quum antea Eryximachus et Acu-
menus, Sophocles et Euripides
essent consociati. Sine ulla con-
troversia pro vero habendum,
quod Astius statuit, cogitan-
dum esse de Antiphonte Rham-
nusio, qui tanta excelluit oris
suavitate, ut propter μέλιτος γλυ-
κίονα αὐδὴν Nestor diceretur. v.
Ruhnken. De Antiphonte Rham-

συγγινώσκειν, εἴ τινες μὴ ἐπιστάμενοι διαλέγεσθαι ἀδύνατοι ἐγένοντο ὀρίσασθαι, τί ποτ' ἔστι ῥητορική, ἐκ δὲ τούτου τοῦ πάθους τὰ πρὸ τῆς τέχνης ἀναγκαῖα μαθήματ' ἔχοντες ῥητορικὴν ᾤθησαν εὐρηκέναι, καὶ ταῦτα δὴ διδάσκοντες ἄλλους ἡγοῦνται σφισι τελέως ῥητορικὴν δεδιδάχθαι, τὸ δὲ ἕκαστα τούτων πιθανῶς λέγειν τε καὶ τὸ ὅλον συνίστασθαι, ὡς οὐδὲν ἔργον, αὐτοὺς δεῖν παρ' ἑαυτῶν τοὺς μαθητὰς σφων πορίζεσθαι ἐν τοῖς λόγοις.

ΦΑΙ. Ἀλλὰ μὴν, ὦ Σώκρατες, κινδυνεύει τοιοῦτόν τι εἶναι τὸ τῆς τέχνης, ἣν οὔτοι οἱ ἄνδρες ὡς ῥητορικὴν διδάσκουσί τε καὶ γράφουσι, καὶ ἕμοιγε δοκεῖς ἀληθῆ εἰρηκέναι. ἀλλὰ δὴ τὴν τοῦ τῶ ὄντι ῥητορικοῦ τε καὶ πιθανοῦ τέχνην πῶς καὶ πόθεν ἂν τις δύναίτο πορίσασθαι;

cum optimis plurimis ἔστι ῥητορική. Artium nomina in ικη terminata articulo carere tralaticium est.

C. ὡς οὐδὲν ἔργον] Sic dedi e Flor. a. c. h. Parr. CH. Vulgo ὡς aberat, quod iam Steph. desideravit. Ast. ὡς omisso οὐδὲν ἔργον per appositionem dictum putat.

κινδυνεύει τοιοῦτόν τι] V. κινδυνεύει γε τ. τι praeter fidem librorum optimorum atque plurimorum. Mox Vat. Ven. II. Par. DHT. δοκεῖ pro δοκεῖς.

nusio, Oratt. Att. T. VII. p. 810. ed. Reisk. Eandem sententiam etiam Groen van Prinsterer Prosop. Plat. p. 141. amplexus est. Deinde quum praecesserit *Τί δὲ τὸν μελλήτην Ἀδραστον οἰόμεθα ἢ καὶ Περικλέα*, dento interrogatio resumitur inde a verbis *πότερον χαλεπῶς ἂν αὐτούς κ. τ. λ.* Quam structuram Heindorf. ad p. 235. E. recte comparavit cum Cic. de Offic. II. 7, 12. Quid enim censemus superiorem illum Dionysium, quo cruciatu timoris angis solitum etc. ubi v. Heusinger. et Manut. ad Or. pro Rosc. Am. 17. Ad eundem modum Demosthen.

Leptin. §. 28. *τί οὖν οἴεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτον τὸν τοιοῦτον περὶ ὑμᾶς γεγενημένον, ἐὰν ἀκούσῃ — μηδ' ἂν μεταδόξῃ ποτέ, ψηφισαμένους ἐξεῖναι δοῦναι, ἄρ' ἀγνοεῖτε, ὅτι ὁ αὐτὸς νόμος οὗτος ἐκείνόν τε ἀφαιρήσεται κ. τ. λ.* Plat. Sympos. p. 211. E. *τί δῆτα, ἔφη, οἰόμεθα, εἴ τῳ γένοιτο αὐτὸ τὸ καλὸν ἰδεῖν εἰλικρινές, — ἄρ' οἴει φαῦλον βίον γίγνεσθαι ἐκεῖσε βλέποντος ἀνθρώπου;* Ceterum Hirschig. scripsit *οἰόμεθ' ἂν ἢ καὶ II.*, qua tamen mutatione non opus; nam mutata inchoata verborum structura in proximis est.

B. *μὴ ἐπιστάμενοι διαλέγεσθαι]* h. e. dialecticae ar-

ΣΩ. Τὸ μὲν δύνασθαι, ὦ Φαῖδρε, ὥστε ἀγωνιστὴν τέλεον γενέσθαι, εἰκός, ἴσως δὲ καὶ ἀναγκαῖον, ἔχειν ὥσπερ τᾶλλα· εἰ μὲν σοι ὑπάρχει φύσει ῥητορικῶ εἶναι, ἔσει ῥήτωρ ἐλλόγιμος, προσλαβὼν ἐπιστήμην τε καὶ μελέτην· ὅτου δ' ἂν ἐλλίπης τούτων, ταύτη ἀτελής ἔσει. ὅσον δ' αὐτοῦ τέχνη, οὐχ ἢ Τισίας τε καὶ Θρασύμαχος πορεύεται δοκεῖ μοι φαίνεσθαι ἢ μέθοδος.

D. φύσει ῥητορικῶ] ῥητορικὸς Bodl. Vat. Ven. II. Par. DGN OP.

D. οὐχ ἢ Τισίας τε —] Obsecutus sum Schaefero ad Oed. Col. 1350. Libri *Λυσίας*. Videlicet Tisiam nominat, quia Lysias illo usus erat magistro. v. etiam explicatt. coll. p. 273. A. D. Particula τε, vulgo neglecta, ex codd. longe plurimis restituta est.

tis imperiti, ita ut partes atque genera secernere haudquaquam possint. — ὥς οὐδὲν ἔργον, quasi non sit difficile.

D. Τὸ μὲν δύνασθαι — ὥστε —] Sententia verborum haec est: Probabile est ac fortasse etiam necessarium, si quis ad perfectam dicendi facultatem perventurus sit, id similiter se habere atque reliqua omnia: si quis enim natura habeat ingenium ad eloquentiam idoneum, rhetor erit insignis accedente disciplina et exercitatione; sin cui alterutrum desit, hac ex parte erit imperfectus. Sententiam copiosius illustrat Cicero De Orat. II. c. 43. et 44. et al., qui item haec tria fundamenta eloquentiae ponit. Usum voc. ὥστε post *δύνασθαι* illati illustrarunt praeter Heindorfium ad h. l. et Protag. 338. C. Ast. ad Legg. p. 461. Schaefer. ad Oed. Col. v. 1350. 1344. ed. Heller et Döderlein. Matthiae Gr. amplior. p. 1037. sq. et 1043. Deinde quod Steph. scriptum volebat *εἰ μὲν γάρ σοι*, non meminit sententias explicationi inservientes ita sine coniunctione inferri solere. Multa id genus ad Phileb. p. 12. B. laudavimus: quibus adde quae

congresserunt intpp. ad Protagor. p. 338. C. Dobree ad Aristoph. T. VII. P. I. p. 560. ed. Lips. Schaefer. ad Dionys. de Compos. Verb. p. 406. Butt. ad Demosthen. Midian. p. 46. — Porro ὅτου δ' ἂν ἐλλίπης dictum est paullo fortius pro *ἐὰν δέ τις ἐλλίπης*, quae loquendi forma non infrequens. Euthyphron. p. 3. C. οὐ σφόδρα μέλει, ἂν τινα δεινὸν οἴωνται εἶναι, μὴ μέντοι διδασκαλικὸν τῆς αὐτοῦ σοφίας· ὃν δ' ἂν καὶ ἄλλους οἴωνται ποιεῖν τοιούτους, θυμοῦνται, ubi v. ann. Confer etiam infra p. 276. B. Denique *ἀγωνιστῆς* et *ἀγωνιζέσθαι* frequens de oratoribus. Cuiusnam autem certaminis notionem Socrates teneri voluerit, apparet e pag. 271. A.

ὅσον δὲ αὐτοῦ τέχνη, οὐχ —] quantum autem ea in re ars sit, (quantam reipartem arshabeat), eius rei ratio non videtur emergere ea via, quam Tisias et Thrasymachus ingressi sunt. Plena enim oratio fuerit haec: *τούτου ἢ μέθοδος δοκεῖ μοι φαίνεσθαι κτλ.* Verba ὅσον δὲ αὐτοῦ τέχνη manifestum est opponi illis τὸ μὲν δύνασθαι,

ΦΑΙ. Ἀλλὰ πῆ δὴ;

ΣΩ. Κινδυνεύει, ὦ ἄριστε, εἰκότως ὁ Περικλῆς Ε πάντων τελεώτατος εἰς τὴν ῥητορικὴν γενέσθαι.

ΦΑΙ. Τί δὴ;

Cap. LIV. ΣΩ. Πᾶσαι, ὅσαι μεγάλαι τῶν τεχνῶν, προσδέονται ἀδολεσχίας καὶ μετεωρολογίας φύσεως περὶ τὸ γὰρ ὑψηλόνουν τοῦτο καὶ πάντη τε- 270
λεσιουργὸν ἔοικεν ἐντεῦθεν ποθεῖν εἰστέναι. ὁ καὶ Περικ-

P. 270. καὶ πάντη τελεσ.] Vulgo τὸ ante πάντη iteratur, quod cum Bodl. om. Florr. g. h. φ. i. Vind. 4. ΑΠΣΔΓΗΝΟΡΤ. et pr. Σ. Eiecit Bekkerus, quem iam olim secutus sum. Pro v. τελεσιουργικὸν e Bodl. ΑΠΔΓΝΟΡΤ. Mon. Vind. 7. Flor. g. h. cum Bekkero τελεσιουργὸν dedi, quod habent etiam qui hunc locum vel respexerunt vel imitatione expresserunt.

ἵσπε κ. τ. λ. Est autem μέθοδος quaestio, investigatio. Φαίνεσθαι vero dicitur sic, ut sit: p̄tenuis apparere; emergere. Quod in codd. scriptum exstat ἢ Ἀνοίας, id quum Heindorfius et Stephanus e Ficini translatione in ἢ Γοργίας commutatum voluerint, nos cum Astio secuti Schaeferum ad Sophocl. Oed. Col. v. 1350. in ἢ Τολίας convertimus. Quippe Lysias, teste Cicerone in Bruto 12., aliis orationes scripsit, artem removit. Sed iuc accedit, quod Plato ipse alibi quoque tali in caussa non Lysiae, sed Tisiae auctoritatem memorat; v. p. 273. A. C. D. Nempe τέχνην Lysiae caute pressit silentio propter tempus, quo dialogus habitus fingitur. Cic. Orator. c. 4, 14. nec latius nec copiosius de magnis variisque rebus sine philosophia potest quisquam dicere, siquidem etiam in Phaedro Platonis hoc Periclem ceteris praestitisse dicit etc. Correctionem probarunt etiam Schleierm. annot. p. 394. edit. sec. et Spengel. Artium Scriptt. p. 98. Significat autem Socrates rhetores

istos arte sua nihil magni aut praeclari efficere, propterea quod philosophia careant. Quocirca iis deinde opponit Periclem, qui quum Anaxagorae usus institutione vim et naturam rerum perspexerit, tum exstiterit orator omni laude cumulatus.

E. προσδέονται ἀδολεσχίας καὶ μετεωρολογίας —] Loquitur de philosophia ex mente hominum ab illius studio alienorum: qui eam tanquam inanem nugarum et argutiarum captatricem in contemptum et invidiam adducere studebant, v. ad Apol. Socr. p. 18. B. Apte Heindorf. comparat Politic. p. 299. B. Sophist. p. 225. B. Cratyl. p. 401. B.

P. 270. ἐνεῦθεν ποθεῖν εἰστέναι] h. e. nescio quo modo e philosophia proficisci videtur. Istud ὑψηλόνουν καὶ τελεσιουργὸν crebra imitatione usurparunt posterioris aetatis scriptores, de quibus docte exposuit Ast. Commentar. in Plat. p. 570. Illud ad sensorum et cogitatorum sublimitatem refertur; hoc designat eam orationis virtutem, qua audientium animi eo flectuntur et permoventur, quo orator voluit,

κλῆς πρὸς τῷ εὐφυνῆς εἶναι ἐκτίσατο· προσπεσὼν γάρ, οἶμαι, τοιοῦτῳ ὄντι Ἀναξαγόρα μετεωρολογίας ἐμπλησθεῖς καὶ ἐπὶ φύσιν νοῦ τε καὶ ἀνοίας ἀφικόμενος, ὧν δὴ περὶ τὸν πολὺν λόγον ἐποιεῖτο Ἀναξαγόρας, ἐντεῦθεν εἴλκυσεν ἐπὶ τὴν τῶν λόγων τέχνην τὸ πρόσφορον αὐτῇ.

ΦΑΙ. Πῶς τοῦτο λέγεις;

B ΣΩ. Ὁ αὐτός που τρόπος τέχνης ῥητορικῆς, ὅσπερ καὶ ἰατρικῆς.

ΦΑΙ. Πῶς δῆ;

ΣΩ. Ἐν ἀμφοτέραις δεῖ διελέσθαι φύσιν, σώ-

τοιοῦτῳ ὄντι] Bodl. Vat. Ven. II. Par. DGNOPT, al. τῷ ὄντι.

νοῦ τε καὶ ἀνοίας] Flor. Θ. et Φ διανοίας, quod coniecit Canterus Novv. Lectt. VII. 3.

B. τέχνης ῥητορικῆς, ὅσπερ καὶ ἰατρικῆς] Libri longe plurimi, inter eosque Bodl. ΞΠΣ. ordine inverso: ἰατρικῆς, ὅσπερ καὶ ῥητορικῆς. Quod ita defendit Herm. ut veteres animadvertat in comparando saepe ordinem sequi contrarium atque nos facere soleamus.

ita ut propositum suum plane perfecisse videatur.

τοιοῦτῳ ὄντι Ἀναξαγόρα] V. Schaubach. De Anaxag. p. 18 sq.

νοῦ τε καὶ ἀνοίας] Docuit enim Anaxagoras rudem indigestamque rerum molem, quae omni careret ratione, in ordinem redactam esse mentis (νοῦ) vi et potestate. v. Schaubach. I. c. p. 150 sq. coll. p. 65 sqq. Itaque recte h. I. τοῦ νοῦ pariter atque τῆς ἀνοίας mentio iniicitur. De Pericle eodem fere modo Cicero Orat. Brut. II, 6: Sed tum fere Pericles, Xanthippi filius, primus adhibuit doctrinam; quae quanquam tum erat nulla dicendi, tamen ab Anaxagora physico eruditus exercitationem mentis reconditis abstrusisque re-

bus ad causas forenses popularesque facile traduxit. Usum tamen Periclem esse etiam Gorgia praeceptore testantur Suidas v. Γοργίας, et Philostratus De Vit. Sophist. I. p. 493. ed. Olear. Ceterum Plato quod iam Periclem ut summum oratorem ob oculos ponit, quem tamen in Gorgia p. 515. D. E. gravissime reprehendit propterea, quod Athenienses ignaros, garrulos, loquaces, denique nequiores reddiderit, cavendum est magnopere, ne eum putemus secum ipso pugnare. Etenim agnovit sane philosophus utroque loco singulares Periclis virtutes, quibus ad dicendum instructus erat. Nihilominus autem eius consilia in gubernanda republica improbavit, quippe quibus videret populum Atheniensem misere corruptum ac depravatum

ματος μὲν ἐν τῇ ἑτέρῳ, ψυχῆς δ' ἐν τῇ ἑτέρῳ, εἰ μέλλεις μὴ τριβῆ μόνον καὶ ἐμπειρίᾳ, ἀλλὰ τέχνῃ τῶ μὲν φάρμακα καὶ τροφήν προσφέρων ὑγίειαν καὶ ῥώμην ἐμποιῆσειν, τῇ δὲ λόγους τε καὶ ἐπιτηδεύσεις νομίμους πειθῶ ἢν ἂν βούλη καὶ ἀρετὴν παραδώσειν.

ΦΑΙ. Τὸ γοῦν εἰκός, ὦ Σώκρατες, οὕτως.

ΣΩ. Ψυχῆς οὖν φύσιν ἀξίως λόγου κατανοῆσαι οἶε δυνατόν εἶναι ἄνευ τῆς τοῦ ὅλου φύσεως; C

ΦΑΙ. Εἰ μὲν Ἰπποκράτει γε τῶ τῶν Ἀσκληπιαδῶν δεῖ τι πείθεσθαι, οὐδὲ περὶ σώματος ἄνευ τῆς μεθόδου ταύτης.

Ἐν ἀμφοτέροις] ἐν cum Bodl. multi alii om. Paulo post idem cum Vat. Ven. II. Par. DGNOPT.; τῶ δὲ λόγους pro τῇ δὲ. καὶ ῥώμην ἐμποιῆσειν] ἐμποῖσαι Flor. g. h. θ.

C. τῆς τοῦ ὅλου] τοῦ λόγον inepte Bodl. Vat. Ven. II. alii.

C. Εἰ μὲν Ἰπποκράτει γε] Solus Flor. θ. εἰ μὲν οὖν, quod perperam Turr. ediderunt. Pro τε, quod Heindorf. Astiusque eiecerunt, uncis inclusit Bekker., scripsimus γε, quod nuper etiam Ast. est amplexatus. Bodl. πιθέσθαι pro πείθεσθαι, ut p. 235. B. quod non debebat recipere Hermann.

esse. Taxatur autem eloquentia in Phaedro artis nomine, quum in Gorgia de ea iudicium fiat honestatis ac virtutis habita ratione. Quocirca mire iudicio suo lapsi sunt, qui ex honorifico de Pericle iudicio, quale nunc exhibetur, protenus collegerunt hunc quoque locum in iis esse, unde Phaedri scriptionem Platoni adolescenti tribuendam esse iure colligi liceret.

τὸν πολὺν λόγον] multum illum sermonem, e scriptis eius satis notum v. ad p. 248. B. Aliud est πολὺν τὸν λόγον ἐποίητο.

B. τῇ δὲ λόγους τε καὶ ἐπιτηδ. νομίμους] Intell. προσφέρων. His vero adhibendis rhetor dicitur efficere persuasionem, quam velit, atque ἀρετὴν: quae manifesto respondent ὑγίαι καὶ ῥώμῃ. Et persuasio quidem

a λόγοις proficiscitur; ἀρετῆς autem fons in ἐπιτηδεύσει νομίμας quaerendus est: ut facile appareat nihil in his esse ullo modo contaminatum.

C. Εἰ μὲν Ἰπποκράτει γε] Hoc viri placitum nuper illustravit Lichtenstaedt. Platons Lehr. auf d. Gebiet d. Naturf. u. Heilk. p. 83 sq. Ducit haec Galenus ex Hippocratis De homine opere T. V. p. 2. et 16. estque ad normam huius praecepti utique liber ille compositus, quamquam de universi natura non multum continet. Heusdius Init. Phil. Plat. Vol. II. P. II. p. 189. Platonis sententiam ductam vult potius ex aureolo Hippocratis libro De aëre, aquis et locis. De methodo Hippocratis, Socraticae et Platonicae simillima, disputat C. Pruys Van der Hoeven

ΣΩ. Καλῶς γάρ, ὦ ἑταῖρε, λέγει. χρὴ μέντοι πρὸς τῷ Ἱπποκράτει τὸν λόγον ἐξετάζοντα σκοπεῖν, εἰ συμφωνεῖ.

ΦΑΙ. Φημί.

Cap. LV. ΣΩ. Τὸ τοίνυν περὶ φύσεως σκόπει, τί ποτε λέγει Ἱπποκράτης τε καὶ ὁ ἀληθῆς λόγος. ἄρ' οὐχ ὥδε δεῖ διανοεῖσθαι περὶ ὄπουσιν φύσεως; D πρῶτον μὲν, ἀπλοῦν ἢ πολυειδές ἐστὶν οὗ περὶ βουλησόμεθα εἶναι αὐτοῖ τεχνικοὶ καὶ ἄλλον δυνατοὶ ποιεῖν, ἔπειτα δέ, ἐὰν μὲν ἀπλοῦν ἦ, σκοπεῖν τὴν δύναμιν αὐτοῦ, τίνα πρὸς τί πέφυκεν εἰς τὸ δρᾶν ἔχον ἢ τίνα εἰς τὸ παθεῖν ὑπὸ τοῦ; ἐὰν δὲ πλείω εἶδη ἔχη, ταῦτα ἀριθμησάμενος, ὅπερ ἐφ' ἑνός, τοῦτ'

ὥδε δεῖ διανοεῖσθαι] V. χρὴ, quod exstat in EFΞ.

D. καὶ ἄλλον δ. π.] V. ἄλλους quod unus fere Ξ tenet. Mox ἀνμὲν Bodl. Item ὑπὸ τοῦδε pro ὑπὸ τοῦ cum Vat. Ven. II. Par. DGNOPT., errore manifesto.

τίνα πρὸς τί π.] V. τίνα πρὸς τι, et τίνα — ὑπό του, quod duce Schleiermachers cum Bekkero et Astio correximus.

τῷ τί ποιεῖν] V. τὸ τί ποιεῖν — ἢ τὸ τί π. Sed dilucide

Praefat. Chrestom. Hippocrat. Hag. Com. 1824. 8. Dein οὐδὲ περὶ σώματος est: ne corpus quidem quod attinet. Itaque ad verba ἄνευ τῆς μεθόδου ταύτης e superioribus intelligas: δυνατόν ἐστὶ κατανοῆσαι αὐτοῦ φύσιν. v. ad p. 250. C. Male Heindorf. et Ast. locum explicarunt.

χρὴ μέντοι πρὸς τῷ Ἱπποκράτ.] Veruntamen praeter Hippocratis iudicium etiam ipsa ratio audienda est, videndumque, num haec cum illo concinat.

D. ἀπλοῦν ἢ πολυειδές] Ita πρότερον saepe in priore interrogationis membro omissum. v. ad Remp. I. p. 328 E. — δυνατοὶ ποιεῖν, intell. τεχνικόν, ut p. 266 C.

τίνα πρὸς τί πέφυκεν — ὑπὸ τοῦ] h. e. quamnam vim natura sua habeat ad aliquid efficiendum (εἰς τὸ δρᾶν) et in quonam eam exserat; aut quamnam habeat vim patiendi, et a quonam afficiatur. Binae enim interrogationes in unum orationis membrum sunt coarctatae. Pro πέφυκεν ἔχον Stephan. et Heindorf. malebant πέφυκα ἔχων, natus sum habens s. natura habeo, et πέφυκα ποιεῖν, natus sum ad faciendum, quod deinceps infertur.

ταῦτα ἀριθμησάμενος] Quum infinitivus ἰδεῖν ex praegresso δεῖ pendeat, utique ἀριθμησάμενον accusativum expectabas, quem Heindorf. e Galeno T. V. p. 2. et 16. ed. Basil. restituit, aut ἀριθμησάμενος

ιδεῖν ἐφ' ἐκάστου, τῷ τί ποιεῖν αὐτὸ πέφυκεν ἢ τῷ τί παθεῖν ὑπὸ τοῦ;

ΦΑΙ. Κινδυνεύει, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἡ γοῦν ἄνευ τούτων μέθοδος εἰκοίαι ἄν ὡςπερ τυφλοῦ πορεία. ἀλλ' οὐ μὴν ἀπεικαστέον τόν γε E
τέχνη μετιόντα ὁτιοῦν τυφλῷ οὐδὲ κωφῷ, ἀλλὰ δῆλον, ὡς, ἄν [τῷ] τις τέχνη λόγους διδῶ, τὴν οὐσίαν δειξεί ἀκριβῶς τῆς φύσεως τούτου, πρὸς ὃ τοὺς λόγους προσοίσει· ἔσται δὲ που ψυχὴ τοῦτο.

ΦΑΙ. Τί μὴν;

ΣΩ. Οὐκοῦν ἡ ἄμιλλα αὐτῷ τέταται πρὸς τοῦτο 271
πᾶσα· πειθῶ γὰρ ἐν τούτῳ ποιεῖν ἐπιχειρεῖ. ἢ γάρ;

ΦΑΙ. Ναί.

Bodl. τῷ τί π. — ἢ τῷ τί ὑπὸ τοῦ: quod confirmant Vat. Ven. II. Par. BCEGH- Vind. 1. 3.

E. ἄν τῷ τις τέχνη λόγους δ.] τῷ om. Bodl. et septem alii, qui cum eo fere faciunt. Ast. olim conii. τέχνην λόγων διδῶ, coll. p. 272. B. et p. 267- B. Non opus mutatione. Dein Flor. g. Vind. 4. 6. α. πρὸς ὃν τοὺς λόγους ποιήσει, quam lectionem falsam esse vel proxima evincunt. ὃ om. Bodl. Vat. Par. GT.

quod requirebat Stephanus atque edidit Hermann. Neque tamen a librorum scriptura recedendum puto, quandoquidem oratio similiter post δεῖν conformata est etiam aliis locis, de quibus v. ad Criton. p. 50. E. et Protagor. p. 36. C. Nec vero plurali numero opus οὐ βουλευσόμεθα. Imo ad superius διανοεῖσθαι intelligitur τινά. Transitur igitur ad nominativum perinde ac si δεῖ non antecesserit. Codd. ad unum omnes servant nominativum. Locutionem ἰδεῖν ἐπὶ τινος componas cum illis, quae ad Rempubl. X. p. 597. B. attigimus.

τῷ τί ποιεῖν αὐτὸ πέφυκεν ἢ τῷ τί παθεῖν ὑπὸ τοῦ] h. e. τίνε (i. e. qua sua parte) αὐτὸ πέφυκε ποιεῖν καὶ τί ποιεῖν

πέφυκεν. Quod denique idem significat atque antegressum: τίνε δύνανται ἔχον, ut Astium non intelligam locum mire explicantem adeoque sollicitantem.

E. ὡςπερ τυφλοῦ πορεία] Sic ὡςπερ in comparatione saepenumero ponitur ad emolliendam eius duritiem v. Heindorf. ad Cratyl p. 6.

τέχνη λόγους διδῶ] Ex arte, arti convenienter. Mox dicit τέχνην ῥητορικὴν διδῶ — πρὸς ὃ τοὺς λόγους προσοίσει, videl. is ipse, cui artem tradit oratoriam. Sententia enim haec est: etiam vim et naturam eius ostendit, ad quam alter orationem suam sit allaturus, h. e. animi. Frustra nuper haec quo-

ΣΩ. Δῆλον ἄρα, ὅτι ὁ Θρασύμαχος τε καὶ ὁς ἂν ἄλλος σπουδῇ τέχνην ῥητορικὴν διδῶ, πρῶτον πάσῃ ἀκριβείᾳ γράψει τε καὶ ποιήσει ψυχὴν ἰδεῖν, πότερον ἐν καὶ ὁμοιον πέφυκεν, ἢ κατὰ σώματος μορφὴν πολυειδές. τοῦτο γὰρ φαμεν φύσιν εἶναι δεικνύναι.

ΦΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΣΩ. Δεύτερον δέ γε, ὅτῳ τί ποιεῖν ἢ παθεῖν ὑπὸ τοῦ πέφυκε.

ΦΑΙ. Τί μὴν;

ΣΩ. Τρίτον δὲ δὴ διαταξάμενος τὰ λόγων τε καὶ ψυχῆς γένη καὶ τὰ τούτων παθήματα δίδεισι τὰς αἰτίας, προσαρμόττων ἕκαστον ἕκαστῳ, καὶ διδάσκων, οἷα οὔσα ὑφ' οἷων λόγων δι' ἣν αἰτίαν ἐξ ἀνάγκης ἢ μὲν πείθεται, ἢ δὲ ἀπειθεῖ.

ΦΑΙ. Κάλλιστα γοῦν ἂν, ὡς ἔοικ', ἔχοι οὕτως.

P. 271. ὅτῳ τί ποιεῖν ἢ παθεῖν ὑπὸ τοῦ] V. ὅτῳ τι ποιεῖν ἢ παθεῖν ὑπὸ του. Bodl. Vat. Ven. II. Par. DGNOPT. τι om. Secuti sumus auctoritatem reliquorum codicum praeunte Bekkero. Accentuum mutationem suaserat Schleiermacherus. Ast. conl. ὅτῳ τί ποιεῖν ἢ ὅ τι παθεῖν ἢ ὅ τι παθεῖν ὑπὸ τοῦ πέφ.

B. δίδεισι τὰς αἰτίας] Bodl. Vind. 4. 7. a. Flor. g. APD

que non nemo sollicitavit, quae sunt solis luce clariora.

P. 271. πρῶτον πάσῃ — ψυχὴν ἰδεῖν π.] primum summa adhibita diligentia descripturum esse animum atque effecturum, ut appareat, utrum natura sua sit unus sibi que semper similis, an, sicuti corpus, multiformis. Nam ὁμοῖον saepe ita capiendum v. ad Rempubl. IX. p. 585. C.

ὅτῳ τί ποιεῖν ἢ παθεῖν ὑπὸ τοῦ πέφυκε] Schaefer. ad Greg. Corinth. p. 249. corrigebat: τὸ τί ποιεῖν ἢ π., quo non opus. Nam ὅτῳ positum est ut p. 270. D. τῷ in verbis: τῷ τί ποιεῖν αὐτὸ πέφυκεν. Nec haerendum in eo, quod relativum

cum interrogandi vocabulo consociatur: cuius generis multa exempla collegimus ad Criton. p. 48. A. De Rep. III. p. 400. A. ποῖα δ' ὁποῖον βλοῦ μμήματα; conf. Seidler. ad Sophocl. Antig. 2.

τὰς αἰτίας] Videl. in sermonum et animorum variis generibus eorumque affectionibus positas. Unde liquet, quatenam sit vis articuli, vulgo ab edit. neglecti.

B. οἷα οὔσα ὑφ' οἷων λόγων —] Sic De Rep. VIII. p. 569. A. Sympos. p. 195. A. ubi plura Quintil. IX. 4, 44. plurimum refert compositio nis, quae quibus anteponas. Conf. Heusinger. ad Nepot. Timol. II, 2. Attic. 18, 3.

ΣΩ. Οὔτοι μὲν οὖν, ὦ φίλε, ἄλλως ἐνδεικνύμενον ἢ λεγόμενον τέχνη ποτὲ λεχθήσεται ἢ γραφήσεται, οὔτε τι ἄλλο οὔτε τοῦτο. ἀλλ' οἱ νῦν γράφοντες, ὧν σὺ ἀκήκοας, τέχνας λόγων πανοῦργοί εἰσι καὶ ἀποκρύπτονται εἰδότες ψυχῆς περὶ παγκάλως. πρὶν C
 ἂν οὖν τὸν τρόπον τοῦτον λέγῳσί τε καὶ γράψωσι, μὴ πειθώμεθ' αὐτοῖς τέχνη γράφειν.

ΦΑΙ. Τίνα τοῦτον;

ΣΩ. Αὐτὰ μὲν τὰ ῥήματα εἰπεῖν οὐκ εὐπετές. ὡς δὲ δεῖ γράφειν, εἰ μέλλει τεχνικῶς ἔχειν, καθ' ὅσον ἐνδέχεται, λέγειν ἐθέλω.

ΦΑΙ. Λέγε δῆ.

Cap. LVI. ΣΩ. Ἐπειδὴ λόγου δύναμις τυγχάνει ψυχαγωγία οὔσα, τὸν μέλλοντα ῥητορικὸν ἔσεσθαι ἀνάγκη εἰδέναι, ψυχῇ ὅσα εἶδη ἔχει. ἔστιν οὖν D

GNOPT. δέισι τὰς αἰτίας, probante Bekkero. Vulgo πάσας αἰτίας. λεχθήσεται ἢ γραφήσεται] V. γραφήσεται ἢ λεχθήσεται, ut est in Par. EF.

C. Ἐπειδὴ λόγου δύναμις] Post ἐπειδὴ Heind. articulum ἢ inseruit; sine caussa. Laudat haec Galen. de Hippocr. et Plat. Decret. IX. T. I. p. 334. ed. Bas.

C. εἰδότες ψυχῆς περὶ παγκ.] Frequens est locutio ἐπίστασθαι, εἰδέναι, ἐπαίειν περὶ τινος, de qua vid. Gorg. p. 464. D. de Rep. X. p. 598. C. Menon. in Criton. p. 48. A. al. Τέχνας λόγων rhetores scriptiones suas appellare solebant, in quibus artem oratoriam illustravissent. Ita Aristotel. Rhet. I. 1. memorantur οἱ τὰς τέχνας λόγων συντιθέντες. Ibid. III. 13. τέχνη Λικυμνίου. et apud Dionys. de Comp. Verb. I. sunt τέχναι ῥητορικαί. Hinc etiam rhetores ipsi τεχνικοί appellati sunt. v. intpp. ad Gell. N. A. XVII, 5. Quintil. II, 13. Cresoll. Theatr. Rhetor. III, I. p. 152. Hos igitur Socrates cum quadam cavillatione arbitratur callide animi

humanis scientiam et notitiam occultare solere.

μὴ πειθώμεθ' αὐτοῖς] Dativus verbo finito accommodatus est, quum vulgare esset dicere αὐτοῖς γράφειν. v. ad Gorg. 513. E.

Αὐτὰ μὲν τὰ ῥήματα —] Sensus hic est: ipsis verbis rem diligenter describere et quomodo dicendum scribendumque sit indicare haud sane facile est: sufficit igitur, quoad res permittit, scribendi rationem designare, missa accurata verborum expositione, si quid artificiosum futurum sit. Etenim Socrates modum illum dicendi scribendique in universum est explicaturus. Phaedon. p. 93. B. εἶπερ ἐνδέχεται τοῦτο γίνεσθαι.

τόσα καὶ τόσα, καὶ τοῖα καὶ τοῖα· ὅθεν οἱ μὲν τοιοῖδε, οἱ δὲ τοιοῖδε γίνονται. τούτων δὲ δὴ διηρημένων, λόγων αὖ τόσα καὶ τόσα ἔστιν εἶδη, τοιόνδε ἕκαστον. οἱ μὲν οὖν τοιοῖδε ὑπὸ τῶν τοιῶνδε λόγων διὰ τήνδε τὴν αἰτίαν εἰς τὰ τοιάδε εὐπειθεῖς, οἱ δὲ τοιοῖδε διὰ τὰδε δυσπειθεῖς. δεῖ δὴ ταῦτα ἰκανῶς νοήσαντα, μετὰ ταῦτα θεώμενον αὐτὰ ἐν ταῖς πράξεσιν ἔοντα τε καὶ πραττόμενα ὁξέως τῇ αἰσθήσει δύνασθαι ἐπακολουθεῖν, ἢ μηδὲ εἰδέναι πω πλεον αὐτῶν ὦν

D. οἱ μὲν τοιοῖδε] — V. utrobique τοιοῖδε. Bodl. τοῖοι, quod habent etiam alii bene multi nec ii spernendi libri. Atqui τοῖοι καὶ τοῖοι s. τοῖοι ἢ τοῖοι ponitur ut nostrum das u. das, die u. die, in exemplis afferendis, in eiusmodi autem sententia qualis haec est, neutiquam locum habet. Receptit tamen Hermann.

τούτων δὲ δὴ δ.] δὴ, nuper e Bodl. ΔΠΔΓΟΡΤ. a Bekkero additum, habet etiam Flor. h. Vulgo loco eius οὕτω legebatur. Mox Heindorf. e Galeno dedit τοιόνδε δὲ ἕκαστον: sed copula non opus. Vind. α. καὶ τοιόνδε ἕκαστον.

οἱ μὲν οὖν τοιοῖδε] οὖν om. Bodl. ΔΓΤ. et pr. Π. Mox ἐς τὰ τ. ΔΠΔΓΟΝΡΤ. Flor. g. h., quod passim apud Platonem reperitur; v. Schneider. ad Remp. Vol. I. Praef. p. LV. conf. p. 278. B. Malui tamen εἰς hoc loco tenere, quod servat etiam Bodl.

De Rep. IX. p. 580. D. δέξεται — καὶ ἑτέραν ἀπόδειξιν.

D. τόσα καὶ τόσα —] De Rep. IV. p. 438. A. τοῦ δὲ τοῖου ἢ τοῖου. Ibid. p. 429. B. ἢ τοῖαν αὐτὴν εἶναι ἢ τοῖαν. Significat videlicet in universum pro diversis animi humani generibus etiam diversa exstitura esse orationum genera, ideoque diligenter explorari oportere, quale dicendi genus unicuique aptum sit et accommodatum: nec vero satis esse haec omnia ratione ac disciplina percepisse; debere etiam accedere ipsius vitae rerumque usum, ut statim intelligas, quid singulis locis, temporibus, hominibus conveniat. Respexit locum Platonis Plutarchus. Vit. Pericl. c. 15.

E. ἢ μηδὲ εἰδέναι πω πλέ-

ον — ξυνών] Post ἢ ex praecedenti δεῖ commode repetas ἀναγκαῖόν ἐστιν, de quo loquendi genere explicavimus ad Reipubl. VI. p. 490. A. conf. supra p. 245. E. Quippe hoc, nisi fallor, dicit: alioquin necesse est eum nondum plus tenere quam ipsa illa praecepta, quae antea audiverat, quum magistri institutioni interesset. Ex his vero liquido apparet αὐτῶν esse tenendum, quod quia refertur ad λόγων, sola illa praecepta per se intelligenda esse indicat neque cum idoneo rerum usu coniuncta. Voc. τότε est antea, pertinetque ad institutionis praegressae tempus: quem usum non esse adeo rarum docebunt quae scripsimus ad Protagor. p. 325. E. Gorg. p. 488. B. De Republ. VI. p. 507. B. Denique quod ad-

τότε ἤκουε λόγων ξυνών. ὅταν δὲ εἰπεῖν τε ἱκανῶς
ἔχη, οἷος ὑφ' οἷων πείθεται, παραγιγνόμενόν τε δυ-
νατὸς ἢ διαιωθανόμενος ἑαυτῷ ἐνδείκνυσθαι, ὅτι οὐ-
τός ἐστι καὶ αὕτη ἡ φύσις, περὶ ἧς τότε ἦσαν οἱ 272
λόγοι, νῦν ἔργῳ παροῦσά οἱ, ἢ προσοιστέον τούσδε
ᾧδε τούς λόγους ἐπὶ τὴν τῶνδε πειθῶ, — ταῦτα δὲ
ἤδη πάντ' ἔχοντι, προσλαβόντι καιροῦς τοῦ πότε λε-
κτέον καὶ ἐπισχετέον, βραχυλογίας τε αὐ καὶ ἐλεινο-
λογίας καὶ δεινώσεως, ἐκάστων τε ὅσ' ἂν εἶδη μάθῃ

Θεώμενον αὐτὰ] αὐτὸν ΓΑΠΣΦΒCEGT. quod ortum vi-
detur est αὐτ' ἐν.

E. ἢ μὴ δὲ εἰδέναί πω —] μὴ εἰδέναί Bodl. ADGNOPT,
Vind. 4. 6. a. Flor g. h. Dein πλέον αὐτῶ Bodl. Flor. b. φ. Vind.
3. SEG. Galenus: ἢ μὴ δὲν πω εἶναι πλέον αὐτῶν. v. Schaefer, ad
Greg. Cor. p. 249. A stius coni. ἢ μὴ δὲν εἶναι πω πλέον αὐτῶ κτλ.
Voegelino ac Turicenss. assentientibus. Mox δὲ δυνατὸς Bodl.

P. 272. νῦν ἔργῳ παροῦσά οἱ] Steph. παροῦσα, ἢ, quod e
codd. ΣDPTΠO. emendatum. Dein ταῦτα δὴ π. Galen.

καὶ ἐλεινολογίας] Bekkerus: ἐλεινολογίας e codd. AG. Ce-
teri tuentur vulgatam scripturam. Verba τε καὶ ἀκαιρίαν om. Bodl.
Par. Φ. et Ven. II. pr.

ὅσ' ἂν εἶδη μ.] V. ὅς ἂν εἶδη μ. Multi libri ὅσα ἂν, unde
sponte ὅσ' ἂν prodit, quod est in multis Bekkeri.

ditur participium ξυνών sine αὐτοῖς,
hoc ipsum iam inest in praee-
cedenti λόγων: cur igitur prono-
men non sit repetitum, patebit
ex annot. ad p. 242. B.

ὅταν δὲ εἰπεῖν τε ἱκανῶς
ἔχη—] quum vero idoneus
est ad indicandum, qualis
a qualibus in persuasio-
nem adducatur, praesen-
temque plane perspicuens
sibimet ipsi potest de-
monstrare hanc esse et
hanc naturam, de qua tum,
quum audiret magistrum, sermo
erat, nunc revera esse
praesentem, cui hae ora-
tiones hocce modo sint
adhibendae, ut huiusce
rei efficiatur persuasio;
haec igitur omnia quum
iam tenet, praeterea que
adiunxit opportunitates,

quando dicendum sit, quan-
do inhibendum, itemque
breviloquentiae, misera-
tionis, vehementiae, ce-
terarumque orationis for-
marum opportunum pari-
ter atque inopportunum
tempus internoscit; tum
pulcre perfecteque ars
eius est absoluta, nec
vero prius: sed quameun-
que istarum rerum om-
nium aliquis in dicendo
vel docendo vel scribendo
praetermisit, quum tamen
se ex arte dicere profitea-
tur, qui ei fidem habet
nullam, huius potior sen-
tentia est! In his ταῦτα δὲ
cum vi interpositum, quem usum
loquendi ad Phaedon. p. 78.
C. tetigimus. Unde patet nihili
esse, quod Galenus suppeditat,
ταῦτα δὴ. Transit vero Socrates

λόγων, τούτων τὴν εὐκαιρίαν τε καὶ ἀκαιρίαν δια-
 γνόντι, καλῶς τε καὶ τελῶς ἐστὶν ἡ τέχνη ἀπειρα-
 B σμένη, πρότερον δ' οὐ· ἀλλ' ὅ τι ἂν αὐτῶν τις ἐλ-
 λείπη λέγων ἢ διδάσκων ἢ γράφων, φῆ δὲ τέχνη λέ-
 γειν, ὁ μὴ πειθόμενος κρατεῖ. τί δὴ οὖν, φήσει ἴσως
 ὁ συγγραφεύς, ὃ Φαῖδρέ τε καὶ Σώκρατες, δοκεῖ οὐ-
 τως ἢ ἄλλως πως ἀποδεκτέον λεγομένης λόγων τέχνης;
 ΦΑΙ. Ἀδύνατόν που, ὃ Σώκρατες, ἄλλως· και-
 ροὶ οὐ σμικρόν γε φαίνεται ἔργον.

ΣΩ. Ἀληθῆ λέγεις. τούτου τοι ἕνεκα χρὴ πάντας
 τοὺς λόγους ἄνω καὶ κάτω μεταστρέφοντα ἐπισκοπεῖν,
 C εἴ τις πη ῥᾶων καὶ βραχυτέρα φαίνεται ἐπ' αὐτὴν
 ὁδός, ἵνα μὴ μάτην πολλὴν ἀπίη καὶ τραχεῖαν, ἐξὸν
 ὀλίγην τε καὶ λείαν. ἀλλ' εἴ τινά πη βοήθειαν ἔχεις
 ἐπακηκοῶς Λυσίου ἢ τινος ἄλλου, πειρῶ λέγειν ἀνα-
 μιμνησκόμενος.

B. ὅ τι ἂν αὐτῶν τις] T. τις αὐτῶν, invitis codd. tantum non omnibus.

C. τῶν περὶ ταῦτά τινων] τῶν nuper accessit e Bas. 2.

per anacoluthon ab ὅταν cum
 coniunctivo copulato ad usum
 participiorum, quae cum verbis
 ἐστὶν ἡ τέχνη ἀπειρασμένη co-
 haerent: in quo non est cur of-
 fendamus, quandoquidem ἔχοντι,
 προσλαβόντι κτλ. idem significat,
 quod ὅταν ἔχη et. Verbum κρα-
 τεῖν de eo, qui potiore verio-
 remque sequitur rationem, intel-
 ligendam, ut alibi νικᾶν in for-
 mula ἢ ἐμὴ νικᾶ γνώμη et si-
 milibus. Aeschyl. Pers. 725.
 λόγος κρατεῖ σαφηνῆς. Soph.
 Ai. 1251. ἀλλ' οἱ φρονοῦντες εὖ
 κρατοῦσι πανταχοῦ.

B. φήσει ἴσως ὁ συγγρα-
 φεύς —] h. e. ille artis scri-
 ptor, de quo adhuc disseruimus.
 — δοκεῖ οὕτως κτλ., vide-
 turne hocce an alio quo-
 piam modo tradita pro-
 banda esse? Ita enim ἀποδέχε-
 σθαί τινος usurpari solet. v. ad
 Phaedon. p. 92. A. Reipubl. I.
 p. 329. D. al.

ἄνω καὶ κάτω μεταστρέ-
 φοντα] Formula nunc adiun-
 ctam habet notionem sedulitatis
 ac diligentiae. Sic Theaet. p.
 191. C. ἐν τῷ τοιοῦτῳ ἐχόμεθα,
 ἐν ᾧ ἀνάγκη πάντα μεταστρέφοντα
 λόγον βασανίζειν.

C. ἵνα μὴ μάτην πολλὴν
 ἀπίη] Tertia verbi persona po-
 nitur, propterea quod pronomi-
 nis indefiniti vis et significatio
 comprehenditur in verbis: χρὴ
 μεταστρέφοντα ἐπισκοπεῖν. v. ad
 Criton. p. 49. D. Apol. Socr. p.
 29. A. Sympos. p. 187. E. Rem-
 publ. VI. p. 506. C. al. Istud
 ἀπίη, pro quo quis legi malit
 ἀνίη, est abeundo conterat
 s. consumat. — Audacter Herm.
 de suo dedit αἰρή. Bodl. περιή.

Ἐνεκα μὲν πείρας] quan-
 tum quidem ad conatum
 attinet; si res non aliun-
 de est suspensa. v. ad Remp.
 I. p. 329. B. — νῦν γ' οὕτως,

ΦΑΙ. Ἔνεκα μὲν πείρας ἔχοιμ' ἄν, ἀλλ' οὔτι νῦν γ' οὕτως ἔχω.

ΣΩ. Βούλει οὖν ἐγώ τιν' εἶπω λόγον, ὃν τῶν περὶ ταῦτά τινων ἀκήσοα;

ΦΑΙ. Τί μὴν;

ΣΩ. Λέγεται γοῦν, ὃ Φαῖδρε, δίκαιον εἶναι καὶ τὸ τοῦ λύκου εἰπεῖν.

ΦΑΙ. Καὶ σύ γε οὕτω ποιεῖ.

D

Cap. LVII. ΣΩ. Φασὶ τοίνυν οὐδὲν οὕτω ταῦτα δεῖν σεμνύνειν οὐδ' ἀνάγειν ἄνω μακρὰν περιβαλλομένους· παντάπασι γάρ, ὃ καὶ κατ' ἀρχὰς εἶπομεν τοῦδε τοῦ λόγου, ὅτι οὐδὲν ἀληθείας μετέχειν δέου δικαίων ἢ ἀγαθῶν περὶ πραγμάτων, ἢ καὶ ἀνθρώπων γε τοιούτων γύσει ὄντων ἢ τροφῆ, τὸν μέλλοντα ἱκανῶς ῥητορικὸν ἔσεσθαι. τὸ παράπαν γὰρ οὐδὲν ἐν τοῖς δικαστηρίοις τούτων ἀληθείας μέλειν οὐδενί, ἀλ-

et libris mss. fere omnibus. Pro τινων Ven. Ξ et Elor. c. δειῶν, quod praefert Winckelmann. Bodl. λόγων ὃν τῶν.

D. ἀληθείας μέλειν οὐδενί] Ita Steph. Codd. cum Ald.

sic ut nunc habeo, re nondum satis explorata.

καὶ τὸ τοῦ λύκου εἰπεῖν] Schol. λύκου ῥήματα, ἐπὶ τοῦ καὶ λόγοις καὶ ἔργοις ἀδικοῦντος. Photius Lex. s. v. Καὶ τὸ τοῦ λύκου paullo aliter explicat, sed minus recte. Sententia est: vel pessimi oratio defensionis caussa instituta audienda est. Proverbium fortasse ex fabula aliqua Aesopica ortum.

D. Φασὶ τοίνυν —] Dicuntigitur nihil oportere ista tantopere iactari aut longe repeti longis ambagibus. Censet enim non veritatem, sed verisimilitudinem oratori esse sequendam. Apte comparat Ast. Sympos. p. 222. C. κύκλω περιβαλλόμενος.

παντάπασι γὰρ —] Structurae tenor parenthesi accommodatus, quum esse deberet οὐδὲν δεῖν μετέχειν κτλ. Sed non

rara est haec constructionis confusio aut, si mavis, attractio: vide quae scripsimus ad Phileb. p. 20. D. ad Euthyphron. p. 4. E. et quae exposuit Krüger. De Attraction. p. 468 sq. Apud Herodotum nihil frequentius, v. libr. IV. c. 5. in. ibique Wesselingium. Nec tragici hac licentia astinuerunt. Aeschyl. Pers. 188. τοῦτω σιάσιν τιν', ὡς ἐγὼ δόκουν ὀρᾶν, τεύχειν ἐν ἀλλήλαισι. Ibid. 536. Ibid. 570. τυτθὸν ἐκφυγεῖν ἀνακί' Αὐτόν, ὡς ἀκούομεν. v. Erfurdt. ad Sophocl. Antig. 736. Quid quod nec Latinis scriptoribus, quos constat in hoc genere multo fuisse Graecis severiores, haec loquendi ratio fuit incognita? id quod sat multis exemplis demonstrarunt Heindorf. ad Ciceron. de Nat. Deor. p. 208. Beier. ad Offic. I. 7. p. 50. Quocirca mirari licet magnum Bentleium a vero aberrasse annotat. ad Terentii

Ε λὰ τοῦ πιθανοῦ. τοῦτο δ' εἶναι τὸ εἰκὸς, ᾧ δεῖν προσ-
 εχειν τὸν μέλλοντα τέχνη ἐρεῖν. οὐδὲ γὰρ αὖ τὰ πρα-
 χθέντα δεῖν λέγειν ἐνίοτε, ἐὰν μὴ εἰκότως ἢ πεπρα-
 γμένα, ἀλλὰ τὰ εἰκότα, ἐν τε κατηγορίᾳ καὶ ἀπολο-
 γίᾳ· καὶ πάντως λέγοντα τὸ δὴ εἰκὸς διωκτέον εἶναι,
 273 πολλὰ εἰπόντα χαιρεῖν τῷ ἀληθεῖ. τοῦτο γὰρ διὰ
 παντὸς τοῦ λόγου γιγνόμενον τὴν ἅπασαν τέχνην πο-
 ρίζειν.

ΦΑΙ. Αὐτὰ γε, ᾧ Σώκρατες, διελήλυθας, ἃ λέ-
 γουσιν οἱ περὶ τοὺς λόγους τεχνικοὶ προσποιούμενοι
 εἶναι· ἀνεμνήσθην γάρ, ὅτι ἐν τῷ πρόσθεν βραχέως
 τοῦ τοιοῦτου ἐφησάμεθα, δοκεῖ δὲ τοῦτο πάμμεγα
 εἶναι τοῖς περὶ ταῦτα.

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν τὸν γε Τισίαν αὐτὸν πεπάτηκας
 ἀκριβῶς. εἰπέτω τοίνυν καὶ τόδε ἡμῖν ὁ Τισίας, μὴ
 Β. τι ἄλλο λέγει τὸ εἰκὸς ἢ τὸ τῷ πλήθει δοκοῦν.

Bas. 1. 2. μέλει, quod frustra defendit Astius. Infinitivum etiam
 Voegelin. Praef. ad ed. Turicens. min. p. 16. tuetur.

Ε. οὐδὲ γὰρ αὖ τὰ πρ.] Heindorf. corr. αὐτὰ τὰ πρ.

P. 273. C. παραδολεῖ τῷ ἀντιδίκῳ] V. παραδίῃ, quod

Phormion. III. 1, 16. Ut aie-
 bat, de eius consilio velle
 sese facere, ubi ille frustra
 coniectat: Id aiebat— velle
 sese facere. Non magis mu-
 tanda sunt quae leguntur Adelph.
 IV. 5, 14. Ut opinor, has
 non nosse te, et certo
 scio, quae Latine dicta esse
 nimis confidenter vir summus
 videtur negavisse.

Ε. οὐδὲ γὰρ αὖ τὰ πρα-
 χθέντα —] Heindorf. αὐτὰ
 τὰ πρ. scripsit, hoc sensu: ne
 facta quidem ipsa interdum
 in iudicio proferri
 debere. Speciosa sane coniec-
 tura, nec tamen necessaria.
 Quippe αὖ est etiam, poni-
 turque propterea, quod facta su-
 perioribus quodammodo oppo-
 nuntur. Vulgatum etiam Ast.
 tutatus est.

λέγοντα—διωκτέον] H. e.
 τὸν λέγοντα δεῖ διώκειν; de quo
 genere structurae v. Gorg. p.
 512. D. Criton. p. 49. A. al.
 conf. Heindorf. ad h. I. Ast.
 ad Sympos. p. 245. Krüger.
 ad Dionys. Hal. p. 289. intpp.
 ad Xenoph. Mem. II. 6, 26, III.
 9, 1. Matthiae Gr. §. 447. a.
 Formulam πολλὰ χαιρεῖν ἐάν,
 multum valere iubere, h.
 e. plane non curare, praeter alios
 illustraverunt Heindorf. ad
 Theaet. p. 441. Valcken. ad
 Eurip. Hippolyt. v. 113.

P. 273. Αὐτὰ γε — διελή-
 λυθας] Recte Heindorfius:
 Ipsa illa protulisti, h. e.
 rem acu tetigisti. Charmid. p.
 166. B. ἐπ' αὐτὸ ἤκεις, ὅτω δια-
 φέρει. In proximis Badhamus
 verba inter colloquentes sic vult
 distribui: ΣΩ. Ἀνεμνήσθην —

ΦΑΙ. Τί γὰρ ἄλλο;

ΣΩ. Τοῦτο δὴ, ὡς ἔοικε, σοφὸν εὐρῶν ἅμα καὶ τεχνικὸν ἔγραψεν, ὡς, ἐάν τις ἀσθενὴς καὶ ἀνδρικός ἰσχυρὸν καὶ δειλὸν συγκόψας, ἱμάτιον ἢ τι ἄλλο ἀφελόμενος, εἰς δικαστήριον ἀγῆται, δεῖ δὴ τάληθές μηδέτερον λέγειν, ἀλλὰ τὸν μὲν δειλὸν μὴ ὑπὸ μόνου φάναι τοῦ ἀνδρικοῦ συγκεκόφθαι, τὸν δὲ τοῦτο μὲν ἐλέγχειν, ὡς μόνω ἦστην, ἐκείνω δὲ καταχρήσασθαι τῷ· Πῶς δ' ἂν ἐγὼ τοιόσδε τοιῶδε ἐπεχείρησα ὁ δ' οὐκ ἐρεῖ δὴ τὴν ἑαυτοῦ κάκην, ἀλλὰ τι ἄλλο ψεύδασθαι ἐπιχειρῶν τάχ' ἂν ἐλεγχόν πη παραδοίῃ τῷ ἀντιδίκῳ. καὶ περὶ τὰλλα δὴ τοιαῦτ' ἅτι ἐστὶ τὰ τέχνη λεγόμενα. οὐ γὰρ, ὦ Φαῖδρε;

ΦΑΙ. Τί μὴν;

ΣΩ. Φεῦ, δεινῶς γ' ἔοικεν ἀποκεκρυμμένην τέχνην ἀνευρεῖν ὁ Τισίας ἢ ἄλλος, ὅστις δὴ ποτ' ὦν

cum Bekkero e Coislin. correximus. cfr. Fischer ad Phaedon. p. 262. et ad Weller. gr. Gr. T. II. p. 446.

δεινῶς γ' ἔοικεν] V. δεινός, quod ex optimis plurimisque codd. II. correctum. Bodl. δεινῶςτ' ἔοικεν, ut est etiam in Vat. Ven. Par. DNP.

περὶ ταῦτα. ΦΑΙ. Ἀλλὰ μὴν — ἀκριβῶς. ΣΩ. Εἰπέτω — δοκοῦν. In quo displicet, quod Socrates dicitur Tisiam ipsum graviter trivisse; quod unice in Phaedrum convenit.

Τισίαν αὐτὸν πεπάτηκας] h. e. ipsam Tisiae artem trivisti. Apte conferunt Arist. Avv. 471. οὐδ' Ἀσωπον πεπάτηκας. coll. Victor. Varr. Lectt. XV. 4. Cohortatur autem Phaedrum, ut Tisiae nomine respondeat.

B. μὴ ὑπὸ μόνου φ.] Verba hunc in modum iungenda: τὸν μὲν δειλὸν φάναι μὴ ὑπὸ μόνου τ. ἀ: συγκεκόφθαι. Errant enim qui μὴ φάναι iungunt et negare interpretantur.

τοῦτο μὲν ἐλέγχειν, ὡς μόνω ἦστην] Ἐλέγχειν est coarguendo docere, ut The-

aet. p. 166. C. Gorg. p. 467. A. p. 482. A. p. 508. A. Protag. p. 331. E. Alia huius usus exempla collegit Wytttenbach. ad Plutarchi Moral. II. p. 1170. Καταχρήσασθαι positum, ut Phaedon. p. 110. B. χρώματα — οἷς δὴ οἱ γραφεῖς καταχρῶνται. Philob. p. 51. A. μάντιαι καταχρῶμαι. Gorg. p. 490. C. ἐν δὲ τῷ ἀναλόκειν τε αὐτὰ καὶ καταχρῆσθαι. Politic. p. 272. C. al.

C. τὴν ἑαυτοῦ κάκην] Voc. κάκη Platoni magnopere esse frequentatum docuerunt Ruhnken. ad Tim. p. 152. Creuzer. ad Plotin. de Pulcritud. p. 279. A. st. ad Legg. p. 255. Tum ἐλεγχόν τι παραδοῦναι est alteri praeberere convincendi opportunitatem, ut Gorg. p. 474. A. Vult igitur Tisiae praecepta id efficere, ut, qui plus

τυγχάνει καὶ ὀπόθεν χαιρει ὀνομαζόμενος. ἀτάρ, ὦ
 D ἑταῖρε, τούτω ἡμεῖς πότερον λέγωμεν ἢ μή —

ΦΑΙ. Τὸ ποῖον;

Cap. LVIII. ΣΩ. Ὅτι, ὦ Τισία, πάλαι ἡμεῖς,
 πρὶν καὶ σὲ παρελθεῖν, τυγχάνομεν λέγοντες, ὡς ἄρα
 τοῦτο τὸ εἰκὸς τοῖς πολλοῖς δι' ὀμοίότητα τοῦ ἀλη-
 θοῦς τυγχάνει ἐγγιγνόμενον· τὰς δὲ ὀμοιότητας ἄρτι
 διήλθομεν, ὅτι πανταχοῦ ὁ τὴν ἀλήθειαν εἰδὼς κάλ-
 λιστα ἐπίσταται εὐρίσκειν. ὥστ' εἰ μὲν ἄλλο τι περὶ
 τέχνης λόγων λέγεις, ἀκούοιμεν ἄν· εἰ δὲ μή, οἷς νῦν
 E δὴ διήλθομεν πεισόμεθα, ὡς, ἐὰν μή τις τῶν τε
 ἀκουσομένων τὰς φύσεις διαριθμήσεται, καὶ κατ' εἶδη

D. τοῦτο τὸ εἰκὸς] τὸ om. Vat. Ven. II. D. DNOT.

τέχνης λόγων λέγεις] Flor. g. h. Vind. 4. Par. DP. et
 ex corr. O λέγοις, quod edidit Bekker.

οἷς νῦν δὴ διήλθ.] Quod vulgo deerat δὴ, nuper codd. red-
 diderunt Mon. Vind. 1. 3. 5. 6. a. Flor. a. Par. BCDHNP. Coisl.
 Ven. Σ. alii. Bodl. tamen et qui cum eo faciunt libri Vat. et pr.
 Ven. II. videntur ignorare; unde δὴ rursus delevit Hermann. falso
 ille contendens νῦν pro νῦν δὴ usurpari solere, quod praeter rem
 et veritatem ita statui nobis plane persuasimus.

E. οὐ μή ποτε κτήσεται] EFNO. Vind. 4. 7. a. Flor. g.

valeat in verisimilibus communi-
 scendis, is denique causam vincat.

ὀπόθεν χαιρει ὀνομαζόμε-
 μενος] Protagor. p. 358. A.
 εἴτε ὀπόθεν καὶ ὅπως χαιρεις τὰ
 τοιαῦτα ὀνομάζων.

D. λέγωμεν ἢ μή —] In-
 terpellata oratio deinde conti-
 nuatur; unde abrupti sermonis
 signum apposuimus.

τυγχάνομεν λέγοντες] Non
 dicit λέγομεν, sed τυγχάνομεν λέ-
 γοντες, quasi casu et fortuito
 in eam sententiam devenerint.
 Ad praegressa compara Gorg. p.
 458. B, πάλαι γάρ τοι, πρὶν
 καὶ ὑμᾶς ἔλθειν, ἐγὼ τοῖς πα-
 ροῦσι πολλὰ ἐπεδειξάμην.

περὶ τέχνης λόγων λέγεις]
 indicativo utitur, quia simulat se
 in ea esse opinione, ut Tisiam

longe aliud quid de arte ora-
 toria statuere existimet, atque
 in arte sua exposuerit. Construc-
 tionis genus illustravi ad Apol.
 Socrat. p. 25. B. Gorg. p. 452.
 B. Protagor. p. 336. C. Quo-
 circa nolim iam λέγοις praeferre,
 quod in paucis quibusdam codd.
 scriptum exstat.

E. οὐ μή ποτε κτήσεται]
 V. ad Remp. VI. p. 492. D.

ἦν οὐχ ἕνεκα τοῦ λέγειν
 — εἰς δύναμιν] Praeclara
 sententia. Sapientem enim ait
 non eo consilio illi operam esse
 daturum, ut coram hominibus
 dicere aut cum iis agere possit,
 sed potius propterea, quod ipsi
 hoc sit propositum, ut diis grata
 et dicat et faciat. Quotusquis-
 que eorum, qui nostra aetate

τε διαιρεῖσθαι τὰ ὄντα καὶ μιᾷ ἰδέᾳ δυνατὸς ἢ καθ' ἑν ἕκαστον περιλαμβάνειν, οὐποτ' ἔσται τεχνικὸς λόγων πέρι, καθ' ὅσον δυνατὸν ἀνθρώπῳ. ταῦτα δὲ οὐ μὴ ποτε κτήσεται ἄνευ πολλῆς πραγματείας· ἦν οὐχ ἕνεκα τοῦ λέγειν καὶ πράττειν πρὸς ἀνθρώπους δεῖ διαπονεῖσθαι τὸν σῶφρονα, ἀλλὰ τοῦ θεοῖς κεχαρισμένα μὲν λέγειν δύνασθαι, κεχαρισμένως δὲ πράττειν τὸ πᾶν εἰς δύναμιν. οὐ γὰρ δὴ ἄρ', ὡς Τισία, φασὶν οἱ σοφώτεροι ἡμῶν, ὁμοδούλοις δεῖ χαρίζεσθαι 274 μελετᾶν τὸν νοῦν ἔχοντα, ὅτι μὴ πάρεργον, ἀλλὰ δεσπόταις ἀγαθοῖς τε καὶ ἐξ ἀγαθῶν. ὥστ', εἰ μακρὰ ἢ περίοδος, μὴ θαυμάσης· μεγάλων γὰρ ἕνεκα

Mon. κτήσεται, quod propter meliorum librorum auctoritatem nunc non ausim recipere; placuit tamen Bekkero et Astio.

οἱ σοφώτεροι ἡμῶν] ἡμῶν om. Bodl. Vat. Par. T. et pr. Ven. II.

P. 274. ὁμοδούλοις δεῖ χ.] V. ἡμῶν, μὴ ὁμοδούλοις. Sed istud μὴ perabsurde intrusum, ut vidit Heindorf.; quanquam is postea ad Phaedon. p. 27. scribendum coniecit: *Ἐδ' γὰρ δὴ ἄρα — μὴ ὁμοδ. δ. χ.* Multi libri: ἡμῶν ἢ ὁμ. unde μὴ etiam magis suspectum. Recte illud in Vind. α. omissum est.

ἢ περίοδος] ἢι Bodl. S. male, praesertim quum ἦ in Bodl. etiam accentu careat.

homileticen tractant, tam magnificè de hac theologiae parte sentire solet? Quod post ἀλλὰ non iteratur ἕνεκα praepositio, de eo dictum est ad p. 255. A.

οὐ γὰρ δὴ ἄρα — ἀγαθῶν] Male vulgo μὴ ante ὁμοδούλοις interserebatur, qua vocula sententia misere pervertitur. Veram lectionem unus servavit Vind. α. Sententia verborum haec est: non enim, opinor, ο Τισία, sicuti viri nobis sapientiores aiunt, sapientem decet id meditari atque studere, ut iis, qui una cum ipso sunt in servitute, gratificetur, nisi quatenus id per occasionem fiat, sed ut dominis iisque bonis placeat.

In his liquet ὁμοδούλους vocari homines, qui sint servi deorum. Eandem habes sententiam Phaedon. p. 62. B. p. 63. A. B. C. p. 85. B., Legg. X. p. 902. B. 906. A. Critiae p. 109. B. ex quibus locis suspicari licet non sine specie verisimilitudinis Platonem hoc etiam loco Pythagoreorum dogmata ob oculos habuisse. Itaque quinam sint οἱ σοφώτεροι ἡμῶν, hac coniectura probata nemo incertus haerebit. De voc. πάρεργον v. ad Remp. VI. p. 498. A. De ὅτι μὴ conf. Reip. IX. p. 581. D. ὅτι μὴ μάθημα τιμὴν φέρει. Phaedon. p. 67. C. ὅτι μὴ πᾶσα ἀνάγκη. Formulam ἀγαθοῖς τε καὶ ἐξ ἀγαθῶν p. 246. B. tetigimus.

P. 274. εἰ μακρὰ ἢ περίο-

περιτέον, οὐχ ὡς σὺ δοκεῖς. ἔσται μὲν, ὡς ὁ λόγος φησὶν, εἴαν τις ἐθέλῃ, καὶ ταῦτα κάλλιστα ἐξ ἐκείνων γιγνόμενα.

ΦΑΙ. Παγκάλως ἔμοιγε δοκεῖ λέγεσθαι, ὦ Σώκρατες, εἴπερ οἷός τε τις εἴη.

ΣΩ. Ἄλλὰ καὶ ἐπιχειροῦντί τοι τοῖς καλοῖς καλὸν καὶ πάσχειν ὅτι ἂν τῷ ξυμβῆ παιθεῖν.

ΦΑΙ. Καὶ μάλα.

ΣΩ. Οὐκοῦν τὸ μὲν τέχνης τε καὶ ἀτεχνίας λόγων πέρι ικανῶς ἐχέτω.

ΦΑΙ. Τί μὲν;

ΣΩ. Τὸ δ' εὐπρεπείας δὴ γραφῆς πέρι καὶ ἀπρεπείας, πῆ γιγνόμενον καλῶς ἂν ἔχοι καὶ ὅπη ἀπρεπῶς, λοιπόν. ἦ γάρ;

εἴπερ οἷός τε τις εἴη] V. γε, quod correxit Heindorf. In Bodl. AT. et pr. Π. vocula plane ommissa.

B. ὅτι ἂν τῷ ξ.] ὅτι ἂν τῷ ξ. Bodl. Vat. Ven. II. Par. DORT.

δος] Si multis opus est ambagibus, quo ad veram eloquentiam perveniat. — οὐχ ὡς σὺ δοκεῖς, h. e. οὐχ ἕνεκα τοῦ εἰκότος, s. τῶν μικρῶν τούτων. Non opus, quod desiderabat Heindorf., ὦν.

ἔσται μὲν — γιγνόμενα] veruntamen, licet res altius sit repetenda, tamen haec quoque, de quibus loquimur, h. e. ars oratoria, ex illis optime nascentur. — εἴπερ οἷός τε τις εἴη], inell. haec omnia persequi. Non intelligo, quid Astium commoverit, ut sermonis rationem atque sensum ἂν requirere iterum iterumque statueret.

Ἄλλὰ καὶ ἐπιχειροῦντί τοι —] Hic non exputo, cur Heindorfio τοι fuerit suspectum. Habet enim haec vocula sedem veluti suam atque propriam in afferendis sententiis et locis communibus; v. ad Sympos. p. 219. A. de Rep. X. p. 595. E. al. Ce-

terum καὶ in istis: ἀλλὰ καὶ ἐπιχειροῦντι, positum ut De Rep. VI. p. 492. E. ἀλλὰ καὶ (vel) τὸ ἐπιχειρεῖν πολλὴ ἄνοια. Protag. p. 317. B. πολλὴ μωρία καὶ τοῦ ἐπιχειρήματος. Legg. IX. p. 853. B. τὸ καὶ ἀξιοῦν τῆς τῶν ἄλλων μοχθηρίας, κτλ.

B. πῆ γιγνόμενον — καὶ ὅπη] V. ad p. 271. A.

λόγων πέρι] Absolute positum: quod attinet ad orationes, v. ad p. 250. C. Noli vero mirari dictionem πράττειν ἢ λέγειν περὶ λόγων. Nam λόγων ita dicitur, ut simul τῶν γραμμάτων notionem complectatur.

Ἀκοήν γ' ἔχω λέγειν] h. e. famam auditione acceptam. Loquendi rationem illustravit Bastius Epist. Crit. Appendic. p. 33.

C. Γελοῖον ἦρουν] h. e. ἦρουν τι, ὃ γελοῖόν ἐστιν. De Rep. VII. p. 536. B. γελοῖον ἔοικα παθεῖν. Ibid. II. p. 368. A. θεῖον κεπόνθαι. Eurip.

ΦΑΙ. Ναι.

Cap. LIX. ΣΩ. Οἶσθ' οὖν, ὅπη μάλιστα θεῶν
χαριεῖ λόγων πέρι πράττων ἢ λέγων;

ΦΑΙ. Οὐδαμῶς. σὺ δέ;

ΣΩ. Ἀκοήν γ' ἔχω λέγειν τῶν προτέρων, τὸ δ' C
ἀληθές αὐτοὶ ἴσασιν. εἰ δὲ τοῦτο εὐροίμεν αὐτοί,
ἄρα γ' ἂν ἔθ' ἡμῖν μέλοι τι τῶν ἀνθρωπίνων δο-
ξασμάτων;

ΦΑΙ. Γελοῖον ἦρου. ἀλλ' ἂ φῆς ἀκηκοέναι, λέγε.

ΣΩ. Ἦκουσα τοίνυν περὶ Ναύκρατιν τῆς Αἰγύ-
πτου γενέσθαι τῶν ἐκεῖ παλαιῶν τινα θεῶν, οὗ καὶ
τὸ ὄρνεον τὸ ἱερόν, ὃ δὴ καλοῦσιν Ἴβιν· αὐτῷ δὲ
ὄνομα τῷ δαίμονι εἶναι Θεύθ. τοῦτον δὲ πρῶτον
ἀριθμὸν τε καὶ λογισμὸν εὐρεῖν καὶ γεωμετρίαν καὶ

πῆ γιγνόμενον] Schaefer. Melett. p. 74. corr. δη, quo non
opus. Mox θεῶν Bodl. Vat. Coisl. Ven. ΠΣΦ. Pariss. Vind. 1.
3. 4. 6.

Hippol. v. 278. Θαυμαστὸν εἶπας.
Sympos. p. 175. Α. ἄτοπὸν γ',
ἔφη, λέγεις, ubi v. ann. Gorg.
p. 518. E. καὶ σὺ νῦν, ὦ Καλ-
λίλλεις, ὁμοιότατον τοῦτω ἐργάζει.
Phaedon. p. 62. C. τοῖκε τοῦτο,
ὦ Σώκρατες, ἀτόπων. Legg. II. p.
658. E. ἄτοπον ἦρου. Ibid. p.
657. A. Θαυμαστὸν λέγεις. So-
phist. p. 237. C. χαλεπὸν ἦρου.
Lycurg. adv. Leocrat. c. 4. §.
2. πάντων ἀτοπώτατον ποιοῦσι,
i. e. ποιοῦσι τι, ὃ πάντων ἀτο-
πώτατόν ἐστιν. Quae apposui-
mus, ne quis γελοῖόν τι scri-
bendum opinetur.

οὗ καὶ τὸ ὄρνεον τὸ ἱε-
ρόν] Etsi recte dici poterat οὗ
καὶ τὸ ὄρνεον ἱερόν, sicuti est
Phaedon. p. 85. B. ἱερός τοῦ αὐ-
τοῦ θεοῦ, tamen alterum arti-
culum cur invitis codicibus cum
Stephano, Heindorfio, Astio de-
lendum putemus, nullam video
causam idoneam. Nam licet
haec verba sane hoc modo in-
terpretari: cui etiam avis
illa dicata est, quae per

totam Aegyptum tanquam
sacra colitur.

Θεύθ] De hoc vide quae di-
sputarunt Hug. in libro: My-
thologische Untersuchun-
gen, p. 268 sqq. Interpp. Cice-
ron. De N. D. III. 22. p. 610.
ed. Creuz. Literarum inventio-
ei tribuitur etiam in Phileb. p.
18. B. De litterarum inventori-
bus omnino v. Tacit. Annal.
XI. c. 14. Mox ne quis malit
ἀριθμούς τε καὶ λογισμούς, ut
est De Rep. VI. p. 510. C. οὐ
περὶ τὰς γεωμετρίας τε καὶ λο-
γισμούς καὶ τὰ τοιαῦτα πραγμα-
τευόμενοι. VII. p. 536. D. τὰ μὲν
τοίνυν λογισμῶν τε καὶ γεωμετριῶν
καὶ πάσης τῆς προπαιδείας: pri-
mum observandum est sequi de-
hinc γεωμετρίαν καὶ ἀστρονομίαν;
deinde λογισμὸν et ἀριθμὸν tan-
quam nomina abstracta recte in
singulari numero poni licuisse. Dein
πεττεῖαι καὶ κυβεῖαι quod com-
memorantur, audias Tim. Gloss.
p. 217. Πεττεῖα· ἡ διὰ ψήφων
παιδιά· ἐστι δὲ ὅτι καὶ γεωμε-

- D ἀστρονομίαν, ἔτι δὲ πεπτείας τε καὶ κυβείας, καὶ δὴ καὶ γράμματα. βασιλέως δ' αὖ τότε ὄντος Αἰγύπτου ὅλης Θαμοῦ περὶ τὴν μεγάλην πόλιν τοῦ ἄνω τόπου, ἣν οἱ Ἕλληνες Αἰγυπτίας Θήβας καλοῦσι, καὶ τὸν θεὸν Ἀμμωνα, παρὰ τοῦτον ἐλθὼν ὁ Θεὸς τὰς τέχνας ἐπέδειξε, καὶ ἔφη δεῖν διαδοθῆναι τοῖς ἄλλοις Αἰγυπτίοις. ὁ δὲ ἤρετο, ἦντινα ἐκάστη ἔχοι ὠφέλειαν. διεξιόντος δέ, ὁ τι καλῶς ἢ μὴ καλῶς δοκοῖ λέγειν,
- E τὸ μὲν ἔψεγε, τὸ δ' ἐπῆνει. πολλὰ μὲν δὴ περὶ ἐκάστης τῆς τέχνης ἐπ' ἀμφοτέρα Θαμοῦν τῷ Θεῷ λέ-

D. ἦν οἱ Ἕλληνες Αἰγ. Θ.] Sic Vind. 6., ut coniecerat Heindorf. Vulgo legebatnr ὄν. Quod natum errore est propter τοῦ ἄνω τόπου admissio.

τὰς τέχνας ἐπέδειξε] Flor. g. Vind. 4. 6. 7. a. Vat. Ven. II. Par. DGNOPT. ἀπέδειξε; non male.

ἐκάστη ἔχοι ὠφ] V. ἔχει, praeter fidem Bodl. Vat. Ven. ΠΣΑ.

τρίαν λέγει. ubi v. Ruhnken. qui docet, veteres quosdam interpretes in ea fuisse sententia, ut h. l. non vulgarem illum calculorum ludum significari putarent, sed mathematicam Aegyptiorum, quae tabula erat duodecim lineis conscripta, cursum solis et lunae per duodecim zodiaci signa ostendens. Quam in rem laudat Eustath. ad Odys. p. 1397. et Vopisc. Procul. c. 13. p. 749. ibique Salmasium. Ac refert de Aegyptiis similia Plat. Legg. VII. p. 819. B. — 820. C. Hermias tamen de vulgari calculorum lusu intellexit.

D. Θαμοῦ περὶ τὴν μεγάλην π.] Bene Astius: „Θαμοῦς, inquit, idem est qui Ἀμοῦς s. Ἀμμοῦς, Lat. Iuppiter Ammo, de quo v. Herod. II. 29. Ouzel. ad Minuc. Fel. Octav. p. 195. sq. Spanhem. De Usu et Praest. Num. II. p. 292. al. — Ὁ ἄνω τόπος autem est superior Aegyptus s. νόμος Θηβαῖος, in quo Thebae (Diospolis) sitae erant.“ — καὶ τὸν θεὸν Ἀμμωνα, h. e. sicuti

deum illum Thamum (qui rex antea appellatus est) Ammonem vocant. Liberius enim haec interposita sunt, quae sic poterant annecti: ὡς περὶ τὸν θεὸν Ἀμμωνα (καλοῦσι). Similiter Criton. p. 46. A. Ceterum Thamum vel Amum quod a Graecis Ammonem vocari significat, conf. Herodot. II. 42. Plutarch. De Irid. et Osir. g. Vigebat autem Ammonis cultus et adoratio maxime Thebis v. Diodor. Sic. I. 15. 45.

τὰς τέχνας ἐπέδειξε] artes suas ostentavit.

E. περὶ ἐκάστης τῆς τέχνης] de una quaque arte. De articulo, quem aliquot libri male omittunt, v. ad Phileb. p. 32. E. — ἐπ' ἀμφοτέρα, in utramque partem, ut eam vel laudaret vel vituperaret. De verbis λόγος πολὺς εἴη λέγειν, conf. Menex. p. 239. B. ὃ τε χρόνος βραχὺς ἀξίως διηγῆσασθαι. Critiae p. 119. B. ὁ μικρὸς ἂν χρόνος εἴη λέγειν.

ἐπὶ τοῖς γράμμασιν ἦν] quum de literis faceret iudicium. Politic. p. 244. B. ἐπ' αὐτῷ νῦν

γεται ἀποφήσασθαι, ἃ λόγος πολὺς ἂν εἴη διελθεῖν. ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τοῖς γράμμασιν ἦν, Τοῦτο δὲ, ὧ βασιλεῦ, τὸ μάθημα, ἔφη ὁ Θεῦθ, σοφωτέρους Αἰγυπτίους καὶ μνημονικωτέρους παρέξει· μνήμης τε γὰρ καὶ σοφίας φάρμακον εὐρέθη. ὁ δ' εἶπεν· ὦ τεχνικώτατε Θεῦθ, ἄλλος μὲν τεκεῖν δυνατὸς τὰ τῆς τέχνης, ἄλλος δὲ κρῖναι, τίν' ἔχει μοῖραν βλάβης τε καὶ ὠφελείας τοῖς μέλλουσι χρῆσθαι. καὶ νῦν σύ, πατήρ ὢν 275 γραμμάτων, δι' εὐνοίαν τὸναντίον εἶπες ἢ δύναται. τοῦτο γὰρ τῶν μαθόντων λήθην μὲν ἐν ψυχᾷς πα-

Parr. aliorumque librorum, Indidem correctum quod deinceps legatur δοκεῖ.

Ε. περὶ ἐκάστης τῆς τέχνης] Flor. θ. et Mon. om. τῆς. μνήμων. παρέξει] παρέξει Bodl. Vind 4. 7. Flor. g. h. Vat. Ven. II. Par. DNOP. et corr. F. παρέξειν ZΦBCEr. et pr. Coisl. item Vind. 1. 3. 6. Flor. a. b. c. i. Recte παρέξει Par. T. pr. m.

ἔσθην. De Rep. VI. p. 490. D. ἐπὶ τούτῳ νῦν γεγόναμεν, ubi v. annot. VII. p. 532. C.

μνήμης — φάρμακον] V. ad p. 230. D. Eodem prorsus modo Euripides in Palamede T. IX. p. 246. ed. Matth. τὰ γράμματα appellat λήθης φάρμακα.

P. 275. δι' εὐνοίαν —] inventi tui amore captus. Dein facile aliquis requirat ἢ ὁ δύναται. Sed non opus mutatione. Phileb. p. 35. Α. ἐπιθυμῶν τῶν ἐναντίων ἢ πάσχει, ad quem locum v. ann. Euthyphron. c. 13. p. 12. Α. Α. λέγω γὰρ δὴ τὸ ἐναντίον ἢ ὁ ποιητῆς ἐποίησεν, ubi frustra tentaveris ἢ ὁ ὁ ποιητῆς. Symp. p. 173. Α. De Rep. I. p. 334. Α. Ceterum δύνασθαι τι est aliquid efficere posse, ad aliquid valere. Phileb. p. 23. Ε. μῶν οὐ σοὶ καὶ πέμπτον προσδεήσει διάκρισιν τινος δυνάμενον; Gorg. p. 453. Α., ubi v. annot. coll. Matthiae ad Eurip. Med. p. 443. Nisi forte hoc loco λέγεσθαι intelligere malueris.

τοῦτο γὰρ —] κατὰ σύνοιαν

dictum: istud inventum tuum; istud, quod literas invenisti. longas autem verba hunc in modum: τοῦτο γὰρ παρέξει λήθην μὲν ἐν ψυχᾷς τῶν μαθόντων ἀμελετησά μνήμης. Itaque deinceps quam dici debuerit sic: αἶτε — ἀναμνησκομένων, accusativus infertur per anacoluthiam, perinde ac si antea scriptum fuerit: τοῦτο γὰρ παρέξει τοὺς μαθόντας ἐπιλανθανομένους. De re ipsa conf. Jul. Caes. Bell. Gall. VI. c. 14. De Druidibus: quod eos, qui discant, literis confisos nolint minus memoriae studere; quod fere plerisque accidit, ut praesidio literarum diligentiam in perdiscendo ac memoriam remittant. Quintil. Institut. XI. 2. 9. Quamquam invenio apud Platonem obstare memoriae usum literarum, videlicet quod illa, quae scriptis reposuimus, veluti custodire desinimus et ipsa securitate dimittimus. Plin. Epist. IX. 18, 2. Senec. Ep. 88, 28

ρέξει μνήμης ἀμελετησία, ἄτε διὰ πίστιν γραφῆς ἔξωθεν ὑπ' ἀλλοτριῶν τύπων, οὐκ ἔνδοθεν αὐτοὺς ὑφ' αὐτῶν ἀναμιμνησκομένους. οὐκ οὐκ μνήμης, ἀλλ' ὑπομνήσεως φάρμακον εὔρες. σοφίας δὲ τοῖς μαθηταῖς δόξαν, οὐκ ἀλήθειαν πορίζεις· πολυήκοοι γὰρ σοι γενόμενοι ἄνευ διδαχῆς πολυγνώμονες εἶναι δόξουσιν, B ἀγνώμονες ὡς ἐπὶ τὸ πλῆθος ὄντες καὶ χαλεποὶ ξυνεῖναι, δοξόσοφοι γεγονότες ἀντὶ σοφῶν.

ΦΑΙ. ὦ Σώκρατες, ῥαδίως σὺ Αἰγυπτίους καὶ ὀποδαπούς, ἂν ἐθέλῃς, λόγους ποιεῖς.

ΣΩ. Οἱ δὲ γ', ὦ φίλε, ἐν τῷ τοῦ Διὸς τοῦ Ἀωδωναίου ἱερῷ δρυὸς λόγους ἔφησαν μαντικὸς πρῶ-

P. 275. οὐκ ἔνδοθεν αὐτούς] Libri APDNOPT. ἔνδον, quod recepit Bekker. receperunt item Turicc. Et ferri potest ἔνδον. Melius tamen videtur ἔνδοθεν, quippe quod accuratius respondeat alteri illi ἔξωθεν. Rectissime vero dicitur ἔνδοθεν ἀναμιμνησκοθαι. Accedit quod praestantissimus cod. Bodl. cum aliis plurimis eam scripturam tuetur. Itaque nulla certe caussa est, cur quis ἔνδον praeferat, quod facillime e scripturae compendio oriri potuit. Mox Bodl. Par. PT. εὔρες.

B. ὡς ἐπὶ τὸ πλῆθος] Vind. 7. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πλῆθος.

Αἰγυπτίους καὶ ὀποδαπούς] τε vulgo post Αἰγυπτίους insertum cum Bodl. Vat. Ven. II. Par. DOP. Vind. 4. 7. Flor. h. Monacc. omisimus. Dein vulgo λόγους ποιολής, quod vix duo terve

certior est memoria, quae nullum extra se subsidium habet. Platonem in his quoque duces habuisse Pythagoreos non improbabilis coniectura est. Plutarchus enim auctor est Vit. Num. T. I. p. 74. D. illos nihil mandare solitos esse mutae atque surdae literarum memoriae.

B. ὡς ἐπὶ τὸ πλῆθος] ut plerumque. Reip. II. p. 364. A. Aliis locis est ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ.

ἐν τῷ τοῦ Διὸς—] Leniter Phaedrum increpat, quod narrationi hactenus expositae ideo nihil tribuat, quia ea ex Aegypto repetita sit. Prisci illi Graeci, inquit, vel quercus et rupes audiendas putarunt, si modo vera proderent; tu curabis, qua natione vel gente sit oriundus qui

quid dixerit, nec illud potius perpendes, vere an secus ille iudicaverit? De quercu Dodonaea v. Herod. II. 52. Quod autem addit καὶ πέτρας, ob oculos habuit illud ἐκ δρυὸς ἢ πέτρας, Odys. XIX, 163. Iliad. XXII, 126., quod abierat in proverbium, de qua re monuit Heindorf. Conf. Goettling. ad Heriod. Theog 35. qui sicuti quercus commemoratione oracula Dodonaea significari putat, ita istud: καὶ πέτρας, referendum censet ad oracula Delphica, ex specu Parnassi per Pythiam sacerdotem edita. Quod utut sese habet (non enim putamus rem isto commento confectam esse), illud tamen liquidum est, locutionem duplicem potissimum usum habere. Nam aut usurpatur de iis, qui

τους γενέσθαι. τοῖς μὲν οὖν τότε, ἅτε οὐκ οὔσι σοφοῖς, ὥσπερ ὑμεῖς οἱ νέοι, ἀπέχρη δρυὸς καὶ πέτρας ἀκούειν ὑπ' εὐηθείας, εἰ μόνον ἀληθῆ λέγοιεν· σοὶ δ' ἴσως διαφέρει, τίς ὁ λέγων καὶ ποδαπός; οὐ γὰρ ἐκεῖνο μόνον σκοπεῖς, εἶθ' οὕτως εἴτε ἄλλως ἔχει. C

ΦΑΙ. Ὅρθῶς ἐπέπληξας· καὶ μοι δοκεῖ περὶ γραμμάτων ἔχειν ἥπερ ὁ Θηβαῖος λέγει.

Cap. LX. ΣΩ. Οὐκοῦν ὁ τέχνην οἰόμενος ἐν γράμμασι καταλιπεῖν καὶ αὐτὸς ὁ παραδεχόμενος, ὥς τι σαφές καὶ βέβαιον ἐκ γραμμάτων ἐσόμενον, πολλῆς ἂν εὐηθείας γέμοι καὶ τῷ ὄντι τὴν Ἀμμωνος μαντείαν ἀγνοοῖ, πλέον τι οἰόμενος εἶναι λόγους γεγραμμένους D

libri tenent. Mox ἔφησαν optimi pro v. ἔφασαν. Nimirum ἔφησαν aoristus est: asseverarunt; de cuius usu v. Matthiae Gr. Ampl. §. 215. 2. coll. Butt. Gr. Ampl. Vol. 1. p. 543. ed. 2.

ὥσπερ ὑμεῖς οἱ νέοι] Heindorf. conī. ἡμεῖς. Sed ridet Socrates in universum vanam aequalium sapientiam. Deerat autem vulgo ante Οἱ δέ γε nomen Socratis.

σοὶ δ' ἴσως διαφέρει] δ' ἴσως om. Bodl. ΔΠΔΗΝΟΠΤ. Vind. 4. Flor 9.

C. πολλῆς ἂν εὐηθείας γέμοι] Bodl. ἂν om. cum ΔΠΔ ΝΟΡ. Flor. g. h. Vind. 4. 7. α. Tum γέμοι praebent Parr. DNP. Vind. 4. 7. α. Flor. g. h. Pro vulg. ἀγνοοῖ e Bodl. ΓΔΠΒCΗ. Flor. a. c. θ. Vind. I. ἀγνοοῖ recepimus.

ἀγενεαλόγητοι sunt neque originem humanam habere videntur, ut Odyss. XIX. 163. Virgil. Aen. VIII. 315. Iuvenal. VI. 11. coll. Boissonad. ad Nicet. T. II. p. 77. sq. coll. Schol. ad Plat. Rempl. VIII. 544. D. aut ponitur de iis, qui priscae aetatis referunt simplicitatem, et inter homines primævos numerandi videantur, ut Iliad. XXII. 126. ubi v. Eustath. conf. Barth. ad Stat. Theb. IX. 587. Cerda ad Aen. VIII. 315.

C. Ὅρθῶς ἐπέπληξας] ἐπιπλήττειν saepe poni vel de leniore reprehensione docuit Heindorf. ad Theat. p. 158. A. Ceterum compares Charmid. p. 155. A. ὀρθῶς, ἔφη, λέγεις, καὶ καλοῦμεν αὐτόν. Hipp. Mai. p. 291. D. πάνυ μὲν οὖν, ὡς Ἰππία, καὶ

καλῶς γε νῦν ὑπολαμβάνεις. Gorg. p. 463. C. ἐρωτῶ δὴ, καὶ ἀποκρίναι. Conf. ibid. p. 462. B. p. 449. C. Supra p. 269. C. Theat. p. 161. B. Legg. II. p. 655. B. πλέον τι οἰόμενος—] Ast. πλέον εἶναι pro desse explicat. Nec tamen locus vitio carere videtur. Heindorfius pro εἶναι desiderabat ἔχειν. Mihi magis satisfecerit, si scriptum legatur: πλέον τι οἰόμενος ποιεῖν λογ. γρ. Phaedon. p. 115. C. βουλομένη ἂν πλέον τί με ποιῆσαι ἀπολογούμενον. ubi v. ann. Sententia enim ita haec fuerit: existimans, sermones scripto mandatos plus efficere, quam ut scientem ea comonefaciant, de quibus scriptum fuerit. Sed penes alios esto iudicium.

τοῦ τὸν εἰδὸτα ὑπομνήσαι περὶ ὧν ἂν ἦ τὰ γεγραμμένα;

ΦΑΙ. Ὅρθότατα·

ΣΩ. Δεινὸν γάρ που, ὦ Φαῖδρε, τοῦτ' ἔχει γραφή καὶ ὡς ἀληθῶς ὅμοιον ζωγραφία. καὶ γὰρ τὰ ἐκείνης ἔκγονα ἔστηκε μὲν ὡς ζῶντα, ἐὰν δ' ἀνέρωτι, σεμνῶς πάνυ σιγᾷ. ταῦτόν δὲ καὶ οἱ λόγοι· δόξαις μὲν ἂν ὡς τι φρονοῦντας αὐτοὺς λέγειν, ἐὰν δὲ τι ἔρη τῶν λεγομένων βουλόμενος μαθεῖν, ἔν τι σημαίνει μόνον ταῦτόν ἀεὶ. ὅταν δὲ ἅπαξ γραφῇ, κυλινδεῖται μὲν πανταχοῦ πᾶς λόγος ὁμοίως παρὰ τοῖς ἐπαίτουσιν, ὡς δ' αὐτῶς παρ' οἷς οὐδὲν προσήκει, καὶ οὐκ ἐπίσταται λέγειν οἷς δεῖ γε καὶ μή. πλημμελούμενος δὲ καὶ οὐκ ἐν δίκῃ λαιδορηθεὶς τοῦ πατρὸς ἀεὶ δεῖται βοηθοῦ· αὐτὸς γὰρ οὔτ' ἀμύνασθαι οὔτε βοηθηῖσαι δυνατὸς αὐτῷ.

E. κυλινδεῖται μὲν] καλινδεῖται ΣΦρ. Recte Fischer. ad Phaedon. p. 341. et ad Xenoph. Cyr. 1. 4. 5. praetulit formam κυλινδεῖται. cfr. Bornem. ad Xenoph. Symp. p. 208.

οἷς δεῖ γε καὶ μή] Hirschig. corr. οἷς δεῖ τε καὶ μή. veri-

ταῦτον δὲ καὶ οἱ λόγοι] eademque ratio est orationum. De hoc ταῦτόν dictum est ad Reipubl. VII. p. 535. D. Symp. p. 178. E. Deinde ad σημαίνει e praegressis intell. ὁ λόγος, ut oratio a plurali ad singularem numerum transisse existimanda sit.

E. πλημμελούμενος δὲ καὶ —] Demosthen. De Coron. p. 279. 4. ed. Reisk. τὸν θεὸν πλημμελῶμενον, ubi Schaeferus huius loci non immemor fuit, laudans praeterea Stephani Thes. c. 7720. A.

P. 276. τούτου ἀδελφὸν γνήσιον] Intelligitur vivus sermo, h. e. colloquium. Eo utebatur Socrates, ideoque nunc opponitur vanae illi et iactabundae rhetoricae, quae omnis philosophiae expers sibi unice in inani- bus orationis ornamentis ac le-

nociniis captandis placebat. Ceterum conf. Protagor. p. 329. A. εἰ δὲ ἐπανέροίτο τι, ὡς περ βιβλία οὐδὲν ἔχουσιν οὔτε ἀποκρίνασθαι οὔτε αὐτοὶ ἐρέσθαι. Theaet. p. 164. E.

B. ὧν σπερμάτων κήδοιτο —] Relativum positum fere pro εἰ τινων. Menon. p. 92. B. πῶς οὖν ἂν, ὦ δαιμόνιε, εἰδείης περὶ τούτου τοῦ πράγματος, εἴτε τι ἀγαθὸν ἔχει ἐν ἑαυτῷ εἴτε φλαῦρον, οὐ παντάπασιν ἀπειρος εἴης. Ibid. p. 89. E. οὐκοῦν τούναντίον αὐτῷ, οὐ μήτε διδάσκαλοι μήτε μαθηταὶ εἶεν, καλῶς ἂν αὐτὸ εἰκάζοντες εἰκάσομεν μὴ διδάκτον εἶναι; Ibid. p. 96. C. Hipp. Man. p. 284. A. Charmid. p. 171. E. Phileb. p. 60. C. Legg. X. p. 927. C. XII. p. 964. C. Xenoph. Anab. I. 3, 17. Cyrop. I. 6, 19. Ad καὶ ἔγκαρπα βούλοιο γενέσθαι pronomem ε̄ ac-

ΦΑΙ. Καὶ ταῦτά σοι ὀρθότατα εἴρηται.

ΣΩ. Τί δ' ; ἄλλον ὀρῶμεν λόγον, τούτου ἀδελ- 276
φρον γνήσιον, τῷ τρόπῳ τε γίνεταί, καὶ ὅσῳ ἀμεί-
νων καὶ δυνατώτερος τούτου φύεται;

ΦΑΙ. Τίνα τοῦτον, καὶ πῶς λέγεις γιγνόμενον;

ΣΩ. Ὅς μετ' ἐπιστήμης γράφεται ἐν τῇ τοῦ
μανθάνοντος ψυχῇ, δυνατὸς μὲν ἀμῦναι ἑαυτῷ, ἐπι-
στήμων δὲ λέγειν τε καὶ σιγᾶν πρὸς οὓς δεῖ.

ΦΑΙ. Τὸν τοῦ εἰδότης λόγον λέγεις ζῶντα καὶ
ἔμψυχον, οὗ ὁ γεγραμμένος εἶδωλον ἄν τι λέγοιτο
δικαίως.

Cap. LXI. ΣΩ. Παντάπασι μὲν οὖν. τόδε δὴ B
μοι εἰπέ· ὁ νοῦν ἔχων γεωργός, ὧν σπερμάτων κή-
δοιτο καὶ ἔγκαρπα βούλοιτο γενέσθαι, πότερα σπουδῇ
ἂν θέρους εἰς Ἀδώνιδος κήπους ἀρῶν χαίροι θεωρῶν

similiter.

P. 276. τῷ τρόπῳ τε γ.] τε nuper revocatum ex optimis plu-
rimisque codicibus. Pro γνήσιον codd. tantum non omnes cum Bodl.
et Vat. γνήσιος. Coisl. corr. γνήσιον.

cusandi casu repetendum, quae
pervulgata est loquendi ratio.

εἰς Ἀδώνιδος κήπους ἀ-
ρῶν] De hortis Adonidis multi
multa scripserunt, veluti Me-
ursius in Graecia Feriata, in
Gronov. Thes. VII. p. 706. Zor-
nius ad Hecataeum Abderit. p.
167. Valcken. ad Theocrit. Ado-
niazus. v. 112. sqq. Wytten-
bach. ad Plut. de S. N. V. p.
79. Bast. Epist. Crit. p. 153
159. Böttiger. in Sabina, p.
225 sq. Creuzer. in Annal.
Heidelberg. a. 1801. fasc. I. p.
43 sqq. Breviter rem complexus
est Wüstemann. ad Theocrit.
Id. XV. 135, quem vide. Sui-
das: Ἀδώνιδος κῆποι, inquit,
ἐκ θριδάκων καὶ μαράθρων, ἀπερ
κατέσπειρον ἐν ὀστράκοις. χρῶν-
ται δὲ ἐπὶ τῶν ἐπιπολαίων καὶ
κούφων τῇ παρουσίᾳ, et mox:
Ἀδώνιδος κῆπος, ἐπὶ τῶν ἀώρων

καὶ ὀλιγοχρονίων καὶ μὴ ἐρύιζω-
μένων. Verbum arandi de tota
agricultura usurpatum bene de-
fendit Buttmanus. Est igitur
hoc loco idem quod inserere.
Nam aratio proprie in Adonidis
hortis sane nulla intelligi potest.
v. Schneider. Lex. s. v. Stru-
cturam verborum: ἀρῶν εἰς κή-
πους, explanavit Bernhardt
Synt. p. 219. Sententia verbo-
rum haec est: Prudens agri-
cola, num semina, quae
ipsi curae cordique sint,
quaeque velit esse frugi-
fera, studiose aestatis
tempore in hortis Adoni-
dis inarabit, gaudebitque
ea videns intra octo dies
propullulantia, an istud
quidem ludi festaeque ob-
lectationis gratia faciet,
si quando faciat, illa ve-
ro, quae serio tractet,

καλοῦς ἐν ἡμέραισιν ὀκτὼ γιγνομένους, ἢ ταῦτα μὲν δὴ παιδιᾶς τε καὶ ἐορτῆς χάριν δροφῆ ἄν, ὅτε καὶ ποιοῖ, ἐφ' οἷς δὲ ἐσπούδακε, τῇ γεωργικῇ χρώμενος ἄν τέχνῃ, σπείρας εἰς τὸ προσῆκον, ἀγαπῶν ἄν ἐν ὀγδόῳ μηνὶ ὅσα ἐσπειρε τέλος λαβόντα;

C ΦΑΙ. Οὕτω που, ὦ Σώκρατες, τὰ μὲν σπουδῇ, τὰ δὲ ὡς ἐτέρως ἄν, ἢ λέγεις, ποιοῖ.

ΣΩ. Τὸν δὲ δικαίων τε καὶ καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἐπιστήμας ἔχοντα τοῦ γεωργοῦ φῶμεν ἥττον νοῦν ἔχειν εἰς τὰ ἑαυτοῦ σπέρματα;

B. τῇ γεωργικῇ χρώμενος ἄν τέχνῃ] V. τῇ γεωργικῇ ἄν χρώμενος ἄν τ. Prius ἄν omittunt libri fere omnes; posterius Bodl. Flor. θ. ΔΠΟΤ. post τέχνῃ collocant.

C. φῶμεν ἥττον νοῦν ἔχειν] V. ἥττω, quod ex Bodl. ΓΑΦΒC EFGH. septem Florentinis, aliis, correctum. Bodl. ἥττον, accentu vitium arguente.

ubi agri colendi arte usus in solum suum immiserit, satis habebit, si mense octavo quae severit ad maturitatem pervenerint? Absurde scribebatur τῇ γεωργικῇ ἄν χρώμενος ἄν τέχνῃ - ἀγαπῶν ἄν. Neque enim duae hic notiones sunt, sed una, χρῆσθαι γεωργικῇ. v. Hermannum de ἄν particula p. 189. libr. IV. c. 5., qui huius loci non fuit immemor.

C. τὰ δὲ ὡς ἐτέρως] Saepe ὡς ἐτέρως, quod dicitur ut ὡς αὐτως, apud optimos quosque scriptores reperitur. v. Sophist. p. 266. A. Tim. p. 63. E. Demosth. pro Coron. p. 252. 7. 298. 21. Themist. Orat. I. p. 15. ed. Dind. al. conf. Kōn. ad Gregor. Corinth. p. 76. Atque hinc prudenter Schoemannus ad Isaeum p. 368. defendit, quod ibi legitur, καὶ μὴ ὡς ἄλλως ποιήσωσι.

ἐν ὕδατι γράψει] Proverbium ἐπὶ τῶν μάτην πορούντων, ut ait Suidas. vid. intpp. ad Lucian. Catapl. §. 21. Gatak. Opp. Critt. p. 527. Huschk.

Anal. Critt. p. 62., intpp. ad Catull. 70, 3. Cupido mulier quod dicit amanti, in vento et rapida scribere oportet aqua. Loci obscuri sensum hunc putamus esse: Non igitur illa (τὰ δίκαια, καλά, ἀγαθά, quae cognovit) studiose in aqua inscribet, atramento ea per calamum spargens atque per orationes, quae sibi met ipsis non valeant ratione et oratione succurrere, neque vera satis explicare possint: h. e. non inanem perdet operam scribendo, quandoquidem quae chartis mandantur non tantum valent ad alios instituendos et erudiendos, quantum viva magistri vox, quae et dubitationibus, si quae oriantur, facile occurrat, et in illustranda rerum veritate plurimum efficere possit. Superest, ut de singulis moneamus. Itaque μέλανι est atramento, ut Pol. p. 420. C. Plutarch. Moral. p. 84. D. 87. E. III. p. 851. D. 980. A. Verba μετὰ λόγων cum

ΦΑΙ. Ἡκιστά γε.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα σπουδῇ αὐτὰ ἐν ὕδατι γράψει μέλανι σπείρων διὰ καλάμου μετὰ λόγων ἀδυνάτων μὲν αὐτοῖς λόγῳ βοηθεῖν, ἀδυνάτων δὲ ἱκανῶς τάληθῆ διδάξαι.

ΦΑΙ. Οὐκουν δὴ τό γ' εἰκός.

ΣΩ. Οὐ γάρ· ἀλλὰ τοὺς μὲν ἐν γράμμασι κή- D
πους, ὡς ἔοικε, παιδιᾶς χάριν σπερεῖ τε καὶ γράψει, ὅταν γράφῃ, ἑαυτῷ τε ὑπομνήματα θησαυριζόμενος, εἰς τὸ λήθης γῆρας ἐὰν ἴκηται, καὶ παντὶ τῷ ταύ-

ἀδυνάτων μὲν] Prave vulgo bis ἀδυνατῶν, quod ex Vat. Ven. II. Par. DFNOPT. Mon. correctum. Pro τάληθῆ, quod tuentur Bodl. Vat. Ven. III. alii multi, vulgo erat τάληθές.

Οὐκουν δὴ τό γ' εἰκός] Bodl. Flor. g. h. οὐκ οὐν.

D. γράψει, ὅταν γράφῃ] Editt. vett. et codd. mss. ὅταν δὲ γράφῃ. Recte Bekker. δὲ abiecit.

δια καλάμου ita consociata sunt, ut διὰ καλάμου μετὰ λόγων idem fere sit, quod διὰ καλάμου καὶ λόγων. Supra p. 253. E. μάστιγι μετὰ κέντρων, h. e. καὶ κέντροις. Ibid. D. τιμῆς ἐραστῆς μετὰ σφροσίνης τε καὶ αἰδοῦς. Legg. X. p. 906. A. B. Utrumque tamen ex σπείρων suspēditur. Denique facete dictum, λόγοι ἑαυτοῖς λόγῳ βοηθεῖν ἀδύνατοι, in quibus λόγῳ per diligiam intellexerim de ratione pariter atque oratione. Badhamus locum sic refingendum censet: (ἐν) μέλανι σπείρων διὰ καλάμου σπέρματα λόγων.

D. ὅταν γράφῃ] h. e. si quando scribat. Antea B. δρῶν ἄν, ὅτε καὶ ποιῶ. v. Protag. p. 360. B. φοβοῦνται ὅταν φοβῶνται. Gorg. p. 468. A. ταῦτα πράττουσιν, ὅταν πράττωσιν. Enthym. p. 7. D. ἐχθροὶ γιγνώμεθα, ὅταν γιγνώμεθα. Sed v. ad Remp. II. 374. E. Vitiosum est quod vulgo edebatur ὅταν δὲ γράφῃ, recte illud a Bekkerō correctum.

ἑαυτῷ τε ὑπομνήματα —]

Locus quantopere a posterioris aetatis scriptoribus celebratus sit, docebunt quae docte collegit Ast. Commentar. ad h. I. p. 602. Pro εἰς τὸ λήθης γῆρας ἐὰν ἴκηται Kusterus ad Suid. T. II. p. 438. corrigebat εἰς τὴν τοῦ γῆρας λήθην. Quem prudenter refellit Toupius Emendatt. in Suid. T. II. p. 254. ed. Lips. Nimirum intelligitur senectus, quae oblivionem sibi propriam habet, sive senectus obliviosa. Qui usus genitivi etsi proprius fere poëtis est, de quibus v. Matthiae Gr. Gr. §. 316. f. p. 786 sq. Bernhardy Syntax. p. 163. Hermann, ad Soph. Electr. v. 19. Oed. Tyr. v. 826. Seidler. ad Eurip. Electr. v. 651. tamen nec a consuetudine Platonis abherret, sicuti oratio ipsius poëticum traxit colorem, id quod hoc loco factum esse facile intelligas. Sic Legg. V. p. 734. C. ὁ τῆς ἀνδρείας βίος et ὁ τῆς δειλίας βίος. Ibid. VIII. p. 829. B. ἐν τῷ τῆς εἰρήνης βίῳ. Mireris igitur Winckelmannum Praef. ad Phaedr. edit.

τὸν ἔχθος μειόντι· ἡσθήσεται τε αὐτοὺς θεωρῶν
φρομένους ἀπαλούς. ὅταν ἄλλοι παιδιαῖς ἄλλαις χρω-
νται, συμποσίοις τε ἄρδοντες αὐτοὺς ἑτέροις τε ὅσα
τούτων ἀδελφά, τότε ἐκεῖνος, ὡς ἔοικεν, ἀντὶ τούτων
οἷς λέγω παίζων διάξει.

Ε ΦΑΙ. Παγκάλην λέγεις παρὰ φάυλην παιδιάν,
ὡ Σώκρατες, τοῖ ἐν λόγοις δυναμένου παίζειν, δι-
καιοσύνης τε καὶ ἄλλων ὧν λέγεις περὶ μυθολογοῦντα.

ΣΩ. Ἔστι γάρ, ὦ φίλε Φαῖδρε, οὕτω πολὺ δ',
οἶμαι, καλλίων σπουδῇ περὶ αὐτὰ γίγνεται, ὅταν τις
τῇ διαλεκτικῇ τέχνῃ χρώμενος, λαβὼν ψυχὴν προσή-
κουσαν, φυτεύῃ τε καὶ σπείρῃ μετ' ἐπιστήμης λόγους,
277 οἱ ἑαυτοῖς τῷ τε φυτεύσαντι βοήθειν ἱκανοὶ καὶ οὐχί

ὅταν ἄλλοι παιδιαῖς] Hic quoque vulgo δὲ post ὅταν in-
sertum legebatur. Abieciimus illud nunc auctoritate Bodl. Flor. a.
b. g. h. i. θ. Vind. 1. 3. 4. 6. 7. a. et reliquorum librorum om-
nium praeter Paris. E. Stephan. conl. ὅταν τε ἄλλ. Turicc. δὲ male
tenuerunt.

ἀντὶ τούτων οἷς λέγω π.] V. λέγων, quod e Vind. 4. 7. a.

Turic. min p. VII. verba sic re-
fingi conantem: *θησαυριζόμενος*
εἰς τὸ γῆρας, λήθης φάρμακα,
καὶ παντὶ κ.τ.λ. Nam *λήθης*
φάρμακα, quod dixit Eurip.
Palam. Fragm. II., eo etsi Plato
usus est p. 275. A., tamen ad
hunc locum nihil pertinet. Nec
Euseb. Hist. Eccles. V, c. II.
et Clem. Al. Strom. I. p. 322.
ed. Pott. locum accurate attu-
lerunt, sed ad rem suam adhi-
buerunt admixtis alienis. —
ὑπομνήματα, commentarios,
quibus memoriae infirmitas suble-
vetur. — *ταὐτὸν ἔχθος με-*
τιόντι, item boni, iusti
et pulcri studioso ideo-
que indigenti simili me-
moriae adminiculo. Vult
igitur eo nomine scripturam
etiam aliis prodesse, qui eadem
persequantur studia. Alii aliter
interpretati sunt, cogitantes de

commentariis in usum discipulo-
rum conscriptis.

ὅταν ἄλλοι παιδιαῖς —]
Nulla opus particula est, quum
haec praecedentium verborum
explicationem contineant, ut Ast.
acute pervidit. Usus verbi *ἀρ-*
δειν illustravit Wyttenbach.
ad Plutarch. de S. N. V. p. 117.
et Sept. Sap. Conviv. p. 151.
E. Cum universa sententia Vic-
tor. Varr. Lectt. XII. 18. com-
parat Cic. pro Arch. c. 13.
quare quis me tandem re-
prehendat — si, quantum
ceteri ad res suas obeun-
das, quantum ad festos
dies ludorum celebra-
ndos, quantum ad alias vo-
luptates — conceditur tem-
porum; quantum alii tri-
buunt tempestivis convi-
viis, quantum denique
aleae, quantum pilae, tan-

ἄκαρποι, ἀλλ' ἔχοντες σπέρμα, ὅθεν ἄλλοι ἐν ἄλλοις ἤθεσι φνόμενοι τοῦτ' ἀεὶ ἀθάνατον παρέχειν ἱκανοί, καὶ τὸν ἔχοντ' εὐδαιμονεῖν ποιοῦντες, εἰς ὅσον ἀνθρώπῳ δυνατόν μάλιστα.

ΦΑΙ. Πολὺ γὰρ τοῦτ' ἔτι κάλλιον λέγεις.

Cap. LXII. ΣΩ. Νῦν δὴ ἐκεῖνα ἤδη, ὦ Φαῖδρε, δυνάμεθα κρίνειν; τούτων ὁμολογημένων.

ΦΑΙ. Τὰ ποῖα;

ΣΩ. Ὡν δὴ πέρι βουλευθέντες ἰδεῖν ἀφικόμεθα εἰς τόδε, ὅπως τὸ Λυσίου τε ὄνειδος ἐξετάσαιμεν τῆς τῶν λόγων γραφῆς πέρι, καὶ αὐτοὺς τοὺς λόγους, οἳ τέχνη καὶ ἄνευ τέχνης γράφοντο. τὸ μὲν οὖν ἔντεχνον καὶ μὴ δοκεῖ μοι δεδηλωσθαι μετρίως.

et marg. Par. F. mutatum. Aliquot libri λέγοι. Dein Bodl. Vat. Ven. II. διεξε, unde prodiit scriptura etiam vitiosior, διεξεῖσι, quae occupavit Par. C. DNOP. Ven. Σ. al.

P. 277. ἱκανοὶ καὶ οὐχὶ ἄκαρποι] Omisimus τε vulgo post ἱκανοὶ interpositum cum Flor. c. g. Vind. 7. a. ANNP. Delevit etiam Bekker.

tum mihi egomet ad haec studia recolenda sumsero?

ἀντὶ τούτων οἷς λέγω παλίων διάξει] Heindorf. malebat ἐν οἷς λ. π., sed praepositione sermonem facile carere recte Butt. monuit. Nec probo I. Bakium ad Cleomed. p. 440. conicientem οἷς λέγω π. ἐνδιάξει. Enimvero verba sic connectenda sunt: τότε ἐκεῖνος διάξει παλίων τούτοις, ἃ λέγω, ἀντὶ τούτων s. ἐκείνων. Portentosa hic quoque coniectura est Winckelmanni Praef. ad edit. min. Turic. p. X.: τότε ἐκεῖνος, ὡς φοικεν, ἀντὶ τούτων ἐν λόγοις παλίων διεξεῖσι, ad quam commendandam certe nihil valent illa p. 262. D.

E. Παγκάλην λέγεις] Feminina huius adiectivi forma legitur etiam Hipp. Mai. p. 288.

C. Legg. IV. p. 722. C. De Republ. I. p. 338. A. ai. Disputavit de hoc genere nonnulla Lobeck. ad Aiac. v. 175. — μυθολογεῖν nunc dicitur is, qui in eiusmodi rebus rimandis veluti ingenio suo indulget animumque tanquam narrationibus et fabulis oblectat, libere in earum tractatione versans neque dialectica utens severitate. Mox ad λαβῶν ψυχὴν πρόσήκουσαν contendas Gorg. p. 486. A. εἴ τις εὐφυνᾷ λαβοῦσιν τέχνη φῶτα ἐθικε χεῖρονα.

P. 277. βοηθεῖν ἱκανοί] Intell. εἰσὶ, quod post ἱκανῶν omitti solere ostendit Schaefer. ad Lamb. Bos. p. 334. Hinc deinceps ἀλλ' ἔχοντες dicitur, quod eo minus offendit, quo frequentius legitur εἰμὲ ἔχον. v. ad Reip. X. p. 602. C. Phaedon. p. 69. B. al. — ἄλλοι,

ΦΑΙ. "Εδοξέ γε δή: πάλιν δὲ ὑπόμνησόν με, πῶς.

ΣΩ. Πρὶν ἂν τις τό τε ἀληθὲς ἐκάστων εἰδῆ
περὶ ὧν λέγει ἢ γράφει, κατ' αὐτό τε πᾶν ὀρίζεσθαι
δυνατὸς γένηται, ὀρισάμενός τε πάλιν κατ' εἶδη μέχρι
τοῦ ἀτμήτου τέμνειν ἐπιστηθῆ, περὶ τε ψυχῆς φύσεως
C διδῶν κατὰ ταῦτά τὸ προσαρμόττον ἐκάστη φύσει
εἶδος ἀνευρίσκων οὕτω τιθῆ καὶ διακοσμῆ τὸν λό-
γον, ποικίλη μὲν ποικίλους ψυχῆ καὶ παναρμονίους
διδούς λόγους, ἀπλοῦς δὲ ἀπλῆ, οὐ πρότερον δυνα-
τὸν τέχνη ἔσεσθαι καθ' ὅσον πέφυκε μεταχειρισθῆναι
τὸ λόγων γένος, οὔτε τι πρὸς τὸ διδάξαι οὔτε τι
πρὸς τὸ πείσαι, ὡς ὁ ἔμπροσθεν πᾶς μεμήνυκεν ἡμῖν
λόγος.

B. πάλιν δὲ ὑπόμνησόν με, πῶς.] Haec verba, vulgo una cum sequentibus πρὶν ἂν κ.τ.λ. Socrati tributa, Phaedro adscribenda esse primus vidit Schleierm. Et sic codices aliquot. Mox Bodl. et alii nonnulli vitiose ἴδῃ.

κατ' αὐτό τε πᾶν ὄρ.] Sic codd. optimi atque plurimi loco vulg. κατ' αὐτό γε π., quod Steph. mutatum volebat in κατ' αὐτό γε π. Dein pro κατ' εἶδη Bodl. Vat. Ven. Ξ Par. DT. κατὶδῃ.

int. λόγοι. — τοῦτ' ἀεὶ ἀθ. παρ., sc. τὸ σπέρμα ἐκείνων τῶν λόγων. — Pro φνόμενοι ne quis φνόνται scribendum putet, hic item intelligas εἰσὶ, quae tamen ratio paullo durior.

B. κατὰ ταῦτά] itidem, pariter.

D. εἴτε Ἀνσίας ἢ τις ἄλλος] Sic ἢ post εἴτε illatum De Rep. III. p. 533. B. Legg. V. p. 739. D. Aristoph. Nubb. 272. sqq. Alia suppediabant Schaeffer. Melett. p. 5. Lobeck. ad Aiac. p. 245 sq. Iacobs ad Achill. Tat. p. 946. Intelligitur vero alius aliquis, Lysiae similis, id quod ex ipsa sententiae ratione facile intelligitur. Tum νόμους τιθεὶς σύγγραμμα πολιτικὸν γράφων adiectum est ad explicandum vocabuli δημοσίαι vim et potestatem. Quippe τὸ δημοσίαι γράφειν cernitur in

eo, ut quis legum formulas componat eoque scriptionem πολιτικὴν exhibeat. Nam leges sunt συγγράμματα πολιτικά, ut p. 258. A. Itaque non haerendum in isto νόμους τιθεὶς, quod Schleierm. pro glossemate habebat, non dissentiente Heindorfio. Nam prius participium modum et rationem alterius indicat: *indem er Gesetze gebend eine Staatsschrift verfasst*. Proxima verba, in quibus omnem sententiae vim positam esse liquet, proprie de omni scriptionis genere accipienda videntur. Nam ego si quid video, res ipsa hanc fere postulat sententiam: ita ut sibi persuadeat scriptionibus suis insignem quandam inesse firmitatem et perspicuitatem, quum tamen in iis veri desideretur scientia et cognitio. Itaque rem si ad amus-

ΦΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν τοῦτό γε οὕτω πως ἐφάνη.

Cap. LXIII. ΣΩ. Τί δ' αὖ περὶ τοῦ καλὸν ἢ αἰσχρὸν εἶναι τὸ λόγους λέγειν τε καὶ γράφειν, καὶ ὅπη γιγνόμενον ἐν δίκῃ λέγοιτ' ἂν ὄνειδος ἢ μῆ, ἄρα οὐ δεδήλωκε τὰ λεχθέντα ὀλίγον ἔμπροσθεν —

ΦΑΙ. Τὰ ποῖα;

ΣΩ. Ὡς εἴτε Λυσίας ἢ τις ἄλλος πώποτε ἔγραψεν ἢ γράψει ἰδίᾳ ἢ δημοσίᾳ, νόμους τιθεῖς σύγγραμμα πολιτικὸν γράφων, καὶ μεγάλην τινὰ ἐν αὐτῷ βεβαιότητα ἠγούμενος καὶ σαφήνειαν, οὕτω μὲν ὄνειδος τῷ γράφοντι, εἴτε τίς φησιν εἴτε μῆ. τὸ γὰρ ἀγνοεῖν ὕπαρ τε καὶ ὄναρ δικαίων τε καὶ ἀδίκων περὶ E

διδὼν κατὰ ταῦτά] V. κατὰ ταῦτα, quod correxit Bekker.

C. περὶ τοῦ καλοῦ] περὶ τὸ κ. Bodl. Vat. Ven. II.

D. ἢ μῆ, ἄρα οὐ δεδήλωκε] Vulgatum εἰ μὴ ἄρα correxerunt Cornar. et Heindorf. Et ἢ in Parr. DE. superscriptum exstat.

ἢ γράψει ἰδίᾳ] V. γράψει, quod e Bodl. AΞΙΙΔΝΟΡΤ. Flor. g. h. θ. Vind. 7. Mon. correctum. Mox A habet ἐαυτῷ pro ἐν αὐτῷ. Par. P. ἐν ἑαυτῷ.

sim exigimus, hoc fere modo scriptum esse oportuit: σύγγραμμα πολιτικὸν γράφων, μεγάλην τινὰ ἐν τοῖς ἑαυτοῦ λόγοις ἠγούμενος βεβαιότητα καὶ σαφήνειαν ἐνεῖναι. Quocirca Astius orationem censet, interpositis post δημοσίᾳ verbis νόμους τιθεῖς σύγγραμμα πολιτικὸν γράφων, ita esse mutatam, ut sequentia proxime praegressis annexa sint et ad ea conformata. Qua ratione acquiesceremus, nisi suppeteret etiam alia difficultatis tollendae ratio. Legendam enim cum codd. quibusdam ἑαυτῷ vel αὐτῷ, ut sibi pro suis libris dictum sit. Ceterum καὶ ante μεγάλην perperam deletum ivit Heindorf. Est enim idem fere quod καὶ ταῦτα, et quidem, idque, a deo; de quo v. Schaefer. ad Greg. Corinth. p. 985. Ad ἠγούμενος —

σαφήνειαν int. εἶναι vel οὔσαν. v. Matthiae Gr. §. 534. ann. 2. p. 1241. ed. 3. Similiter Sophocli. Electr. 899. ὧν δ' ἐν γαλήνῃ πάντ' ἔδεροκόμην τόπον, sc. ὄντα.

E. ὕπαρ τε καὶ ὄναρ] h. e. omnino. Dictio proverbialis, ut οὐτ' ὄναρ οὐθ' ὕπαρ, quo Plato Phileb. p. 36. E. al. utitur; v. Lobeck. ad Phryn. p. 422 sqq. Dein ἀγνοεῖν cum περὶ et genitivo iunctum, quemadmodum ἐπίστασθαι, εἰδέναι, ἐπατεῖν, de quibus dictum est supra. Ad οὐκ ἐκφεύγει sequente μῆ οὐκ ἐπ. εἶναι contendas Isaem De Apollodor. heredit. §. 3. οὐ διαφεύγει μῆ οὐ — γιγνωσκεσθαι. Plat. Sophist. p. 235. B. οὐκέτ' ἐκφεύξομαι — τὸ μῆ ἐκ τοῦ γένους εἶναι τῶν θαυμαστοποιῶν εἰς. v. Wex ad Sophocli. Antig. p. 142.

καὶ κακῶν καὶ ἀγαθῶν οὐκ ἐκφεύγει τῇ ἀληθείᾳ μὴ οὐκ ἐπονείδιστον εἶναι, οὐδὲ ἂν ὁ πᾶς ὄχλος αὐτὸ ἐπαινέσῃ.

ΦΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν.

ΣΩ. Ὁ δέ γε ἐν μὲν τῷ γεγραμμένῳ λόγῳ περὶ ἐκάστου παιδιᾶν τε ἡγούμενος πολλὴν ἀναγκαῖον εἶναι, καὶ οὐδένα πώποτε λόγον ἐν μέτρῳ οὐδ' ἄνευ μέτρου μεγάλης ἄξιον σπουδῆς γραφῆναι οὐδὲ λεχθῆναι, ὡς οἱ ῥαψωδούμενοι ἄνευ ἀνακρίσεως καὶ διδαχῆς πει-
278 θοῦς ἕνεκα ἐλέχθησαν, ἀλλὰ τῷ ὄντι αὐτῶν τοὺς βελτίστους εἰδότες ὑπόμνησιν γεγονέναι, ἐν δὲ τοῖς διδασκομένοις καὶ μαθήσεως χάριν λεγομένοις καὶ τῷ ὄντι γραφομένοις ἐν ψυχῇ περὶ δικαίων τε καὶ καλῶν

E. ὡς οἱ ῥαψωδ.] Schleierm. coni. ὄσοι.

P. 278. αὐτῶν τοὺς β.] Bodl. Vat. al. αὐτῶ. male.

ἐν μόνοις τό τε ἐναργὲς] V. ἐν μόνοις ἡγούμενος τό τε ἐν. Participium non iterant Δ. et pr. Π. cum Bodl. Delevit etiam Bekker.; irrito conatu nuper defendit Buttm. Mox cum Heindorfio correxi αὐτοῦ pro αὐτοῦ.

τὸν ἐν ἑαυτῷ] αὐτῷ Bodl.

Ὁ δέ γε ἐν μὲν τῷ γεγραμμένῳ —] Qui vero in scripto de quacunque re sermone necessario multum lusum inesse arbitratur, nec unquam ullum sermonem versibus vel sine versibus multo dignum studio scriptum putat aut dictum esse, sicuti ῥαψωδούμενοι illi sermones nulla adhibita disquisitione et explicatione persuadendi causa recitari consueverunt; sed revera optimos eorum scientibus recordationi inservisse etc. In his verba: ὡς οἱ ῥαψωδούμενοι — ἐλέχθησαν, nescio cur inter-

pretibus tam multum negotii creaverint. Continent enim explicationem praecedentis οὐδὲ λεχθῆναι. Nam quum Socrates negavisset ullam unquam orationem magno dignam studio scriptam aut dictamesse, alterum hoc accuratius erat explicandum. Monet igitur hoc de iis tantum valere orationibus, quae sine accurata rerum perinvestigatione recitarentur eo tantum consilio, ut efficeretur aliqua persuasio. Quod nemo est quin videat de orationibus sophisticis et forensibus esse accipiendum. Quippe hae necessario erant ab iis sermonibus discernendae, qui μαθήσεως χάριν, ut deinceps ait,

καὶ ἀγαθῶν [ἐν] μόνοις τό τε ἐναργὲς εἶναι καὶ τέλειον καὶ ἄξιον σπουδῆς· δεῖν δὲ τοὺς τοιούτους λόγους αὐτοῦ λέγεσθαι οἷον υἱεῖς γνησίους εἶναι, πρῶτον μὲν τὸν ἐν ἑαυτῷ, ἐὰν εὐρεθῆις ἐνῆ, ἔπειτα εἴτινες τούτου ἔκγονοί τε καὶ ἀδελφοὶ ἅμα ἐν ἄλλαισι B ἄλλων ψυχαῖς κατ' ἀξίαν ἐνέφυσαν· τοὺς δὲ ἄλλους χαίρειν ἑῶν — οὗτος δὲ ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ κινδυνεύει, ὃ Φαῖδρε, εἶναι οἷον ἐγώ τε καὶ σὺ εὐξαίμεθ' ἂν σέ τε καὶ ἐμὲ γενέσθαι.

ΦΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν ἔγωγε βούλομαι τε καὶ εὐχομαι ἃ λέγεις.

Cap. LXIV. ΣΩ. Οὐκοῦν ἤδη πεπαισθῶ μετρίως ἡμῖν τὰ περὶ λόγων· καὶ σὺ τε ἐλθὼν φράζε

B. οὗτος δὲ ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ κ.] διὰ BDNOP. Flor. g. Vind. 4. Male.

καὶ σὺ τε ἐλθὼν] Flor. g. h. Vind. 4. 7. a. NP. καὶ σὺ γε, quod iam non probaverim. v. ann. Deinde vett. editt. καταβάντες, quod est in uno Par. G. et Flor. a ideoque recte mutatum. Quamquam legi videtur etiam in Bodl. Pro vulg. ἐς τὸ N. e Bodl. Π ΣΔΟΡ. εἰς recepi. Porro vett. editt. καὶ Μουσῶν ἠκούσαμεν λ. Sed Bas. 2. cum Flor. a. b. c. g. h. i. 9. Vind. 1. 3. 4. 6. 7. a. alii μουσεῖον. Bodl. Vat. et Ven. Π. μουσίον. Vulgatam lectionem ne unus quidem liber tuetur.

instituuntur atque philosophis digni sunt. Quae si probabiliter disputavimus, nemo iam erit, qui aut cum Astio totum hoc comma tanquam ingenii male sani foetum abiiciendum, aut cum Schleiermachero et Heindorfio ὄσοι pro ὡς οἰ legendum censeat. Ceterum ἀνάγκη, quae proprie in iudicio habebat locum, cum Heindorfio intelligenda de disquisitione et censura orationum. Διδαχῆ cutem refertur ad eos, qui do-aent, qua quidque de causa dixerint et explicaverint.

P. 278. μαθησεως χάριν λεγομένοις —] h. e. in philosophis orationibus. Mox aut

ἐν τοίοις μόνοις cum Heindorfio corrigendum, aut ἐν funditus delendum, quandoquidem in eiusmodi repetitionibus sola praepositio sine pronomine stare non potest. Winckelmannus pro ἐν sufficit λόγοις, quod vel audaciae nomine displicet. Nobis assentitur Hermannus et Hirschigius. Ceterum τὸ ἐναργὲς respondet τῆ σαφηνεία, τὸ τέλειον autem τῆ βεβαιότητι, quam antea commemorabat.

ἐὰν εὐρεθῆις ἐνῆ] h. e. ab ipso inventus.

B. οὗτος δὲ ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ] Post longiorem verborum ambitum subiectum denuo infertur pronomine οὗτος iterata

C *Λυσία, ὅτι νῶ καταβάντε εἰς τὸ Νυμφῶν νᾶμά τε καὶ μουσεῖον ἠκούσαμεν λόγων, οἱ ἐπέστελλον λέγειν Λυσία τε καὶ εἴ τις ἄλλος συντίθησι λόγους, καὶ Ὀμήρω καὶ εἴ τις ἄλλος αὖ ποιήσιν ψιλὴν ἢ ἐν ᾠδῇ συντέθεικε, τρίτον δὲ Σόλωνι καὶ ὅστις ἐν πολιτικοῖς λόγοις νόμους ὀνομάζων συγγράμματα ἔγραψεν, εἰ μὲν εἰδῶς ἢ τάληθές ἔχει συντέθηκε ταῦτα καὶ ἔχων βοηθεῖν, εἰς ἔλεγχον ἰὼν περὶ ὧν ἔγραψε, καὶ λέγων*

C. ἢ τάληθές ἔχει συντέθηκε ταῦτα] V. συντέθεικε, quod est in solis Parr. EF.

λέγεσθαι τὸν τοιοῦτον] τὸν. om. Bodl.

δὲ particula, de qua ratione v. Heindorf. ad Protagor. p. 313. D. ad Phaedon. p. 81. B. al. Non igitur δὲ debebat in δὴ commutari.

ὅτι νῶ καταβάντε — ἠκούσαμεν λόγων] Quamquam neutiquam spernendum est, quod legebatur vulgo, καταβάντες, de qua ratione v. ad p. 256. C., tamen dualem codicum auctoritate recipiendum duximus. Gorg. p. 481. D. τυχάνομεν ταῦτ' ὅν πεπονθότε. Eurip. Helen. 828. πείσαντε δ' ἐκ γῆς διορλοῖσιν ἄν πόδα; ubi vel metrum prohibet, quominus πείσαντες scribatur. Ceterum te verbis: σύ τε ἐλθὼν κ.τ.λ. interpositum non habet in proximis quod ipsi respondeat. Enimvero mutatur deinceps tenor orationis, quandoquidem infra sect. E. a Socrate pergitur sic: ταῦτα τοῖνον τῷ ἑταίρω φράζε: cui a Phaedro respondentur haec: τί δὲ σύ; πῶς ποιήσεις; οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τὸν σὸν ἑταῖρον δεῖ παρελθεῖν — Ἰσοκράτην. Itaque Socrates videtur ab initio fere hoc in animo habuisse: καὶ σύ τε ἐλθὼν φράζε Λυσίᾳ, καὶ ἐγὼ Ἰσοκράτη φράσω. Alia similia notavimus ad Gorg. p. 524. B.

Remp. VII. p. 522. B. Phaedon. p. 63. C. al.

καὶ μουσεῖον] Intelligitur Nympharum illud καταγώγιον, cuius mentio iniecta est p. 238. C. et p. 241. E. —

οἱ ἐπέστελλ. sc. οἱ λόγοι.

C. ποιήσιν ψιλὴν] h. e. musicis carentem modis. v. Ast. ad Legg. II. p. 669. D. Dorvill. ad Charit. p. 411. Schaefer. ad Dionys. de Comp. Verb. p. 136. Itaque additur ἢ ἐν ᾠδῇ.

ὅστις ἐν πολιτικοῖς λόγοις —] Acuta est Schleiermacheri coniectura, scribendum putantis συλλόγοις. Vulgatum ita tuetur Ast., ut λόγοι concretum dicat pro orationum vel scriptionum genere poni: in civili dicendi ac scribendi genere.

εἰς ἔλεγχον ἰὼν] zur Prüfung schreitend, explorare, instituens ea, de quibus scripsit. Est enim ἔλεγχος saepe quaestio, exploratio. Similiter dicitur εἰς λόγους ἵεσθαι, zur Verhandlung schreiten.

τὰ γεγραμμένα φαῦλα ἀποδειξάει] h. e. tanquam deteriora viva oratione, quandoquidem suo ipse

αὐτὸς δυνατὸς τὰ γεγραμμένα φαῦλα ἀποδειξαι, οὐτὶ τῶνδε ἐπωνυμίαν ἔχοντα δεῖ λέγεσθαι τὸν τοιοῦτον, ἀλλ' ἐφ' οἷς ἐσπούδακεν ἐκείνων.

D

ΦΑΙ. Τίνας οὖν τὰς ἐπωνυμίας αὐτῶ νέμεις;

ΣΩ. Τὸ μὲν σοφόν, ὃ Φαῖδρε, καλεῖν ἔμοιγε μέγα εἶναι δοκεῖ καὶ θεῶ μόνῳ πρόπειν· τὸ δὲ ἢ φιλόσοφον ἢ τοιοῦτόν τι μᾶλλον τε ἂν αὐτῶ ἀριότιοι καὶ ἐμμελεστέρως ἔχοι.

D. ἢ τοιοῦτόν τι μ.] V. τὸ τοιοῦτον, praeter fidem codicum optimorum. Pro τε unus Steph. γε dedit. Dein vett. editt. αὐτῶ καὶ ἀριότιοι: sed recte Bodl. ΔΞΠΔΝΟΠΤ. Flor. g. h. θ. Vind. 7. a. καὶ omittunt.

exemplo declarat, scriptiones suas indigere vivae vocis auxilio. Sympos. p. 179. C. ἀποδειξαι αὐτοὺς ἀλλοτρίους ὄντας. Gorg. p. 516. A. ἀπέδειξε ταῦτα ἅπαντα ποιοῦντας δι' ἀγριότητα. Ibid. C. ἀγριώτερος γε αὐτοὺς ἀπέφηεν ἢ οὗτος παρέλαβε. Theaet. p. 164. D. οὐκ εἰδὸτα ἀπέδειξαμεν καὶ ἅμα μεμνημένον. Ibid. p. 166. A. γέλωτα δῆτα ἐμὲ — ἀπέδειξεν. Phaedon. p. 72. C. τελευτῶντα πάντα λήρον τὸν Ἐνδυμῶνα ἀποδείξειεν, ubi v. ann. Plutarch. C. Graccho p. 835. B. ἀπέδειξε τοὺς ἄλλους ῥήτορας παίδων μηδὲν διαφέροντας. Lucian. Nigrin. §. 3. T. I. p. 42. τὸν Ὀμήρου λωτὸν ἀρχαῖον ἀποδειξαι, ubi plura Hemsterh. Deinde non est cur scribatur ἔχοντα δεῖν λέγεσθαι, sicut olim Heindorf. volebat, qui tamen postea ipse suam retractavit sententiam ad Phaedon. p. 91. B. Videlicet inde a verbis εἰ μὲν εἰδὼς recta orditur oratio, ut Nymphae ipsae loquentes introducantur. In quibus ne quis ὅτι vel ὡς desideret, eiusdem generis exempla sunt De Rep. VI. p. 492. E. Sophist. p. 231. C. D. Politic. p. 293. C. Mox ne quis tentet οὐ-

τοι τῶνδε, conferatur Hipp. Mai. p. 297. E. Theaet. p. 156. E. p. 161. B. Cratyl. p. 393. B. De Rep. II. p. 373. E. IV. p. 438. E. collat. annot. ad Phileb. p. 13. C. et ad Sympos. p. 189. B. Hinc iam De Republ. I. p. 331. B. ex Par. A. pro ἀλλ' οὐτοι παντὶ ἀνδρὶ legendum puto ἀλλ' οὐτι π. ἀ. Sensus horum verborum hic est: Si quis oratorum, poëtarum, legislatorum, eorum quae scripserunt reddere potest rationem idoneam, is non orator aut poëta aut legislator est appellandus, sed alio dignus videtur nomine. Nam etsi sapientis quidem nomen maius est et excelsius, quam quod in humanam conveniat imbecillitatem, tamen philosophi nomine erit ornandus, quippe qui incensus sit sapientiae studio. Philosophi nomen primum a Pythagoreis inventum et frequentatum esse docebunt quae disputarunt intpp. ad Cic. Tuscul. V. 3. et Wyttenbach. Bibl. Crit. Vol. II. T. IV. p. 118 sq.

D. τὸ μὲν σοφόν — θεῶ μόνῳ πρόπειν] Similiter Parmenid. p. 134. C. οὐκοῦν εἴπερ τι ἄλλο αὐτῆς ἐπιστήμης μετέχει, οὐκ ἂν τινα μᾶλλον ἢ θεὸν φαιηται

ΦΑΙ. Καὶ οὐδὲν γε ἄπο τρόπου.

ΣΩ. Οὐκοῦν αὖ τὸν μὴ ἔχοντα τιμιώτερα ὢν συνέθιγεν ἢ ἔγραψεν ἄνω κάτω στρέφων ἐν χρόνῳ, ἢ πρὸς ἄλληλα κολλῶν τε καὶ ἀφαιρῶν, ἐν δίκῃ που ποιητὴν ἢ λόγων συγγραφέα ἢ νομογράφον προσερεῖς;

ΦΑΙ. Τί μὴν;

ΣΩ. Ταῦτα τοίνυν τῷ ἐταίρῳ φράζε.

ΦΑΙ. Τί δὲ σύ; πῶς ποιήσεις; οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τὸν σὸν ἐταῖρον δεῖ παρελθεῖν.

ἄνω κάτω στρέφων] Sic optimi et plurimi libri. Vulgo ἄνω καὶ κάτω στρ.

Ε. ἐν δίκῃ που] ἐν Bodl. aliique non pauci omittunt, probantibus Turicenss. Sed excidit ἐν propter syllabae proximae exitum. Recte vero nuper που e Bodl. AINOPT. Flor. g. Vind. 4. 7. a adiectum.

ἔχειν τὴν ἀκριβεστάτην ἐπιστήμην; Ἀνόγκη. Pythagoricam sententiae originem producit Cicero, Tus. V. 3. Diog. Laërt. Rooem. §. 12.

οὐδὲν γε ἄπο τρόπου] Re-tracto accentu scripsi ex sententia veterum grammaticorum, quam illustravit Schaefer. Melett. critt. p. 51 sq. Legitur formula etiam Tim. p. 25. E. Theaet. p. 143. C. p. 179. C. de Republ. p. 470. B. Phileb. p. 34. A. Contrarium est πρὸς τρόπον.

Οὐκοῦν αὖ τὸν μὴ ἔχοντα—] Eum, qui omnes ingenii vires exhauserit in consarcinandis descriptionibus suis, neque quidquam praeterea in promptu habeat, quod iisdem de rebus disputet, non philosophi, sed poëtae, rhetoris et legislatoris nomine ornandum esse arbitratur. — ἄνω κάτω στρέφειν nunc dicitur qui prae consilii inopia rem huc et illuc versat, ut tandem aliquando aliquid ex-

trahat et perficiat. Ceterum modo ἄνω καὶ κάτω, modo ἄνω τε καὶ κάτω, modo ἀσυνδέτως, ἄνω κάτω, dici, ex Phileb. p. 43. A. Sophist. p. 242. A. Gorg. p. 481. D. E. p. 495. A. 511. A. De Rep. VI. p. 508. D. Phaedon. p. 90. C. Protagor. p. 356. D. Cratyl. p. 386. D. E. Theaet. p. 153. D. p. 195. C. Lachet. p. 196. A. Ion. p. 541. E., aliis locis, constat. — ἐν χρόνῳ, diu.

Τί δὲ σύ; πῶς ποιήσεις;] Ita malui distinguere cum Stephano, quam cum Ald. et Bass. uno tenore legere τί δὲ σὺ πῶς ποιήσεις; quanquam non sum nescius non tantum πῶς τί, sed etiam τί πῶς ita dici, ut duplex eiusdem sententiae ambitu interrogatio concludatur. Phileb. p. 58. A. σὺ δὲ τί πῶς, ὦ Πρωταρχε, διακρίσεις ἄν; Eurip. Helen. 873. Ἐλένη, τί τὰ μὰ πῶς ἔχει θεοπίσματα; Quippe maior cernitur in pronomine οὐ

ΣΩ. Τίνα τοῦτον;

ΦΑΙ. Ἴσοκράτη τὸν καλόν. ὃ τί ἀπαγγελεῖς, ὦ Σώκρατες; τίν' αὐτὸν φήσομεν εἶναι;

ΣΩ. Νέος ἐτι, ὦ Φαῖδρε, Ἴσοκράτης· ὃ μέντοι μαρτεύομαι κατ' αὐτοῦ λέγειν ἐθέλω. 279

ΦΑΙ. Τὸ ποῖον δῆ;

ΣΩ. Δοκεῖ μοι ἀμείνων ἢ κατὰ τοὺς περὶ Λυσίαν εἶναι λόγους τὰ τῆς φύσεως, ἐτι τε ἤθει γεννικωτέρῳ κεκρᾶσθαι· ὥστε οὐδὲν ἂν γένοιτο θαυμαστόν, προοιούσης τῆς ἡλικίας εἰ περὶ αὐτούς τε τοὺς λό-

Τί δὲ σύ; π. π.] σὺ δὲ τί ΠΔΝΟΡΤ. Vind. 2. 7. in Vind. a. est σὺ δὲ τί ποιήσεις;

Ἴσοκράτη τὸν καλόν] V. Ἴσοκράτην. Alteram formam prae-buerunt Bodl. ΓΑΠΔΓΟΡ. Vind. 1.

P. 279. ἐτι τε ἤθει γεννικωτέρῳ] V. δέ, quod e Bodl. aliisque multis emendatum.

vis oppositionis facta aliqua recitationis interstitio. Deinde οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ita accipiendum, ut prius ad universam sententiam sive ad verbum, posterius ad τὸν σὸν ἑταῖρον referatur. v. ad Protagor. p. 331. E.

Ἴσοκράτη τὸν καλόν] Isocratem fuisse familiarem ac discipulum Socratis praeter alios testatur Anonymus in Vita Isocrat. editioni Guil. Dindorff praemissa p. VIII. Nec profecto negari potest eum Socraticae disciplinae documenta in scriptis suis satis manifesta reliquisse. Quocirca Plato iuvenem oratorem, de quo optima quaeque propter philosophiae studium speraret, non dubitavit opponere Lysiae, qui quod ille habere videbatur in se utique desiderari passus est. Sed de his satis videmur exposuisse in Prolegomenis, quae consulant, si qui de iis plenius edoceri cupiant. Ceterum totum hunc lo-

cum Latinum fecit Cicero Orator. c. 13.

P. 279. ἀμείνων ἢ κατὰ τοὺς περὶ Λ.] Cicero l. c. Maiore mihi ingenio videtur esse, quam ut cum Lysiae orationibus compararetur. De κατὰ ita usurpato v. Matthiae Gr. p. 843 sq. Non minus notum τοὺς περὶ Λυσίαν λόγους per periphrasin poni pro Lysiae orationibus. Quod vero Isocrates dicitur non esse cum Lysiae scriptionibus comparandus, quum proprie dici oporteret, tantum esse in Isocrate ingenium, ut eius orationes neququam cum Lysiae orationibus componere liceat, miramur sane Stephanum in hoc genere loquendi haesisse, quod et Graeci et Latini magnopere frequentarunt. cfr. ad Protagor. p. 358. D. Sympos. p. 218. E. de Rep. VIII. p. 554. D. De Latinis praeter alios disputavit Hensinger. ad Cicer. Offic. l. 22, 7., qui cum hoc loco

γους, οἷς νῦν ἐπιχειρεῖ, πλεον ἢ παιδων διενέγκοι τῶν πώποτε ἀψαμένων λόγων, ἔτι τε, εἰ αὐτῷ μὴ ἀποχρήσαι ταῦτα, ἐπὶ μείζω δέ τις αὐτὸν ἄγοι ὄρμη B θειοτέρα. φύσει γάρ, ὧ φίλε, ἔνεστι τις φιλοσοφία τῇ τοῦ ἀνδρὸς διανοίᾳ. ταῦτα δὴ οὖν ἐγὼ μὲν παρὰ τῶνδε τῶν θεῶν ὡς ἐμοῖς παιδικοῖς Ἴσοκράτει ἐξαγγελῶ, σὺ δ' ἐκεῖνα ὡς σοῖς Λυσίᾳ.

ΦΑΙ. Ταῦτ' ἔσται. ἀλλ' ἴωμεν, ἐπειδὴ καὶ τὸ πνίγος ἠπιώτερον γέγονεν.

ΣΩ. Οὐκοῦν εὐξαμένω πρέπει τοῖςδε πορεύεσθαι;

ΦΑΙ. Τί μῆν;

B. Ἴσοκράτει ἐξαγγελῶ] Bodl. ΓΠΣΦBCDEHT. r. ἐξαγγέλλω, quod Voegelino auctore ediderunt Turicc. ἐξαγγέλω DG. Rectissime Vat. Δ ἐξαγγελῶ, ut vulgo scriptum legitur.

εὐξαμένω πρέπει] V. εὐξαμένω errore. Hermannus tamen propter subsequens μοι tuendum censet.

apte contendit Cic. de Orat. I. 44. si cum illorum Lycurgo et Dracone nostras leges conferre volueritis.

πλεον ἢ παιδων διενέγκοι] Breviter dictum pro ἢ ἄνδρες παιδων. v. Matthiae Gr. §. 453. ann. 1. p. 1016. ed. 3. Cicero l. c. si, quum aetate processerit, aut in hoc orationum genere, cui nunc studet, tantum quantum pueris, reliquis praestet omnibus. Ex qua interpretatione Bergmannus ad Elogium Hemsterhusii et Vitam Ruhnken. Lugd. Bat. 1824. p. 311. scribendum conii. πλεον ἢ παιδων ἀπάντων τῶν ἄλλων διενέγκοι κ.τ.λ. Lenius etiam hunc in modum correxeris: πλεον ἢ παιδων διενέγκοι πάντων τῶν π. Sed non opus mutatione. Apte Stephan. comparat Epist. IV. p. 320. C. προσήκει πλεον ἢ παιδων τῶν ἄλλων ἀνθρώπων διαφέρειν. — ἔτι τε, intell. οὐδὲν ἂν γένοιτο θανμαστόν.

B. ὡς ἐμοῖς παιδικοῖς Ἴσοκράτει] Ad σὺ δ' ἐκεῖνα apparet ἐξαγγελεῖς esse intelligendum, quod dictum sit pro imperativo.

εὐξαμένω πρέπει] Πρέπειν cum accusativo et infinitivo iunctum, ut Protagor. p. 312. B. Sympos. p. 196. E. Phaedon. p. 61. D. Sophist. p. 230. quae constructionis exempla iam attulit Astius. Unde orta sit lectio vulgata εὐξαμένω, vix est cur moneamus. Etenim putarunt critici ob insequens μοι Socratem non pro utroque, sed pro se solo preces facere. Atqui fas tamen putat esse, utrumque preces fundere. Unde deinde Phaedrus: ἐμοὶ ταῦτα συνεύχου. Mirum igitur accidit, quod nuper etiam Hermannus cum Voegelino numerum singularem εὐξαμένω tueri conatus est. — τοῖςδε „est digito monstrantis simulacra deorum.“ Heindorf.

Ἦ φίλε Πάν τε — σώφρων] Egregie hae preces ac-

ΣΩ. ὦ φίλε Πάν τε καὶ ἄλλοι ὅσοι τῆδε θεοί,
δοίητέ μοι καλῶ γενέσθαι τάνδοθεν· ἔξωθεν δὲ ὅσα
ἔχω τοῖς ἐντὸς εἶναι μοι φίλια. πλούσιον δὲ νομί- C
ζοιμι τὸν σοφόν. τὸ δὲ χρυσοῦ πλῆθος εἴη μοι ὅσον
μήτε φέρειν μήτε ἄγειν δύναιτ' ἄλλος ἢ ὁ σώφρων.

"Ἐτι ἄλλου του δεόμεθα, ὦ Φαῖδρε; ἐμοὶ μὲν
γὰρ μετρίως ἤνκται.

ΦΑΙ. Καὶ ἐμοὶ ταῦτα συνεύχου· κοινὰ γὰρ τὰ
τῶν φίλων.

ΣΩ. Ἰωμεν.

ἄλλοι ὅσοι τῆδε θεοί] ΞΣΦρ. Flor. g. h. Clem. Alex.
Strom. II. p. 368. A. ed. Sylb. ὅσοι ἄλλοι.

ἔξωθεν δὲ ὅσα] τᾶξωθεν, quod e Bodl. Flor. a. c. θ. ΓΑΒ
CEFGH. Clemente mutatum. Nonnulli ἔξω habent.

commodatae sunt ad argumen-
tum, quod adhuc Socratis ser-
mone illustratum est. Quod enim
orat, ut intus in pectore gerat
pulcritudinem, eique concordent
externa bona, si quae possideat;
eo significat, nisi fallor, non ex-
ternum splendorem inanemque
speciem captari oportere, sed
veram animi virtutem esse com-
parandam. Quo ipso carpitur
Lysias, quem antea iudicavit
inanem artis oratoriae laudem
aucupari, vera sapientia esse de-
stitutum. — ἄγειν καὶ φέρειν
nunc simpliciter est ferre, por-
tare, ut Heindorfius do-
cuit.

κοινὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων]
Schol. ad h. I. κοινὰ τὰ τῶν

φίλων, ἐπὶ τῶν εὐμεταδότων. φασι
δὲ λεχθῆναι πρῶτον τὴν παροι-
μίαν περὶ τὴν μεγάλην Ἑλλάδα,
καθ' οὗς χρόνους ὁ Πυθαγόρας
ἔπειθε τοὺς αὐτὴν κατοικοῦντας
ἀδιανέμητι πάντα κεντῆσθαι. κ.τ.λ.
Pythagoricam proverbii originem
agnoscunt etiam alii. v. Rit-
tershus. ad Porphyr. de Vit.
Pythag. p. 199 sq. ed. Kiessl.
Beier. ad Cic. Offic. T. I. p.
124. Ceterum Schneider. ad
Polit. IV. p. 424. A. Scholiastam
ait hoc loco legisse τὰ φίλων, ut
est Lysid. p. 207. C. Legg. V.
p. 739. C. de Rep. V. p. 449. C.
Et sane ita apud Ruhnkeñium
scriptum exstat. Veruntamen
codd. hic utrumque articulum
abunde tuentur.

**ERFORDIAE,
TYPIS HENNINGS & HOPF.
1857.**